Regeringens proposition 2015/16:44

Genomförande av det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet

Prop. 2015/16:44

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 5 november 2015

Stefan Löfven

Helene Hellmark Knutsson
(Utbildningsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen en ny generell lag om erkännande av yrkeskvalifikationer som gäller reglerade yrken i Sverige. Den nya lagen ersätter bestämmelser i ett antal författningar varigenom Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer tidigare har genomförts för vissa reglerade yrken. Den nya lagen syftar också till att genomföra delar av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU av den 20 november 2013 om ändring av direktivet 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen). Den konsoliderade versionen av de båda direktiven benämns yrkeskvalifikationsdirektivet.

I de fall yrkeskvalifikationsdirektivet innehåller bestämmelser som endast avser ett eller ett begränsat antal yrken bedöms sådana bestämmelser även fortsättningsvis genomföras i de författningar som gäller just dessa yrken. Det föreslås ändringar i lagen (1974:191) om bevakningsföretag, socialtjänstlagen (2001:453), lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, patientsäkerhetslagen (2010:659), skollagen (2010:800), taxitrafiklagen (2012:211) och lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Det föreslås även en ny sekretessbestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 18 januari 2016.

Innehållsförteckning

1 Förslag till riksdagsbeslut 5

2 Lagförslag 6
- 2.1 Förslag till lag om erkännande av yrkeskvalifikationer 6
- 2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag 12
- 2.3 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453) 15
- 2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård 17
- 2.5 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 23
- 2.6 Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659) 24
- 2.7 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800) 27
- 2.8 Förslag till lag om ändring i taxitrafiklagen (2012:211) 29
- 2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet 31

3 Ärendet och dess beredning 33

4 Politikens inriktning 34

5 En ny lag om erkännande av yrkeskvalifikationer 37

6 Lagens tillämpningsområde 46

7 Undantag från lagens tillämpningsområde 49
- 1. Yrken förknippade med anställning i offentlig tjänst och utövande av offentlig makt 49
- 2. Undantag för särskilda bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer och för advokatyrket 52

8 Uttryck i lagen 54

9 Tillfällig yrkesutövning 56
- 9.1 Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning, förhandsunderrättelse och förhandskontroll 56
- 9.2 Skollagens bestämmelser omfattar tillfällig yrkesutövning för lärare och förskollärare 63
- 9.3 Tillfällig yrkesutövning inom hälso- och sjukvården och veterinäryrket 66
- 9.4 Tillfällig yrkesutövning för taxiförare 69

10 Innebörden av ett erkännande av yrkeskvalifikationer 70

11 Etablering 73

11.1 Erkännande enligt den generella ordningen ... 73
11.2 Automatiskt erkännande vid samordnade krav på yrkeserfarenhet ... 74
11.3 Automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer vid samordning av minimikraven för utbildning ... 76
11.4 Automatiskt erkännande vid gemensamma utbildningsprinciper ... 78

12 Fortbildning för de hälso- och sjukvårdsyrken som omfattas av automatiskt erkännande och för veterinärer ... 80

13 Kunskaper i svenska språket ... 84

14 Yrkespraktik ... 89

15 Europeiskt yrkeskort ... 91

16 Underrättelser om förbud eller begränsning av enskilds yrkesutövning (varning) ... 94

17 Sekretess ... 100

18 Överklagande av beslut enligt den nya lagen ... 105

19 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser ... 108

20 Konsekvenser av genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet ... 109

21 Författningskommentar ... 113
21.1 Förslag till lag om erkännande av yrkeskvalifikationer ... 113
21.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag ... 128
21.3 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453) ... 129
21.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ... 130
21.5 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ... 136
21.6 Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659) ... 136
21.7 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800) ... 139
21.8 Förslag till lag om ändring i taxitrafiklagen (2012:211) ... 140
21.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ... 142

Bilaga 1 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer ... 144

Bilaga 2 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2013/55/EU av den 20 november 2013 om ändring av direktiv 2005/36/EG om erkännande

av yrkeskvalifikationer och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen) 310

Bilaga 3 Sammanfattning av betänkandet Yrkeskvalifikationsdirektivet – ett samlat genomförande (SOU 2014:19) 349

Bilaga 4 Betänkandets lagförslag 363

Bilaga 5 Förteckning över remissinstanser avseende betänkandet Yrkeskvalifikationsdirektivet – ett samlat genomförande (SOU 2014:19) 385

Bilaga 6 Sammanfattning av remisspromemoria med förslag till ytterligare lagändringar om tillfällig yrkesutövning till följd av yrkeskvalifikationsdirektivet (U2014/02885/UH) 387

Bilaga 7 Remisspromemorians lagförslag 388

Bilaga 8 Förteckning över remissinstanser avseende remisspromemorian med förslag till ytterligare lagändringar om tillfällig yrkesutövning till följd av yrkeskvalifikationsdirektivet (U2014/02885/UH) 389

Bilaga 9 Lagrådsremissens lagförslag 390

Bilaga 10 Lagrådets yttrande 417

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 november 2015 425

Rättsdatablad 426

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om erkännande av yrkeskvalifikationer,
2. lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag,
3. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),
4. lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård,
5. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
6. lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659),
7. lag om ändring i skollagen (2010:800),
8. lag om ändring i taxitrafiklagen (2012:211),
9. lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

2 Lagförslag

2.1 Förslag till lag om erkännande av yrkeskvalifikationer

Härigenom föreskrivs[1] följande.

Syfte och tillämpningsområde

1 § Genom denna lag genomförs allmänna bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU (yrkeskvalifikationsdirektivet).

Särskilda bestämmelser som genomför delar av yrkeskvalifikationsdirektivet som endast rör vissa reglerade yrken finns i de författningar där utövandet av dessa yrken regleras.

2 § Denna lag innehåller bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och om erkännande av yrkeskvalifikationer för den som vill utöva ett reglerat yrke i Sverige, som anställd eller som egenföretagare, och som har förvärvat yrkeskvalifikationer eller fått dem erkända i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz.

I 18 och 19 §§ finns även bestämmelser om

1. erkännande av yrkespraktik gjord i en annan stat inom EES eller i Schweiz, och
2. europeiskt yrkeskort för den som vill utöva ett reglerat yrke i någon annan stat inom EES eller i Schweiz.

3 § Denna lag gäller inte för den som vill utöva ett reglerat yrke som

1. innebär anställning i offentlig tjänst, eller
2. är förenat med offentlig maktutövning.

4 § Denna lag gäller inte för ett reglerat yrke om det i en annan lag eller författning finns särskilda bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer för det yrket och om de bestämmelserna grundar sig på andra bindande rättsakter antagna inom Europeiska unionen än yrkeskvalifikationsdirektivet.

Denna lag gäller inte heller för advokatyrket. Bestämmelser som i fråga om det yrket genomför yrkeskvalifikationsdirektivet i tillämpliga delar finns i rättegångsbalken.

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

5 § I denna lag avses med

1. *yrkesutövare:* den som vill utöva ett reglerat yrke i Sverige, som anställd eller som egenföretagare, och som har förvärvat yrkeskvalifikationer eller fått dem erkända i en annan stat inom EES eller i Schweiz,

2. *reglerat yrke:* yrkesverksamhet där det genom lag, förordning eller andra föreskrifter, direkt eller indirekt, krävs bestämda yrkeskvalifikationer för att få tillträde till eller utöva verksamheten eller någon form av denna eller använda en viss yrkestitel,

3. *yrkeskvalifikationer:* kvalifikationer som intygas i ett bevis på formella kvalifikationer, ett kompetensbevis eller yrkeserfarenhet,

4. *bevis på formella kvalifikationer:* ett examens-, utbildnings- eller annat behörighetsbevis som antingen har utfärdats av en myndighet eller ett organ som har utsetts av en stat inom EES eller Schweiz och som avser en yrkesutbildning som huvudsakligen har ägt rum i någon av dessa stater eller som har utfärdats i en annan stat om innehavaren har tre års yrkeserfarenhet inom det berörda yrket i en stat inom EES eller i Schweiz och beviset har erkänts av den staten,

5. *kompetensbevis:* ett bevis som har utfärdats av en myndighet eller ett organ som har utsetts av en stat inom EES eller Schweiz och som avser

a) en utbildning som inte utgör en del av ett examens- eller utbildningsbevis över en utbildning inom grundskolan, gymnasieskolan eller eftergymnasial utbildning,

b) ett särskilt prov som inte föregås av någon utbildning, eller

c) yrkesutövning i en stat inom EES eller i Schweiz på heltid under tre år i följd eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren,

6. *yrkeserfarenhet:* faktiskt och lagligt utövande av det berörda yrket i en stat inom EES eller i Schweiz,

7. *reglerad utbildning:* all utbildning som särskilt utformats för ett visst yrke och som omfattar en eller flera kurser som vid behov kompletteras genom sådan yrkesutbildning, provtjänstgöring eller yrkesutövning som har fastställts i författning eller som övervakas eller har godkänts av en myndighet,

8. *yrkespraktik:* en period med praktik som sker under handledning, förutsatt att den utgör ett villkor för tillträde till ett reglerat yrke, och som äger rum under eller efter en avslutad utbildning som leder till ett examensbevis,

9. *europeiskt yrkeskort:* ett elektroniskt bevis på antingen att innehavaren uppfyller alla villkor för att tillfälligt utöva yrket i en stat inom EES eller i Schweiz eller att innehavarens yrkeskvalifikationer har erkänts för etablering i en sådan stat,

10. *automatiskt erkännande*: erkännande av yrkeskvalifikationer utan bedömning av kvalifikationernas innehåll eller jämförelse med svenska kvalifikationer,

11. *lagligen etablerad:* som uppfyller alla krav för att utöva ett yrke och som stadigvarande utövar yrket som anställd eller egenföretagare,

12. *gemensam utbildningsram:* en uppsättning minimikrav för kunskaper, färdigheter och kompetenser som behövs för att utöva ett specifikt yrke och som gäller i flera stater inom EES samt, i förekommande fall, i Schweiz, och

13. *gemensamt utbildningsprov:* ett standardiserat lämplighetsprov som finns tillgängligt i flera stater inom EES samt, i förekommande fall, i Schweiz och är reserverat för innehavaren av en särskild yrkeskvalifikation.

Tillfällig yrkesutövning i Sverige

6 § En yrkesutövare har rätt att tillfälligt utöva ett reglerat yrke i Sverige, om yrkesutövaren är lagligen etablerad i en annan stat inom EES eller i Schweiz för att där utöva samma yrke och yrket är reglerat i etableringsstaten.

Om yrket inte är reglerat i den stat där yrkesutövaren är lagligen etablerad, förutsätter rätten att tillfälligt utöva ett reglerat yrke i Sverige att yrkesutövaren har utövat yrket i minst ett år i en eller flera andra stater inom EES eller i Schweiz under de tio år som föregår utövandet av yrket i Sverige.

Yrkeserfarenhet enligt andra stycket får dock inte krävas som förutsättning för tillfällig yrkesutövning i Sverige, om utbildningen för yrket är reglerad i etableringsstaten.

7 § Tillfällig yrkesutövning enligt 6 § förutsätter, i de fall det särskilt föreskrivs, en förhandsunderrättelse från yrkesutövaren och en förhandskontroll av dennes yrkeskvalifikationer.

Bestämmelser om förhandsunderrättelse, förhandskontroll, tillsyn och disciplinåtgärder vid tillfällig yrkesutövning finns i de författningar där utövandet av yrket regleras.

Etablering i Sverige

Innebörden av ett erkännande av yrkeskvalifikationer

8 § Ett erkännande av yrkeskvalifikationer i de fall som avses i 10–16 §§ ger yrkesutövaren rätt till tillträde till ett reglerat yrke i Sverige som yrkesutövaren är behörig att utöva i en annan stat inom EES eller i Schweiz och därmed rätt att utöva det yrket på samma villkor som om yrkesutövaren hade förvärvat sina yrkeskvalifikationer här i landet.

Ett erkännande enligt första stycket sker genom beslut om

1. erkännande av yrkeskvalifikationer, eller
2. utfärdande av ett europeiskt yrkeskort, förutsatt att Europeiska kommissionen har antagit genomförandeakter om yrkeskortet.

Den generella ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer

9 § Bestämmelserna i 10 och 11 §§ om den generella ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer gäller för alla reglerade yrken som inte omfattas av någon annan ordning för erkännande enligt denna lag och för de yrkesutövare som inte uppfyller villkoren för någon annan ordning för erkännande enligt denna lag.

10 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas om yrkesutövaren innehar det kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som krävs av en annan stat inom EES eller av Schweiz för tillträde

till eller utövande av yrket inom dess territorium och yrket är reglerat i den staten.

En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska även erkännas om yrkesutövaren

1. har ett eller flera kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer utfärdat av en annan stat inom EES eller av Schweiz och yrket inte är reglerat i den staten, och

2. på heltid i ett år eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren har utövat yrket i en annan stat inom EES eller i Schweiz och yrket inte är reglerat i den staten.

Yrkeserfarenhet enligt andra stycket 2 får inte krävas som förutsättning för ett erkännande om beviset på formella kvalifikationer enligt andra stycket 1 avser en reglerad utbildning.

11 § Ett erkännande enligt 10 § förutsätter en bedömning av yrkesutövarens yrkeskvalifikationer. Bedömningen kan, i de fall det särskilt föreskrivs, medföra att ett erkännande av yrkeskvalifikationerna villkoras, begränsas eller nekas.

Automatiskt erkännande av yrkeserfarenhet vid samordnade krav på yrkeserfarenhet

12 § Om ett yrke är reglerat endast genom att det ställs krav på kunskap och förmåga av allmän, affärsmässig eller yrkesmässig art för tillträde till eller utövande av någon av de verksamheter som anges i bilaga IV till yrkeskvalifikationsdirektivet, ska en yrkesutövares yrkeserfarenhet som innebär utövande av verksamheten i en annan stat inom EES eller i Schweiz i enlighet med det som anges i artikel 17, 18 eller 19 i yrkeskvalifikationsdirektivet erkännas automatiskt.

Automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer vid samordnade krav på utbildning

13 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer som ger rätt att i en annan stat inom EES eller i Schweiz utöva yrkesverksamhet som apotekare, barnmorska, läkare, specialistläkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare eller specialisttandläkare, ska erkännas automatiskt i de fall som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till patientsäkerhetslagen (2010:659).

14 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer som ger rätt att i en annan stat inom EES eller i Schweiz utöva yrkesverksamhet som veterinär, ska erkännas automatiskt i de fall som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

Automatiskt erkännande vid gemensamma utbildningsprinciper

15 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas automatiskt om yrkesutövaren har ett bevis på yrkeskvalifikationer som har förvärvats på grundval av en gemensam utbildningsram som har fastställts i en

delegerad akt och antagits av Europeiska kommissionen enligt artikel 49a i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Första stycket gäller endast om Sverige har infört den gemensamma utbildningsramen.

16 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas automatiskt om yrkeskvalifikationerna har godkänts i en annan stat inom EES eller i Schweiz vid ett gemensamt utbildningsprov vars innehåll har fastställts i en delegerad akt och antagits av Europeiska kommissionen enligt artikel 49b i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Första stycket gäller endast om det gemensamma utbildningsprovet anordnas även i Sverige.

Kunskaper i svenska språket

17 § Vid bedömningen av om en yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas får yrkesutövarens kunskaper i svenska språket endast beaktas om kunskaperna utgör en del av yrkeskvalifikationerna.

Kunskaper i svenska språket som inte utgör en del av yrkeskvalifikationerna får, om inte annat föreskrivs i de författningar där utövandet av yrket regleras, endast kontrolleras om det i det enskilda fallet finns allvarliga och konkreta tvivel om att en yrkesutövare har de kunskaper i svenska språket som är nödvändiga för yrket. En sådan kontroll får utföras först efter det att yrkeskvalifikationerna har erkänts.

Yrkespraktik

18 § Om den som har förvärvat yrkeskvalifikationer i Sverige vill utöva ett reglerat yrke här i landet som kräver viss yrkespraktik, ska yrkespraktik gjord i en annan stat inom EES eller i Schweiz erkännas i Sverige om de förutsättningar för yrkespraktik är uppfyllda som anges i de författningar där yrket regleras.

Europeiskt yrkeskort

19 § Den som är lagligen etablerad i Sverige och vill utöva ett reglerat yrke i någon annan stat inom EES eller i Schweiz har rätt att ansöka om ett europeiskt yrkeskort. Rätten att ansöka om ett europeiskt yrkeskort gäller även den som inte är lagligen etablerad i någon stat inom EES eller i Schweiz men som har förvärvat yrkeskvalifikationer i Sverige.

Ett europeiskt yrkeskort ska utfärdas i de fall som anges i föreskrifter som meddelas i anslutning till denna lag.

Första och andra stycket gäller endast om Europeiska kommissionen har antagit genomförandeakter som rör yrket i enlighet med artikel 4a i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Övriga bestämmelser

Sekretess

20 § Bestämmelser om sekretess för uppgifter som hänför sig till ärenden om erkännande av yrkeskvalifikationer finns i 28 kap. 16 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Bemyndiganden

21 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet.

Beslutsförfarande och myndighetsuppgifter

22 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om

1. förfarandet för beslut enligt denna lag, och
2. vilka myndigheter som utför de olika uppgifter som följer av yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om lagen (1974:191) om bevakningsföretag[2]

dels att 3 b och 4 a §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 4 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	3 b §[3]
En enskild person som tillfälligt bedriver bevakningsverksamhet eller utbildning i Sverige har, *utan hinder av* 3 §, auktorisation för verksamheten om han eller hon	En enskild person som tillfälligt bedriver bevakningsverksamhet eller utbildning i Sverige har, *trots* 3 §, auktorisation för verksamheten om han eller hon
1. har gett in en fullständig förhandsanmälan,	
2. uppfyller de villkor för *auktorisation av tillfällig verksamhet som gäller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, samt*	2. uppfyller de villkor för *tillfällig yrkesutövning som gäller enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen*, *och*
3. har underrättats skriftligen om att förutsättningarna enligt 1 och 2 är uppfyllda.	
Vad som nu har föreskrivits gäller dock endast den som	
1. är behörig att bedriva bevakningsverksamhet eller utbildning i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, eller	
2. under minst två år av de senaste tio åren har bedrivit sådan verksamhet i den andra staten, om inte yrket är reglerat där.	
Regeringen *får* meddela föreskrifter om undantag från kravet på att en person ska ha underrättats enligt första stycket 3 för att ha auktorisation.	Regeringen *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen* meddela föreskrifter om undantag från kravet på att en person ska ha underrättats enligt första stycket 3 för att ha auktorisation.

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

[2] Lagen omtryckt 1989:148.

[3] Senaste lydelse 2009:311. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

4 a §[4]

Den som hos ett auktoriserat bevakningsföretag tillfälligt arbetar i Sverige är, *utan hinder av* 4 §, godkänd för arbetet om han eller hon

Den som hos ett auktoriserat bevakningsföretag tillfälligt arbetar i Sverige är, *trots* 4 §, godkänd för arbetet om han eller hon

1. har gett in en fullständig förhandsanmälan,

2. uppfyller de villkor för *godkännande vid tillfälligt arbete som gäller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, samt*

2. uppfyller de villkor för *tillfällig yrkesutövning som gäller enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen, och*

3. har underrättats skriftligen om att förutsättningarna enligt 1 och 2 är uppfyllda.

Vad som nu har föreskrivits gäller dock endast den som

1. är behörig att arbeta i sådan verksamhet som omfattas av denna lag i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, eller

2. under minst två år av de senaste tio åren har arbetat i sådan verksamhet i den andra staten, om inte yrket är reglerat där.

Regeringen *får* meddela föreskrifter om undantag från kravet på att en person ska ha underrättats enligt första stycket 3 för att vara godkänd.

Regeringen *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen* meddela föreskrifter om undantag från kravet på att en person ska ha underrättats enligt första stycket 3 för att vara godkänd.

4 b §

Bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.

[4] Senaste lydelse 2009:311. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

 Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

2.3 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om socialtjänstlagen (2001:453)
dels att nuvarande 3 kap. 3 b § ska betecknas 3 kap. 3 c §,
dels att 3 kap. 3 a § och den nya 3 kap. 3 c § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 3 kap. 3 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 kap.	
3 a §[2]	
Socialnämnden ska se till att det finns rutiner för att förebygga, upptäcka och åtgärda risker och missförhållanden inom socialtjänstens verksamhet rörande barn och ungdom.	
Socialnämnden ska använda handläggare som har avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på grundnivå i högskolan *eller som har utländsk utbildning som erkänts enligt 3 b § andra* stycket för utförande av sådana uppgifter inom socialtjänsten rörande barn och ungdom som innefattar	Socialnämnden ska använda handläggare som har avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på *minst* grundnivå i högskolan för utförande av sådana uppgifter inom socialtjänsten rörande barn och ungdom som innefattar
1. bedömning av om utredning ska inledas,	
2. utredning och bedömning av behovet av insatser eller andra åtgärder, eller	
3. uppföljning av beslutade insatser.	
Socialnämnden ansvarar för att den handläggare som självständigt utför arbetsuppgifter som avses i andra stycket har tillräcklig erfarenhet för uppgiften.	
	3 b §
	Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de före-

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.
[2] Senaste lydelse 2013:1146.

skrifter som meddelas i anslutning till den lagen.

3 b §

Socialnämnden får använda handläggare med utländsk utbildning för utförande av de uppgifter som anges i 3 a § andra stycket, om utbildningen ensam eller tillsammans med yrkeslivserfarenhet motsvarar svensk socionomexamen eller annan relevant examen på grundnivå i högskolan.

3 c §[3]

För utförande av de uppgifter som anges i 3 a § andra stycket, får socialnämnden även använda handläggare som har annan utländsk utbildning än sådan som avses i 3 b §, om utbildningen ensam eller tillsammans med yrkeslivserfarenhet motsvarar svensk socionomexamen eller annan relevant examen på *minst* grundnivå i högskolan.

Den myndighet som regeringen bestämmer får i enskilda fall bedöma om kraven enligt första stycket är uppfyllda.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

[3] Senaste lydelse av tidigare 3 kap. 3 b § 2013:1146.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

dels att 3 kap. 9 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 3 kap. 9 § ska utgå,

dels att 1 kap. 4 §, 3 kap. 1, 3, 4, 5 och 6 §§, 7 kap. 3 § och 8 kap. 9 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 3 kap. 1 a, 5 a och 6 a §§ och 7 kap. 16 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	
4 §[2]	
Med djurhälsopersonal avses i denna lag personer som utövar verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och som	
1. har legitimation enligt 3 kap. 1 §,	1. har legitimation enligt 3 kap. 1 § *eller enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av den paragrafen,*
2. har godkännande enligt 3 kap. 5 eller 6 §,	
3. enligt *föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 kap. 9 § tillhandahåller tjänster inom yrket under ett tillfälligt besök* i Sverige, eller	3. enligt *lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen tillfälligt utövar yrket* i Sverige, eller
4. har ett sådant särskilt tillstånd som avses i 3 kap. 7 a § att utöva ett yrke inom djurens hälso- och sjukvård.	
3 kap.	
1 §	
Legitimation för yrket ska efter ansökan meddelas den som har avlagt	
1. veterinärexamen i Sverige (yrkestitel veterinär),	
2. examen i djuromvårdnad från högskoleutbildning på grundnivå enligt föreskrifter meddelade med stöd av andra stycket (yrkestitel djursjukskötare).	
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om legiti-	Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om legiti-

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

[2] Senaste lydelse 2012:465.

mation för den som har avlagt examen i djuromvårdnad och för den som har genomgått utbildning utomlands.	mation för den som har avlagt examen i djuromvårdnad och för den som har genomgått utbildning utomlands. *När det gäller frågor som avses i 1 a § meddelar regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskrifter med stöd av bemyndigandet i 21 § lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer.*
Legitimation får inte meddelas om förhållandena är sådana att legitimationen skulle ha återkallats enligt bestämmelserna i 6 kap. om sökanden varit legitimerad.	
	1 a § *Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz och som omfattar yrkena veterinär och djursjukskötare finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.*
3 §[3]	
Behörig att utöva yrke som veterinär är endast den som *har*	Behörig att utöva yrke som veterinär är endast den som
1. legitimation för yrket enligt 1 §,	1. *har* legitimation för yrket enligt 1 § *eller enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av den paragrafen*,
2. *rätt till sådan yrkesutövning enligt föreskrifter meddelade med stöd av 9 §*, eller	2. *tillfälligt utövar yrket i Sverige enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen*, eller
3. ett sådant särskilt tillstånd som avses i 7 a § första stycket att utöva veterinäryrket.	3. *har* ett sådant särskilt tillstånd som avses i 7 a § första stycket att utöva veterinäryrket.

[3] Senaste lydelse 2012:465.

4 §[4]

En yrkestitel enligt 1 § (skyddad yrkestitel) får användas i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård endast av den som

1. enligt nämnda paragraf har legitimation för yrket,

2. *enligt föreskrifter meddelade med stöd av 9 § har rätt att utöva veterinäryrket*, eller

1. enligt nämnda paragraf, *eller enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av den paragrafen,* har legitimation för yrket,

2. *tillfälligt utövar veterinäryrket i Sverige enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen*, eller

3. har ett sådant särskilt tillstånd som avses i 7 a § första stycket att utöva yrke som veterinär eller djursjukskötare.

Den som saknar behörighet att använda en skyddad yrkestitel får inte heller använda en titel som kan förväxlas med en sådan.

5 §

Godkännande som hovslagare får meddelas efter ansökan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken utbildning eller praktisk erfarenhet som krävs för sådant godkännande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken utbildning eller praktisk erfarenhet som krävs för sådant godkännande. *När det gäller frågor som avses i 5 a § meddelar regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskrifter med stöd av bemyndigandet i 21 § lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer.*

Beteckningen godkänd hovslagare får i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård användas endast av den som fått godkännande enligt första stycket.

5 a §

Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom EES eller i Schweiz och som omfattar godkända hovslagare finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den

[4] Senaste lydelse 2012:465.

lagen.	
6 §[5]	
Den som har legitimation enligt patientsäkerhetslagen (2010:659) får efter ansökan godkännas för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.	
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om	
1. vilka yrken som kan komma i fråga för godkännande enligt första stycket, och	
2. vilken utbildning eller praktisk erfarenhet som krävs för sådant godkännande.	
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får även meddela föreskrifter om godkännande för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård för den som har genomgått utbildning utomlands eller har behörighet att utöva yrket i ett annat land.	Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får även meddela föreskrifter om godkännande för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård för den som har genomgått utbildning utomlands eller har behörighet att utöva yrket i ett annat land. *När det gäller frågor som avses i 6 a § meddelar regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskrifter med stöd av bemyndigandet i 21 § lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer.*
Beteckningen godkänd för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård får i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård användas endast av den som fått godkännande enligt första stycket.	
	6 a §
	Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom EES eller i Schweiz och som omfattar de yrken som avses i 6 § finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.

[5] Senaste lydelse 2010:678.

7 kap.

3 §

Ansvarsnämnden är beslutför med ordföranden och minst fem andra ledamöter.

Ordföranden får ensam fatta beslut

1. som innebär att ett ärende avgörs i sak, om det är uppenbart att ärendet inte kan leda till någon påföljd och om ärendet inte heller rör ansökan om att återfå legitimation eller annan behörighet, *eller*

2. som inte innefattar ett slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 6 kap. 7 § första stycket eller om tillfällig indragning eller begränsning enligt 6 kap. 9 § eller om utdömande av vite enligt 11 § andra stycket i detta kapitel.

1. som innebär att ett ärende avgörs i sak, om det är uppenbart att ärendet inte kan leda till någon påföljd och om ärendet inte heller rör ansökan om att återfå legitimation eller annan behörighet,

2. som inte innefattar ett slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 6 kap. 7 § första stycket eller om tillfällig indragning eller begränsning enligt 6 kap. 9 § eller om utdömande av vite enligt 11 § andra stycket i detta kapitel, *eller*

3. om underrättelse enligt 16 § i detta kapitel.

Ärenden som har avgjorts av ordföranden ensam ska anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

16 §

Om ansvarsnämnden eller en allmän förvaltningsdomstol beslutar om återkallelse av legitimation eller annan behörighet som avser en veterinär enligt 6 kap. 6 § eller begränsning av förskrivningsrätt enligt 6 kap. 8 §, ska ansvarsnämnden besluta att underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz om beslutet eller domen. Myndigheterna ska underrättas senast tre dagar efter den dag då beslutet eller domen har meddelats. Om detta beslut eller denna dom senare upphör att gälla, ska ansvarsnämnden utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz.

Underrättelser enligt första stycket ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

8 kap.

9 §

Beslut i frågor som avses i 6 kap. 5–10 §§ gäller omedelbart om inte annat anges i beslutet.	Beslut i frågor som avses i 6 kap. 5–10 §§ *och 7 kap. 16 §* gäller omedelbart om inte annat anges i beslutet.

Har en domstol efter överklagande beslutat om inhibition av ett beslut om prövotid, men därefter ändå fastställt beslutet, ska den tid under vilken beslutet varit inhiberat räknas av från prövotiden.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

2.5 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs[1] att det i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska införas en ny paragraf, 28 kap. 16 a §, och närmast före 28 kap. 16 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	28 kap.
	Erkännande av utländska yrkeskvalifikationer
	16 a §
	Sekretess gäller för uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som hänför sig till ärende enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.
	Sekretessen gäller inte beslut i ärendet.
	För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

2.6 Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om patientsäkerhetslagen (2010:659)

dels att 8 kap. 5 § ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 4 §, 4 kap. 8 och 9 §§, 9 kap. 4 § och 10 kap. 12 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 9 kap. 18 §, och närmast före 9 kap. 18 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	
4 §	
Med hälso- och sjukvårdspersonal avses i denna lag	
1. den som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården,	
2. personal som är verksam vid sjukhus och andra vårdinrättningar och som medverkar i hälso- och sjukvård av patienter,	
3. den som i annat fall vid hälso- och sjukvård av patienter biträder en legitimerad yrkesutövare,	
4. apotekspersonal som tillverkar eller expedierar läkemedel eller lämnar råd och upplysningar,	
5. personal vid Giftinformationscentralen som lämnar råd och upplysningar,	5. personal vid Giftinformationscentralen som lämnar råd och upplysningar, *och*
6. personal vid larmcentral och sjukvårdsrådgivning som förmedlar hjälp eller lämnar råd och upplysningar till vårdsökande*, och*	6. personal vid larmcentral och sjukvårdsrådgivning som förmedlar hjälp eller lämnar råd och upplysningar till vårdsökande.
7. den som i annat fall enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till denna lag tillhandahåller tjänster inom ett yrke inom hälso- och sjukvården under ett tillfälligt besök i Sverige utan att ha svensk legitimation för yrket.	

Vid tillämpningen av första stycket 1 och 3 jämställs med legitimerad yrkesutövare den som enligt särskilt förordnande har motsvarande behörighet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att andra grupper av yrkesutövare inom hälso- och sjukvården ska omfattas av lagen.

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

4 kap.

8 §

En legitimerad läkare eller tandläkare som har gått igenom viss vidareutbildning ska efter ansökan få bevis om specialistkompetens.

En läkare eller tandläkare *får* ange att han eller hon har specialistkompetens inom specialiteten i sitt yrke endast om han eller hon har *sådan kompetens*.

Om inte annat särskilt föreskrivs, får en läkare eller tandläkare ange att han eller hon har specialistkompetens inom specialiteten i sitt yrke endast om han eller hon har *ett bevis om specialistkompetens enligt första stycket*.

9 §

En sjuksköterska *får* använda en titel som motsvaras av en specialistsjuksköterskeexamen endast om han eller hon har avlagt en sådan examen.

Om inte annat särskilt föreskrivs, får en sjuksköterska använda en titel som motsvaras av en specialistsjuksköterskeexamen endast om han eller hon har avlagt en sådan examen.

9 kap.

4 §

Ordföranden får ensam fatta beslut

1. som inte innefattar slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 8 kap. 7 § första stycket eller om tillfällig återkallelse av legitimation eller behörighet enligt 8 kap. 6 §, 7 § andra stycket, 9 § eller 11 §,

2. om återkallelse på egen begäran av legitimation eller behörighet i fall när det inte finns hinder mot återkallelse, *eller*

3. om återkallelse av legitimation enligt 8 kap. 7 § tredje stycket när den legitimerade inte följt föreläggande om läkarundersökning.

2. om återkallelse på egen begäran av legitimation eller behörighet i fall när det inte finns hinder mot återkallelse,

3. om återkallelse av legitimation enligt 8 kap. 7 § tredje stycket när den legitimerade inte följt föreläggande om läkarundersökning, *eller*

4. om underrättelse enligt 18 §.

Ärenden som har avgjorts enligt första stycket ska anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

Informationsskyldighet

18 §

Om ansvarsnämnden eller en allmän förvaltningsdomstol enligt 8 kap. beslutar om återkallelse av legitimation, prövotid eller om indragning eller begränsning av förskrivningsrätt, ska ansvarsnämnden besluta att underrätta de

	behöriga myndigheterna i övriga stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och i Schweiz om beslutet eller domen. Myndigheterna ska underrättas senast tre dagar efter den dag då beslutet eller domen har meddelats. Om detta beslut eller denna dom senare upphör att gälla, ska ansvarsnämnden utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz.
	Underrättelser enligt första stycket ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

10 kap.

12 §

Beslut i frågor som avses i 8 kap. gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.	Beslut i frågor som avses i 8 kap. *och 9 kap. 18 §* gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

2.7 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om skollagen (2010:800)
dels att 27 kap. 7 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 24 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	2 kap.
	24 §[2]
	Om ansvarsnämnden eller en allmän förvaltningsdomstol beslutar att återkalla en legitimation, ska ansvarsnämnden besluta att underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och i Schweiz om beslutet eller domen. Myndigheterna ska underrättas senast tre dagar efter den dag då det beslut eller den dom som underrättelsen avser har meddelats. Om detta beslut eller denna dom senare upphör att gälla, ska ansvarsnämnden utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz.
	Underrättelser enligt första stycket ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI).
	27 kap.
	7 §[3]
Ordföranden får ensam fatta beslut	
1. som inte innefattar slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 27 kap. 13 §,	
2. om återkallelse på egen begäran av legitimation, *eller*	2. om återkallelse på egen begäran av legitimation,

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.
[2] Tidigare 24 § upphävd genom 2013:530.
[3] Senaste lydelse 2011:189.

3. om återkallelse av legitimation när den legitimerade inte följt föreläggande om läkarundersökning.	3. om återkallelse av legitimation när den legitimerade inte följt föreläggande om läkarundersökning, *eller*
	4. om underrättelse enligt 2 kap. 24 §.

Ärenden som har avgjorts enligt första stycket ska anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

2.8 Förslag till lag om ändring i taxitrafiklagen (2012:211)

Härigenom föreskrivs[1] att 3 kap. 1 §, 4 kap. 16 § och 5 kap. 4 § taxitrafiklagen (2012:211) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 kap.	
1 §	
En personbil eller en lätt lastbil får föras i taxitrafik endast av den som har en giltig taxiförarlegitimation.	En personbil eller en lätt lastbil får föras i taxitrafik endast av den som *1.* har en giltig taxiförarlegitimation*, eller* *2. tillfälligt utövar taxiföraryrket i Sverige enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.*
4 kap.	
16 §	
Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över att tillståndshavare bedriver verksamheten i enlighet med denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. *Myndigheten utövar också tillsyn över att en innehavare av taxiförarlegitimation uppfyller de krav som gäller för legitimationen.*	Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över att tillståndshavare bedriver verksamheten i enlighet med denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. *Myndigheten utövar också tillsyn över att innehavare av taxiförarlegitimation och de tillfälliga yrkesutövare som avses i 3 kap. 1 § 2 uppfyller de krav som gäller för att få utöva yrket.*

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

5 kap.
4 §

Den som i strid mot 3 kap. 1 § uppsåtligen för ett fordon *utan att inneha taxiförarlegitimation* döms till böter eller fängelse i högst sex månader.	Den som i strid mot 3 kap. 1 § uppsåtligen för ett fordon döms till böter eller fängelse i högst sex månader.
Till samma straff döms en tillståndshavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid mot 3 kap. 1 § anlitar förare som saknar taxiförarlegitimation.	Till samma straff döms en tillståndshavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid mot 3 kap. 1 § anlitar förare som saknar taxiförarlegitimation *eller rätt att tillfälligt utöva taxiföraryrket.*

En förare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot villkor som har meddelats för taxiförarlegitimationen döms till böter.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Härigenom föreskrivs[1] att 3 § lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2015:330	*Föreslagen lydelse*
3 §	
I denna lag avses med	
1. *vård:* de åtgärder och produkter som omfattas av definitionerna i punkterna 2, 3 och 5–9,	
2. *hälso- och sjukvård:* åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador samt sjuktransporter,	
3. *tandvård:* åtgärder som avses i 1 § tandvårdslagen (1985:125),	
4. *hälso- och sjukvårdspersonal:* läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, barnmorska eller farmaceut i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer eller annan person som utövar yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvård som är begränsad till ett reglerat yrke enligt definitionen i artikel 3.1 a i direktiv 2005/36/EG, eller en person som anses som hälso- och sjukvårdspersonal enligt den behandlande medlemsstatens lagstiftning,	4. *hälso- och sjukvårdspersonal:* läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, barnmorska eller farmaceut i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, *i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU,* eller annan person som utövar yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvård som är begränsad till ett reglerat yrke enligt definitionen i artikel 3.1 a i direktiv 2005/36/EG, eller en person som anses som hälso- och sjukvårdspersonal enligt den behandlande medlemsstatens lagstiftning,
5. *läkemedel:* sådana läkemedel som enligt läkemedelslagen (2015:315) är avsedda att tillföras människor,	
6. *andra varor:* sådana varor som avses i 18 och 20 §§ lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.,	

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

7. *hjälpmedel:* sådana hjälpmedel som avses i 3 b § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),

8. *förbrukningsartiklar:* sådana förbrukningsartiklar som avses i 3 d § hälso- och sjukvårdslagen,

9. *övriga vårdprodukter:* produkter som inte omfattas av definitionerna i punkterna 5–8 men som tillhandahålls vid hälso- och sjukvård eller tandvård och som en patient får vid vårdtillfället.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

3 Ärendet och dess beredning

Europeiska kommissionen samlade under hösten 2010 och våren 2011 in synpunkter dels i syfte att klargöra om de möjligheter som ges genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivet) tillgodoses i medlemsstaterna, dels utreda förutsättningar för förbättringar av direktivet. Kommissionen presenterade därefter förslag och efterfrågade synpunkter i en s.k. grönbok (Europeiska kommissionens grönbok om modernisering av direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer; KOM[2011] 367 slutlig). Grönboken publicerades den 22 juni 2011.

Grönboken remitterades av Utbildningsdepartementet den 29 juni 2011 och grönboken besvarades den 20 september 2011 (U2011/4016/UH). Med anledning av grönboken överlämnade regeringen den 8 juli 2011 en faktapromemoria till riksdagen (2010/11:FPM135).

Kommissionen presenterade den 19 december 2011 ett förslag till ändring av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen). Med anledning av detta överlämnade regeringen den 23 januari 2012 ytterligare en faktapromemoria till riksdagen (2011/12:FPM94).

Yrkeskvalifikationsdirektivet omförhandlades under 2012 och 2013 och ett ändringsdirektiv som moderniserar det ursprungliga direktivet antogs slutligen i december 2013. Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU om ändring av direktivet 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen), nedan kallat ändringsdirektivet, ska vara genomfört den 18 januari 2016. Det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivet finns i *bilaga 1* och ändringsdirektivet finns i *bilaga 2*.

Genom beslut den 23 maj 2013 bemyndigade regeringen chefen för Utbildningsdepartementet att ge en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag till hur det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet ska genomföras i svensk rätt och förvaltning (dir. 2013:59). Utredningen om genomförande av det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet (U 2013:03) lämnade sitt betänkande Yrkeskvalifikationsdirektivet – ett samlat genomförande (SOU 2014:19) den 11 april 2014. En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 3* och betänkandets lagförslag finns i *bilaga 4*. Betänkandet har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 5*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Utbildningsdepartementet (U2014/02885/UH).

Den 20 mars 2015 remitterades en promemoria som tagits fram inom Regeringskansliet med förslag till ytterligare lagändringar om tillfällig yrkesutövning till följd av yrkeskvalifikationsdirektivet (U2014/02885/UH). En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 6*, promemorians lagförslag finns i *bilaga 7* och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 8*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Utbildningsdepartementet (U2014/02885/UH).

Regeringen beslutade den 20 augusti 2015 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 9*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 10*.

Lagrådets synpunkter behandlas och bemöts i avsnitt 5, 9, 13, 15 och 18 och i författningskommentaren. Bestämmelserna har i huvudsak utformats enligt Lagrådets förslag. I förhållande till lagrådsremissens förslag har även vissa redaktionella ändringar gjorts.

4 Politikens inriktning

Allmänna utgångspunkter

Syftet med yrkeskvalifikationsdirektivet är att underlätta för dem som vill utöva ett s.k. reglerat yrke i ett annat land än sitt hemland inom EU. När medlemsländerna ställer krav på viss kompetens för att få utföra viss verksamhet i landet innebär det i praktiken ett hinder för den fria rörligheten inom EU. Inskränkningar i den fria rörligheten kan rätt-färdigas t.ex. av folkhälsoskäl eller konsumentskydd, förutsatt att in-skränkningen inte diskriminerar och att den är proportionerlig i för-hållande till sitt syfte. Antalet yrkesregleringar i medlemsländerna är dock omfattande och en målsättning inom EU är därför att minska det totala antalet reglerade yrken och säkerställa att regleringarna har till-kommit av ett legitimt syfte. I förlängningen syftar direktivet till att öka rörligheten för personer och tjänster inom unionen och därigenom bidra till ökad sysselsättning och tillväxt inom EU.

Som ett led i målsättningen att minska det totala antalet reglerade yrken i medlemsländerna följer av artikel 59 i yrkeskvalifikationsdirektivet att en översyn ska göras av reglerade yrken i respektive medlemsstat. EU-kommissionen har också genomfört en process, en s.k. ömsesidig utvärdering, för att underlätta översynen. Regeringen delar målsättningen att minska det totala antalet reglerade yrken och värdesätter därför översynen och den ömsesidiga utvärderingen.

Regeringen ser positivt på intentionerna med yrkeskvalifikationsdirektivet och de ansträngningar som görs för att underlätta rörligheten inom EU och förväntar sig positiva effekter av direktivets genomförande. Samtidigt som många är arbetslösa i EU finns det många lediga arbetstillfällen. En större rörlighet på den inre marknaden kan bidra till att både minska arbetslösheten, förbättra matchningen på arbetsmarknaden och öka Europas tillväxt. Möjligheten för arbetstagare och egenföretagare att röra sig inom EU är enligt regeringen en nyckelfråga för att tillgodose tillgången på arbetskraft både för EU som helhet och för de enskilda medlemsstaterna.

Yrkeskvalifikationsdirektivet ställer krav på medlemsstaterna att erkänna yrkeskvalifikationer från andra länder inom EU. Inom flera av de yrken som omfattas av direktivets bestämmelser råder det i Sverige i nuläget brist på arbetskraft. Regeringen anser att ett fungerande erkänn-

ande av yrkeskvalifikationer kan underlätta för arbetsgivare att rekrytera behörig och kompetent personal. Sverige har också jämförelsevis få reglerade yrken och därmed ett stort intresse av att underlätta för svenska yrkesutövare som önskar utöva sitt yrke i andra länder inom EU. Det är viktigt att svensk utbildning och sådan yrkeskompetens som inhämtas i Sverige står sig väl också i ett europeiskt perspektiv.

Rörligheten på arbetsmarknaden har lyfts fram som en nyckelfråga för Europas konkurrenskraft både i EU-kommissionens meddelande Europa 2020 – En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla (KOM[2010] 2020 slutlig) och i inremarknadsakten Tolv åtgärder för att stimulera tillväxten och stärka förtroendet för inre marknaden: Gemensamma insatser för att skapa ny tillväxt (KOM[2011] 206 slutlig). Regeringen delar denna utgångspunkt och ser yrkeskvalifikationsdirektivet som ett sätt att stärka Europas konkurrenskraft.

Genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet i Sverige

I och med genomförandet av det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet förväntas erkännandeprocessen bli enhetligare, enklare och snabbare. För att den inre marknaden ska fungera på ett ändamålsenligt sätt är det nödvändigt att det finns ett fungerande system för erkännande av yrkeskvalifikationer mellan länder. Regeringens förslag och bedömningar i propositionen syftar till att för svenskt vidkommande åstadkomma detta.

Hur bör yrkesreglering ske i Sverige?

Av 2 kap. 17 § regeringsformen (RF) framgår att begränsningar i rätten att driva näring eller utöva yrke får införas endast för att skydda angelägna allmänna intressen. Vidare ska sådana föreskrifter som rör ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden som huvudregel meddelas genom lag enligt 8 kap. 2 § första stycket 2 RF. Sådana föreskrifter kan dock i enlighet med 8 kap. 3 och 10 §§ RF efter bemyndigande även meddelas av regeringen eller en förvaltningsmyndighet.

De yrken som tidigare inte ansetts vara reglerade, men som utredningen (SOU 2014:19) identifierat som s.k. tillkommande yrken utmärker sig bl.a. genom den normnivå på vilken yrkesregleringen sker. I flera fall regleras yrkena genom att krav på bestämda yrkeskvalifikationer ställs i exempelvis myndighetsföreskrifter. Regeringen anser att det är viktigt att de bemyndiganden som föreskrifterna grundar sig på utformas med beaktande av konsekvenser utifrån yrkeskvalifikationsdirektivet.

En utgångspunkt vid delegation av föreskriftsrätt är att grunden för normgivningen ska vara klar och otvetydig, så att det står klart vilket bemyndigande som utnyttjas när en förordning eller föreskrift har meddelats (jfr bet. 2012/13:KU10 s. 78). När regeringen eller en myndighet meddelar föreskrifter som förutsätter ett bemyndigande ska det inte råda någon tvekan om vilken grund föreskriftsrätten vilar på. Mot denna bakgrund anser regeringen att det kan finnas anledning att i framtiden göra

en översyn av bemyndiganden och föreskrifter som innebär reglering av yrken.

Yrken som omfattas av yrkeskvalifikationsdirektivet

I artikel 3 i yrkeskvalifikationsdirektivet anges ett antal definitioner, däribland definitionen av ett reglerat yrke. Av denna definition framgår bl.a. att ett reglerat yrke är en eller flera former av yrkesverksamhet där det genom lagar och andra författningar direkt eller indirekt krävs bestämda yrkeskvalifikationer för tillträde till eller utövande av verksamheten eller någon form av denna. Den svenska regeringen har tidigare haft en relativt restriktiv hållning i fråga om vad som är att betrakta som reglerade yrken i direktivets mening. De yrken som Sverige har anmält till EU-kommissionen är de som skulle kunna kallas traditionella yrken, exempelvis ett antal vårdyrken, veterinär och lärare. Samtliga legitimationsyrken är anmälda, liksom de yrken där titlarna är skyddade. Därutöver har restriktivitet rått när det gäller vilka yrken som betraktats som reglerade.

Utredningen om genomförande av det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet har i sitt betänkande (SOU 2014:19) bedömt att ett antal yrkesverksamheter som inte tidigare har ansetts falla inom direktivets definition bör utgöra reglerade yrkesverksamheter i direktivets mening. I ett mål där dom meddelats i oktober 2015 har EU-domstolen ansett att begreppet bestämda yrkeskvalifikationer i artikel 3 i direktivet inte avser alla former av kvalifikationer som intygas genom ett allmänt bevis på formella kvalifikationer, utan kvalifikationer som motsvarar ett bevis på sådana formella kvalifikationer som specifikt inrättats för att förbereda innehavaren för att utöva ett visst yrke (se dom Alain Brouillard mot Jury du concours de recrutement de référendaires près la Cour de cassation, État belge, C-298/14, EU:C:2015:652, punkt 38). Som anges i avsnitt 8 kommer regerigen bl.a. inom ramen för kommande förordningsarbete att ta ställning till vilka yrkesverksamheter som är att betrakta som reglerade i yrkeskvalifikationsdirektivets mening.

Befintligt erkännande och relationen till den nya lagen

I den nuvarande regleringen av vissa yrken som inte tidigare har ansetts vara reglerade förekommer bestämmelser eller ordningar som innebär att personer med utländsk utbildning eller utländska yrkeskvalifikationer kan ges rätt att utöva yrket. Sådana bestämmelser är i linje med yrkeskvalifikationsdirektivets syfte, även om regleringen inte utformats i förhållande till direktivet. I den mån regeringen bedömer att yrket ska omfattas av direktivet är det dock viktigt att låta direktivets bestämmelser gälla fullt ut. Genom att yrket i fråga omfattas av den nya lag om erkännande av yrkeskvalifikationer som föreslås i propositionen omfattas berörda myndigheter t.ex. av de tidsfrister som anges i direktivet och individen har möjlighet att överklaga beslut.

Vissa utgångspunkter för reglering av yrken m.m.

Regeringen delar uppfattningen att den övergripande inriktningen bör vara att minska antalet reglerade yrken (se ovan). I Sverige är närings-

friheten inskriven i grundlagen och regeringen ser inga skäl för att ändra det faktum att Sverige har jämförelsevis få reglerade yrken. Särskilda krav för att utöva yrkesverksamhet ska endast ställas när det finns angelägna skäl för det, som t.ex. för att värna patientsäkerhet, konsumentskydd och säkerheten för allmänheten. Yrkesregleringar ska utformas på ett väl avvägt sätt så att regleringen blir så lite ingripande som möjligt och inte ger upphov till diskriminering utifrån vilket land yrkeskvalifikationerna inhämtats (dvs. i enlighet med inremarknadstestet i artikel 59.3). I sammanhanget kan det noteras att yrkeskvalifikationsdirektivet inte syftar till att reglera rätten att utöva vissa yrken. Syftet är i stället att – genom att reglera erkännandet av utländska yrkeskvalifikationer – jämställa yrkesutövare som har förvärvat sina kvalifikationer inom landet med de yrkesutövare som har likvärdiga utländska kvalifikationer.

Av artikel 165 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) framgår bl.a. att unionen ska bidra till utvecklingen av en utbildning av god kvalitet genom att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och genom att vid behov stödja och komplettera deras insatser, samtidigt som unionen fullt ut ska respektera medlemsstaternas ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation. Av punkt 4 i samma artikel framgår vidare att stimulansåtgärder som Europaparlamentet och rådet beslutar om för att bidra till de mål som anges i artikeln inte får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar. Fördraget ger dock vissa möjligheter att styra medlemsstaternas utbildningskrav. Fördraget förutsätter att villkoren för att få utöva vissa yrken, bl.a. läkaryrket och liknande yrken, samordnas (artikel 53.2). Det innebär b.la. att yrkeskvalifikationsdirektivet i viss utsträckning omfattar utbildning när det gäller de yrken som omfattas av automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer vid samordnade minimikrav för utbildning (se avsnitt 11.3). Regeringen anser dock att det är av vikt att värna att utbildningens innehåll och utbildningssystemets organisation fortsätter att vara en nationell angelägenhet.

5 En ny lag om erkännande av yrkeskvalifikationer

Regeringens förslag: Yrkeskvalifikationsdirektivets grundläggande generella bestämmelser ska genomföras i svensk rätt genom en ny lag om erkännande av yrkeskvalifikationer. Lagen ska bl.a. ange de rättigheter som en yrkesutövare, som vill utöva ett reglerat yrke i Sverige, har i fråga om tillfällig yrkesutövning och om erkännande av yrkeskvalifikationer. Gällande lagar som rör reglerade yrken ska anpassas till den generella regleringen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag och bedömning.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser utom *Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)* tillstyrker eller har inget att invända mot utredningens förslag om horisontell reglering. Detta gäller bl.a. *Kommerskollegium, Statens skolverk, Svenskt Näringsliv, Sveriges akademikers centralorganisation (Saco)* och *Sveriges kommuner och landsting*. SLU anser att en horisontell förordning i många stycken blir för generell och svårtolkad och anser att det skulle vara en fördel om vissa delar fortfarande låg kvar inom respektive sektorsförfattning.

Ett antal remissinstanser har synpunkter på den närmare anpassningen av gällande lagar som rör reglerade yrken. *Boverket* anser att det bör övervägas om ändringar även behöver göras i plan- och bygglagen (2010:900). *Transportstyrelsen* påpekar att bestämmelserna i taxitrafiklagen (2012:211) om krav för att få taxiförarlegitimation bör ändras om taxichaufför ska betraktas som ett reglerat yrke.

I den mån remissinstansernas synpunkter gällande den närmare anpassningen av sektorsförfattningar rör ett visst område i propositionen behandlas synpunkterna där.

Skälen för regeringens förslag

Ändringsdirektivet ska vara genomfört i medlemsstaterna senast den 18 januari 2016 och behöver därmed genomföras i svensk rätt. Regeringens överväganden kring hur genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet bör ske i Sverige redovisas nedan.

Den nuvarande regleringstekniken

Unionslagstiftningen om erkännande av yrkeskvalifikationer har hittills genomförts i svensk rätt genom sektorsspecifika författningar, dvs. i de författningar som rör respektive yrke. Det finns alltså ingen horisontell nationell reglering, dvs. ingen övergripande generell reglering som gäller samtliga reglerade yrken. Denna omständighet är sannolikt en naturlig följd av att harmoniseringen av erkännandet av yrkeskvalifikationer har skett gradvis genom genomförandet av ett stort antal sektorspecifika rättsakter sedan 1992, då Sverige undertecknade EES-avtalet. När det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivet antogs 2005 fanns det således redan reglering i respektive sektorsförfattning på plats i svensk rätt. Det generella direktivet kunde därför i stora stycken genomföras genom justeringar i denna sektorsreglering.

För- och nackdelar med den nuvarande regleringstekniken

Det finns både för- och nackdelar med den regleringsteknik som hittills har använts. En av fördelarna är att de myndigheter som handlägger ärenden om erkännande av utländska yrkeskvalifikationer och den enskilde kan hitta de relevanta bestämmelserna om erkännande av utländska yrkeskvalifikationer i samma lagar och förordningar som de bestämmelser som gäller rent nationella ärenden om tillträde till ett reglerat yrke.

Den regleringsteknik som hittills använts på området har medfört att genomförandet av direktivets generella bestämmelser, dvs. bestämmelser som gäller för samtliga reglerade yrken, har skett på olika sätt i de olika sektorerna. Exempelvis kan en och samma direktivbestämmelse ha genomförts på lagnivå i en sektor, på förordningsnivå i en annan sektor och genom myndighetsföreskrifter i en tredje sektor. Detta gäller t.ex. direktivets bestämmelse om lämplighetsprov som för advokater genomförs i rättegångsbalken, för besiktningstekniker i fordonsförordningen och för fastighetsmäklare i fastighetsmäklarinspektionens föreskrifter, se 8 kap. 2 § tredje stycket rättegångsbalken (1942:740), 8 kap. 3 g § fordonsförordningen (2009:211) och 13 § Fastighetsmäklarinspektionens föreskrifter om registrering som fastighetsmäklare (KAMFS 2013:3). Några bestämmelser som noggrant har genomförts i vissa sektorer avspeglas inte alls i andra sektorers regelverk.

Vidare har direktivtexten vid genomförandet tolkats på olika sätt inom olika sektorer, vilket innebär att den nationella regleringen också skiljer sig åt till sin ordalydelse trots att den grundar sig på samma unionslagstiftning. Ett exempel på detta är reglerna för tillfälligt utövande inom legitimationsyrkena. Tillfälliga yrkesutövare inom djurens hälso- och sjukvård får verka utan legitimation. Inom hälso- och sjukvården gäller i stället att yrkesutövarnas förhandsunderrättelse automatiskt anses utgöra en ansökan om en tidsbegränsad legitimation.

Omotiverade olikheter i sektorsregleringen är inte lämpliga och medför risk för olika tillämpning beroende på sektor. Detta bör därför enligt regeringens mening undvikas framöver. För de behöriga myndigheterna innebär den nuvarande regleringstekniken att de inte fullt ut kan dra nytta av varandras erfarenheter när det gäller den praktiska tillämpningen av i grunden samma unionslagstiftning. Det finns följaktligen en uppenbar risk för diskrepanser mellan sektorerna när det gäller införlivandet av de rättigheter som direktivet syftar till att ge yrkesutövare med utländsk utbildning eller yrkeserfarenhet. Enligt regeringens uppfattning kan olikheter i den nationella regleringen därför försvåra utvecklingen av en enhetlig praxis.

Genom ändringsdirektivet införs ett antal möjligheter för kommissionen att genom att anta genomförandeakter och delegerade akter precisera för vilka yrken europeiskt yrkeskort respektive gemensamma utbildningsramar och utbildningsprov ska införas. I de delar genomförandeakter och delegerade akter ännu inte har antagits i fråga om dessa företeelser går ändringsdirektivet i nuläget inte att genomföra sektoriellt.

Sektorsreglering ersätts med horisontell reglering

Det finns flera nackdelar förknippade med ett sektoriellt genomförande av direktivets generella bestämmelser. Enligt regeringens uppfattning är nackdelarna med den nuvarande regleringstekniken större än fördelarna. I syfte att säkerställa ett korrekt och enhetligt genomförande bör därför denna regleringsteknik överges i fråga om direktivets generella bestämmelser. I motsats till vad *SLU* menar är nackdelar med en horisontell förordning anser regeringen att en sådan regleringsteknik sannolikt medför en mer likartad tolkning och tillämpning av de generella bestämmelserna.

Direktivbestämmelser som är av generell karaktär och inte endast tar sikte på en viss sektor bör därför i stället genomföras genom sektorsövergripande, horisontella författningar. Genom en horisontell reglering, som är tillämplig på alla yrken som i direktivets mening är reglerade, säkerställs att direktivet genomförs även i fråga om yrken som kan komma att bli reglerade i framtiden och som då kommer att omfattas av den nya lagen.

Som utvecklas närmare nedan, finns det dock anledning att genomföra vissa mer detaljbetonade bestämmelser som endast rör ett eller fåtal yrken i sektorslagstiftningen.

Lagrådets synpunkter på författningsstrukturen

Lagrådet har ansett att den nuvarande strukturen med enbart sektorsvis reglering är tydligare än den nya föreslagna strukturen och att tekniken med parallella regelverk gör regleringen svåröverskådlig och i vissa fall motsägelsefull. Vidare har Lagrådet ansett att de föreslagna principerna för vad som ska regleras i den horisontella lagen respektive i sektorsförfattningar inte har följts konsekvent. Lagrådet har även framfört att om lagstiftning sker i enlighet med föreslagna principer, bör det följas upp av en generell översyn när det gäller sambandet mellan den nya lagen och sektorsförfattningarna.

Som angetts ovan ser regeringen ett antal nackdelar med det sektorsvisa genomförandet och flera fördelar med att det ersätts av en horisontell reglering. Härutöver kan följande tilläggas.

Ett sektorsvis genomförande innebär att varje gång som ett nytt yrke regleras framöver behöver ett omfattande regelverk införas i de författningar som rör det nya reglerade yrket.

Om förutsättningarna för att utöva yrke ändras så att yrket inte längre anses utgöra ett reglerat yrke, innebär också ett sektoriellt genomförande att ett omfattande regelverk behöver upphävas i sektorslagstiftningen. Vid ett horisontellt genomförande blir en avreglering av ett yrke betydligt enklare genom att den horisontella lagens bestämmelser helt enkelt inte längre kommer att gälla för yrket.

Vidare innebär den horisontella lagen att de olika rättigheter, bl.a. i form av olika ordningar för erkännande, som direktivet ger yrkesutövarna på ett överskådligt sätt samlas i en författning. Utöver dessa rättigheter innehåller direktivet även en mängd detaljerade bestämmelser som rör förfarandet i olika typer av ärenden enligt direktivet. Om de olika rättigheter och förfaranderegler som direktivet föreskriver skulle genomföras på ett fullständigt och korrekt sätt i varje sektor, skulle detta innebära att merparten av de bestämmelser som föreslås i den horisontella lagen och avses anges i den horisontella förordningen skulle behöva upprepas i de författningar som rör varje sektor. Att tynga varje sektorsreglering genom att för varje sektor för sig upprepa ett så omfattande regelverk vore enligt regeringens mening en otymplig regleringsteknik.

Ändringsdirektivet har också inneburit att de bestämmelser som behöver genomföras nationellt har blivit fler än tidigare. Exempelvis har det tillkommit nya ordningar för erkännande vid gemensamma utbildningsprinciper och gemensamma utbildningsprov, möjlighet att ansöka och erhålla ett euroepiskt yrkeskort och ett stort antal förfarande-

bestämmelser kopplade till yrkeskortet. Detta innebär att en horisontell reglering, i stället för en upprepning i varje sektor, är mer angelägen än vid genomförande av det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivet.

Motsvarande behov av att i en horisontell lag samla direktivbestämmelser som bara avser ett eller ett fåtal yrken föreligger däremot inte. I dessa fall skulle det i stället tynga den nya lagen om den innehöll detaljerade sektorsspecifika bestämmelser för olika reglerade yrken i olika frågor. Regeringen delar dock Lagrådets uppfattning att förhandsunderrättelse och förhandskontroll vid tillfällig yrkesutövning är frågor som borde framgå redan av den horisontella lagen, även om mer detaljerade bestämmelser härom anges i sektorsförfattning för vissa yrken. Till följd av Lagrådets påpekande föreslår därför regeringen ett tillägg om förhandsunderrättelse och förhandskontroll i 7 § i lagförslaget. Med anledning av Lagrådets synpunkt att 17 § om språkkontroll på ett missvisande sätt ger intryck av att vara uttömmande, föreslår regeringen även ett tillägg i 17 § andra stycket som innebär att vad som anges där om språkkontroller gäller om inte annat föreskrivs.

På motsvarande sätt som föreslås i föregående stycke framgår det av 13 och 14 §§ i lagförslaget, som rör automatiskt erkännande vid samordnade krav på utbildning, att det finns kompletterande bestämmelser om dessa ordningar i sektorsregleringen. Även om dessa ordningar endast rör vissa reglerade yrken, och mer detaljerade bestämmelser härom anges i sektorsförfattning, är det av tydlighetsskäl viktigt att dessa ordningar framgår redan av den nya lagen.

När det gäller gemensamma utbildningsramar och gemensamma utbildningsprinciper i 15 och 16 §§ i förslaget till horisontell lag, är det för närvarande inte klart för vilka yrken dessa erkännandeordningar kommer att tillämpas. I dessa fall är det alltså inte ens möjligt att genomföra direktivet sektoriellt.

Att samtliga ordningar för erkännande och övriga rättigheter som direktivet ger yrkesutövarna anges i den horisontella lagen är enligt regeringens mening till fördel för tillämparna. Både de behöriga myndigheterna och yrkesutövarna kan därmed på ett samlat sätt få överblick över de grundläggande rättigheter som direktivet ger och hur dessa rättigheter förhåller sig till varandra. Ett exempel på detta är att en yrkesutövare som inte uppfyller villkoren för något automatiskt erkännande i stället har möjlighet att bli erkänd enligt den generella ordningen.

Det kan också särskilt noteras att det bland den stora mängd remissinstanser som yttrat sig över förslaget till horisontell reglering endast är en enda remissinstans som har haft synpunkter på den föreslagna strukturen.

Mot bakgrund av vad som angetts ovan anser regeringen att fördelarna med en horisontell reglering väger tyngre än de nackdelar som Lagrådet har uppmärksammat och att direktivet därmed bör genomföras i enlighet med den i lagrådsremissen föreslagna strukturen. Vidare menar regeringen att det för närvarande är för tidigt att ta ställning till behovet av en sådan översyn som Lagrådet föreslår. Regeringen avser dock att följa hur den nya strukturen kommer att fungera i praktiken och vid behov återkomma i frågan.

Yrkeskvalifikationsdirektivet ger yrkesutövare med utländska yrkeskvalifikationer rätt att under vissa förutsättningar få sina kvalifikationer erkända och därmed möjlighet att arbeta och bedriva näringsverksamhet inom reglerade yrken. Direktivet reglerar däremot inte vilka kvalifikationer som krävs eller vilka andra krav som ska vara uppfyllda för att få utöva ett yrke i Sverige. Dessa krav finns redan i dag i de svenska författningar som rör respektive reglerat yrke och får anses utgöra betungande bestämmelser för den enskilde.

Regeringens uppfattning är att den reglering som anger vilka yrkeskvalifikationer som krävs för att få utöva ett yrke och den rätt som direktivet ger den enskilde att få sina utländska kvalifikationer erkända ska betraktas i ett sammanhang, där rätten att få utländska kvalifikationer erkända utgör lättnader eller undantag i en huvudsakligen betungande reglering som förutsätter att vissa yrkeskvalifikationer krävs. Detta innebär att direktivets bestämmelser som riktar sig till den enskilde behöver genomföras i lag eller genom bemyndiganden för regeringen att meddela föreskrifter på området (8 kap. 2 § första stycket 2 och 8 kap. 3 § första stycket regeringsformen). Ett antal bemyndiganden för regeringen att meddela föreskrifter som innefattar bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer finns redan i dag i de författningar som reglerar respektive yrke. Detta innebär att de bestämmelser som rör enskilda troligen skulle kunna beslutas av regeringen med stöd av befintliga bemyndiganden. Någon fullständig inventering av befintliga bemyndiganden för varje reglerat yrke har dock inte gjorts.

Med tanke på yrkeskvalifikationsdirektivets breda tillämpningsområde anser dock regeringen att viss övergripande normgivning rörande de rättigheter för enskilda som direktivet ger, oavsett den möjlighet som nämns ovan, bör ske genom lag. Detta gäller såväl tillfällig yrkesutövning och etablering enligt olika erkännandeordningar som språkkontroller, yrkespraktik och yrkeskort. Mer detaljerade bestämmelser bör dock lämpligen meddelas i förordning med stöd av ett bemyndigande i den nya lagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet. Sådana mer detaljerade bestämmelser som meddelas med stöd av bemyndigandet bör kunna placeras antingen i en horisontell förordning eller i sektorsregleringen (se nedan om detaljbetonade bestämmelser som bara rör vissa sektorer).

Vidare innehåller direktivet ett antal tämligen detaljerade bestämmelser om handläggning och förfarandet i övrigt i olika ärenden. Direktivet innehåller även bestämmelser som ålägger de behöriga myndigheterna vissa skyldigheter gentemot dels yrkesutövaren, dels de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater. I dessa delar bör direktivet kunna genomföras med stöd av regeringens restkompetens eller genom verkställighetsföreskrifter (8 kap. 7 § första stycket regeringsformen). Av tydlighetsskäl bör dock lagen innehålla en upplysningsbestämmelse om att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan meddela föreskrifter i dessa delar.

Lagrådet har framfört att utgångspunkten för ett normgivningsbemyndigande i lag normalt torde vara att det ger ett annat organ rätt att meddela föreskrifter avseende de frågor som regleras i lagen där bemyndigandet ges. Lagrådet har vidare ifrågasatt om det är lämpligt att det i sektorsregleringen kommer att meddelas föreskrifter med stöd av bemyndigandet i den nya lagen, och inte med stöd av bemyndiganden i sektorslagstiftningen. Lagrådet har understrukit att det inte bör råda någon tvekan om vilken grund föreskriftsrätten vilar på. Lagrådet menar därför att utformningen av bemyndigandet i lagen bör övervägas ytterligare.

Regeringen vill i detta sammanhang förtydliga att avsikten är att de olika frågor och rättigheter som direktivet reglerar också ska regleras i den nya lagen. Detta gäller såväl tillfällig yrkesutövning och etablering enligt olika erkännandeordningar som språkkontroller, yrkespraktik och yrkeskort. Dessa övergripande frågor innehåller dock vissa detaljer som inte anses lämpliga att reglera på lagnivå. Mer detaljerade föreskrifter i dessa frågor avses framför allt anges i den horisontella förordningen. I de fall som det inom ramen för en viss fråga finns vissa bestämmelser som endast träffar ett eller ett fåtal reglerade yrken, bedöms det dock vara mer ändamålsenligt att placera dessa bestämmelser i sektorsregleringen (se nedan om detaljbetonade bestämmelser som bara rör vissa sektorer). Detta innebär alltså att dessa detaljerade bestämmelser i sektorsregleringen *inte* kommer avse *andra* frågor än sådana som regleras i lagen. Följaktligen är inte heller bemyndigandet avsett att tillämpas på andra frågor än sådana som omfattas av lagen.

Regeringen ser det inte som problematiskt att de föreskrifter som meddelas med stöd av bemyndigandet i den horisontella lagen kan placeras i olika förordningar. Av tydlighetsskäl vill regeringen också understryka att rätten att meddela bestämmelser som genomför yrkeskvalifikationsdirektivet ska anses grundad på bemyndigandet i den horisontella lagen, oavsett i vilken förordning bestämmelserna placeras.

Detaljbetonade bestämmelser som bara rör vissa sektorer och en ny sekretessbestämmelse

Regeringens förslag innebär alltså att genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet i huvudsak sker i en generell lag och en generell förordning. Detaljbetonade bestämmelser i direktivet som endast berör vissa reglerade yrken eller ett reglerat yrke bör dock enligt regeringen, i enlighet med vad *SLU* anför, lämpligen genomföras i respektive sektorsförfattning. Se t.ex. avsnitt 9.1 om möjlighet att för vissa yrken kräva förhandskontroll vid tillfälligt yrkesutövande.

Av tydlighetsskäl bör den nya lagen upplysa om att särskilda bestämmelser som genomför delar av yrkeskvalifikationsdirektivet som endast rör vissa reglerade yrken finns i de författningar där utövandet av dessa yrken regleras. Som framgått ovan avser detta alltså detaljbetonade bestämmelser i vissa frågor som anges i den horisontella lagen.

Vidare bör den nya sekretessbestämmelse som föreslås (se avsnitt 17) införas i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), och inte i den nya horisontella lagen.

Införandet av en horisontell lag och förordning om erkännande av yrkeskvalifikationer medför att sådana bestämmelser i sektorsförfattningarna som tidigare reglerat de aspekter av direktivet som föreslås ingå i den horisontella regleringen behöver upphävas. Dessa bestämmelser föreslås i stället ersättas med en hänvisning till den horisontella regleringen. Vidare kan bestämmelser i sektorsförfattning som både avser fall som kommer att omfattas av den nya horisontella regleringen och andra fall, behöva begränsas så att de inte längre avser de fall som omfattas av den nya regleringen. Som exempel kan nämnas bestämmelser som omfattar både utländska kvalifikationer som kommer regleras i den nya horisontella lagen och andra utländska kvalifikationer.

I vissa sektorsförfattningar där det inte finns någon nuvarande reglering att upphäva kan det ändå av tydlighetsskäl finnas anledning att införa upplysningsbestämmelser om den nya lagen och de föreskrifter som meddelas med stöd av denna. En följdändring avser bestämmelser i socialtjänstlagen (2001:453) om socialtjänstens verksamhet rörande barn och ungdom. Regeringens förslag innebär bl.a. att det införs en hänvisning till bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande i den nya horisontella lagen. I två paragrafer föreslås även en ändring i förtydligande syfte som innebär att handläggaren ska ha avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på *minst* grundnivå i högskolan. I samband med införandet av bestämmelserna om krav på viss behörighet för att utföra vissa arbetsuppgifter inom den sociala barn- och ungdomsvården anfördes i förarbetena (prop. 2012/13:175 s. 53 f.) att socialnämnden bör ha möjlighet att, förutom personer med socionomutbildning, även använda personer med annan relevant examen på minst grundnivå i högskolan för att utföra arbetsuppgifterna. Av förbiseende angavs inte ordet minst i lagtexten vid införandet av bestämmelserna (prop. 2012/13:175, bet. 2013/14:SoU2, rskr. 2013/14:130). Detta rättas nu till.

Regeringen anser att vissa yrken som inte tidigare ansetts vara reglerade i direktivets bemärkelse utgör reglerade yrken. I fall dessa yrken ska omfattas av den nya lagen och förordningen uppstår behov av att anpassa respektive sektorsförfattningar exempelvis genom att införa hänvisningar till den horisontella regleringen. *Boverket* har ställt frågan om ytterligare ändringar i plan- och bygglagen (2010:900) är nödvändiga i fråga om ett antal av utredningen identifierade eventuellt tillkommande yrken. I plan- och bygglagen finns bestämmelser som innebär att utövare av vissa yrken som kräver certifiering kan verka i Sverige med en utländsk certifiering. Regeringen avser inte att ersätta den nuvarande ordningen och bedömer därför i likhet med utredningen att det inte finns något behov av ändringar på lagnivå för de aktuella yrkena.

Transportstyrelsen påpekar att om taxichaufför utgör ett reglerat yrke bör taxitrafiklagen (2012:211) ändras så att det framgår att även en taxichaufför med kvalifikationer från en annan medlemsstat inom EES eller i Schweiz har möjlighet att få taxiförarlegitimation. Ändringar föreslås därför även i den lagen, se avsnitt 9.4.

Eftersom det i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

hänvisas till det ursprungliga direktivet behöver lagen ändras så att den i stället hänvisar till direktivet i dess lydelse enligt ändringsdirektivet.

De lagar som berörs av ovan beskrivna ändringar är lagen (1974:191) om bevakningsföretag, socialtjänstlagen (2001:453), lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, patientsäkerhetslagen (2010:659), taxitrafiklagen (2012:211) och lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Vidare kommer ett antal följdändringar behöva göras i sektorsförfattningar på förordningsnivå och i myndighetsföreskrifter.

Lagrådets synpunkter på föreslagna följdändringar

Lagrådet har med anledning av föreslagna följdändringar i lagen (2009:302) om djurens hälso- och sjukvård och patientsäkerhetslagen (2010:659) framfört att det ur läsbarhetssynpunkt vore lämpligt om det direkt av vissa bestämmelser i dessa lagar kunde framgå att den som har fått sina yrkeskvalifikationer erkända enligt den horisontella lagen också tillhör den krets som kan erhålla legitimation eller godkännande. Regeringens avsikt har varit att göra följdändringar på ett sätt som passar in i den befintliga strukturen i sektorsregleringen. Förutsättningarna för legitimation för hälso- och sjukvårdspersonal samt för legitimation för eller godkännande av djurhälsopersonal med utländsk utbildning regleras i dag inte i lag, utan på lägre normnivå, både när det gäller fall som omfattas av den nya horisontella lagen och fall där lagen inte är tillämplig. Detta upplägg har, såvitt känt, hittills inte medfört några tillämpningsproblem. Regeringen anser därför att det vare sig är lämpligt eller nödvändigt att i lag ange att just personal som erkänts enligt den horisontella lagen tillhör den krets som kan erhålla legitimation eller godkännande. Till följd av Lagrådets påpekande bör dock de bestämmelser i lagen om djurens hälso- och sjukvård som anger vilka som avses med djurhälsopersonal, är behöriga att utöva veterinäryrket och har rätt att använda viss yrkestitel (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 och 4 §§) förtydligas på så sätt att bestämmelserna inte bara gäller den som har legitimation som grundas på en svensk examen enligt 3 kap. 1 §, utan även legitimation enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av den paragrafen.

Lagrådet har också påtalat att såväl bemyndigandet i den horisontella lagen som bemyndigandena i sektorslagstiftningen ger rätt att meddela föreskrifter med anledning av direktivet. Med hänsyn till de oklarheter som kan bli följden av den föreslagna regleringen av föreskriftsrätten bör förslagen enligt Lagrådet inte utan ytterligare överväganden läggas till grund för lagstiftning. En inventering av befintliga bemyndiganden i sektorsregleringen bör enligt Lagrådet göras för att klargöra vilken rätt att meddela föreskrifter som redan finns.

Som har framgått ovan under rubrikerna *Reglering i lag eller förordning?* och *Lagrådets synpunkter på bemyndigandet i den nya lagen* är regeringens uppfattning att det är bemyndigandet i den horisontella lagen som ska användas när föreskrifter meddelas i de frågor som omfattas av lagen och som därmed genomför yrkeskvalifikationsdirektivet. Mot bakgrund av Lagrådets synpunkter bör dock de bemyndiganden i de sektorslagar som behandlas i denna proposition justeras så att det tydligare

framgår att föreskrifter i frågor som rör yrkeskvalifikationsdirektivet meddelas med stöd av bemyndigandet i den nya lagen. Detta medför att bestämmelserna i 3 kap. 1, 5 och 6 §§ lagen (2009:302) om djurens hälso- och sjukvård bör ändras så att det av dessa framgår att föreskrifter som avser frågor om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer enligt den horisontella lagen meddelas med stöd av bemyndigandet i den horisontella lagen. Vidare bör det förtydligas att 3 b och 4 a §§ lagen (1974:191) om bevakningsföretag inte innehåller bemyndiganden som överlappar bemyndigandet i den horisontella lagen, utan upplysningsbestämmelser.

Med hänsyn till att yrkeskvalifikationsdirektivet ska vara genomfört senast den 18 januari 2016 bedöms det inte som möjligt att inom ramen för denna proposition även inventera all sektorslagstiftning för att identifiera eventuella ytterligare bemyndiganden som skulle kunna användas för att meddela föreskrifter i samma frågor som bemyndigandet i den horisontella lagen. Regeringen avser dock att följa hur ordningen med det nya bemyndigandet kommer att fungera i praktiken och vid behov återkomma i fråga om behovet av att justera eventuella ytterligare bemyndiganden.

6 Lagens tillämpningsområde

Regeringens förslag: Den nya lagen ska innehålla bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och om erkännande av yrkeskvalifikationer för den som vill utöva ett reglerat yrke i Sverige, som anställd eller som egenföretagare, och som har förvärvat yrkeskvalifikationer eller fått dem erkända i en annan stat inom EES eller i Schweiz.

Den nya lagen ska även innehålla vissa bestämmelser om erkännande av yrkespraktik gjord i en annan stat inom EES eller i Schweiz och om europeiskt yrkeskort för den som vill utöva ett reglerat yrke i någon annan stat inom EES eller i Schweiz.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Utredningens lagförslag innehåller även vissa bestämmelser om yrkeskort som regeringen anser bör anges i förordning (se avsnitt 15).

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. *Socialstyrelsen* påpekar att när det gäller yrken inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten är det av stor vikt att regelverket anpassas även när det gäller tredjelandsutbildade som inte omfattas av yrkeskvalifikationsdirektivet. Även *Universitets- och högskolerådet* lyfter fram att ordningen för sökande med utbildning från tredjeland som inte omfattas av direktivet bör anpassas till den ordning som nu föreslås.

Yrkeskvalifikationer förvärvade i en annan stat inom EES eller i Schweiz

Av artikel 2 i yrkeskvalifikationsdirektivet framgår att direktivet gäller alla medborgare i en medlemsstat som vill utöva ett reglerat yrke i en annan medlemsstat än den där de har förvärvat sina yrkeskvalifikationer. För svenskt vidkommande behöver genomförandet av direktivet alltså avse EU-medborgare som har förvärvat sina yrkeskvalifikationer i en annan medlemsstat än Sverige.

Det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivet gäller också medborgare i EES-länderna Norge, Island och Lichtenstein samt medborgare i Schweiz. Detta följer av bilaga VII till EES-avtalet samt bilaga III till avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska Edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer. Eftersom dessa stater redan deltar i samarbetet om erkännande av yrkeskvalifikationer genom nu gällande avtal, får det endast anses vara en tidsfråga innan nämnda avtal även kommer att omfatta ändringsdirektivet. Därför bör den nya horisontella lagen utformas så att den även omfattar EES-länderna Norge, Island och Lichtenstein samt Schweiz.

Vid genomförandet av det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivet har det inom flertalet sektorer inte gjorts någon begränsning i fråga om krav på att yrkesutövaren ska ha visst medborgarskap, utan avgörande är var yrkeskvalifikationerna har förvärvats. En yrkesutövare med yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat inom EES eller i Schweiz omfattas således enligt gällande författningar, inom exempelvis hälso- och sjukvården och det offentliga skolväsendet, av rätten att få yrkeskvalifikationerna erkända, även om yrkesutövaren är tredjelandsmedborgare. Enligt regeringens mening saknas det skäl att begränsa den personkrets som enligt svensk rätt i dag omfattas av rätten att få sina yrkeskvalifikationer erkända. Den nya lagen bör därför, utöver vad direktivet kräver, även gälla tredjelandsmedborgare med yrkeskvalifikationer förvärvade i en annan stat inom EES eller i Schweiz.

I skäl 1 till ändringsdirektivet påminns också medlemsstaterna om att vissa tredjelandmedborgare i enlighet med separata unionsrättsakter ska likabehandlas med EU-medborgare i fråga om erkännande av examensbevis, utbildningsbevis och andra yrkeskvalifikationer. Ett exempel på en sådan unionsrättsakt är rådets direktiv 2009/50/EG av den 25 maj 2009 om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning (det s.k. blåkortsdirektivet). Genom att inte begränsa den nya lagens tillämpningsområde till medborgarskap i en stat inom EES eller Schweiz, utan i stället utgå från var yrkeskvalifikationerna är förvärvade, säkerställs att Sverige uppfyller andra unionsrättsakters krav på likabehandling av tredjelandsmedborgare i fråga om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Yrkeskvalifikationer förvärvade i andra stater

Socialstyrelsen framför att det är av stor vikt att regelverket, när det gäller yrken inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten, anpassas även när det gäller tredjelandsutbildade som inte omfattas av yrkeskvalifikationsdirektivet. *Universitets- och högskolerådet* hävdar att det är angelä-

get att även en ordning för sökande med utbildning från tredjeland fastställs.

Yrkeskvalifikationsdirektivet hindrar inte att medlemsstaterna nationellt erkänner tredjelandsmedborgares kvalifikationer som är förvärvade utanför EES och Schweiz, vilket också framgår av exempelvis skäl 10 till det ursprungliga direktivet. Regeringen anser dock att det inte är lämpligt att låta den nya lagen omfatta även tredjelandsmedborgare med kvalifikationer från tredjeland i andra fall än direktivet kräver, dvs. när sådana kvalifikationer har erkänts i en annan medlemsstat.

En anledning att inte låta lagen generellt vara tillämplig på kvalifikationer från tredjeland är att direktivet innehåller bestämmelser som inte utan svårigheter kan överföras på yrkeskvalifikationer förvärvade i sådana länder. Exempelvis bygger direktivets princip om automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer på att vissa minimiregler för innehållet och längden på utbildningarna har harmoniserats inom EES och Schweiz, vilket inte är fallet i fråga om utbildningar från tredjeland. Direktivet kräver vidare att det finns en behörig myndighet för varje reglerat yrke i respektive medlemsstat. De behöriga myndigheterna ansvarar bl.a. för att erkänna yrkeskvalifikationer och är sammankopplade genom och kommunicerar med varandra i det s.k. Internal Market Information system (IMI). Inte heller i fråga om dessa förfaranden finns förutsättningar att inkludera länder utanför EES och Schweiz.

Det är dock en prioriterad fråga för regeringen att validering och erkännande av yrkeskvalifikationer underlättas. En utredare inom Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet, U 2014:G) har haft i uppdrag att kartlägga valideringsinsatser och bl.a. föreslå hur valideringssystem som är lättare för individen att överblicka ska utformas. Regeringen har även gett Arbetsförmedlingen ett särskilt uppdrag att utveckla metoderna för och omfattningen av validering av nyanlända invandrares kompetens (A2013/04879/IU). Frågan om validering är, generellt sett, viktig för regeringen och det är angeläget att finna vägar så att förfaranden när det gäller detta område förenklas och samordnas. Frågan om validering bereds för närvarande vidare inom Regeringskansliet.

Sverige kan även ingå avtal om ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer, så kallade Mutual Recognition Agreements (MRA), bilateralt eller mutlilateralt med andra stater. Sverige är som medlem i EU part i ett antal frihandelsavtal som innehåller bestämmelser om processen för att ingå sådana avtal. Detta är en process som kräver en gedigen genomgång av likheter och skillnader mellan länderna när det gäller yrkeskvalifikationer. Några sådana avtal har ännu inte kommit till stånd.

Anställda och egenföretagare

Enligt artikel 2.1 gäller yrkeskvalifikationsdirektivet både den som vill utöva ett yrke som anställd och den som vill utföra sina tjänster i egenskap av egenföretagare. Andra företag än enskilda firmor har dock inte några rättigheter enligt direktivet. Det är därmed den enskilde yrkesutövaren som ges rättigheter, oavsett om han eller hon utövar ett reglerat yrke i Sverige som egenföretagare eller som anställd. Lagen föreslås

därför gälla yrkesutövare oavsett om dessa är egenföretagare eller anställda.

Yrkespraktik och yrkeskort

Utöver rätten att under vissa förutsättningar få utöva ett yrke tillfälligt eller få yrkeskvalifikationer erkända i en mottagande stat, ger direktivet även vissa rättigheter i den stat där yrkeskvalifikationerna har förvärvats och i den stat där yrkesutövaren är lagligen etablerad.

Artikel 55a innebär att den som efter att ha förvärvat sina yrkeskvalifikationer i sin ursprungsmedlemsstat, valt att genomföra sin yrkespraktik i en annan medlemsstat under vissa förutsättningar ska få praktiken erkänd i ursprungsmedlemsstaten (se avsnitt 14).

Vidare har den som har förvärvat yrkeskvalifikationer eller är etablerad i en stat och vill utöva yrket i någon annan stat inom EES eller Schweiz under vissa förutsättningar rätt att begära att en behörig myndighet i ursprungsmedlemsstaten utfärdar ett yrkeskort (se avsnitt 15). Bestämmelser om yrkeskort finns i artiklarna 4a–4e.

För svenskt vidkommande innebär dessa artiklar att den nya lagen inte bara bör ge rättigheter till dem som har förvärvat yrkeskvalifikationer i en annan stat inom EES eller i Schweiz och vill utöva yrket i Sverige, utan även bör innehålla vissa bestämmelser om yrkespraktik och yrkeskort för den som har förvärvat sina yrkeskvalifikationer eller är lagligen etablerad här i landet.

7 Undantag från lagens tillämpningsområde

1. Yrken förknippade med anställning i offentlig tjänst och utövande av offentlig makt

Regeringens förslag: Den nya lagen ska inte gälla reglerade yrken som innebär anställning i offentlig tjänst eller reglerade yrken som är förenade med offentlig maktutövning.

Utredningens förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningen begränsar undantaget från lagens tillämpningsområde till yrken förknippade med utövande av offentlig makt och gör en vidare tolkning av undantagets omfattning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans motsätter sig att yrken förknippade med utövande av offentlig makt ska undantas från lagens tillämpningsområde. Det finns emellertid olika uppfattningar om hur begreppet offentlig makt ska tolkas och vilka yrken som därmed ska falla utanför lagens tillämpningsområde. *Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps)* hänvisar till EU-domstolens praxis och menar att det saknas skäl att undanta de yrken som utredningen undantagit med hänsyn till offentlig maktutövning. *Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll*

(Swedac), Länsstyrelsen i Stockholms län, Djurbranschens yrkesnämnd och *Lärarnas riksförbund* anser däremot att fler yrken bör undantas med hänvisning till att yrkesutövningen innefattar myndighetsutövning. *Naturvetarna* anser att det bör klargöras vilka yrken som ska anses vara förknippade med offentligt maktutövande.

Skälen för regeringens förslag

Undantag från fri rörlighet för arbetstagare och från fri etableringsrätt

Den rättsliga grunden för yrkeskvalifikationsdirektivet utgörs av artiklar i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) som dels reglerar den fria rörligheten för arbetstagare, dels reglerar den fria etableringsrätten. När det gäller arbetstagare framgår av artikel 45.4 FEUF att reglerna om fri rörlighet för arbetstagare inte ska tillämpas på anställning i offentlig tjänst. På motsvarande sätt framgår av artikel 51 FEUF att fördragets regler om fri etableringsrätt inte ska omfatta verksamhet som är förenad med utövandet av offentlig makt. Detta innebär att inte heller yrkeskvalifikationsdirektivet omfattar anställning i offentlig tjänst eller verksamheter förenade med utövande av offentlig makt.

Utredningens förslag till undantag från lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer begränsas till att endast avse utövande av offentlig makt. *Sieps* har dock påpekat att undantagen för offentlig tjänst respektive utövande av offentlig makt rör olika situationer.

Med anledning av utredningens tolkning av begreppet utövande av offentlig makt samt de olika uppfattningar om begreppets innebörd som framförs av remissinstanserna finns det anledning att klargöra under vilka omständigheter yrkesregleringar kan undantas från lagens tillämpningsområde med hänvisning till anställning i offentlig tjänst och till utövande av offentlig makt.

Utifrån EU-domstolens praxis står det till att börja med klart att dessa undantag från grundläggande rättigheter i fördraget ska tolkas snävt. Vidare är begreppen offentlig tjänst och utövande av offentlig makt unionsrättsliga begrepp som ska tolkas och tillämpas enhetligt inom unionen (se dom Europeiska kommissionen mot Konungariket Belgien, C-149/79, EU:C:1982:195, punkt 12). Nedan redogörs närmare för hur begreppen har tolkats i EU-domstolens praxis.

Anställning i offentlig tjänst

För att en medlemsstat ska kunna begränsa den fria rörligheten för arbetstagare med hänvisning till undantaget för anställning i offentlig tjänst i artikel 45.4 FEUF, krävs det enligt EU-domstolen betydligt mer än att den enskilde är anställd av en offentlig arbetsgivare. Enligt fast rätts-praxis ska en sådan anställning även innebära ett direkt eller indirekt deltagande i myndighetsutövning och arbetsuppgifter som har till syfte att skydda statens eller andra offentliga inrättningars allmänna intressen. Sådana tjänster förutsätter nämligen att innehavarna av dem är särskilt solidariska med staten och att det ömsesidiga förhållande av rättigheter och skyldigheter föreligger, vilket utgör grunden för ett medborgarskap (samma mål som nämns ovan, punkt 10).

Domstolen har även fastställt att undantaget i artikel 45.4 FEUF endast kan åberopas om medlemslandet begränsat tillträdet till yrket till sina egna medborgare (se dom Giovanni Maria Sotgiu mot Deutsche Bundespost, C-152/73, EU:C:1974:13, punkt 4 samt dom Europeiska kommissionen mot Republiken Grekland, C-187/96, EU:C:1988:101, punkt 17).

Domstolen kom 1999 till slutsatsen att anställning i offentlig tjänst inte omfattar anställningar hos en privatperson eller juridisk person, oavsett vilka uppgifter den anställde utför (se dom Europeiska kommissionen mot Italienska republiken, C-283/99, EU:C:2001:307, punkt 25). Tre år senare gjorde dock domstolen motsatt bedömning (se dom Albert Anker, Klaas Ras och Albertus Snoek mot Bundesrepublik Deutschland, C-47/02, EU:C:2003:516, punkt 62). I denna dom konstaterar domstolen att begreppet offentlig tjänst inte förutsätter att den enskilde är anställd av en offentlig arbetsgivare. Även anställda hos privaträttsliga arbetsgivare kan omfattas under förutsättning att den anställde, i de offentliga uppdrag som anförtrotts honom eller henne, representerar staten i syfte att skydda statens allmänna intressen.

Utövande av offentlig makt

Undantaget för verksamheter som är förenade med utövandet av offentlig makt har inte på samma sätt som undantaget för anställning i offentlig tjänst begränsats till att avse fall då yrket är förbehållet landets egna medborgare. Artikel 49 FEUF förbjuder alla inskränkningar som gör det mindre attraktivt att utöva etableringsfriheten och inte bara diskriminerande sådana. Eftersom Artikel 51 FEUF utgör en allmän undantagsregel till principen om etableringsfrihet i artikel 49 FEUF, är inte heller undantagsregeln begränsad till diskriminerande åtgärder (se dom Europeiska kommissionen mot Portugisiska republiken, C-438/08, EU:C:2009:651, punkt 33).

Undantaget för verksamheter förenade med utövande av offentlig makt avser verksamhet som ”*i sig själv är direkt och specifikt förenad med utövande av offentlig makt*” (se dom Jean Reyners mot Belgiska staten, C-2/74, EU:C:1974:68, punkt 45). Att undanta ett yrke i dess helhet är godtagbart endast om verksamheten är så intimt förenad med utövandet av offentlig makt att verksamheten inte kan särskiljas från det normala yrkesutövandet (samma dom punkterna 45–47). En utförligare redogörelse av vad EU-domstolen har tolkat in i begreppet utövande av offentlig makt återfinns i propositionen Genomförande av tjänstedirektivet (prop. 2008/09:187 s. 43 f.).

Undantag från lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer

Utifrån redogörelsen ovan delar regeringen Sieps uppfattning att undantagen för offentlig tjänst respektive utövande av offentlig makt rör olika situationer. Följaktligen bör både yrken förknippade med anställning i offentlig tjänst och yrken förknippade med offentlig maktutövning undantas från den nya lagens tillämpningsområde.

När det gäller utövande av offentlig makt går det dock, mot bakgrund av praxis, inte att jämställa myndighetsutövning enligt svensk rätt med utövande av offentlig makt, enligt regeringens uppfattning. Det faktum

att utövande av ett visst yrke innefattar myndighetsutövning kan visserligen indikera att yrket är förknippat med utövande av offentlig makt, men det kan enligt regeringens mening inte ensamt utgöra grunden för att undanta yrket.

När tjänstedirektivet genomfördes i svensk rätt begränsades tillämpningsområdet med hjälp av det EU-rättsliga begreppet utövande av offentlig makt. Av 2 § punkt 8 lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden framgår att lagen inte ska tillämpas på tjänster som är förenade med offentlig maktutövning. EUF-fördragets undantag från den fria etableringsrätten bör därför även i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer uttryckas med det EU-rättsliga begreppet offentlig maktutövning.

Frågan om undantag för anställning i offentlig tjänst aktualiserades inte vid införlivandet av tjänstedirektivet eftersom det direktivet inte berör den fria rörligheten för arbetstagare. När det gäller detta undantag är det viktigt att understryka att begreppet, enligt EU-domstolens praxis, har en juridisk innebörd som skiljer sig betydligt från dess språkliga betydelse. Regeringen har övervägt att i den svenska lagtexten försöka förenkla och uttolka praxis i denna del, men mot bakgrund av att EU-domstolens praxis är föränderlig och att den nu gällande praxisen på området kan komma att ändras har regeringen valt att avstå från detta.

Av lagen bör alltså framgå att den inte ska tillämpas på reglerade yrken som innebär anställning i offentlig tjänst eller, med avseende på egenföretagare, reglerade yrken som är förenade med offentlig maktutövning.

När bör en bedömning av undantagen göras?

En bedömning av konsekvenserna av att det i författning anges bestämmelser som rör rätten att utöva ett visst yrke bör göras i samband med att ett införande av bestämmelserna övervägs i sektorslagstiftningen. Detta gäller både frågan om den tilltänkta regleringen innebär ett införande av sådana bestämda yrkeskvalifikationer att yrket anses vara ett reglerat yrke och frågan om yrket ska regleras så att det undantas från EUF-fördragets bestämmelser om fri rörlighet för arbetstagare eller fri etableringsrätt. Exempel på det senare skulle t.ex. kunna vara om man för utövande av yrket kräver svenskt medborgarskap som ett bevis för särskild lojalitet med svenska staten. Enligt artikel 59 i yrkeskvalifikationsdirektivet måste yrkesregleringar bl.a. vara icke-diskriminerande och motiveras av tvingande hänsyn till allmänintresset.

2. Undantag för särskilda bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer och för advokatyrket

Regeringens förslag: Lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer ska inte gälla för ett reglerat yrke om det i en annan lag eller författning finns särskilda bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer för det yrket och om de bestämmelserna grundar sig på andra EU-rättsakter än yrkeskvalifikationsdirektivet.

Lagen ska inte heller gälla i fråga om advokatyrket, men upplysa om att det i rättegångsbalken finns bestämmelser som genomför yrkeskvalifikationsdirektivet i fråga om det yrket.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning.

Skälen för regeringens förslag

Regler i andra EU-rättsakter

Av artikel 2.3 i yrkeskvalifikationsdirektivet framgår att om det i andra bindande rättsakter antagna av EU finns andra särskilda regler för erkännande av yrkeskvalifikationer ska motsvarande bestämmelser i yrkeskvalifikationsdirektivet inte gälla. Motsvarande begränsning ska därför införas i den nya lagens tillämpningsområde. Auktoriserad revisor är ett exempel på ett yrke som regleras på EU-nivå genom ett särdirektiv (Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG) och en EU-förordning (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG) och där det också finns bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer inom ramen för den regleringen.

Särskilt om advokatyrket

I fråga om advokatyrket finns två särdirektiv som reglerar erkännande av yrkeskvalifikationer (Rådets direktiv 77/249/EEG av den 22 mars 1977 om underlättande för advokater att effektivt begagna sig av friheten att tillhandahålla tjänster och Europaparlamentets och rådets direktiv 98/5/EG av den 16 februari 1998 om underlättande av stadigvarande utövande av advokatyrket i en annan medlemsstat än den i vilken auktorisationen erhölls). Yrkeskvalifikationsdirektivet påverkar inte tillämpningen av dessa direktiv. Yrkeskvalifikationsdirektivet är tillämpligt endast i den mån bestämmelser i särdirektiven saknas, vilket är fallet i fråga om erkännande av juristers yrkeskvalifikationer i syfte att omedelbart utöva yrket under yrkestiteln i den mottagande medlemsstaten (se skäl 42 till det ursprungliga yrkeskvalifikations- direktivet).

Detta innebär att yrkeskvalifikationsdirektivet bara är tillämpligt i fråga om stadigvarande yrkesutövning i Sverige under den svenska advokattiteln, dvs. vid prövningen av en ansökan om inträde i Sveriges advokatsamfund. Bestämmelserna i yrkeskvalifikationsdirektivet om exempelvis tillfälligt tillhandahållande av tjänster och partiellt tillträde gäller således inte för advokater. Vidare kommer yrkeskort inte att införas för advokater, vilket framgår av skäl 4 till ändringsdirektivet. Enligt regeringens bedömning torde det inte heller inom överskådlig tid bli aktuellt med gemensamma utbildningsprinciper avseende advokatyrket.

Mot denna bakgrund anser regeringen att yrkeskvalifikationsdirektivet är tillämpligt på yrket i så begränsad omfattning att de nya horisontella författningarna inte bör gälla i fråga om advokatyrket. För detta yrke bör således den sektoriella regleringstekniken bestå. Av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer bör det därför framgå att lagen inte gäller advokatyrket.

Bestämmelser på lagnivå när det gäller advokater finns i rättegångsbalken. Eftersom de bestämmelser som genomför yrkeskvalifikationsdirektivet i fråga om detta yrke redan finns i rättegångsbalken bör lagen även upplysa om att regleringen finns i denna balk.

8 Uttryck i lagen

Regeringens förslag: De begrepp som definieras i yrkeskvalifikationsdirektivet ska definieras i den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer, i den mån begreppen förekommer i lagen. Ytterligare några centrala begrepp ska definieras.

Utredningens förslag: Överensstämmer huvudsakligen med regeringens förslag. Regeringen föreslår dock ett antal justeringar och även ett par ytterligare definitioner. Vidare har utredningen en annan motivering till att begreppet *behörig myndighet* inte definieras i lagen.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inte något att invända mot förslaget. *Kammarrätten i Sundsvall* anser att det inte finns något som hindrar att direktivets definition av uttrycket *tvingande hänsyn av allmänt intresse* införs i lagen.

Skälen för regeringens förslag

I syfte att säkerställa ett korrekt genomförande av yrkeskvalifikationsdirektivet anser regeringen att samma begrepp som i direktivet i princip bör användas i den nya lagen. I vissa fall har utredningen föreslagit mindre språkliga anpassningar i definitionerna och att definitionerna renodlas jämfört med ordalydelsen i direktivet. Regeringen instämmer i majoriteten av dessa anpassningar men anser att några mindre justeringar behöver göras. Definitionen av begreppet *bevis på formella kvalifikationer* föreslås endast justeras språkligt jämfört med utredningens förslag. Vidare bör definitionen av begreppet *reglerat yrke*, liksom direktivets definition, ange att den avser yrkesverksamhet eller ”någon form av denna”. Med detta tillägg avses definitionen i lagen få samma innebörd som i direktivet och endast skilja sig från direktivets definition genom mindre språkliga anpassningar. Definitionen behandlas närmare nedan.

Det saknas anledning att i den nya lagen definiera begrepp som till följd av uppdelningen av genomförandet på lag och förordning inte kommer att anges i lagen. Detta gäller begreppen *livslångt lärande, tvingande hänsyn till allmänintresset, anpassningsperiod, lämplighetsprov* och *företagsledare.* Inte heller bör *behörig myndighet* användas i den nya lagen, av de skäl som anges närmare nedan. Däremot bör vissa

andra begrepp som är centrala i direktivet och i den nya lagen definieras för att underlätta förståelsen och läsningen av den nya lagen. Detta gäller dels begreppen *europeiskt yrkeskort* och *lagligen etablerad,* vilka har föreslagits av utredningen, dels begreppen *yrkesutövare* och *automatiskt erkännande*. Regeringen föreslår även en uttrycklig definition av begreppet *kompetensbevis*, vilket också innebär att definitionen av *yrkeskvalifikationer* förenklas något.

I direktivet används begreppet *tillfälligt tillhandahållande av tjänster* för att beskriva rätten att tillfälligt utöva reglerade yrken i andra medlemsstater. Regeringen anser att *tillfällig yrkesutövning* på ett mer begripligt sätt speglar innebörden i den rätt som direktivet ger, vilket motiverar att i stället använda detta begrepp i den nya lagen.

När det gäller begreppen *reglerat yrke* och *behörig myndighet* vill regeringen särskilt anföra följande.

Begreppet reglerat yrke

Eftersom innebörden och tolkningen av begreppet *reglerat yrke* är helt avgörande för huruvida ett yrke eller en yrkesverksamhet omfattas av direktivet och den nya lagen vill regeringen fästa särskild uppmärksamhet på följande.

Av definitionen framgår att de krav som uppställs i nationell författning avser möjligheten att få utöva en yrkesverksamhet eller någon form av denna. Detta innebär enligt utredningens mening att det inte är möjligt att begränsa direktivets räckvidd till vad som skulle kunna benämnas traditionella yrken, exempelvis sjuksköterska och lärare. Enligt utredningen omfattas exempelvis yrkesverksamheter som kan utföras av olika yrkesgrupper. Även yrkesverksamheter som har karaktären av moment i arbetet, dvs. inte nödvändigtvis är vad yrkesutövaren ägnar hela sin arbetsdag åt, bedöms omfattas. En förutsättning är att det i nationell författning ställs krav på bestämda yrkeskvalifikationer för utövande av yrkesverksamheten.

Definitionen i direktivet av reglerat yrke har inte ändrats, men mot bakgrund av ovan har utredningen funnit att ytterligare ett antal yrkesverksamheter som inte tidigare har ansetts utgöra reglerade yrken faller under definitionen. I ett mål där dom meddelats i oktober 2015 har EU-domstolen ansett att begreppet bestämda yrkeskvalifikationer i artikel 3 i direktivet inte avser alla former av kvalifikationer som intygas genom ett allmänt bevis på formella kvalifikationer, utan kvalifikationer som motsvarar ett bevis på sådana formella kvalifikationer som specifikt inrättats för att förbereda innehavaren för att utöva ett visst yrke (se dom Alain Brouillard mot Jury du concours de recrutement de référendaires près la Cour de cassation, État belge, C-298/14, EU:C:2015:652, punkt 38). Inom ramen för det fortsatta genomförandearbetet avser regeringen att överväga vilka yrkesverksamheter bör anses utgöra reglerade yrkesverksamheter och därmed omfattas av den horisontella regleringen. För de yrken som är att betrakta som reglerade yrken i direktivets mening avser regeringen att införa bestämmelser om bl.a. behöriga myndigheter på förordningsnivå. När det gäller taxiförare delar regeringen utredningens uppfattning att nuvarande reglering kring taxiföraryrket uppfyller

definitionen av reglerat yrke i direktivet. Med anledning av detta föreslår regeringen förändringar på lagnivå, se avsnitt 9.4.

Begreppet behörig myndighet

Begreppet *behörig myndighet* definieras i direktivet som ”varje myndighet eller organ som medlemsstaterna bemyndigat att utfärda eller ta emot utbildningsbevis och andra handlingar eller upplysningar, samt att ta emot ansökningar och fatta de beslut som avses i detta direktiv.”

Utredningen har tolkat definitionen så att den avser både myndigheter eller andra organ som har bemyndigats att utfärda bevis på formella kvalifikationer eller kompetensbevis *och* myndigheter som ansvarar för att erkänna yrkeskvalifikationer. Vidare har utredningen ansett att det inte finns skäl att återge definitionen i den nya lagen eftersom den riskerar att förvilla mer än den klargör.

En tolkning av direktivets definition som innebär att en och samma myndighet, för att anses vara en behörig myndighet, ska ha både uppgiften att utfärda utbildningsbevis och ta emot ansökningar om erkännande skulle vara svårförenlig med uppgiftsfördelningen i Sverige där vissa myndigheter (framför allt universitet och högskolor) utfärdar utbildningsbevis, och andra myndigheter fattar beslut om erkännande (Socialstyrelsen, Jordbruksverket m.fl.). Det kan inte heller vara direktivets syfte att styra över hur myndighetsuppgifter ska fördelas nationellt, utan detta är något som regelmässigt överlåts åt medlemsstaterna själva att avgöra utifrån den myndighetsstruktur som finns i staten.

Regeringen menar att definitionen i stället bör förstås så att begreppet kan avse antingen de myndigheter eller organ som medlemsstaterna bemyndigat att utfärda utbildningsbevis och andra handlingar *eller* de myndigheter eller organ som medlemsstaterna bemyndigat att ta emot utbildningsbevis och andra handlingar. Regeringens uppfattning är att det är vedertaget, inte minst bland tillämparna av direktivet, att det är de myndigheter och organ som tar emot ansökningar och därmed också fattar beslut om erkännande, som avses med behörig myndighet i Sverige. Eftersom dessa myndigheter inte behandlas i lagen, utan avses behandlas först i förordningen, saknas anledning att definiera begreppet *behörig myndighet* i lagen.

Inom ramen för kommande förordningsarbete kommer regeringen att ta ställning till utredningens förslag om tillkommande reglerade yrken och behöriga myndigheter för dessa.

9 Tillfällig yrkesutövning

9.1 Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning, förhandsunderrättelse och förhandskontroll

Regeringens förslag: Av den nya lagen ska det framgå att en yrkesutövare har rätt att tillfälligt utöva ett reglerat yrke i Sverige, om yrkesutövaren är lagligen etablerad i en annan stat inom EES eller i

Schweiz för att där utöva samma yrke och yrket är reglerat i den staten. Om yrket inte är reglerat i den stat där yrkesutövaren är lagligen etablerad, ska denne ändå ha rätt att utöva ett reglerat yrke i Sverige förutsatt att yrkesutövaren har utövat yrket under minst ett år i en eller flera andra stater inom EES eller i Schweiz under de tio år som föregår utövandet av yrket i Sverige. Kravet på yrkeserfarenhet ska dock inte gälla om utbildningen för yrket är reglerad i etableringsstaten.

I lagen ska även anges att tillfällig yrkesutövning, i de fall det särskilt föreskrivs, förutsätter förhandsunderrättelse och förhandskontroll samt att bestämmelser om förhandsunderrättelse, förhandskontroll, tillsyn och disciplinåtgärder vid tillfällig yrkesutövning finns i de författningar där utövandet av yrket regleras.

Regeringens bedömning: Kravet att väktare, hälso- och sjukvårdspersonal, djurhälsopersonal och fastighetsmäklare ska underrätta den behöriga myndigheten om sin avsikt att tillfälligt utöva yrket i Sverige bör gälla även fortsättningsvis. Detsamma gäller den behöriga myndighetens rätt att på förhand kontrollera yrkeskvalifikationerna hos väktare och sådan hälso- och sjukvårdspersonal som inte omfattas av bestämmelserna om automatiskt erkännande. Regleringen avseende förhandsunderrättelse och förhandskontroll bör fortfarande göras i respektive sektorsförfattning.

Utredningens förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag och bedömning. Utredningen har föreslagit att förekommande krav på förhandsunderrättelse ska tas bort för djurhälsopersonal och fastighetsmäklare. I utredningens lagförslag anges inte att tillfällig yrkesutövning, i de fall det särskilt föreskrivs, förutsätter förhandsunderrättelse och förhandskontroll. Däremot föreslås ett bemyndigande att meddela föreskrifter om detta.

Remissinstanserna: *Kommerskollegium* och *Högskolan Kristianstad* ser positivt på att skillnaden mellan tillfällig yrkesutövning och etablering tydligt framgår. *Socialstyrelsen* tillstyrker att det i den nya lagen tydliggörs att en yrkesutövare som tillfälligt utövar ett yrke i Sverige står under samma tillsyn och kan bli föremål för samma disciplinära åtgärder som andra utövare av yrket här i landet. *Lärarnas ansvarsnämnd* påtalar att yrkesutövare som tillfälligt utövar yrken i Sverige utan legitimation inte kan bli föremål för samma disciplinära åtgärder avseende yrkesutövningen som andra utövare av yrket här i landet. En majoritet av remissinstanserna har inte framfört några invändningar mot förslaget.

Flera remissinstanser, däribland *Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Privattandläkarna, Svenska audionomföreningen, TCO och Sveriges Tandläkarförbund* är kritiska till att det ska vara möjligt att tillfälligt vara verksam i Sverige utan att ha en svensk legitimation. *Folkhälsomyndigheten* anser att samma krav ska gälla för tillfälliga tjänster som för tjänster som utförs under en längre tid.

Rikspolisstyrelsen, Malmö högskola, Djurbranschens yrkesnämnd, Riksföreningen Anställda Inom Djursjukvården, Sveriges sjuksköterskeförening, Saco, Naturvetarna, Vårdförbundet, Akademikerförbundet SSR och *Sveriges ingenjörer* har påtalat vikten av att kunna fastställa vad som utgör tillfällig yrkesutövning respektive etablering.

Statens jordbruksverk avstyrker förslaget att ta bort kravet på förhandsunderrättelse för djurhälsopersonal eftersom länsstyrelsernas kunskap om befintlig personal därmed minskar och deras kontroll försvåras. Även *Sveriges lantbruksuniversitet* avstyrker förslaget och anser på grund av risker för folkhälsa och djurskydd att krav på förhandsunderrättelse fortsatt måste gälla även legitimationsyrken inom djurhälsovården. *Fastighetsmäklarinspektionen* och *Mäklarsamfundet* avstyrker att kravet på förhandsunderrättelse tas bort för fastighetsmäklare eftersom detta bl.a. försvårar tillsynsåtgärder.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Direktivets bestämmelser

Artiklarna 5 och 6 i yrkeskvalifikationsdirektivet ger aktiva yrkesutövare, både egenföretagare och anställda, en vidsträckt rätt att tillfälligt utöva sina yrken inom en annan stats territorium utan hinder av de krav på yrkeskvalifikationer som den staten annars ställer för utövande av yrket. Denna rätt gäller under förutsättning att yrkesutövaren är lagligen etablerad i en annan stat inom EES eller i Schweiz och därmed utövar samma reglerade yrke i den staten. Rätten gäller även om yrket inte är reglerat i etableringsstaten, men då förutsätts att yrkesutövaren har utövat yrket under minst ett år (tidigare två år enligt det ursprungliga direktivet) i en eller flera andra stater inom EES eller i Schweiz under de senaste tio åren eller att utbildningen för yrket är reglerad.

Artikel 7 i direktivet ger emellertid staterna möjlighet att kräva att en yrkesutövare som har för avsikt att utnyttja rätten till tillfällig yrkesutövning ska underrätta den behöriga myndigheten i den mottagande staten. När det gäller yrken som har konsekvenser för folkhälsa eller säkerhet får den behöriga myndigheten dessutom göra en förhandskontroll av yrkesutövarens yrkeskvalifikationer. Det gäller däremot inte de yrken som omfattas av ordningen för automatiskt erkännande på grundval av samordning av minimikraven för utbildning, se avsnitt 11.3.

Den mottagande medlemsstaten har enligt artikel 7 också rätt att av tillfälliga yrkesutövare kräva t.ex. uppgift om försäkringsskydd och, för vissa yrkesgrupper, även andra dokument t.ex. bevis på att yrkesutövaren inte har dömts för något brott. Detta gäller även i de fall yrkesutövaren i fråga ansöker om yrkeskort (se avsnitt 15) för tillfällig yrkesutövning.

I artikel 7 i yrkeskvalifikationsdirektivet finns också bestämmelser om vilken yrkestitel som ska användas vid tillfällig yrkesutövning. Enligt artikel 7.3 ska tillfällig yrkesutövning som huvudregel ske under den yrkestitel som används i yrkesutövarens etableringsstat. För de yrken som omfattas av ordningen för automatiskt erkännande på grundval av samordning av minimikraven för utbildning ska dock yrkesutövningen ske under den yrkestitel som används i den mottagande staten. Därutöver följer av artikel 7.4 sjätte stycket att tillfälliga yrkesutövare, vars kvalifikationer kontrollerats på förhand, ska tillhandahålla sina tjänster under den mottagande medlemsstatens yrkestitel.

Av artikel 5.3 i yrkeskvalifikationsdirektivet framgår bl.a. att tillfälliga yrkesutövare ska omfattas av de yrkesregler av yrkesmässig, yrkesrättslig eller administrativ art som har direkt samband med yrkeskvalifikationerna och av de disciplinära bestämmelser som tillämpas i den mot-

tagande medlemsstaten på personer som utövar samma yrke i den medlemsstaten.

Förhållandet mellan yrkeskvalifikationsdirektivet och tjänstedirektivet

När det gäller artikel 5.3 i yrkeskvalifikationsdirektivet konstaterar regeringen att även artikel 31 i tjänstedirektivet (direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden) reglerar värdmedlemsstatens tillsyn över tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster tillfälligt i Sverige. Av denna artikel följer att värdmedlemsstaten ska utöva tillsyn över tillfälliga tjänsteleverantörer om tjänsten i fråga regleras med hänvisning till något av de fyra allmänintressena allmän ordning, allmän säkerhet, folkhälsa eller miljöskydd. Om tjänsten regleras med hänvisning till andra allmänintressen är det etableringsstaten som har tillsynsansvaret. Tjänstedirektivets regler ska emellertid enligt dess artikel 17.6 inte tillämpas på yrkesverksamma som enligt yrkeskvalifikationsdirektivet tillhandahåller sin verksamhet tillfälligt i en annan medlemsstat. Trots att tjänstedirektivet begränsar värdmedlemsstatens rätt att utöva tillsyn i de beskrivna fallen konstaterar regeringen att den mottagande medlemsstaten ska utöva tillsyn i enlighet med artikel 5.3 i yrkeskvalifikationsdirektivet (dvs. yrkesregler av yrkesmässig, yrkesrättslig eller administrativ art som har direkt samband med yrkeskvalifikationerna) över yrkesutövare som omfattas av yrkeskvalifikationsdirektivet.

Tillfällig yrkesutövning

Flera remissinstanser är kritiska till att det ska vara möjligt att tillfälligt vara verksam inom ett yrke utan att ha svensk legitimation. Regeringen kan konstatera att det följer av EUF-fördraget och EU-domstolens praxis att det inom EU-rätten görs en åtskillnad mellan tillfälligt tillhandahållande av tjänster och den s.k. etableringsfriheten. Generellt sett har medlemsstaterna större möjlighet att ställa krav på företag från andra länder om de avser att etablera sig än vad som är fallet om de endast tillfälligt avser att erbjuda sina tjänster. Denna åtskillnad återspeglas även i yrkeskvalifikationsdirektivet. Grundregeln i direktivet är alltså att medlemsstaterna vid etablering kan kräva ett nationellt godkännande av yrkesutövaren, medan det vid tillfällig yrkesutövning endast krävs att yrkesutövaren lagligen utövar samma yrke i sitt ursprungsland. Direktivet ger inte möjlighet att kräva att utländska yrkesutövare som tillfälligt utövar sitt yrke i Sverige ska ha en svensk legitimation eller liknande.

Regeringen kan därmed konstatera att det inte finns något stöd för att begränsa tillfälliga yrkesutövare genom att ställa krav på svensk legitimation eller motsvarande. Den nya lagen bör innehålla en bestämmelse som genomför den rätt som direktivet ger i fråga om tillfällig yrkesutövning. Följaktligen bör också den sektorsreglering som står i strid med direktivets rätt till tillfällig yrkesutövning ändras. Detta utvecklas nedan, se avsnitt 9.3 och 9.4.

Tillsyn och disciplinära åtgärder

När det gäller artikel 5.3 i direktivet, som medför att tillfälliga yrkesutövare ska omfattas av samma tillsyn och disciplinära åtgärder som yrkes-

utövare i den mottagande medlemsstaten, påtalar *Lärarnas ansvarsnämnd* att yrkesutövare som tillfälligt utövar yrken i Sverige utan legitimation inte kan bli föremål för samma disciplinära åtgärder avseende yrkesutövningen som andra utövare av yrket här i landet. Regeringen konstaterar i likhet med Lärarnas ansvarsnämnd att de åtgärder som inom vissa sektorer kan vidtas mot utövare av reglerade yrken är kopplade till innehavet av legitimation och därmed inte kan vidtas mot tillfälliga yrkesutövare. Denna ordning får anses förenlig med direktivet, då vitsen med direktivets bestämmelser om tillfällig yrkesutövning är just att legitimation eller liknande i den mottagande staten inte ska behövas för att få utöva yrket. Regeringen anser att det inte finns skäl att skapa disciplinära åtgärder enbart för tillfälliga yrkesutövare, som därmed inte skulle vara samma åtgärder som kan vidtas mot andra utövare av yrket.

Regeringen kan dock konstatera att det inom de aktuella sektorerna finns tillsynsmekanismer som omfattar tillfälliga yrkesutövare. Exempelvis anges i 26 kap. skollagen (2010:800) att tillsyn är en granskning som har till syfte att kontrollera om verksamheten som granskas uppfyller krav som ställs i lagar och andra föreskrifter. Även om tillsynen i första hand avser själva verksamheten och inte enskilda lärare, är dessa ändå en del av den verksamhet som granskas och är följaktligen föremål för tillsyn. Det gäller både tillfälliga yrkesutövare och lärare med svensk legitimation. Liknande konstruktioner finns även inom andra områden. Regeringen kan således konstatera att tillfälliga yrkesutövare omfattas av samma tillsyn som andra yrkesutövare och att det därmed inte finns skäl för några författningsändringar i fråga om tillsyn och disciplinära åtgärder i fråga om befintliga reglerade yrken. När det gäller taxiförare, som är ett tillkommande reglerat yrke, behöver dock en tillsynsbestämmelse som omfattar tillfälliga yrkesutövare införas i taxitrafiklagen (2012:211), se avsnitt 9.4.

Eftersom direktivet inte reglerar vilka tillsyns- eller disciplinbestämmelser som ska finnas, är det inte heller aktuellt att införa några materiella bestämmelser härom i den nya lagen. Av tydlighetsskäl föreslås dock att den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer bör innehålla en upplysningsbestämmelse om att bestämmelser om tillsyn och disciplinåtgärder som omfattar tillfällig yrkesutövning finns i de författningar där utövandet av yrket regleras.

Tillfällig yrkesutövning eller etablering?

Ett flertal remissinstanser har uppmärksammat att det finns behov av att klargöra var gränsen går mellan tillfällig yrkesutövning och etablering. För en enskild yrkesutövare som avser att utöva sitt yrke i Sverige är det av avgörande betydelse om utövandet av yrket klassas som tillfällig yrkesutövning eller etablering. I det förra fallet kan yrkesutövaren i många fall utöva yrket direkt utan att kontakta svenska myndigheter medan det i det senare fallet krävs en ansökan om erkännande av utländska kvalifikationer och ett beslut från den behöriga myndigheten innan utövandet kan påbörjas.

Flera remissinstanser har föreslagit att det bör införas tidsgränser enligt vilka allt utövande som överstiger tre månader ska betraktas som etablering. EU-domstolen har i ett flertal fall uttalat sig i frågan om vilka fak-

torer som ska bedömas när man har att avgöra om fördragets regler om frihet att tillhandahålla tjänster eller reglerna om den fria etableringsrätten ska tillämpas. Bestämmelsen i artikel 5.2 i yrkeskvalifikationsdirektivet kodifierar delar av denna praxis (se dom Reinhard Gebhard mot Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e Procuratori di Milano, C-55/94, EU:C:1995:411, punkt 27). Enligt artikel 5.2 ska direktivets regler om tillhandahållande av tjänster endast tillämpas om tjänstetillhandahållaren tillfälligt och temporärt utövar yrket i den mottagande medlemsstaten. Huruvida tillhandahållandet av tjänsten är temporärt och tillfälligt ska, enligt den aktuella artikeln, bedömas från fall till fall, i synnerhet på grundval av tjänstens varaktighet, frekvens, periodicitet och kontinuitet.

När det gäller befintlig praxis rörande fri rörlighet för tjänster och företagsetablering kan regeringen konstatera att det inte är självklart i vilken utsträckning den är tillämplig på de förhållanden som regleras genom yrkeskvalifikationsdirektivet. Direktivet är tillämpligt på yrkesutövare som vill utöva ett yrke som anställd eller som egen företagare medan fördragets regler om fri rörlighet för tjänster och etablering endast är tillämpliga på företag och inte på enskilda som uppbär lön som anställd i mottagarlandet (se dom Petersen mot Finanzamt Ludwigshafen, C-544/11, EU:C:2013:124, punkt 31 samt dom Ritter-Coulais mot Finanzamt Germersheim, C-152/03, EU:C:2006:123 punkt 19). För de senare är det fördragets regler om fri rörlighet för arbetstagare som är tillämpliga. Av detta följer att det i EU-domstolens praxis rörande fri rörlighet för tjänster och etablering saknas domar som kan ge ledning när det gäller att avgöra om en person som är anställd i annat land ska anses erbjuda en tjänst eller ska anses ha etablerat sig. Än så länge har, såvitt regeringen känner till, EU-domstolen inte heller uttalat sig rörande hur yrkeskvalifikationsdirektivet ska tolkas i detta avseende. I avsaknad av sådana uttalanden är det regeringens uppfattning att det är EU-domstolens praxis rörande fri rörlighet för tjänster och företagsetablering som bör vara vägledande även vid bedömningen av om en enskild yrkesutövare som är anställd i Sverige inom ramen för yrkeskvalifikationsdirektivets bestämmelser ska anses tillfälligt utföra tjänster eller anses vara etablerad. Skälet för detta är att det är denna praxis som varit vägledande vid utformningen av artikel 5 i yrkeskvalifikationsdirektivet. Om så inte skulle vara fallet skulle det dessutom innebära att yrkesutövare som kommer till Sverige för att utöva ett yrke som anställd skulle bedömas på andra grunder än yrkesutövare som kommer hit som egna företagare. Ett sådant scenario är inte önskvärt.

Det kan också konstateras att EU-domstolens praxis rörande fri rörlighet för tjänster och etablering inte alltid kan appliceras på ett anställningsförhållande. Det finns t.ex. inget rättsfall som berör längden på ett anställningskontrakt eller vilken betydelse som ska läggas vid att det rör sig om en praktiktjänst, tillfällig anställning eller en tillsvidareanställning.

EU-domstolen har även konstaterat att bestämmelserna i fördraget inte ger någon ledning när det gäller att rent abstrakt bestämma efter vilken tid eller över vilken frekvens som tillhandahållandet av en tjänst eller en viss typ av tjänster i en annan medlemsstat inte längre kan anses som tillhandahållandet av en tjänst (dom Schnitzer, C-215/01, EU:C:2003:662, punkt 31). Begreppet tjänster i fördragets mening kan

till och med omfatta tjänster som tillandahålls under flera år (samma dom punkt 30). Dessutom har domstolen konstaterat att längden på perioden under vilken en tjänst tillhandahålls i ett annat land inte i sig kan vara avgörande för att fastställa om det är fördragets regler om fri rörlighet för tjänster eller etablering som ska tillämpas (se dom Kommission mot Portugal, C-171/02, EU:C:2004:270, punkt 27). I linje med dessa avgöranden följer dessutom uttryckligen av artikel 5.2 andra stycket i yrkeskvalifikationsdirektivet att bedömningen av om tillhandahållandet av tjänsten är temporärt och tillfälligt ska bedömas från fall till fall. Det är därför inte möjligt att tillmötesgå de aktuella remissinstansernas önskemål om fastställande av en gräns mellan tillfällig yrkesutövning och etablering.

Det finns däremot anledning att beröra delar av EU-domstolens praxis som kan vara vägledande för beslut i enskilda fall. Till att börja med står det klart att i de fall en medborgare från ett annat land stadigvarande bosätter sig i Sverige i syfte att tillhandahålla tjänster där under en obestämd tidsperiod, är fördragets regler om fri rörlighet för tjänster inte tillämpliga (se dom Udo Steymann mot Staatssecretaris van Justitie, C-196/87, EU:C:1988:475, punkt 17). Enligt regeringens uppfattning skulle en tolkning av fallet rimligen kunna innebära att yrkesutövare som erhåller en tillsvidareanställning i Sverige ska anses ha etablerat sig i landet.

Motsatsvis bör en rimlig utgångspunkt vara att en yrkesutövare med en tidsbegränsad anställning ska anses tillfälligt utöva sitt yrke. Som *Saco* påpekat förekommer det dock på varandra följande tidsbegränsade anställningar under lång tid hos en och samma arbetsgivare, vilket får tas i beaktande i enskilda fall. När det gäller yrkesutövare som hyrs ut av bemanningsföretag etablerade i andra länder har EU-domstolen fastställt att det rör sig om tjänster i fördragets mening (se dom Webb, C-279/80, EU:C:1981:314, punkt 9). När det gäller bemanningsföretag avser regeringen att särskilt följa utvecklingen av EU-domstolens praxis. Även i övriga situationer blir det slutligen EU-domstolen som i sin uttolkning av EU-rätten får ge ledning i fråga om vad som utgör tillfällig yrkesutövning respektive etablering.

Sammanfattningsvis konstaterar regeringen att det inte entydigt går att dra en gräns mellan tillfällig yrkesutövning och etablering. Det finns därför skäl att noga följa den framtida tillämpningen av yrkeskvalifikationsdirektivet bestämmelser om tillfällig yrkesutövning.

Förhandsunderrättelse och förhandskontroll

För väktare och hälso- och sjukvårdspersonal som inte omfattas av automatiskt erkännande har Sverige sedan tidigare valt att utnyttja den möjlighet till förhandskontroll som direktivet ger, vilket minskar risken för att yrkesutövare som har otillräckliga kvalifikationer utövar yrkena inom landet. Bestämmelserna finns i patientsäkerhetslagen (2010:659) respektive lagen (1974:191) om bevakningsföretag och i de föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa lagar. Enligt regeringens bedömning bör dessa möjligheter till förhandskontroll bestå, i syfte att värna den allmänna säkerheten och patientsäkerheten.

För att de behöriga myndigheterna ska kunna utföra en förhandskontroll behöver de få vetskap om att en yrkesutövare har för avsikt att tillfälligt utöva yrket i Sverige. Skyldigheten att på förhand underrätta den behöriga myndigheten om sin avsikt bör således kvarstå i fråga om väktare och hälso- och sjukvårdspersonal som omfattas av förhandskontroll.

Krav på förhandsunderrättelse finns, förutom för väktare och hälso- och sjukvårdspersonal, även för djurhälsopersonal och fastighetsmäklare. *Statens jordbruksverk* och *Sveriges lantbruksuniversitet* framhåller att kravet på förhandsunderrättelse inom djurens hälso- och sjukvård bör gälla fortsatt. *Fastighetsmäklarinspektionen* och *Mäklarsamfundet* anser att förhandsunderrättelse även fortsatt bör gälla fastighetsmäklare. Regeringen ser inte anledning att ändra den nuvarande ordningen med förhandsunderrättelser för dessa yrken och delar därför bedömningen att kravet att djurhälsopersonal och fastighetsmäklare ska underrätta den behöriga myndigheten om sin avsikt att tillfälligt utöva yrket i Sverige bör gälla även fortsättningsvis.

I lagrådsremissen har det föreslagits att regleringen om förhandskontroll och förhandsunderrättelse, som inte är generell utan avser vissa specifika yrken, alltjämt bör finnas i respektive sektorsförfattning som i fråga om dessa yrken kompletterar den nya lagens bestämmelse om tillfällig yrkesutövning. *Lagrådet* har dock ifrågasatt om det inte av 6 § i den nya lagen, där tillfällig yrkesutövning regleras, borde framgå att en ordning för förhandsunderrättelse eller förhandskontroll tillämpas vid tillfällig yrkesutövning i de fall det särskilt föreskrivs. Regeringen föreslår med anledning av Lagrådets synpunkt ett sådant tillägg i lagen, men föreslår att tillägget placeras i 7 §.

Reglering av mer detaljbetonade sektorsspecifika bestämmelser om förhandsunderrättelse och förhandskontroll bedöms kunna ske med stöd av bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet (se avsnitt 5).

9.2 Skollagens bestämmelser omfattar tillfällig yrkesutövning för lärare och förskollärare

Regeringens bedömning: Rätten att tillfälligt utöva lärar- och förskolläraryrket i Sverige framgår av skollagens nuvarande bestämmelser om undantag från kravet på legitimation. Skollagen behöver därför inte ändras i detta avseende.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens bedömning i det avseendet att rätten att tillfälligt utöva lärar- och förskolläraryrket bör framgå av skollagen. Regeringen anser att sådana bestämmelser redan finns i skollagen medan utredningen föreslår att 2 kap. 13 § skollagen ändras så att det framgår att undervisning även får bedrivas av den som tillfälligt utövar lärar- eller förskolläraryrket i Sverige i enlighet med den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Remissinstanserna: *Statens skolverk* anser att de tillfälliga anställningarna bör begränsas till det som står i skollagen om möjligheten att

bedriva undervisning högst ett läsår i taget. Skolverket avstyrker därför utredningens förslag om ett förtydligande i skollagen om möjligheten för den som tillfälligt tillhandahåller tjänster att bedriva undervisning.

Skälen för regeringens bedömning

Utgångspunkter för tillfällig yrkesutövning i skolan

Som framgår i avsnitt 9.1 ovan, innebär direktivet att en yrkesutövare som är lagligen etablerad i en annan stat inom EES eller i Schweiz och därmed utövar samma reglerade yrke i den staten har rätt att utöva yrket tillfälligt i Sverige. Rätten gäller även om yrket inte är reglerat i etableringsstaten, men då förutsätts att yrkesutövaren har utövat yrket under minst ett år i en eller flera andra stater inom EES eller i Schweiz under de senaste tio åren. Den nya horisontella lagen föreslås, som nämns ovan, innehålla bestämmelser som tydliggör rätten till tillfällig yrkesutövning i Sverige. Den nya lagen kommer att gälla för samtliga reglerade yrken i Sverige, alltså även för lärare och förskollärare. För att uppfylla direktivet är regeringens utgångspunkt att krav på svensk lärarlegitimation inte kan ställas i fråga om tillfälliga yrkesutövare. Lärare och förskollärare med yrkeskvalifikationer från EES eller Schweiz som är etablerade i sitt hemland ska alltså tillfälligt kunna undervisa i svenska skolor utan att hindras av de krav på legitimation som annars gäller.

Skollagens bestämmelser om legitimation, behörighet och anställning

Enligt grundprincipen i 2 kap. 13 § skollagen (2010:800) får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen. Vissa undantag då en lärare eller förskollärare ändå får bedriva undervisning finns dock bl.a. i 2 kap. 17 och 18 §§ skollagen.

I 2 kap. 17 § anges att lärare som inte uppfyller kraven i 13 § trots det får bedriva annan undervisning på ett främmande språk än språkundervisning, om de har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket. En sådan lärare får även bedriva undervisning i fritidshem om läraren har en svensk eller utländsk högskoleutbildning som är avsedd för arbete som fritidspedagog eller motsvarande och undervisning i fristående skolor och fristående fritidshem med särskild pedagogisk inriktning. Vidare får förskollärare som inte uppfyller kraven i 2 kap. 13 § trots det bedriva undervisning i fristående förskolor med särskild pedagogisk inriktning.

I 2 kap. 18 § anges att om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande

Enligt 2 kap. 20 § första stycket skollagen får endast den som har legitimation anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning. Vidare följer det av 2 kap. 21 § skollagen att olegitimerade

lärare som ska användas för att bedriva undervisning enligt 2 kap. 18 § får anställas för högst ett år i sänder.

Skollagens bestämmelser medger tillfällig yrkesutövning

Utredningen har föreslagit en ändring i skollagen för att tydliggöra rätten till tillfällig yrkesutövning för lärare och förskollärare. *Statens skolverk* avstyrker förslaget i sitt remissvar och anser att de tillfälliga anställningarna bör begränsas till det som står i skollagen om möjligheten att bedriva undervisning högst ett läsår i taget. Regeringen delar bedömningen att skollagen inte behöver ändras. Däremot anser inte regeringen att skollagens bestämmelser innebär begränsningar att utöva yrket tillfälligt i förhållande till vad direktivet kräver.

Som angetts ovan, får endast den som har legitimation anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning. Vid tidsbegränsade anställningar, som är den anställningsform som bör vara aktuell för tillfälliga yrkesutövare, finns det dock inte något som hindrar en arbetsgivare att välja att anställa en lärare utan svensk lärarlegitimation. Detta eftersom det inte framgår av 2 kap. 21 § att en legitimerad lärare ska prioriteras framför en olegitimerad.

Däremot ställs det i 2 kap. 18 § vissa krav som gäller för att huvudmannen ska få använda läraren eller förskolläraren i undervisning. Dessa gäller oavsett i vilken stat yrkeskvalifikationerna är förvärvade. Som redogjorts för ovan, är ett första krav för att använda en olegitimerad lärare eller förskollärare att det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § (dvs. legitimation) eller att det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen. Om det inte finns legitimerade och behöriga lärare inom huvudmannens organisation utgör inte 2 kap. 18 § något hinder mot att använda en tillfällig lärare eller förskollärare. När det gäller kravet på lämplighet är utgångspunkten att huvudmannen redan vid anställningen har bedömt att den tillfälliga läraren är lämplig för uppgiften. Lärare och förskollärare som är etablerade i sitt hemland får även anses uppfylla kravet på att den som anställs tillfälligt i så stor utsträckning som möjligt ska ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En lärare eller förskollärare som har rätt att tillfälligt utöva sitt yrke i Sverige kan givetvis också ansöka om erkännande i syfte att få en svensk legitimation.

Även bestämmelserna i 2 kap. 17 § skollagen kan i vissa fall ge tillfälliga yrkesutövare möjlighet att bedriva undervisning om läraren har en utländsk högskoleutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen, men bestämmelsen är begränsad till vissa specifika typer av undervisning.

Sammantaget finns det inga formella hinder mot att anställa en lärare eller förskollärare från EES eller Schweiz som avser att tillfälligt utöva sitt yrke i Sverige. Om huvudmannen väljer att anställa en sådan lärare eller förskollärare finns det, om förutsättningarna enligt 2 kap. 17 eller 18 §§ är uppfyllda, inte heller något som hindrar arbetsgivaren från att använda denne i undervisning.

Enligt regeringens bedömning framgår rätten att tillfälligt utöva lärar- och förskollärayrket i Sverige alltså av skollagens nuvarande bestämmelser om undantag från kravet på legitimation. Mot bakgrund av vad

som beskrivits ovan anser regeringen därför att det för att uppfylla direktivets krav inte behövs någon ändring i skollagen vad avser lärare och förskollärare som har för avsikt att tillfälligt utöva respektive yrke i Sverige.

Bedömningen att tillfälliga lärare och förskollärare omfattas av undantagen från legitimationskravet i skollagen innebär att de även i övrigt kommer omfattas av samma bestämmelser i skollagen som andra lärare och förskollärare som får bedriva undervisning enligt dessa bestämmelser.

9.3 Tillfällig yrkesutövning inom hälso- och sjukvården och veterinäryrket

Regeringens förslag: Patientsäkerhetslagen ska ändras så att det möjliggörs för tillfälliga yrkesutövare att använda svenska yrkestitlar i de fall detta följer av direktivet. Patientsäkerhetslagen ska även ändras så att tillfälliga yrkesutövare inte anges som en särskild grupp av hälso- och sjukvårdspersonal.

Regeringens bedömning: Systemet med tidsbegränsade legitimationer vid tillfällig yrkesutövning inom hälso- och sjukvården bör övergångsvis behållas.

Utredningens förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag och bedömning. Utredningens förslag omfattar inte sådana lagändringar som möjliggör för tillfälliga yrkesutövare som förhandskontrolleras att utöva yrket under svensk yrkestitel eller för läkare, tandläkare och sjuksköterskor att tillfälligt utöva yrket i Sverige under svensk specialisttitel. Utredningens förslag innebär vidare, till skillnad från regeringens, att systemet med tidsbegränsade legitimationer vid tillfällig yrkesutövning inom hälso- och sjukvården avvecklas.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. I promemorian föreslås att regeringen ska få meddela föreskrifter om vilken yrkestitel som ska användas av den som har rätt att tillfälligt utöva yrket i Sverige. Förslaget innebär vidare att läkare, tandläkare och sjuksköterskor ska ha rätt att använda en specialisttitel även i de fall det framgår av särskilda föreskrifter. I promemorian föreslås också, till skillnad från i regeringens förslag, ett ytterligare bemyndigande.

Remissinstanserna: När det gäller utredningens förslag är flera remissinstanser, däribland *Sveriges lantbruksuniversitet, Privattandläkarna, Svenska audionomföreningen, Tjänstemännens Centralorganisation* och *Sveriges Tandläkarförbund*, kritiska till att det ska vara möjligt att tillfälligt vara verksam i Sverige utan att ha en svensk legitimation. *Folkhälsomyndigheten* anser att samma krav ska gälla för tillfälliga tjänster som för tjänster som görs under en längre tid. *SRAT* och *Sveriges Läkarförbund* förordar den nuvarande lösningen med tidsbegränsad legitimation för tillfälliga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården. *Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN)* och *Lärarnas ansvarsnämnd* påtalar att yrkesutövare som tillfälligt utövar yrken i Sverige utan

legitimation inte kan bli föremål för samma disciplinära åtgärder avseende yrkesutövningen som andra utövare av yrket här i landet.

När det gäller promemorians förslag tillstyrker *Sveriges läkarförbund, Sveriges Tandläkarförbund* och *Sveriges Kommuner och Landsting* de föreslagna ändringarna i patientsäkerhetslagen. *Kommerskollegium* har inga invändningar mot de ändringar som föreslås. *Vårdförbundet* accepterar att regleringen genomförs genom föreskrifter av regeringen. *Socialstyrelsen* avstyrker förslagen i denna del. Det föreslagna bemyndigandet torde inte vara nödvändigt om de svenska bestämmelserna om förhandskontroll behålls. Myndigheten anser att det bör anges direkt i 4 kap. 8 § patientsäkerhetslagen att yrkestiteln får användas även av den som har rätt att tillfälligt tillhandahålla tjänster inom yrket, alternativt att det inte behöver göras någon ändring i paragrafen om möjligheten att utfärda tidsbegränsade bevis om specialistkompetens behålls under en övergångstid. I fråga om specialistsjuksköterskor anför Socialstyrelsen att det kan ifrågasättas om det är nödvändigt att använda sig av möjligheten till förhandskontroll av denna grupp. Även *Svensk sjuksköterskeförening* avstyrker förslagen i promemorian.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Användande av titlar

Enligt artikel 7.3 i yrkeskvalifikationsdirektivet ska tillfällig yrkesutövning som huvudregel ske under den yrkestitel som används i yrkesutövarens etableringsstat. För de yrken som omfattas av bestämmelserna om samordning av minimikraven för utbildning ska dock yrkesutövningen ske under den yrkestitel som används i den mottagande staten.

Utredningen har föreslagit ett tillägg i 4 kap. 5 § patientsäkerhetslagen (2010:659) med innebörd att yrkestitlarna apotekare, barnmorska, läkare, sjuksköterska och tandläkare får användas av den som har rätt att tillfälligt utöva yrket i Sverige. Till följd av regeringens bedömning att systemet med tidsbegränsade legitimationer för tillfälliga utövare av reglerade yrken på hälso- och sjukvårdsområdet övergångsvis ska behållas (se nedan) behöver dock paragrafen i nuläget inte ändras. Det följer av dess nuvarande lydelse att den som har legitimation för yrket får använda yrkestiteln. Bestämmelsen gäller samtliga legitimationsyrken på hälso- och sjukvårdsområdet.

Därutöver följer av artikel 7.4 sjätte stycket i yrkeskvalifikationsdirektivet att tillfälliga yrkesutövare, vars kvalifikationer har kontrollerats på förhand, ska tillhandahålla sina tjänster under den mottagande medlemsstatens yrkestitel. Utredningens förslag innefattade inte användande av yrkestitlar för personer vars kvalifikationer kan förhandskontrolleras. I syfte att genomföra artikel 7.4 i direktivet på ett korrekt sätt föreslogs i promemorian ett nytt bemyndigande med innebörd att regeringen får meddela föreskrifter om vilken yrkestitel som ska användas av den som har rätt att tillfälligt utöva yrket i Sverige. Regeringen anser dock att sådana föreskrifter bör meddelas med stöd av det bemyndigande som föreslås i den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer, se avsnitt 5. Vidare bör, med stöd av det bemyndigande som föreslås i den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (se avsnitt 5), särskilda föreskrifter meddelas om vilka specialisttitlar som ska användas av till-

fälliga yrkesutövare enligt vad som följer av artikel 7.3 och 7.4 i yrkeskvalifikationsdirektivet. Följaktligen bör det framgå av 4 kap. 8 § patientsäkerhetslagen att läkares och tandläkares specialisttitlar får användas även i de fall det särskilt föreskrivs.

Enligt 4 kap. 9 § patientsäkerhetslagen får en sjuksköterska använda en titel som motsvaras av en specialistsjuksköterskeexamen endast om han eller hon har avlagt en sådan examen. Av förarbetena (prop. 2009/10:210 s. 204) framgår att med examen enligt bestämmelsen avses en specialistsjuksköterskeexamen enligt högskoleförordningen (1993:100). Särskilda föreskrifter bör kunna meddelas om rätten att använda en skyddad specialisttitel för sjuksköterskor som inte har en sådan examen. Även dessa föreskrifter bör meddelas med stöd av det bemyndigande som föreslås i den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Även av 4 kap. 9 § patientsäkerhetslagen bör det därför framgå att rätten att använda titeln specialistsjuksköterska inte är begränsad till de fall som avses i den paragrafen, utan får användas även i de fall det särskilt föreskrivs.

Läkares, tandläkares och sjuksköterskors specialisttitlar får anses utgöra yrkestitlar enligt direktivet. Enligt 4 kap. 8 § patientsäkerhetslagen ska en legitimerad läkare eller tandläkare som har gått igenom viss vidareutbildning efter ansökan få bevis om specialistkompetens. En läkare eller tandläkare får ange att han eller hon har specialistkompetens inom specialiteten i sitt yrke endast om han eller hon har sådan kompetens. Enligt 10 § samma kapitel prövar Socialstyrelsen ansökningar om bevis om specialistkompetens. Regeringen delar *Socialstyrelsens* bedömning att bestämmelsen bör förtydligas på så sätt att det framgår att en specialisttitel endast får användas av den som har ett bevis om specialistkompetens.

Det följer av 3 kap. 4 § första stycket 2 lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård (2009:302) och föreskrifter meddelande med stöd av den lagen, att den som tillfälligt utövar veterinäryrket i Sverige i enlighet med direktivet får använda sig av den svenska titeln. I enlighet med vad som anförts i avsnitt 5 bör dock en följdändring göras så att bestämmelsen anpassas till att tillfälligt utövande nu ska regleras i den horisontella lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Tidsbegränsade legitimationer inom hälso- och sjukvården behålls

Flera remissinstanser anser att systemet med tidsbegränsade legitimationer inom hälso- och sjukvården även fortsatt bör finnas kvar för tillfälliga yrkesutövare. *Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN)* anför att tillfälliga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården inte kommer att kunna stå under samma tillsyn och vara föremål för samma disciplinära åtgärder som yrkesutövare med legitimation. För att sådana åtgärder ska kunna vidtas menar HSAN att det krävs ändringar i patientsäkerhetslagen eller att systemet med tidsbegränsade legitimationer behålls.

När det gäller yrken inom hälso- och sjukvården bedömer regeringen att systemet med tidsbegränsade legitimationer vid tillfällig yrkesutövning ska behållas övergångsvis. Skälen för att behålla systemet är att de tidsbegränsade legitimationerna i nuläget är det enda sättet att säkerställa att tillfälliga yrkesutövare står under samma tillsyn som etablerade yrkesutövare. Eftersom åtgärder som begränsar yrkesutövandet är

kopplade till innehavet av en legitimation kan sådana åtgärder vidtas även mot tillfälliga yrkesutövare. Detta skulle i nuläget inte vara möjligt utan tidsbegränsade legitimationer. Eftersom det rör yrken som vid felaktigt utförande kan medföra allvarliga konsekvenser för liv och hälsa bedömer regeringen att systemet med tidsbegränsade legitimationer bör behållas övergångsvis.

Regeringen vill dock understryka att det krävs förändringar i systemet med de tidsbegränsade legitimationerna för att så långt som möjligt uppfylla direktivets krav på fri rörlighet för tillfälliga yrkesutövare. En förutsättning är att en sådan yrkesutövare inte ska behöva vänta på att få en tidsbegränsad legitimation. Om en yrkesutövare har sådana yrkeskvalifikationer som omfattas av ordningen för automatiskt erkännande på grundval av samordning av minimikraven för utbildning (se avsnitt 11.3) ska en tidsbegränsad legitimation utfärdas direkt när en förhandsunderrättelse lämnats in. Någon prövning av yrkeskvalifikationerna får inte göras i de fallen. För övriga yrkesutövare som tillfälligt önskar utöva ett reglerat yrke på hälso- och sjukvårdsområdet ska den tidsbegränsade legitimationen utfärdas omedelbart efter att en förhandskontroll har skett i vederbörlig ordning. Regeringen bedömer att det kan krävas förordningsändringar för att säkerställa att tidsbegränsade legitimationer utfärdas utan minsta dröjsmål. Regeringen bedömer också att Socialstyrelsen kan behöva se över sina rutiner och föreskrifter i detta avseende.

Det är även viktigt att betona att de tidsbegränsade legitimationerna inom hälso- och sjukvården ska behållas endast övergångsvis. Det är regeringens avsikt att utreda hur systemet kan avvecklas.

Utredningen har föreslagit en ändring i 4 kap. 4 § patientsäkerhetslagen som slår fast att yrkesutövning får ske om en yrkesutövare med stöd av den nya lagen tillfälligt utövar ett yrke inom hälso- och sjukvården i Sverige. Till följd av regeringens bedömning att systemet med tidsbegränsade legitimationer för tillfälliga utövare som omfattas av den lagen ska behållas övergångsvis behöver dock paragrafen inte ändras eftersom det redan följer av dess nuvarande lydelse att den som har legitimation för yrket får utöva yrket.

I 1 kap. 4 § patientsäkerhetslagen anges vilka grupper som betraktas som hälso- och sjukvårdspersonal. Att systemet med tidsbegränsade legitimationer för tillfälliga utövare behålls övergångsvis innebär att tillfälliga yrkesutövare inte behöver listas särskilt eftersom de omfattas av den grupp som anges i första stycket 1, dvs. den som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården. Detta innebär att sjunde punkten 1 kap. 4 § första stycket patientsäkerhetslagen, som gäller tillfälliga yrkesutövare, inte behövs och därmed kan tas bort.

9.4 Tillfällig yrkesutövning för taxiförare

Regeringens förslag: Taxitrafiklagen ska ändras så att rätten till tillfällig yrkesutövning för taxiförare framgår. I lagen ska det även göras följdändringar som innebär att tillsyn ska utövas över tillfälliga yrkesutövare och att den som har rätt att utöva yrket tillfälligt, eller anlitar

en sådan yrkesutövare, inte kan dömas för brott mot 5 kap. 4 § taxitrafiklagen.

Utredningens förslag: Utredningen anser att taxiförare utgör ett reglerat yrke enligt definitionen i yrkeskvalifikationsdirektivet. Utredningen har föreslagit en bestämmelse i förordning om rätten att tillfälligt utöva taxiföraryrket och en generell bestämmelse om tillsyn över tillfälliga yrkesutövare i den nya lagen om yrkeskvalifikationer.

Remissinstanserna: *Transportstyrelsen* menar att det krävs ändringar i taxitrafiklagen (2012:211) om taxiförare tillfälligt ska kunna vara verksamma i Sverige utan legitimation.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen delar utredningens uppfattning att nuvarande reglering kring taxiyrket uppfyller definitionen av reglerat yrke i yrkeskvalifikationsdirektivet. Mot bakgrund av detta gör även regeringen samma bedömning som *Transportstyrelsen* och föreslår därför att taxitrafiklagen ändras så att rätten till tillfällig yrkesutövning framgår. Som framgår ovan kan medlemsstaterna, när det är fråga om etablering, kräva ett nationellt godkännande vilket inte är möjligt i fråga om tillfälligt yrkesutövande. När det gäller taxiförare innebär detta exempelvis att det inte är möjligt att ställa vandelskrav på taxiförare som tillfälligt utövar yrket i Sverige. Dock är det en förutsättning att en yrkesutövare som tillfälligt vill utöva yrket i Sverige lagligen utövar samma yrke i sitt ursprungsland.

Artikel 5.3 i direktivet innebär att tillfälliga yrkesutövare ska omfattas av samma tillsynsbestämmelser som de personer som utövar samma yrke i medlemsstaten. Taxitrafiklagens tillsynsparagraf behöver därför kompletteras med en bestämmelse om att tillsynsmyndigheten även utövar tillsyn över att tillfälliga yrkesutövare uppfyller de krav som gäller för att få utöva yrket.

Till följd av att det införs en rätt att utöva yrket tillfälligt i Sverige, behöver också en följdändring göras i lagen som innebär att den som har rätt att utöva yrket tillfälligt, eller anlitar en sådan yrkesutövare, inte kan dömas för brott mot 5 kap. 4 § taxitrafiklagen.

10 Innebörden av ett erkännande av yrkeskvalifikationer

Regeringens förslag: I den nya lagen ska det anges att ett erkännande av yrkeskvalifikationer enligt lagens olika ordningar för erkännande ger yrkesutövaren rätt till tillträde till ett reglerat yrke som yrkesutövaren är behörig att utöva i en annan stat inom EES eller i Schweiz. Vidare ska det framgå att denna rätt innebär en rätt att utöva det yrket i Sverige på samma villkor som om yrkesutövaren hade förvärvat sina yrkeskvalifikationer här i landet.

Ett erkännande av utländska yrkeskvalifikationer ska ske genom beslut om erkännande eller genom beslut om utfärdande av ett europeiskt yrkeskort.

Utredningens förslag: Överensstämmer i sak med regeringens förslag. Utredningen har dock föreslagit att innebörden av ett erkännande delvis upprepas i de bestämmelser där de olika erkännandeordningarna anges.

Remissinstanserna: *Socialstyrelsen*, *Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)*, *Institutet för språk och folkminnen*, *Sveriges läkarförbund*, *Svenska barnmorskeförbundet* och *Vårdförbundet* tillstyrker förslaget. *Kommerskollegium* anser, till skillnad från utredningen, att prövningen av yrkeskvalifikationerna, språket och vandel tillsammans utgör ett ”tillstånd att få utöva ett reglerat yrke” och att den enskilde ska erhålla ett beslut som innefattar alla dessa delar inom de tre månader som anges i artikel 51.2 i yrkeskvalifikationsdirektivet. *Transportstyrelsen* lyfter frågan om hur gränsen dras mellan vad som är krav på yrkeskvalifikationer och vad som är andra krav. Övriga remissinstanser lämnar förslaget utan erinran.

Skälen för regeringens förslag

Direktivet reglerar erkännande av yrkeskvalifikationer, inte andra villkor

Syftet med yrkeskvalifikationsdirektivet är att, genom att reglera erkännandet av utländska yrkeskvalifikationer, jämställa yrkesutövare som har förvärvat sina kvalifikationer i ett land med de yrkesutövare som har likvärdiga utländska kvalifikationer. Syftet är inte att generellt reglera rätten att utöva yrken.

I direktivet används genomgående formuleringen att ett erkännande av yrkeskvalifikationer ska ge yrkesutövaren tillträde till yrket och rätt att utöva det på samma villkor som gäller för landets egna medborgare (se artikel 4.1, 13.1, 21.1, 21.3, 49a.1 och 49b.1 i yrkeskvalifikationsdirektivet).

Under förutsättning att yrkesregleringen klarar det s.k. inremarknadstestet (se artikel 59.3 i yrkeskvalifikationsdirektivet) har medlemsstaterna alltjämt rätt att själva bestämma inte bara vilka yrken de ska reglera och vilka krav på yrkeskvalifikationer som ska ställas, utan även om det ska ställas andra krav än sådana som rör yrkeskvalifikationer för att få utöva yrket. Detta kan exempelvis gälla krav på tillstånd, legitimation, auktorisation, god vandel eller viss ålder.

För många av de reglerade yrkena i Sverige finns också sådana andra krav, t.ex. rörande vandel. Det är alltså inte alltid tillräckligt att sökandens yrkeskvalifikationer erkänns som likvärdiga, utan för att få utöva yrket kan även andra krav behöva vara uppfyllda. Detsamma gäller för den som har beviljats ett yrkeskort som gäller för etablering i Sverige. Det som ömsesidigt ska erkännas enligt direktivet är dock endast kvalifikationerna, vilket anges i yrkeskvalifikationsdirektivet och även föreslås anges i den nya lagen.

Som tydliggjorts ovan ska ett erkännande av yrkeskvalifikationer ge yrkesutövaren tillträde till yrket och rätt att utöva det på samma villkor som gäller för landets egna medborgare. Enligt regeringens mening är rätten att utöva yrket det första steget som uppnås genom erkännandet av yrkeskvalifikationer. För tillträde till yrket kan det dock även uppställas andra krav, t.ex. rörande vandel. Genom att yrkesutövaren har fått sina

yrkeskvalifikationer erkända ställs personen, som nästa steg, inför dessa krav på samma villkor som landets egna medborgare.

Hur bedömningen av om övriga krav är uppfyllda ska ske regleras inte i direktivet, förutom i ett avseende. Genom ändringsdirektivet införs nämligen uttryckliga regler om medlemsländernas möjlighet att göra språkkontroller (se avsnitt 13). Sådana kontroller av om eventuella språkkrav är uppfyllda får endast ske *efter* det att ett beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer eller beslut om utfärdande av yrkeskort har fattats (se artikel 53.3 andra stycket i yrkeskvalifikationsdirektivet). Dock ska en sådan kontroll göras *före* det att tillträde till ett yrke beviljas (jfr skäl 26 till ändringsdirektivet). För att sådana språkkontroller över huvud taget ska kunna ske behöver det därför enligt regeringens uppfattning göras en klar åtskillnad mellan erkännandet av kvalifikationerna och prövningen av om övriga förutsättningar för tillträde till yrket är uppfyllda. Utan en sådan uppdelning av förfarandet kan språkkontroller aldrig genomföras på ett sätt som står i överensstämmelse med direktivet.

Mot denna bakgrund är det, trots vad *Kommerskollegium* har anfört, regeringens uppfattning att prövningen av sökandens yrkeskvalifikationer ska utgöra en fristående del av den prövning som ska göras av en behörig myndighet i ett ärende som avser tillträde till ett reglerat yrke i Sverige på grundval av utländska kvalifikationer. Vidare är det regeringens uppfattning att den tidsfrist om tre månader som föreskrivs i artikel 51.3 avser prövningen av yrkeskvalifikationerna – tidsfristen är dock en fråga som avses regleras i förordning. När ett beslut om att de utländska kvalifikationerna motsvarar det som krävs av yrkesutövare med svenska kvalifikationer har fattats, ska den sökande därefter i alla avseenden behandlas som en sökande med svenska kvalifikationer. I de fall det ställs ytterligare krav för tillträde till ett yrke ska denna prövning alltså ske enligt det förfarande som gäller för sökande med svenska kvalifikationer, dvs. enligt respektive sektorsförfattning. Detsamma gäller den slutliga handläggningen av ett legitimations- eller auktorisationsärende.

Det faktum att det tydliggörs att prövningen av yrkeskvalifikationer utgör en fristående del av prövningen i legitimationsärenden och liknande innebär dock inte någon ändring av myndigheternas möjligheter att ta ut avgifter för dessa ärenden. Som framgår av avsnitt 20 avser dock regeringen att se över frågan om avgifter för myndighetsuppgifter som följer av yrkeskvalifikationsdirektivet.

Ett erkännande avser tillträde till jämförbar verksamhet

Enligt artikel 4.2 i direktivet förutsätter tillämpningen av bestämmelserna om erkännande av yrkeskvalifikationer att det rör sig om jämförbara verksamheter. Rätten till tillträde till ett svenskt yrke är därmed beroende av om det yrke som har utövats i hemlandet är jämförbart med det svenska yrket. Det är alltså inte avgörande vilken yrkestitel som används i Sverige respektive i den andra staten. I stället är det innehållet i den faktiska yrkesverksamheten som ska bedömas och jämföras.

11 Etablering

11.1 Erkännande enligt den generella ordningen

Regeringens förslag: Det ska anges i den nya lagen att en yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas under två förutsättningar: dels att yrkesutövaren innehar det kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som krävs av en annan stat inom EES eller av Schweiz för tillträdet till eller utövandet av yrket inom dess territorium, dels att yrket är reglerat i den staten.

Yrkesutövarens yrkeskvalifikationer ska även erkännas under förutsättning dels att yrkesutövaren har utövat yrket på heltid under ett år, eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren, i en annan stat inom EES eller i Schweiz och yrket inte är reglerat i den staten, dels att yrkesutövaren har ett eller flera kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer från en annan stat inom EES eller Schweiz och yrket inte är reglerat i den staten. Kravet på yrkeserfarenhet får dock inte ställas som en förutsättning för ett erkännande om utbildningen för yrket är reglerad i etableringsstaten.

Erkännandet ska förutsätta en bedömning av yrkesutövarens yrkeskvalifikationer som, i de fall det särskilt kommer att föreskrivas, ska kunna medföra att ett erkännande av yrkeskvalifikationerna villkoras, begränsas eller nekas.

Denna s.k. generella ordning för erkännande av yrkeskvalifikationer ska gälla för alla reglerade yrken som inte omfattas av någon annan ordning för erkännande i den nya lagen, och för de yrkesutövare som inte uppfyller villkoren för någon annan form av erkännande enligt denna lag.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Fastighetsmäklarinspektionen* och *Socialstyrelsen* tillstyrker uttryckligen förslaget. Övriga remissinstanser lämnar förslaget utan invändning. Socialstyrelsen anser att det i den horisontella lagen eller förordningen bör förtydligas att ett erkännande av yrkeskvalifikationer förvärvade i tredjeland som erkänts av en stat inom EES eller i Schweiz ska prövas enligt den generella ordningen.

Skälen för regeringens förslag: Den generella ordningen för erkännande av bevis på formella kvalifikationer regleras i artikel 10–13 i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Av artikel 10 i direktivet följer att den generella ordningen är tillämplig på alla reglerade yrken som inte omfattas av någon annan ordning för erkännande. Den generella ordningen gäller även när yrkesutövaren inte uppfyller vissa i artikeln angivna villkor som gäller för andra ordningar för erkännande. Den generella ordningen kan alltså under vissa förutsättningar bli tillämplig för samtliga i Sverige reglerade yrken. När

den generella ordningen för erkännande kan bli tillämplig bör framgå av den nya lagen.

Vidare bör de grundläggande förutsättningarna för rätt till etablering i Sverige enligt den generella ordningen, enligt regeringens mening, framgå av den horisontella lagen. Dessa förutsättningar, som framgår av artikel 13 i direktivet, skiljer sig åt beroende på om yrkesutövaren har förvärvat yrkeskvalifikationerna i en stat där yrket är reglerat eller i en stat där yrket inte är reglerat. De grundläggande förutsättningarna för erkännande i båda dessa situationer bör anges i lagen.

Enligt direktivet får ett erkännande i vissa fall villkoras av att yrkesutövaren genomgår en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov (artikel 14). Vidare innebär direktivet att ett erkännande under vissa förutsättningar får begränsas till att avse en del av yrket, s.k. partiellt tillträde (artikel 4f). Direktivet innehåller även bestämmelser om undantag från rätten till ett erkännande vid för låg nivå på yrkeskvalifikationerna (artikel 13.4). Dessa bestämmelser är dock på sådan detaljnivå att de inte bör regleras på lagnivå. I dessa delar bör direktivet i stället genomföras i förordning med stöd av ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (se avsnitt 5). Det bör dock redan av den nya lagen framgå att ett erkännande enligt den generella ordningen förutsätter en bedömning av yrkesutövarens yrkeskvalifikationer, som i de fall det särskilt kommer att föreskrivas, kan medföra att ett erkännande av yrkeskvalifikationerna villkoras, begränsas eller nekas.

Socialstyrelsen har framfört ett önskemål om ett förtydligande rörande att ett erkännande av yrkeskvalifikationer förvärvade i tredjeland, som erkänts av en stat inom EES eller i Schweiz, ska prövas enligt den generella ordningen. Regeringen anser att detta kommer att framgå med tillräcklig tydlighet av den nya lagen.

11.2 Automatiskt erkännande vid samordnade krav på yrkeserfarenhet

Regeringens förslag: I den nya lagen ska det anges att om ett yrke är reglerat endast genom att det ställs krav på kunskap och förmåga av allmän, affärsmässig eller yrkesmässig art för tillträde till eller utövande av någon av de verksamheter som anges i bilaga IV till yrkeskvalifikationsdirektivet, ska en yrkesutövares yrkeserfarenhet som innebär utövande av verksamheten i en annan stat inom EES eller i Schweiz erkännas automatiskt.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har lämnat synpunkter på förslaget att rätten till automatsikt erkännande ska framgå av lagen. *Myndigheten för yrkeshögskolan* (MYH) är dock kritisk till den del av förslaget som rör föreskrifter i fråga om erkännande av yrkeserfarenhet.

Skälen för regeringens förslag: Automatiskt erkännande vid samordnade krav på yrkeserfarenhet regleras i artikel 16–19 i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Om det för vissa verksamheter inom hantverk, industri och handel krävs kunskap och förmåga av allmän, affärsmässig eller yrkesmässig art omfattas dessa, på de villkor som anges i artikel 17–19 i direktivet, av automatiskt erkännande av yrkeserfarenhet. Genom att villkoren anges i direktivet har alltså medlemsstaterna samordnat kraven på yrkeserfarenhet. De verksamheter som avses anges i bilaga IV till direktivet. Ett automatiskt erkännande innebär att det, till skillnad från ett erkännande enligt den generella ordningen, inte sker någon bedömning av kvalifikationernas innehåll eller jämförelse med svenska kvalifikationer.

Av de yrken som listas i bilaga IV i direktivet finns det i nuläget inget yrke där det i Sverige enbart ställs krav på kunskap och förmåga av allmän, affärsmässig eller yrkesmässig art. Exempelvis finns under förteckning III i bilaga IV bestämmelser med ursprung i direktiv 82/470/EEG (Council Directive 82/470/EEC of 29 June 1982 on measures to facilitate the effective exercise of freedom of establishment and freedom to provide services in respect of activities of self-employed persons in certain services incidental to transport and travel agencies [ISIC Group 718] and in storage and warehousing [ISIC Group 720]) vilka har samordnats. En punkt avser att utföra teknisk kontroll av motorfordon, vilket besiktningstekniker eventuellt skulle kunna omfattas av. Det aktuella direktivet tar dock sikte på egenföretagare och i Sverige krävs det dessutom formell kompetens för att bli behörig besiktningstekniker. Eftersom det för att få utöva detta yrke alltså inte är tillräckligt att uppfylla direktivets krav på yrkeserfarenhet, utan det även ställs andra krav för tillträde till yrket, kan ett erkännande inte ske enligt ordningen för erkännande av yrkeserfarenhet, utan kvalifikationerna får erkännas enligt den generella ordningen.

Regeringen bedömer därför att det i dagsläget inte föreligger något reglerat yrke i Sverige för vilket ordningen för automatiskt erkännande av yrkeserfarenhet ska tillämpas. Därmed saknas det anledning att i nuläget vidta några närmare genomförandeåtgärder avseende artikel 17–19 i direktivet. Detta bör också vara i linje med vad *MYH* har framfört. Den allmänna rätten till automatiskt erkännande av yrkeserfarenhet, som anges i artikel 16, bör emellertid genomföras genom en bestämmelse i den nya lagen, så att lagen täcker alla de ordningar för erkännande som föreskrivs i direktivet.

För det fall ett yrke i Sverige framöver regleras genom att krav ställs på kunskap och förmåga av allmän, affärsmässig eller yrkesmässig art kan nödvändiga genomförandeåtgärder ske på lägre normnivå med stöd av det bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela de ytterligare föreskrifter som behövs. En sådan reglering bör då lämpligen införas i sektorsregleringen för det yrke som blir aktuellt.

11.3 Automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer vid samordning av minimikraven för utbildning

Regeringens förslag: I den nya lagen ska det anges att en yrkesutövares yrkeskvalifikationer som ger rätt att i en annan stat inom EES eller i Schweiz utöva yrkesverksamhet som apotekare, barnmorska, läkare, specialistläkare, sjuksköterska, tandläkare, specialisttandläkare eller veterinär, ska erkännas automatiskt i de fall som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till patientsäkerhetslagen och lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

Utredningens förslag: Överensstämmer i sak med regeringens förslag, men anger inte uttryckligen att specialistläkare och specialisttandläkare omfattas av bestämmelserna.

Remissinstanserna: Det stora flertalet av remissinstanserna har tillstyrkt eller inte haft något att invända mot förslaget. *Socialstyrelsen* anser att även specialisttandläkare och specialistläkare ska ingå i uppräkningen eftersom de omfattas av automatiskt erkännande. *Sveriges lantbruksuniversitet* (SLU) anser att det inte går att utgå från att utbildningarna för veterinärer i andra länder uppfyller direktivets minimikrav och menar att detta är något som Jordbruksverket borde kontrollera innan ett automatiskt erkännande beviljas. Flera lärosäten, däribland *Göteborgs universitet* och *Högskolan i Kristianstad*, har principiella invändningar och motsätter sig att utbildningar detaljregleras på överstatlig nivå.

Skälen för regeringens förslag

Yrken som omfattas av automatiskt erkännande

Automatiskt erkännande på grundval av samordning av minimikraven för utbildning regleras i artikel 21 och i bilaga V till yrkeskvalifikationsdirektivet.

Enligt direktivet ska medlemsstaterna automatiskt erkänna bevis på formella kvalifikationer att utöva yrkena läkare, specialistläkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, specialisttandläkare, veterinär, barnmorska, apotekare och arkitekt, om yrkesutövarens examensbevis och eventuella ytterligare behörighetsbevis återfinns i den uppräkning av nationella examina som finns i direktivets bilaga V. Ett automatiskt erkännande innebär att det – till skillnad från ett erkännande enligt den generella ordningen – inte sker någon bedömning av kvalifikationernas innehåll eller jämförelse med svenska kvalifikationer, utan att examensbeviset i sig ger rätt att utöva yrket i alla medlemsstater där yrket är reglerat, på samma villkor som de som har förvärvat sina kvalifikationer i den mottagande medlemsstaten.

Automatiskt erkännande av veterinärexamina regleras i dag i Jordbruksverkets föreskrifter, se Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2009:83) om behörigheter för djurhälsopersonal. Automatiskt erkännande av examina på hälso- och sjukvårdsområdet

regleras i dag i Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2007:23) om erkännande av yrkeskvalifikationer inom hälso- och sjukvården. Arkitekt utgör inte ett reglerat yrke i Sverige och något behov av regler om automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer från andra länder i fråga om detta yrke finns därmed inte.

Utredningen har valt att inte ta med specialistläkare och specialisttandläkare i sitt förslag till uppräkning över vilka yrken som omfattas av det automatiska erkännandet. Skälen för detta framgår inte, men troligen har dessa specialiseringar ansetts ingå i yrkena läkare respektive tandläkare. Regeringen delar dock *Socialstyrelsens* uppfattning att det uttryckligen bör framgå av det svenska genomförandet att även specialiseringarna ingår bland de yrken som erkänns automatiskt. Detta ändrar inget i sak jämfört med utredningens förslag, men tydliggör bestämmelsens tillämpningsområde.

Horisontell reglering och sektorsreglering

De yrken som berörs av det automatiska erkännandet är i många fall sådana där rörligheten över gränserna är omfattande. Vidare är reglerna som styr erkännandet av kvalifikationer inom dessa yrken en central del av direktivet. De utbildningar som samordnats genom direktivet berör dock för Sveriges del endast två sektorer, hälso- och sjukvården och djurens hälso- och sjukvård, och det finns därför inte anledning att ta in de materiella bestämmelserna om automatiskt erkännande på grundval av samordning av minimikraven för utbildning i den horisontella lagstiftningen. Vilka utländska examina som omfattas av ordningen för automatiskt erkännande bör därför även i fortsättningen anges i Socialstyrelsens respektive Jordbruksverkets föreskrifter.

I formell mening bör dock den nya lagen även gälla för automatiska erkännanden. Med detta i åtanke, samt för att underlätta för tillämparen, bör den horisontella lagen ange att yrkeskvalifikationer som har förvärvats i en annan stat inom EES eller i Schweiz och som ger rätt att där utöva yrkesverksamhet som apotekare, barnmorska, läkare, specialistläkare, sjuksköterska, tandläkare, specialisttandläkare eller veterinär ska erkännas automatiskt i de fall som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till patientsäkerhetslagen (2010:659) och lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

En följd av att den nya lagen ska gälla även vid prövningen av en ansökan som omfattas av den automatiska ordningen är att den nya förordningens förfarandebestämmelser blir tillämpliga.

Enligt direktivet är det de enskilda medlemsstaterna som ansvarar för att deras utbildningar uppfyller direktivets krav samt att anmäla vilka examina som ska föras in i bilaga V i direktivet. Precis som *SLU* anger sker det ingen förhandskontroll av de utbildningar som medlemsstaterna anmäler. Att så är fallet innebär emellertid, enligt regeringens uppfattning, inte att en behörig myndighet i ett enskilt fall kan frångå direktivets ordning för automatiskt erkännande. Medlemsstaterna har dock givetvis en skyldighet att se till att de utbildningar som anmäls uppfyller direktivets krav och kan, om så befaras inte vara fallet, bli föremål för ett överträdelseärende.

11.4 Automatiskt erkännande vid gemensamma utbildningsprinciper

Regeringens förslag: Det ska framgå av den nya lagen att om Europeiska kommissionen beslutar om gemensamma utbildningsramar eller utbildningsprov som Sverige omfattas av, ska en yrkesutövares kvalifikationer erkännas automatiskt. Detta ska ske under förutsättning att yrkesutövaren har ett bevis på yrkeskvalifikationer som har förvärvats på grundval av en gemensam utbildningsram eller att yrkeskvalifikationerna har godkänts i en annan stat inom EES eller i Schweiz vid ett gemensamt utbildningsprov.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft några synpunkter på förslaget eller något att invända mot detta. *Uppsala universitet* tillstyrker förslaget, men påpekar att det, för möjligheten att undanta ett yrke från att omfattas av en gemensam utbildningsram eller gemensamma utbildningsprinciper, är av avgörande betydelse att information tidigt når de myndigheter som kontrollerar yrket. *Karolinska institutet* menar att det inte framgår vilka konsekvenser förslaget har för högskolesektorn. *Naturvetarna* anser att utbildningsfrågor bäst hanteras nationellt och att direktivets villkor för en gemensam utbildningsram är otillräckliga. Naturvetarna understryker därför vikten av att behålla möjligheten till undantag för införandet av nya utbildningsramar, särskilt i de fall folkhälso- eller miljöskyddsaspekter berörs. *Svenska barnmorskeförbundet* befarar att processen med att ta fram gemensamma utbildningsramar kan bli långdragen.

Skälen för regeringens förslag

Direktivets bestämmelser

Automatiskt erkännande på grundval av gemensamma utbildningsprinciper regleras i artikel 49a och 49b i direktivet. Bestämmelserna är nya och har inte tidigare haft någon motsvarighet i det ursprungliga direktivet. Direktivet föreskriver att sådana minimikrav för kunskaper, färdigheter och kompetenser som behövs för att kunna utöva ett specifikt yrke ska kunna fastställas genom delegerade akter, s.k. gemensamma utbildningsramar, som deltagande medlemsländer ska kunna lägga till grund för automatiskt erkännande. På motsvarande sätt kan ett gemensamt utbildningsprov fastställas, och en sökande med godkänt resultat ska automatiskt erkännas för yrket på samma villkor som innehavare av kvalifikationer uppnådda i medlemsstaten i fråga. De gemensamma utbildningsramarna och de gemensamma utbildnings-proven kallas sammantaget för gemensamma utbildningsprinciper. Europeiska kommissionen har vidare befogenhet att i genomförandeakt bl.a. föreskriva hur ofta gemensamma utbildningsprov ska anordnas under ett kalenderår.

Enligt artikel 49a och 49b finns det vissa möjligheter för en stat att undantas från skyldigheten att införa gemensamma utbildningsramar och gemensamma utbildningsprov och därmed undantas från kravet att automatiskt erkänna yrkeskvalifikationer som förvärvats i enlighet med dessa

utbildningsprinciper. En medlemsstat ska, för det fall den anser att något av villkoren för att undantas är uppfyllt, meddela kommissionen detta inom sex månader efter att den delegerade akten har beslutats.

Metod för genomförandet

Det saknas ännu delegerade akter som fastställer gemensamma utbildningsramar eller gemensamma utbildningsprov och det är för närvarande inte känt inom vilka områden Europeiska kommissionen har för avsikt att föreslå att gemensamma utbildningsprinciper införs. För ett fullständigt genomförande av yrkeskvalifikationsdirektivet krävs dock att direktivets grundläggande artiklar rörande automatiskt erkännande på grundval av gemensamma utbildningsprinciper genomförs i nationell rätt redan nu. Avsaknaden av de delegerade akterna för med sig att detta genomförande behöver villkoras med att det automatiska erkännandet endast ska tillämpas i de fall kommissionen har antagit en delegerad akt och endast om Sverige omfattas av denna.

I avsaknad av delegerade akter för bestämda yrken går det inte att i nuläget genomföra direktivet i denna del i sektorslagstiftningen. Som angetts i avsnitt 5 är också tanken att den nya horisontella lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer ska täcka alla de ordningar för erkännande som föreskrivs i direktivet. Det bör därför framgå av den nya lagen att om kommissionen beslutar om gemensamma utbildningsramar eller utbildningsprov som Sverige omfattas av ska en yrkesutövares kvalifikationer erkännas automatiskt, om yrkesutövaren har ett bevis på yrkeskvalifikationer som har förvärvats på grundval av en gemensam utbildningsram eller om yrkeskvalifikationerna har godkänts i en annan stat inom EES eller i Schweiz vid ett gemensamt utbildningsprov.

I den mån de delegerade akter och genomförandeakter som avses antas av kommissionen kräver ett genomförande från svensk sida, bör genomförandet ske med stöd av det bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet (se avsnitt 5).

Eftersom det närmare innehållet i de delegerade akterna och genomförandeakterna ännu inte är känt är det för tidigt att uttala sig om huruvida Sverige kommer vilja utnyttja möjligheten till undantag. Om Sverige önskar utnyttja möjligheten till undantag är det dock viktigt att säkerställa att de närmare förfaranderegler för detta, som framgår av direktivet, efterlevs.

12 Fortbildning för de hälso- och sjukvårdsyrken som omfattas av automatiskt erkännande och för veterinärer

Regeringens bedömning: Det bör inte införas några särskilda bemyndiganden för Socialstyrelsen och Jordbruksverket att meddela föreskrifter om fortbildning för apotekare, barnmorskor, läkare, sjuksköterskor, tandläkare och veterinärer.

Utredningens förslag: Utredningen föreslår, till skillnad från regeringen, att det införs bemyndiganden i patientsäkerhetslagen (2010:659), patientsäkerhetsförordningen (2010:1369), lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och förordningen (2009:1386) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård som gör det möjligt för Socialstyrelsen och Jordbruksverket att meddela föreskrifter om fortbildning för apotekare, barnmorskor, läkare, sjuksköterskor, tandläkare och veterinärer.

Remissinstanserna: Många av de remissinstanser som uttalat sig i frågan om fortbildning ställer sig positiva till utredningens förslag. *Svenska läkaresällskapet* anför att fortbildning är en central fråga för patientsäkerhet och för den fortsatta utvecklingen av hälso- och sjukvården samt avgörande för den enskildes yrkesutövning. *Sveriges läkarförbund* framhåller att de svenska läkarnas deltagande i fortbildning har minskat kraftigt under den senaste tioårsperioden.

Sveriges läkarförbund*, Sveriges Tandläkarförbund* och *Svensk sjuksköterskeförening* anför att föreskrifterna bör beskriva både yrkesutövarens och arbetsgivarens eller huvudmannens ansvar för fortbildning. Enligt *Saco* förefaller det märkligt att, som utredningen föreslår, lägga fortbildningsansvaret på den enskilde. Föreskrifterna bör i stället riktas till arbetsgivarna. *Naturvetarna* och *Vårdförbundet* har liknande synpunkter. *Svenska läkaresällskapet* menar att utformningen av föreskrifterna är en komplex och omfattande fråga som måste ha en bred förankring hos professionen. Flera lärosäten, bl.a. *Göteborgs universitet* och *Linköpings universitet* samt *Svensk sjuksköterskeförening* framhåller behovet av att de behöriga myndigheterna samverkar med lärosätena. Flera remissinstanser, bl.a. *Malmö högskola*, *Saco* och *SRAT*, anser att föreskrifter om fortbildning bör tas fram som gäller samtliga legitimationsyrken inom hälso- och sjukvården.

Sveriges Kommuner och Landsting framhåller behovet av att utreda eventuella kostnader för kommuner och landsting liksom påverkan på det kommunala självstyret.

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) ser mycket positivt på att medlemsstaterna får ett tydliggjort ansvar för fortbildning särskilt för de yrkesgrupper som omfattas av det automatiska erkännandet. SLU vänder sig dock mot skrivningen angående fortbildning i utredningen och för-

ordningstexten därför att den inte återger detsamma som i direktivet. I direktivet anges att medlemsstaterna ska främja fortbildning och yrkesutveckling. Skrivningen i direktivet innefattar till skillnad från skrivningen i utredningen ett visst mått av ansvar för att underlätta för yrkesutövarna att få tillgång till samt möjlighet och motivation att utnyttja sådan utbildning.

Stockholms läns landsting anför att kompetensutveckling innebär en utveckling av både kunskap, färdigheter och förmåga, vilket sker genom insatser i form av skolmässig utbildning, kurser och erfarenhetsutbyte liksom genom kontinuerligt lärande i det dagliga arbetet.

Socialstyrelsen delar inte utredningens bedömning att direktivets krav på fortbildning kräver ytterligare reglering. Myndighetens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete ställer redan i dag krav på att verksamheterna har ett systematiskt kvalitetsarbete för personalens behov av vidareutbildning. *Jordbruksverket* avstyrker förslaget att ha föreskrifter om fortbildning och ifrågasätter vad dessa i så fall skulle innehålla. Verket ser det som både svårt och olämpligt att i detalj reglera hur veterinärer ska upprätthålla sin kompetens. Jordbruksverket ser också svårigheter med att kontrollera efterlevnaden av sådana föreskriftskrav.

Skälen för regeringens bedömning

Direktivets bestämmelse om fortbildning

Enligt artikel 22 b i direktivet ska medlemsstaterna, i enlighet med varje medlemsstats specifika förfaranden, genom att uppmuntra fortbildning, säkerställa att yrkesutövare som omfattas av direktivets bestämmelser om automatiskt erkännande på grundval av samordnade minimikrav för utbildning kan uppdatera sina kunskaper, färdigheter och kompetenser så att yrkesinsatsen bibehålls på säker och effektiv nivå och för att hålla sig à jour med utvecklingen inom yrket. Artikeln gäller alltså yrkena läkare, specialistläkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, specialisttandläkare, barnmorska, apotekare, veterinär och arkitekt. Fortbildningsinsatserna bör omfatta tekniska, vetenskapliga, rättsliga och etiska framsteg inom respektive yrke (jfr skäl 15 i ändringsdirektivet). Artikel 22 b är ny och har inte någon motsvarighet i det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivet. De åtgärder som vidtas ska enligt samma artikel anmälas till kommissionen senast den 18 januari 2016. Vidare ska medlemsländernas samordnare enligt artikel 56.4 d kontinuerligt utbyta information och bästa praxis för att optimera kompetensutvecklingen.

Utredningens förslag

Utredningen påpekar att det är ovidkommande för bedömningen av en yrkesutövares rätt att utöva yrket i vilken utsträckning yrkesutövaren faktiskt har uppdaterat sina kunskaper, färdigheter och kompetenser kontinuerligt efter fullgjord utbildning. Det är upp till medlemsländerna att, i enlighet med de specifika förfaranden som gäller i respektive land, säkerställa att det finns förutsättningar att fortbilda sig. Enligt utredningen är det inte tillräckligt för att uppfylla direktivets krav att över-

lämna till arbetsmarknadens parter att, i enlighet med den svenska modellen, närmare reglera krav på fortbildning i kollektivavtal tillämpliga för respektive yrkesgrupp. För att samtliga yrkesutövare ska omfattas oavsett verksamhetsform bör, enligt utredningen, dessutom Socialstyrelsen och Jordbruksverket bemyndigas att meddela föreskrifter som säkerställer att de berörda yrkesgrupperna kontinuerligt och på ett strukturerat sätt kan tillgodogöra sig bl.a. nya rön genom kompetensutveckling.

Hälso- och sjukvårdspersonal

För att få bedriva hälso- och sjukvård i Sverige finns övergripande krav på verksamheten på så sätt att det ska finnas den personal, de lokaler och den utrustning som behövs för att god vård skall kunna ges (2 e § hälso- och sjukvårdslagen [1982:763]). Med god vård avses bl.a. att den är av god kvalitet och med en god hygienisk standard och att den tillgodoser patientens behov av trygghet i vården och behandlingen (2 a §). Därutöver anges i 31 § samma lag att kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och säkras. Motsvarande reglering finns i 3, 4 a och 16 §§ tandvårdslagen (1985:125). I 3 kap. patientsäkerhetslagen finns bestämmelser om vårdgivares skyldighet att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete, vilket bl.a. innebär att planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på god vård i hälso- och sjukvårdslagen respektive tandvårdslagen upprätthålls (3 kap. 1 §). Enligt förarbetena innebär detta bl.a. att tillse att de som arbetar i verksamheten har rätt kompetens för sina arbetsuppgifter och att de i övrigt fullgör sina åligganden på ett korrekt sätt. I detta ligger också ett ansvar för att se till att eventuella brister i kunskap eller kompetens hos personalen åtgärdas genom lämplig fortbildning (prop. 2009/10:210 s. 90).

Enligt 6 kap. 1 § patientsäkerhetslagen ska hälso- och sjukvårdspersonalen utföra sitt arbete i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Patienter ska ges sakkunnig och omsorgsfull hälso- och sjukvård som uppfyller dessa krav. Av 2 § samma kapitel följer att den som tillhör hälso- och sjukvårdspersonalen själv bär ansvaret för hur han eller hon fullgör sina arbetsuppgifter, vilket dock inte innebär någon inskränkning i vårdgivarens ansvar enligt lagen eller annan författning. Enligt 4 § är hälso- och sjukvårdspersonalen skyldig att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Personalen ska i detta syfte till vårdgivaren rapportera risker för vårdskador samt händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada.

Socialstyrelsen har meddelat föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9). Enligt 3 kap. 1 § ska vårdgivaren ansvara för att det finns ett ledningssystem för verksamheten, vilket ska användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet. Med kvalitet avses enligt 2 kap. 1 § att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om bl.a. hälso- och sjukvård och beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter. Av föreskrifterna följer bl.a. att vårdgivaren med stöd av ledningssystemet ska planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra

verksamheten samt på olika sätt systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet. Av Socialstyrelsens handbok för tillämpningen av SOSFS 2011:9 framgår att för att den som bedriver verksamheten ska kunna utveckla och säkra kvaliteten behöver denne planera för personalförsörjning och kompetensutveckling.

Enligt 3 § Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2009:9) om detaljhandel vid öppenvårdsapotek ska öppenvårdsapotek ha personal som till antal och kompetens säkerställer en god kvalitet och säkerhet vid bedrivandet av verksamheten. I 26 § anges att apotekets egenkontrollprogram bl.a. ska innehålla kompetensutvecklingsplaner för personalen.

Patientsäkerhetslagen innehåller även bestämmelser som möjliggör för tillsynsmyndigheten att vidta åtgärder både mot vårdgivare som inte fullgör sin skyldighet att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete och mot hälso- och sjukvårdspersonal som exempelvis visat sig oskickliga i sin yrkesutövning.

Veterinärer

I 2 kap. 1 § 1 lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård föreskrivs att den som tillhör djurhälsopersonalen, där veterinärer ingår, ska fullgöra sina arbetsuppgifter i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Detta innebär att den som tillhör djurhälsopersonalen ska beakta både det vetenskapliga underlaget och den kliniska erfarenheten av metoden i fråga. För att kunna fullgöra skyldigheten krävs bl.a. att yrkesutövaren fortlöpande upprätthåller och kompletterar sina kunskaper och färdigheter genom exempelvis fortbildning (se prop. 2008/09:94 s. 59).

Det finns också i 2 kap. 2 § lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård en skyldighet för djurhälsopersonal att enbart få fullgöra uppgifter som han eller hon har kompetens för. Med kompetens avses både formell kompetens, som följer av den yrkesverksammes utbildning, och reell kompetens, dvs. kunskap för att i praktiken kunna utföra en arbetsuppgift (se prop. 2008/09:94 s. 59 f.).

Genom 2 kap. 5 § 2 lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och 2 kap. 2 § 2 förordningen (2009:1386) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård bemyndigas också Jordbruksverket att meddela föreskrifter om de övriga skyldigheter för djurhälsopersonal som behövs för en god och säker vård.

I nämnda lag finns bestämmelser som ger tillsynsmyndigheten rätt att meddela förelägganden mot yrkesutövare som inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Yrkesutövaren kan också i vissa fall åläggas disciplinpåföljd.

Regeringens överväganden

Enligt regeringens mening är det viktigt, inte minst ur patientsäkerhetssynpunkt, att hälso- och sjukvårdspersonalen kontinuerligt uppdaterar sin kompetens och håller sig à jour med utvecklingen inom sitt yrke. På hälso- och sjukvårdsområdet finns det ett omfattande regelverk som innebär att vårdgivare och arbetsgivare ska utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten. Att möjliggöra för personalen att fortbilda sig är en självklar del i detta arbete. Även yrkesutövaren har ett ansvar för att

upprätthålla sin kompetens och följa med utvecklingen inom yrket. Kompetensutveckling kan ske både genom utbildning och kurser och genom lärande i det dagliga arbetet.

Det finns också bestämmelser som innebär en skyldighet för djurhälsopersonal att kontinuerligt upprätthålla sin kompetens. Liksom personalen inom humansjukvården kan veterinärer fortbilda sig på många olika sätt, t.ex. genom att på egen hand ta del av nya forskningresultat, och inte enbart genom deltagande i organiserad utbildning.

Direktivet kräver att medlemsstaterna uppmuntrar fortbildning och på så sätt säkerställer att berörda yrkesutövare kan uppdatera sina kunskaper, färdigheter och kompetenser. Regeringen instämmer dock i *Socialstyrelsens* och *Jordbruksverkets* bedömning att det inte är nödvändigt, och heller inte lämpligt, med ytterligare och mer detaljerad reglering av krav på fortbildning. Det väsentliga är att den yrkesverksamme faktiskt kan uppdatera sina kunskaper, färdigheter och kompetenser, inte hur detta sker. Regeringen gör därmed bedömningen att både berörd hälso- och sjukvårdspersonal och veterinärer redan i dag har möjlighet till fortbildning i den omfattning som krävs för att de ska kunna hålla sig à jour med utvecklingen inom sitt yrke. Några ytterligare åtgärder i syfte att uppmuntra fortbildning är därför inte nödvändiga för att kraven i artikel 22 b ska anses uppfyllda.

Artikel 22 b gäller även det i Sverige oreglerade yrket arkitekt. Regeringen delar utredningens bedömning att det, mot bakgrund av att yrket som sådant är oreglerat, inte finns skäl för en reglering av arkitekternas fortbildning.

13 Kunskaper i svenska språket

Regeringens förslag: I den nya lagen ska det anges att yrkesutövarens kunskaper i svenska språket, vid bedömningen av om en yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas, endast får beaktas om kunskaperna utgör en del av yrkeskvalifikationerna. Kunskaper i svenska språket som inte utgör en del av yrkeskvalifikationerna får, om inte annat särskilt föreskrivs i de författningar där utövandet av yrket regleras, endast kontrolleras om det i det enskilda fallet finns allvarliga och konkreta tvivel om att en yrkesutövare har de kunskaper i svenska språket som är nödvändiga för yrket. En sådan kontroll får utföras först efter det att yrkeskvalifikationerna har erkänts.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningen uttrycker rekvisitet för när en kontroll av språkkunskaper får genomföras något annorlunda jämfört med lydelsen i direktivet. Regeringen föreslår dock att rekvisitet i lagen formuleras på samma sätt som i direktivet. Av utredningens lagförslag framgår inte att vad som anges i lagen om språkkontroller gäller om inte annat föreskrivs. Däremot innehåller utredningens förslag ett bemyndigande att meddela föreskrifter om språkkontroller.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Detta gäller bl.a. *Fastighetsmäklarinspektionen, Malmö högskola, Arbetsförmedlingen, Stockholms läns landsting, Privattandläkarna, Svenska audionomföreningen, Naturvetarna, Förbundet Sveriges arbetsterapeuter*, *SRAT, Sveriges Tandläkarförbund, Institutet för språk och folkminnen, Sveriges läkarförbund, Vårdförbundet* och *Sveriges ingenjörer.*

Kammarrätten i Sundsvall och *Kommerskollegium* ifrågasätter om rekvisitet ”av särskild anledning i det enskilda fallet” inte är mer långtgående än direktivets rekvisit enligt vilket språkkontroller får utföras om ”det finns allvarliga och konkreta tvivel”.

Socialstyrelsen påtalar att det med nuvarande reglering ställs olika språkkrav beroende på utbildningsland. Myndigheten anser att det utifrån ett patientsäkerhetsperspektiv saknas skäl för detta och efterfrågar därför följdändringar i 4 kap. patientsäkerhetslagen. *Malmö högskola, Svensk sjuksköterskeförening* och *Sveriges läkarförbund* framför liknande synpunkter.

Länsstyrelsen i Stockholms län, *Statens skolverk*, *Sveriges lantbruksuniversitet*, *Tjänstemännens centralorganisation (TCO)* och *Sveriges lärarförbund* är kritiska till att endast yrken inom hälso- och sjukvården ansetts ha behov av mer regelmässiga språktester. *Mäklarförbundet*, *Svenska audionomföreningen* och *Sveriges trafikskolors riksförbund* lyfter vikten av goda språkkunskaper hos respektive yrkesgrupp. *Linköpings universitet* är tveksamt till att prövningen av yrkeskvalifikationer ska ske separat från övriga krav, dvs. att kontroll av språkkunskaper endast får göras vid befogad misstanke om att sådana saknas. *Högskolan i Dalarna* anser att de formuleringar utredningen föreslår ska finnas i den nya lagen är svåra att tillämpa och *Karolinska institutet* efterlyser en tydligare beskrivning av hur kontroll av tillräckliga språkkunskaper är tänkt att utföras. *Sveriges apoteksförening*, *Sveriges läkarförbund* och *Vårdförbundet* lyfter frågor om arbetsgivarens möjligheter till och ansvar för bedömning av språkkunskaper. *Institutet för språk och folkminnen* efterlyser en uppföljning av språkkontroller och de krav som ställs.

Skälen för regeringens förslag

Direktivets bestämmelser

I artikel 53 i yrkeskvalifikationsdirektivet anges att yrkesutövare som får sina yrkeskvalifikationer erkända ska ha nödvändiga språkkunskaper för att utöva yrkesverksamheten i den mottagande medlemsstaten. Vidare anges i vilka fall och när språkkunskaper får kontrolleras. Denna bestämmelse har förtydligats i flera avseenden genom ändringsdirektivet. Som anges i skäl 26 till ändringsdirektivet har det funnits ett behov av att klargöra de behöriga myndigheternas respektive arbetsgivarens roll i sammanhanget. Bland annat framgår av artikel 53.3 att sådana kontroller av språkkunskaperna som utförs eller övervakas av den behöriga myndigheten endast får förekomma avseende yrken som har konsekvenser för patientsäkerheten. För andra yrken krävs att det finns allvarliga och konkreta tvivel om huruvida yrkesutövarens språkkunskaper är tillräckliga för att en kontroll ska få genomföras. Vidare förtydligas i samma punkt att kontroller av språkkunskaper bara får ske *efter* det att ett europeiskt

yrkeskort har utfärdats eller *efter* det att yrkeskvalifikationerna har erkänts. I skäl 26 till ändringsdirektivet anges dock att det är särskilt viktigt för yrken med konsekvenser för patientsäkerheten att språktester görs *innan* yrkesutövaren börjat utöva yrket i den mottagande medlemsstaten.

Vidare anges i artikel 53.4 att alla kontroller av språkkunskaper ska stå i proportion till den verksamhet som ska utövas samt att den berörda yrkesutövaren ska ha rätt att överklaga sådana kontroller enligt nationell lagstiftning.

Den svenska regleringen och tillämpningen i dag

Bestämmelsen om att yrkesutövare som får sina yrkeskvalifikationer erkända ska ha nödvändiga språkkunskaper finns i sektorsförfattningar som genomför det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivet. Förutsättningarna för att den behöriga myndigheten ska få genomföra språkkontroller och när sådana får ske angavs emellertid inte i det ursprungliga direktivet och har följaktligen inte heller reglerats i svensk rätt.

De ändringar avseende språkkunskaper som har införts i yrkeskvalifikationsdirektivet klargör att nationella krav på språkkunskaper inte får påverka rätten till erkännande av yrkeskvalifikationer. Detta innebär bl.a. att en språkkontroll inte får ske under pågående handläggning av ett ärende om erkännande av yrkeskvalifikationer, utan först efter det att beslut om erkännande har fattats (se avsnitt 10).

Utredningen har konstaterat att myndigheterna har gjort olika tolkningar av det ursprungliga direktivet i fråga om innebörden av språkkravet. Som exempel kan nämnas att Socialstyrelsen har funnit att yrkesutövarens språkkunskaper inte alls ska beaktas av myndigheten i ett legitimationsärende, vilket innebär att det överlämnas till den potentiella arbetsgivaren att kontrollera och bedöma om kunskaperna är tillräckliga för utövandet av yrket. Det finns även exempel på det motsatta, nämligen att ett intyg som tillstyrker tillräckliga språkkunskaper är avgörande för att den sökandes yrkeskvalifikationer ska prövas av Skolverket.

Tydliggörande av när i processen språkkontroll får göras

Ändringsdirektivets förtydligande om att en eventuell språkkontroll inte får göras förrän efter det att yrkeskvalifikationen har erkänts innebär enligt regeringens mening att bristande språkkunskaper hos yrkesutövaren inte befriar den behöriga myndigheten från att först pröva yrkesutövarens ansökan om erkännande och då göra en bedömning av yrkeskvalifikationerna i sig.

Som beskrivs i avsnitt 10 innebär regeringens förslag att förfarandet för prövningen av en ansökan om rätt att utöva ett reglerat yrke delas upp i två eller tre steg. I det första steget ska det prövas om yrkesutövarens yrkeskvalifikationer är tillräckliga, och därmed ger sökanden samma rätt att utöva yrket som om yrkeskvalifikationerna hade förvärvats här i landet. Denna prövning avslutas med ett beslut rörande erkännande av yrkeskvalifikationerna. I ett andra steg får den behöriga myndigheten, om det i det enskilda fallet finns allvarliga och konkreta tvivel om att yrkesutövaren har för yrket nödvändiga språkkunskaper, besluta att kontrollera dessa kunskaper. Först därefter, i ett tredje steg, ska den behöriga myndigheten ta ställning till om i förekommande fall övriga villkor för be-

viljande av behörighet att utöva yrket är uppfyllda. Genom att på detta sätt dela upp förfarandet i flera steg skapas alltså en sådan öppning som nu saknas, där myndigheten kan genomföra språkkontroller i enlighet med direktivets bestämmelser.

Regeringen föreslår, mot denna bakgrund, att det införs en bestämmelse i den nya lagen om att språkkontroller får utföras först efter det att yrkeskvalifikationerna har erkänts. Detta innebär att även om det i sektorsförfattning ställs krav på språkkunskaper för att tillträde till ett visst yrke ska beviljas, får sökandens brister i detta avseende inte beaktas vid prövningen av om yrkeskvalifikationerna ska erkännas.

Språkkunskaper som utgör yrkeskvalifikationer

I vissa fall kan dock språkkunskaper utgöra yrkeskvalifikationer, dvs. kvalifikationer som intygas i ett bevis på formella kvalifikationer, ett kompetensbevis eller yrkeserfarenhet. Som exempel på yrken där språkkunskaperna utgör en yrkeskvalifikation kan nämnas tolkar och lärare i ämnet svenska. I sådana fall bör språkkunskaperna kontrolleras inom ramen för den prövning som görs vid erkännande av yrkeskvalifikationer. Även detta bör framgå av den nya lagen. Bland annat för att tillmötesgå *Högskolan i Dalarnas* synpunkt om att utredningens formuleringar som rör språk skulle bli svår att tillämpa, föreslår regeringen att möjligheten att kontrollera språkkunskaper som utgör yrkeskvalifikationer uttrycks något annorlunda än utredningen föreslagit. Med detta avses dock inte någon förändring i sak.

Språkkontroll vid allvarliga och konkreta tvivel om språkkunskaper

När det gäller rekvisitet för när en språkkontroll får genomföras ska, enligt utredningens förslag, direktivets rekvisit ”allvarliga och konkreta tvivel om att yrkesutövaren har tillräckliga språkkunskaper” bytas ut mot ”av särskild anledning i enskilda fallet kan antas” då detta bättre överensstämmer med det svenska författningsspråket. En sådan anpassning till det svenska författningsspråket får inte medföra att bestämmelsen får en vidare innebörd än vad som följer av direktivet. Regeringen delar alltså de synpunkter som framförts av *Kammarrätten i Sundsvall* och *Kommerskollegium* i detta avseende och samma rekvisit som anges i direktivet bör därför användas i lagen.

Den omständigheten att yrkesutövare enligt direktivet ska ha ”nödvändiga” språkkunskaper för att utöva yrkesverksamhet, innebär att de bestämmelser om språkkunskaper som återfinns i vissa sektorsförfattningar rörande reglerade yrken inte får tolkas och tillämpas på ett sätt som innebär att högre krav ställs än vad som är faktiskt är nödvändigt. Sådana krav på språkkunskaper ska alltså vara anpassade och proportionerliga i förhållande till det faktiska behov av sådana kunskaper som föreligger inom respektive yrke. Av den nya lagens bestämmelse om språkkontroll bör det också framgå att de allvarliga och konkreta tvivlen ska avse nödvändiga språkkunskaper. Därmed får även direktivets nya bestämmelse om att alla kontroller av språkkunskaper ska stå i proportion till den verksamhet som ska utövas anses genomförd.

Eftersom olika krav på språkkunskaper gäller för olika yrken är det svårt att uttala sig generellt om vilka faktiska omständigheter som kan

medföra att allvarliga och konkreta tvivel inte kan anses föreligga. I vissa fall kan det vara tillräckligt om den sökande har varit bosatt i Sverige under en viss tid för att det inte ska föreligga sådana tvivel, i andra att han eller hon har genomfört en anpassningsperiod eller klarat ett lämplighetsprov skrivet på svenska.

Språkkontroller för yrken som rör patientsäkerhet

Som framgår ovan får enligt huvudregeln språkkontroller endast utföras om det finns allvarliga och konkreta tvivel på språkkunskaper i det enskilda fallet. Direktivet ger emellertid medlemsstaterna en möjlighet att införa regelmässiga språkkontroller, dvs. kontroller även i fall då det inte föreligger allvarliga och konkreta tvivel, avseende yrken som har konsekvenser för patientsäkerheten. Regeringen anser att det finns skäl som talar för att Sverige ska använda sig av denna möjlighet och överväger frågan.

Eftersom sådana språkkontroller inte får införas för samtliga yrken utan bara för yrken inom en viss sektor bör kontrollerna inte regleras i den nya generella lagen. Ett sådant eventuellt undantag från huvudregeln om kontroll vid allvarliga och konkreta tvivel på kunskaper i det svenska språket bör i stället regleras genom föreskrifter i sektorslagstiftningen som antas med stöd av bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet (se avsnitt 5).

Lagrådet har påtalat att den föreslagna regleringen om språkkontroller i lagen, dvs. att kunskaper i svenska språket som inte utgör en del av en yrkeskvalifikation får kontrolleras om det i det enskilda fallet finns allvarliga och konkreta tvivel om att en yrkesutövare har de kunskaper som är nödvändiga för yrket, ger intryck av att vara uttömmande. Lagrådet påpekar dock att det av författningskommentaren framgår att det i fråga om vissa yrken får utföras språkkontroller i vissa andra fall och att föreskrifter om sådana språkkontroller kan införas med stöd av bemyndigandet i lagen. Lagrådet anser att detta är ett exempel på att den föreslagna författningsstrukturen inte bara blir svåröverskådlig utan också missvisande och motsägelsefull. Regeringen har förståelse för Lagrådets synpunkt och föreslår därför att det anges i lagen att bestämmelsen om kontroll av kunskaper i svenska språket som inte utgör en del av yrkeskvalifikationerna gäller om inte annat särskilt föreskrivs i de författningar där utövandet av yrket regleras.

När det gäller *Socialstyrelsens* synpunkt om att det inte bör göras åtskillnad på utbildningsland när det gäller krav på språkkunskaper vill regeringen tydliggöra att den nya lagen avser erkännande av yrkeskvalifikationer enligt de ramar som yrkeskvalifikationsdirektivet ger. Krav på språkkunskaper för personer från andra länder behandlas därför inte i detta sammanhang. Det kan understrykas att yrkeskvalifikationsdirektivet inte hindrar att medlemsländerna ställer samma krav på språkkunskaper oavsett var yrkeskvalifikationerna är förvärvade.

Är det möjligt att införa ytterligare språkkontroller?

Flera remissinstanser har uttryckt önskemål om att även andra yrken, utöver de som har konsekvenser för patientsäkerheten, ska omfattas av

krav på regelmässiga språkkontroller, dvs. kontroller även i fall då det inte föreligger allvarliga och konkreta tvivel om att en yrkesutövare har för yrket nödvändiga språkkunskaper. Regeringen kan dock konstatera att det av direktivet klart framgår att sådana regelmässiga kontroller endast får införas för yrken med konsekvenser för patientsäkerheten. För övriga yrken ska beslut om kontroll av språkkunskaper fattas i enskilda fall. Det finns därför inte möjlighet att tillmötesgå dessa synpunkter i den nya lagen. Regeringen bedömer dock att för yrken där det ändå ställs höga krav på kunskaper i svenska är den praktiska effekten av att detta inte behandlas i den nya lagen begränsad.

För exempelvis läraryrket kan det för många lärarkategorier finnas skäl för Statens skolverk att överväga höga krav på kunskaper i svenska, eftersom det får anses nödvändigt för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig undervisningen.

För yrken där det endast är nödvändigt med grundläggande kunskaper i svenska torde det däremot vara enklare för den sökande att visa att han eller hon uppfyller kravet. Vidare bör det noteras att om närmare kunskaper i svenska inte alls krävs för utövande av vissa reglerade yrken saknar den nya lagens bestämmelse praktisk relevans för dessa.

Slutligen bör det understrykas att, som framgår av avsnitt 10 ger inte direktivet och inte heller den föreslagna lagen några rättigheter i fråga om att bli anställd. Med utgångspunkt i de eventuella krav på språkkunskaper som finns i författning finns givetvis en möjlighet för arbetsgivaren att bedöma vilka språkkunskaper en specifik tjänst kräver. Detta innebär att även om den behöriga myndigheten har erkänt yrkeskvalifikationerna och funnit att yrkesutövaren uppfyller språkkravet och andra eventuella krav, är det upp till arbetsgivaren att avgöra om person i fråga ska anställas.

Överklagande

Som anges ovan framgår det av artikel 53.4 i direktivet att beslut om att språkkontroll ska ske ska kunna överklagas. Eftersom detta får anses vara ett beslut som går yrkesutövaren emot kommer beslutet att omfattas av den möjlighet till överklagande som föreslås gälla för samtliga beslut enligt den nya lagen som går den enskilde emot (se avsnitt 18).

14 Yrkespraktik

Regeringens förslag: I den nya lagen ska det anges att om den som har förvärvat yrkeskvalifikationer i Sverige vill utöva ett reglerat yrke här i landet som kräver viss yrkespraktik, ska yrkespraktik gjord i en annan stat inom EES eller i Schweiz erkännas i Sverige om de förutsättningar om yrkespraktik är uppfyllda som anges i de författningar där yrket regleras.

Utredningens förslag: Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: De remissinstanser som kommenterar förslaget tillstyrker det. *Socialstyrelsen* konstaterar att förslaget för hälso- och sjukvårdsyrkena framför allt rör allmäntjänstgöring för läkare (AT), praktisk tjänstgöring som psykolog (PTP) och praktisk tjänstgöring för naprapater och kiropraktorer. Även *SRAT* lyfter fram kiropraktorer som ett exempel.

Skälen för regeringens förslag

Bestämmelser i direktivet

Bestämmelser om erkännande av yrkespraktik finns i artikel 55a i direktivet. Bestämmelserna anger att om det för tillträde till ett reglerat yrke i ursprungsmedlemsstaten krävs en avslutad yrkespraktik ska ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet, vid behandling av en ansökan om tillstånd att få utöva det reglerade yrket, erkänna den yrkespraktik som förvärvats i en annan stat. De behöriga myndigheterna ska offentliggöra riktlinjer för hur den yrkespraktik som förvärvas i en annan medlemsstat ska organiseras och erkännas. En förutsättning för att yrkespraktiken sedan ska erkännas är att den är i enlighet med dessa riktlinjer. Medlemsstaterna får i nationell lagstiftning fastställa en rimlig begränsning på den del av yrkespraktiken som kan förvärvas utomlands.

Syftet med bestämmelsen är enligt skäl 27 till ändringsdirektivet att underlätta rörligheten för unga nyutexaminerade. Om en nyutexaminerad person avslutar en yrkespraktik i en annan medlemsstat än den stat där utbildningen har ägt rum bör praktiken i fråga erkännas när den nyutexaminerade ansöker om tillträde till ett reglerat yrke i ursprungsmedlemsstaten.

När det gäller yrkespraktik som förvärvats i tredjeland ska sådan praktik beaktas enligt skäl 27 och artikel 55a.

Erkännande av yrkespraktik

Skyldigheten att erkänna yrkespraktik gäller yrken där det förutom krav på viss examen även krävs yrkespraktik för att få utöva yrket, men då praktiken har utförts i en annan medlemsstat. För svenskt vidkommande innebär det att personer med svenska yrkeskvalifikationer, som har gjort yrkespraktik i en annan stat inom EES eller i Schweiz ska ges rätt att få yrkespraktiken erkänd här i landet. Till skillnad från bestämmelserna om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer, träffar bestämmelsen alltså inte yrkesutövare med yrkeskvalifikationer från en annan stat inom EES eller Schweiz som vill utöva ett yrke i Sverige, utan personer med svenska yrkeskvalifikationer.

Som exempel på yrken där erkännande av utländsk yrkespraktik kan bli aktuell i Sverige kan nämnas läkarnas allmäntjänstgöring och yrkespraktik i fråga om de yrken som bl.a. *Socialstyrelsen* tar upp i sitt remissvar. En svensk student som fullgör en sådan yrkespraktik i ett annat land inom EES eller i Schweiz ska alltså kunna tillgodoräkna sig praktiken om och när denne återvänder till Sverige för att utöva yrket här, förutsatt att yrkespraktiken följer vad som i direktivet benämns som offentliggjorda riktlinjer. För svenskt vidkommande får detta anses omfatta förutsättningar som anges i författningar som t.ex. myndighetsföre-

skrifter. Erkännande av yrkespraktik kommer endast att aktualiseras för ett begränsat antal yrken och bland dessa yrken kommer kraven på hur yrkespraktiken ska vara utformad att variera. Regeringen anser därför att de förutsättningar som yrkespraktiken ska uppfylla bör anges i sektorsspecifika författningar och inte i den generella lagen eller förordningen.

När det gäller yrkespraktik förvärvad i tredjeland är formuleringen i artikel 55a annorlunda jämfört med praktik förvärvad i en annan medlemsstat. Yrkespraktik förvärvad i en annan medlemsstat ska erkännas medan praktik förvärvad i tredjeland ska beaktas. Utredningen har endast lämnat förslag när det gäller erkännande av yrkespraktik förvärvad i en annan medlemsstat och följaktligen gjort bedömningen att den i direktivet valda formuleringen när det gäller yrkespraktik förvärvad i tredjeland indikerar att detta inte är något medlemsstaterna är skyldiga att genomföra i nationell rätt. Regeringen delar denna bedömning, vilken också är i linje med inriktningen i yrkeskvalifikationsdirektivet generellt.

15 Europeiskt yrkeskort

Regeringens förslag: I den nya lagen ska det anges att den som är lagligen etablerad i Sverige och som vill utöva ett yrke som är reglerat i någon annan stat inom EES eller i Schweiz har rätt att ansöka om ett europeiskt yrkeskort. Rätten att ansöka om yrkeskort ska även gälla den som inte är lagligen etablerad i någon stat inom EES eller i Schweiz, men har förvärvat sina yrkeskvalifikationer i Sverige. Möjligheten att ansöka om yrkeskort ska gälla under förutsättning att Europeiska kommissionen har antagit genomförandeakter som rör yrket. I den nya lagen ska även anges att ett europeiskt yrkeskort ska utfärdas i de fall som anges i föreskrifter som meddelas i anslutning till lagen.

Utredningens förslag: Överensstämmer i sak med regeringens förslag. Utredningen föreslår även att lagen ska innehålla ett antal bestämmelser som rör uppgifter för myndigheterna med anledning av yrkeskortet.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inget att invända. *Kommerskollegium*, *Högskolan i Kristianstad*, *Mäklarsamfundet*, *Svenska Barnmorskeförbundet*, *Sveriges apoteksförening*, *Tjänstemännens centralorganisation* och *Sveriges farmaceuter* är positiva till införandet av det europeiska yrkeskortet. *Djurbranschens yrkesnämnd*, *Naturvetarna*, *Sveriges tandläkarförbund* och *Sveriges ingenjörer* befarar att utfärdandet av yrkeskortet medför en administrativ börda.

Skälen för regeringens förslag

Vad är ett europeiskt yrkeskort?

Det europeiska yrkeskortet är en nyhet på området som införs genom ändringsdirektivet. De nya bestämmelserna finns i artikel 4a–4e i yrkeskvalifikationsdirektivet. Yrkeskortet är ett elektroniskt bevis som styrker

att innehavaren antingen uppfyller alla villkor för att tillfälligt tillhandahålla tjänster i en mottagande medlemsstat, eller att innehavarens yrkeskvalifikationer erkänts för etablering i en mottagande medlemsstat. Möjligheten att ansöka om yrkeskort är ett alternativt sätt för enskilda att få sina yrkeskvalifikationer erkända i ett annat land. Ett giltigt yrkeskort har samma verkan som ett erkännande av yrkeskvalifikationer enligt sedvanlig ordning.

Ansökan om yrkeskort

Till skillnad från den sedvanliga erkännandeprocessen sker ansökan om yrkeskort som regel till den yrkesverksammes etableringsstat som kontrollerar i vad mån ansökan är komplett och att intygen är äkta. Myndigheten i den mottagande staten förutsätts som regel förlita sig på ursprungsstatens kontroll av de aktuella dokumenten. Den enskilde kan även antas ha lättare att kommunicera med sin ursprungsstats myndighet än med en myndighet i ett annat land. Ansökan om yrkeskort görs antingen för tillfälligt tillhandahållande av tjänster eller för etablering i en annan medlemsstat. Olika förfaranden gäller beroende på om den yrkesverksamme avser att tillfälligt utöva yrkesverksamhet i en annan medlemsstat eller etablera sig.

Kriterier för att införa yrkeskortet för en yrkesgrupp

Enligt artikel 4a.7 andra stycket i direktivet ska de yrkesgrupper för vilka yrkeskort kan införas uppfylla följande kriterier.
Det ska finnas betydande rörlighet eller potential för betydande rörlighet för yrket i fråga.
De berörda aktörerna ska ha uttryckt tillräckligt intresse.
Det yrke eller den utbildning som utformats för ett visst yrke ska vara reglerat i ett stort antal medlemsstater.

Kommissionen har utifrån ovanstående kriterier föreslagit att yrkeskortet införs för ett antal yrkesgrupper. Det har resulterat i antagandet av en genomförandeakt som fastslår att yrkena sjuksköterska, apotekare, fysioterapeut/sjukgymnast, bergsguide och fastighetsmäklare kommer att omfattas av yrkeskortet i ett första skede.

Reglering av yrkeskort

De huvudsakliga principerna för det europeiska yrkeskortet har slagits fast genom ändringsdirektivet. Trots att ett antal remissinstanser är negativa till införandet av yrkeskortet och befarar att förfarandet för yrkeskortet blir en administrativ börda är det alltså fråga om bestämmelser som behöver genomföras i svensk rätt.

Som framgått ovan skiljer sig förfarandet för utfärdande av yrkeskort från den normala ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer på så sätt att ansökan om yrkeskort som regel ska göras i det land där yrkesutövaren är etablerad. Om personen i fråga inte är etablerad, t.ex. på grund av att han eller hon är nyutexaminerad eller arbetslös, ska ansökan om yrkeskort för etablering ske i det land där yrkeskvalifikationerna förvärvades. I de fall den sökande har förvärvat sina yrkeskvalifikationer i flera medlemsstater får han eller hon välja till vilken medlemsstat av dessa

som ansökan om yrkeskort för etablering ska ställas. Om ansökan avser tillfälligt yrkesutövande ska dock ansökan alltid ske till det land i vilket den yrkesverksamme är etablerad. Ansökan ska alltså inte i något fall göras i den stat där yrkesutövaren avser att utöva yrket.

För svenskt vidkommande innebär ovanstående att de som i svensk lagstiftning behöver ges rätt att ansöka om yrkeskort är personer som är etablerade i Sverige eller som har förvärvat yrkeskvalifikationer här i landet. Möjligheten att ansöka om yrkeskort även i andra stater där yrkeskvalifikationer har förvärvats är inte en fråga som kan regleras i svensk rätt, utan bör framgå av respektive stats genomförande av direktivet.

Det har, som nämnts ovan, genom en genomförandeakt fastslagits att fem yrken kommer att omfattas av yrkeskortet i ett första skede. Det är sannolikt att även fler yrken på sikt kommer att omfattas av yrkeskortet. Liksom övriga rättigheter som direktivet ger yrkesutövare, bör rätten att ansöka om yrkeskort i Sverige framgå av den nya generella lagen om yrkeskvalifikationer. Eftersom möjligheten att ansöka om yrkeskort enligt direktivet förutsätter att kommissionen har antagit en genomförandeakt som omfattar yrket, bör också den rätt att ansöka om yrkeskort som anges i den nya lagen förutsätta att en genomförandeakt har antagits för yrket i fråga. Vidare bör regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer genom ett sådant bemyndigande som avses i avsnitt 5 få möjlighet att meddela ytterligare föreskrifter om europeiskt yrkeskort i enlighet med yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter som Europeiska kommissionen antar om yrkeskortet.

Till skillnad från utredningen anser dock regeringen att bestämmelser som rör uppgifter för myndigheterna med anledning av yrkeskortet bör anges i förordning, detta eftersom myndighetsuppgifter normalt regleras på den normnivån och faller under regeringens restkompetens.

Direktivet innehåller även andra bestämmelser som rör handläggning av ansökan om yrkeskort, bl.a. vilka uppgifter som ska lämnas av yrkesutövaren. Den antagna genomförandeakten reglerar även frågor som t.ex. vilka handlingar som den sökande ska tillhandahålla och när översatta och bestyrkta handlingar får begäras. Regeringens uppfattning är att dessa frågor är av sådan detaljkaraktär att de inte bör regleras på lagnivå, utan kan regleras med stöd av regeringens restkompetens och genom verkställighetsföreskrifter.

Lagrådet har föreslagit att även rätten att få ett yrkeskort utfärdat i Sverige bör tas in i den nya lagen. Regeringen delar Lagrådets uppfattning. Eftersom förutsättningarna för att ett yrkeskort ska utfärdas här i landet är många och detaljerade anser regeringen att det räcker att i den nya lagen ange att ett europeiskt yrkeskort ska utfärdas i de fall som anges i föreskrifter som meddelas i anslutning till lagen. De närmare förutsättningarna bör lämpligen placeras i den nya horisontella förordningen.

16 Underrättelser om förbud eller begränsning av enskilds yrkesutövning (varning)

Regeringens förslag: I patientsäkerhetslagen, skollagen och lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ska det införas bestämmelser om att Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, Lärarnas ansvarsnämnd och Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård ska besluta att underrätta myndigheter i stater inom EES och i Schweiz om nämnden eller en allmän förvaltningsdomstol fattar beslut som rör förbud eller begränsningar för en enskild att utöva viss yrkesverksamhet. Sådan underrättelse ska ske genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI). Beslut om underrättelse ska gälla omedelbart.

Patientsäkerhetslagens bestämmelse om återkallelse av svensk legitimation på hälso- och sjukvårdens område till följd av att yrkesutövaren har förlorat sin utländska auktorisation ska upphävas.

Regeringens bedömning: Det bör införas en skyldighet för de allmänna förvaltningsdomstolarna att underrätta Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, Lärarnas ansvarsnämnd och Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård om domar och beslut som avser förbud eller begränsning av yrkesverksamhet inom nämndens ansvarsområde.

Utredningens förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningen bedömer att prövotid inte omfattas av underrättelseskyldigheten. Vidare föreslår inte utredningen någon underrättelseskyldighet för de allmänna förvaltningsdomstolarna till nämnderna. Utredningen behandlar inte frågan om annan stats återkallelse av auktorisation avseende personal inom hälso- och sjukvården.

Remissinstanserna: *Linköpings universitet*, *Högskolan i Kristianstad, Stockholms läns landsting, Privattandläkarna, Sveriges Apoteksförening, Sveriges Kommuner och Landsting, Förbundet Sveriges arbetsterapeuter, SRAT* och *Sveriges läkarförbund* är positiva till införandet av en varningsmekanism. Varken *Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd* (HSAN), *Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård* eller *Lärarnas ansvarsnämnd* har några invändningar mot att respektive nämnd föreslås få uppgiften att skicka varningar avseende nämndens egna beslut. Även *Socialstyrelsen* och *Sveriges lantbruksuniversitet* (SLU) instämmer i utredningens förslag i detta avseende. Alla tre aktuella nämnder motsätter sig dock att respektive nämnd åläggs att skicka en underrättelse baserad på en dom från allmän förvaltningsdomstol.

Socialstyrelsen ifrågasätter om bestämmelsen i 8 kap. 5 § patientsäkerhetslagen (2010:659) om återkallande av legitimation är förenlig med yrkeskvalifikationsdirektivet.

Direktivets bestämmelse om varningar om förbud eller begränsning att utöva ett yrke

Genom ändringsdirektivet införs en ny varningsmekanism rörande beslut som begränsar eller förbjuder en yrkesutövares rätt att utöva yrket inom vissa sektorer. De yrken som omfattas av denna varningsmekanism enligt artikel 56a i direktivet är de yrken vars utbildningskrav har samordnats (förutom arkitektyrket), andra reglerade yrken med konsekvenser för patientsäkerheten och reglerade yrken som rör undervisning av barn, inklusive barnomsorg och förskoleverksamhet. En varning – dvs. en underrättelse om att ett beslut har fattats om att helt eller delvis, tillfälligt eller permanent, begränsa eller förbjuda en yrkesutövare att utöva viss yrkesverksamhet – ska skickas senast tre dagar efter det att beslutet har fattas. Varningen ska skickas till alla stater som omfattas av ändringsdirektivet. Artikeln innehåller mer detaljerade bestämmelser om förfarandet för varningsmekanismen, för vilka redogörs nedan.

Beslut som kan utgöra grund för varning

De beslut som kan ligga till grund för en varning rör, avseende yrken med konsekvens för patientsäkerheten, främst återkallelse av legitimation och begränsning eller indragning av förskrivningsrätt. *Socialstyrelsen*, *Inspektionen för vård och omsorg* (IVO) och *Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd* (HSAN) anser att även beslut om prövotid bör omfattas av varningsmekanismen. I samband med ikraftträdandet av patientsäkerhetslagen den 1 januari 2011 avskaffades de disciplinära åtgärderna varning och erinran inom hälso- och sjukvården. I stället finns bl.a. skyddsåtgärderna återkallelse av legitimation och prövotid att tillgå för yrkesutövare som visat sig vara oskickliga, gjort sig skyldiga till brott eller på annat sätt ansetts vara olämpliga att utöva yrket. Av propositionen Yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område (prop. 1997/98:109) framgår att legitimationens huvudfunktion är att vara en garanti för att personalen har en viss kunskapsnivå och vissa personliga egenskaper och att utgöra en varudeklaration för personalens kvalifikationer. Vidare konstateras i samma proposition att prövotiden ska kunna bli aktuell om en yrkesutövare varit oskicklig vid utövningen av sitt yrke eller genom sitt förfarande på annat sätt visat sig olämplig för yrket. Förfarandet ska ha varit sådant att det gränsar till att uppfylla förutsättningarna för att legitimationen ska kunna återkallas. Enligt regeringens uppfattning är prövotiden således en åtgärd som har likheter med återkallelse av legitimation. Vidare kan prövotiden, som HSAN framhåller, t.ex. innehålla begränsningen att den yrkesverksamme ska utöva sin verksamhet under handledning. Mot denna bakgrund anser regeringen att varningsmekanismen även bör omfatta beslut om prövotid på hälso- och sjukvårdens område.

Beträffande yrket veterinär gäller de beslut som bör bli föremål för varning beslut om återkallelse av legitimation eller annan behörighet eller begränsning av förskrivningsrätt. Även veterinärer kan, liksom yrkesverksamma inom hälso- och sjukvården, bli föremål för beslut om prövotid. Prövotiden innefattar emellertid inte samma begränsning i form av skyldighet att verka under handledning, varför regeringen gör bedöm-

ningen att beslut om prövotid för veterinärer inte ska utgöra grund för att skicka en varning.

När det gäller yrken som rör undervisning av barn avser besluten återkallelse av legitimation.

Det följer av artikel 56a i direktivet att skyldigheten att skicka en varning i fråga om ovan nämnda beslut även gäller beslut som rör yrkesutövare med enbart svenska kvalifikationer och även om de aldrig har utövat sitt yrke utanför Sverige.

Ansvariga för att skicka varningar

Som ovan beskrivits gäller varningsmekanismen reglerade yrken som rör patientsäkerheten, veterinäryrket och undervisning av barn. Mot bakgrund av att direktivet föreskriver att en varning ska skickas redan inom tre dagar från det att beslutet har fattats anser regeringen att ansvaret för att skicka varningarna bör läggas på de organ som fattar beslut om förbud eller begränsning av yrkesverksamhet. Alternativet att ålägga de behöriga myndigheterna för respektive yrke att ha detta ansvar, skulle enligt regeringens uppfattning skapa ett extra steg som riskerar att involvera fler myndigheter och försena varningarna.

Eftersom det enligt 8 kap. 13 § patientsäkerhetslagen är HSAN som fattar beslut om t.ex. återkallelse av legitimation avseende yrken inom hälso- och sjukvården anser regeringen att HSAN ska ansvara för att skicka varningar för denna yrkesgrupp.

Avseende veterinäryrket är det Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård som enligt 7 kap. 1 § lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård kan fatta de aktuella besluten. Denna nämnd bör därför ges ansvaret att skicka varningar avseende veterinärer.

På motsvarande sätt bör Lärarnas ansvarsnämnd, som enligt 27 kap. 4 § skollagen (2010:800) kan fatta beslut om att dra in en lärares eller förskollärares legitimation, ansvara för att skicka varningar i fråga om dessa yrkesgrupper.

Bestämmelser om ansvarsnämndernas skyldighet att varna andra stater bör lämpligen införas i de författningar som reglerar ansvarsnämndernas verksamhet, närmare bestämt i 9 kap. patientsäkerhetslagen, 7 kap. lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och 2 kap. skollagen.

Myndighetsbeslut om varningar och möjlighet att överklaga varningar

Artikel 56a.6 föreskriver att medlemsstaterna ska säkerställa att den yrkesverksamme har möjlighet att överklaga ett beslut om att skicka en varning till de övriga medlemsländerna. Åtgärden att varna andra länder behöver därför formaliseras i ett skriftligt beslut och kan inte ske inom ramen för myndighetens faktiska handlande. Av patientsäkerhetslagen, lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och skollagen bör det därför framgå att respektive nämnd är skyldig att fatta beslut om varning. Bestämmelser om överklagande av beslut finns redan i dag i 10 kap. 9 § patientsäkerhetslagen, 8 kap. 6 § lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och 28 kap. 4 § skollagen. Dessa bestämmelser är utformade så att de även kommer att omfatta de tillkommande besluten om varning. Några ytterligare författningsåtgärder behövs därför

inte för att uppfylla direktivets krav på att besluten ska vara överklagbara.

Ett beslut om att förbjuda eller begränsa yrkesutövningen, t.ex. genom att återkalla en legitimation, bör utformas så att det även innefattar ett beslut om att skicka en varning. Genom att den yrkesverksamme meddelas det aktuella beslutet i sak får denne även information om beslutet att skicka en varning.

Enligt artikel 56a.2 ska en varning skickas senast tre dagar efter dagen för antagandet av beslutet om att begränsa utövandet av yrkesverksamheten. För att denna tidsfrist ska kunna hållas bör beslut om att skicka en varning kunna fattas av nämndens ordförande ensam. Tidsfristen och att ordförande kan fatta beslut ensam bör framgå av patientsäkerhetslagen lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och skollagen.

För att tidsfristen ska kunna hållas kan inte heller resultatet av ett eventuellt överklagande av beslutet att skicka en varning inväntas. Beslut att skicka en varning bör därför gälla omedelbart. Även detta bör anges i patientsäkerhetslagen och lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. I 28 kap. 4 § skollagen anges redan i dag att beslut av Lärarnas ansvarsnämnd gäller omedelbart om inte annat anges i beslutet. Någon ändring i den lagen behövs därför inte.

Domstolsbeslut som medför att varning ska skickas

I fall när en nämnd har beslutat att inte begränsa eller förbjuda utövande av yrket, dvs. har beslutat att avslå en anmälan, kan beslutet överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Domstolens prövning av ett sådant överklagande kan resultera i ett interimistiskt beslut eller en dom om att utövande av yrket begränsas eller förbjuds. För att säkerställa att varningar skickas även i dessa fall finns olika lösningar. En lösning skulle kunna vara att ålägga den myndighet som är part i målet en skyldighet att varna andra länder. Denna lösning skulle dock medföra att varningsskyldigheten skulle spridas ut på flera olika organ. HSAN:s beslut kan enligt 10 kap. 11 § patientsäkerhetslagen överklagas av den enskilde själv och Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Av 8 kap. 7 § lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård framgår att ett beslut av Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård får överklagas av, utöver den enskilde som beslutet berör, Jordbruksverket och den länsstyrelse som varit yrkesutövarens motpart i nämnden om beslutet har gått länsstyrelsen emot. Beslut från Lärarnas ansvarsnämnd får dock enligt 28 kap. 4 § skollagen endast överklagas av den enskilde och av Skolinspektionen. Vidare finns bestämmelser om Justitieombudsmannens och Justitiekanslerns rätt att överklaga i 7 § lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän respektive i 7 § lagen (1975:1339) om justitiekanslerns tillsyn.

För att inte sprida ut ansvaret att skicka varningar på ett flertal olika organ i de fall när yrkesutövarens rätt att utöva yrket begränsas eller förbjuds efter överklagande till allmän förvaltningsdomstol föreslår utredningen att nämnderna ska ansvara för varningar även i dessa fall.

HSAN, *Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård* och *Lärarnas ansvarsnämnd* är emellertid kritiska till utredningens förslag i detta avseende. Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård och Lärarnas

ansvarsnämnd framhåller att de inte är part i målet hos den allmänna förvaltningsdomstolen och inte automatiskt får ta del av de aktuella domarna. Om regeringen skulle göra bedömningen att de aktuella nämnderna är bäst lämpade att ansvara för varningarna även i överklagandefallen föreslår Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård att domstolarna åläggs en skyldighet att tillse att domen kommer den aktuella nämnden till handa.

Regeringen ser fördelar med att fördela ansvaret för att hantera varningsmekanismen på ett begränsat antal organ. Detta främjar en enhetlig och korrekt tillämpning av varningsfunktionen och förbättrar förutsättningarna för att den ovan beskrivna tredagarsfristen efterlevs. Vidare instämmer regeringen i utredningens bedömning att det skulle krävas omfattande åtgärder för att reglera varningsskyldigheten för alla som kan vara part i de aktuella målen. Mot denna bakgrund anser regeringen att de tre nämnderna bör ansvara för att skicka varningar även när yrkesutövarens rätt att utöva yrket begränsas eller förbjuds efter överklagande till allmän förvaltningsdomstol.

Med beaktande av den extra administrativa börda det skulle innebära för de tre nämnderna att bevaka domstolarnas beslut och domar i de aktuella ärendena anser regeringen att det bör införas en skyldighet för de berörda domstolarna att utan dröjsmål underrätta HSAN, Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård och Lärarnas ansvarsnämnd om domar som avser förbud eller begränsning av yrkesverksamhet. Denna skyldighet bör framgå av förordning.

Förbud eller begränsningar som upphör att gälla

Av artikel 56a.5 i direktivet framgår att de behöriga myndigheterna i samtliga medlemsstater utan dröjsmål även ska underrättas när ett förbud eller en begränsning rörande yrkesutövningen upphör att gälla. En sådan underrättelse blir exempelvis aktuell i de fall då ett beslut eller en dom om återkallelse inhiberas, upphävs eller ändras efter överklagande till högre instans. Denna bestämmelse är av stor vikt för att systemet ska fungera och inte oriktigt peka ut enskilda som förhindrade att utöva sitt yrke. HSAN, Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård och Lärarnas ansvarsnämnd bör även ansvara för att underrätta behöriga myndigheter i andra stater inom EES och i Schweiz om att ett beslut eller en dom som begränsar eller förbjuder yrkesutövning har upphört att gälla. Underrättelseskyldigheten bör framgå av 9 kap. patientsäkerhetslagen, 2 kap. skollagen och 7 kap. lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. Även i dessa fall bör det införas en skyldighet för den domstol som beslutat att upphäva begränsningen eller förbudet att utan dröjsmål underrätta den aktuella nämnden. Denna skyldighet bör framgå av förordning.

Något krav på överklagbarhet av en sådan underrättelse anges inte i direktivet och behövs inte heller av andra skäl, eftersom underrättelsen sker till förmån för den enskilde. Den typen av underrättelse bör därför kunna ske inom ramen för myndighetens faktiska handlande och kräver således inte att ett formellt beslut fattas.

Underrättelse genom IMI

Av artikel 56a.2 i direktivet följer att varning ska ske genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI) och vilka uppgifter en varning ska innehålla. IMI är ett elektroniskt kommunikationsverktyg till vilka främst myndigheter inom EU är anslutna. De uppgifter som ska meddelas övriga medlemsstater ska begränsas till yrkesutövarens identitet, berört yrke, uppgifter om myndighet eller domstol som fattat beslutet att begränsa eller förbjuda vidare yrkesutövning, omfattningen av förbudet eller begränsningen och den period förbudet eller begränsningen gäller. Kommissionen har, i enlighet med artikel 56a.8 i en genomförandeakt närmare preciserat den praktiska hanteringen av varningsmekanismen, vem som kommer att ha tillgång till informationen i IMI och vilka funktioner som ska finnas i systemet. I de lagar som reglerar skyldigheten att varna bör anges att den ska fullgöras genom IMI. Med utgångspunkt i hur IMI fungerar sedan tidigare, utgår regeringen från att systemet kommer vara uppbyggt så att ovan nämnda uppgifter ska läggas in i systemet. Det är därför inte nödvändigt att i lag i detalj reglera vilka uppgifter som ska lämnas, utan det bör räcka att ange att underrättelse ska ske genom IMI.

I artikel 56a.6 i direktivet anges även att det av varningen ska framgå om beslutet att skicka en varning är föremål för rättslig prövning. Det är dock svårt att se hur detta krav ska kunna uppfyllas i praktiken, då varningen ska skickas senast tre dagar efter beslutet att begränsa eller förbjuda yrkesutövningen. Det troligaste är att IMI-modulen, som kommer att tas fram av kommissionen, möjliggör för medlemsstaterna att göra en komplettering för det fall att beslutet att skicka varningen överklagas.

Annan stats återkallelse av auktorisation avseende personal inom hälso- och sjukvården

Socialstyrelsen ifrågasätter i sitt yttrande om bestämmelsen i 8 kap. 5 § patientsäkerhetslagen är förenlig med yrkeskvalifikationsdirektivet. Den aktuella bestämmelsen innebär att en svensk legitimation på hälso- och sjukvårdens område ska återkallas om en person, som fått sin legitimation i Sverige på grund av auktorisation i en annan stat inom EES eller Schweiz, har förlorat sin utländska auktorisation.

Ett erkännande av yrkeskvalifikationerna innebär en rätt att utöva yrket på samma villkor som om yrkesutövaren hade förvärvat sina yrkeskvalifikationer här i landet. Återkallelse av en legitimation bör enligt regeringens mening därför enbart kunna ske på de grunder som anges i 8 kap. 3 och 4 §§ patientsäkerhetslagen. Att en yrkesutövare förlorar sin utländska auktorisation, t.ex. enbart på grund av hög ålder, bör således inte leda till återkallelse även av den svenska legitimationen. I sammanhanget bör noteras att förseelser som en yrkesutövare begått utomlands kan påverka bedömningen vid en prövning av huruvida hans eller hennes svenska legitimation ska återkallas (prop. 1993/94:149 s. 60). Regeringen föreslår mot denna bakgrund att 8 kap. 5 § patientsäkerhetslagen ska upphävas.

17 Sekretess

Regeringens förslag: Det ska införas en ny bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen om att sekretess ska gälla för en uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som hänför sig till ett ärende enligt den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Sekretessen ska inte gälla beslut i ärendet. För uppgift i en allmän handling ska sekretessen gälla i högst femtio år.

En upplysningsbestämmelse som anger att bestämmelser om sekretess för uppgifter som hänför sig till ärenden om erkännande av yrkeskvalifikationer finns i offentlighets- och sekretesslagen ska tas in i den nya lagen.

Regeringens bedömning: Den tystnadsplikt som följer av den nya sekretessbestämmelsen ska inte ha företräde framför meddelarfriheten.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Endast *Fastighetsmäklarinspektionen* yttrar sig över förslaget. Fastighetsmäklarinspektionen tillstyrker förslaget men ifrågasätter varför sekretessen ska ha olika omfattning beroende på om en ansökan från en fastighetsmäklare hänför sig till ett ärende enligt den nya lagen eller tillståndsgivning enligt fastighetsmäklarlagen.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Direktivets bestämmelser

För att en myndighet ska kunna pröva en ansökan om tillträde till ett reglerat yrke ska sökanden kunna visa upp att denne har de kvalifikationer som krävs. Om ansökan stödjer sig på utländska yrkeskvalifikationer kan medlemsstaterna, enligt artikel 50.1 första stycket i yrkeskvalifikationsdirektivet, begära att sökanden eller vissa organ i ursprungsmedlemsstaten ger in relevanta handlingar och intyg. Enligt artikel 50.1 tredje stycket ska sådana överlämnade uppgifter behandlas konfidentiellt. Denna sekretessbestämmelse omfattas inte av ändringsdirektivet, utan kvarstår oförändrad.

Vidare anges i artikel 56.1 att de behöriga myndigheterna ska garantera konfidentiell behandling av de upplysningar som utväxlas inom ramen för det administrativa samarbete mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna som beskrivs i avsnitt 16. Även denna sekretessbestämmelse fanns med redan i det ursprungliga direktivet och har inte ändrats.

Skyddet för uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden

Handlingar som ges in till svenska myndigheter omfattas av tryckfrihetsförordningens bestämmelser om handlingsoffentlighet. En förutsättning för att en myndighet ska kunna hemlighålla en sådan handling, eller delar

av den, är att sekretess gäller för uppgifterna i handlingen enligt någon bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Betyg, examensbevis och intyg om yrkeserfarenhet har i Sverige inte ansetts innehålla sådana känsliga uppgifter som motiverar ett generellt avsteg från den grundlagsfästa offentlighetsprincipen. Yrkeskvalifikationsdirektivets krav på konfidentiell behandling av de handlingar som åberopas vid en ansökan om erkännande av yrkeskvalifikationer har heller inte tidigare föranlett några författningsåtgärder vid genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet. Följaktligen har allmänheten i normalfallet rätt att ta del av de handlingar som ges in till en myndighet i samband med en ansökan om legitimation, auktorisation eller godkännande. Det finns dock vissa undantag.

I 25 kap. 8 a § offentlighets- och sekretesslagen anges att sekretess gäller hos Socialstyrelsen i ärende om legitimation, särskilt förordnande att utöva yrke eller bevis om specialistkompetens enligt 4 kap. 10 § patientsäkerhetslagen (2010:659) för uppgift om sökandens hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att denne eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs. Motsvarande sekretess gäller enligt 29 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen i ärende om prövning av någons lämplighet att ha taxiförarlegitimation enligt taxitrafiklagen (2012:211), körkort eller traktorkort. Liknande bestämmelser till skydd för uppgifter som sökandens hälsotillstånd och andra personliga förhållanden finns också rörande andra förfaranden för tillträde till viss yrkesverksamhet. I ärenden om godkännande av väktare gäller i stället sekretess enligt 30 kap. 21 § offentlighets- och sekretesslagen för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller inte i något av fallen för uppgifter i beslut.

Behov av en ny sekretessbestämmelse

Som framgår ovan gäller de befintliga sekretessbestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen som tar sikte på verksamhet rörande tillträde till reglerade yrken endast inom vissa sektorer och endast för uppgifter om hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden. Dessa bestämmelser är dessutom försedda med raka kvalificerade skaderekvisit, vilket innebär en mycket stark presumtion för offentlighet. Vidare är ingen av de generella bestämmelserna i lagens femte avdelning om sekretess till följd av internationella avtal tillämplig på förfaranden som rör tillträde till reglerade yrken. För att fullt ut uppfylla det krav på sekretess för uppgifter som uppställs i artikel 50.1 behöver därför offentlighets- och sekretesslagen kompletteras med en ny sekretessbestämmelse.

Fastighetsmäklarinspektionen har ifrågasatt det faktum att utredningens förslag leder till att sekretessen får olika omfattning beroende på om en ansökan från en fastighetsmäklare hänför sig till ett ärende enligt den nya lagen eller tillståndsgivning enligt fastighetsmäklarlagen, dvs. om fastighetsmäklaren har yrkeskvalifikationer som är förvärvade eller erkända i en annan stat inom EES eller i Schweiz eller har svenska yrkeskvalifikationer.

I det senare fallet gäller 30 kap. 23 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), vars sekretess bl.a. gäller uppgifter om den sökandes affärs- och driftsförhållanden om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. I båda bestämmelserna är besluten undantagna från sekretessen. Beträffande andra handlingar som ingår i ett ärende om registrering som fastighetsmäklare är däremot övriga uppgifter om den sökandes ekonomiska och personliga förhållanden offentliga enligt denna paragraf.

Regeringen kan konstatera att yrkeskvalifikationsdirektivets sekretessbestämmelser endast är tillämpliga vid ärenden där enskilda utnyttjat de rättigheter som direktivet föreskriver. När en yrkesutövare med svenska kvalifikationer ansöker om rätt att utöva ett reglerat yrke i Sverige är direktivet inte tillämpligt och därmed inte heller dess bestämmelser om sekretess. Det föreligger därför ingen skyldighet för Sverige att göra direktivets sekretessbestämmelser tillämpliga vid ärenden där den enskildes rätt till tillträde till det reglerade yrket inte härstammar från direktivet och lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Regeringen har inte heller, inom ramen för genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet, funnit anledning att överväga förändringar avseende de sekretessbestämmelser som i dag är tillämpliga för vissa av de yrken som reglerats. De nu gällande sekretessbestämmelserna kommer, för de delar dessa omfattar, att precis som tidigare, vara tillämpliga oavsett om ett ärende rör en enskild med svenska eller utländska kvalifikationer. Därutöver införs genom regeringens förslag en mer omfattande sekretess för vissa handlingar i ärenden som rör sökanden med utländska kvalifikationer.

Sekretessens föremål

De handlingar som får begäras in av den mottagande medlemsstatens behöriga myndighet i ett ärende enligt yrkeskvalifikationsdirektivet, och som ska behandlas konfidentiellt enligt artikel 50.1, är bl.a. intyg om medborgarskap, avlagd examen, yrkeserfarenhet, hälsotillstånd, ekonomisk ställning och tecknad ansvarsförsäkring. Samtliga skyddsvärda uppgifter i dessa handlingar rör enskildas personliga och ekonomiska förhållanden. Den nya sekretessbestämmelsens föremål ska därför avgränsas till denna typ av uppgifter. Detta kan jämföras med exempelvis 25 kap. 8 a § offentlighets- och sekretesslagen om sekretess i bl.a. legitimationsärenden, som inte omfattar uppgifter som rör enskildas ekonomiska förhållanden.

Sekretessens räckvidd

Flera av de handlingar som får begäras in saknar relevans för den isolerade prövningen om erkännande av yrkeskvalifikationer, men kan ändå vara nödvändiga för att myndigheten ska kunna besluta om legitimation, auktorisation eller liknande. Sekretessens räckvidd kan därför inte avgränsas till att enbart gälla uppgifter *i* ärenden om erkännande av yrkeskvalifikationer i dess snävaste bemärkelse. I stället bör sekretessen gälla uppgifter som *hänför sig till* ärenden om erkännande av yrkeskvalifikationer. På så sätt säkerställs sekretesskyddet även för sådana uppgifter som med stöd av yrkeskvalifikationsdirektivet begärs in i exempelvis ett legitimationsärende, men som inte avser den enskildes utbildning eller

yrkeserfarenhet och därmed inte läggs till grund för beslutet om godkännande av dennes yrkeskvalifikationer. Formuleringen ”hänför sig till” medför vidare att sekretessen som huvudregel följer uppgiften, för det fall att den behöriga myndighet som begärt in handlingen lämnar den vidare till en annan myndighet, exempelvis vid en begäran om yttrande från Universitets- och högskolerådet.

Sekretessens styrka

Yrkeskvalifikationsdirektivet anger att överlämnade uppgifter ska behandlas konfidentiellt. Det framgår alltså inte med vilken styrka sekretessen ska gälla eller att någon avvägning mellan motstående intressen ska göras. Regeringen tolkar dock inte detta som ett krav på absolut sekretess för samtliga överlämnade uppgifter. Ett så långtgående krav på sekretess skulle inte vara rimligt med tanke på uppgifternas ofta relativt harmlösa karaktär och allmänhetens stora intresse av insyn i myndigheternas verksamhet. I stället anser regeringen att ett sedvanligt rakt skaderekvisit tillgodoser syftet med bestämmelsen. Ett kvalificerat rakt skaderekvisit, som i exempelvis 25 kap. 8 a § offentlighets- och sekretesslagen (”betydande men”), skulle dock ge ett så svagt skydd att det knappast skulle uppfylla direktivets krav. Sekretess bör därför gälla om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

Om flera sekretessbestämmelser skulle vara tillämpliga på en viss uppgift och prövningen resulterar i att uppgiften inte är sekretessbelagd enligt en eller flera bestämmelser samtidigt som den är sekretessbelagd enligt den nya bestämmelsen, ska den senare bestämmelsen ha företräde. Detta följer av konkurrensbestämmelsen i 7 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen.

Sekretesstid och fråga om sekretess i beslut i ett ärende

Direktivet anger inte vid vilken tidpunkt sekretessen ska upphöra att gälla. Regeringen ser inte skäl för att föreslå ett evigt sekretesskydd. Sekretess bör därför, i likhet med vad som gäller enligt de befintliga bestämmelserna om sekretess i legitimationsärenden, gälla i femtio år. Sekretessen ska inte gälla beslut i ärendet.

Sekretessbestämmelsens placering i lagen och behov av en upplysningsbestämmelse

Den nya sekretessbestämmelsen är i första hand påkallad med hänsyn till behovet av skydd för uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden. Den bör därför placeras i offentlighets- och sekretesslagens femte avdelning som rör sekretess till skydd för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Bestämmelsen bör enligt regeringens bedömning lämpligen införas i en ny paragraf i 28 kap., vilket är ett kapitel som samlar bestämmelser om sekretess till skydd för enskild när det gäller bl.a. arbetsmarknaden.

Den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer bör innehålla en upplysningsbestämmelse som erinrar om att bestämmelser om sekretess som hänför sig till ärenden om erkännande av yrkeskvalifikationer finns i offentlighets- och sekretesslagen.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

Sekretess innebär enligt 3 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen både handlingssekretess och tystnadsplikt. Den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen har dock som huvudregel företräde framför den tystnadsplikt som följer av en sekretessbestämmelse. Varje gång en ny sekretessbestämmelse införs behöver lagstiftaren överväga om den tystnadsplikt som följer av den föreslagna sekretessbestämmelsen i stället bör ha företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter. Utgångspunkten är att stor återhållsamhet ska iakttas vid prövningen av om undantag från rätten att meddela och offentliggöra uppgifter bör göras i ett särskilt fall (se prop. 1979/80:2 Del A s. 111 f.).

Den nu föreslagna bestämmelsen är försedd med ett rakt skaderekvisit, vilket innebär att det föreligger en presumtion för offentlighet. Mot denna bakgrund anser regeringen att den tystnadsplikt som följer av den nya bestämmelsen inte bör ha företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter. Någon inskränkning av meddelarfriheten föreslås därför inte.

Överlämnande av uppgift till annan myndighet

Enligt 10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen hindrar inte sekretess att en uppgift lämnas till en annan myndighet, om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning. En motsvarande bestämmelse om att särskilda föreskrifter bryter sekretessen och gör det möjligt att överlämna uppgifter till utländska myndigheter och mellanstatliga organ, såsom Europeiska kommissionen, finns i 8 kap. 3 § 1 offentlighets- och sekretesslagen. Eftersom det är regeringens avsikt att reglera det administrativa samarbetet mellan myndigheter som ska ske enligt yrkeskvalifikationsdirektivet i den nya horisontella förordningen om erkännande av yrkekvalifikationer bedöms den föreslagna sekretessbestämmelsen inte utgöra hinder mot detta samarbete.

Skyddet för myndigheternas verksamhet och internationella relationer

Som redogjorts för ovan medför artikel 56.1 i yrkeskvalifikationsdirektivet att de behöriga myndigheterna även ska garantera konfidentiell behandling av de upplysningar som utväxlas inom ramen för det administrativa samarbetet mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna.

Enligt 15 kap. 1 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller sekretess för en uppgift som en myndighet har fått från ett utländskt organ på grund av en bindande EU-rättsakt eller ett av EU ingånget eller av riksdagen godkänt avtal med en annan stat eller med en mellanfolklig organisation, om det kan antas att Sveriges möjlighet att delta i det internationella samarbete som avses i rättsakten eller avtalet försämras om uppgiften röjs. Denna sekretessbestämmelse är alltså bl.a. tillämplig på uppgifter som har överlämnats från ett utländskt organ inom ramen för ett direktivstyrt myndighetssamarbete mellan EU:s medlemsstater.

Sekretessen är dock inte absolut, utan gäller endast om ett utlämnande av uppgiften skulle riskera att försämra det samarbete som regleras av direktivet i fråga. Ett typiskt exempel på när en sådan situation förelig-

ger, och skaderekvisitet därmed är uppfyllt, är när ett utlämnande skulle stå i strid med direktivets sekretessbestämmelser. Om andra stater inte skulle kunna förlita sig på att svenska myndigheter kan fullgöra sin skyldighet att i enlighet med t.ex. ett EU-direktiv sekretessbelägga uppgifter som utbyts inom ramen för samarbetet, finns nämligen en uppenbar risk att dessa stater skulle bli mindre benägna att lämna uppgifter till Sverige. Detta skulle få negativa effekter för Sveriges möjligheter att delta i det internationella samarbetet (jfr prop. 2012:13/192 s. 25).

Regeringens bedömning är att den befintliga sekretessbestämmelsen i 15 kap. 1 a § offentlighets- och sekretesslagen är tillräcklig för att uppfylla kravet i artikel 56.1 i yrkeskvalifikationsdirektivet på att de behöriga myndigheterna ska garantera konfidentiell behandling av de upplysningar som utväxlas inom ramen för det administrativa samarbetet mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna. Någon åtgärd för att i lag genomföra kravet på konfidentiell behandling enligt artikel 56.1 behövs således inte. Detsamma gäller artikel 50.1, till den del som den bestämmelsen träffar uppgifter i handlingar och intyg som lämnas till svenska myndigheter från utländska organ

18 Överklagande av beslut enligt den nya lagen

Regeringens bedömning: Beslut i frågor som regleras i den nya lagen ska gälla omedelbart, om inte annat anges i beslutet. Beslut enligt den nya lagen ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten.

Direktivets krav på passivitetstalan kräver ytterligare överväganden.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens i fråga om överklagande, besluts omedelbarhet och prövningstillstånd. Utredningen har dock föreslagit att bestämmelser om detta placeras i den nya lagen och har även föreslagit att den horisontella regleringen ska innehålla en bestämmelse om s.k. passivitetstalan.

Remissinstanserna: *Kommerskollegium* och *Uppsala universitet* tillstyrker förslaget. Det stora flertalet remissinstanser har inga synpunkter på förslaget. *Kammarrätten i Sundsvall* anser, till skillnad mot utredningen, att bestämmelserna i förordningen om överklagande, s.k. passivitetstalan, är en sådan övergripande normering som bör regleras i den nya lagen och inte i den nya förordningen eftersom den ger rättigheter till enskilda som inte framgår av bestämmelserna i t.ex. förvaltningslagen.

Skälen för regeringens bedömning

Direktivets bestämmelser

Enligt artikel 51.3, som inte har ändrats genom ändringsdirektivet, ska ett beslut med anledning av en ansökan om att få utöva ett yrke, liksom en underlåtenhet att meddela ett sådant beslut inom föreskriven tid, kunna

överklagas till domstol enligt nationell rätt. Direktivet ger således rätt att inte bara överklaga ett faktiskt beslut, utan också att väcka en s.k. passivitetstalan.

Genom ändringsdirektivet införs motsvarande bestämmelser om rätt att överklaga beslut och uteblivna beslut rörande yrkeskort, artikel 4c.2 och 4d.7. Övriga beslut som ska fattas inom en viss tidsfrist omfattas av tvingande bestämmelser i direktivet om tyst beviljande. Behov av att överklaga underlåtenhet uppstår därmed inte i dessa fall.

Överklagande, besluts omedelbarhet och prövningstillstånd

Det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivets krav på att beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer ska kunna överklagas till domstol har i vissa sektorsförfattningar genomförts genom uttryckliga bestämmelser om att myndighetens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra sektorsförfattningar innehåller en hänvisning till förvaltningslagens bestämmelser om överklagande. I förvaltningslagen (1986:223), som enligt 3 § gäller om inte en annan lag eller förordning innehåller någon avvikande bestämmelse, anges i 22 § att ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas. Förvaltningslagens bestämmelser om överklagande uppfyller därmed direktivets krav på att myndighetens beslut ska kunna överklagas till domstol. Av tydlighetsskäl bör dock möjligheten att överklaga beslut till allmän förvaltningsdomstol framgå av den horisontella regleringen.

Beslut i frågor som regleras i den nya lagen bör, om inte annat anges i beslutet, gälla omedelbart eftersom det är angeläget att yrkesutövarens möjlighet att utöva yrket inte ska dra ut på tiden.

Vidare bör prövningstillstånd krävas vid överklagande till kammarrätten. Även om detta följer av 22 a § förvaltningslagen bör kravet på prövningstillstånd av tydlighetsskäl anges i den horisontella regleringen.

I lagrådsremissen föreslogs att bestämmelser om besluts giltighet och överklagande skulle placeras i den horisontella lagen. *Lagrådet* har, mot bakgrund av att beslutsförfarandet i de frågor som anges i den horisontella lagen avses regleras på lägre normnivå, ifrågasatt om det är lämpligt att placera dessa bestämmelser i lagen. Regeringen har förståelse för Lagrådets synpunkt och bedömer därför att vad som gäller i fråga om besluts giltighet och överklagande i stället lämpligen bör framgå av den horisontella förordningen. I fråga om överklagande, dvs. bestämmelser om rättegång som enligt 11 kap. 2 § regeringsformen ska anges i lag, bör förordningen upplysa om den allmänna överklagandebestämmelsen i 22 a § förvaltningslagen.

Passivitetstalan och svensk rätt

Förvaltningslagen ger inte någon rätt att överklaga avsaknaden av ett beslut, dvs. att föra talan mot den omständigheten att den behöriga myndigheten har underlåtit att fatta ett beslut. Någon sådan möjlighet till passivitetstalan har inte heller införts i någon av de sektorsförfattningar som reglerar erkännande av yrkeskvalifikationer.

Av tradition är det i svensk rätt ovanligt med fasta tidsfrister för handläggning av ärenden. Inom EU:s sekundärrätt är däremot sådan reglering

relativt vanligt förekommande och är ofta, som i yrkeskvalifikationsdirektivet, kombinerad med någon slags dröjsmålsreglering, t.ex. om att ett uteblivet beslut ska kunna överklagas till domstol. Någon ändamålsenlig metod för att genomföra den typen av överklagandebestämmelser i svensk rätt har dock hittills inte utarbetats, vilket har kritiserats av bl.a. Lagrådet (Lagrådets yttrande över förslaget till lag om tjänster på den inre marknaden, prop. 2008/09:187 s. 274).

Långsam handläggning hos svenska myndigheter kan alltid angripas genom en anmälan till Justitieombudsmannen (JO) eller Justitiekanslern (JK), som efter utredning av ärendet kan yttra sig kritiskt om myndighetens dröjsmål och, i förekommande fall, väcka åtal om tjänstefel. JO:s och JK:s tillsyn torde ha effekt i såväl preventivt som reparativt hänseende när det gäller myndigheternas handläggningstider och fyller därmed i stort samma syfte som de EU-rättsliga dröjsmålsregleringarna. Men eftersom varken JO eller JK är domstolar, utgör möjligheten att framföra klagomål hos dessa organ inte en rätt att överklaga till domstol.

Vid genomförandet av EU-rättsakter på det finansiella området har bestämmelser om rätt att föra passivitetstalan genomförts genom en ny rättsfigur, nämligen rätt att begära förklaring av domstol att ärendet onödigt uppehålls, se t.ex. 14 kap. 2 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder, 26 kap. 2 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och 16 kap. 2 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Om myndigheten inte fattar beslut i ärendet inom en viss tid efter att domstolen har lämnat en sådan förklaring, ska ansökan anses ha avslagits. Detta fiktiva beslut kan därefter överklagas till domstol i vanlig ordning.

Den konstruktion som har valts inom det finansiella området medför en risk för förskjutning av tyngdpunkten för sakprövningen från myndigheten till domstolen. Om ett fingerat beslut överklagas, har ju ingen konkret sakprövning skett hos myndigheten och domstolen blir därmed i praktiken första instans. I många fall torde dock domstolen inte ha förutsättningar att avgöra sakfrågan utan myndighetens föregående prövning och måste då återförvisa ärendet till myndigheten för förnyad handläggning. I en sådan situation påskyndas knappast handläggningen av ärendet. Tvärtom är risken påtaglig för att processen i onödan ytterligare drar ut på tiden.

Förvaltningslagsutredningens betänkande om passivitetstalan

I Förvaltningslagsutredningens betänkande En ny förvaltningslag (SOU 2010:29 s. 259 f.), lämnas ett förslag som bl.a. syftar till att tillmötesgå EU-rättens krav på skäliga handläggningstider och ett effektivt rättsmedel mot långsam handläggning. Förslaget innebär att om ett ärende som har initierats av en enskild inte har avgjorts av myndigheten inom sex månader, kan sökanden begära att så sker. Myndigheten ska då inom fyra veckor antingen avgöra ärendet i sak eller i ett särskilt beslut, med motivering, avslå sökandens framställan om att ärendet ska avgöras. Om ett sådant särskilt beslut fattas kan det överklagas i samma ordning som ett beslut i själva sakfrågan. Bifalls ett överklagande av sådant avslagsbeslut, ska beslutsmyndigheten föreläggas att inom den tid som överinstansen bestämmer avgöra ärendet.

Förvaltningslagsutredningens betänkande har remissbehandlats, men har ännu inte föranlett några lagstiftningsåtgärder. Förslagen är föremål för beredning inom Regeringskansliet (Justitiedepartementet).

Det nya rättsmedel som Förvaltningslagsutredningen föreslår innebär en rätt till domstolsprövning av dröjsmålet i sig, eller rättare sagt av huruvida de skäl för fördröjningen som myndigheten har redovisat är godtagbara. Domstolen ska alltså i detta skede inte befatta sig med själva sakfrågan. Därmed bibehålls fördelningen av uppgifter mellan förvaltningsmyndigheter och domstolar intakt. Vidare utgör prövningen en överprövning av ett skriftligt, motiverat beslut och kan således följa samma förvaltningsprocessuella regler som andra domstolsförfaranden. Det nya rättsmedlet kräver därmed, enligt Förvaltningslagsutredningen, inga förändringar av den processrättsliga regleringen eller av domstolarnas arbetssätt.

Genomförande av direktivets krav på passivitetstalan

Direktivets krav på passivitetstalan uppfylls enligt regeringens mening inte fullt ut genom möjligheten att anmäla långsam handläggning från myndigheters sida till JO och JK eftersom det i dessa fall inte är fråga om en domstolsprövning och prövningen dessutom sker i efterhand.

Ett möjligt sätt att i Sverige genomföra direktivets krav på passivitetstalan skulle kunna vara en bestämmelse som motsvarar eller liknar Förvaltningslagsutredningens förslag. Utredningen har också föreslagit en sådan lösning. Till skillnad från Förvaltningslagsutredningens förslag reglerar dock utredningens förslag inte vilka beslut som en domstol får fatta med anledning av ett överklagande av ett avslagsbeslut. För att den domstol som får i uppgift att pröva ett sådant överklagande ska veta vad för slags beslut den kan fatta med anledning av ett överklagande, skulle utredningens förslag behöva kompletteras i den delen. Frågan hur ett införande av passivitetstalan bör ske behöver därför övervägas ytterligare. Det kan också finnas fördelar med att samordna detta med beredningen av Förvaltningslagsutredningens förslag inom Regeringskansliet.

19 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreslagna lagändringarna ska träda i kraft den 18 januari 2016.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har kommenterat förslaget.

Skälen för regeringens bedömning: Ändringsdirektivet trädde i kraft den 17 januari 2014 och ska enligt artikel 3.1 i ändringsdirektivet vara genomfört i medlemsländerna senast den 18 januari 2016.

Det bedöms inte finnas behov av några övergångsbestämmelser.

20 Konsekvenser av genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet

Yrkeskvalifikationsdirektivet underlättar den fria rörligheten för arbetstagare och egenföretagare inom EU. Detta är positivt för enskilda yrkesutövare, både för yrkesutövare med svenska kvalifikationer och för yrkesutövare med kvalifikationer förvärvade i ett annat land inom EU, EES eller i Schweiz. Genom att underlätta ökad rörlighet och möta de hinder som finns på den inre marknaden bidrar också yrkeskvalifikationsdirektivet till ökad sysselsättning genom att bl.a. underlätta tillträdet till den svenska arbetsmarknaden och genom att underlätta för svenska yrkesutövare som vill arbeta i andra länder. I förlängningen är detta något som kan bidra till ökad tillväxt både i Sverige och inom EES.

Utredningens konsekvensanalys

Utredningen om genomförande av det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet lyfter i sitt konsekvensavsnitt fram följande konsekvenser för enskilda, företag och arbetsgivare och konsekvenser för det allmänna.

När det gäller konsekvenser för enskilda konstaterar utredningen att förslagen berör ett stort antal yrkesverksamma inom en rad olika verksamhetsområden. Till en övervägande del omfattas dock verksamhetsområdena redan i dag av den reglering som finns på plats i sektorslagstiftning. Nyheter för enskilda är exempelvis möjligheten att ansöka om ett yrkeskort, möjligheten att få yrkespraktik från ett annat land erkänd och införandet av varningsmekanismerna.

När det gäller konsekvenser för företag och arbetsgivare klargörs i och med utredningens förslag arbetsgivares möjlighet att anställa yrkesutövare med utländska yrkeskvalifikationer för en kortare tid och på grundval av den behörighet som yrkesutövaren har i sitt etableringsland. Förslagen avser sammantaget att ge arbetsgivare och företag förbättrade möjligheter att rekrytera kunnig personal oavsett var den yrkesverksamme har inhämtat sina yrkeskvalifikationer. Utredningen konstaterar också att ändringsdirektivets genomförande i svensk rätt och förvaltning inte torde innebära negativa konsekvenser för företagare och arbetsgivare.

Utredningens resonemang om konsekvenser för det allmänna handlar framför allt om konsekvenser för myndigheter. Regeringen avser att följa utvecklingen för berörda myndigheter till följd av föreslagen lagstiftning. Förslagen innebär att bestämmelser förs över från sektorsförfattning till en horisontell reglering och förändrar i allt väsentligt inte förutsättningarna för myndigheternas tillämpning. Fördelen är ett tydligt och samlat regelverk som ser likadant ut för alla reglerade yrken. Ett antal nyheter till följd av ändringsdirektivet förs dock också in i den horisontella lagen, såsom ett förtydligande att den behöriga myndigheten i ett första steg enbart ska bedöma om yrkesutövarens yrkeskvalifikationer är tillräckliga.

Utredningen lyfter också ett antal ekonomiska konsekvenser för myndigheter. Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, Lärarnas ansvarsnämnd respektive Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård föreslås få ytterligare uppgifter. Detta till följd av skyldigheten för medlemsstaterna att varna andra stater för yrkesutövare som begränsats i sin rätt att utöva reglerad yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvården, inom yrken där barn undervisas eller som veterinär (se avsnitt 16). Utredningen föreslår också att Socialstyrelsen ska få ta ut en avgift från enskilda med kvalifikationer från EU, EES eller Schweiz för ansökningar om legitimation och andra behörighetsbevis.

Remissinstansernas övergripande synpunkter

Flertalet remissinstanser har inget att invända mot utredningens konsekvensanalys. Ett antal remissinstanser, däribland *Socialstyrelsen*, *Universitets- och högskolerådet* och *Statens skolverk*, påpekar att förslagen medför behov av resursförstärkningar för myndigheterna. *Förvaltningsrätten i Stockholm* och *Domstolsverket* saknar en konsekvensanalys vad gäller förväntad måltillströmning och eventuella resursbehov för domstolarna. Förvaltningsrätten i Stockholm menar dock att man har förståelse för att det i nuläget inte är möjligt att genomföra en sådan konsekvensanalys, men vill understryka vikten av att framdeles göra löpande konsekvensanalyser i frågan. *Regelrådet* finner att syftet med förslaget uppnås på ett enkelt sätt och till oförändrade administrativa konsekvenser för företag. *Sveriges Kommuner och Landsting*, *Stockholms läns landsting* och *Västra Götalandsregionen* lyfter bl.a. fram finansieringsprincipen och anser att konsekvenser för arbetsgivare bör utredas vidare.

Konsekvenser av förslagen

Förslagen som helhet får positiva effekter för möjligheterna att öka rörligheten för arbetstagare och egenföretagare inom EES-länderna och Schweiz. För berörda myndigheter tillkommer vissa uppgifter som dock ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Samhällsekonomiska konsekvenser

Syftet med yrkeskvalifikationsdirektivet är att underlätta för dem som vill utöva ett s.k. reglerat yrke i ett annat land inom EES och Schweiz. Därigenom ökar den fria rörligheten för personer och tjänster inom området. Regeringen stödjer kommissionens övergripande målsättning att antalet reglerade yrken på den inre marknaden ska minska. Regeringen är därför positiv till den pågående översynen av reglerade yrken eftersom den kan bidra till ökad tillväxt och sysselsättning på den inre marknaden och underlätta tillträdet till den svenska arbetsmarknaden. Flera av de yrken inom vilka arbetsgivare i Sverige har svårt att rekrytera kompetent och behörig personal är reglerade yrken som därmed omfattas av yrkeskvalifikationsdirektivet. Ett fungerande system för erkännande av yrkeskvalifikationer mellan länder kan således ha betydande effekt och samhällsekonomisk nytta. Genom att arbetsgivare ska kunna få tillgång till och möjlighet att rekrytera kunnig personal oavsett var yrkesutövarna har erhållit sina yrkeskvalifikationer ökar tillgången på arbetskraft.

Yrkeskvalifikationsdirektivet ger förutsättningar för en ökad dynamik på den inre marknaden och därigenom även förutsättningar för förbättrad tillväxt.

Konsekvenser för enskilda

Att förenkla och underlätta för enskilda att utöva sitt yrke i andra stater är kärnan i både yrkeskvalifikationsdirektivet och i regeringens förslag. Förslaget påverkar enskilda yrkesutövare som önskar bedriva verksamhet såväl i Sverige som i annat land och oavsett om det sker inom ramen för en anställning eller som egenföretagare på kortare eller längre tid.

Ändringsdirektivet innebär även några nyheter. Det gäller exempelvis möjligheten att ansöka om ett europeiskt yrkeskort och möjligheten att få yrkespraktik i ett annat land godkänd. Syftet med det europeiska yrkeskortet är just att underlätta för enskilda, som i huvudsak enbart behöver kommunicera med den behöriga myndigheten i etableringsstaten. Syftet är också att effektivisera erkännandeprocessen.

I sak återspeglar de förändringar som regeringen föreslår yrkeskvalifikationsdirektivets närmare innebörd. Som utredningen har framhållit gör förslagen det tydligare för enskilda vad som gäller för yrket i fråga i Sverige och vilka krav som kan komma att ställas vid ansökningsförfarandet.

Genom förslagen blir yrket taxiförare att betrakta som ett reglerat yrke i direktivets mening, vilket är en konsekvens av hur den nuvarande regleringen kring taxiyrket ser ut (se avsnitt 8 och avsnitt 9.4). För utövare av yrket med utländska yrkeskvalifikationer innebär det att det tydliggörs att dessa, under vissa förutsättningar, omfattas av det föreslagna regelverket. Exempelvis innebär det att taxiförare med utländska yrkeskvalifikationer på samma sätt som gäller för andra reglerade yrken i Sverige omfattas av rätten att tillfälligt utöva yrket enligt de särskilda förutsättningar som direktivet föreskriver. Detta innebär bl.a. att samma krav på yrkesutövarna inte kan ställas som när det är fråga om etablering. Exempelvis kan vandelskrav inte ställas på tillfälliga yrkesutövare inom taxiföraryrket.

Konsekvenser för myndigheter m.fl.

Som utredningen påpekar har det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivet redan införlivats i svensk rätt och förvaltning. Vidare innebär regeringens förslag i flera fall endast att bestämmelser överförs från sektorsförfattning till en horisontell reglering. I vissa fall sker dock också förtydliganden av det gällande regelverket som följer av ändringsdirektivet, men förutsättningarna för myndigheternas tillämpning förändras i de flesta fall endast marginellt. Regeringen anser dock att den horisontella regleringen bidrar till en ökad tydlighet för myndigheter i och med att de gemensamma bestämmelserna kommer att se likadana ut för alla reglerade yrken. Regeringen avser att följa utvecklingen för berörda myndigheter.

Några av de nyheter som följer av ändringsdirektivet innebär att medlemsstaterna blir skyldiga att varna andra stater för yrkesutövare som begränsats i sin rätt att utöva reglerad yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvården, inom yrken där barn undervisas eller som veterinär (se av-

snitt 16). Medlemsstaterna blir också skyldiga att erkänna yrkespraktik förvärvad i en annan medlemsstat (se avsnitt 14). Regeringens förslag för att genomföra direktivet innebär att arbetsbördan kan bli större för några myndigheter. När det gäller behov av resursförstärkningar som har påpekats av bl.a. *Förvaltningsrätten i Stockholm* och vissa andra myndigheter, bedömer regeringen att förslagen kan genomföras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslagen bedöms inte påverka kostnaderna eller intäkterna för kommuner och landsting och inte heller ha någon betydelse för den kommunala självstyrelsen.

Konsekvenser för företag och arbetsgivare

Regeringen instämmer i de klargöranden som utredningen pekar på att lagen innebär för arbetsgivare. Dessa klargöranden avser exempelvis tillfällig yrkesutövning.

I den utsträckning yrkesutövaren är en egenföretagare som önskar utnyttja möjligheten att verka på den inre marknaden uppstår givetvis konsekvenser på samma sätt som redogörs för ovan när det gäller enskilda yrkesutövare.

De remissynpunkter som framförs av *Sveriges Kommuner och Landsting*, *Stockholms läns landsting* och *Västra Götalandsregionen* handlar bland annat om möjligheten till fortbildning (se avsnitt 12). Mot bakgrund av regeringens bedömning i denna fråga är ett antal av dessa konsekvenser inte längre aktuella.

Regeringen delar utredningens bedömning att företag eller arbetsgivare inte drabbas av negativa ekonomiska konsekvenser av ändringsdirektivets genomförande i svensk rätt och förvaltning.

Övriga konsekvenser

Förslagen är könsneutrala och bedöms inte heller ha någon påverkan på miljön eller för det brottsförebyggande arbetet.

Regeringen avser att hantera vissa frågor i förordning

Ett antal av utredningens förslag, exempelvis möjligheten för den enskilde att göra en ansökan elektroniskt, tillgången till information om vad som gäller i Sverige i fråga om reglerade yrken, tidsfrister för de behöriga myndigheterna och ansvarsfördelning mellan myndigheter i fråga om sådana uppgifter som följer av direktivet avser regeringen att genomföra på förordningsnivå. Detsamma gäller det närmare förfarandet kring yrkeskortet.

Frågan om avgifter bör utredas vidare

Regeringen anser, i enlighet med utredningens förslag, att Socialstyrelsen bör få möjlighet att ta ut avgifter för prövning av ansökan om behörighetsbevis, även för sökande som tidigare har meddelats motsvarande behörighetsbevis i en annan stat inom EES eller i Schweiz. Regeringen avser att hantera även denna fråga i förordning. Regeringen anser dock att det finns ett antal frågor som bör utredas vidare i fråga om avgifter, exempelvis när det gäller tillkommande behöriga myndigheters

möjligheter att ta ut avgifter för erkännande och möjligheten att ta ut andra avgifter relaterade till yrkeskvalifikationsdirektivet, exempelvis för lämplighetsprov. Detta kommer därför att ses över i särskild ordning

21 Författningskommentar

21.1 Förslag till lag om erkännande av yrkeskvalifikationer

Syfte och tillämpningsområde

1 § Genom denna lag genomförs allmänna bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU (yrkeskvalifikationsdirektivet).

Särskilda bestämmelser som genomför delar av yrkeskvalifikationsdirektivet som endast rör vissa reglerade yrken finns i de författningar där utövandet av dessa yrken regleras.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5, är en portalbestämmelse som upplyser om vilket direktiv som genomförs genom lagen och om var ytterligare bestämmelser som genomför yrkeskvalifikationsdirektivet finns.

Av *första stycket* framgår att lagen innehåller allmänna bestämmelser som genomför yrkeskvalifikationsdirektivet i dess senaste lydelse.

I *andra stycket* anges att särskilda bestämmelser som genomför sådana delar av direktivet som endast rör vissa reglerade yrken finns i de författningar där utövandet av dessa yrken regleras. Två exempel på detta är bestämmelserna om automatiskt erkännande av de hälso- och sjukvårdsyrken vilkas utbildningskrav har samordnats genom direktivet och regelmässig språkkontroll för de yrken som har konsekvenser för patientsäkerheten. Ett annat exempel är bestämmelser om förhandsunderrättelse och förhandskontroll vid tillfällig yrkesutövning. Med uttrycket *författningar där utövandet av yrket regleras* avses den så kallade sektorslagstiftningen, dvs. författningar som rör förutsättningarna för utövandet av ett specifikt yrke eller en specifik grupp av yrken. Vad som i lagen avses med ett reglerat yrke anges i 5 § 2.

2 § Denna lag innehåller bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och om erkännande av yrkeskvalifikationer för den som vill utöva ett reglerat yrke i Sverige, som anställd eller som egenföretagare, och som har förvärvat yrkeskvalifikationer eller fått dem erkända i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz.

I 18 och 19 §§ finns även bestämmelser om

1. erkännande av yrkespraktik gjord i en annan stat inom EES eller i Schweiz, och
2. europeiskt yrkeskort för den som vill utöva ett reglerat yrke i någon annan stat inom EES eller i Schweiz.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 6, anger lagens tillämpningsområde.

I *första stycket* anges de huvudsakliga fall som lagens bestämmelser gäller, dvs. tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer i Sverige. Vad som utgör tillfällig yrkesutövning beskrivs i avsnitt 9.1. Vad ett erkännande av yrkeskvalifikationer innebär anges i 8 §. Till skillnad från direktivet begränsas inte lagens tillämpningsområde till att avse personer som är medborgare i en stat inom EU, utan bestämmelserna gäller för alla som har förvärvat yrkeskvalifikationer, eller fått dem erkända, i en annan stat inom EES än Sverige eller i Schweiz och oavsett medborgarskap. Vidare anges att lagen gäller den som vill utöva ett reglerat yrke som anställd eller som egenföretagare.

Andra stycket anger två ytterligare fall när lagen är tillämplig, dels erkännande av yrkespraktik, dels europeiskt yrkeskort. Förutsättningarna för dessa fall anges närmare i 18 och 19 §§. Av dessa paragrafer framgår att den krets av personer som omfattas av bestämmelserna är en annan än den som anges i första stycket.

3 § Denna lag gäller inte för den som vill utöva ett reglerat yrke som
1. innebär anställning i offentlig tjänst, eller
2. är förenat med offentlig maktutövning.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 7.1, anges att lagen inte gäller för vissa typer av reglerade yrken. Dessa undantag har sin grund i artikel 45 och artikel 51 i EUF-fördraget och uttrycks på samma sätt som i fördraget. Huruvida ett yrke innebär anställning i offentlig tjänst eller är förenat med offentlig maktutövning i EU-rättslig mening får bedömas med utgångspunkt i den innebörd som EU-domstolen ger begreppen. En sådan bedömning bör ha skett redan i samband med att yrket reglerats och bör även ske i samband med att nya yrkesregleringar övervägs.

4 § Denna lag gäller inte för ett reglerat yrke om det i en annan lag eller författning finns särskilda bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer för det yrket och om de bestämmelserna grundar sig på andra bindande rättsakter antagna inom Europeiska unionen än yrkeskvalifikationsdirektivet.

Denna lag gäller inte heller för advokatyrket. Bestämmelser som i fråga om det yrket genomför yrkeskvalifikationsdirektivet i tillämpliga delar finns i rättegångsbalken.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 7.2, undantar vissa reglerade yrken från lagens tillämpningsområde.

Första stycket genomför artikel 2.3 i yrkeskvalifikationsdirektivet och innebär att lagen är subsidiär i förhållande till andra författningar som innehåller bestämmelser om erkännande av utländska yrkeskvalifikationer. En förutsättning är att dessa bestämmelser grundar sig på andra EU-rättsakter än yrkeskvalifikationsdirektivet. För att undantaget ska vara tillämpligt ska den EU-rättsakt som föranlett de svenska bestämmelserna alltså innehålla bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer.

I *andra stycket* anges att lagen inte heller gäller för advokatyrket. Advokatyrket är ett yrke för vilket det visserligen finns vissa bestämmelser i andra EU-rättsakter, men för vilket yrkeskvalifikationsdirektivet ändå är tillämpligt vid stadigvarande yrkesutövning under den svenska titeln (se skäl 42 i direktivet). Andra stycket upplyser om att de bestämmelser som genomför yrkeskvalifikationsdirektivet i de delar direktivet är tillämpligt på advokatyrket redan finns i rättegångsbalken.

Uttryck i lagen

5 § I denna lag avses med

1. *yrkesutövare:* den som vill utöva ett reglerat yrke i Sverige, som anställd eller som egenföretagare, och som har förvärvat yrkeskvalifikationer eller fått dem erkända i en annan stat inom EES eller i Schweiz,
2. *reglerat yrke:* yrkesverksamhet där det genom lag, förordning eller andra föreskrifter, direkt eller indirekt, krävs bestämda yrkeskvalifikationer för att få tillträde till eller utöva verksamheten eller någon form av denna eller för att få använda en viss yrkestitel,
3. *yrkeskvalifikationer:* kvalifikationer som intygas i ett bevis på formella kvalifikationer, ett kompetensbevis eller yrkeserfarenhet,
4. *bevis på formella kvalifikationer:* ett examens-, utbildnings- eller annat behörighetsbevis som antingen har utfärdats av en myndighet eller ett organ som har utsetts av en stat inom EES eller Schweiz och som avser en yrkesutbildning som huvudsakligen har ägt rum i någon av dessa stater eller som har utfärdats i en annan stat om innehavaren har tre års yrkeserfarenhet inom det berörda yrket i en stat inom EES eller i Schweiz och beviset har erkänts av den staten,
5. *kompetensbevis:* ett bevis som har utfärdats av en myndighet eller ett organ som har utsetts av en stat inom EES eller Schweiz och som avser

a) en utbildning som inte utgör en del av ett examens- eller utbildningsbevis över en utbildning inom grundskolan, gymnasieskolan eller eftergymnasial utbildning,

b) ett särskilt prov som inte föregås av någon utbildning, eller

c) yrkesutövning i en stat inom EES eller i Schweiz på heltid under tre år i följd eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren,

6. *yrkeserfarenhet:* faktiskt och lagligt utövande av det berörda yrket i en stat inom EES eller i Schweiz,
7. *reglerad utbildning:* all utbildning som särskilt utformats för ett visst yrke och som omfattar en eller flera kurser som vid behov kompletteras genom sådan yrkesutbildning, provtjänstgöring eller yrkesutövning som har fastställts i författning eller som övervakas eller har godkänts av en myndighet,
8. *yrkespraktik:* en period med praktik som sker under handledning, förutsatt att den utgör ett villkor för tillträde till ett reglerat yrke, och som äger rum under eller efter en avslutad utbildning som leder till ett examensbevis,
9. *europeiskt yrkeskort:* ett elektroniskt bevis på antingen att innehavaren uppfyller alla villkor för att tillfälligt utöva yrket i en stat inom EES eller i Schweiz eller att innehavarens yrkeskvalifikationer har erkänts för etablering i en sådan stat,
10. *automatiskt erkännande:* erkännande av yrkeskvalifikationer utan bedömning av kvalifikationernas innehåll eller jämförelse med svenska kvalifikationer, och
11. *lagligen etablerad:* som uppfyller alla krav för att utöva ett yrke och som stadigvarande utövar yrket som anställd eller egenföretagare,
12. *gemensam utbildningsram:* en uppsättning minimikrav för kunskaper, färdigheter och kompetenser som behövs för att utöva ett specifikt yrke och som gäller i flera stater inom EES samt, i förekommande fall, i Schweiz, och

13. *gemensamt utbildningsprov:* ett standardiserat lämplighetsprov som finns tillgängligt i flera stater inom EES samt, i förekommande fall, i Schweiz och är reserverat för innehavaren av en särskild yrkeskvalifikation.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 8, definieras vissa termer och uttryck som används i lagen. Definitionerna i *punkt 2–9* motsvarar definitioner i artikel 3 i yrkeskvalifikationsdirektivet. Definitionen i *punkt 12* återger en definition i artikel 49a.1 i direktivet. Definitionen i *punkt 13* återger en definition i artikel 49b.1 i direktivet. *Övriga punkter* avser begrepp som inte är uttryckligen definierade i direktivet, men som syftar till att underlätta förståelsen av lagen och förenkla lagtexten.

Tillfällig yrkesutövning i Sverige

6 § En yrkesutövare har rätt att tillfälligt utöva ett reglerat yrke i Sverige, om yrkesutövaren är lagligen etablerad i en annan stat inom EES eller i Schweiz för att där utöva samma yrke och yrket är reglerat i etableringsstaten.

Om yrket inte är reglerat i den stat där yrkesutövaren är lagligen etablerad, förutsätter rätten att tillfälligt utöva ett reglerat yrke i Sverige att yrkesutövaren har utövat yrket i minst ett år i en eller flera andra stater inom EES eller i Schweiz under de tio år som föregår utövandet av yrket i Sverige.

Yrkeserfarenhet enligt andra stycket får dock inte krävas som förutsättning för tillfällig yrkesutövning i Sverige, om utbildningen för yrket är reglerad i etableringsstaten.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 9.1, anges de grundläggande förutsättningarna för att en yrkesutövare ska ha rätt att tillfälligt utöva ett yrke i Sverige. Bestämmelsen genomför artikel 5.1 och 5.2 i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Bestämmelsen är endast tillämplig vid tillfällig yrkesutövning. Om yrkesutövaren mer stadigvarande vill utöva yrket i Sverige gäller i stället lagens bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer. Som framgår av avsnitt 9.1, behöver ett flertal olika faktorer vägas in i bedömningen av om det är fråga om tillfällig yrkesutövning eller stadigvarande yrkesutövning.

Särskilda bestämmelser som innehåller kompletterande krav på förhandsunderrättelse och förhandskontroll för att tillfälligt utöva vissa reglerade yrken finns i de författningar där utövandet av dessa yrken regleras, se t.ex. patientsäkerhetslagen (2010:659) respektive lagen (1974:191) om bevakningsföretag och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till dessa lagar.

Enligt 21 § får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet. Bemyndigandet avses bland annat innefatta bestämmelser om förhandsunderrättelse, förhandskontroll och användning av en viss stats yrkestitel vid tillfällig yrkesutövning.

Första stycket gäller tillfällig yrkesutövning i Sverige i en situation när yrket är reglerat i den stat där yrkesutövaren är lagligen etablerad.

Andra stycket gäller tillfällig yrkesutövning i Sverige i en situation när yrket inte är reglerat i etableringsstaten. För att få utöva yrket tillfälligt i Sverige i detta fall behöver yrkesutövaren, utöver att vara lagligen etable-

rad, även ha utövat yrket under minst ett år i en eller flera andra stater inom EES eller i Schweiz under de tio år som föregår utövandet av yrket i Sverige.

Tredje stycket utgör ett undantag från andra stycket som innebär att en yrkesutövare har rätt att i Sverige tillfälligt utöva ett yrke som inte är reglerat i etableringsstaten, om utbildningen för yrket är en reglerad utbildning i etableringsstaten. I detta fall behöver alltså kravet på yrkeserfarenhet i andra stycket inte vara uppfyllt. Vad som i lagen avses med en reglerad utbildning anges i 5 § 7.

7 § Tillfällig yrkesutövning enligt 6 § förutsätter, i de fall det särskilt föreskrivs, en förhandsunderrättelse från yrkesutövaren och en förhandskontroll av dennes yrkeskvalifikationer.

Bestämmelser om förhandsunderrättelse, förhandskontroll, tillsyn och disciplinåtgärder vid tillfällig yrkesutövning finns i de författningar där utövandet av yrket regleras.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 9.1, anger i vilka fall det finns bestämmelser om tillfällig yrkesutövning i sektorsregleringen

Av *första stycket* framgår att tillfällig yrkesutövning enligt i 6 § i vissa fall även förutsätter förhandsunderrättelse och förhandskontroll.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om förhandsunderrättelse, förhandskontroll, tillsyn och disciplinåtgärder vid tillfällig yrkesutövning finns i de författningar där utövandet av yrket regleras. Med författningar där utövandet av yrket regleras avses den s.k. sektorslagstiftningen, dvs. författningar som rör förutsättningarna för utövandet av ett specifikt yrke eller en specifik grupp av yrken.

Bestämmelser om disciplinåtgärder m.m. finns i artikel 5.3 i yrkeskvalifikationsdirektivet. Dessa bestämmelser har, med undantag för ett tillägg i taxitrafiklagen (2012:211), bedömts inte föranleda några författningsändringar. Av tydlighetsskäl upplyser den nya lagen om att bestämmelser av det aktuella slaget finns i sektorslagstiftningen.

Paragrafen har utformats med beaktande av *Lagrådets* synpunkter på förhandskontroll och förhandsunderrättelse, se avsnitt 9.1.

Etablering i Sverige

Innebörden av ett erkännande av yrkeskvalifikationer

8 § Ett erkännande av yrkeskvalifikationer i de fall som avses i 10–16 §§ ger yrkesutövaren rätt till tillträde till ett reglerat yrke i Sverige som yrkesutövaren är behörig att utöva i en annan stat inom EES eller i Schweiz och därmed rätt att utöva yrket på samma villkor som om yrkesutövaren hade förvärvat sina yrkeskvalifikationer här i landet.

Ett erkännande enligt första stycket sker genom beslut om

1. erkännande av yrkeskvalifikationer, eller
2. utfärdande av ett europeiskt yrkeskort, förutsatt att Europeiska kommissionen har antagit genomförandeakter om yrkeskortet.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 10, anges vilken verkan ett erkännande av yrkeskvalifikationer enligt denna lag har och hur det kommer till uttryck.

Första stycket, som genomför artikel 4 i yrkeskvalifikationsdirektivet, innebär att ett erkännande av yrkeskvalifikationer ger tillträde till yrket. Detta medför dock inte en ovillkorlig rätt att utöva yrket, utan av paragrafen framgår vidare att ett erkännande ger rätt att utöva yrket på samma villkor som om yrkesutövaren hade förvärvat sina yrkeskvalifikationer i Sverige. Detta innebär att yrkesutövaren för att få utöva yrket, på samma sätt som yrkesutövare med svenska kvalifikationer, även kan behöva uppfylla vissa andra krav än krav på yrkeskvalifikationer. Till skillnad från yrkeskvalifikationer, som enligt 5 § 3 omfattar kvalifikationer som intygas i ett bevis på formella kvalifikationer, ett kompetensbevis eller yrkeserfarenhet, kan sådana andra krav t.ex. avse krav på god vandel eller krav på legitimation. Bedömningen av yrkeskvalifikationer utgör dock en fristående del av den prövning som ska göras av en behörig myndighet för att ge en yrkesutövare rätt att utöva yrket.

Första stycket innebär också att erkännandet ger tillträde till det yrke som yrkesutövaren är behörig att utöva i hemlandet. Denna rätt förutsätter därmed att det yrke som har utövats i hemlandet är jämförbart med det svenska yrket. Det är alltså inte avgörande vilken yrkestitel som används i Sverige respektive den andra staten, utan det är innehållet i den faktiska yrkesverksamheten som ska vara jämförbar.

Hänvisningen till 10–16 §§ innebär att verkan av ett erkännande av yrkekvalifikationer är densamma oavsett vilken av de olika ordningarna för erkännande som tillämpas. Det behöver därmed inte upprepas för varje erkännandeordning.

Enligt 21 § får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet. Dessa föreskrifter avses bl.a. innefatta föreskrifter om möjlighet att begränsa ett erkännande till att avse en del av yrket, ett så kallat partiellt tillträde enligt artikel 4f i direktivet.

I *andra stycket* anges hur ett erkännande av yrkeskvalifikationer sker. Det kan antingen ske genom ett beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer eller genom beslut om utfärdande av ett europeiskt yrkeskort, dvs. ett elektroniskt bevis på erkända yrkeskvalifikationer. Sistnämnda alternativ förutsätter att Europeiska kommissionen har antagit genomförandeakter om yrkeskortet. Närmare bestämmelser som genomför direktivets bestämmelser om förfarandet och vilka myndigheter som fattar besluten kommer att anges i förordning.

Den generella ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer

9 § Bestämmelserna i 10 och 11 §§ om den generella ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer gäller för alla reglerade yrken som inte omfattas av någon annan ordning för erkännande enligt denna lag och för de yrkesutövare som inte uppfyller villkoren för någon annan ordning för erkännande enligt denna lag.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 11.1, genomför artikel 10 i direktivet. Bestämmelsen innebär att den generella ordningen för erkännande tillämpas på ett reglerat yrke för vilket varken automatiskt erkännande av yrkeserfarenhet vid samordnade krav på yrkeserfarenhet, automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer vid samordnade krav på utbildning

eller automatiskt erkännande vid gemensamma utbildningsprinciper är tillämpligt. Paragrafen innebär också att den generella ordningen även är tillämplig i en situation då ett reglerat yrke visserligen omfattas av någon av de andra ordningarna för erkännande, men att yrkesutövaren inte uppfyller villkoren för erkännande enligt den ordningen.

10 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas om yrkesutövaren innehar det kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som krävs av en annan stat inom EES eller av Schweiz för tillträde till eller utövande av yrket inom dess territorium och yrket är reglerat i den staten.

En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska även erkännas om yrkesutövaren

1. har ett eller flera kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer utfärdat av en annan stat inom EES eller av Schweiz och yrket inte är reglerat i den staten, och

2. på heltid i ett år eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren har utövat yrket i en annan stat inom EES eller i Schweiz och yrket inte är reglerat i den staten.

Yrkeserfarenhet enligt andra stycket 2 får inte krävas som förutsättning för ett erkännande om beviset på formella kvalifikationer enligt andra stycket 1 avser en reglerad utbildning.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 11.1, anges de grundläggande förutsättningarna för ett erkännande i Sverige av yrkeskvalifikationer från en annan stat inom EES eller från Schweiz enligt den s.k. generella ordningen. Bestämmelsen genomför artikel 13.1–2 i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Vad som avses med ett erkännande av yrkeskvalifikationer framgår av 8 § och kommentaren till den paragrafen.

Enligt 21 § får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet. I fråga om erkännande enligt den generella ordningen kan dessa föreskrifter bl.a. innefatta bestämmelser om krav på anpassningsperiod eller lämplighetsprov enligt artikel 14 i direktivet och undantag från rätten till ett erkännande vid för låg nivå på yrkeskvalifikationerna enligt artikel 13.4 i direktivet.

I *första stycket* anges förutsättningarna för ett erkännande av yrkeskvalifikationer när yrkesutövaren har yrkeskvalifikationer från en stat i vilken yrket utgör ett reglerat yrke. För erkännande i ett sådant fall krävs att yrkesutövaren har det kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som krävs för tillträde till eller utövande av yrket i den andra staten. Kompetensbevis och bevis på formella kvalifikationer definieras i 5 § 4 och 5.

I *andra stycket* anges förutsättningarna för ett erkännande av yrkeskvalifikationer när yrkesutövaren har yrkeskvalifikationer från en stat i vilken yrket inte är reglerat. I detta fall räcker det inte att yrkesutövaren har ett eller flera kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer utfärdat av den staten, dvs. motsvarande krav som i första stycket. Det krävs även att yrkesutövaren på heltid i ett år eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren har utövat yrket i en stat där yrket inte är reglerat. Det krävs dock inte att förvärvandet av yrkeskvalifikationerna och yrkesutövningen har skett i samma stat.

Tredje stycket utgör ett undantag från andra stycket och innebär att sådan yrkeserfarenhet som anges i andra stycket 2 inte får krävas, om yrkesutövarens bevis på formella kvalifikationer avser en reglerad utbildning. Vad som avses med reglerad utbildning anges i 5 § 7.

11 § Ett erkännande enligt 10 § förutsätter en bedömning av yrkesutövarens yrkeskvalifikationer. Bedömningen kan, i de fall det särskilt föreskrivs, medföra att ett erkännande av yrkeskvalifikationerna villkoras, begränsas eller nekas.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 11.1, genomför delvis artikel 4 f, artikel 13 punkt 4 och artikel 14.

Av paragrafen framgår att ett erkännande enligt den generella ordningen förutsätter att det görs en bedömning av yrkesutövarens yrkeskvalifikationer. Det upplyses också att en sådan bedömning, i de fall det särskilt föreskrivs, kan medföra att erkännandet villkoras, begränsas eller nekas. De särskilda föreskrifterna kommer att anges i förordning, med stöd av bemyndigandet i 21 §. De fall som avses är då medlemsstaten enligt direktivet får villkora ett erkännande med att yrkesutövaren genomgår en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov, begränsa ett erkännande till att avse en del av yrke (s.k. partiellt tillträde) eller neka ett erkännande vid för låg nivå på yrkeskvalifikationerna.

Automatiskt erkännande av yrkeserfarenhet vid samordnade krav på yrkeserfarenhet

12 § Om ett yrke är reglerat endast genom att det ställs krav på kunskap och förmåga av allmän, affärsmässig eller yrkesmässig art för tillträde till eller utövande av någon av de verksamheter som anges i bilaga IV till yrkeskvalifikationsdirektivet, ska en yrkesutövares yrkeserfarenhet som innebär utövande av verksamheten i en annan stat inom EES eller i Schweiz i enlighet med det som anges i artikel 17, 18 eller 19 i yrkeskvalifikationsdirektivet erkännas automatiskt.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 11.2 och genomför artikel 16 i yrkeskvalifikationsdirektivet, anges förutsättningarna för en yrkesutövare att få viss yrkeserfarenhet erkänd i Sverige. Vad som i lagen avses med yrkeserfarenhet definieras i 5 § 6.

En första förutsättning för att denna erkännandeordning ska vara tillämplig är att ett yrke är reglerat endast genom att det ställs krav på kunskap och förmåga av allmän, affärsmässig eller yrkesmässig art för tillträde till eller utövande av någon av de verksamheter som anges i bilaga IV till direktivet. Det bedöms i dag inte finnas något yrke i Sverige som endast är reglerat på detta sätt och utgör en sådan verksamhet som anges i bilagan. Bestämmelsen kommer alltså att aktualiseras först om en sådan yrkesreglering införs i Sverige, men bestämmelsen anges i lagen för att den ska genomföra direktivets samtliga ordningar för erkännande.

En andra förutsättning för erkännande av en yrkesutövares yrkeserfarenhet är att verksamheten har utövats i en annan stat inom EES eller i Schweiz i enlighet med vad som anges i artikel 17, 18 eller 19 i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Både bilaga IV till direktivet och artikel 17–19 i direktivet innehåller långa och utförliga listor och uppräkningar som inte rimligen bör anges i

lagen, inte minst mot bakgrund av att direktivets ordning för erkännande av yrkeserfarenhet för närvarande inte bedöms vara tillämplig på något reglerat yrke i Sverige. Paragrafen innehåller därför i stället en hänvisning till direktivet i dessa delar.

Automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer vid samordnade krav på utbildning

13 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer som ger rätt att i en annan stat inom EES eller i Schweiz utöva yrkesverksamhet som apotekare, barnmorska, läkare, specialistläkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare eller specialisttandläkare, ska erkännas automatiskt i de fall som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till patientsäkerhetslagen (2010:659).

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 11.3, regleras ordningen för det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer i fråga om vissa hälso- och sjukvårdsyrken. Vad som i lagen avses med ett automatiskt erkännande definieras i 5 § 10. Bestämmelsen genomför artikel 21.1 i yrkeskvalifikationsdirektivet, när det gäller de hälso- och sjukvårdsyrken som anges där.

Paragrafen innebär att yrkeskvalifikationer som ger rätt att i en annan stat inom EES eller i Schweiz utöva vissa hälso- och sjukvårdsyrken, ska erkännas automatiskt i de fall som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till patientsäkerhetslagen (2010:659). Denna hänvisning syftar för närvarande på Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2007:23) om erkännande av yrkeskvalifikationer inom hälso-och sjukvården som i sin tur hänvisar till vissa utländska utbildnings-, examens- eller behörighetsbevis angivna i bilaga V i direktivet. Att dessa bevis erkänns automatiskt bygger på att minimikraven för utbildningarna har samordnats genom bestämmelser i direktivet och att staterna alltså sinsemellan kan förlita sig på att utbildningarna uppfyller dessa krav.

Eftersom det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer inte gäller generellt för alla yrken utan bara för vissa yrken, hänvisar paragrafen till de fall som anges i sektorsregleringen. Rätten till automatiskt erkännande anges dock i lagen för att den ska genomföra direktivets samtliga ordningar för erkännande. Ett automatiskt erkännande ska alltså anses ske enligt denna lag och i enlighet med de förfarandebestämmelser som meddelas i anslutande föreskrifter till denna lag.

Av 8 § framgår att ett erkännande av yrkeskvalifikationerna ger rätt att utöva yrket på samma villkor som om yrkesutövaren hade förvärvat sina yrkeskvalifikationer här i landet. Utöver det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationerna kan yrkesutövaren därmed även behöva uppfylla andra villkor än sådana som avser kvalifikationerna för att få utöva yrket. Exempelvis gör Socialstyrelsen en kontroll mot belastningsregistret vid prövningen av en ansökan om legitimation.

14 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer som ger rätt att i en annan stat inom EES eller i Schweiz utöva yrkesverksamhet som veterinär, ska erkännas automatiskt i de fall som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 11.3, regleras ordningen för det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer i fråga om veterinärer. Vad som i lagen avses med ett automatiskt erkännande definieras i 5 § 10. Bestämmelsen genomför artikel 21.1 i yrkeskvalifikationsdirektivet, när det gäller veterinärer.

Paragrafen innebär att yrkeskvalifikationer som ger rätt att i en annan stat inom EES eller i Schweiz utöva veterinäryrket, ska erkännas automatiskt i de fall som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. Denna hänvisning syftar för närvarande på Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2009:83) om behörighet för djurhälsopersonal (senaste lydelse enligt omtryck SJVFS 2013:15) och de bilagor till föreskrifterna som listar vissa utländska behörighetsbevis angivna i bilaga V i direktivet. Att dessa bevis erkänns automatiskt bygger på att minimikraven för utbildningarna har samordnats genom bestämmelser i direktivet och att staterna därmed sinsemellan kan förlita sig på att utbildningarna uppfyller dessa krav.

Eftersom det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer inte gäller generellt för alla yrken utan bara för vissa yrken, hänvisar paragrafen till de fall som anges i sektorsregleringen. Rätten till automatiskt erkännande anges dock i lagen för att direktivets samtliga ordningar för erkännande ska genomföras genom lagen. Ett automatiskt erkännande ska därmed anses ske enligt denna lag och i enlighet med de förfarandebestämmelser som meddelas i anslutande föreskrifter till denna lag.

Av 8 § framgår att ett erkännande av yrkeskvalifikationerna ger rätt att utöva yrket på samma villkor som om yrkesutövaren hade förvärvat sina yrkeskvalifikationer här i landet. Utöver det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationerna kan yrkesutövaren alltså även behöva uppfylla andra villkor än sådana som avser kvalifikationerna för att få utöva yrket. Ett sådant villkor för att få legitimation som veterinär finns i 3 kap. 1 § tredje stycket lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och innebär att legitimation inte ska utfärdas om förhållandena är sådana att legitimationen skulle ha återkallats enligt 6 kap. samma lag, om sökanden varit legitimerad.

Automatiskt erkännande vid gemensamma utbildningsprinciper

15 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas automatiskt om yrkesutövaren har ett bevis på yrkeskvalifikationer som har förvärvats på grundval av en gemensam utbildningsram som har fastställts i en delegerad akt och antagits av Europeiska kommissionen enligt artikel 49a i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Första stycket gäller endast om Sverige har infört den gemensamma utbildningsramen.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 11.4, regleras automatiskt erkännande vid gemensamma utbildningsramar. Gemensamma utbildningsramar och gemensamma utbildningsprov, som regleras i 16 §, kallas tillsammans för gemensamma utbildningsprinciper. Bestämmelsen genomför artikel 49 a.1 i yrkeskvalifikationsdirektivet.

I *första stycket* anges förutsättningarna för automatiskt erkännande, dvs. att yrkesutövaren har ett bevis på yrkeskvalifikationer som har förvärvats på grundval av en gemensam utbildningsram som har fastställts i

en delegerad akt, antagen av Europeiska kommissionen enligt artikel 49a i yrkeskvalifikationsdirektivet. Någon sådan utbildningsram har dock ännu inte antagits och det är därför inte klart för vilket eller vilka yrken det kan bli aktuellt att tillämpa bestämmelsen. Vad som i lagen avses med en utbildningsram anges i 5 § 12.

Enligt 21 § får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet. I fråga om gemensamma utbildningsramar kommer det i dessa föreskrifter bl.a. anges de reglerade yrken för vilka sådana utbildningsramar införs i Sverige.

Andra stycket är en konsekvens av artikel 49a.5 i direktivet, som ger en medlemsstat möjlighet att under vissa förutsättningar undantas från skyldigheten att införa en gemensam utbildningsram som antas genom en delegerad akt. Om Sverige omfattas av ett sådant undantag från en utbildningsram för ett visst yrke, gäller alltså inte första stycket.

16 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas automatiskt om yrkeskvalifikationerna har godkänts i en annan stat inom EES eller i Schweiz vid ett gemensamt utbildningsprov vars innehåll har fastställts i en delegerad akt och antagits av Europeiska kommissionen enligt artikel 49b i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Första stycket gäller endast om det gemensamma utbildningsprovet anordnas även i Sverige.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 11.4, regleras automatiskt erkännande vid gemensamma utbildningsprov. Gemensamma utbildningsprov och gemensamma utbildningsramar, som regleras i 15 §, kallas tillsammans för gemensamma utbildningsprinciper. Bestämmelsen genomför artikel 49 b.1 i yrkeskvalifikationsdirektivet.

I *första stycket* anges förutsättningarna för automatiskt erkännande, dvs. att yrkesutövaren har yrkeskvalifikationer som har godkänts i en annan stat inom EES eller i Schweiz vid ett gemensamt utbildningsprov vars innehåll har fastställts i en delegerad akt, antagen av Europeiska kommissionen enligt artikel 49b i yrkeskvalifikationsdirektivet. Vad som i lagen avses med ett gemensamt utbildningsprov anges i 5 § 13.

Något sådant utbildningsprov har dock ännu inte fastställts och det är därför inte klart för vilket eller vilka yrken det kan bli aktuellt att tillämpa bestämmelsen.

Enligt 21 § får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet. I fråga om gemensamma utbildningsprov kommer det i dessa föreskrifter bl.a. att anges de reglerade yrken för vilka sådana utbildningsprov införs i Sverige.

Andra stycket är en konsekvens av artikel 49b.5 i direktivet som ger en medlemsstat möjlighet att under vissa förutsättningar undantas från skyldigheten att anordna ett gemensamt utbildningsprov som fastställs genom en delegerad akt. Om Sverige omfattas av ett sådant undantag från ett utbildningsprov för ett visst yrke, gäller alltså inte första stycket.

17 § Vid bedömningen av om en yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas får yrkesutövarens kunskaper i svenska språket endast beaktas om kunskaperna utgör en del av yrkeskvalifikationerna.

Kunskaper i svenska språket som inte utgör en del av yrkeskvalifikationerna får, om inte annat särskilt föreskrivs i de författningar där utövandet av yrket regleras, endast kontrolleras om det i det enskilda fallet finns allvarliga och konkreta tvivel om att en yrkesutövare har de kunskaper i svenska språket som är nödvändiga för yrket. En sådan kontroll får utföras först efter det att yrkeskvalifikationerna har erkänts.

Genom paragrafen, som behandlas i avsnitt 13, genomförs artikel 53 i direktivet.

I *första stycket* tydliggörs att en yrkesutövares kunskaper i svenska språket får beaktas inom ramen för ett erkännande av yrkeskvalifikationer endast om språkkunskaperna utgör just yrkeskvalifikationer, dvs. kvalifikationer som intygas i ett bevis på formella kvalifikationer, ett kompetensbevis eller yrkeserfarenhet. Som exempel på yrken där språkkunskaperna utgör en yrkeskvalifikation kan nämnas tolkar och lärare i ämnet svenska.

I *andra stycket* anges i vilka fall kunskaper i svenska språket som inte utgör en del av en yrkeskvalifikation får kontrolleras. Bestämmelsen innebär inte något förbud mot att uppställa krav på språkkunskaper, men begränsar de fall då dessa får kontrolleras till att avse fall då det föreligger allvarliga och konkreta tvivel om att en yrkesutövare har för yrket nödvändiga språkkunskaper. Vidare anger bestämmelsen när dessa kontroller får utföras, nämligen först efter det att yrkeskvalifikationerna har erkänts.

Artikel 53 i direktivet innebär att språkkontroller för yrken som har konsekvenser för patientsäkerheten får utföras även om det inte föreligger allvarliga och konkreta tvivel i fråga om en yrkesutövares språkkunskaper. Eftersom ett genomförande av denna bestämmelse endast avser yrken inom hälso- och sjukvården genomförs inte bestämmelsen i den generella lagen utan avses i stället genomföras i sektorsregleringen, med stöd av bemyndigandet i 21 §. Paragrafen har utformats med beaktande av *Lagrådets* synpunkter, se avsnitt 13.

Yrkespraktik

18 § Om den som har förvärvat yrkeskvalifikationer i Sverige vill utöva ett reglerat yrke här i landet som kräver viss yrkespraktik, ska yrkespraktik gjord i en annan stat inom EES eller i Schweiz erkännas i Sverige om de förutsättningar för yrkespraktik är uppfyllda som anges i de författningar där yrket regleras.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 14, genomför artikel 55a i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Paragrafen innebär en rätt för den som har förvärvat yrkeskvalifikationer i Sverige, att under vissa förutsättningar som anges i sektorsregleringen, få yrkespraktik som har genomförts i en annan stat inom EES eller i Schweiz erkänd här i landet. Till skillnad från bestämmelserna om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer, avser

paragrafen alltså inte yrkesutövare med yrkeskvalifikationer från en annan stat inom EES eller Schweiz som vill utöva ett yrke i Sverige, utan personer med yrkeskvalifikationer förvärvade här i landet.

Yrkespraktik i lagens mening definieras i 5 § 8. Som exempel på yrkespraktik kan nämnas läkarnas allmäntjänstgöring (AT) och psykologers praktiska tjänstgöring (PTP). Sådan yrkespraktik regleras i patientsäkerhetslagen (2010:659) och patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) samt i Socialstyrelsens föreskrifter SOSFS (1999:5) om allmäntjänstgöring för läkare och SOSFS (2008:34) om praktisk tjänstgöring för psykologer.

Europeiskt yrkeskort

19 § Den som är lagligen etablerad i Sverige och vill utöva ett reglerat yrke i någon annan stat inom EES eller i Schweiz har rätt att ansöka om ett europeiskt yrkeskort. Rätten att ansöka om ett europeiskt yrkeskort gäller även den som inte är lagligen etablerad i någon stat inom EES eller i Schweiz men har förvärvat yrkeskvalifikationer i Sverige.

Ett europeiskt yrkeskort ska utfärdas i de fall som anges i föreskrifter som meddelas i anslutning till denna lag.

Första och andra stycket gäller endast om Europeiska kommissionen har antagit genomförandeakter som rör yrket i enlighet med artikel 4a i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 15, genomför delar av artikel 4a–4c i yrkeskvalifikationsdirektivet.

I *första stycket* anges vem som har rätt att ansöka om ett europeiskt yrkeskort. Till skillnad från bestämmelserna om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer, avser paragrafen inte yrkesutövare med yrkeskvalifikationer från en annan stat inom EES eller Schweiz som vill utöva ett yrke i Sverige, utan personer som är lagligen etablerade i Sverige eller har förvärvat sina yrkeskvalifikationer här i landet och som avser att utöva ett reglerat yrke i en annan stat inom EES eller i Schweiz.

Av *andra stycket* framgår att sökanden i vissa fall även har rätt att få ett europeiskt yrkeskort utfärdat i Sverige. De närmare förutsättningarna för att ett yrkeskort ska utfärdas avses dock framgå av den nya horisontella förordningen.

Tredje stycket innebär att rätten att ansöka om ett europeiskt yrkeskort förutsätter att Europeiska kommissionen har antagit genomförandeakter för yrket i fråga. Hittills har en sådan akt antagits som avser yrkena sjuksköterska, apotekare, fysioterapeut/sjukgymnast, bergsguide och fastighetsmäklare.

Enligt 21 § får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet. I fråga om yrkeskortet avses dessa föreskrifter bl.a. ange de reglerade yrken för vilka yrkeskort införs.

Paragrafen har utformats med beaktande av *Lagrådets* synpunkter, se avsnitt 15.

Sekretess

20 § Bestämmelser om sekretess för uppgifter som hänför sig till ärenden om erkännande av yrkeskvalifikationer finns i 28 kap. 16 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 17, upplyser om var det finns bestämmelser om sekretess för uppgifter som hänför sig till ärenden om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Hänvisningen avser en ny bestämmelse i 28 kap. 16 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som genomför artikel 50.1 tredje stycket i yrkeskvalifikationsdirektivet. Den nya bestämmelsen i offentlighets- och sekretesslagen behandlas i avsnitt 17. Se även författningskommentaren till bestämmelsen.

Bemyndiganden

21 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5, innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet. Bemyndigandet ska användas för att meddela de mer detaljbetonade föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet. Sådana föreskrifter kan med stöd av bemyndigandet meddelas i sådana frågor som på en mer övergripande nivå behandlas i lagen. Detta gäller såväl tillfällig yrkesutövning, och etablering enligt de olika erkännandeordningarna som språkkontroller, yrkespraktik och yrkeskort.

Som exempel kan nämnas föreskrifter om förhandsunderrättelse och förhandskontroll vid tillfällig yrkesutövning av vissa yrken, bestämmelser om användning av en viss stats yrkestitel vid tillfällig yrkesutövning och begränsning av ett erkännande av yrkeskvalifikationer till att avse en del av yrket. I fråga om erkännande enligt den generella ordningen avses bestämmelserna omfatta föreskrifter om anpassningsperiod och lämplighetsprov och undantag från rätten till ett erkännande vid för låg nivå på yrkeskvalifikationerna.

Vidare avses bemyndigandet användas för att ange de reglerade yrken för vilka bestämmelserna om gemensamma utbildningsramar, gemensamma utbildningsprov och yrkeskort ska tillämpas. Bemyndigandet avses även utnyttjas för att meddela föreskrifter om att sådana kontroller av språkkunskaper som avses i 17 § andra stycket i fråga om yrkesutövare inom hälso- och sjukvården får ske utan att kravet på allvarliga och konkreta tvivel i det enskilda fallet är uppfyllt.

De föreskrifter som meddelas med stöd av bemyndigandet kan placeras antingen i den generella förordningen om yrkeskvalifikationer eller i

sektorsregleringen, beroende på om det är fråga om bestämmelser som gäller för samtliga reglerade yrken eller enbart vissa reglerade yrken.

Lagrådets synpunkter på bemyndigandet har behandlats i avsnitt 5.

Beslutsförfarande och myndighetsuppgifter

22 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om

1. förfarandet för beslut enligt denna lag, och
2. vilka myndigheter som utför de olika uppgifter som följer av yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5, upplyser om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter som rör dels förfarandet för de olika beslut som fattas med stöd av denna lag, dels vilka myndigheter som utför de olika uppgifter som följer av yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som Europeiska kommissionen antar med stöd av direktivet.

Som framgår av avsnitt 5, innehåller direktivet relativt detaljerade bestämmelser på dessa områden, som lämpligen regleras på en lägre normnivå med stöd av regeringens restkompetens eller som verkställighetsföreskrifter.

21.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag

3 b § En enskild person som tillfälligt bedriver bevakningsverksamhet eller utbildning i Sverige har, *trots* 3 §, auktorisation för verksamheten om han eller hon

1. har gett in en fullständig förhandsanmälan,
2. uppfyller de villkor för *tillfällig yrkesutövning* som gäller enligt *lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen, och*
3. har underrättats skriftligen om att förutsättningarna enligt 1 och 2 är uppfyllda.

Regeringen *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen* meddela föreskrifter om undantag från kravet på att en person ska ha underrättats enligt första stycket 3 för att ha auktorisation.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5, innehåller bestämmelser i fråga om auktorisation för vissa bevaknings- och utbildningsföretag som bedriver tillfällig verksamhet i Sverige.

Ändringen i *första styckets* överordnade led är endast språklig. Ändringen i *andra punkten* är en följd av att de grundläggande förutsättningarna för tillfällig yrkesutövning inte längre anges i sektorslagstiftningen utan i den nya lagen om yrkeskvalifikationer som gäller för samtliga reglerade yrken och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Andra stycket motsvarar paragrafens tidigare tredje stycke. Det tidigare andra stycket, som beskrev förutsättningarna för tillfällig yrkesutövning för den som är behörig i en annan stat inom EES eller i Schweiz, upphör eftersom det ersätts av bestämmelser om tillfällig yrkesutövning i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Genom ändringen i andra stycket förtydligas att stycket är avsett att utgöra en upplysningsbestämmelse, och inte ett bemyndigande. Ändringen är en följd av *Lagrådets* synpunkt, se avsnitt 5.

4 a § Den som hos ett auktoriserat bevakningsföretag tillfälligt arbetar i Sverige är, *trots* 4 §, godkänd för arbetet om han eller hon

1. har gett in en fullständig förhandsanmälan,
2. uppfyller de villkor för *tillfällig yrkesutövning* som gäller enligt *lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen, och*
3. har underrättats skriftligen om att förutsättningarna enligt 1 och 2 är uppfyllda.

Regeringen *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen* meddela föreskrifter om undantag från kravet på att en person ska ha underrättats enligt första stycket 3 för att vara godkänd.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5, innehåller bestämmelser i fråga om godkännande av vissa personer som arbetar tillfälligt hos auktoriserade bevakningsföretag i Sverige.

Ändringen i *första styckets* överordnade led är endast språklig. Ändringen i *andra punkten* är en följd av att de grundläggande förutsättningarna för tillfällig yrkesutövning inte längre anges i sektorslagstiftningen

utan i den nya lagen om yrkeskvalifikationer som gäller för samtliga reglerade yrken och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Andra stycket motsvarar paragrafens tidigare tredje stycke. Det tidigare andra stycket, som beskrev förutsättningarna för tillfällig yrkesutövning för den som är behörig i en annan stat inom EES eller i Schweiz, upphör eftersom det ersätts av bestämmelser om tillfällig yrkesutövning i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Genom ändringen i andra stycket förtydligas att stycket är avsett att utgöra en upplysningsbestämmelse, och inte ett bemyndigande. Ändringen är en följd av *Lagrådets* synpunkt, se avsnitt 5.

4 b § *Bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.*

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5, är ny. Paragrafen upplyser om att bestämmelser om erkännande av vissa utländska yrkeskvalifikationer finns i den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.

21.3 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

3 kap.

3 a § Socialnämnden ska se till att det finns rutiner för att förebygga, upptäcka och åtgärda risker och missförhållanden inom socialtjänstens verksamhet rörande barn och ungdom.

Socialnämnden ska använda handläggare som har avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på *minst* grundnivå i högskolan eller för utförande av sådana uppgifter inom socialtjänsten rörande barn och ungdom som innefattar

1. bedömning av om utredning ska inledas,
2. utredning och bedömning av behovet av insatser eller andra åtgärder, eller
3. uppföljning av beslutade insatser.

Socialnämnden ansvarar för att den handläggare som självständigt utför arbetsuppgifter som avses i andra stycket har tillräcklig erfarenhet för uppgiften.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5, ändras så att *andra stycket* inte längre avser utländsk utbildning. Ändringen är en följd av dels att det i 3 b § införs en ny upplysningsbestämmelse som hänvisar till den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer, dels att bestämmelser om utländsk utbildning i övrigt flyttas från nuvarande 3 b § till en ny 3 c §.

I andra stycket görs även den ändringen i förtydligande syfte att handläggaren ska ha avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på *minst* grundnivå i högskolan. I samband med införandet av bestämmelserna om krav på viss behörighet för att utföra vissa arbetsuppgifter inom den sociala barn- och ungdomsvården anfördes i förarbetena (prop. 2012/13:175 s. 53 f.) att socialnämnden bör ha möjlighet att,

förutom personer med socionomutbildning, även använda personer med annan relevant examen på minst grundnivå i högskolan för att utföra arbetsuppgifterna. Av förbiseende angavs inte detta uttryckligen i lagtexten.

Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* synpunkter.

3 b § *Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.*

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5, är ny. Paragrafen upplyser om att bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av vissa utländska yrkeskvalifikationer finns i den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

3 c § *För utförande av de uppgifter som anges i 3 a § andra stycket, får socialnämnden även använda handläggare som har annan utländsk utbildning än sådan som avses i 3 b §,* om utbildningen ensam eller tillsammans med yrkeslivserfarenhet motsvarar svensk socionomexamen eller annan relevant examen på *minst* grundnivå i högskolan.

Den myndighet som regeringen bestämmer får i enskilda fall bedöma om kraven enligt första stycket är uppfyllda.

Paragrafen, som har fått en ny beteckning, motsvarar delvis nuvarande 3 b § om handläggare med utländska yrkeskvalifikationer. Till följd av att 3 b § i dess nya lydelse endast avser vissa utländska yrkeskvalifikationer, ändras *första stycket* så att det omfattar annan utländsk utbildning än sådan som avses i 3 b §. I första stycket läggs även till ordet ”minst” (se författningskommentaren till 3 kap. 3 a § socialtjänstlagen).

21.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

1 kap.

4 § Med djurhälsopersonal avses i denna lag personer som utövar verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och som

1. har legitimation enligt 3 kap. 1 § *eller enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av den paragrafen*,
2. har godkännande enligt 3 kap. 5 eller 6 §,
3. enligt *lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen tillfälligt utövar* yrket i Sverige, eller
4. har ett sådant särskilt tillstånd som avses i 3 kap. 7 a § att utöva ett yrke inom djurens hälso- och sjukvård.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 5, anges vad som avses med djurhälsopersonal.

Genom tillägget i *punkt 1* förtydligas att bestämmelsen inte bara gäller den som har legitimation enligt 3 kap 1 §, utan även den som har legitimation enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av den paragrafen.

Ändringen i *punkt 3* innebär att en hänvisning till föreskrifter om tillfällig yrkesutövning meddelade med stöd av 3 kap. 9 § ersätts av en hänvisning till den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Ändringen är en följd av att vissa bestämmelser om tillfällig yrkesutövning i förordningen (2009:1386) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård upphävs och ersätts med bestämmelser i den nya lagen om erkännande yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som ska meddelas i anslutning till den lagen.

Paragrafen har utformats med beaktande av *Lagrådets* synpunkter, se avsnitt 5.

3 kap.

1 § Legitimation för yrket ska efter ansökan meddelas den som har avlagt

1. veterinärexamen i Sverige (yrkestitel veterinär),
2. examen i djuromvårdnad från högskoleutbildning på grundnivå enligt föreskrifter meddelade med stöd av andra stycket (yrkestitel djursjukskötare).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om legitimation för den som har avlagt examen i djuromvårdnad och för den som har genomgått utbildning utomlands. *När det gäller frågor som avses i 1 a § meddelar regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskrifter med stöd av bemyndigandet i 21 § lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer.*

Legitimation får inte meddelas om förhållandena är sådana att legitimationen skulle ha återkallats enligt bestämmelserna i 6 kap. om sökanden varit legitimerad.

Genom ändringen i *andra stycket*, som behandlas i avsnitt 5, tydliggörs att det är bemyndigandet i den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer, och inte bemyndigandet i denna paragraf, som är avsett att användas för att meddela föreskrifter i de frågor som regleras i den nya lagen.

Paragrafen har utformats med beaktande av *Lagrådets* synpunkter, se avsnitt 5.

1 a § *Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz och som omfattar yrkena veterinär och djursjukskötare finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.*

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5, är ny.

Paragrafen upplyser om att bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av vissa utländska yrkeskvalifikationer som omfattar yrkena veterinär och djursjukskötare finns i den nya lagen om erkän-

nande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.

Paragrafen har utformats med beaktande av *Lagrådets* synpunkter.

3 § Behörig att utöva yrke som veterinär är endast den som

1. *har* legitimation för yrket enligt 1 § *eller enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av den paragrafen*,

2. *tillfälligt utövar yrket i Sverige enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen,* eller

3. *har* ett sådant särskilt tillstånd som avses i 7 a § första stycket att utöva veterinäryrket.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5, anger vem som är behörig att utöva veterinäryrket.

Genom tillägget i *punkt 1* förtydligas att bestämmelsen inte bara gäller den som har legitimation enligt 3 kap 1 §, utan även den som har legitimation enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av den paragrafen. Ändringen i *punkt 2* innebär att en hänvisning till föreskrifter om tillfällig yrkesutövning meddelade med stöd av 3 kap. 9 §, som upphävs, ersätts av en hänvisning till den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Ändringen är en följd av att vissa bestämmelser om tillfällig yrkesutövning i förordningen (2009:1386) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård upphävs och ersätts med bestämmelser i den nya lagen om erkännande yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som ska meddelas i anslutning till den lagen. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Paragrafen har utformats med beaktande av *Lagrådets* synpunkter, se avsnitt 5.

4 § En yrkestitel enligt 1 § (skyddad yrkestitel) får användas i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård endast av den som

1. enligt nämnda paragraf, *eller enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av den paragrafen,* har legitimation för yrket,

2. tillfälligt utövar veterinäryrket i Sverige enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen, eller

3. har ett sådant särskilt tillstånd som avses i 7 a § första stycket att utöva yrke som veterinär eller djursjukskötare.

Den som saknar behörighet att använda en skyddad yrkestitel får inte heller använda en titel som kan förväxlas med en sådan.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5 och 9.3, anger vem som får använda en skyddad yrkestitel.

Genom tillägget i *första stycket punkt 1* förtydligas att bestämmelsen inte bara gäller den som har legitimation enligt 3 kap 1 §, utan även den som har legitimation enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av den paragrafen.

Ändringen i *första stycket punkt 2* innebär att en hänvisning till föreskrifter om tillfällig yrkesutövning meddelade med stöd av 3 kap. 9 §, som upphävs, ersätts av en hänvisning till den nya lagen om erkännande

av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Ändringen är en följd av att vissa bestämmelser om tillfällig yrkesutövning i förordningen (2009:1386) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård upphävs och ersätts med bestämmelser i den nya lagen om erkännande yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som ska meddelas i anslutning till den lagen. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Paragrafen har utformats med beaktande av *Lagrådets* synpunkter, se avsnitt 5.

5 § Godkännande som hovslagare får meddelas efter ansökan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken utbildning eller praktisk erfarenhet som krävs för sådant godkännande. *När det gäller frågor som avses i 5 a § meddelar regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskrifter med stöd av bemyndigandet i 21 § lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer.*

Beteckningen godkänd hovslagare får i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård användas endast av den som fått godkännande enligt första stycket.

Genom ändringen i *andra stycket*, som behandlas i avsnitt 5, tydliggörs att det är bemyndigandet i den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer, och inte bemyndigandet i denna paragraf, som är avsett att användas för att meddela föreskrifter i de frågor som regleras i den nya lagen.

Paragrafen har utformats med beaktande av *Lagrådets* synpunkter, se avsnitt 5.

5 a § *Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom EES eller i Schweiz och som omfattar godkända hovslagare finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.*

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5, är ny. Paragrafen upplyser om att bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av vissa utländska yrkeskvalifikationer som omfattar godkända hovslagare finns i den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.

6 § Den som har legitimation enligt patientsäkerhetslagen (2010:659) får efter ansökan godkännas för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka yrken som kan komma i fråga för godkännande enligt första stycket, och
2. vilken utbildning eller praktisk erfarenhet som krävs för sådant godkännande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får även meddela föreskrifter om godkännande för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård för den som har genomgått utbildning utomlands eller har behörighet att utöva yrket i ett annat land. *När det gäller frågor som avses i 6 a § meddelar regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskrifter med stöd av bemyndigandet i 21 § lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer.*

Beteckningen godkänd för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård får i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård användas endast av den som fått godkännande enligt första stycket.

Genom ändringen i *andra stycket*, som behandlas i avsnitt 5, tydliggörs att det är bemyndigandet i den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer, och inte bemyndigandet i denna paragraf, som är avsett att användas för att meddela föreskrifter i de frågor som regleras i den nya lagen.

Paragrafen har utformats med beaktande av *Lagrådets* synpunkter, se avsnitt 5.

6 a § *Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom EES eller i Schweiz och som omfattar de yrken som avses i 6 § finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.*

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5, är ny. Paragrafen upplyser om att bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av vissa utländska yrkeskvalifikationer som omfattar sådana yrken som avses i 3 kap. 6 § finns i den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

De yrken som i dag omfattas av 3 kap. 6 § är legitimerad sjuksköterska godkänd för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, legitimerad tandläkare godkänd för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och legitimerad fysioterapeut godkänd för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

7 kap.

3 § Ansvarsnämnden är beslutför med ordföranden och minst fem andra ledamöter.

Ordföranden får ensam fatta beslut

1. som innebär att ett ärende avgörs i sak, om det är uppenbart att ärendet inte kan leda till någon påföljd och om ärendet inte heller rör ansökan om att återfå legitimation eller annan behörighet,
2. som inte innefattar ett slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 6 kap. 7 § första stycket eller om tillfällig indragning eller begränsning enligt 6 kap. 9 § eller om utdömande av vite enligt 11 § andra stycket i detta kapitel, *eller*
3. *om underrättelse enligt 16 § i detta kapitel.*

Ärenden som har avgjorts av ordföranden ensam ska anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 16, anges bl.a. när ordföranden i Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård får fatta beslut ensam.

Ändringen i *andra stycket* innebär att det läggs till en ny *punkt 3* som innebär att ordföranden ensam får besluta att en sådan underrättelse som avses i 7 kap. 16 § ska skickas.

Ändringen genomför delvis artikel 56a i direktivet.

16 § *Om ansvarsnämnden eller en allmän förvaltningsdomstol beslutar om återkallelse av legitimation eller annan behörighet som avser en veterinär enligt 6 kap. 6 § eller begränsning av förskrivningsrätt enligt 6 kap. 8 §, ska ansvarsnämnden besluta att underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz om beslutet eller domen. Myndigheterna ska underrättas senast tre dagar efter den dag då beslutet eller domen har meddelats. Om detta beslut eller denna dom senare upphör att gälla, ska ansvarsnämnden utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz.*

Underrättelser enligt första stycket ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 16, är ny. Paragrafen reglerar skyldigheten för Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård att underrätta andra stater inom EES och Schweiz om beslut som innebär att en veterinär har begränsats eller förbjudits att utöva verksamhet i Sverige. Bestämmelsen genomför delvis artikel 56a i yrkeskvalifikationsdirektivet, när det gäller veterinäryrket.

I *första stycket* anges de fall då beslut om underrättelse ska fattas av nämnden, till vilka myndigheter nämnden ska skicka underrättelser om beslut och domar och inom vilken tid sådana underrättelser ska ske.

Med behöriga myndigheter avses de myndigheter som staterna har anmält som behöriga att ta emot varningar enligt yrkeskvalifikationsdirektivet.

Underrättelseskyldigheten gäller oavsett var veterinären har förvärvat sina yrkeskvalifikationer. Skyldigheten gäller också oavsett om beslutet eller domen avser en tidsbegränsad eller en permanent åtgärd.

Att underrättelsen ska ske senast tre dagar efter den dag då det beslut eller den dom som underrättelsen avser har meddelats innebär att ansvarsnämnden inte får invänta att beslutet eller domen vinner laga kraft.

Underrättelseskyldigheten om beslut och domar som upphör att gälla avser inte bara det fall då en domstol efter överklagande ändrar ett beslut till veterinärens fördel, utan även det fall då en domstol genom inhibition förordnar rörande saken och beslutar att det överklagade beslutet tills vidare inte ska gälla. De övriga staterna ska alltså alltid ha tillgång till aktuella uppgifter rörande veterinärens rätt att utöva sitt yrke.

I *andra stycket* anges att underrättelse enligt första stycket ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI). Ansvarsnämnden behöver därmed ansluta sig till detta system.

8 kap.

9 § Beslut i frågor som avses i 6 kap. 5–10 §§ *och 7 kap. 16 §* gäller omedelbart om inte annat anges i beslutet.

Har en domstol efter överklagande beslutat om inhibition av ett beslut om prövotid, men därefter ändå fastställt beslutet, ska den tid under vilken beslutet varit inhiberat räknas av från prövotiden.

Ändringen i paragrafens *första stycke*, som behandlas i avsnitt 16, innebär att även beslut om underrättelse som fattas av Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård enligt 7 kap 16 § gäller omedelbart om inte annat anges i beslutet.

21.5 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

28 kap.

16 a § *Sekretess gäller för uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som hänför sig till ärende enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.*

Sekretessen gäller inte beslut i ärendet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 17, är ny. I paragrafen regleras sekretess för vissa uppgifter som hänför sig till ärenden enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer. Bestämmelsen genomför artikel 50.1 tredje stycket i direktivet.

Av *första stycket* framgår att sekretess, under vissa omständigheter, gäller för uppgifter om enskildas ekonomiska eller personliga förhållanden som hänför sig till ärende enligt lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Med uttrycket *hänför sig till* avses att sekretessen inte endast gäller i det ärende om erkännande och hos den myndighet där uppgifterna har samlats in. Bestämmelsen är därmed tillämplig även i andra sammanhang där uppgifterna därefter förekommer, t.ex. i ärenden om legitimation eller annat behörighetsbevis eller hos en annan myndighet dit uppgifterna överlämnats.

Sekretessen gäller endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs, dvs. med ett rakt skaderekvisit som innebär en presumtion för offentlighet.

Av *andra stycket* framgår att sekretessen inte gäller beslut i ärendet.

I *tredje stycket* anges att sekretesstiden är högst femtio år.

21.6 Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

1 kap.

4 § Med hälso- och sjukvårdspersonal avses i denna lag

1. den som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården,
2. personal som är verksam vid sjukhus och andra vårdinrättningar och som medverkar i hälso- och sjukvård av patienter,
3. den som i annat fall vid hälso- och sjukvård av patienter biträder en legitimerad yrkesutövare,
4. apotekspersonal som tillverkar eller expedierar läkemedel eller lämnar råd och upplysningar,
5. personal vid Giftinformationscentralen som lämnar råd och upplysningar, *och*

6. personal vid larmcentral och sjukvårdsrådgivning som förmedlar hjälp eller lämnar råd och upplysningar till vårdsökande.

Vid tillämpningen av första stycket 1 och 3 jämställs med legitimerad yrkesutövare den som enligt särskilt förordnande har motsvarande behörighet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att andra grupper av yrkesutövare inom hälso- och sjukvården ska omfattas av lagen.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 9.3, anges vilka som avses med hälso- och sjukvårdspersonal.

Ändringen i *första stycket* innebär att sjunde punkten tas bort. Punkten behövs inte eftersom det framgår av patientsäkerhetsförordningen (2010:1396) att tillfälliga yrkesutövare av legitimationsyrken kan erhålla så kallad tidsbegränsad legitimation. Dessa yrkesutövare omfattas därmed av första stycket första punkten. Den som biträder en tillfällig yrkesutövare vid hälso- och sjukvård av patienter anses, enligt första stycket tredje punkten, också som hälso- och sjukvårdspersonal.

Lagrådets synpunkter på paragrafen har behandlats i avsnitt 5.

4 kap.

8 § En legitimerad läkare eller tandläkare som har gått igenom viss vidareutbildning ska efter ansökan få bevis om specialistkompetens.

Om inte annat särskilt föreskrivs, får en läkare eller tandläkare ange att han eller hon har specialistkompetens inom specialiteten i sitt yrke endast om han eller hon har *ett bevis om specialistkompetens enligt första stycket.*

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 9.3, finns bestämmelser om bevis om specialistkompetens och skyddade specialisttitlar för läkare och tandläkare. Genom ändringen i paragrafens andra stycke genomförs delvis artikel 7.3 och 7.4 i direktivet.

I *andra stycket* förtydligas att det är de läkare och tandläkare som har ett av Socialstyrelsen utfärdat bevis om specialistkompetens som får använda den svenska specialisttiteln för yrket. Någon ändring i sak i förhållande till vad som redan gäller är inte avsedd med förtydligandet.

Regeringen ska i förordning kunna meddela föreskrifter som genomför direktivets bestämmelser om vilken yrkestitel som tillfälliga yrkesutövare ska använda vid utövandet av yrket i Sverige. Det följer av 21 § i den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer. En sådan specialisttitel som avses i paragrafen utgör en yrkestitel. Andra stycket ändras därför även på så sätt att det framgår att en skyddad specialisttitel, utöver de i paragrafen uttryckligen angivna fallen, också får användas i de fall det föreskrivs särskilt.

9 § *Om inte annat särskilt föreskrivs, får en* sjuksköterska använda en titel som motsvaras av en specialistsjuksköterskeexamen endast om han eller hon har avlagt en sådan examen.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 9.3, finns bestämmelser om skyddade specialisttitlar för sjuksköterskor. Ändringen i paragrafen syftar till att delvis genomföra artikel 7.3 och 7.4 i direktivet.

Regeringen ska i förordning kunna meddela föreskrifter som genomför direktivets bestämmelser om vilken yrkestitel som tillfälliga yrkesutövare ska använda vid utövandet av yrket i Sverige. Det följer av 21 § i den nya

lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer. En sådan specialisttitel som avses i paragrafen utgör en yrkestitel. Paragrafen ändras därför på så sätt att det framgår att en skyddad specialisttitel, utöver det i paragrafen uttryckligen angivna fallet, också får användas i de fall det föreskrivs särskilt.

9 kap.

4 § Ordföranden får ensam fatta beslut

1. som inte innefattar slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 8 kap. 7 § första stycket eller om tillfällig återkallelse av legitimation eller behörighet enligt 8 kap. 6 §, 7 § andra stycket, 9 § eller 11 §,

2. om återkallelse på egen begäran av legitimation eller behörighet i fall när det inte finns hinder mot återkallelse,

3. om återkallelse av legitimation enligt 8 kap. 7 § tredje stycket när den legitimerade inte följt föreläggande om läkarundersökning, *eller*

4. om underrättelse enligt 18 §.

Ärenden som har avgjorts enligt första stycket ska anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 16, anges bl.a. när ordföranden i Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd får fatta beslut ensam.

Ändringen i *första stycket* innebär att det läggs till en ny *fjärde punkt* som innebär att ordföranden ensam får besluta att en sådan underrättelse som avses i 9 kap. 18 § ska skickas.

Ändringen genomför delvis artikel 56a i direktivet.

18 § *Om ansvarsnämnden eller en allmän förvaltningsdomstol enligt 8 kap. beslutar om återkallelse av legitimation, prövotid eller om indragning eller begränsning av förskrivningsrätt, ska ansvarsnämnden besluta att underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz om beslutet eller domen. Myndigheterna ska underrättas senast tre dagar efter den dag då beslutet eller domen har meddelats. Om detta beslut eller denna dom senare upphör att gälla, ska ansvarsnämnden utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz.*

Underrättelser enligt första stycket ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 16, är ny. Paragrafen reglerar skyldigheten för Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd att underrätta andra stater inom EES och Schweiz om domar och beslut som innebär att rätten för en legitimerad yrkesutövare att utöva sitt yrke i Sverige har begränsats eller förbjudits. Bestämmelsen genomför delvis artikel 56a i yrkeskvalifikationsdirektivet i fråga om samtliga legitimationsyrken på hälso- och sjukvårdsområdet.

I *första stycket* anges de fall då beslut om underrättelse ska fattas av nämnden, till vilka myndigheter nämnden ska skicka underrättelser om beslut och domar och inom vilken tid sådana underrättelser ska ske.

Med behöriga myndigheter avses de myndigheter som staterna har anmält som behöriga att ta emot varningar enligt yrkeskvalifikationsdirektivet.

Underrättelseskyldigheten gäller oavsett var personen har förvärvat sina yrkeskvalifikationer. Skyldigheten gäller också oavsett om beslutet eller domen avser en tidsbegränsad eller en permanent åtgärd.

Att underrättelsen ska ske senast tre dagar efter den dag då det beslut eller den dom som underrättelsen avser har meddelats innebär att ansvarsnämnden inte kan invänta att beslutet eller domen vinner laga kraft.

Underrättelseskyldigheten om beslut och domar som upphör att gälla avser inte bara det fall då en domstol efter överklagande ändrar ett beslut till yrkesutövarens fördel, utan även det fall då en domstol genom inhibition förordnar rörande saken och beslutar att det överklagade beslutet tills vidare inte ska gälla. De övriga staterna ska således alltid ha tillgång till aktuella uppgifter rörande yrkesutövarens rätt att utöva sitt yrke.

I *andra stycket* anges att underrättelse enligt första stycket ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI). Ansvarsnämnden behöver alltså ansluta sig till detta system.

10 kap.

12 § Beslut i frågor som avses i 8 kap. *och 9 kap. 18 §* gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.

Ändringen i paragrafen, som behandlas i avsnitt 16, innebär att även beslut om underrättelse som fattas av Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd enligt 9 kap. 18 § gäller omedelbart om inte annat anges i beslutet.

Ändringen genomför delvis artikel 56a i direktivet.

21.7 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

2 kap.

24 § *Om ansvarsnämnden eller en allmän förvaltningsdomstol beslutar att återkalla en legitimation, ska ansvarsnämnden besluta att underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och i Schweiz om beslutet eller domen. Myndigheterna ska underrättas senast tre dagar efter den dag då det beslut eller den dom som underrättelsen avser har meddelats. Om detta beslut eller denna dom senare upphör att gälla, ska ansvarsnämnden utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz.*

Underrättelser enligt första stycket ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 16, är ny. Paragrafen reglerar skyldigheten för Lärarnas ansvarsnämnd att underrätta andra stater inom EES och Schweiz om beslut som innebär att en lärare eller förskollärare har begränsats eller förbjudits att utöva verksamhet i Sverige. Bestämmelsen genomför delvis artikel 56a i yrkeskvalifikationsdirektivet, när det gäller lärar- och förskoläraryrket.

I *första stycket* anges de fall då beslut om underrättelse ska fattas av nämnden, till vilka myndigheter nämnden ska skicka underrättelser om beslut och domar och inom vilken tid sådana underrättelser ska ske.

Med behöriga myndigheter avses de myndigheter som staterna har anmält som behöriga att ta emot varningar enligt yrkeskvalifikationsdirektivet.

Underrättelseskyldigheten gäller oavsett var läraren eller förskolläraren har förvärvat sina yrkeskvalifikationer. Att underrättelsen ska ske senast tre dagar efter den dag då det beslut eller den dom som underrättelsen avser har meddelats innebär att ansvarsnämnden inte får invänta att beslutet eller domen vinner laga kraft.

Underrättelseskyldigheten om beslut och domar som upphör att gälla avser inte bara det fall då en domstol efter överklagande ändrar ett beslut till lärarens eller förskollärarens fördel, utan även det fall då en domstol genom inhibition förordnar rörande saken och beslutar att det överklagade beslutet tills vidare inte ska gälla. De övriga staterna ska alltså alltid ha tillgång till aktuella uppgifter rörande lärarens eller förskollärarens rätt att utöva sitt yrke.

I *andra stycket* anges att underrättelse enligt första stycket ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI). Ansvarsnämnden behöver därmed ansluta sig till detta system.

27 kap.

7 § Ordföranden får ensam fatta beslut

1. som inte innefattar slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 27 kap. 13 §,
2. om återkallelse på egen begäran av legitimation,
3. om återkallelse av legitimation när den legitimerade inte följt föreläggande om läkarundersökning, *eller*
4. *om underrättelse enligt 2 kap. 24 §.*

Ärenden som har avgjorts enligt första stycket ska anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

I paragrafen, som behandlas i avsnitt 16, anges bl.a. när ordföranden i Lärarnas ansvarsnämnd får fatta beslut ensam.

Ändringen i första stycket innebär att det läggs till en ny fjärde punkt som innebär att ordföranden ensam får besluta att en sådan underrättelse som avses i 2 kap. 24 § ska skickas.

Ändringen genomför delvis artikel 56a i direktivet.

21.8 Förslag till lag om ändring i taxitrafiklagen (2012:211)

3 kap.

1 § En personbil eller en lätt lastbil får föras i taxitrafik endast av den som

1. har en giltig taxiförarlegitimation, eller

2. tillfälligt utövar taxiföraryrket i Sverige enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 9.4, anger vem som är behörig att utöva taxiföraryrket. Paragrafen ändras så att det läggs till en ny *andra punkt* som innebär att taxiföraryrket i Sverige får utövas inte bara av dem som har taxiförarlegitimation utan även av dem som tillfälligt utövar taxiföraryrket i Sverige enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen. Ändringen syftar till att genomföra artikel 5.1 och 5.2 i yrkeskvalifikationsdirektivet, i fråga om taxiföraryrket.

4 kap.

16 § Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över att tillståndshavare bedriver verksamheten i enlighet med denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Myndigheten utövar också tillsyn över att innehavare av taxiförarlegitimation och de tillfälliga yrkesutövare som avses i 3 kap. 1 § 2 uppfyller de krav som gäller för att få utöva yrket.

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 9.4, anger vem som står under myndighetstillsyn och vad tillsynen avser.

Andra stycket är nytt och rör tillsyn över dels innehavare av taxiförarlegitimation, dels tillfälliga yrkesutövare. Tillsynen över innehavare av taxiförarlegitimation framgick tidigare av första stycket. Att tillsynen omfattar även tillfälliga yrkeutövare är nytt. I båda fallen avser tillsynen att yrkesutövaren uppfyller de krav som gäller för att få utöva yrket.

I fråga om innehavare av taxiförarlegitimation innebär detta, precis som tidigare framgick av paragrafens andra mening, att myndigheten kommer att utöva tillsyn över att dessa uppfyller de krav som gäller för taxiförarlegitimationen.

I fråga om tillfälliga yrkesutövare innebär andra stycket att myndigheten kommer att utöva tillsyn över att yrkesutövarna uppfyller de krav för tillfällig yrkesutövning som framgår av lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen. Det kan innebära en uppföljning av att yrkesutövaren verkligen är lagligen etablerad i sitt hemland eller att yrkesutövningen anses som tillfällig. Detta tillägg i paragrafen syftar till att genomföra artikel 5.3 i yrkeskvalifikationsdirektivet i fråga om taxiföraryrket.

5 kap.

4 § Den som i strid mot 3 kap. 1 § uppsåtligen för ett fordon döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff döms en tillståndshavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid mot 3 kap. 1 § anlitar förare som saknar taxiförarlegitimation *eller rätt att tillfälligt utöva taxiföraryrket.*

En förare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot villkor som har meddelats för taxiförarlegitimationen döms till böter.

Både ändringen i *första stycket*, som innebär att orden *utan att inneha taxiförarlegitimation* utgår, och tillägget i *andra stycket* är ändringar till följd av den nya lydelsen i 3 kap. 1 §.

Eftersom det i 3 kap. 1 § införs en möjlighet att under vissa förutsättningar utöva taxiföraryrket tillfälligt utan taxiförarlegitimation, behöver första och andra styckena ändras så att de omfattar situationen då föraren varken har taxiförarlegitimation eller har rätt att utöva yrket tillfälligt. Båda styckena förutsätter därmed, precis som tidigare, att föraren inte har rätt att utöva taxiföraryrket.

21.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

3 § I denna lag avses med

1. *vård:* de åtgärder och produkter som omfattas av definitionerna i punkterna 2, 3 och 5–9,
2. *hälso- och sjukvård:* åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador samt sjuktransporter,
3. *tandvård:* åtgärder som avses i 1 § tandvårdslagen (1985:125),
4. *hälso- och sjukvårdspersonal:* läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, barnmorska eller farmaceut i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, senast ändrat genom kommissionens förordning (EU) nr 213/2011 eller annan person som utövar yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvård som är begränsad till ett reglerat yrke enligt definitionen i artikel 3.1 a i direktiv 2005/36/EG, eller en person som anses som hälso- och sjuk- vårdspersonal enligt den behandlande medlemsstatens lagstiftning,

4. *hälso- och sjukvårdspersonal:* läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, barnmorska eller farmaceut i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, *i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU,* eller annan person som utövar yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvård som är begränsad till ett reglerat yrke enligt definitionen i artikel 3.1 a i direktiv 2005/36/EG, eller en person som anses som hälso- och sjukvårdspersonal enligt den behandlande medlemsstatens lagstiftning,

5. *läkemedel:* sådana läkemedel som enligt läkemedelslagen (2015:315) är avsedda att tillföras människor,
6. *andra varor:* sådana varor som avses i 18 och 20 §§ lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.,
7. *hjälpmedel:* sådana hjälpmedel som avses i 3 b § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),
8. *förbrukningsartiklar:* sådana förbrukningsartiklar som avses i 3 d § hälso- och sjukvårdslagen,
9. *övriga vårdprodukter:* produkter som inte omfattas av definitionerna i punkterna 5–8 men som tillhandahålls vid hälso- och sjukvård eller tandvård och som en patient får vid vårdtillfället.

Paragrafen definierar vissa termer och uttryck som används i lagen.

Ändringen i *fjärde punkten,* som behandlas i avsnitt 5, föranleds av att yrkeskvalifikationsdirektivet har ändrats genom direktiv 2013/55/EU.

2005L0036 — SV — 17.01.2014 — 010.003 — 1

Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

►**B** **EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2005/36/EG**

av den 7 september 2005

om erkännande av yrkeskvalifikationer

(text av betydelse för EES)

(EUT L 255, 30.9.2005, s. 22)

Ändrad genom:

		Officiella tidningen		
		nr	sida	datum
►**M1**	Rådets direktiv 2006/100/EG av den 20 november 2006	L 363	141	20.12.2006
►**M2**	Kommissionens förordning (EG) nr 1430/2007 av den 5 december 2007	L 320	3	6.12.2007
►**M3**	Kommissionens förordning (EG) nr 755/2008 av den 31 juli 2008	L 205	10	1.8.2008
►**M4**	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1137/2008 av den 22 oktober 2008	L 311	1	21.11.2008
►**M5**	Kommissionens förordning (EG) nr 279/2009 av den 6 april 2009	L 93	11	7.4.2009
►**M6**	Kommissionens förordning (EU) nr 213/2011 av den 3 mars 2011	L 59	4	4.3.2011
►**M7**	Kommissionens förordning (EU) nr 623/2012 av den 11 juli 2012	L 180	9	12.7.2012
►**M8**	Rådets direktiv 2013/25/EU av den 13 maj 2013	L 158	368	10.6.2013
►**M9**	Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU av den 20 november 2013	L 354	132	28.12.2013

Ändrad genom:

►**A1**	Kroatiens anslutningsfördraget (2012)	L 112	21	24.4.2012

Rättad genom:

►**C1** Rättelse, EUT L 271, 16.10.2007, s. 18 (2005/36/EG)
►**C2** Rättelse, EUT L 93, 4.4.2008, s. 28 (2005/36/EG)
►**C3** Rättelse, EUT L 33, 3.2.2009, s. 49 (2005/36/EG)
►**C4** Rättelse, EUT L 305, 24.10.2014, s. 115 (2005/36/EG)

▼B

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2005/36/EG

av den 7 september 2005

om erkännande av yrkeskvalifikationer

(text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 40, artikel 47.1, artikel 47.2 första och tredje meningarna samt artikel 55,

med beaktande av kommissionens förslag ([1]),

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([2]),

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ([3]), och

av följande skäl:

(1) Enligt artikel 3.1 c i fördraget är ett av gemenskapens mål att avskaffa hindren för fri rörlighet för personer och tjänster mellan medlemsstaterna. För medlemsstaternas medborgare innebär detta bland annat rätten att utöva ett yrke, som egenföretagare eller som anställd, i en annan medlemsstat än den där de har skaffat sig sina yrkeskvalifikationer. I artikel 47.1 i fördraget föreskrivs dessutom att direktiv skall utfärdas som syftar till ömsesidigt erkännande av examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis.

(2) Efter Europeiska rådets möte i Lissabon den 23—24 mars 2000 antog kommissionen ett meddelande om ”En strategi för tjänster på den inre marknaden”, som särskilt syftar till att göra det lika enkelt att fritt tillhandahålla tjänster inom gemenskapen som inom en medlemsstat. Med anledning av kommissionens meddelande ”Nya europeiska arbetsmarknader, öppna och tillgängliga för alla” gav Europeiska rådet i Stockholm den 23-24 mars 2001 kommissionen i uppdrag att för Europeiska rådets möte våren 2002 lägga fram ”särskilda förslag om en mera enhetlig, öppen och flexibel ordning för erkännande av kvalifikationer”.

(3) Den garanti som detta direktiv ger personer som har erhållit sina yrkeskvalifikationer i en medlemsstat att få tillträde till samma yrke och utöva det i en annan medlemsstat med samma rättigheter som dess medborgare utesluter inte att den som invandrat och

([1]) EGT C 181 E, 30.7.2002, s. 183.
([2]) EUT C 61, 14.3.2003, s. 67.
([3]) Europaparlamentets yttrande av den 11 februari 2004 (EUT C 97 E, 22.4.2004, s. 230), rådets gemensamma ståndpunkt av den 21 december 2004 (EUT C 58 E, 8.3.2005, s. 1) och Europaparlamentets ståndpunkt av den 11 maj 2005 (ännu ej offentliggjord i EUT). Rådets beslut av den 6 juni 2005.

▼B

utövar yrket bör uppfylla de icke-diskriminerande villkor som uppställs av den senare staten, under förutsättning att villkoren är objektivt motiverade och proportionerliga.

(4) För att underlätta friheten att tillhandahålla tjänster bör särskilda regler föreskrivas för att utvidga möjligheten att utöva yrkesverksamhet under hemlandets yrkestitel. För informationssamhällets tjänster som ges på distans gäller även bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ([1]).

(5) Mot bakgrund av de olika system som inrättats för å ena sidan temporärt och tillfälligt tillhandahållande av gränsöverskridande tjänster och å andra sidan etablering bör kriterierna för att skilja mellan dessa två begrepp förtydligas, för det fall att den som tillhandahåller en tjänst flyttar till den mottagande medlemsstatens territorium.

(6) Det är nödvändigt att garantera att tillhandahållande av tjänster säkras under noggrant iakttagande av skydd för folkhälsa och säkerhet samt konsumentskydd. Särskilda bestämmelser bör därför införas för reglerade yrken som har konsekvenser för folkhälsa eller säkerhet, och som tillfälligt eller temporärt tillhandahåller gränsöverskridande tjänster.

(7) De mottagande medlemsstaterna får vid behov och i enlighet med gemenskapslagstiftningen föreskriva krav på underrättelse. Dessa krav bör inte leda till en oproportionerlig börda för tjänsteleverantörer och hindra utövandet av friheten att tillhandahålla tjänster eller göra det mindre attraktivt. Behovet av sådana krav bör ses över regelbundet mot bakgrund av de framsteg som görs med att upprätta en gemenskapsram för administrativt samarbete mellan medlemsstaterna.

(8) Tjänsteleverantören bör omfattas av de disciplinåtgärder som tillämpas i den mottagande medlemsstaten och som har direkt och specifik koppling till yrkeskvalifikationerna, t.ex. definition av yrket, den verksamhet som ett yrke omfattar eller som är reserverad för detta yrke, användningen av titlar och allvarlig försummelse i yrkesutövningen som har ett direkt och specifikt samband med konsumentskydd och konsumentsäkerhet.

(9) Medan man för etableringsfriheten bibehåller gällande principer och garantier som ligger till grund för de olika systemen för erkännande bör emellertid reglerna i dessa förbättras mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts. Dessutom har berörda direktiv ändrats vid flera tillfällen och bestämmelserna i dem bör

([1]) EGT L 178, 17.7.2000, s. 1.

▼B

omarbetas och förenklas genom att de tillämpliga principerna görs mer enhetliga. Följaktligen måste följande rättsakter ersättas och samlas i en enda text: rådets direktiv 89/48/EEG ([1]) och 92/51/EEG ([2]) samt Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/42/EG ([3]) om införande av en ordning för erkännande av kvalifikationer och rådets direktiv 77/452/EEG ([4]), 77/453/EEG ([5]), 78/686/EEG ([6]), 78/687/EEG ([7]), 78/1026/EEG ([8]), 78/1027/EEG ([9]), 80/154/EEG ([10]), 80/155/EEG ([11]), 85/384/EEG ([12]), 85/432/EEG ([13]), 85/433/EEG ([14]) och 93/16/EEG ([15]) om yrkena sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, veterinär, barnmorska, arkitekt, ►C2 apotekare ◄ och läkare.

(10) Detta direktiv hindrar inte medlemsstaterna från att, i enlighet med den egna lagstiftningen, erkänna yrkeskvalifikationer som medborgare från tredjeland har erhållit utanför Europeiska unionens territorium. Varje erkännande bör under alla omständigheter göras med beaktande av de minimivillkor för utbildningen som gäller för vissa yrken.

(11) För de yrken som omfattas av den generella ordningen för erkännande av kvalifikationer, nedan kallad ”den generella ordningen”, bör medlemsstaterna behålla rätten att fastställa en lägsta kvalifikationsnivå i syfte att garantera kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls inom deras respektive territorium. Enligt artiklarna 10, 39 och 43 i fördraget bör de dock inte ålägga en medborgare från en medlemsstat att skaffa sig kvalifikationer som de vanligen fastställer genom att endast hänvisa till de examensbevis som utfärdas inom deras eget utbildningssystem, när den berörda personen redan har skaffat sig alla eller en del av dessa kvalifikationer i en annan medlemsstat. Det bör följaktligen föreskrivas att varje mottagande medlemsstat i vilken ett yrke är reglerat är skyldig att ta hänsyn till de kvalifikationer som har förvärvats i en annan medlemsstat och att bedöma om dessa

([1]) EGT L 19, 24.1.1989, s. 16. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/19/EG (EGT L 206, 31.7.2001, s. 1).
([2]) EGT L 209, 24.7.1992, s. 25. Direktivet senast ändrat genom kommissionens beslut 2004/108/EG (EUT L 32, 5.2.2004, s. 15).
([3]) EGT L 201, 31.7.1999, s. 77.
([4]) EGT L 176, 15.7.1977, s. 1. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.
([5]) EGT L 176, 15.7.1977, s. 8. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2001/19/EG.
([6]) EGT L 233, 24.8.1978, s. 1. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.
([7]) EGT L 233, 24.8.1978, s. 10. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.
([8]) EGT L 362, 23.12.1978, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2001/19/EG.
([9]) EGT L 362, 23.12.1978, s. 7. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2001/19/EG.
([10]) EGT L 33, 11.2.1980, s. 1. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.
([11]) EGT L 33, 11.2.1980, s. 8. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2001/19/EG.
([12]) EGT L 223, 21.8.1985, s. 15. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.
([13]) EGT L 253, 24.9.1985, s. 34. Direktivet ändrat genom direktiv 2001/19/EG.
([14]) EGT L 253, 24.9.1985, s. 37. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.
([15]) EGT L 165, 7.7.1993, s. 1. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

▼B

motsvarar de kvalifikationer den kräver. Detta allmänna system för erkännande hindrar emellertid inte att en medlemsstat ålägger en person som där utövar ett yrke särskilda krav på grund av att landet tillämpar yrkesbestämmelser som motiveras av allmänintresset. Sådana bestämmelser kan bland annat avse yrkets organisering, yrkesnormer, inklusive yrkesetiska regler, tillsyn och ansvar. Syftet med detta direktiv är inte att inkräkta på medlemsstaternas berättigade intresse att hindra att vissa medborgare försöker kringgå den nationella lagstiftning som gäller för olika yrken.

(12) Detta direktiv avser medlemsstaters erkännande av yrkeskvalifikationer som förvärvats i andra medlemsstater. Direktivet omfattar dock inte medlemsstaters erkännande av beslut om erkännande i enlighet med detta direktiv som tagits av andra medlemsstater. En person vars yrkeskvalifikationer erkänts i enlighet med detta direktiv kan följaktligen inte utnyttja detta erkännande för att i sitt ursprungsland åtnjuta andra rättigheter än de som följer av de yrkeskvalifikationer som erhållits i denna medlemsstat, såvida personen i fråga inte kan styrka att han/hon har förvärvat ytterligare yrkeskvalifikationer i den mottagande medlemsstaten.

(13) För att fastställa systemet för erkännande inom den generella ordningen är det nödvändigt att indela de olika nationella utbildnings- och yrkesutbildningssystemen i olika nivåer. Dessa nivåer, som enbart upprättas för att den generella ordningen skall fungera, påverkar inte alls de nationella strukturerna för utbildning och yrkesutbildning eller medlemsstaternas befogenheter på detta område.

(14) Den ordning för erkännande som upprättas genom direktiven 89/48/EEG och 92/51/EEG ändras inte. Den som innehar ett examensbevis för postgymnasial yrkesutbildning på minst ett år bör således ges tillträde till ett reglerat yrke i en medlemsstat där tillträdet är betingat av att sökanden innehar ett examensbevis för fyraårig universitets- eller högskoleutbildning, oavsett nivån på det examensbevis som krävs i den mottagande medlemsstaten. Omvänt gäller att om tillträdet till ett reglerat yrke är beroende av avslutad universitets- eller högskoleutbildning på mer än fyra år bör detta tillträde beviljas enbart för den som innehar ett examensbevis för universitets- eller högskoleutbildning på minst tre år.

(15) I avsaknad av harmonisering av minimikraven i fråga om utbildning för tillträde till de yrken som regleras genom den generella ordningen bör de mottagande medlemsstaterna kunna införa en kompensationsåtgärd. Denna åtgärd bör vara proportionerlig och särskilt ta hänsyn till sökandens yrkeserfarenhet. Erfarenheten

▼B

visar att ett krav på lämplighetsprov eller anpassningsperiod, varvid invandraren själv får välja, ger tillräckliga garantier i fråga om sökandens kvalifikationsnivå, vilket innebär att varje undantag från denna rätt i varje enskilt fall bör vara motiverat av tvingande hänsyn till allmänintresset.

(16) För att gynna den fria rörligheten för yrkesutövare och samtidigt säkerställa tillräcklig kvalifikationsnivå bör yrkessammanslutningar och yrkesorganisationer eller medlemsstater ha möjlighet att föreslå gemensamma europeiska plattformar. Det finns anledning att, på vissa villkor och med beaktande av medlemsstaternas behörighet, besluta vilka kvalifikationer som erfordras för utövande av ett yrke på deras respektive territorium och innehållet i och organisationen av utbildnings- och yrkesutbildningssystem samt med beaktande av gemenskapsrätten, i synnerhet gemenskapens konkurrensrätt, ta hänsyn till sådana initiativ i detta direktiv och härvid främja att erkännanden under den generella ordningen sker med mer automatik. De yrkessammanslutningar som kan lägga fram gemensamma plattformar bör vara representativa på nationell och europeisk nivå. En gemensam plattform är en samling kriterier som gör det möjligt att kompensera för största möjliga antal av de väsentliga skillnader som har konstaterats i utbildningskraven i minst två tredjedelar av medlemsstaterna inklusive samtliga medlemsstater som reglerar yrket. Kriterierna kan till exempel omfatta krav på kompletterande utbildning, en handledd anpassningsperiod, lämplighetsprov eller viss föreskriven lägsta nivå av praktik i yrket, eller kombinationer av dessa.

(17) För att beakta alla situationer för vilka det fortfarande inte finns någon bestämmelse om erkännande av yrkeskvalifikationer, bör den generella ordningen utsträckas till att omfatta de fall som inte täcks av något särskilt system, både när yrket inte omfattas av något av dessa system och när sökanden, trots att yrket omfattas av ett särskilt system, av särskilda och exceptionella skäl inte uppfyller kraven för att omfattas av detta.

(18) Reglerna för att bevilja tillträde till ett antal industri-, handels- och hantverksverksamheter bör förenklas i de medlemsstater där dessa yrken är reglerade när verksamheten i fråga har utövats i en annan medlemsstat under en skälig tidsperiod som inte ligger alltför långt tillbaka i tiden. Samtidigt bibehålls för dessa verksamheter ett system med automatiskt erkännande grundat på yrkeserfarenhet.

(19) Den fria rörligheten och det ömsesidiga erkännandet av bevis på formella kvalifikationer som läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, veterinär, barnmorska, ►C2 apotekare ◄ och arkitekt bör bygga på den grundläggande principen om automatiskt erkännande av bevis på formella kvalifikationer på grundval av en samordning av minimikraven för utbildningarna. För att få arbeta i medlemsländerna som läkare,

▼B

sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, veterinär, barnmorska och ►C2 apotekare ◄ bör det dessutom krävas bevis på vissa formella kvalifikationer som garanterar att den berörda personen har fullgjort en utbildning som uppfyller de fastställda minimikraven. Detta system bör kompletteras med en rad förvärvade rättigheter som de behöriga yrkesutövarna åtnjuter på vissa villkor.

(20) För att beakta de särdrag som kännetecknar läkarnas och tandläkarnas utbildningssystem och gemenskapens regelverk för ömsesidigt erkännande på detta område är det för alla specialistkompetenser som är erkända vid detta direktivs ikraftträdande motiverat att bibehålla principen om automatiskt erkännande av de specialistkompetenser för läkare och tandläkare som är gemensamma för minst två medlemsstater. För att förenkla systemet bör dock principen om automatiskt erkännande, efter detta direktivs ikraftträdande, begränsas till de nya specialistkompetenser för läkare som är gemensamma för åtminstone två femtedelar av medlemsstaterna. Vidare inverkar detta direktiv inte på medlemsstaternas möjlighet att sinsemellan komma överens om ett automatiskt erkännande, enligt sina egna bestämmelser, för vissa specialistkompetenser för läkare och tandläkare som är gemensamma för dem och som inte omfattas av något automatiskt erkännande enligt detta direktiv.

(21) Automatiskt erkännande av bevis på formella kvalifikationer som läkare med grundutbildning bör inte inverka på medlemsstaternas behörighet att avgöra huruvida detta bevis på formella kvalifikationer ger rätt till yrkesutövning eller inte.

(22) Alla medlemsstaterna bör behandla tandläkaryrket som ett särskilt yrke skilt från läkaryrket, oavsett eventuell specialisering i odonto-stomatologi. Medlemsstaterna bör se till att utbildningen av tandläkare ger de färdigheter som krävs för att utöva alla former av verksamhet som innebär förebyggande, diagnos och behandling av anomalier och sjukdomar i tänder, mun, käkar och omkringliggande vävnader. Tandläkaryrket bör utövas av personer som innehar det bevis på formella kvalifikationer som tandläkare som anges i detta direktiv.

(23) Det har inte framstått som önskvärt att föreskriva en utbildningsväg för barnmorskor som är enhetlig för alla medlemsstaterna. De bör tvärtom ges största möjliga frihet att organisera sin egen utbildning.

(24) För enkelhetens skull bör beteckningen ”►C2 apotekare ◄” användas för att därmed avgränsa tillämpningsområdet för bestämmelserna om automatiskt erkännande av bevis på formella kvalifikationer, utan att det påverkar de specifika nationella bestämmelser som reglerar dessa verksamheter.

▼B

(25) Personer som innehar bevis på formella kvalifikationer i ►C2 som apotekare ◄ är specialister på läkemedelsprodukter och bör i princip ha rätt till ett minimum av verksamhet på detta område i alla medlemsstater. Att ett sådant minsta verksamhetsområde fastställs i detta direktiv bör varken innebära någon begränsning av de former av verksamhet som ►C2 apotekare ◄ har tillgång till i medlemsstaterna, bland annat när det gäller biomedicinska analyser, eller att dessa yrkesutövare beviljas monopol, eftersom detta fortfarande tillhör medlemsstaternas behörighetsområde. Bestämmelserna i detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas möjlighet att kräva ytterligare utbildning som villkor för tillträde till de former av verksamhet som inte ingår i det minsta samordnade verksamhetsområdet. En mottagande medlemsstat bör därför kunna kräva att de medborgare som innehar något av de bevis på formella kvalifikationer som enligt detta direktiv erkänns automatiskt uppfyller dessa villkor.

(26) Detta direktiv avser inte samordning av samtliga villkor för att få tillträde till och utöva farmaceutisk verksamhet. Särskilt bör den geografiska fördelningen av apotek och frågan om monopol på utlämning av läkemedel förbli medlemsstaternas ensak. Detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas lagar och andra författningar som förbjuder eller uppställer vissa villkor för företagens utövande av viss farmaceutisk verksamhet.

(27) Arkitektur, byggnaders kvalitet, det sätt på vilket dessa smälter in i omgivningen, respekt för naturliga landskap och stadsmiljön samt det kollektiva och individuella kulturarvet är angelägenheter av allmänt intresse. Därför bör det ömsesidiga erkännandet av kvalifikationer grundas på kvalitativa och kvantitativa kriterier, som garanterar att innehavarna av erkända bevis på formella kvalifikationer kan förstå och ge praktiska uttryck åt enskilda personers, samhällsgruppers och myndigheters behov i fråga om fysisk planering, utformning, projektering och uppförande av byggnader, bevarande och tillvaratagande av det arkitektoniska arvet och bevarande av jämvikt i naturen.

(28) De nationella bestämmelserna på arkitekturområdet och om tillträde till och utövande av yrkesverksamhet som arkitekt har mycket varierad räckvidd. I de flesta medlemsstater utövas verksamheten på arkitekturområdet rättsligt eller i praktiken av personer som har titeln arkitekt, antingen enbart eller tillsammans med en annan titel. Dessa personer har inte monopol på att utöva denna verksamhet, utom när det föreskrivs i lag. Denna verksamhet eller en del av den kan också utövas av andra yrkeskategorier, särskilt

▼B

av ingenjörer som fått särskild utbildning i byggande eller byggnadskonst. För enkelhetens skull bör begreppet ”arkitekt” användas för att därmed avgränsa tillämpningsområdet för bestämmelserna om automatiskt erkännande av kvalifikationer på arkitekturområdet, utan att det påverkar de specifika nationella bestämmelser som reglerar dessa verksamheter.

(29) Om en nationell och europeisk yrkesorganisation eller yrkessammanslutning för ett reglerat yrke inkommer med en rimlig begäran om särskilda bestämmelser om erkännande av kvalifikationer på grundval av en samordning av minimikraven för utbildningarna, bör kommissionen avgöra om det är lämpligt att lägga fram ett förslag om ändring av detta direktiv.

(30) För att säkerställa att ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer blir effektiv bör enhetliga formföreskrifter och handläggningsregler fastställas för genomförandet samt vissa närmare bestämmelser för utövandet av yrket.

(31) Eftersom genomförandet av detta direktiv och uppfyllandet av de skyldigheter det medför underlättas av att medlemsstaterna samarbetar sinsemellan och med kommissionen, bör närmare bestämmelser fastställas för ett sådant samarbete.

(32) Genom att på europeisk nivå införa yrkeskort utfärdade av yrkessammanslutningar eller yrkesorganisationer kan man underlätta yrkesutövarnas rörlighet, särskilt genom att öka takten i utbytet av information mellan den mottagande medlemsstaten och ursprungsmedlemsstaten. Med hjälp av detta yrkeskort bör man kunna följa karriären för en yrkesutövare som etablerar sig i olika medlemsstater. Sådana yrkeskort skulle kunna innehålla uppgifter om yrkesutövarens yrkeskvalifikationer (studier vid universitet eller andra läroanstalter, examensbevis, yrkeserfarenhet), dennes lagenliga etablering, påföljder som denne har ådragit sig i samband med yrkesutövandet samt uppgifter om behörig myndighet. Uppgifterna bör vara helt förenliga med bestämmelserna om uppgiftsskydd.

(33) Upprättandet av ett nätverk av kontaktpunkter med uppgift att lämna information och bistånd till medlemsstaternas medborgare kommer att göra det möjligt att säkerställa att systemet med erkännande är klart och tydligt. Dessa kontaktpunkter skall ge varje medborgare som så begär och kommissionen all information och alla adresser som behövs för erkännandeförfarandet. Att varje medlemsstat utser en enda kontaktpunkt inom detta nätverk påverkar inte organisationen av befogenheter på nationell nivå. I synnerhet utgör det inget hinder för att på nationell nivå utse flera kontor, eftersom den kontaktpunkt som utses inom nämnda nätverk ansvarar för att samordna med övriga kontor och för att vid behov informera medborgaren om närmare uppgifter om det relevanta behöriga kontoret.

(34) Administrationen av de olika system för erkännande som har införts genom sektorsdirektiven och den generella ordningen har visat sig vara tung och komplicerad. Administrationen och uppdateringen av detta direktiv för att beakta vetenskapliga och tekniska framsteg bör därför förenklas, särskilt när minimikraven

▼B

för utbildningarna samordnas för att uppnå automatiskt erkännande av kvalifikationerna. En enda kommitté för erkännande av yrkeskvalifikationer bör inrättas för detta ändamål och det bör finnas garantier för lämplig medverkan av yrkesorganisationerna, även på EU-nivå.

(35) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta direktiv bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ([1]).

(36) Genom att medlemsstaterna utarbetar en periodisk rapport med statistiska uppgifter om genomförandet av detta direktiv, blir det möjligt att bedöma effekten av ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer.

(37) Det bör finnas ett lämpligt förfarande för att anta tillfälliga åtgärder, om tillämpningen av en bestämmelse i detta direktiv skulle innebära större svårigheter i en medlemsstat.

(38) Bestämmelserna i detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas rätt att själva utforma sina nationella system för social trygghet och att bestämma vilken verksamhet som måste utövas inom ramen för detta system.

(39) Livslångt lärande har blivit särskilt viktigt för ett stort antal yrken i och med de snabba tekniska och vetenskapliga framstegen. I detta sammanhang ankommer det på medlemsstaterna att se till att yrkesutövarna genom lämplig fortbildning håller sig underrättade om de tekniska och vetenskapliga framstegen.

(40) Eftersom målen för detta direktiv, nämligen att rationalisera, förenkla och förbättra reglerna om erkännande av yrkeskvalifikationer, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför bättre uppnås på gemenskapsnivå, får gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(41) Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av artikel 39.4 och artikel 45 i fördraget, som bland annat rör notarius publicus.

(42) I fråga om etableringsrätt och tillhandahållande av tjänster åsidosätter detta direktiv inte andra särskilda rättsliga bestämmelser för erkännandet av yrkeskvalifikationer, till exempel gällande bestämmelser för transportområdet, försäkringsförmedlare och lagstadgade revisorer. Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av rådets direktiv 77/249/EEG av den 22 mars 1977 om underlättande för advokater att effektivt begagna sig av friheten att

([1]) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

▼B

tillhandahålla tjänster ([1]) eller Europaparlamentets och rådets direktiv 98/5/EG av den 16 februari 1998 om underlättande av stadigvarande utövande av advokatyrket i en annan medlemsstat än den i vilken auktorisationen erhölls ([2]). Erkännande av juristers yrkeskvalifikationer i syfte att omedelbart utöva yrket under yrkestiteln i den mottagande medlemsstaten omfattas av det här direktivet.

(43) I den mån de är reglerade omfattar detta direktiv även fria yrken, som enligt detta direktiv utövas av var och en som på grund av särskilda yrkeskvalifikationer personligen, under eget ansvar och yrkesmässigt självständigt utför intellektuella tjänster i allmänhetens och uppdragsgivarens intresse. Yrkesutövningen är i medlemsstaterna vanligen, i överensstämmelse med fördraget, underkastad särskilda rättsliga förpliktelser i enlighet med den nationella lagstiftningen och de bestämmelser som inom lagstiftningens ramar fastställs under självständiga former av respektive representativ yrkesorganisation; genom dessa bestämmelser säkerställs och vidareutvecklas professionaliteten och kvaliteten och förtroendeförhållandet mellan den som utför tjänsten och uppdragsgivaren.

(44) Detta direktiv påverkar inte de åtgärder som är nödvändiga för att garantera hög hälso- och konsumentskyddsnivå.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

I detta direktiv fastställs de regler enligt vilka en medlemsstat som kräver bestämda yrkeskvalifikationer för tillträde till eller utövande av ett reglerat yrke inom sitt territorium (nedan kallad ”mottagande medlemsstat”) för tillträde till och utövandet av detta yrke skall erkänna sådana yrkeskvalifikationer som förvärvats i en eller flera andra medlemsstater (nedan kallad ”ursprungsmedlemsstat”) och som ger innehavaren av dessa kvalifikationer rätt att där utöva yrket.

▼M9

I detta direktiv fastställs också regler för ett partiellt tillträde till reglerade yrken och erkännande av yrkespraktik som bedrivs i en annan medlemsstat.

▼B

Artikel 2

Räckvidd

1. Detta direktiv skall gälla för alla de medborgare i en medlemsstat, inbegripet fria yrkesutövare, som vill utöva ett reglerat yrke, antingen som egen företagare eller anställd, i en annan medlemsstat än den där de har förvärvat sina yrkeskvalifikationer.

([1]) EUT L 78, 26.3.1977, s. 17. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.
([2]) EUT L 77, 14.3.1998, s. 36. Direktivet ändrat genom 2003 års anslutningsakt.

▼M9

Detta direktiv ska också gälla för alla de medborgare i en medlemsstat som har gjort yrkespraktik utanför ursprungsmedlemsstaten.

▼B

2. Varje medlemsstat kan inom sitt territorium, enligt sin egen lagstiftning, tillåta medborgare från medlemsstaterna med yrkeskvalifikationer som inte erhållits i en medlemsstat att utöva ett reglerat yrke enligt artikel 3.1 a. För de yrken som omfattas av avdelning III kapitel III skall detta första erkännande ske i överensstämmelse med de minimikrav på utbildning som anges i det kapitlet.

3. Om det för ett visst reglerat yrke finns andra särskilda regler för erkännande av yrkeskvalifikationer finns i ett separat instrument i gemenskapslagstiftningen, skall motsvarande bestämmelser i det här direktivet inte gälla.

▼M9

4. Detta direktiv ska inte tillämpas på notarier som har utsetts av offentliga myndigheter.

▼B

Artikel 3

Definitioner

1. I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

a) *reglerat yrke*: en eller flera former av yrkesverksamhet där det genom lagar och andra författningar direkt eller indirekt krävs bestämda yrkeskvalifikationer för tillträde till eller utövande av verksamheten eller någon form av denna; i synnerhet skall användandet av en yrkestitel som genom bestämmelser i lagar och andra författningar enbart får användas av den som innehar en viss yrkeskvalifikation utgöra en form av utövande. När första meningen inte är tillämplig, skall ett sådant yrke som avses i punkt 2 betraktas som ett reglerat yrke.

b) *yrkeskvalifikationer*: kvalifikationer som intygas i ett bevis på formella kvalifikationer, ett kompetensbevis enligt artikel 11 a i och/eller yrkeserfarenhet.

c) *bevis på formella kvalifikationer*: examens-, utbildnings- eller annat behörighetsbevis för en yrkesutbildning som huvudsakligen ägt rum i gemenskapen, utfärdat av en myndighet i en medlemsstat vilken utsetts i enlighet med denna stats lagar och andra författningar. När första meningen inte är tillämplig, skall ett sådant bevis på formella kvalifikationer som avses i punkt 3 betraktas som bevis på formella kvalifikationer.

d) *behörig myndighet*: varje myndighet eller organ som medlemsstaterna bemyndigat att utfärda eller ta emot utbildningsbevis och andra handlingar eller upplysningar, samt att ta emot ansökningar och fatta de beslut som avses i detta direktiv.

e) *reglerad utbildning*: all utbildning som särskilt utformats för ett visst yrke och som omfattar en eller flera kurser som vid behov kompletteras genom yrkesutbildning, provtjänstgöring eller yrkesutövning.

▼B

Utformningen av och nivån på yrkesutbildningen, provtjänstgöringen eller yrkesutövningen skall fastställas i den berörda medlemsstatens lagar och andra författningar, eller övervakas eller godkännas av den för ändamålet utsedda myndigheten.

▼M9

f) *yrkeserfarenhet*: det faktiska och lagliga utövandet av det berörda yrket på heltid eller deltid under motsvarande tid i en medlemsstat.

▼B

g) *anpassningsperiod*: utövande av ett reglerat yrke i den mottagande medlemsstaten under en behörig yrkesutövares ansvar, eventuellt åtföljt av kompletterande utbildning. Denna praktik skall bedömas. De detaljerade bestämmelserna för anpassningsperioden och dess utvärdering samt status för en migrerande praktikant skall fastställas av den behöriga myndigheten i den mottagande medlemsstaten.

Den status som personen får i den mottagande medlemsstaten, särskilt när det gäller rätt till vistelse samt skyldigheter, sociala rättigheter och förmåner, ersättningar och arvoden, skall fastställas av de behöriga myndigheterna i nämnda medlemsstat i enlighet med tillämplig gemenskapslagstiftning.

▼M9

h) *lämplighetsprov*: ett prov som gäller den sökandes yrkeskunnighet, färdigheter och kompetens och som genomförs eller erkänns av de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten i syfte att bedöma den sökandes förmåga att utöva ett reglerat yrke i denna medlemsstat.

För att möjliggöra genomförande av detta prov ska de behöriga myndigheterna upprätta en förteckning över de ämnen som, utifrån en jämförelse mellan den utbildning som krävs i den mottagande medlemsstaten och den som den sökande har genomgått, inte omfattas av de examens- eller andra behörighetsbevis som den sökande har.

Lämplighetsprovet ska utformas med beaktande av att den sökande är en behörig yrkesutövare i ursprungsmedlemsstaten eller den medlemsstat den sökande kommer ifrån. Det ska omfatta ämnen valda ur förteckningen och i vilka kunskap är väsentlig för att kunna utöva yrket i fråga i den mottagande medlemsstaten. Provet får också omfatta kännedom om de yrkesregler som gäller för ifrågavarande verksamhet i den mottagande medlemsstaten.

De närmare bestämmelserna för lämplighetsprovet och status i den mottagande medlemsstaten för den som vill förbereda sig för provet i den medlemsstaten ska fastställas av de behöriga myndigheterna i den medlemsstaten.

▼B

i) *företagsledare*: varje person som har varit verksam i ett företag inom ifrågavarande yrkesgren

i) som företagsledare eller chef för en filial, eller

ii) som ställföreträdare för ägaren till ett företag eller till en företagsledare, om befattningen innebär att han/hon har ett ansvar motsvarande ägarens eller företagsledarens, eller

iii) i arbetsledande funktion med arbetsuppgifter av affärsmässig och/eller teknisk art och med ansvar för en eller flera avdelningar inom företaget.

▼M9

j) *yrkespraktik* utan att det påverkar artikel 46.4, en period med praktik som sker under handledning, förutsatt att det utgör ett villkor för tillträde till ett reglerat yrke, och som kan äga rum under eller efter en avslutad utbildning som leder till ett examensbevis.

k) *europeiskt yrkeskort* ett elektroniskt bevis för antingen att yrkesutövaren uppfyller alla nödvändiga villkor för att temporärt och tillfälligt tillhandahålla tjänster i en mottagande medlemsstat eller erkännandet av yrkeskvalifikationer för etablering i en mottagande medlemsstat.

l) *livslångt lärande* all allmän utbildning, yrkesutbildning, icke-formell utbildning och informellt lärande som sker genom livet och leder till ökade kunskaper och färdigheter och ökad kompetens, som kan innehålla yrkesetik.

m) *tvingande hänsyn av allmänt intresse* hänsyn som erkänns som sådana i rättspraxis vid Europeiska unionens domstol.

n) *poäng inom ramen för det europeiska systemet för överföring av studiemeriter (ECTS-poäng)* meritsystem för högre utbildning som används i det europeiska området för högre utbildning.

▼B

2. Ett yrke som utövas av medlemmarna i en sådan sammanslutning eller organisation som anges i bilaga I skall betraktas som ett reglerat yrke.

De sammanslutningar eller organisationer som avses i första stycket har särskilt till uppgift att främja och upprätthålla hög standard inom det berörda yrkesområdet. För detta syfte är de föremål för erkännande i en medlemsstat i en speciell form och tilldelar sina medlemmar bevis på formella kvalifikationer, ser till att medlemmarna iakttar de regler för yrkesmässigt uppförande som de föreskriver och ger dem rätten att använda en titel eller en bokstavsförkortning eller att erhålla en ställning som motsvarar detta bevis på formella kvalifikationer.

▼M9

När en medlemsstat erkänner en sådan sammanslutning eller organisation som avses i första stycket ska den underrätta kommissionen. Kommissionen ska undersöka huruvida sammanslutningen eller organisationen uppfyller de villkor som anges i andra stycket. För att vederbörlig hänsyn ska tas till den lagstiftning som utvecklats i medlemsstaterna ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c för att uppdatera bilaga I om de villkor som anges i andra stycket har uppfyllts.

När de villkor som anges i andra stycket inte uppfyllts, ska kommissionen anta en genomförandeakt för att förkasta den begärda uppdateringen av bilaga I.

▼B

3. Som bevis på formella kvalifikationer skall också betraktas varje bevis på formella kvalifikationer som utfärdats i tredjeland, om innehavaren har tre års yrkeserfarenhet inom det berörda yrket på den medlemsstats territorium där beviset på formella kvalifikationer erkändes i enlighet med artikel 2.2 och detta har intygats av den medlemsstaten.

▼B

Artikel 4

Verkan av erkännandet

▼M9

1. Om den mottagande medlemsstaten erkänner yrkeskvalifikationerna ska detta ge förmånstagare möjlighet att få tillträde i den medlemsstaten till samma yrke som denne är behörig för i ursprungsmedlemsstaten och att utöva det yrket i den mottagande medlemsstaten på samma villkor som dess medborgare.

▼B

2. I detta direktiv skall det yrke som sökanden önskar utöva i den mottagande medlemsstaten vara detsamma som sökanden är behörig för i ursprungsmedlemsstaten, om det rör sig om jämförbara verksamheter.

▼M9

3. Genom undantag från bestämmelserna i punkt 1 ska partiellt tillträde beviljas i den mottagande medlemsstaten enligt de villkor som anges i artikel 4f.

Artikel 4a

Europeiskt yrkeskort

1. Medlemsstaterna ska på begäran av innehavare av en yrkeskvalifikation utfärda ett europeiskt yrkeskort till dem, på villkor att kommissionen har antagit de relevanta genomförandeakter som avses i punkt 7.

2. När ett europeiskt yrkeskort har införts för ett visst yrke genom relevanta genomförandeakter som antagits i enlighet med punkt 7 får innehavare av en relevant yrkeskvalifikation välja att ansöka om ett sådant kort eller att använda det förfarande som anges i avdelningarna II och III.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att innehavaren av ett europeiskt yrkeskort åtnjuter alla de rättigheter som tillerkänns enligt artiklarna 4b–4e.

4. Om innehavaren av en yrkeskvalifikation avser att tillhandahålla andra tjänster enligt avdelning II än sådana som omfattas av artikel 7.4 ska ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet utfärda ett europeiskt yrkeskort i enlighet med artiklarna 4b och 4c. Det europeiska yrkeskortet ska, om tillämpligt, utgöra den skriftliga underrättelsen som avses i artikel 7.

5. Om innehavaren av en yrkeskvalifikation avser att etablera sig i en annan medlemsstat enligt avdelning III kapitel I–IIIa eller att tillhandahålla tjänster enligt artikel 7.4, ska ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet fullfölja alla förberedande steg vad gäller den sökandes enskilda akt som skapats i informationssystemet för den inre marknaden (IMI) (IMI-akten) i enlighet med artiklarna 4b och 4d. Den mottagande medlemsstatens behöriga myndighet ska utfärda det europeiska yrkeskortet i enlighet med artiklarna 4b och 4d.

▼M9

För etablering ska utfärdandet av ett europeiskt yrkeskort inte innebära automatisk rätt att utöva ett särskilt yrke om det redan innan ett europeiskt yrkeskort införs finns registreringskrav eller andra kontrollförfaranden i den mottagande medlemsstaten för detta yrke.

6. Medlemsstaterna ska utse behöriga myndigheter för behandling av IMI-akter och utfärdande av europeiska yrkeskort. Dessa myndigheter ska sörja för en opartisk och objektiv behandling i god tid av ansökningar om europeiska yrkeskort. De rådgivningscentrum som avses i artikel 57b kan också agera som behöriga myndigheter. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna och rådgivningscentrumen informerar medborgarna, inbegripet potentiella sökande, om hur ett europeiskt yrkeskort fungerar och dess mervärde för de yrken för vilka det är tillgängligt.

7. Kommissionen ska genom genomförandeakter, anta de åtgärder som krävs för att garantera en enhetlig tillämpning av bestämmelserna om det europeiska yrkeskortet för de yrkesutövare som uppfyller de villkor som anges i det andra stycket i denna punkt, inklusive åtgärder rörande yrkeskortens utformning, behandlingen av skriftliga ansökningar, de översättningar som den sökande ska tillhandahålla vid ansökningar om europeiska yrkeskort, närmare uppgifter om de handlingar som krävs i enlighet med artikel 7.2 eller bilaga VII för att ansökan ska vara fullständig samt förfaranden för hur betalningar för ett europeiskt yrkeskort ska göras och behandlas, med beaktande av särdragen för det berörda yrket. Kommissionen ska också genom genomförandeakter specificera hur, när och för vilka handlingar behöriga myndigheter får begära bestyrkta kopior i enlighet med det andra stycket i artikel 4b.3, artiklarna 4d.2 och 4d.3 för yrket i fråga.

Införandet av det europeiska yrkeskortet för ett särskilt yrke genom antagandet av relevanta genomförandeakter som avses i det första stycket ska omfattas av samtliga följande villkor:

a) Det ska finnas betydande rörlighet eller potential för betydande rörlighet för yrket i fråga.

b) De berörda aktörerna ska ha uttryckt tillräckligt intresse.

c) Det yrke eller den utbildning som utformats för ett visst yrke ska vara reglerat i ett stort antal medlemsstater.

Genomförandeakterna ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 58.2.

▼M9

8. De avgifter som sökande kan behöva betala för administrativa förfaranden vid utfärdande av europeiska yrkeskort ska vara rimliga och proportionella och överensstämma med ursprungsmedlemsstatens och den mottagande medlemsstatens kostnader, och får inte avskräcka aktörer från att ansöka om ett europeiskt yrkeskort.

Artikel 4b

Ansökan om ett europeiskt yrkeskort och skapande av en akt i IMI

1. Ursprungsmedlemsstaten ska göra det möjligt för en innehavare av en yrkeskvalifikation att ansöka om ett europeiskt yrkeskort genom ett online-verktyg vilket tillhandahålls av kommissionen, som automatiskt skapar en IMI-akt för den sökande i fråga. Om en ursprungsmedlemsstat även tillåter skriftliga ansökningar ska den införa de nödvändiga arrangemangen för att skapa IMI-akten, skicka information till den sökande och utfärda det europeiska yrkeskortet.

2. Ansökningar ska styrkas av sådana handlingar som föreskrivs i de genomförandeakter som ska antas i enlighet med artikel 4a.7.

3. Inom en vecka efter mottagandet av ansökan ska ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet bekräfta mottagandet av ansökan och informera den sökande om handlingar eventuellt saknas.

I förekommande fall ska ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet utfärda kompletterande intyg i enlighet med kraven i detta direktiv. Ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet ska kontrollera huruvida den sökande är lagligt etablerad i ursprungsmedlemsstaten och huruvida alla nödvändiga handlingar som har utfärdats i ursprungsmedlemsstaten är giltiga och äkta. Om det finns skälig grund för tvivel ska ursprungsmedlemsstaten kontakta det relevanta organet och får begära bestyrkta kopior av handlingarna från den sökande. Om samma sökande senare lämnar nya ansökningar får ursprungsmedlemsstatens och den mottagande medlemsstatens behöriga myndigheter inte begära förnyad inlämning av handlingar som redan finns i IMI-akten och som fortfarande är giltiga.

4. Kommissionen får genom genomförandeakter anta de tekniska specifikationerna för de uppgifter som finns i det europeiska yrkeskortet och i IMI-akten, de åtgärder som krävs för att säkerställa att dessa uppgifter har integritet, behandlas konfidentiellt och är korrekta, och villkoren och förfarandena för att utfärda ett europeiskt yrkeskort till innehavaren, inbegripet möjligheten att ladda ned kortet eller inge uppdateringar till IMI-akten. Genomförandeakterna ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 58.2.

▼M9

Artikel 4c

Europeiskt yrkeskort för temporärt och tillfälligt tillhandahållande av andra tjänster än sådana som omfattas av artikel 7.4

1. Ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet ska inom tre veckor kontrollera ansökan och de kompletterande handlingarna i IMI-akten och utfärda det europeiska yrkeskortet för temporärt och tillfälligt tillhandahållande av andra tjänster än sådana som omfattas av artikel 7.4. Denna tidsperiod ska påbörjas vid mottagandet av de handlingar som saknas som avses i artikel 4b.3 första stycket eller, om inga övriga handlingar begärts, vid utgången av den enveckasfrist som anges i det stycket. Den ska sedan utan dröjsmål vidarebefordra det europeiska yrkeskortet till den behöriga myndigheten i varje berörd mottagande medlemsstat och ska informera den sökande om detta. Den mottagande medlemsstaten får inte kräva en ytterligare underrättelse enligt artikel 7 för de påföljande 18 månaderna.

2. Ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighets beslut eller avsaknad av beslut inom den treveckorsperiod som avses i punkt 1 ska kunna överklagas enligt nationell lagstiftning.

3. Om innehavare av ett europeiskt yrkeskort önskar tillhandahålla tjänster i andra medlemsstater än de som ursprungligen anges i den ansökan som avses i punkt 1 får innehavaren ansöka om en sådan utökning. Om innehavaren önskar tillhandahålla tjänster utöver perioden om 18 månader som avses i punkt 1 ska innehavaren informera den behöriga myndigheten om detta. Under alla omständigheter ska innehavaren också tillhandahålla information om väsentliga förändringar i den faktiska situation som uppgivits i IMI-akten, som ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet har rätt att begära i enlighet med de genomförandeakter som ska antas enligt artikel 4a.7. Ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet ska vidarebefordra det uppdaterade europeiska yrkeskortet till den berörda mottagande medlemsstaten.

4. Ett europeiskt yrkeskort ska vara giltigt på alla de mottagande medlemsstaternas hela territorium så länge som dess innehavare behåller rätten att utöva verksamhet, på grundval av de handlingar och uppgifter som finns i IMI-akten.

Artikel 4d

Europeiskt yrkeskort för etablering och temporärt och tillfälligt tillhandahållande av tjänster enligt artikel 7.4

1. Ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet ska inom en månad vid utfärdandet av ett europeiskt yrkeskort för etablering eller temporärt och tillfälligt tillhandahållande av tjänster enligt artikel 7.4 kontrollera de inlämnade styrkande handlingarnas äkthet och giltighet i IMI-akten. Denna tidsperiod ska påbörjas vid mottagandet av de saknade handlingar som avses i artikel 4b.3 första stycket eller, om inga övriga handlingar begärts, vid utgången av den enveckasfrist som anges i det stycket. Den ska överföra ansökan utan dröjsmål till den mottagande medlemsstatens behöriga myndighet. Ursprungsmedlemsstaten ska informera den sökande om hur långt handläggningen av ansökan fortskridit samtidigt som den överför ansökan till den mottagande medlemsstaten.

▼M9

2. I de fall som avses i artiklarna 16, 21, 49a och 49b ska en mottagande medlemsstat besluta om huruvida den ska utfärda ett europeiskt yrkeskort som avses i punkt 1 inom en månad från mottagande av den ansökan som överförts av ursprungsmedlemsstaten. Om det finns skälig grund för tvivel får den mottagande medlemsstaten begära ytterligare uppgifter, eller en bestyrkt kopia av en handling från ursprungsmedlemsstaten som denna ska tillhandahålla senast två veckor efter det att begäran inlämnats. Om inte annat följer av punkt 5 andra stycket, ska enmånadsfristen gälla utan hinder av en sådan begäran.

3. I de fall som avses i artikel 7.4 och artikel 14 ska den mottagande medlemsstaten, inom två månader från den dag den mottar den ansökan som överförts av ursprungsmedlemsstaten, besluta om huruvida den ska utfärda ett europeiskt yrkeskort eller låta innehavaren av en särskild yrkeskvalifikation genomgå kompensationsåtgärder. Om det finns skälig grund för tvivel får den mottagande medlemsstaten begära ytterligare uppgifter, eller en bestyrkt kopia av en handling från ursprungsmedlemsstaten som denna ska tillhandahålla senast två veckor efter inlämnandet av begäran. Om inte annat följer av punkt 5 andra stycket, ska tvåmånadersfristen tillämpas, utan hinder av en sådan begäran.

4. Om den mottagande medlemsstaten inte får de nödvändiga uppgifter som den har rätt att kräva, i enlighet med detta direktiv, för att besluta om utfärdande av det europeiska yrkeskortet från ursprungsmedlemsstaten eller den sökande kan den vägra att utfärda ett kort. En sådan vägran ska vara motiverad.

5. Om den mottagande medlemsstaten inte fattar ett beslut inom de tidsfrister som anges i punkterna 2 och 3 i denna artikel eller inte lyckas anordna ett lämplighetsprov i enlighet med artikel 7.4 ska det europeiska yrkeskortet anses vara utfärdat och ska skickas automatiskt via IMI till innehavaren av yrkeskvalifikationen.

Den mottagande medlemsstaten ska ha möjlighet att förlänga med två veckor de tidsfrister som fastställs i punkterna 2 och 3 för ett automatiskt utfärdande av det europeiska yrkeskortet. Den ska ange skälen till förlängningen och vederbörligen informera den sökande. En sådan förlängning med två veckor får upprepas en gång och endast om det är absolut nödvändigt, särskilt om skälen rör folkhälsan eller tjänstemottagarnas säkerhet.

6. De åtgärder som ursprungsmedlemsstaten vidtar i enlighet med punkt 1 ska ersätta alla ansökningar om erkännande av yrkeskvalifikationer enligt den mottagande medlemsstatens nationella lagstiftning.

7. De beslut som ursprungsmedlemsstaten och den mottagande medlemsstaten antar enligt punkterna 1–5 eller avsaknaden av ett beslut från ursprungsmedlemsstatens sida ska kunna överklagas enligt den berörda medlemsstatens nationella lagstiftning.

▼M9

Artikel 4e

Behandling av och tillgång till uppgifter om det europeiska yrkeskortet

1. Utan att det påverkar frågan om oskuldspresumtion ska ursprungsmedlemsstatens och den mottagande medlemsstatens behöriga myndigheter i god tid uppdatera den berörda IMI-akten när det gäller uppgifter om disciplinära åtgärder eller straffrättsliga påföljder som rör begränsning eller förbud och som påverkar den verksamhet som utövas av innehavaren av ett europeiskt yrkeskort inom ramen för detta direktiv. Därvid ska de respektera reglerna om skydd för personuppgifter som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter ([1]) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) ([2]). Sådana uppdateringar ska innefatta radering av uppgifter som inte längre behövs. Innehavaren av det europeiska yrkeskortet och de behöriga myndigheter som har tillgång till den berörda IMI-akten ska utan dröjsmål informeras om alla uppdateringar. Denna skyldighet ska inte påverka medlemsstaternas skyldighet att varna enligt artikel 56a.

2. Innehållet i de uppdaterade uppgifter som avses i punkt 1 ska vara begränsat till

a) yrkesutövarens identitet,

b) det berörda yrket,

c) uppgifter om den nationella myndighet eller domstol som har fattat beslutet om begränsningen eller förbudet,

d) begränsningens eller förbudets räckvidd, och

e) den period som begränsningen eller förbudet gäller.

3. Tillgången till uppgifter i IMI-akten ska vara begränsad till ursprungsmedlemsstatens och den mottagande medlemsstatens behöriga myndigheter enligt direktiv 95/46/EG. De behöriga myndigheterna ska informera innehavaren av den europeiska yrkeskortet om innehållet i IMI-akten på begäran av innehavaren.

4. De uppgifter som anges på det europeiska yrkeskortet ska vara begränsade till de uppgifter som krävs för att fastställa innehavarens rätt att utöva det yrke för vilket det utfärdats, nämligen innehavarens förnamn, efternamn, födelsedatum och födelseort, yrke, formella kvalifikationer och den tillämpliga ordningen, berörda behöriga myndigheter, kortnummer, säkerhetsdetaljer och referensuppgifter om giltig identitetshandling. Uppgifter om yrkeserfarenhet eller kompensationsåtgärder som genomgåtts av innehavaren av det europeiska yrkeskortet ska ingå i IMI-akten.

([1]) EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.
([2]) EGT L 201, 31.7.2002, s. 37.

▼M9

5. Personuppgifterna i IMI-akten kan behandlas så länge det behövs för erkännandeförfarandet i sig och för erkännandet eller översändandet av den underrättelse som föreskrivs i artikel 7. Medlemsstaterna ska se till att innehavaren av ett europeiskt yrkeskort när som helst har rätt att utan kostnad begära rättelse av felaktiga eller ofullständiga uppgifter, eller radering och blockering av den berörda IMI-akten. Innehavaren ska informeras om denna rätt när det europeiska yrkeskortet utfärdas, och därefter påminnas om den vartannat år. Påminnelsen ska skickas automatiskt via IMI om den ursprungliga ansökan för det europeiska yrkeskortet gjordes online.

I händelse av en begäran om radering av en IMI-akt som är kopplad till det europeiska yrkeskortet för etablering eller temporärt och tillfälligt tillhandahållande av tjänster enligt artikel 7.4 ska den berörda mottagande medlemsstatens behöriga myndigheter förse innehavaren av yrkeskvalifikationen med bevis som styrker erkännandet av dennes yrkeskvalifikationer.

6. När det gäller behandling av personuppgifter på det europeiska yrkeskortet och i alla IMI-akter ska medlemsstaternas relevanta behöriga myndigheter betraktas som registeransvariga i den betydelse som avses i artikel 2 d i direktiv 95/46/EG. När det gäller dess skyldigheter enligt punkterna 1–4 i den här artikeln och den berörda behandlingen av personuppgifter ska kommissionen betraktas som registeransvarig i den betydelse som avses i artikel 2 d i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter ([1]).

7. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3 ska de mottagande medlemsstaterna föreskriva att arbetsgivare, kunder, patienter, offentliga myndigheter och andra berörda parter kan kontrollera äktheten och giltigheten hos ett europeiskt yrkeskort som kortinnehavaren uppvisar för dem.

Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa regler om tillgång till IMI-akten, och de tekniska metoderna och förfarandena för kontroll enligt första stycket. Genomförandeakterna ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 58.2.

Artikel 4f

Partiellt tillträde

1. Den mottagande medlemsstatens behöriga myndighet ska från fall till fall bevilja partiellt tillträde till en yrkesverksamhet på landets territorium, endast om följande villkor är uppfyllda:

a) Yrkesutövaren är fullt kvalificerad att i ursprungsmedlemsstaten utöva den yrkesverksamhet för vilken partiellt tillträde söks i den mottagande medlemsstaten.

([1]) EGT L 8, 12.1.2001, s. 1.

▼M9

b) Skillnaderna mellan en lagligen utövad yrkesverksamhet i ursprungsmedlemsstaten och det reglerade yrket i den mottagande medlemsstaten är så stora att tillämpning av kompensationsåtgärder skulle innebära att den sökande måste fullfölja hela det utbildningsprogram som föreskrivs i den mottagande medlemsstaten för att få tillträde till hela det reglerade yrket i den medlemsstaten.

c) Yrkesverksamheten kan objektivt särskiljas från andra verksamheter som ingår i det reglerade yrket i den mottagande medlemsstaten.

Vid tillämpningen av led c ska den mottagande medlemsstatens behöriga myndighet beakta huruvida yrkesverksamheten kan utövas självständigt i ursprungsmedlemsstaten.

2. Ett partiellt tillträde får nekas om detta motiveras av tvingande hänsyn till allmänintresset, om det är lämpligt för att säkerställa att det eftersträvade målet uppnås, och om det inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det målet.

3. Ansökningar för etablering i en mottagande medlemsstat ska granskas i enlighet med avdelning III kapitel I och IV.

4. Ansökningar för ett temporärt och tillfälligt tillhandahållande av tjänster i den mottagande medlemsstaten avseende yrkesverksamheter som har konsekvenser för folkhälsa eller säkerhet ska granskas i enlighet med avdelning II.

5. När ett partiellt tillträde har beviljats och genom undantag från artikel 7.4 sjätte stycket och artikel 52.1 ska yrkesverksamheten utövas under ursprungsmedlemsstatens yrkestitel. Den mottagande medlemsstaten får kräva att denna yrkestitel används på den mottagande medlemsstatens språk. De yrkesutövare som har beviljats partiellt tillträde ska tydligt ange sin yrkesverksamhets räckvidd för tjänstemottagarna.

6. Denna artikel ska inte tillämpas på de yrkesutövare som omfattas av automatiskt erkännande av deras yrkeskvalifikationer enligt avdelning III kapitel II, III och IIIa.

▼B

AVDELNING II

FRIHET ATT TILLHANDAHÅLLA TJÄNSTER

Artikel 5

Principen om friheten att tillhandahålla tjänster

1. Utan att det påverkar särskilda bestämmelser i gemenskapslagstiftningen eller tillämpningen av artiklarna 6 och 7 i detta direktiv får inte medlemsstaterna av skäl som rör yrkeskvalifikationerna inskränka friheten att tillhandahålla tjänster i en annan medlemsstat

a) om tjänsteleverantören är lagligen etablerad i en medlemsstat för att där utöva samma yrke (nedan kallad ”etableringsmedlemsstaten”) och

▼M9

b) om tjänsteleverantören förflyttar sig och om denne har utövat yrket under minst ett år i en eller flera medlemsstater under de tio år som föregår tillhandahållandet av tjänsten, om yrket inte är reglerat i etableringsmedlemsstaten. Kravet på ett års yrkeserfarenhet ska inte tillämpas om yrket är reglerat eller om utbildningen för yrket är reglerad.

▼B

2. Bestämmelserna i denna avdelning skall tillämpas enbart om tjänsteleverantören flyttar till den mottagande medlemsstatens territorium för att temporärt och tillfälligt utöva ett yrke enligt punkt 1.

Huruvida tillhandahållandet av tjänsten är temporärt och tillfälligt skall bedömas från fall till fall, i synnerhet på grundval av tjänstens varaktighet, frekvens, periodicitet och kontinuitet.

3. En tjänsteleverantör som förflyttar sig skall omfattas av de yrkesregler av yrkesmässig, yrkesrättslig eller administrativ art som har direkt samband med yrkeskvalifikationerna, till exempel yrkesdefinitionen, användningen av titlar och allvarlig försummelse i yrkesutövningen som har direkt och specifikt samband med konsumentskydd och konsumentsäkerhet samt de disciplinära bestämmelser som tillämpas i den mottagande medlemsstaten på personer som utövar samma yrke i den medlemsstaten.

Artikel 6

Undantag

I enlighet med artikel 5.1 skall den mottagande medlemsstaten medge tjänsteleverantörer som är etablerade i en annan medlemsstat undantag från de krav som ställs på yrkesutövare som är etablerade inom den mottagande medlemsstatens territorium i fråga om

a) tillstånd från, registrering eller medlemskap i en yrkesorganisation eller motsvarande organ; för att underlätta tillämpningen av disciplinära bestämmelser som gäller på territoriet, enligt artikel 5.3 i detta direktiv, får medlemsstaterna föreskriva antingen automatisk tillfällig registrering eller proformamedlemskap i en sådan yrkesorganisation eller motsvarande organ, på villkor att detta inte försenar eller på något sätt försvårar tillhandahållandet av tjänster och inte medför extrautgifter för tjänsteleverantören. En kopia av den underrättelse som avses i artikel 7.1 och i förekommande fall av en förnyad underrättelse, åtföljd, när det gäller yrken som har sådana konsekvenser för folkhälsa och säkerhet som avses i artikel 7.4 eller som omfattas av automatiskt erkännande i enlighet med avdelning III kapitel III, av en kopia av de handlingar som avses i artikel 7.2, skall skickas från den behöriga myndigheten till den relevanta yrkesorganisationen eller motsvarande organ, och detta skall betraktas som en automatisk tillfällig registrering eller ett proformamedlemskap,

b) anslutning till socialförsäkringssystemet, i syfte att med en försäkringsgivare göra avräkningar för tjänster som tillhandahållits personer som är försäkrade genom ett socialförsäkringssystem.

Tjänsteleverantören skall emellertid på förhand eller, i brådskande fall, efteråt lämna upplysningar till det organ som avses i b om de tjänster som tillhandahålls.

▼B

Artikel 7

Förhandsunderrättelse om tjänsteleverantören förflyttar sig

1. Medlemsstaterna får kräva att en tjänsteleverantör som för första gången förflyttar sig från en medlemsstat till en annan för att tillhandahålla tjänster på förhand skriftligen skall underrätta den behöriga myndigheten i den mottagande medlemsstaten, inklusive uppgifter om eventuellt försäkringsskydd eller annat personligt eller kollektivt skydd rörande yrkesansvar. En sådan underrättelse skall förnyas en gång om året om tjänsteleverantören har för avsikt att tillhandahålla temporära eller tillfälliga tjänster i den medlemsstaten under det året. Tjänsteleverantören får lämna underrättelsen på valfritt sätt.

2. Vid det första tillhandahållandet av tjänster eller om de faktiska omständigheter som avses i handlingarna ändrats, får medlemsstaterna kräva att underrättelsen åtföljs av följande handlingar:

a) Bevis på tjänsteleverantörens nationalitet.

b) Intyg som visar att innehavaren är lagligt etablerad i en medlemsstat för att där bedriva verksamheten i fråga och att det när intyget utfärdas inte finns något förbud, ens tillfälligt, för innehavaren att utöva sitt yrke.

c) Bevis på yrkeskvalifikationer.

▼M9

d) För de fall som avses i artikel 5.1 b bevis i någon form på att tjänsteleverantören har bedrivit verksamheten i fråga under minst ett av de föregående tio åren.

e) För yrkesutövare i säkerhetsbranschen, hälso- och sjukvårdssektorn och för yrken som rör undervisning av underåriga barn, inklusive barnomsorg och förskoleverksamhet: ett intyg som bekräftar att de inte temporärt eller definitivt har förbjudits att utöva yrket eller inte har dömts för något brott, om medlemsstaten kräver sådana intyg av sina egna medborgare.

f) För yrken med konsekvenser för patientsäkerheten: ett intyg på den sökandes kunskaper i det språk som behövs för att utöva yrket i den mottagande medlemsstaten.

g) För yrken som omfattar sådan verksamhet som avses i artikel 16 och som anmälts av en medlemsstat i enlighet med artikel 59.2: ett intyg om verksamhetens karaktär och varaktighet utfärdat av behörig myndighet eller behörigt organ i den medlemsstat där tjänsteleverantören är etablerad.

2a. Inlämnandet av en föreskriven underrättelse av tjänsteleverantören i enlighet med punkt 1 ska ge tjänsteleverantören tillträde till tjänsteverksamheten eller möjlighet att utöva denna verksamhet på hela den berörda medlemsstatens territorium. En medlemsstat får begära ytterligare uppgifter vilka anges i punkt 2 om tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer avseende

a) yrket inom vissa delar av den medlemsstatens territorium är reglerat på ett annat sätt,

▼M9

b) denna reglering också gäller alla medborgare i den medlemsstaten,

c) skillnaderna i denna reglering motiveras av tvingande hänsyn av allmänt intresse som rör folkhälsan eller tjänstemottagarnas säkerhet, och

d) medlemsstaten inte kan få sådan information på annat sätt.

▼B

3. Tjänsten skall tillhandahållas under den yrkestitel som används i etableringsmedlemsstaten, om det i denna medlemsstat finns en sådan reglerad titel för yrkesverksamheten i fråga. Denna titel skall anges på (ett av) etableringsmedlemsstatens officiella språk på ett sätt som gör att varje förväxling med yrkestiteln i den mottagande medlemsstaten undviks. I de fall då en sådan yrkestitel inte finns i etableringsmedlemsstaten, skall leverantören ange sitt bevis på formella kvalifikationer på denna medlemsstats officiella språk eller ett av dem. Undantagsvis skall, i de fall som avses i avdelning III kapitel III, tjänsten tillhandahållas under den yrkestitel som används i den mottagande medlemsstaten.

▼M9

4. Vid första tillhandahållandet av tjänster, när det gäller de reglerade yrken som har konsekvenser för folkhälsa eller säkerhet och som inte automatiskt erkänns enligt avdelning III kapitel II, III eller IIIa, kan den mottagande medlemsstatens behöriga myndighet kontrollera tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer innan tjänsterna tillhandahålls för första gången. En sådan förhandskontroll ska vara möjlig endast om syftet med kontrollen är att undvika allvarlig skada för tjänstemottagarens hälsa eller säkerhet till följd av att tjänsteleverantören saknar yrkeskvalifikationer och om kontrollen inte går utöver vad som är nödvändigt för detta syfte.

Senast en månad efter det att den underrättelse och de åtföljande handlingar som avses i punkterna 1 och 2 inkommit ska den behöriga myndigheten informera tjänsteleverantören om sitt beslut

a) att inte kontrollera dennes yrkeskvalifikationer,

b) efter att ha kontrollerat dennes yrkeskvalifikationer

i) att begära att tjänsteleverantören gör ett lämplighetsprov, eller

ii) att tillåta tillhandahållandet av tjänster.

Om det uppstår problem som kan medföra försening att fatta beslut enligt andra stycket, ska den behöriga myndigheten inom samma tidsfrist meddela tjänsteleverantören orsaken till förseningen. Problemet ska lösas inom en månad efter det meddelandet, och beslutet ska färdigställas inom två månader efter det att problemet lösts.

▼M9

Om väsentlig skillnad föreligger mellan tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer och den utbildning som krävs i den mottagande medlemsstaten, i den mån denna skillnad är skadlig för folkhälsa eller säkerhet och inte kan kompenseras genom tjänsteleverantörens yrkeserfarenhet eller genom kunskap, färdigheter och kompetenser som uppnåtts genom livslångt lärande och formellt godkänts för detta ändamål av ett relevant organ, ska den mottagande medlemsstaten ge tjänsteleverantören möjlighet att bevisa att de har förvärvat den kunskap, färdighet eller kompetens som fattas, genom ett lämplighetsprov som avses i andra stycket led b. Den mottagande medlemsstaten ska fatta ett beslut på den grunden om huruvida tillhandahållande av tjänster ska tillåtas. Under alla omständigheter ska tjänsten kunna tillhandahållas inom en månad efter det att ett beslut fattats i enlighet med andra stycket.

Vid utebliven reaktion från den behöriga myndigheten inom de tidsfrister som fastställs i andra och tredje styckena får tjänsten tillhandahållas.

I de fall då yrkeskvalifikationer har kontrollerats enligt detta stycket ska tjänsten tillhandahållas under den mottagande medlemsstatens yrkestitel.

▼B

Artikel 8

Administrativt samarbete

▼M9

1. Om det finns skälig grund för tvivel får den mottagande medlemsstatens behöriga myndigheter av etableringsmedlemsstatens behöriga myndigheter begära upplysningar om huruvida tjänsteleverantören är lagligen etablerad i den medlemsstaten, följer god sed och inte har ådragit sig yrkesrelaterade disciplinära eller straffrättsliga påföljder. Om den mottagande medlemsstatens behöriga myndigheter beslutar att kontrollera tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer får de av etableringsmedlemsstatens behöriga myndigheter begära upplysningar om tjänsteleverantörens utbildningskurser, i den omfattning som krävs för att bedöma om det finns väsentliga skillnader som kan vara skadliga för folkhälsa eller säkerhet. Etableringsmedlemsstatens behöriga myndigheter ska lämna dessa upplysningar i enlighet med artikel 56. De rådgivningscentrum som avses i artikel 57b får också lämna upplysningar om eventuella oreglerade yrken i ursprungsmedlemsstaten.

▼B

2. De behöriga myndigheterna skall se till att det sker utbyte av alla uppgifter som är nödvändiga för att en tjänstemottagares klagomål mot en tjänsteleverantör skall kunna utredas på korrekt sätt. Tjänstemottagaren skall informeras om resultatet av klagomålet.

Artikel 9

Uppgifter som skall lämnas till tjänstemottagarna

I de fall då tjänsterna tillhandahålls under etableringsmedlemsstatens yrkestitel eller enligt tjänsteleverantörens bevis på formella kvalifikationer, får de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten kräva att tjänsteleverantören, utöver andra informationskrav som fastställs i gemenskapsrätten, meddelar tjänstemottagaren vissa eller samtliga av följande uppgifter:

▼B

a) Om tjänsteleverantören är upptagen i ett handelsregister eller annat liknande offentligt register: vilket register det gäller samt registreringsnummer eller motsvarande identifikationsuppgifter som finns i detta register.

b) Om verksamheten omfattas av ett tillståndssystem i etableringsmedlemsstaten: namn och adress till den behöriga tillsynsmyndigheten.

c) Yrkessammanslutning eller liknande organisation där tjänsteleverantören är medlem.

d) Yrkestiteln eller om sådan titel inte finns, tjänsteleverantörens bevis på formella kvalifikationer och den medlemsstat där tjänsteleverantören tilldelades denna titel.

e) Om tjänsteleverantören bedriver momspliktig verksamhet: det momsregistreringsnummer som avses i artikel 22.1 i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter - Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund ([1]).

f) Uppgifter om eventuellt försäkringsskydd eller annat personligt eller kollektivt skydd rörande yrkesansvar.

AVDELNING III

ETABLERINGSFRIHET

KAPITEL I

Den generella ordningen för erkännande av bevis på formella kvalifikationer

Artikel 10

Räckvidd

Detta kapitel gäller för alla yrken som inte omfattas av kapitlen II och III i denna avdelning och i följande fall där sökanden, av en specifik och exceptionell anledning, inte uppfyller villkoren i de kapitlen:

a) För de verksamheter som förtecknas i bilaga IV när invandraren inte uppfyller kraven enligt artiklarna 17, 18 och 19.

b) För läkare med grundutbildning, specialistläkare, sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, specialisttandläkare, veterinärer, barnmorskor, ►C2 apotekare ◄ och arkitekter när invandraren inte uppfyller kraven i artiklarna 23, 27, 33, 37, 39, 43 och 49 för faktiskt och lagligt utövande av yrket.

c) För arkitekter när invandraren innehar ett utbildningsbevis som inte upptas i punkt 5.7.2 i bilaga V.

([1]) EGT L 145, 13.6.1977, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2004/66/EG (EUT L 168, 1.5.2004, s. 35).

▼B

d) För läkare, sjuksköterskor, tandläkare, veterinärer, barnmorskor, ►C2 apotekare ◄ och arkitekter ►C2 med bevis på specialistbehörighet, som måste ha deltagit i utbildning som berättigar till en yrkestitel ◄ enligt punkterna 5.1.1, 5.2.2, 5.3.2, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 och 5.7.1 i bilaga V, dock endast för erkännande av specialiseringen i fråga och utan att artikel 21.1 och artiklarna 23 och 27 åsidosätts.

e) För sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård samt specialistsjuksköterskor ►C2 med bevis på specialistbehörighet, som har deltagit i utbildning som berättigar till en yrkestitel ◄ enligt punkt 5.2.2 i bilaga V när invandraren ansöker om erkännande i en annan medlemsstat där yrkesverksamheten i fråga utövas av specialistsjuksköterskor utan utbildning till sjuksköterska inom allmän hälso- och sjukvård.

f) För specialistsjuksköterskor utan utbildning till sjuksköterska inom allmän hälso- och sjukvård när invandraren ansöker om erkännande i en annan medlemsstat där yrkesverksamheten i fråga bedrivs av sjuksköterskor inom allmän hälso- och sjukvård, specialistsjuksköterskor utan utbildning till sjuksköterska inom allmän hälso- och sjukvård eller specialistsjuksköterskor ►C2 med bevis på specialistbehörighet, som har deltagit i utbildning som berättigar till en yrkestitel ◄ enligt punkt 5.2.2 i bilaga V.

g) För invandrare som uppfyller kraven i artikel 3.3.

Artikel 11

Kvalifikationsnivåer

▼M9

Vid tillämpning av artikel 13 och artikel 14.6 ska yrkeskvalifikationerna indelas i följande nivåer:

▼B

a) ett kompetensbevis som har utfärdats av en behörig myndighet i ursprungsmedlemsstaten vilken utsetts i enlighet med denna stats lagar och andra författningar på grundval av

i) en utbildning som inte utgör en del av ett utbildnings- eller examensbevis enligt led b, c, d eller e eller ett särskilt prov som inte föregås av någon utbildning eller av att sökanden utövat yrket i en medlemsstat på heltid under tre år i följd eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren, eller

ii) en allmän utbildning på grundskole- eller gymnasienivå som visar att innehavaren besitter allmänna kunskaper.

b) ett bevis på avslutad gymnasieutbildning, omfattande

i) allmän utbildning, som kompletterats med annan utbildning än den som avses i led c och/eller med den provtjänstgöring eller yrkesutövning som krävs utöver denna utbildning, eller

ii) teknisk eller yrkesinriktad utbildning, som i förekommande fall kompletterats med allmän utbildning eller yrkesutbildning enligt led i och/eller med den provtjänstgöring eller yrkesutövning som krävs utöver denna utbildning.

▼B

c) ett examensbevis över avslutad

i) annan postgymnasial utbildning än den som avses i led d och e på minst ett år eller på deltid under motsvarande tid, för vilken ett av tillträdesvillkoren som regel är en avslutad gymnasieutbildning med den inriktning som krävs för behörighet till universitetsstudier eller högskolestudier eller annan utbildning på likvärdig nivå, samt den yrkesutbildning som eventuellt krävs utöver denna postgymnasiala utbildning, eller

▼M9

ii) reglerad utbildning eller, i fråga om reglerade yrken, yrkesutbildning med särskild uppläggning, med kompetens som går utöver vad som anges i nivå b, motsvarande den utbildningsnivå som anges i led i, om en sådan utbildning ger en jämförbar nivå av yrkesskicklighet och förbereder den studerande för jämförbart ansvar och jämförbar verksamhet, förutsatt att examensbeviset åtföljs av ett utbildningsbevis från ursprungsmedlemsstaten.

d) ett examensbevis över att innehavaren har avslutat utbildning på postgymnasial nivå på minst tre år och högst fyra år, eller på deltid under motsvarande tid, eller ett likvärdigt antal ECTS-poäng, vid universitet eller högskola eller annan utbildningsanstalt på motsvarande nivå och, i tillämpliga fall, över avslutad yrkesutbildning som krävs utöver den postgymnasiala utbildningen.

e) ett examensbevis över att innehavaren har avslutat utbildning på postgymnasial nivå på minst fyra år, eller på deltid under motsvarande tid, eller ett likvärdigt antal ECTS-poäng, vid universitet eller högskola eller annan utbildningsanstalt på motsvarande nivå och, i tillämpliga fall, över avslutad yrkesutbildning som krävs utöver den postgymnasiala utbildningen.

▼B

Artikel 12

Jämställda utbildningar

▼M9

Varje bevis på formella kvalifikationer eller uppsättning bevis på formella kvalifikationer som utfärdats av en behörig myndighet i en medlemsstat ska, även vad beträffar nivån, jämställas med bevis på formella kvalifikationer enligt artikel 11, på villkor att beviset gäller en avslutad utbildning som erhållits i unionen, på heltid eller deltid och inom eller utanför ramen för formella program, och som är erkänd som likvärdig av denna medlemsstat samt där ger samma rätt till tillträde eller utövande av ett yrke eller förbereder för utövande av detta yrke.

▼B

Enligt samma villkor som anges i första stycket skall även varje yrkeskvalifikation som, även om den inte uppfyller de krav som fastställts i ursprungsmedlemsstatens lagar och andra författningar för tillträde till eller utövande av ett yrke, tilldelar innehavaren förvärvade rättigheter i kraft av dessa bestämmelser jämställas med sådant bevis på formella kvalifikationer. Detta gäller i synnerhet om ursprungsmedlemsstaten höjer de utbildningskrav som är en förutsättning för tillträde till och utövande av ett yrke, och om en person som genomgått tidigare utbildning, som inte uppfyller de nya kvalifikationskraven, åtnjuter förvärvade rättigheter i kraft av nationella bestämmelser i lag eller andra författningar. I detta fall betraktar den mottagande medlemsstaten, för tillämpningen av artikel 13, denna tidigare utbildning som motsvarande nivån på den nya utbildningen.

▼M9

Artikel 13

Villkor för erkännande

1. När det i en mottagande medlemsstat krävs bestämda yrkeskvalifikationer för tillträdet till eller utövandet av ett reglerat yrke, ska den behöriga myndigheten i den medlemsstaten ge sökande tillträde till yrket och rätt att utöva det på samma villkor som gäller för landets egna medborgare, om de innehar det kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer enligt artikel 11 som krävs av en annan medlemsstat för tillträdet till eller utövandet av yrket inom dess territorium.

Kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer ska ha utfärdats av en behörig myndighet i en medlemsstat, vilken utsetts i enlighet med denna stats lagar och andra författningar.

2. Tillträde till ett yrke och rätten att utöva ett som beskrivs i punkt 1 ska också beviljas sökande som på heltid i ett år eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren har utövat yrket i fråga i en annan medlemsstat som inte reglerar detta yrke, och som har ett eller flera kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer vilka har utfärdats av en annan medlemsstat som inte reglerar detta yrke.

Kompetensbevis och bevis på formella kvalifikationer ska uppfylla följande krav:

a) De ska ha utfärdats av en behörig myndighet i en medlemsstat, vilken utsetts i enlighet med denna stats lagar och andra författningar.

b) De ska visa att innehavaren förberetts för att utöva yrket.

Den yrkeserfarenhet på ett år som avses i första stycket får dock inte krävas, när de bevis på formella kvalifikationer som sökanden har gäller som bevis på en reglerad utbildning.

▼M9

3. Den mottagande medlemsstaten ska erkänna den nivå som intygas enligt artikel 11 av ursprungsmedlemsstaten liksom det bevis genom vilket den mottagande medlemsstaten styrker att den reglerade utbildning eller yrkesutbildning med en särskild uppläggning som avses i artikel 11 c ii motsvarar den nivå som föreskrivs i artikel 11 c i.

4. Genom undantag från punkterna 1 och 2 i den här artikeln och från artikel 14 kan den mottagande medlemsstatens behöriga myndighet vägra tillträde till och utövande av ett yrke för innehavare av ett kompetensbevis som klassificeras enligt artikel 11 a där de nationella yrkeskvalifikationer som krävs för utövandet av yrket på dess territorium klassificeras enligt artikel 11 e.

▼B

Artikel 14

Kompensationsåtgärder

▼M9

1. Trots bestämmelserna i artikel 13 får den mottagande medlemsstaten kräva att sökande slutför en anpassningsperiod på högst tre år eller genomgår ett lämplighetsprov om:

a) innehållet i den sökandens utbildning väsentligt avviker från det innehåll som omfattas av det bevis på formella kvalifikationer som krävs i den mottagande medlemsstaten.

b) det i den mottagande medlemsstaten reglerade yrket omfattar en eller flera reglerade yrkesaktiviteter som inte ingår i motsvarande yrke i sökandens ursprungsmedlemsstat och om utbildningen som krävs i den mottagande medlemsstaten väsentligt avviker från dem som omfattas av det kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som sökanden stöder sig på.

▼B

2. Om den mottagande medlemsstaten använder sig av den möjlighet som avses i punkt 1, skall den ge sökanden rätt att välja mellan anpassningsperiod och lämplighetsprov.

Om en medlemsstat anser att det för ett bestämt yrke är nödvändigt att bevilja undantag från kravet på att ge sökanden rätt att välja mellan anpassningsperiod eller lämplighetsprov enligt första stycket, skall den i förväg underrätta de andra medlemsstaterna och kommissionen om detta och lägga fram dokument som visar att detta undantag är berättigat.

▼M9

Om kommissionen anser att det undantag som avses i andra stycket inte är berättigat eller strider mot unionslagstiftningen, ska den inom tre månader efter det att den mottagit alla nödvändiga uppgifter anta en genomförandeakt, där medlemsstaten i fråga uppmanas att inte vidta den planerade åtgärden. Har kommissionen inte reagerat inom denna tidsfrist får undantaget tillämpas.

▼B

3. För de yrken som kräver exakta kunskaper i nationell rätt och där verksamheten till en väsentlig och konstant del består i att lämna råd och/eller hjälp i frågor som rör nationell rätt får den mottagande medlemsstaten, med avvikelse från principen i punkt 2 enligt vilken sökanden har rätt att välja, föreskriva antingen en anpassningsperiod eller lämplighetsprov.

Detta gäller även de fall som anges i artikel 10 b, 10 c, 10 d beträffande läkare och tandläkare, 10 f när invandraren ansöker om erkännande i en annan medlemsstat där yrkesverksamheten i fråga bedrivs av sjuksköterskor inom allmän hälso- och sjukvård eller specialistsjuksköterskor ►C2 med bevis på specialistbehörighet, som har deltagit i utbildning som berättigar till en yrkestitel ◄ enligt punkt 5.2.2 i bilaga V, och artikel 10 g.

I de fall som omfattas av artikel 10 a får den mottagande medlemsstaten kräva anpassningsperiod eller lämplighetsprov om invandraren avser att utöva yrkesverksamhet som egenföretagare eller som företagsledare som kräver kunskaper om och tillämpning av de specifika nationella gällande bestämmelserna, under förutsättning att de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten kräver kunskaper om och tillämpning av dessa bestämmelser för sina egna medborgares tillträde till sådan verksamhet.

▼M9

Med avvikelse från principen enligt vilken sökanden har rätt att välja, vilken fastställs i punkt 2, får den mottagande medlemsstaten fastställa antingen en anpassningsperiod eller lämplighetsprov i följande fall:

a) Om en innehavare av en yrkeskvalifikation, som avses i artikel 11 a, ansöker om erkännande av sina yrkeskvalifikationer där de nationella yrkeskvalifikationer som krävs är klassificerade i artikel 11 c.

b) Om en innehavare av en yrkeskvalifikation, som avses i artikel 11 b, ansöker om erkännande av sina yrkeskvalifikationer där de nationella yrkeskvalifikationer som krävs är klassificerade i artikel 11 d eller e.

Om en innehavare av en yrkeskvalifikation, som avses i artikel 11 a, ansöker om erkännande av sina yrkeskvalifikationer där de nationella yrkeskvalifikationer som krävs är klassificerade i artikel 11 d, får den mottagande medlemsstaten kräva både en anpassningsperiod och ett lämplighetsprov.

4. Vid tillämpning av punkterna 1 och 5 ska ett utbildningsinnehåll som ”väsentligt avviker” avse sådana kunskaps- och kompetensområden, uppnådda färdigheter och kompetenser som är grundläggande för utövandet av yrket och där innehållet i invandrarens utbildning i betydande mån skiljer sig från den utbildning som krävs i den mottagande medlemsstaten.

▼M9

5. Punkt 1 ska tillämpas med hänsyn till proportionalitetsprincipen. Om den mottagande medlemsstaten ämnar kräva att den sökande slutför en anpassningsperiod eller genomgår ett lämplighetsprov, ska den först kontrollera om de kunskaper och färdigheter och den kompetens som den sökande har tillägnat sig genom yrkesverksamhet eller genom livslångt lärande, och som formellt godkänts för detta ändamål av ett relevant organ, i en medlemsstat eller i ett tredjeland, är sådana att de helt eller delvis täcker det väsentligt avvikande kunskapsinnehåll som fastställs i punkt 4.

6. Beslutet om införande av en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov ska vederbörligen motiveras. I synnerhet ska den sökande informeras om följande:

a) Den yrkeskvalifikationsnivå som krävs i den mottagande medlemsstaten och den sökandes yrkeskvalifikationsnivå enligt den klassificering som beskrivs i artikel 11.

b) Väsentliga skillnader som avses i punkt 4 och varför dessa skillnader inte kan kompenseras genom kunskaper, färdigheter och kompetenser som uppnåtts genom yrkeserfarenhet eller livslångt lärande som formellt godkänts för detta ändamål av ett relevant organ.

7. Medlemsstaterna ska se till att det finns möjlighet för en sökande att göra det lämplighetsprov som avses i punkt 1 inom sex månader efter det ursprungliga beslutet om ett lämplighetsprov för sökanden.

▼B

KAPITEL II

Erkännande av yrkeserfarenhet

Artikel 16

Krav när det gäller yrkeserfarenhet

Om det i en medlemsstat för tillträde till eller utövande av någon av de verksamheter som anges i bilaga IV krävs kunskap och förmåga av allmän, affärsmässig eller yrkesmässig art, skall denna medlemsstat som tillräckligt bevis för att sådan kunskap och förmåga förvärvats godta utövande av denna verksamhet i en annan medlemsstat. Utövandet skall ha skett i enlighet med artiklarna 17, 18 och 19.

Artikel 17

Verksamhetsformer i förteckning I i bilaga IV

1. När det gäller verksamhetsformerna i förteckning I i bilaga IV skall den tidigare verksamheten ha utövats

a) under sex år i följd som egenföretagare eller företagsledare, eller

▼B

b) under tre år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren visar att han för verksamheten i fråga har genomgått en utbildning på minst tre år som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av behörig yrkesorganisation, eller

c) under fyra år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren kan visa att han för verksamheten i fråga genomgått en utbildning på minst två år som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation, eller

d) under tre år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren kan visa att han utövat verksamheten i fråga som anställd under minst fem år, eller

e) under fem år i följd i ledande ställning, varav minst tre år med tekniska uppgifter och med ansvar för minst en avdelning i företaget, om förmånstagaren kan visa att han för verksamheten i fråga genomgått en utbildning på minst tre år som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation.

2. I de fall som avses i a och d får verksamheten inte ha upphört tidigare än tio år före den dag då den kompletta ansökan lämnas in hos den behöriga myndighet som avses i artikel 56.

3. Punkt 1 e skall inte tillämpas på verksamhetsformer i grupp Ex 855 enligt ISIC-nomenklaturen, hårfrisörsinrättningar.

Artikel 18

Verksamhetsformer i förteckning II i bilaga IV

1. När det gäller verksamhetsformerna i förteckning II i bilaga IV skall den tidigare verksamheten ha utövats

a) under fem år i följd som egenföretagare eller företagsledare, eller

b) under tre år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren visar att han för verksamheten i fråga har genomgått en utbildning på minst tre år som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation, eller

▼B

c) under fyra år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren kan visa att han för verksamheten i fråga genomgått en utbildning på minst två år som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation, eller

d) under tre år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren kan visa att han utövat verksamheten i fråga som anställd under minst fem år, eller

e) under fem år i följd som anställd, om förmånstagaren kan visa att han för verksamheten i fråga genomgått en utbildning på minst tre år som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation, eller

f) under sex på varandra följande år som anställd, om förmånstagaren kan visa att han för verksamheten i fråga genomgått en utbildning på minst två år som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation.

2. I de fall som avses i a och d får verksamheten inte ha upphört tidigare än tio år före den dag då den kompletta ansökan lämnas in hos den behöriga myndighet som avses i artikel 56.

Artikel 19

Verksamhetsformer i förteckning III i bilaga IV

1. När det gäller verksamhetsformerna i förteckning III i bilaga IV skall den tidigare verksamheten ha utövats

a) under tre år i följd som egenföretagare eller företagsledare, eller

b) under två år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren kan visa att han för verksamheten i fråga genomgått en utbildning som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation, eller

c) under två år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om förmånstagaren kan visa att han utövat verksamheten i fråga som anställd under minst tre år, eller

d) under tre år i följd som anställd, om förmånstagaren kan visa att han för verksamheten i fråga genomgått en utbildning som styrks i ett av medlemsstaten erkänt bevis eller som bedömts som fullgod av en behörig yrkesorganisation.

2. I de fall som avses i a och c får verksamheten inte ha upphört tidigare än tio år före den dag då den kompletta ansökan lämnas in hos den behöriga myndighet som avses i artikel 56.

▼M9

Artikel 20

Anpassning av förteckningarna över verksamhetsformer i bilaga IV

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om anpassning av förteckningarna över sådana verksamhetsformer enligt bilaga IV som omfattas av ett erkännande av yrkeserfarenhet enligt artikel 16 i syfte att uppdatera eller förtydliga de verksamheter som anges i bilaga IV, särskilt för att närmare fastställa deras räckvidd och ta vederbörlig hänsyn till den senaste utvecklingen vad gäller verksamhetsbaserade nomenklaturer, på villkor att detta inte medför en minskning av räckvidden för de enskilda verksamhetsslagen och att ingen verksamhet flyttas mellan de befintliga förteckningarna I, II och III i bilaga IV.

▼B

KAPITEL III

Erkännande på grundval av samordning av minimikraven för utbildning

Avsnitt 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 21

Principen om automatiskt erkännande

1. Varje medlemsstat skall erkänna de bevis på formella kvalifikationer som läkare som ger tillträde till yrkesverksamhet som läkare med grundutbildning och som specialistläkare, som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, som tandläkare, som specialisttandläkare, som veterinär, som ►C2 apotekare ◄ och som arkitekt, vilka avses i punkterna 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 respektive 5.7.1 i bilaga V, och som uppfyller minimikraven för utbildning som avses i artiklarna 24, 25, 31, 34, 35, 38, 44 respektive 46, genom att ge innehavare av dessa bevis på formella kvalifikationer tillträde till och rätt att utöva yrket på samma villkor som innehavare av de bevis på formella kvalifikationer som utfärdats av denna medlemsstat.

Sådana bevis på formella kvalifikationer skall vara utfärdade av medlemsstaternas behöriga myndigheter och vid behov skall de bevis som avses i punkterna 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 respektive 5.7.1 i bilaga V bifogas.

Bestämmelserna i första och andra stycket påverkar inte de förvärvade rättigheter som avses i artiklarna 23, 27, 33, 37, 39 och 49.

2. Varje medlemsstat skall inom ramen för sitt eget socialförsäkringssystem, när det gäller rätten att utöva verksamhet som allmänpraktiserande läkare, erkänna de bevis på formella kvalifikationer som anges i punkt 5.1.4 i bilaga V vilka utfärdats för medborgare i medlemsstaterna av övriga medlemsstater och uppfyller minimikraven för utbildning i artikel 28.

Bestämmelserna i första stycket påverkar inte de förvärvade rättigheter som avses i artikel 30.

▼B

3. Varje medlemsstat skall erkänna de bevis på formella kvalifikationer som barnmorska enligt punkt 5.5.2 i bilaga V som utfärdats för medborgare i medlemsstaterna av övriga medlemsstater, om de uppfyller minimikraven för utbildning i artikel 40 samt motsvarar de krav som avses i artikel 41, genom att ge innehavare av dessa bevis på formella kvalifikationer tillträde till och rätt att utöva yrket på samma villkor som innehavare av de bevis på formella kvalifikationer som utfärdas av denna medlemsstat. Denna bestämmelse påverkar inte de förvärvade rättigheter som avses i artiklarna 23 och 43.

▼M9

4. När det gäller driften av apotek som inte är föremål för territoriella begränsningar får en medlemsstat, genom undantag, besluta att inte godta de bevis på formella kvalifikationer som anges i punkt 5.6.2 i bilaga V för inrättande av nya apotek öppna för allmänheten. För tillämpningen av denna punkt ska också de apotek som öppnats inom mindre än tre år anses som nya apotek.

Detta undantag får inte tillämpas på apotekare vars formella kvalifikationer redan är erkända för andra ändamål av de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten, och som faktiskt och legalt har varit verksamma som apotekare under minst tre år i följd i den medlemsstaten.

▼B

5. De bevis på formella kvalifikationer som arkitekt enligt punkt 5.7.1 i bilaga V som erkänns automatiskt i enlighet med punkt 1 skall styrka en utbildning som påbörjats tidigast under det referensläsår som avses i nämnda bilaga.

▼M9

6. Varje medlemsstat ska för tillträde till och rätt att utöva verksamhet som läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, veterinär, barnmorska och apotekare kräva innehav av något av de bevis på formella kvalifikationer som anges i punkterna 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 respektive 5.6.2 i bilaga V, vilka bevisar att yrkesutövaren i fråga under hela sin utbildning har i förekommande fall förvärvat de kunskaper, färdigheter och kompetenser som avses i artiklarna 24.3, 31.6, 31.7, 34.3, 38.3, 40.3 respektive 44.3.

För att beakta den allmänt erkända vetenskapliga och tekniska utvecklingen ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c för att uppdatera de kunskaper och färdigheter som avses i artiklarna 24.3, 31.6, 34.3, 38.3, 40.3, 44.3 och 46.4 för att avspegla utvecklingen av den unionslagstiftning som direkt påverkar de berörda yrkesutövarna.

Denna uppdatering får inte medföra någon ändring av gällande viktiga principer i medlemsstaterna inom yrkeslagstiftningen när det gäller utbildning och tillträdesvillkor för fysiska personer. Denna uppdatering ska respektera medlemsstaternas ansvar för hur utbildningssystemen ska organiseras, i enlighet med vad som fastställs i artikel 165.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

———————

▼M9

Artikel 21a

Anmälningsförfarande

1. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla de lagar och andra författningar som de antar när det gäller utfärdande av bevis på formella kvalifikationer inom de yrken som omfattas av detta kapitel.

När det gäller bevis på formella kvalifikationer som avses i avsnitt 8 ska anmälan enligt första stycket också göras till övriga medlemsstater.

2. Den anmälan som avses i punkt 1 ska inbegripa uppgifter om utbildningsprogrammens längd och innehåll.

3. Den anmälan som avses i punkt 1 ska översändas via IMI.

4. För att beakta utvecklingen på lagstiftningsområdet och det administrativa området i medlemsstaterna och förutsatt att de lagar och andra författningar som anmälts i enlighet med punkt 1 i denna artikel är förenliga med de villkor som fastställs i detta kapitel ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c i syfte att ändra punkterna 5.1.1–5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 och 5.7.1 i bilaga V, när det gäller att uppdatera de titlar som medlemsstaterna antagit som bevis på formella kvalifikationer och, i tillämpliga fall, de organ som utfärdar bevis på formella kvalifikationer, de intyg som åtföljer dessa bevis samt motsvarande yrkestitlar.

5. När de lagar och andra författningar som anmälts i enlighet med punkt 1 inte är förenliga med de villkor som fastställs i detta kapitel ska kommissionen anta en genomförandeakt för att förkasta den begärda ändringen av punkterna 5.1.1–5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 eller 5.7.1 i bilaga V.

▼B

Artikel 22

Gemensamma bestämmelser om utbildning

För utbildning enligt artiklarna 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 och 46 skall följande gälla:

a) Medlemsstaterna får tillåta utbildning på deltid på de villkor som godkänts av de behöriga nationella myndigheterna. Dessa myndigheter skall se till att den totala utbildningstiden och utbildningens nivå och kvalitet inte underskrider motsvarande krav på kontinuerlig heltidsutbildning.

▼M9

b) Medlemsstaterna ska, i enlighet med varje medlemsstats specifika förfaranden, genom att uppmuntra fortbildning säkerställa att yrkesutövare vars yrkeskvalifikation omfattas av kapitel III i denna avdelning kan uppdatera sina kunskaper, färdigheter och kompetenser så att yrkesinsatsen bibehålls på säker och effektiv nivå och för att hålla sig à jour med utvecklingen inom yrket.

▼M9

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de åtgärder som de vidtar i enlighet med första stycket b senast den 18 januari 2016.

▼B

Artikel 23

Förvärvade rättigheter

1. När de bevis på formella kvalifikationer som läkare som ger tillträde till yrkesverksamhet som läkare med grundutbildning och som specialistläkare, som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, som tandläkare och specialisttandläkare, som veterinär, barnmorska och ►C2 apotekare ◄ som innehas av medborgare i medlemsstaterna inte uppfyller alla de utbildningskrav som anges i artiklarna 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 och 44, skall varje medlemsstat — utan att detta påverkar de förvärvade rättigheterna för dessa yrken — som tillräckligt bevis på formella kvalifikationer erkänna sådana bevis som utfärdats av dessa medlemsstater, om de avser utbildning som påbörjats före de referensdatum som anges i punkterna 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 och 5.6.2 i bilaga V och åtföljs av ett intyg som visar att innehavarna av dessa bevis på formella kvalifikationer under den femårsperiod som föregår intygets utfärdande faktiskt och lagligen utövat verksamheten i fråga under minst tre år i följd.

2. Samma bestämmelser skall vara tillämpliga på sådana bevis på formella kvalifikationer som läkare som ger tillträde till yrkesverksamhet som läkare med grundutbildning och som specialistläkare, som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, som tandläkare och specialisttandläkare, som veterinär, barnmorska och ►C2 apotekare ◄ som förvärvats inom f.d. Tyska demokratiska republikens territorium, även om de inte uppfyller samtliga de minimikrav för utbildning som anges i artiklarna 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 och 44, om dessa bevis anger att en utbildning slutförts med godkänt resultat och påbörjats före

a) den 3 oktober 1990 för läkare med grundutbildning, sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare med grundutbildning, specialisttandläkare, veterinärer, barnmorskor och ►C2 apotekare ◄, och

b) den 3 april 1992 för specialistläkare.

De bevis på formella kvalifikationer som avses i första stycket ger rätt att utöva yrkesverksamhet inom Tysklands hela territorium enligt samma villkor som de bevis på formella kvalifikationer som utfärdats av behöriga tyska myndigheter och som anges i punkterna 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 och 5.6.2 i bilaga V.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 37.1 skall varje medlemsstat erkänna de bevis på formella kvalifikationer för läkare som ger tillträde till yrkesverksamhet som läkare med grundutbildning och som specialistläkare, som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, som veterinär, barnmorska, ►C2 apotekare ◄ och arkitekt som innehas av medborgare i medlemsstaterna och som har utfärdats av f.d. Tjeckoslovakien eller för vilka utbildningen när det gäller Tjeckien och Slovakien har påbörjats före den 1 januari 1993, om myndigheterna i en av de ovan nämnda staterna intygar att dessa bevis på

▼B

formella kvalifikationer på deras territorium äger samma lagliga giltighet som de intyg dessa länder utfärdar och, för arkitekter, som de bevis som anges för dessa medlemsstater i bilaga VI punkt 6.1 vad gäller tillträde till yrkesverksamhet som läkare med grundutbildning och som specialistläkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, veterinär, barnmorska, ►C2 apotekare ◄ när det gäller den verksamhet som avses i artikel 45.2 och som arkitekt när det gäller den verksamhet som avses i artikel 48 samt rätt att utöva yrket.

Detta intyg skall åtföljas av ett annat intyg som utfärdats av samma myndigheter och som visar att dessa personer faktiskt och lagligen har utövat verksamheten på myndigheternas territorium under minst tre år i följd under de fem år som föregick utfärdandet av intyget.

4. Varje medlemsstat skall erkänna de bevis på formella kvalifikationer som läkare som ger tillträde till yrkesverksamhet som läkare med grundutbildning och som specialistläkare, som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, som tandläkare, specialisttandläkare, veterinär, barnmorska, ►C2 apotekare ◄ och arkitekt som innehas av medborgare i medlemsstaterna och som har utfärdats av f.d. Sovjetunionen eller för vilka utbildningen har påbörjats

a) för Estlands del före den 20 augusti 1991,

b) för Lettlands del före den 21 augusti 1991,

c) för Litauens del före den 11 mars 1990,

om myndigheterna i en av de tre ovan nämnda medlemsstaterna intygar att dessa bevis på deras territorium äger samma lagliga giltighet som de bevis dessa länder utfärdar och, för arkitekter, som de bevis som anges för dessa medlemsstater i bilaga VI punkt 6.1 vad gäller tillträde till yrkesverksamhet som läkare med grundutbildning och som specialistläkare, som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, specialisttandläkare, veterinär, barnmorska, ►C2 apotekare ◄ när det gäller den verksamhet som avses i artikel 45.2 och som arkitekt när det gäller den verksamhet som åsyftas i artikel 48 samt rätt att utöva yrket.

Detta intyg skall åtföljas av ett annat intyg som utfärdats av samma myndigheter och som visar att dessa personer faktiskt och lagligen har utövat verksamheten på sitt territorium under minst tre år i följd under de fem år som föregick utfärdandet av intyget.

För de bevis på formella kvalifikationer som veterinär som utfärdats av f.d. Sovjetunionen eller för vilka utbildningen för Estlands del har påbörjats före den 20 augusti 1991, skall det intyg som avses i föregående stycke åtföljas av ett annat intyg, som utfärdats av de estniska myndigheterna och som visar att dessa personer faktiskt och lagligen har utövat verksamheten på sitt territorium under minst fem år i följd under de sju år som föregick utfärdandet av intyget.

▼A1

5. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 43b ska varje medlemsstat erkänna de bevis på formella kvalifikationer som läkare som ger tillträde till yrkesverksamhet som läkare med grundutbildning och som specialistläkare, som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, som tandläkare, specialisttandläkare, veterinär, barnmorska, apotekare och arkitekt som innehas av medborgare i medlemsstaterna och som har utfärdats av f.d. Jugoslavien eller för vilka utbildningen har påbörjats

a) för Sloveniens del före den 25 juni 1991, och

b) för Kroatiens del före den 8 oktober 1991,

om myndigheterna i de ovannämnda medlemsstaterna intygar att dessa bevis på deras territorium äger samma lagliga giltighet som de bevis som dessa länder utfärdar och, för arkitekter, som de bevis på formella kvalifikationer som anges för dessa medlemsstater i punkt 6 i bilaga VI vad gäller tillträde till yrkesverksamhet som läkare med grundutbildning och som specialistläkare, som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, specialisttandläkare, veterinär, barnmorska, apotekare när det gäller den verksamhet som avses i artikel 45.2 och som arkitekt när det gäller den verksamhet som avses i artikel 48 samt rätt att utöva yrket.

Detta intyg ska åtföljas av ett annat intyg som utfärdats av samma myndigheter och som visar att dessa personer faktiskt och lagligen har utövat verksamheten på sitt territorium under minst tre år i följd under de fem år som föregick utfärdandet av intyget.

▼B

6. Varje medlemsstat skall, när det gäller medborgare i de medlemsstater som har bevis på formella kvalifikationer som läkare, som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, som tandläkare, specialisttandläkare, veterinär, barnmorska och ►C2 apotekare ◄ som inte motsvarar de benämningar som gäller för denna medlemsstat enligt punkterna 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 och 5.6.2 i bilaga V, erkänna de bevis på formella kvalifikationer som dessa medlemsstater utfärdat och som åtföljs av ett intyg utfärdat av behöriga myndigheter eller organ.

Av det intyg som avses i första stycket skall det framgå att dessa bevis på formella kvalifikationer utfärdats som bevis på avslutad utbildning i enlighet med artiklarna 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40 respektive 44 och att den medlemsstat som utfärdat dem jämställer dem med dem som nämns i punkterna 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 och 5.6.2 i bilaga V.

▼M1

Artikel 23a

Särskilda omständigheter

1. Med avvikelse från det här direktivet får Bulgarien tillåta personer som har behörighetsbevis för ”фелдшер” (fältskär) utfärdade i Bulgarien före den 31 december 1999 och som den 1 januari 2000 utövade detta yrke under Bulgariens nationella system för social trygghet att fortsätta att utöva sagda yrke även om delar av deras yrkesverksamhet faller under de bestämmelser i det här direktivet som rör läkare och sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård.

▼M1

2. Innehavare av det bulgariska behörighetsbeviset för ”фелдшер” (fältskär) enligt punkt 1 är inte berättigade att få sina yrkeskvalifikationer erkända i andra medlemsstater som läkare eller som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård enligt det här direktivet.

▼B

Avsnitt 2

Läkare

Artikel 24

Medicinsk grundutbildning

1. För tillträde till medicinsk grundutbildning krävs en betygshandling som ger tillträde till universitet för studierna i fråga.

▼M9

2. Den medicinska grundutbildningen ska sammanlagt omfatta minst fem års studier, eller ett likvärdigt antal ECTS-poäng, och ska bestå av minst 5 500 timmars teoretisk och praktisk undervisning vid universitet eller under tillsyn av ett universitet.

Om studierna påbörjades före den 1 januari 1972 kan den utbildning som avses i första stycket omfatta sex månaders praktisk heltidsutbildning på universitetsnivå under tillsyn av de behöriga myndigheterna.

▼B

3. Den medicinska grundutbildningen skall garantera att personen i fråga har förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

a) Tillräckliga kunskaper om de vetenskaper som medicinen bygger på och god insikt i vetenskapliga metoder inklusive principerna för bedömning av biologiska funktioner, utvärdering av vetenskapligt vedertagna fakta och analys av data.

b) Tillräckliga kunskaper om friska och sjuka människors anatomi, funktioner och beteende samt sambandet mellan människans hälsotillstånd och hennes fysiska och sociala miljö.

c) Tillräckliga kunskaper om kliniska ämnen och behandlingar, som ger en sammanhängande bild av psykiska och fysiska sjukdomar och medicin sedd ur förebyggande, diagnostisk och terapeutisk synvinkel samt människans fortplantning.

d) Lämplig klinisk erfarenhet på sjukhus under lämplig handledning.

▼B

Artikel 25

Specialistläkarutbildning

▼M9

1. För tillträde till specialistläkarutbildning ska krävas ett fullgjort program för medicinsk grundutbildning med godkända resultat enligt artikel 24.2, där den studerande har förvärvat nödvändiga baskunskaper i medicin.

▼B

2. Specialistläkarutbildningen skall omfatta teoretisk och praktisk utbildning vid universitet, universitetssjukhus eller i förekommande fall annan vårdinrättning som godkänts av behöriga myndigheter eller organ i detta syfte.

Medlemsstaterna skall se till att utbildningstiden för sådan specialistläkarutbildning som avses i punkt 5.1.3 i bilaga V inte är kortare än vad som avses i den punkten. Utbildningen skall ske under kontroll av behöriga myndigheter eller organ. Den förutsätter personlig medverkan och ansvarstagande av den blivande specialistläkaren i verksamheten på avdelningen i fråga.

3. Utbildningen skall ske på heltid vid särskilda inrättningar som erkänts av de behöriga myndigheterna. Den förutsätter medverkan i all medicinsk verksamhet på den avdelning där utbildningen äger rum, inklusive jourtjänstgöring, så att den blivande specialistläkaren ägnar all sin yrkesverksamhet åt denna praktiska och teoretiska utbildning under hela arbetsveckan och under hela året på de villkor som fastställs av de behöriga myndigheterna. Dessa tjänster skall följaktligen avlönas med lämpligt belopp.

▼M9

3a. Medlemsstaterna får i sin nationella lagstiftning fastställa partiella befrielser från vissa moment i specialistläkarutbildningen, vilka förtecknas i punkt 5.1.3 i bilaga V, som ska tillämpas från fall till fall, förutsatt att dessa moment i utbildningen redan har fullgjorts under ett annat specialistutbildningsprogram som förtecknas i punkt 5.1.3 i bilaga V, för vilket yrkesutövaren redan har erhållit den tidigare specialistkvalifikationen i en medlemsstat. Medlemsstaterna ska se till att de beviljade befrielserna inte motsvarar mer än halva minimilängden på specialistläkarutbildningen i fråga.

Medlemsstaterna ska anmäla den berörda nationella lagstiftningen till kommissionen och de övriga medlemsstaterna för alla sådana partiella befrielser.

▼B

4. För att medlemsstaterna skall utfärda bevis på formella kvalifikationer för specialistläkare krävs bevis på formella kvalifikationer som avser medicinsk grundutbildning enligt punkt 5.1.1 i bilaga V.

▼M9

5. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om anpassning av de minimilängder på utbildningen som avses i punkt 5.1.3 i bilaga V, till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

▼B

Artikel 26

Benämningar på specialistläkarutbildningar

De bevis på formella kvalifikationer som specialistläkare som avses i artikel 21 har utfärdats av de behöriga myndigheter eller organ som avses i punkt 5.1.2 i bilaga V och motsvarar för specialistutbildningen i fråga de aktuella benämningar som tillämpas i de olika medlemsstaterna och som framgår av punkt 5.1.3 i bilaga V.

▼M9

För att vederbörligen beakta ändringar i nationell lagstiftning och i syfte att uppdatera detta direktiv ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om tillägg av nya medicinska specialiseringar i punkt 5.1.3 i bilaga V, förutsatt att dessa är gemensamma för minst två femtedelar av medlemsstaterna.

▼B

Artikel 27

Förvärvade rättigheter för läkare med specialistutbildning

1. Av de läkare med specialistutbildning vars specialistutbildning på deltid reglerades av de lagar och andra författningar som gällde den 20 juni 1975 och som påbörjade sin specialistutbildning senast den 31 december 1983 kan den mottagande medlemsstaten kräva att deras bevis på formella kvalifikationer skall åtföljas av intyg som visar att de faktiskt och legalt har utövat verksamheten under minst tre år i följd under den femårsperiod som föregår utfärdandet av intyget.

2. Varje medlemsstat skall erkänna de bevis på formella kvalifikationer för specialistläkare som utfärdats i Spanien för läkare som har fullgjort en specialistutbildning före den 1 januari 1995, även om denna inte motsvarar minimikraven för den utbildning som avses i artikel 25, om bevis på formella kvalifikationer åtföljs av ett intyg utfärdat av de behöriga spanska myndigheterna, av vilket det framgår att personen i fråga har blivit godkänd i det prov gällande särskild yrkeskompetens som anordnats inom ramen för de extraordinära regulariseringsåtgärderna i den kungliga förordningen 1497/99 i syfte att fastställa att denne har kunskapsnivå och kompetens likvärdig med de läkare som innehar sådant bevis på formella kvalifikationer för specialistläkare som för Spaniens del framgår av punkterna 5.1.2 och 5.1.3 i bilaga V.

▼M9

2a. Medlemsstaterna ska erkänna benämningar på specialistutbildningar som utfärdas i Italien och anges i punkterna 5.1.2 och 5.1.3 i bilaga V för läkare som påbörjade sin specialistutbildning efter den 31 december 1983 och före den 1 januari 1991, trots att den berörda utbildningen inte uppfyller alla utbildningskrav som fastställs i artikel 25, om de åtföljs av ett intyg som utfärdats av de behöriga italienska myndigheterna och som uppger att den berörda läkaren faktiskt och legalt har varit verksam i Italien som specialistläkare inom det berörda specialområdet under minst sju år i följd under de tio år som föregick utfärdandet av intyget.

▼B

3. Varje medlemsstat som har upphävt lagar och andra författningar om utfärdande av bevis på formella kvalifikationer som specialistläkare enligt punkterna 5.1.2 och 5.1.3 i bilaga V och som har vidtagit åtgärder rörande förvärvade rättigheter till förmån för sina medborgare skall tillerkänna medborgarna i de övriga medlemsstaterna rätten att utnyttja samma åtgärder, om dessa bevis på formella kvalifikationer har utfärdats före det datum då den mottagande medlemsstaten upphörde att utfärda sådana bevis för den berörda specialistutbildningen.

De tidpunkter då bestämmelserna upphävdes anges i punkt 5.1.3 i bilaga V.

Artikel 28

Särskild allmänläkarutbildning

▼M9

1. För tillträde till särskild allmänläkarutbildning ska krävas ett fullgjort program för medicinsk grundutbildning med godkända resultat enligt artikel 24.2 där den studerande har förvärvat nödvändiga baskunskaper i medicin.

▼B

2. Den särskilda allmänläkarutbildning för vilken bevis på formella kvalifikationer utfärdas före den 1 januari 2006 skall omfatta minst två års studier på heltid. Bevis på formella kvalifikationer som utfärdas efter detta datum skall omfatta minst tre års studier på heltid.

När den utbildning som avses i artikel 24 omfattar praktiktjänstgöring vid ett godkänt sjukhus med utrustning och avdelningar för allmänmedicin, hos en godkänd allmänpraktiserande läkare eller vid en godkänd vårdcentral för primärvård, får denna praktik inräknas, dock högst ett år, i den utbildningstid som avses i första stycket för bevis på formella kvalifikationer som utfärdas från och med den 1 januari 2006.

Den möjlighet som avses i andra stycket skall stå öppen bara för de medlemsstater där utbildningstiden för den särskilda allmänläkarutbildningen var två år den 1 januari 2001.

3. Den särskilda allmänläkarutbildningen skall ske på heltid under tillsyn av de behöriga myndigheterna eller organen. Den skall snarare vara praktisk än teoretisk.

Den praktiska utbildningen skall förmedlas dels under minst sex månader vid ett godkänt sjukhus med utrustning och avdelningar för allmänmedicin, dels under minst sex månader hos godkänd allmänpraktiserande läkare eller vid godkänd vårdcentral för primärvård.

Den praktiska utbildningen skall genomföras tillsammans med andra vårdinrättningar för allmänmedicin. Utan att de minimiperioder som nämns i andra stycket påverkas får den praktiska utbildningen dock ges under högst sex månader vid andra godkända vårdinrättningar för allmänmedicin.

▼B

Utbildningen förutsätter samma personliga medverkan och ansvarstagande hos den blivande specialistläkaren i yrkesverksamheten som hos dem han arbetar tillsammans med.

4. För att medlemsstaterna skall utfärda bevis på formella kvalifikationer för särskild utbildning i allmänmedicin krävs bevis på formella kvalifikationer som avser medicinsk grundutbildning enligt punkt 5.1.1 i bilaga V.

5. Medlemsstaterna får utfärda de bevis på formella kvalifikationer som avses i punkt 5.1.4 i bilaga V till en läkare som inte har fullgjort utbildningen enligt denna artikel men som har avslutat en annan kompletterande utbildning för vilken de behöriga myndigheterna i en medlemsstat har utfärdat bevis på formella kvalifikationer. De får emellertid bara utfärda bevis på formella kvalifikationer om detta gäller en kunskapsnivå som motsvarar den utbildning som föreskrivs i denna artikel.

Medlemsstaterna skall avgöra bland annat i vilken mån den kompletterande utbildning och den yrkeserfarenhet som sökanden redan har kan beaktas i stället för den utbildning som föreskrivs i denna artikel.

Medlemsstaterna får bara utfärda bevis på formella kvalifikationer enligt punkt 5.1.4 i bilaga V om sökanden har skaffat minst sex månaders erfarenhet i allmänmedicin hos en allmänpraktiserande läkare eller på en vårdinrättning för primärvård enligt punkt 3 i den här artikeln.

Artikel 29

Yrkesutövning som allmänpraktiserande läkare

Med förbehåll för bestämmelserna om förvärvade rättigheter skall varje medlemsstat för yrkesutövningen som allmänpraktiserande läkare inom ramen för medlemsstatens socialförsäkringssystem kräva bevis på formella kvalifikationer enligt punkt 5.1.4 i bilaga V.

Medlemsstaterna kan från detta villkor undanta dem som genomgår särskild utbildning i allmänmedicin.

Artikel 30

Förvärvade rättigheter för allmänpraktiserande läkare

1. Varje medlemsstat skall fastställa de förvärvade rättigheterna. Som förvärvad rättighet skall dock betraktas rätten att utöva verksamhet som allmänpraktiserande läkare inom ramen för det nationella socialförsäkringssystemet, utan det bevis på formella kvalifikationer som föreskrivs i punkt 5.1.4 i bilaga V, om läkaren åtnjuter denna rättighet vid det referensdatum som avses i den punkten i kraft av de på läkaryrket tillämpliga bestämmelser som ger tillträde till yrkesverksamhet som läkare med grundutbildning och om han vid denna tidpunkt är etablerad i medlemsstaten med stöd av artikel 21 eller 23.

▼B

De behöriga myndigheterna i varje medlemsstat skall på begäran utfärda ett intyg av vilket framgår att läkaren har rätt att utöva verksamhet som allmänpraktiserande läkare inom ramen för det nationella socialförsäkringssystemet, utan det bevis på formella kvalifikationer som föreskrivs i punkt 5.1.4 i bilaga V, om läkaren åtnjuter förvärvade rättigheter enligt första stycket.

2. Varje medlemsstat skall erkänna de intyg som avses i punkt 1 andra stycket vilka de övriga medlemsstaterna utfärdat till medborgare i medlemsstaterna och ge dessa intyg samma verkan på sitt territorium som de bevis på formella kvalifikationer som medlemsstaten själv utfärdar och som ger rätt att utöva verksamhet som allmänpraktiserande läkare inom ramen för det egna socialförsäkringssystemet.

Avsnitt 3

Sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård

Artikel 31

Utbildning till sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård

▼M9

1. För att bli antagen till utbildning till sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård ska det antingen krävas

a) tolv års allmän skolutbildning styrkt genom examens-, utbildnings- eller annat behörighetsbevis utfärdat av de behöriga myndigheterna eller organen i en medlemsstat eller genom intyg på godkänt inträdesprov som ger behörighet till universitet eller högskolor med en erkänd likvärdig nivå, eller

b) minst tio års allmän skolutbildning styrkt genom examens-, utbildnings- eller annat behörighetsbevis utfärdat av de behöriga myndigheterna eller organen i en medlemsstat eller bevis på godkänt inträdesprov på motsvarande nivå som ger behörighet till en yrkesskola eller ett yrkesutbildningsprogram för sjuksköterskor.

▼B

2. Utbildningen till sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård skall ske på heltid och skall omfatta minst den utbildningsplan som anges i punkt 5.2.1 i bilaga V.

▼M9

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om ändring av förteckningen i punkt 5.2.1 i bilaga V, i syfte att anpassa den till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

De ändringar som avses i det andra stycket får inte medföra någon ändring av gällande viktiga principer i medlemsstaterna inom yrkeslagstiftningen när det gäller utbildning och tillträdesvillkor för fysiska personer. Sådana ändringar ska respektera medlemsstaternas ansvar för hur utbildningssystemen ska organiseras, i enlighet med artikel 165.1 i EUF-fördraget.

▼B

3. ►M9 Utbildningen till sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård ska omfatta sammanlagt tre års utbildning, eller ett likvärdigt antal ECTS-poäng, bestående av minst 4 600 timmars teoretisk och klinisk undervisning, varav den teoretiska undervisningen ska utgöra minst en tredjedel och den kliniska undervisningen minst hälften av den föreskrivna minimitiden för utbildningen. Medlemsstaterna får ge partiell dispens för yrkesutövare som genomgått en del av denna utbildning inom ramen för annan utbildning på minst motsvarande nivå. ◄

Medlemsstaterna skall se till att den institution som utbildar sjuksköterskor är ansvarig för samordningen av den teoretiska och kliniska undervisningen under hela utbildningen.

▼M9

4. Den teoretiska utbildningen är den del av sjuksköterskeutbildningen då sjuksköterskorna förvärvar de kunskaper, färdigheter och kompetenser i yrket som krävs enligt punkterna 6 och 7. Denna utbildning ska ges av sjuksköterskelärare och andra behöriga personer vid universitet och högskolor som tillerkänts likvärdig ställning eller vid yrkesskolor eller genom yrkesutbildningsprogram för sjuksköterskor.

5. Med den kliniska undervisningen avses den del av sjuksköterskeutbildningen där den studerande, som medlem i ett arbetslag och i direkt kontakt med friska eller sjuka enskilda personer och/eller grupper, lär sig att planera, utföra och bedöma en sjuksköterskas samlade vårdinsatser på grundval av de kunskaper, färdigheter och kompetenser de har uppnått. De sjuksköterskestuderande ska inte bara lära sig att ingå i ett arbetslag, utan även att leda ett arbetslag och organisera en sjuksköterskas samlade vårdinsatser, inklusive undervisning i hälsovård för enskilda personer och mindre grupper vid vårdinrättningar eller ute i samhället.

▼B

Denna utbildning skall äga rum på sjukhus och vid andra vårdinrättningar samt ute i samhället under de undervisande sjuksköterskornas ansvar i samarbete med och med stöd av andra utbildade sjuksköterskor. Även annan behörig personal kan medverka i denna undervisning.

De sjuksköterskestuderande skall delta i verksamheten på avdelningarna i fråga i den mån denna bidrar till deras utbildning och gör att de kan ta på sig det ansvar som är förbundet med en sjuksköterskas vårduppgifter.

▼M9

6. Utbildningen av sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård ska garantera att yrkesutövaren i fråga har förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

a) Allmänna kunskaper om de vetenskaper som den allmänna hälso- och sjukvården bygger på, inklusive tillräcklig insikt i friska och sjuka människors anatomi, fysiologiska funktioner och beteende samt sambandet mellan människans hälsotillstånd och hennes fysiska och sociala miljö.

▼M9

b) Kunskaper om yrkets beskaffenhet och etik samt de allmänna principerna för hälso- och sjukvård.

c) Tillräcklig klinisk erfarenhet; sådan erfarenhet, som bör väljas ut med avseende på dess utbildningsvärde, ska förvärvas under handledning av utbildad sjukvårdspersonal och där det finns tillräckligt med utbildad personal och utrustning som uppfyller kraven på patientvård.

d) Förmåga att ta del i den praktiska utbildningen av hälso- och sjukvårdspersonal och erfarenhet av samarbete med sådan personal.

e) Erfarenhet av samarbete med företrädare för andra yrken inom vårdsektorn.

7. Formella kvalifikationer som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård ska visa att yrkesutövaren kan tillämpa minst följande kunskaper, vare sig utbildningen har skett vid universitet, högskola som tillerkänts likvärdig ställning, eller vid yrkesskola eller genom yrkesutbildningsprogram för vårdinsatser:

a) Förmåga att göra en oberoende diagnos av de vårdinsatser som krävs genom att tillämpa aktuella teoretiska och kliniska kunskaper samt planera, organisera och utföra vårdinsatser när vederbörande behandlar patienter på grundval av de kunskaper och färdigheter som förvärvats i enlighet med punkt 6 a, 6 b och 6 c för att förbättra yrkespraktiken.

b) Förmåga att arbeta effektivt tillsammans med andra aktörer inom hälso- och sjukvårdssektorn, däribland deltagande i praktisk utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal på grundval av de kunskaper och färdigheter som förvärvats i enlighet med punkt 6 d och 6 e.

c) Förmåga att tillhandahålla rådgivning åt enskilda personer, familjer och grupper om en hälsosam livsstil och egenvård på grundval av de kunskaper och färdigheter som förvärvats i enlighet med punkt 6 a och 6 b.

d) Förmåga att omedelbart inleda oberoende livräddningsinsatser och vidta åtgärder i kriser och nödsituationer.

e) Förmåga att ge oberoende rådgivning, instruktioner och stöd till personer som är i behov av vård och till deras närstående.

f) Förmåga att göra en oberoende kvalitetssäkring och utvärdering av vårdinsatserna.

g) Förmåga att kommunicera på ett yrkesmässigt och uttömmande sätt samt samarbeta med företrädare för andra yrken inom hälso- och sjukvårdssektorn.

h) Förmåga att analysera vårdkvaliteten för att förbättra det egna yrkesutövandet som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård.

▼B

Artikel 32

Utövande av yrkesverksamhet som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård

I detta direktiv skall yrkesverksamhet som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård innebära verksamhet som utövas av personer med de yrkestitlar som anges i punkt 5.2.2 i bilaga V.

Artikel 33

Förvärvade rättigheter för sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård

1. För att de allmänna bestämmelserna om förvärvade rättigheter skall vara tillämpliga på sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, skall den verksamhet som avses i artikel 23 ha omfattat fullt ansvar för planering, organisation och administration av patientvård.

▼M9

_____

3. Medlemsstaterna ska erkänna de bevis på formella kvalifikationer för sjuksköterska som

a) utfärdats i Polen till sjuksköterskor vars utbildning avslutades före den 1 maj 2004 utan att uppfylla minimikraven för utbildning enligt artikel 31 och

b) som bestyrks genom en kandidatexamen som grundar sig på ett särskilt kompletteringsprogram som beskrivs i

i) artikel 11 i lagen av den 20 april 2004 om ändring av lagen om sjuksköterske- och barnmorskeyrkena och om några andra rättsakter (Republiken Polens officiella tidning 2004, nr 92, punkt 885 och 2007, nr 176, punkt 1237), och hälsovårdsministerns förordning av den 11 maj 2004 om närmare bestämmelser för utbildning av sjuksköterskor och barnmorskor som har examensbevis från gymnasieskola (avgångsbetyg – studentexamen) och som har avslutat sin utbildning vid medicinskt gymnasium eller vårdskolor med sjuksköterske- och barnmorskeutbildning (Republiken Polens officiella tidning 2004 nr 110, punkt 1170 och 2010 nr 65, punkt 420), eller

ii) artikel 52.3 led 2 i lagen av den 15 juli 2011 om sjuksköterske- och barnmorskeyrkena (Republiken Polens officiella tidning 2011 nr 174, punkt 1039) och i hälsovårdsministerns förordning av den 14 juni 2012 om närmare bestämmelser för högre utbildning av sjuksköterskor och barnmorskor som har examensbevis från gymnasieskola (avgångsbetyg – studentexamen) och som har genomgått utbildning på sekundärnivå med vårdinriktning eller eftergymnasial utbildning med sjuksköterske- och barnmorskeinriktning (Republiken Polens officiella tidning 2012, punkt 770),

▼M9

i syfte att kontrollera att sjuksköterskan har en kunskaps- och kompetensnivå som är jämförbar med nivån för sjuksköterskor med de kvalifikationer som för Polen anges i punkt 5.2.2 i bilaga V.

▼M1

Artikel 33a

▼M9

När det gäller rumänska behörighetsbevis för sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård ska endast följande bestämmelser om förvärvade rättigheter gälla:

För de medborgare i medlemsstaterna som utbildats till sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård i Rumänien och vars utbildning inte uppfyller minimikraven gällande utbildning i artikel 31 ska medlemsstaterna erkänna de nedan angivna bevisen på formella kvalifikationer som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, förutsatt att dessa bevis åtföljs av ett intyg som visar att dessa personer faktiskt och lagligen har varit verksamma som sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård i Rumänien, inklusive har haft fullt ansvar för planeringen, organisationen och patientvården under en period av minst tre år i följd under den femårsperiod som föregår utfärdandet av intyget.

a) *Certificat de competenţe profesionale de asistent medical generalist* med eftergymnasial utbildning vid en *şcoală postlicealã*, som intygar att utbildningen påbörjades före den 1 januari 2007.

b) *Diplomă de absolvire de asistent medical generalist* med en kortare högskoleutbildning, som intygar att utbildningen påbörjades före den 1 oktober 2003.

c) *Diplomă de licenţă de asistent medical generalist* med en längre högskoleutbildning, som intygar att utbildningen påbörjades före den 1 oktober 2003.

▼B

Avsnitt 4

Tandläkare

Artikel 34

Grundläggande tandläkarutbildning

1. För att bli antagen till grundläggande tandläkarutbildning skall sökanden inneha ett examensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som berättigar honom/henne att bli antagen till den aktuella utbildningen vid universitet eller vid högskolor som tillerkänts likvärdig ställning i en medlemsstat.

▼M9

2. Den grundläggande tandläkarutbildningen ska omfatta minst fem års studier, eller ett likvärdigt antal ECTS-poäng, och ska bestå av minst 5 000 timmars teoretisk och praktisk utbildning på heltid som minst inbegriper den utbildningsplan som anges i punkt 5.3.1 i bilaga V och som tillhandahålls vid universitet eller högskola som tillerkänts likvärdig ställning eller under tillsyn av ett universitet.

▼M9

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om ändring av förteckningen i punkt 5.3.1 i bilaga V, i syfte att anpassa den till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

De ändringar som avses i det andra stycket får inte medföra någon ändring av gällande viktiga principer i medlemsstaterna inom yrkeslagstiftningen när det gäller utbildning och tillträdesvillkor för fysiska personer. Sådana ändringar ska respektera medlemsstaternas ansvar för hur utbildningssystemen ska organiseras, i enlighet med artikel 165.1 i EUF-fördraget.

▼B

3. Den grundläggande tandläkarutbildningen skall garantera att den blivande tandläkaren har förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

a) Tillräckliga kunskaper om de vetenskaper som tandläkarverksamheten bygger på och god insikt i vetenskapliga metoder inklusive principerna för bedömning av biologiska funktioner, utvärdering av vetenskapligt vedertagna fakta och analys av data.

b) Tillräckliga kunskaper om friska och sjuka människors kroppskonstitution, fysiologi och beteende samt den fysiska och sociala miljöns påverkan på människans hälsotillstånd, i den mån dessa faktorer påverkar tandläkarverksamheten.

c) Tillräckliga kunskaper om tändernas, munnens, käkarnas och omkringliggande vävnaders anatomi och funktioner, i såväl friskt som sjukt tillstånd, och deras förhållande till patientens allmänna hälsotillstånd samt fysiska och sociala välbefinnande.

d) Tillräckliga kunskaper om kliniska discipliner och metoder som ger tandläkaren en sammanhängande bild av anomalier, skador och sjukdomar i tänderna, munnen, käkarna och omkringliggande vävnader och av förebyggande, diagnostisk och terapeutisk tandläkarverksamhet.

e) Tillräcklig klinisk erfarenhet under lämplig handledning.

Utbildningen skall ge den blivande tandläkaren de färdigheter som är nödvändiga för att utöva all verksamhet som innebär förebyggande, diagnos och behandling av anomalier och sjukdomar i tänder, mun, käkar och omkringliggande vävnader.

▼B

Artikel 35

Utbildning till specialisttandläkare

▼M9

1. För att bli antagen till utbildning för specialisttandläkare ska det krävas en fullgjord grundläggande tandläkarutbildning som avses i artikel 34, eller de handlingar som avses i artiklarna 23 och 37.

▼B

2. Utbildningen till specialisttandläkare skall omfatta teoretisk och praktisk utbildning vid universitet, behandlingscentrum för studier och forskning eller, i förekommande fall, annan vårdinrättning som godkänts av behöriga myndigheter eller organ i detta syfte.

▼M9

Utbildning till specialisttandläkare på heltid ska omfatta minst tre år, och ska ske under tillsyn av behöriga myndigheter eller organ. Den ska innebära personlig medverkan och ansvarstagande av den blivande tandläkaren i verksamheten på avdelningen i fråga.

▼B

3. För att medlemsstaterna skall utfärda ett utbildningsbevis för specialisttandläkare krävs ett utbildningsbevis som avser grundläggande tandläkarutbildning enligt punkt 5.3.2 i bilaga V.

▼M9

4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om anpassning av den minimilängd på utbildningen som avses i punkt 2, i syfte att anpassa den till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

5. I syfte att uppdatera detta direktiv och för att vederbörligen beakta ändringar i nationell lagstiftning, ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om tillägg av nya specialistområden för tandläkare i punkt 5.3.3 i bilaga V, förutsatt att dessa är gemensamma för minst två femtedelar av medlemsstaterna.

▼B

Artikel 36

Utövande av yrkesverksamhet som tandläkare

1. I detta direktiv skall yrkesverksamhet som tandläkare innebära sådan verksamhet som definieras i punkt 3 och som utövas av personer med de yrkestitlar som anges i punkt 5.3.2 i bilaga V.

2. Tandläkaryrket skall grunda sig på den tandläkarutbildning som avses i artikel 34 och är ett särskilt yrke skilt från yrket som läkare och specialistläkare. Utövande av yrkesverksamhet som tandläkare förutsätter innehav av något av de bevis på formella kvalifikationer som anges i punkt 5.3.2 i bilaga V. Personer som omfattas av artikel 23 eller 37 skall likställas med innehavare av ett sådant bevis på formella kvalifikationer.

▼B

3. Medlemsstaterna skall se till att tandläkare generellt skall ha tillträde till verksamhet som innebär förebyggande, diagnos och behandling av anomalier och sjukdomar i tänder, mun, käkar och omkringliggande vävnader i enlighet med de i lag fastställda bestämmelserna och de yrkesetiska reglerna för yrket på de referensdatum som anges i punkt 5.3.2 i bilaga V.

Artikel 37

Förvärvade rättigheter för tandläkare

1. Varje medlemsstat skall, för utövandet av yrkesverksamhet som tandläkare under de yrkestitlar som anges i punkt 5.3.2 i bilaga V, erkänna de bevis på formella kvalifikationer ►M1 som läkare som utfärdats i Italien, Spanien, Österrike, Tjeckien, Slovakien och Rumänien ◄ för personer som påbörjat sin läkarutbildning senast det referensdatum som anges i den bilagan för den berörda medlemsstaten, om dessa bevis på formella kvalifikationer åtföljs av ett intyg utfärdat av de behöriga myndigheterna i den medlemsstaten.

Detta intyg skall bekräfta att följande två villkor uppfyllts:

a) Att dessa personer i den medlemsstaten faktiskt, legalt och huvudsakligen har utövat den verksamhet som avses i artikel 36 under minst tre år i följd under den femårsperiod som föregår utfärdandet av intyget.

b) Att dessa personer är behöriga att utöva denna verksamhet på samma villkor som innehavare av de bevis på formella kvalifikationer som anges för denna medlemsstat i punkt 5.3.2 i bilaga V.

Personer som framgångsrikt har fullföljt studier som omfattar minst tre år och som av de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten intygats vara likvärdiga med den utbildning som avses i artikel 34, skall undantas från kravet på tre års yrkespraktik enligt andra stycket led a.

När det gäller Tjeckien och Slovakien omfattas de bevis på formella kvalifikationer som erhållits i f.d. Tjeckoslovakien av erkännande på samma sätt som tjeckiska och slovakiska bevis på formella kvalifikationer och på samma villkor som angivits i de föregående styckena.

2. Varje medlemsstat skall erkänna sådana bevis på formella kvalifikationer som läkare som utfärdats i Italien för personer som påbörjat sin läkarutbildning på universitetsnivå mellan den 28 januari 1980 och den 31 december 1984, om dessa bevis åtföljs av ett intyg utfärdat av de behöriga italienska myndigheterna.

Detta intyg skall bekräfta att följande tre villkor uppfyllts:

a) Att dessa personer har godkänts i det särskilda lämplighetsprov som har anordnats av behöriga italienska myndigheter för att kontrollera att sökandena har en kunskaps- och färdighetsnivå jämförbar med den som krävs av innehavare av det bevis på formella kvalifikationer som anges för Italien i punkt 5.3.2 i bilaga V.

b) Att dessa personer i Italien faktiskt, legalt och huvudsakligen har utövat den verksamhet som anges i artikel 36 under minst tre år i följd under den femårsperiod som föregår utfärdandet av intyget.

▼B

c) Att de är behöriga att utöva eller att de faktiskt, legalt och huvudsakligen utövar den verksamhet som anges i artikel 36 på samma villkor som innehavare av de bevis på formella kvalifikationer som anges för Italien i punkt 5.3.2 i bilaga V.

Personer som framgångsrikt har fullföljt studier som omfattar minst tre år och som enligt de behöriga myndigheterna intygats vara likvärdiga med den utbildning som avses i artikel 34, skall undantas från skyldigheten att avlägga ett sådant lämplighetsprov som avses i andra stycket led a.

Personer som påbörjat sin läkarutbildning på universitetsnivå efter den 31 december 1984 skall behandlas på samma sätt som de personer som avses ovan, förutsatt att de studier under tre år som nämns ovan påbörjades före den 31 december 1994.

▼M9

3. För bevis på tandläkares formella kvalifikationer ska medlemsstaterna erkänna sådana bevis i enlighet med artikel 21 i de fall då de sökande påbörjade sin utbildning före den 18 januari 2016.

4. Varje medlemsstat ska erkänna bevis på formell behörighet som läkare utfärdade i Spanien för yrkesutövare som påbörjade sin läkarutbildning på universitetsnivå mellan den 1 januari 1986 och den 31 december 1997, om dessa bevis åtföljs av ett intyg utfärdat av de spanska behöriga myndigheterna.

Detta intyg ska bekräfta att följande villkor har uppfyllts:

a) Yrkesutövaren ska framgångsrikt ha fullföljt studier som omfattar minst tre år och som av de spanska behöriga myndigheterna intygats vara likvärdiga med den utbildning som avses i artikel 34.

b) Yrkesutövaren ska i Spanien faktiskt, legalt och huvudsakligen ha utövat den verksamhet som anges i artikel 36 under minst tre år i följd under den femårsperiod som föregår utfärdandet av intyget.

c) Yrkesutövaren ska vara behörig att utöva eller ska faktiskt, legalt och huvudsakligen utövat den verksamhet som anges i artikel 36 på samma villkor som innehavare av de bevis på formell behörighet som anges för Spanien i punkt 5.3.2 i bilaga V.

▼B

Avsnitt 5

Veterinär

Artikel 38

Veterinärutbildning

▼M9

1. Utbildningen för veterinärer ska sammanlagt omfatta minst fem års studier på heltid med teoretisk och praktisk undervisning, eller som dessutom kan uttryckas med ett likvärdigt antal ECTS-poäng, och ska minst inbegripa den utbildningsplan som anges i punkt 5.4.1 i bilaga V, vid universitet eller högskola som tillerkänts likvärdig ställning eller under tillsyn av ett universitet.

▼M9

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om ändring av förteckningen i punkt 5.4.1 i bilaga V, i syfte att anpassa den till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

De ändringar som avses i det andra stycket får inte medföra någon ändring av gällande viktiga principer i medlemsstaterna inom yrkeslagstiftningen när det gäller utbildning och tillträdesvillkor för fysiska personer. Sådana ändringar ska respektera medlemsstaternas ansvar för hur utbildningssystemen ska organiseras, i enlighet med artikel 165.1 i EUF-fördraget.

▼B

2. För att bli antagen till veterinärutbildningen måste sökanden inneha examensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som berättigar honom/henne att bli antagen till den aktuella utbildningen vid universitet eller vid högskolor som tillerkänts likvärdig ställning i en medlemsstat när det gäller denna utbildning.

▼M9

3. Veterinärutbildningen ska garantera att yrkesutövaren i fråga har förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

a) Tillräckliga kunskaper om de vetenskaper som veterinärverksamheten bygger på och om den unionslagstiftning som gäller denna verksamhet.

b) Tillräckliga kunskaper om djurs anatomi, fysiologi, beteende och fysiologiska behov liksom om de färdigheter och kompetenser som behövs för djurhållning, utfodring, djurs välbefinnande, reproduktion och allmän hygien.

c) Nödvändiga kliniska, epidemiologiska och analytiska färdigheter och kompetenser för förebyggande, diagnos och behandling av sjukdomar hos djur, inklusive anestesiologi, aseptisk kirurgi och smärtfri död, vare sig det gäller enskilda djur eller grupper av djur, inklusive särskilda kunskaper om de sjukdomar som kan överföras till människan.

d) Tillräckliga kunskaper, färdigheter och kompetenser för förebyggande medicin, inklusive kompetens för att hantera utredningar och intyg.

e) Tillräckliga kunskaper om hygien och teknik vid produktion och framställning av samt handel med djurfoder eller livsmedel av animaliskt ursprung, inklusive de färdigheter och kompetenser som krävs för att förstå och förklara god praxis på området.

f) Nödvändiga kunskaper, färdigheter och kompetenser för att på ett ansvarsfullt och förnuftigt sätt använda veterinärmedicinska läkemedel för att behandla djur och garantera en säker livsmedelskedja samt miljöskydd.

▼B

Artikel 39

Förvärvade rättigheter för veterinärer

För de medborgare i medlemsstaterna vars bevis på formella kvalifikationer som veterinär har utfärdats av Estland eller vars utbildning har påbörjats i denna stat före den 1 maj 2004 skall medlemsstaterna — utan att det påverkar tillämpningen av artikel 23.4 — erkänna dessa bevis på formella kvalifikationer som veterinär, om de åtföljs av ett intyg som visar att dessa personer faktiskt och lagligen i Estland har utövat verksamhet som veterinär under minst fem år i följd under de sju år som föregick utfärdandet av intyget.

Avsnitt 6

Barnmorska

Artikel 40

Barnmorskeutbildning

1. Barnmorskeutbildning skall omfatta minst en av följande utbildningar:

a) En barnmorskeutbildning på heltid som omfattar minst tre års praktiska och teoretiska studier (utbildningsväg I) och minst den utbildningsplan som anges i punkt 5.5.1 i bilaga V.

b) En barnmorskeutbildning på heltid som varar minst 18 månader (utbildningsväg II) och omfattar minst den utbildningsplan som anges i punkt 5.5.1 i bilaga V och som inte ingått i likvärdig undervisning inom utbildningen till sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård.

Medlemsstaterna skall se till att den institution som utbildar barnmorskor är ansvarig för samordningen av teori och praktiktjänstgöring under hela utbildningen.

▼M9

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om ändring av förteckningen i punkt 5.5.1 i bilaga V, i syfte att anpassa den till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

De ändringar som avses i tredje stycket får inte medföra någon ändring av gällande viktiga principer i medlemsstaterna inom yrkeslagstiftningen när det gäller utbildning och tillträdesvillkor för fysiska personer. Sådana ändringar ska respektera medlemsstaternas ansvar för hur utbildningssystemen ska organiseras, i enlighet med artikel 165.1 i EUF-fördraget.

2. För att bli antagen till barnmorskeutbildningen krävs att ett av följande villkor uppfylls:

a) Minst tolv års fullföljd allmän skolutbildning eller bevis på godkänt inträdesprov på motsvarande nivå till barnmorskeskola, för utbildningsväg I.

▼M9

b) Innehav av bevis på formella kvalifikationer för sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård enligt punkt 5.2.2 i bilaga V, för utbildningsväg II.

3. Barnmorskeutbildningen ska garantera att yrkesutövaren i fråga har förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

a) Tillräckliga kunskaper om de vetenskaper som barnmorskeverksamheten bygger på, särskilt barnmorskekunskap, obstetrik och gynekologi.

b) Tillräckliga kunskaper om yrkesetik och lagstiftning som är relevant för att utöva yrket.

c) Tillräckliga allmänmedicinska kunskaper (biologiska funktioner, anatomi och fysiologi) och kunskaper om obstetrisk och neonatal farmakologi samt kunskaper om sambandet mellan människans hälsotillstånd, människans fysiska och sociala miljö och människans beteende.

d) Tillräcklig klinisk erfarenhet som förvärvats vid godkända institutioner där barnmorskan självständigt och på eget ansvar i den utsträckning som är nödvändigt och med undantag av en patologisk situation, har kunnat bedriva mödravård, ansvara för förlossningen och dess konsekvenser vid godkända institutioner, övervaka förlossningsarbetet och födseln, vården efter förlossningen och neonatal återupplivning i väntan på en läkare.

e) Tillräcklig insikt i utbildningen av hälso- och sjukvårdspersonal och erfarenhet av samarbete med sådan personal.

▼B

Artikel 41

Förfarande för erkännande av bevis på formella kvalifikationer som barnmorska

▼M9

1. De bevis på formella kvalifikationer som barnmorska som anges i punkt 5.5.2 i bilaga V ska erkännas automatiskt i enlighet med artikel 21 om de uppfyller något av följande villkor:

a) Utbildning på heltid till barnmorska under minst tre år, eller ett likvärdigt förvärvade antal ECTS-poäng bestående av minst 4 600 timmar teoretisk och praktisk utbildning, varav minst en tredjedel av tiden ska vara klinisk undervisning.

b) Utbildning på heltid till barnmorska under minst två år, eller ett likvärdigt antal förvärvade ECTS-poäng bestående av minst 3 600 timmar, som förutsätter innehav av bevis på formella kvalifikationer som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård enligt punkt 5.2.2 i bilaga V.

c) Utbildning på heltid till barnmorska under minst 18 månader, eller ett likvärdigt antal förvärvade ECTS-poäng bestående av minst 3 000 timmar, som förutsätter innehav av bevis på formella kvalifikationer som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård enligt punkt 5.2.2 i bilaga V och som åtföljs av ettårig yrkespraktik, för vilken ett intyg utfärdats i enlighet med punkt 2.

▼B

2. Det intyg som avses i punkt 1 skall vara utfärdat av de behöriga myndigheterna i ursprungsmedlemsstaten. Intyget skall styrka att vederbörande, efter att ha erhållit bevis på formella kvalifikationer som barnmorska, på ett tillfredsställande sätt har utfört en barnmorskas alla arbetsuppgifter under motsvarande period på sjukhus eller annan vårdinrättning som erkänts för detta ändamål.

Artikel 42

Utövande av yrkesverksamhet som barnmorska

1. Bestämmelserna i detta avsnitt skall tillämpas på verksamhet som barnmorska så som denna definieras av varje medlemsstat, om inte annat föreskrivs i punkt 2, och utövas under de yrkestitlar som anges i punkt 5.5.2 i bilaga V.

2. Medlemsstaterna skall se till att barnmorskorna åtminstone får tillträde till och rätt att utöva följande verksamhet:

a) Ge korrekt information och användbara råd om familjeplanering.

b) Diagnostisera graviditet och övervaka en normal graviditet; utföra de undersökningar som krävs för att övervaka en normal graviditetsutveckling.

c) Föreskriva eller rekommendera de undersökningar som är nödvändiga för att så tidigt som möjligt diagnostisera riskgraviditeter.

d) Utarbeta program för de blivande föräldrarnas förberedelse inför sin roll och fullständig förberedelse inför barnets födelse samt ge dem råd om hygien och näringstillförsel.

e) Ta hand om och bistå modern under förlossningen och övervaka fostrets tillstånd i livmodern genom lämpliga kliniska och tekniska medel.

f) Leda spontanförlossningar och vid behov utföra episiotomi samt i brådskande fall assistera vid sätesförlossning.

g) Känna igen varningssignaler om onormala tillstånd hos modern eller barnet, som kräver att läkare ingriper, och vid behov bistå denne; vidta nödvändiga krisåtgärder när läkare inte finns till hands, särskilt manuellt avlägsnande av placenta, eventuellt följt av manuell undersökning av livmodern.

h) Undersöka och ta hand om det nyfödda barnet; ta alla initiativ som krävs och eventuellt genomföra omedelbar återupplivning.

i) Ta hand om och övervaka moderns återhämtning efter förlossningen och ge modern all nödvändig information om spädbarnsvård så att hon kan ge det nyfödda barnet bästa möjliga utveckling.

j) Utföra behandling som ordinerats av läkare.

k) Föra de journaler som behövs.

▼B

Artikel 43

Förvärvade rättigheter för barnmorskor

1. För de medborgare i medlemsstaterna vars bevis på formella kvalifikationer uppfyller alla de minimikrav för utbildningen som fastställs i artikel 40, men vilka med stöd av artikel 41 endast skall erkännas om de åtföljs av det intyg om yrkespraktik som avses i nämnda artikel 41.2, skall varje medlemsstat som tillräckligt bevis erkänna de bevis på formella kvalifikationer som barnmorska som utfärdats av dessa medlemsstater före det referensdatum som avses i punkt 5.5.2 i bilaga V när de åtföljs av ett intyg som visar att dessa medborgare faktiskt och legalt utövat verksamheten i fråga under minst två år i följd under den femårsperiod som föregår utfärdandet av intyget.

▼M9

1a. När det gäller bevis på formella kvalifikationer som barnmorska ska medlemsstaterna automatiskt erkänna sådana kvalifikationer i fråga om vilka den sökande påbörjade utbildningen före 18 januari 2016, och kravet för att bli antagen till utbildningen var tio år av allmän skolutbildning eller motsvarande nivå när det gäller utbildningsväg I, eller när den sökande har fullgjort en utbildning till sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård styrkt av bevis på formella kvalifikationer enligt punkt 5.2.2. i bilaga V innan denne påbörjade en barnmorskeutbildning när det gäller utbildningsväg II.

▼B

2. Bestämmelserna i punkt 1 skall gälla för medborgare i medlemsstaterna vars bevis på formella kvalifikationer som barnmorska styrker utbildning som erhållits inom f.d. Tyska demokratiska republikens territorium och som uppfyller alla de minimikrav som fastställs för utbildningen i artikel 40, men vilka med stöd av artikel 41 endast skall erkännas om de åtföljs av det intyg om yrkespraktik som avses i nämnda artikel 41.2, när de styrker en utbildning som påbörjats före den 3 oktober 1990.

▼M9

---

4. Medlemsstaterna ska erkänna de bevis på formella kvalifikationer som barnmorska som

a) utfärdats i Polen till barnmorskor vars utbildning avslutades före den 1 maj 2004 utan att dessa uppfyller minimikraven för utbildning enligt artikel 40, och

b) vilka bestyrks genom en kandidatexamen som grundar sig på ett särskilt kompletteringsprogram som beskrivs i

i) artikel 11 i lagen av den 20 april 2004 om ändring av lagen om sjuksköterske- och barnmorskeyrkena och om vissa andra rättsakter (Republiken Polens officiella tidning 2004, nr 92, punkt 885 och 2007, nr 176, punkt 1237), och i hälsovårdsministerns förordning av den 11 maj 2004 om närmare bestämmelser för utbildning av sjuksköterskor och barnmorskor som har examensbevis från gymnasieskola (avgångsbetyg – studentexamen) och har avslutat utbildning vid medicinskt gymnasium eller vårdskola med sjuksköterske- och barnmorskeutbildning (Republiken Polens officiella tidning av den 2004 nr 110, punkt 1170 och 2010 nr 65 punkt 420) eller

▼M9

ii) artikel 53.3 led 3 i lagen av den 15 juli 2011 om sjuksköterske- och barnmorskeyrkena (Republiken Polens officiella tidning 2011 nr 174, punkt 1039), och i hälsovårdsministerns förordning av den 14 juni 2012 om närmare bestämmelser för högre utbildning av sjuksköterskor och barnmorskor som har examensbevis från gymnasieskola (avgångsbetyg – studentexamen) och som har avslutat sin utbildning vid medicinskt gymnasium eller sekundärutbildning med sjuksköterske- och barnmorskeutbildning (Republiken Polens officiella tidning 2012, punkt 770),

i syfte att kontrollera att barnmorskan har en kunskaps- och kompetensnivå som är jämförbar med nivån för barnmorskor med de kvalifikationer som för Polen anges i punkt 5.2.2 i bilaga V.

▼M1

Artikel 43a

När det gäller rumänska behörighetsbevis för barnmorskor skall endast följande bestämmelser om förvärvade rättigheter gälla:

När det gäller medborgare i medlemsstater vars behörighetsbevis för barnmorska (asistent medical obstetrică-ginecologie/obstetrik- och gynekologisköterska) utfärdades av Rumänien före anslutningen och inte uppfyller de minimikrav för utbildning som fastställs i artikel 40, skall varje medlemsstat erkänna dessa behörighetsbevis för barnmorskor såsom varande tillräckliga bevis, när dessa intyg åtföljs av ett intyg som styrker att dessa medborgare i medlemsstaterna faktiskt och lagligen i Rumänien har ägnat sig åt verksamhet som barnmorska under minst fem år i följd under de sju år som föregick utfärdandet av intyget.

▼A1

Artikel 43b

Förvärvade rättigheter för barnmorskor ska inte tillämpas med avseende på följande kvalifikationer som förvärvats i Kroatien före den 1 juli 2013: viša medicinska sestra ginekološko- opstetričkog smjera (högre sjuksköterska med specialisering i gynekologi och obstetrik), medicinska sestra ginekološko-opstetričkog smjera (sjuksköterska med specialisering i gynekologi och obstetrik), viša medicinska sestra primaljskog smjera (högre sjuksköterska med barnmorskeexamen på universitetsnivå), medicinska sestra primaljskog smjera (sjuksköterska med barnmorskeexamen på universitetsnivå), ginekološko-opstetrička primalja (barnmorska med kompetens i gynekologi och obstetrik) och primalja (barnmorska).

▼B

Avsnitt 7

▼C2

Apotekare

▼B

Artikel 44

▼C2

Apotekarutbildning

▼B

1. För att bli antagen till ▶C2 apotekarutbildning ◀ skall sökanden inneha examensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som berättigar honom/henne eller henne att bli antagen till den aktuella utbildningen vid universitet eller vid högskolor som tillerkänts likvärdig ställning i en medlemsstat.

▼M9

2. Av bevis på formella kvalifikationer för apotekare ska det framgå att minst fem års utbildning genomgåtts, eller att ett likvärdigt antal ECTS-poäng förvärvats, vilket minst omfattar följande:

a) Fyra års teoretisk och praktisk undervisning på heltid vid universitet eller högskola som tillerkänts likvärdig ställning eller under tillsyn av ett universitet.

b) Under eller vid utgången av den teoretiska och praktiska undervisningen, sex månaders praktik på ett apotek som är öppet för allmänheten eller på ett sjukhus under tillsyn av sjukhusets farmaceutiska avdelning.

Den utbildning som avses i denna punkt ska minst omfatta den utbildningsplan som anges i punkt 5.6.1 i bilaga V. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om ändring av förteckningen i punkt 5.6.1 i bilaga V, i syfte att anpassa den till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen, inklusive utvecklingen av farmakologisk praktik.

De ändringar som avses i det andra stycket får inte medföra någon ändring gällande viktiga principer i medlemsstaterna inom yrkeslagstiftningen när det gäller utbildning och tillträdesvillkor för fysiska personer. Sådana ändringar ska respektera medlemsstaternas ansvar för hur utbildningssystemen ska organiseras, i enlighet med artikel 165.1 i EUF-fördraget.

▼B

3. Utbildningen skall garantera att den blivande ►C2 apotekaren ◄ har förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

a) Tillräckliga kunskaper om läkemedel och de substanser som används vid läkemedelstillverkning.

b) Tillräckliga kunskaper om farmaceutisk teknologi samt fysisk, kemisk, biologisk och mikrobiologisk kontroll av läkemedel.

c) Tillräckliga kunskaper om läkemedels nedbrytning (metabolism) och verkningar, giftiga ämnens verkningssätt och användningen av läkemedel.

d) Tillräckliga kunskaper för att utvärdera vetenskapliga data om läkemedel för att på denna grund kunna ge upplysningar.

e) Tillräckliga kunskaper om gällande föreskrifter och andra villkor för att kunna utöva farmaceutisk verksamhet.

▼B

Artikel 45

Utövande av yrkesverksamhet som ►C2 apotekare ◄

1. I detta direktiv avses med verksamhet som ►C2 apotekare ◄ sådan verksamhet som, när det gäller tillträde till och rätten att utöva den, i en eller flera medlemsstater omfattas av villkor som rör yrkeskvalifikationerna, och som står öppen för de personer som innehar något av de bevis på formella kvalifikationer som anges i punkt 5.6.2 i bilaga V.

▼M9

2. Medlemsstaterna ska se till att innehavare av bevis på formella kvalifikationer i farmaci på universitetsnivå eller motsvarande nivå som uppfyller villkoren i artikel 44 får tillträde till och rätt att utöva åtminstone följande verksamhet, med förbehåll för eventuella krav på kompletterande yrkeserfarenhet:

a) Galenisk utveckling av läkemedel.

b) Framställning och kontroll av läkemedel.

c) Laboratoriekontroll av läkemedel.

d) Lagring, förvaring och distribution av läkemedel i partihandelsledet.

e) Anskaffning, beredning, kontroll, lagring, utlämning och tillhandahållande av säkra och effektiva läkemedel av erforderlig kvalitet på apotek som är öppna för allmänheten.

f) Beredning, kontroll, lagring och tillhandahållande av säkra och effektiva läkemedel av erforderlig kvalitet på sjukhus.

g) Tillhandahållande av information och rådgivning om själva läkemedlen, inklusive om lämplig användning.

h) Rapportering om farmaceutiska produkters biverkningar till de behöriga myndigheterna.

i) Individuell uppföljning av patienter under medicinering.

j) Bidrag till lokala eller nationella folkhälsokampanjer.

▼B

3. Om det i en medlemsstat inte bara krävs bevis på formella kvalifikationer enligt förteckningen i punkt 5.6.2 i bilaga V för tillträde till eller utövande av någon form av verksamhet som ►C2 apotekare ◄, utan även kompletterande yrkeserfarenhet, skall den medlemsstaten som tillräckligt bevis erkänna intyg utfärdat av de behöriga myndigheterna i ursprungsmedlemsstaten som styrker att personen i fråga har utövat nämnda verksamhet under motsvarande period i ursprungsmedlemsstaten.

4. Det erkännande som avses i punkt 3 skall inte vara tillämpligt på den tvååriga yrkeserfarenhet som krävs i Storhertigdömet Luxemburg för beviljande av statligt tillstånd att driva apotek som är öppna för allmänheten.

▼B

5. Om det den 16 september 1985 i en medlemsstat fanns ett urvalssystem för att bland de ►C2 apotekare ◄ som avses i punkt 2 välja ut dem som skall tilldelas de nya apotek som skall öppnas inom ramen för ett nationellt geografiskt fördelningssystem, får denna medlemsstat, med avvikelse från punkt 1, fortsätta med detta urvalssystem och kräva att de medborgare i medlemsstaterna som innehar något av de bevis på formella kvalifikationer för ►C2 apotekare ◄ som anges i punkt 5.6.2 i bilaga V eller omfattas av bestämmelserna i artikel 23 deltar i detta.

Avsnitt 8

Arkitekt

▼M9

Artikel 46

Arkitektutbildning

1. Utbildningen till arkitekt ska omfatta

a) sammanlagt minst fem års studier på heltid vid universitet eller jämförbar läroanstalt som avslutas med en godkänd examen på universitetsnivå,

b) minst fyra års studier på heltid vid universitet eller jämförbar läroanstalt som avslutas med en godkänd examen på universitetsnivå jämte ett bevis på två års yrkespraktik som slutförts i enlighet med punkt 4.

2. Arkitektur måste vara huvudkomponenten i den utbildning som avses i punkt 1. Utbildningen ska upprätthålla jämvikt mellan teoretiska och praktiska moment i arkitektutbildning och ska minst garantera att de studerande tillägnar sig följande kunskap, färdighet och förmåga:

a) Förmågan att utforma arkitektoniska projekt som uppfyller både estetiska och tekniska krav.

b) Tillräcklig kunskap om arkitekturens historia och teori och besläktade konstarter, teknik och humaniora.

c) Kunskap om konstens inflytande på kvaliteten på arkitektonisk formgivning.

d) Tillräcklig kunskap om stadsplanering, fysisk planering och de färdigheter som krävs för planeringsprocessen.

e) Förståelse av förhållandet mellan människor och byggnader och mellan byggnader och deras omgivning, och i behovet av att anpassa byggnaderna och ytorna mellan dem efter mänskliga behov och proportioner.

▼M9

f) Förståelse av arkitektyrket och arkitektens roll i samhället, i synnerhet vid utarbetandet av projektunderlag som tar hänsyn till sociala faktorer.

g) Förståelse av utrednings- och förberedelsemetoderna för underlagen i ett konstruktionsprojekt.

h) Förståelse av de dimensionsmässiga, byggnadstekniska och ingenjörsmässiga problem som är förbundna med byggnadskonstruktion.

i) Tillräcklig kunskap om fysiska problem och teknik och byggnaders funktion, så att dessa inomhus blir bekväma och ger skydd mot olika väderförhållanden, inom ramen för hållbar utveckling.

j) De färdigheter i byggnadsutformning som behövs för att uppfylla användarnas krav inom ramen för begränsningar på grund av kostnadsfaktorer och byggnormer.

k) Tillräcklig kunskap om de branscher, organisationer, bestämmelser och metoder som är förbundna med att omvandla konstruktionsritningar till byggnader och att detaljplanera hela projekt.

3. Antalet år i sådan akademisk utbildning som avses i punkterna 1 och 2 kan också uttryckas med ett likvärdigt antal ECTS-poäng.

4. Den yrkespraktik som avses i punkt 1 b ska ske först efter det att de tre första studieåren har avslutats. Minst ett år av yrkespraktiken ska bygga på de kunskaper, färdigheter och förmåga som förvärvats under de studier som avses i punkt 2. Yrkespraktiken ska därför bedrivas under tillsyn av en person eller ett organ som har godkänts av ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet. Sådan övervakad praktik får ske i vilket land som helst. Yrkespraktiken ska utvärderas av ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet.

Artikel 47

Undantag från kraven för arkitektutbildningen

Genom undantag från artikel 46 ska följande också anses uppfylla kraven i artikel 21: utbildning inom ramen för program för bättre befordringsmöjligheter eller universitetsstudier på deltid som uppfyller kraven i artikel 46.2, vilket intygas genom en godkänd examination i arkitektur för en yrkesutövare som arbetat under minst sju år på arkitektområdet under överinseende av en arkitekt eller arkitektbyrå. Denna examination ska vara på universitetsnivå och vara likvärdig med den slutexamen som avses i artikel 46.1 b.

▼B

Artikel 48

Utövande av yrkesverksamhet som arkitekt

1. Med yrkesverksamhet som arkitekt avses i detta direktiv den verksamhet som vanligtvis utövas under yrkestiteln arkitekt.

2. De medborgare i en medlemsstat som fått rätt att bära titeln arkitekt i enlighet med en lag som ger den behöriga myndigheten i en medlemsstat möjlighet att ge denna titel åt medborgare i medlemsstaterna som utmärkt sig särskilt genom sina insatser på arkitekturområdet, skall anses uppfylla de krav som fastställts för att få utöva arkitektverksamhet under yrkestiteln arkitekt. Ifrågavarande personers verksamhet som arkitekt skall intygas genom ett bevis utfärdat av deras ursprungsmedlemsstat.

Artikel 49

Förvärvade rättigheter som arkitekt

►C2 1. Varje medlemsstat ska erkänna de bevis på formella kvalifikationer som arkitekt som anges i bilaga VI ◄ vilka utfärdas av övriga medlemsstater avseende en utbildning som påbörjats senast under det referensläsår som anges i den bilagan, även om de inte uppfyller minimikraven enligt artikel 46, genom att ge innehavare av dessa bevis på formella kvalifikationer tillträde till och rätt att utöva verksamhet som arkitekt på samma villkor som innehavare av bevis på formella kvalifikationer som utfärdats av denna medlemsstat.

Intyg från de behöriga myndigheterna i Förbundsrepubliken Tyskland om att bevis på formella kvalifikationer som utfärdats från och med den 8 maj 1945 av de behöriga myndigheterna i f.d. Tyska demokratiska republiken är likvärdiga med dem som avses i den bilagan skall följaktligen erkännas.

▼M9

1a. Punkt 1 ska också tillämpas på de bevis på formella kvalifikationer som arkitekt som förtecknas i bilaga V, om utbildningen inletts före den 18 januari 2016.

▼B

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 skall varje medlemsstat, när det gäller tillträde till och utövande av verksamhet som arkitekt med yrkestiteln arkitekt, som bevis på formella kvalifikationer erkänna intyg som utfärdas för medborgare i medlemsstaterna av de medlemsstater där tillträde till och utövande av verksamhet som arkitekt var reglerad vid nedanstående datum och ge dessa intyg samma ställning på sitt territorium som de intyg medlemsstaten själv utfärdar:

a) Den 1 januari 1995 för Österrike, Finland och Sverige.

b) Den 1 maj 2004 för Tjeckien, Estland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Slovenien och Slovakien.

▼M8

ba) Den 1 juli 2013 för Kroatien.

▼B

c) Den 5 augusti 1987 för övriga medlemsstater.

De intyg som avses i första stycket skall ange att innehavaren har fått tillstånd att bära yrkestiteln arkitekt senast detta datum och har varit aktivt verksam på området enligt dessa bestämmelser under minst tre år i följd under den femårsperiod som föregick utfärdandet av intyget.

▼M9

3. Varje medlemsstat ska ge följande bevis samma ställning på sitt territorium som de bevis på formella kvalifikationer som medlemsstaten själv utfärdar för tillträde till och utövande av verksamhet som arkitekt: Bevis på avslutad utbildning som existerade den 5 augusti 1985 och påbörjades senast den 17 januari 2014, vid *Fachhochschulen* i Förbundsrepubliken Tyskland av tre års längd, och som uppfyller de krav som fastställs i artikel 46.2 och ger tillträde till den verksamhet som avses i artikel 48 i denna medlemsstat med yrkesbeteckningen arkitekt, under förutsättning att utbildningen kompletteras med fyra års yrkeserfarenhet i Förbundsrepubliken Tyskland och styrks av ett intyg som utfärdats av den behöriga myndighet där den arkitekt som önskar utnyttja bestämmelserna i detta direktiv är registrerad.

KAPITEL IIIa

Automatiskt erkännande på grundval av gemensamma utbildningsprinciper

Artikel 49a

Gemensamma utbildningsramar

1. Vid tillämpning av denna artikel avses med gemensam utbildningsram en gemensam uppsättning minimikrav för kunskaper, färdigheter och kompetenser som behövs för att utöva ett specifikt yrke. En gemensam utbildningsram ska inte ersätta nationella utbildningsprogram, såvida inte en medlemsstat beslutar annorlunda enligt nationell lagstiftning. Medlemsstaterna ska ge innehavare av bevis på yrkeskvalifikationer som förvärvats på grundval av en sådan gemensam utbildningsram tillträde till och rätt att utöva yrket i medlemsstater som reglerar yrket på sitt territorium på samma villkor som innehavare av de bevis på formella kvalifikationer som medlemsstaten själv utfärdar, på villkor att denna utbildningsram uppfyller de krav som fastställs i punkt 2.

2. En gemensam utbildningsram ska uppfylla följande villkor:

a) Den gör det möjligt för fler yrkesutövare att förflytta sig till andra medlemsstater.

b) Yrket som omfattas av den gemensamma utbildningsramen är reglerat, eller utbildningen som leder till yrket är reglerat i minst en tredjedel av medlemsstaterna.

▼M9

c) Den gemensamma uppsättningen av kunskaper, färdigheter och kompetenser utgör en kombination av de kunskaper, färdigheter och kompetenser som krävs i utbildningssystem som är tillämpliga i minst en tredjedel av medlemsstaterna; det ska inte ha någon betydelse om dessa kunskaper, färdigheter och kompetenser har förvärvats inom ramen för en allmän utbildning vid ett universitet eller en högskola eller som en del av en yrkesutbildning.

d) Den gemensamma utbildningsramen ska bygga på de nivåer i den europeiska referensramen för kvalifikationer som definieras i bilaga II till Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande ([1]).

e) Det berörda yrket täcks inte av en annan gemensam utbildningsram och erkänns inte heller automatiskt enligt avdelning III kapitel III.

f) Den gemensamma utbildningsramen har utarbetats efter ett öppet korrekt förfarande, som inbegripit relevanta intressenter från medlemsstater där yrket inte är reglerat.

g) Den gemensamma utbildningsramen tillåter medborgare från samtliga medlemsstater att förvärva yrkeskvalifikationer enligt ramen utan att först behöva vara medlemmar i eller registrerade hos en yrkesorganisation.

3. Representativa yrkesorganisationer på unionsnivå såväl som yrkesorganisationer eller behöriga myndigheter på nationell nivå från minst en tredjedel av medlemsstaterna får skicka förslag till kommissionen på gemensamma utbildningsramar som uppfyller de villkor som fastställs i punkt 2.

4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c för att fastställa en gemensam utbildningsram för ett visst yrke som grundas på de villkor som fastställs i punkt 2 i den här artikeln.

5. En medlemsstat ska undantas från skyldigheten att införa den gemensamma utbildningsram som avses i punkt 4 på sitt territorium och från skyldigheten att bevilja automatiskt erkännande av de yrkeskvalifikationer som förvärvats enligt denna gemensamma utbildningsram, om ett av följande villkor uppfylls:

a) Det finns ingen utbildningsinstitution på dess territorium som erbjuder sådan utbildning i det berörda yrket.

b) Införandet av den gemensamma utbildningsramen skulle ha negativa konsekvenser för hur landets utbildnings- och yrkesutbildningssystem är uppbyggt.

([1]) EUT C 111, 6.5.2008, s. 1.

▼M9

c) Det finns väsentliga skillnader mellan den gemensamma utbildningsramen och den utbildning som krävs på dess territorium, och detta utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen, folkhälsan eller för tjänstemottagarnas säkerhet och miljöskyddet.

6. Medlemsstaterna ska inom sex månader efter ikraftträdandet av den delegerade akt som avses i punkt 4 meddela kommissionen och de andra medlemsstaterna om

a) de nationella kvalifikationerna, och i förekommande fall, de nationella yrkestitlarna, i enlighet med den gemensamma utbildningsramen,

b) all användning av det undantag som avses i punkt 5, tillsammans med en motivering av vilka villkor enligt den punkten som uppfylldes. Kommissionen får, inom tre månader, begära ytterligare förtydligande om den anser att en medlemsstat inte har motiverat eller inte tillräckligt har motiverat att ett av dessa villkor har uppfyllts. Medlemsstaten ska svara inom tre månader från en sådan begäran.

Kommissionen får anta genomförandeakter för att ange nationella yrkeskvalifikationer och nationella yrkestitlar som omfattas av automatiskt erkännande enligt den gemensamma utbildningsram som antas i enlighet med punkt 4.

7. Denna artikel gäller också specialiseringar av ett yrke, förutsatt att sådana specialiseringar rör yrkesverksamhet där tillträdet till och utövandet av denna regleras i de medlemsstater där yrket redan erkänns automatiskt enligt avdelning III kapitel III, men inte specialiseringen i sig.

Artikel 49b

Gemensamma utbildningsprov

1. Vid tillämpning av denna artikel avses med ett gemensamt utbildningsprov ett standardiserat lämplighetsprov som finns tillgängligt i alla deltagande medlemsstater och är reserverat för innehavare av en särskild yrkeskvalifikation. Innehavaren av en särskild yrkeskvalifikation som har godkänts vid ett sådant prov i en medlemsstat ska ha rätt att utöva yrket i en berörd mottagande medlemsstat på samma villkor som innehavarna av sådana yrkeskvalifikationer som erhållits i den medlemsstaten.

2. Ett gemensamt utbildningsprov ska uppfylla följande villkor:

a) Det gör det möjligt för fler yrkesutövare att arbeta i andra medlemsstater.

b) Det yrke som omfattas av det gemensamma utbildningsprovet är reglerat, eller den utbildning som leder till det berörda yrket är reglerat i minst en tredjedel av medlemsstaterna.

c) Det gemensamma utbildningsprovet har utarbetats efter ett öppet korrekt förfarande, som inbegripit relevanta intressenter från medlemsstater där yrket inte är reglerat.

▼M9

d) Medborgare från samtliga medlemsstater får delta i det gemensamma utbildningsprovet och medverka i den praktiska organiseringen av ett sådant prov i medlemsstaterna utan att först behöva vara medlemmar i eller registrerade hos en yrkesorganisation.

3. Representativa yrkesorganisationer på unionsnivå såväl som yrkesorganisationer eller behöriga myndigheter på nationell nivå från minst en tredjedel av medlemsstaterna får skicka förslag till kommissionen på gemensamma utbildningsprov som uppfyller de krav som fastställs i punkt 2.

4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c för att fastställa innehållet i ett gemensamt utbildningsprov och de krav som gäller för att göra och klara provet.

5. En medlemsstat ska undantas från skyldigheten att anordna det gemensamma utbildningsprov som avses i punkt 4 på sitt territorium och från skyldigheten att bevilja automatiskt erkännande för yrkesutövare som har klarat det gemensamma utbildningsprovet, om ett av följande villkor uppfylls:

a) Det berörda yrket är inte reglerat på dess territorium.

b) Innehållet i det gemensamma utbildningsprovet kommer inte att i tillräcklig utsträckning minska de allvarliga hoten mot folkhälsan eller tjänstemottagarnas säkerhet som är relevanta på dess territorium.

c) Innehållet i det gemensamma utbildningsprovet skulle göra yrket betydligt mindre attraktivt jämfört med de nationella kraven.

6. Medlemsstaterna ska inom sex månader efter ikraftträdandet av den delegerade akt som avses i punkt 4 underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om

a) den tillgängliga kapaciteten för att anordna sådana prov,

b) all användning av det undantag som avses i punkt 5, tillsammans med en motivering av vilka villkor enligt den punkten som uppfylldes. Kommissionen får inom tre månader begära ytterligare förtydligande om den anser att en medlemsstat inte har angivit något skäl eller inte har givit tillräckliga skäl till att ett av dessa villkor har uppfyllts. Medlemsstaten ska svara inom tre månader från en sådan begäran.

Kommissionen får anta en genomförandeakt för att ange de medlemsstater där det gemensamma utbildningsprovet, framtaget i enlighet med punkt 4, ska anordnas, hur ofta det ska anordnas under ett kalenderår och övriga arrangemang som krävs för att anordna gemensamma utbildningsprov i medlemsstaterna.

▼B

KAPITEL IV

Gemensamma bestämmelser om etablering

Artikel 50

Handlingar och formföreskrifter

1. När de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten fattar beslut om en ansökan om tillstånd att utöva ett reglerat yrke genom tillämpning av denna avdelning, kan de begära de handlingar och intyg som nämns i bilaga VII.

De handlingar som avses i punkterna 1 d, e och f i bilaga VII får inte vara äldre än tre månader då de fogas till ansökan.

Medlemsstater, institutioner och andra juridiska personer skall behandla överlämnade uppgifter konfidentiellt.

2. Om det finns skälig grund för tvivel får den mottagande medlemsstaten kräva att de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat styrker äktheten av de utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis som utfärdats i den andra medlemsstaten samt, i tillämpliga fall, intygar att personen i fråga, för de yrken som avses i kapitel III i detta avsnitt, har uppfyllt de minimikrav på utbildning som avses i artiklarna 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 och 46.

3. Om det finns skälig grund för tvivel, och om bevis på formella kvalifikationer i enlighet med artikel 3.1 c har utfärdats av en behörig myndighet i en medlemsstat och innefattar utbildning som erhållits helt eller delvis vid en inrättning som etablerats lagligt i en annan medlemsstat, skall den mottagande medlemsstaten ha rätt att hos det behöriga organet i den medlemsstat där examensbeviset har utfärdats kontrollera

a) huruvida utbildningskursen vid den institution som gav utbildningen har godkänts formellt av utbildningsanstalten i den medlemsstat där examensbeviset har utfärdats,

b) huruvida det utfärdade beviset på formella kvalifikationer är detsamma som skulle ha utfärdats om kursen hade följts helt och hållet i den medlemsstat där examensbeviset har utfärdats,

c) huruvida beviset på formella kvalifikationer ger samma yrkesrättigheter i den medlemsstat där examensbeviset har utfärdats.

▼M9

3a. Om det finns skälig grund för tvivel får den mottagande medlemsstaten kräva att de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat bekräftar att den sökande inte är föremål för ett temporärt upphävande av rätten att utöva yrket eller förbjudits att utöva det till följd av en grav yrkesmässig försummelse eller fällande dom på grund av brottslig handling i samband med den sökandes yrkesutövning.

3b. Informationsutbyte mellan olika medlemsstaters behöriga myndigheter enligt denna artikel ska ske via IMI.

▼B

4. Om en mottagande medlemsstat av sina medborgare kräver edsavläggelse eller en högtidlig försäkran för tillträde till ett reglerat yrke och ordalydelsen i denna ed eller förklaring inte kan användas av medborgare i de andra medlemsstaterna, skall medlemsstaten sörja för att den berörde kan använda passande och likvärdiga formuleringar.

Artikel 51

Förfarande för ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer

1. Den behöriga myndigheten i den mottagande medlemsstaten skall bekräfta mottagandet av ansökan inom en månad från och med mottagandet och underrätta sökanden om handlingar eventuellt saknas.

2. En ansökan om tillstånd att få utöva ett reglerat yrke skall behandlas och ett vederbörligen motiverat beslut fattas av den mottagande medlemsstatens behöriga myndighet snarast möjligt och under alla omständigheter inom tre månader efter det att den fullständiga ansökan inkom. Denna tidsfrist kan emellertid förlängas med en månad i fall som omfattas av kapitlen I och II i denna avdelning.

3. Beslutet eller underlåtenhet att meddela beslut inom föreskriven tid kan överklagas hos domstol enligt nationell rätt.

Artikel 52

Användande av yrkestitel

1. Om användandet av yrkestiteln för en av yrkesverksamheterna i fråga är reglerat i en mottagande medlemsstat, skall de övriga medlemsstaternas medborgare vilka har tillstånd att utöva ett reglerat yrke med stöd av avdelning III bära den yrkestitel som i den mottagande medlemsstaten motsvarar detta yrke och använda eventuell förkortning.

2. Om ett yrke är reglerat i den mottagande medlemsstaten genom en sådan sammanslutning eller organisation som avses i artikel 3.2, får medlemsstaternas medborgare bara använda den yrkestitel eller den förkortning som sammanslutningen eller organisationen fastställt om de kan visa att de tillhör sammanslutningen eller organisationen.

Om medlemskapet i sammanslutningen eller organisationen är förenat med vissa kvalifikationer, kan detta krav då det gäller de övriga medlemsstaternas medborgare som innehar yrkeskvalifikationer bara göras gällande på de villkor som föreskrivs i detta direktiv.

▼M9

3. En medlemsstat får inte förbehålla innehavarna av yrkeskvalifikationer användningen av en yrkestitel om den inte har underrättat kommissionen och de övriga medlemsstaterna om den berörda sammanslutningen eller organisationen i enlighet med artikel 3.2.

▼B

AVDELNING IV

DETALJERADE VILLKOR FÖR UTÖVANDE AV YRKET

▼M9

Artikel 53

Språkkunskaper

1. Yrkesutövare som får sina yrkeskvalifikationer erkända ska ha nödvändiga språkkunskaper för att utöva yrkesverksamheten i den mottagande medlemsstaten.

2. En medlemsstat ska säkerställa att alla kontroller som utförs eller övervakas av den behöriga myndigheten för att kontrollera efterlevnad av skyldigheten enligt punkt 1 är begränsade till kunskapen i ett officiellt språk i den mottagande medlemsstaten eller ett förvaltningsspråk i den mottagande medlemsstaten, förutsatt att det också är ett officiellt språk i unionen.

3. Kontroller som genomförs i enlighet med punkt 2 får införas om det yrke som ska utföras har konsekvenser för patientsäkerheten. Kontroller får införas för andra yrken om det finns allvarliga och konkreta tvivel om att yrkesutövaren har tillräckliga språkkunskaper avseende den yrkesverksamhet som yrkesutövaren tänker utöva.

Kontroller får endast ske efter det att ett europeiskt yrkeskort har utfärdats i enlighet med artikel 4d eller efter det att yrkeskvalifikationen har erkänts.

4. Alla kontroller av språkkunskaper ska stå i proportion till den verksamhet som ska utövas. Den berörda yrkesutövaren ska ha rätt att överklaga sådana kontroller enligt nationell lagstiftning.

▼C3

Artikel 54

Användande av utbildningstitel

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 7 och 52 skall den mottagande medlemsstaten se till att de berörda personerna har rätt att använda utbildningstitlar från ursprungsmedlemsstaten, och den eventuella förkortningen av denna, på ursprungsmedlemsstatens språk. Den mottagande medlemsstaten får kräva att denna titel följs av namn och plats för den institution eller examensnämnd som utfärdat den. Om den utbildningstitel som används i ursprungsmedlemsstaten kan förväxlas med en titel som i den mottagande medlemsstaten kräver kompletterande utbildning, som personen i fråga inte har genomgått, får denna medlemsstat kräva att vederbörande använder utbildningstiteln från ursprungsmedlemsstaten i en lämplig form som den mottagande medlemsstaten anger.

▼B

Artikel 55

Anslutning till försäkringskassa

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5.1 och artikel 6 första stycket b, skall de medlemsstater som kräver att de personer som förvärvat sina yrkeskvalifikationer på deras territorium skall fullgöra en förberedande praktiktjänstgöring och/eller ha yrkeserfarenhet för att få anslutas till en försäkringskassa, ge innehavare av yrkeskvalifikationer som läkare och tandläkare som förvärvats i en annan medlemsstat dispens från detta krav.

▼M9

Artikel 55a

Erkännande av yrkespraktik

1. Om tillträde till ett reglerat yrke i ursprungsmedlemsstaten kräver en avslutad yrkespraktik ska ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet, vid behandling av en ansökan om tillstånd att få utöva det reglerade yrket, erkänna den yrkespraktik som förvärvats i en annan medlemsstat, förutsatt att praktiken är i enlighet med de offentliggjorda riktlinjer som avses i punkt 2, och beakta de yrkespraktiker som förvärvats i ett tredjeland. Medlemsstaterna får dock i nationell lagstiftning fastställa en rimlig begränsning på den del av yrkespraktiken som kan förvärvas utomlands.

2. Erkännandet av yrkespraktiken får inte ersätta kraven för att genomgå ett prov och få tillträde till yrket i fråga. De behöriga myndigheterna ska offentliggöra riktlinjer för hur den yrkespraktik som förvärvas i en annan medlemsstat eller i tredjeland ska organiseras och erkännas, särskilt handledarens roll i samband med yrkespraktiken.

AVDELNING V

ADMINISTRATIVT SAMARBETE OCH GENOMFÖRANDEANSVAR GENTEMOT MEDBORGARNA

▼B

Artikel 56

Behöriga myndigheter

1. De behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten och ursprungsmedlemsstaten skall bedriva ett nära samarbete och ge varandra ömsesidigt bistånd för att underlätta tillämpningen av detta direktiv. De skall garantera att de upplysningar som utväxlas behandlas konfidentiellt.

2. ►M9 De behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten och ursprungsmedlemsstaten ska utbyta information om disciplinära åtgärder eller straffrättsliga påföljder som vidtagits eller andra allvarliga, specifika omständigheter som kan ha följder för utövandet av verksamheten enligt detta direktiv. De ska då iaktta regler om skydd av personuppgifter som anges i direktiv 95/46/EG och 2002/58/EG. ◄

Ursprungsmedlemsstaten skall kontrollera om förhållandena är riktiga och dess myndigheter avgöra typ och omfattning av de undersökningar som skall göras och meddela den mottagande medlemsstaten vilka konsekvenser landet drar av de lämnade uppgifterna.

▼M9

2a. Vid tillämpning av punkterna 1 och 2 ska den behöriga myndigheten använda IMI.

▼B

3. Senast den 20 oktober 2007 skall varje medlemsstat utse de behöriga myndigheter och organ som är bemyndigade att utfärda eller ta emot bevis på formella kvalifikationer och andra handlingar eller upplysningar, samt de behöriga myndigheter och organ som är bemyndigade att motta ansökningarna och fatta de beslut som avses i detta direktiv, och de skall genast underrätta övriga medlemsstater och kommissionen om detta.

▼M9

4. Varje medlemsstat ska utse en samordnare för verksamheten för de behöriga myndigheter som avses i punkt 1 och underrätta övriga medlemsstater och kommissionen om detta.

Samordnarna ska ha följande uppgifter:

a) Att främja enhetlig tillämpning av direktivet.

b) Att inhämta alla uppgifter av betydelse för tillämpning av direktivet, bl.a. uppgifter om tillträdesvillkor för reglerade yrken i medlemsstaterna.

c) Att granska förslag på gemensamma utbildningsramar och gemensamma utbildningsprov.

d) Att utbyta information och bästa praxis för att optimera kompetensutvecklingen i medlemsstaterna.

e) Att utbyta information och bästa praxis om tillämpning av de kompensationsåtgärder som avses i artikel 14.

För att utföra de uppgifter som anges i led b i den här punkten kan samordnarna vända sig till de rådgivningscentrum som avses i artikel 57b.

Artikel 56a

Varningsmekanism

1. De behöriga myndigheterna i en medlemsstat ska meddela de behöriga myndigheterna i alla andra medlemsstater om en yrkesutövare vars utövande på den medlemsstatens territorium av följande yrkesverksamheter i sin helhet eller delvis har begränsats eller förbjudits, även temporärt, av nationella myndigheter eller domstolar:

a) Läkare och allmänpraktiserande läkare som innehar ett examensbevis som avses i punkterna 5.1.1 och 5.1.4 i bilaga V.

b) Läkare med specialistkompetens som innehar en yrkestitel som avses i punkt 5.1.3 i bilaga V.

c) Sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård som innehar ett examensbevis som avses i punkt 5.2.2 i bilaga V.

d) Tandläkare som innehar ett examensbevis som avses i punkt 5.3.2 i bilaga V.

e) Specialisttandläkare som innehar ett examensbevis som avses i punkt 5.3.3 i bilaga V.

▼M9

f) Veterinär som innehar ett examensbevis som avses i punkt 5.4.2 i bilaga V.

g) Barnmorska som innehar ett examensbevis som avses i punkt 5.5.2 i bilaga V.

h) Apotekare som innehar ett examensbevis som förtecknas i punkt 5.6.2 i bilaga V.

i) Innehavare av intyg enligt punkt 2 i bilaga VII som anger att innehavaren slutfört en utbildning som uppfyller de minimikrav som förtecknas i artikel 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 eller 44, men som påbörjats före de respektive referensdatum för kvalifikationer som förtecknas i punkterna 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 och 5.6.2 i bilaga V.

j) Innehavare av intyg om förvärvade rättigheter enligt artiklarna 23, 27, 29, 33, 33a, 37, 43 och 43a.

k) Andra yrkesutövare som utövar verksamhet som har konsekvenser för patientsäkerheten, om yrkesutövaren utövar ett yrke som är reglerat i den medlemsstaten.

l) Yrkesutövare som utövar verksamhet som rör undervisning av barn, inklusive barnomsorg och förskoleverksamhet, om yrkesutövaren utövar ett yrke som är reglerad i den medlemsstaten.

2. De behöriga myndigheterna ska lämna de uppgifter som avses i punkt 1 via varning genom IMI senast tre dagar efter dagen för antagande av beslutet om att begränsa eller förbjuda utövandet av yrkesverksamheten i sin helhet eller delvis. Dessa uppgifter ska begränsas till

a) yrkesutövarens identitet,

b) det berörda yrket,

c) uppgifter om den nationella myndighet eller domstol som fattat beslutet om begränsning eller förbud,

d) begränsningens eller förbudets räckvidd, och

e) den period under vilken begränsningen eller förbudet gäller.

3. De behöriga myndigheterna i en berörd medlemsstat ska senast tre dagar efter dagen för antagande av domstolens beslut underrätta de behöriga myndigheterna i alla medlemsstater, via varning genom IMI, om de yrkesutövares identitet som har ansökt om erkännande av kvalifikationer enligt detta direktiv och som senare, enligt domstolar, har visat sig använda falska intyg på yrkeskvalifikationer i detta sammanhang.

▼M9

4. Behandlingen av personuppgifter i samband med det informationsutbyte som avses i punkterna 1 och 3 ska ske i enlighet med direktiven 95/46/EG och 2002/58/EG. Kommissionens behandling av personuppgifter ska ske i enlighet med förordning (EG) nr 45/2001.

5. De behöriga myndigheterna i samtliga medlemsstater ska underrättas utan dröjsmål när ett sådant förbud eller en sådan begränsning som avses i punkt 1 har upphört att gälla. För detta ändamål ska den behöriga myndigheten i den medlemsstat som tillhandahåller uppgifterna i enlighet med punkt 1 också vara skyldig att ange det datum då förbudet eller begränsningen upphör att gälla liksom eventuella senare ändringar fram till det datumet.

6. Medlemsstaterna ska föreskriva att de yrkesutövare som avses i de varningar som skickas till andra medlemsstater skriftligen informeras om dessa beslut om varningar vid samma tidpunkt som varningarna skickas, att de enligt nationell rätt kan överklaga besluten eller ansöka om rättelse av dem och att de ska ha tillgång till gottgörelse för eventuell skada som vållas av felaktiga varningar som skickats till andra medlemsstater, och i sådana fall ska besluten om varning antas med förbehållet att de är föremål för rättsliga förfaranden från yrkesutövarens sida.

7. Uppgifter om varningar får behandlas inom IMI så länge de är giltiga. Varningar ska sedan raderas inom tre dagar efter dagen för antagande av beslutet om återkallelse eller efter det att det förbud eller den begränsning som avses i punkt 1 har upphört att gälla.

8. Kommissionen ska anta genomförandeakter för tillämpningen av varningsmekanismen. Dessa genomförandeakter ska innehålla bestämmelser om de myndigheter som är behöriga att skicka eller ta emot varningar och om återkallande och avslutande av varningar, och åtgärder för att säkerställa bearbetning. Genomförandeakterna ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 58.2.

Artikel 57

Central onlinetillgång till information

1. Medlemsstaterna ska sörja för att följande information finns tillgänglig online via de gemensamma kontaktpunkterna som avses i artikel 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden ([1]), och uppdateras regelbundet:

a) En förteckning över samtliga reglerade yrken i medlemsstaten, inklusive kontaktuppgifter för de behöriga myndigheterna för varje reglerat yrke och de rådgivningscentrum som avses i artikel 57b.

([1]) EUT L 376, 27.12.2006, s. 36.

▼M9

b) En förteckning över de yrken för vilka ett europeiskt yrkeskort finns tillgängligt, information om kortets funktion, inklusive alla relaterade avgifter som yrkesutövarna ska betala, och behöriga myndigheter för utfärdande av kortet.

c) En förteckning över alla yrken för vilka medlemsstaten tillämpar artikel 7.4 i sina nationella lagar och andra författningar.

d) En förteckning över alla reglerade utbildningar och utbildningar med särskild uppläggning enligt artikel 11 c ii.

e) De krav och förfaranden enligt artiklarna 7, 50, 51 och 53 som gäller för de reglerade yrkena i medlemsstaten, inklusive alla relaterade avgifter som medborgarna ska betala och de dokument som de måste lämna in till de behöriga myndigheterna.

f) Information om hur man ska överklaga, enligt nationella lagar och andra författningar, de beslut som antagits av de behöriga myndigheterna enligt detta direktiv.

2. Medlemsstaterna ska sörja för att den information som avses i punkt 1 tillhandahålls användarna på ett tydligt och heltäckande sätt, att den är lättillgänglig även på avstånd och på elektronisk väg och att den hålls aktuell.

3. Medlemsstaterna ska se till att en begäran om information som riktas till den gemensamma kontaktpunkten besvaras så snabbt som möjligt.

4. Medlemsstaterna och kommissionen ska vidta kompletterande åtgärder för att uppmana de gemensamma kontaktpunkterna att göra den information som avses i punkt 1 tillgänglig på andra officiella språk i unionen. Detta ska inte inverka på medlemsstaternas lagstiftning om språkanvändning på deras territorier.

5. Medlemsstaterna ska samarbeta med varandra och kommissionen när det gäller genomförandet av punkterna 1, 2 och 4.

Artikel 57a

Förfaranden på elektronisk väg

1. Medlemsstaterna ska sörja för att samtliga krav, förfaranden och formaliteter som avser frågor som täcks av detta direktiv kan slutföras enkelt, på avstånd och elektronisk väg, via den berörda gemensamma kontaktpunkten eller de relevanta behöriga myndigheterna. Detta ska inte hindra de behöriga myndigheterna i medlemsstaten från att begära bestyrkta kopior i ett senare skede, om det finns skälig grund för tvivel och om det är absolut nödvändigt.

2. Punkt 1 ska inte gälla för genomförandet av anpassningsperioden eller lämplighetsprovet.

▼M9

3. När det för fullgörande av de förfaranden som avses i punkt 1 i denna artikel är motiverat för medlemsstaterna att begära avancerade elektroniska signaturer, så som det definieras i artikel 2 punkt 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/93/EG av den 13 december 1999 om ett gemenskapsramverk för elektroniska signaturer ([1]), ska de godta elektroniska signaturer som uppfyller kraven i kommissionens beslut 2009/767/EG av den 16 oktober 2009 om åtgärder som underlättar användningen av förfaranden på elektronisk väg genom gemensamma kontaktpunkter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden ([2]) och vidta tekniska åtgärder för behandling av dokument med avancerade elektroniska signaturer som fastställs i kommissionens beslut 2011/130/EU av den 25 februari 2011 om fastställande av minimikrav för behandling över gränserna av dokument som signerats elektroniskt av behöriga myndigheter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden ([3]).

4. Samtliga förfaranden ska genomföras i enlighet med artikel 8 i direktiv 2006/123/EG när det gäller de gemensamma kontaktpunkterna. De tidsfrister för förfarandena som anges i artikel 7.4 och artikel 51 i detta direktiv ska inledas vid den tidpunkt då en medborgare lämnat en ansökan eller en handling som saknas till en gemensam kontaktpunkt eller direkt till den relevanta behöriga myndigheten. En begäran om de bestyrkta kopior som avses i punkt 1 i denna artikel ska inte betraktas som en begäran om en handling som saknas.

Artikel 57b

Rådgivningscentrum

1. Varje medlemsstat ska senast den 18 januari 2016 utse ett rådgivningscentrum som ska ha till uppgift att ge medborgarna och rådgivningscentrumen i övriga medlemsstater stöd när det gäller erkännande av yrkeskvalifikationer enligt detta direktiv, inklusive information om nationell lagstiftning som reglerar dessa yrken och utövandet av dessa, sociallagstiftning och, i tillämpliga fall, yrkesetiska regler.

2. Rådgivningscentrum i mottagande medlemsstater ska hjälpa medborgarna att utöva de rättigheter som de tillerkänns enligt detta direktiv, vid behov i samarbete med rådgivningscentrum i ursprungsmedlemsstater och de behöriga myndigheterna och de gemensamma kontaktpunkterna i mottagande medlemsstater.

3. Alla behöriga myndigheter i ursprungsmedlemsstaten eller den mottagande medlemsstaten ska samarbeta till fullo med rådgivningscentrumet i den medlemsstaten, och vid behov i ursprungsmedlemsstaten, och på begäran lämna alla relevanta uppgifter om enskilda ärenden till dessa rådgivningscentrum, med respekt för reglerna för uppgiftsskydd i enlighet med direktiven 95/46/EG och 2002/58/EG.

([1]) EGT L 13, 19.1.2000, s. 12.
([2]) EUT L 274, 20.10.2009, s. 36.
([3]) EUT L 53, 26.2.2011, s. 66.

▼M9

4. Ett rådgivningscentrum ska på begäran av kommissionen informera den om resultaten av ärenden som den handlägger inom två månader efter det att det mottagit en sådan begäran.

Artikel 57c

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 3.2 tredje stycket, artikel 20, artikel 21.6 andra stycket, artiklarna 21a.4 och 25.5, artikel 26 andra stycket, 31.2 andra stycket, 34.2 andra stycket, artiklarna 35.4 och 35.5, 38.1 andra stycket, 40.1 tredje stycket, 44.2 andra stycket, artiklarna 49a.4 och 49b.4 ska ges till kommissionen för en period av fem år från den 17 januari 2014. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenheter senast nio månader före utgången av perioden av fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, om inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 3.2 tredje stycket, artikel 20, artikel 21.6 andra stycket, artiklarna 21a.4 och 25.5, artikel 26 andra stycket, 31.2 andra stycket, 34.2 andra stycket, artiklarna 35.4 och 35.5, 38.1 andra stycket, 40.1 tredje stycket, 44.2 andra stycket, artiklarna 49a.4 och 49b.4 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artikel 3.2 tredje stycket, artikel 20, artikel 21.6 andra stycket, artiklarna 21a.4 och 25.5, artikel 26 andra stycket, 31.2 andra stycket, 34.2 andra stycket, artiklarna 35.4 och 35.5, 38.1 andra stycket, 40.1 tredje stycket, 44.2 andra stycket, artiklarna 49a.4 och 49b.4 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom

▼M9

en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentet eller rådets initiativ.

Artikel 58

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté för erkännande av yrkeskvalifikationer. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 59

Öppenhet

1. Medlemsstaterna ska till kommissionen lämna en förteckning över befintliga reglerade yrken, och fastställa den verksamhet som varje yrke omfattar, och en förteckning över reglerade utbildningar, och utbildningar med särskilt upplägg, vilka avses i artikel 11 c ii, på deras territorium senast den 18 januari 2016. Alla ändringar av dessa förteckningar ska också meddelas kommissionen utan onödigt dröjsmål. Kommissionen ska inrätta och upprätthålla en allmänt tillgänglig databas över reglerade yrken, vilken även ska innehålla en allmän beskrivning av den verksamhet som ingår i varje yrke.

2. Senast den 18 januari 2016 ska medlemsstaterna till kommissionen lämna förteckningen över yrken för vilka en förhandskontroll av kvalifikationer är nödvändig enligt artikel 7.4. För varje yrke som tas upp i en sådan förteckning ska medlemsstaterna lämna en särskild motivering till kommissionen.

3. Medlemsstaterna ska undersöka huruvida de krav enligt deras rättssystem som begränsar tillträdet till ett yrke eller utövandet av ett yrke till innehavare av en särskild yrkeskvalifikation, inklusive användningen av yrkestitlar och den yrkesverksamhet som medges inom ramen för en titel, i denna artikel benämnd som ”krav”, överensstämmer med följande principer:

a) Kraven får varken direkt eller indirekt diskriminera på grund av nationalitet eller vistelseort.

b) Kraven ska vara motiverade av tvingande hänsyn till allmänintresset.

c) Kraven ska vara lämpliga för att uppnå de eftersträvade målen och får inte gå utöver vad som krävs för att uppnå målen.

▼M9

4. Punkt 1 ska också gälla för yrken som i en medlemsstat regleras av en sammanslutning eller organisation enligt artikel 3.2 och alla krav på medlemskap i dessa sammanslutningar eller organisationer.

5. Senast den 18 januari 2016 ska medlemsstaterna till kommissionen lämna uppgifter om de krav de avser att behålla och skälen till att de anser att dessa krav uppfyller villkoren i punkt 3. Medlemsstaterna ska lämna uppgifter om de krav som de därefter inför och skälen till att de anser att dessa krav uppfyller villkoren i punkt 3 inom sex månader efter det att den berörda åtgärden införts.

6. Senast den 18 januari 2016, och därefter vartannat år, ska medlemsstaterna också lämna en rapport till kommissionen om de krav som tagits bort eller mildrats.

7. Kommissionen ska vidarebefordra rapporterna som avses i punkt 6 till de övriga medlemsstaterna, som ska lämna synpunkter inom samma period om sex månader. Inom samma period ska kommissionen samråda med intresserade parter, däribland de berörda yrkena.

8. Kommissionen ska lämna en sammanfattande rapport, som baseras på medlemsstaternas uppgifter, till den samordningsgrupp som inrättats enligt kommissionens beslut 2007/172/EG av den 19 mars 2007 om upprättande av en samordningsgrupp för erkännande av yrkeskvalifikationer [1], vilken får lämna synpunkter.

9. Mot bakgrund av de synpunkter som avses i punkterna 7 och 8 ska kommissionen senast den 18 januari 2017 lägga fram sina slutliga undersökningsresultat för Europaparlamentet och rådet, vid behov åtföljda av förslag till ytterligare initiativ.

▼B

AVDELNING VI

ANDRA BESTÄMMELSER

Artikel 60

Rapportering

1. Efter den 20 oktober 2007 skall medlemsstaterna vartannat år lämna en rapport till kommissionen över tillämpningen av det inrättade systemet. Utöver allmänna kommentarer skall rapporten innehålla en statistisk översikt över de beslut som fattats samt en beskrivning av de viktigaste problemen som tillämpningen av direktivet fört med sig.

▼M9

Från och med den 18 januari 2016 ska den statistiska översikt över de beslut som fattats, och som avses i första stycket, innehålla utförlig information om antalet och typer av beslut som fattats i enlighet med detta direktiv, inklusive de typer av beslut om partiellt tillträde som fattats av de behöriga myndigheterna i enlighet med artikel 4f, och en förklaring om de huvudsakliga problemen som tillämpningen av direktivet fört med sig.

[1] EUT L 79, 20.3.2007, s. 38.

▼M9

2. Senast den 18 januari 2019, och därefter vart femte år ska kommissionen offentliggöra en rapport om genomförandet av detta direktiv.

Den första rapporten ska särskilt fokusera på de nya delar som införs i detta direktiv, och i synnerhet behandla följande punkter:

a) Hur det europeiska yrkeskortet fungerar.

b) Moderniseringen av de kunskaper, färdigheter och kompetenser som omfattas av avdelning III kapitel III, inklusive förteckningen över de kompetenser som avses i artikel 31.7.

c) Hur den gemensamma utbildningsramen och det gemensamma utbildningsprovet fungerar.

d) Resultatet av det särskilda kompletteringsprogram som fastställs i rumänsk lag eller andra författningar för innehavare av intyget på formella kvalifikationer som anges i artikel 33a, och för innehavare av intyget på formella kvalifikationer från en eftergymnasial utbildning, för att bedöma behovet av att se över de nuvarande bestämmelser som styr systemet för förvärvade rättigheter och gäller för rumänska intyg på formella kvalifikationer som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård.

Medlemsstaterna ska tillhandahålla all nödvändig information för att förbereda denna rapport.

▼B

Artikel 61

Undantagsklausul

Om större svårigheter på något visst område skulle uppstå för en viss medlemsstat vid tillämpningen av det här direktivet, skall kommissionen undersöka dessa svårigheter i samarbete med medlemsstaten i fråga.

▼M9

Vid behov ska kommissionen anta en genomförandeakt för att medge den berörda medlemsstaten ett undantag när det gäller tillämpningen av bestämmelsen i fråga under en begränsad tidsperiod.

▼B

Artikel 62

Upphävande

Direktiven 77/452/EEG, 77/453/EEG, 78/686/EEG, 78/687/EEG, 78/1026/EEG, 78/1027/EEG, 80/154/EEG, 80/155/EEG, 85/384/EEG, 85/432/EEG, 85/433/EEG, 89/48/EEG, 92/51/EEG, 93/16/EEG och 1999/42/EG skall upphöra att gälla från och med den 20 oktober 2007. Hänvisningar till de upphävda direktiven skall anses som hänvisningar till detta direktiv, och de rättsakter som har antagits på grundval av de direktiven skall inte påverkas av upphävandet.

▼B

Artikel 63

Införlivande

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 20 oktober 2007 De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 64

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 65

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

▼B

BILAGA I

Förteckning över yrkessammanslutningar eller yrkesorganisationer som uppfyller villkoren i artikel 3.2

IRLAND [1]

1. The Institute of Chartered Accountants in Ireland [2]
2. The Institute of Certified Public Accountants in Ireland [2]
3. The Association of Certified Accountants [2]
4. Institution of Engineers of Ireland
5. Irish Planning Institute

FÖRENADE KUNGARIKET

1. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
2. Institute of Chartered Accountants of Scotland
3. Institute of Chartered Accountants in Ireland
4. Chartered Association of Certified Accountants
5. Chartered Institute of Loss Adjusters
6. Chartered Institute of Management Accountants
7. Institute of Chartered Secretaries and Administrators
8. Chartered Insurance Institute
9. Institute of Actuaries
10. Faculty of Actuaries
11. Chartered Institute of Bankers
12. Institute of Bankers in Scotland
13. Royal Institution of Chartered Surveyors
14. Royal Town Planning Institute
15. Chartered Society of Physiotherapy
16. Royal Society of Chemistry
17. British Psychological Society
18. Library Association
19. Institute of Chartered Foresters
20. Chartered Institute of Building
21. Engineering Council
22. Institute of Energy
23. Institution of Structural Engineers
24. Institution of Civil Engineers
25. Institution of Mining Engineers
26. Institution of Mining and Metallurgy

(1) Irländska medborgare är även medlemmar i följande sammanslutningar eller organisationer i Förenade kungariket:
Institute of Chartered Accountants in England and Wales.
Institute of Chartered Accountants of Scotland.
Institute of Actuaries.
Faculty of Actuaries.
The Chartered Institute of Management Accountants.
Institute of Chartered Secretaries and Administrators.
Royal Town Planning Institute.
Royal Institution of Chartered Surveyors.
Chartered Institute of Building.

(2) Endast för revisionsverksamhet.

▼B

27. Institution of Electrical Engineers
28. Institution of Gas Engineers
29. Institution of Mechanical Engineers
30. Institution of Chemical Engineers
31. Institution of Production Engineers
32. Institution of Marine Engineers
33. Royal Institution of Naval Architects
34. Royal Aeronautical Society
35. Institute of Metals
36. Chartered Institution of Building Services Engineers
37. Institute of Measurement and Control
38. British Computer Society

▼M9

▼B

BILAGA IV

Verksamhetsformer med anknytning till de slag av yrkeserfarenhet som avses i artiklarna 17, 18 och 19

Förteckning I

Huvudgrupper som omfattas av direktiv 64/427/EEG, ändrat genom direktiv 69/77/EEG, och av direktiven 68/366/EEG och 82/489/EEG

1

Direktiv 64/427/EEG

(Liberaliseringsdirektiv: 64/429/EEG)

NICE-nomenklaturen (motsvarande ISIC-nomenklaturens huvudgrupper 23-40)

Huvudgrupp	23	Tillverkning av textilier
	232	Tillverkning och beredning av textilmaterial på maskiner för ull
	233	Tillverkning och bearbetning av textila material på maskiner för bomull
	234	Tillverkning och bearbetning av textila material på maskiner för silke
	235	Tillverkning och bearbetning av textila material på maskiner för lin och hampa
	236	Andra textilfibrer (jute, hårda fibrer m.m.), repslagning
	237	Tillverkning av stickade och virkade varor
	238	Slutbehandling av textilier
	239	Andra textilindustrier
Huvudgrupp	24	Tillverkning av fotbeklädnad och annan beklädnad samt bäddutrustning
	241	Maskintillverkning av fotbeklädnad (utom av gummi eller trä)
	242	Handtillverkning av skor och skoreparationer
	243	Tillverkning av klädesplagg (utom pälsverk)
	244	Tillverkning av madrasser och bäddutrustning
	245	Skinn- och pälsindustri
Huvudgrupp	25	Trä- och korkindustri (utom möbeltillverkning)
	251	Sågning och övrig träindustri
	252	Tillverkning av halvfabrikat av trä
	253	Serietillverkning av byggnadsdelar av trä inklusive golvbeklädnad
	254	Tillverkning av träbehållare
	255	Tillverkning av andra produkter av trä (utom möbler)
	259	Tillverkning av strå, kork, korgarbeten, flätverk och rottingartiklar; borsttillverkning
Huvudgrupp	26	260 Tillverkning av trämöbler

▼B

Huvudgrupp	27	Pappersindustri och tillverkning av pappersprodukter
	271	Tillverkning av pappersmassa, papper och papp
	272	Bearbetning av papper och papp och tillverkning av pappersmasseprodukter
Huvudgrupp	28	280 Tryckerier, förlagsverksamhet och liknande verksamhet
Huvudgrupp	29	Läderindustri
	291	Färgning och garvning
	292	Tillverkning av lädervaror
Ex huvudgrupp	30	Tillverkning av gummi-, plast-, konstfiber- och stärkelseprodukter
	301	Bearbetning av gummi och asbest
	302	Bearbetning av plast
	303	Tillverkning av konstfibrer
Ex huvudgrupp	31	Kemisk industri
	311	Tillverkning av kemiska basämnen och vidarebearbetning av sådana ämnen
	312	Specialiserad tillverkning av kemiska produkter huvudsakligen för industriella ändamål och jordbruksändamål (gäller även tillverkning av vegetabiliska och animaliska industriella fetter och oljor som ingår i ISIC-grupp 312)
	313	Specialiserad tillverkning av kemiska produkter huvudsakligen för privat konsumtion och förvaltning (här utgår tillverkning av läkemedel [ex ISIC-grupp 319])
Huvudgrupp	32	320 Petroleumindustri
Huvudgrupp	33	Tillverkning av icke-metalliska mineraliska produkter
	331	Tillverkning av byggnadssten
	332	Tillverkning av glas och glasprodukter
	333	Tillverkning av keramik, porslin, stengods och eldfasta keramiska produkter
	334	Tillverkning av cement, kalk och puts
	335	Tillverkning av byggnadsmaterial av betong, cement och puts
	339	Stenbearbetning och tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter

▼B

Huvudgrupp	34	Produktion och primärreduktion av järnhaltig och icke-järnhaltig metall
	341	Järn- och stålindustrin (såsom den anges i EKSG-avtalet, inklusive integrerade stålverksägda koksverk)
	342	Tillverkning av stålrör
	343	Tråddragning, kalldragning, kallvalsning av band, kallformning
	344	Produktion och primäromvandling av icke-järnmetaller
	345	Gjuterier för järn och icke-järnmetaller
Huvudgrupp	35	Tillverkning av metallvaror utom maskiner och transportutrustning
	351	Smide, hejarsmide och excenterpressning
	352	Tungt smide, sänksmide och hejarsmide; excenterpressning och dragning, sekundärreduktion och ytbehandling
	353	Tillverkning och montering av konstruktioner av järn eller metall
	354	Panntillverkning, tillverkning av rör för industrin
	355	Tillverkning av verktyg och utrustning och färdiga föremål av järn och metall (utom elektrisk installationsmateriel)
	359	Binäringar till mekaniska verkstäder
Huvudgrupp	36	Tillverkning av maskiner utom elektriska maskiner
	361	Tillverkning av jordbruksmaskiner och traktorer
	362	Tillverkning av kontorsmaskiner
	363	Tillverkning av metallbearbetningsmaskiner och andra maskinverktyg och tillbehör och tillsatser till sådana och till andra kraftverktyg
	364	Tillverkning av textilmaskiner och tillbehör, tillverkning av symaskiner
	365	Tillverkning av maskiner och utrustning för livsmedelsindustrin och för kemisk och liknande industri
	366	Tillverkning av anläggningar och utrustning för gruvor, järn- och stålverk och gjuterier och för byggnadsindustrin
	367	Tillverkning av kraftöverföringsutrustning
	368	Tillverkning av maskiner för annat angivet industriellt ändamål
	369	Tillverkning av andra icke-elektriska maskiner och utrustningar

▼B

Huvudgrupp	37	Elektrisk utrustning
	371	Tillverkning av elektrisk ledning och kabel
	372	Tillverkning av motorer, generatorer, transformatorer, omkopplare och annan liknande utrustning för tillhandahållande av elektrisk kraft
	373	Tillverkning av elektrisk utrustning för direkt nyttjande i industrin
	374	Tillverkning av telekommunikationsutrustning, mätare, annan mätutrustning och elektromedicinsk utrustning
	375	Tillverkning av elektronisk utrustning, ljudutrustning, radio- och televisionsmottagare
	376	Tillverkning av elektriska hushållsapparater
	377	Tillverkning av lampor och belysningsutrustning
	378	Tillverkning av batterier och ackumulatorer
	379	Reparation, montering och specialinstallation av elektrisk utrustning
Ex huvudgrupp	38	Tillverkning av transportutrustning
	383	Tillverkning av motorfordon och reservdelar
	384	Reparation av motorfordon, motorcyklar eller cyklar
	385	Tillverkning av cyklar och motorcyklar och delar till dessa
	389	Tillverkning av transportutrustning som inte hänförs till annat ställe
Huvudgrupp	39	Diverse tillverkningsindustri
	391	Tillverkning av precisionsinstrument samt mät- och kontrollinstrument
	392	Tillverkning av medicinsk utrustning och instrument och ortopediska apparater (utom ortopediska fotbeklädnader)
	393	Tillverkning av fotografisk och optisk utrustning
	394	Tillverkning och reparation av klockor och ur
	395	Guldsmide och ädelmetalltillverkning
	396	Tillverkning och reparation av musikinstrument
	397	Tillverkning av spel, leksaker samt sport- och idrottsartiklar
	399	Annan tillverkningsindustri

▼B

Huvudgrupp	40	Byggande
	400	Byggande (ej specialiserat); rivning
	401	Uppförande av byggnader (bostäder eller andra hus)
	402	Anläggningsarbete; väg-, bro- och järnvägsbyggande m.m.
	403	Installationsarbete
	404	Utsmyckning och slutförande

2

Direktiv 68/366/EEG

(Liberaliseringsdirektiv: 68/365/EEG)

NICE-nomenklaturen

Huvudgrupp	20A	200 Industri för produktion av animaliska och vegetabiliska oljor och fetter
	20B	Livsmedelsindustri (förutom dryckesvaruindustrin)
	201	Slakt, köttberedning och köttkonservering
	202	Mjölk- och mjölkproduktindustri
	203	Inläggning och konservering av frukt och grönsaker
	204	Inläggning och konservering av fisk och andra havsprodukter
	205	Tillverkning av kvarnprodukter
	206	Tillverkning av bageriprodukter, kakor, skorpor och kex
	207	Sockerindustri
	208	Tillverkning av kakao, choklad och sockerkonfektyr
	209	Tillverkning av diverse livsmedel
Huvudgrupp	21	Dryckesvaruindustri
	211	Produktion av etylalkohol genom jäsning, produktion av jäst och sprit
	212	Tillverkning av vin och andra omältade alkoholdrycker
	213	Bryggning och mältning
	214	Tillverkning av hälsodrycker och källvatten
	Ex 30	Tillverkning av gummi-, plast-, konstfiber- och stärkelseprodukter
	304	Tillverkning av stärkelseprodukter

▼B

3	
Direktiv 82/489/EEG	
ISIC-nomenklaturen	
Ex 855	Hårfrisörsinrättningar (utom pedikyrverksamhet och yrkesskolor för skönhetsvård)

Förteckning II

Huvudgrupper som omfattas av direktiven 75/368/EEG, 75/369/EEG och 82/470/EEC

1	
Direktiv 75/368/EEG (verksamheter som avses i artikel 5.1)	
ISIC-nomenklaturen	
Ex 04	Fiske
043	Inlandsfiske
Ex 38	Tillverkning av transportutrustning
381	Skeppsbyggnad, reparation och underhåll av fartyg
382	Tillverkning av järnvägsutrustning
386	Tillverkning och reparation av luftfartyg
Ex 71	Verksamhet relaterad till transporter och andra verksamheter än transporter inom följande grupper
Ex 711	Drift av sovvagnar och restaurangvagnar; underhåll av järnvägsutrustning i reparationsverkstad; rengöring av järnvägsvagnar
Ex 712	Underhåll av utrustning för stads-, linje- och turisttrafik
Ex 713	Underhåll av övrig utrustning för vägtransporter (såsom bilar, bussar och taxibilar)
Ex 714	Drift och underhåll av tillhörande anläggningar i samband med vägtransporter (såsom vägar, tunnlar och avgiftsbelagda vägbroar, busstationer, parkeringsplatser, buss- och spårvagnsgarage)
Ex 716	Övrig verksamhet i samband med inlandssjöfart (såsom drift och underhåll av vattenvägar, hamnar och andra anläggningar för inlandssjöfart; bogsering och lotsning i hamnar, utsättning av sjömärken, lastning och lossning av fartyg och övriga liknande verksamheter, såsom räddning av fartyg, bogsering, drift av förvaringsplatser för båtar)
73	Kommunikation: post och telekommunikation

▼B

Ex 85 Servicetjänster

854 Tvätt, kemtvätt, strykning och färgning

Ex 856 Fotograftjänster: porträttfotografi och kommersiell fotografi, utom nyhetsfotografi

Ex 859 Servicetjänster som inte hänförs till annat ställe (endast underhållning och städning av byggnader eller lokaler)

2

Direktiv 75/369/EEG (artikel 6: om verksamheten betraktas som industriell verksamhet eller hantverksrörelse)

ISIC-nomenklaturen

Följande former av ambulerande verksamhet:

a) Köp och försäljning av varor

— genom handelsresande och hemförsäljare (ex ISIC-grupp 612), samt

— på övertäckta marknadsplatser utan fasta stånd och på utomhusmarknader.

b) De verksamhetsformer som omfattas av redan vidtagna övergångsåtgärder i vilka utövandet av dessa former av verksamhet som handelsresande och hemförsäljare uttryckligen undantas eller inte omnämns.

3

Direktiv 82/470/EEG (artikel 6.1 och 6.3)

Grupperna 718 och 720 i ISIC-nomenklaturen

Dessa verksamheter omfattar särskilt

— att direkt eller i egenskap av ombud arrangera, saluföra och sälja en resa eller en vistelse i form av paket eller i delar (transport, inkvartering med eller utan måltider, utflykter etc.) oavsett resans orsak (artikel 2 B a).

— förmedling mellan olika typer av transportföretag och människor som expedierar eller tar emot varor och som utövar följande former av därmed besläktad verksamhet:

aa) Att för uppdragsgivarens räkning sluta avtal med transportföretag.

bb) Att åt uppdragsgivaren göra en bedömning av och välja bäst lämpade transportslag, transportföretag och färdväg.

cc) Att organisera transporten ur praktisk synvinkel (exempelvis nödvändig transportförpackning); att vidta olika åtgärder som hänger samman med transporten (exempelvis leverera is till kylvagnarna).

dd) Att ta ansvar för formaliteter förbundna med transporten, exempelvis upprätta fraktsedlar; att gruppera och dela upp sändningar.

ee) Att samordna olika delar av en transport genom att sörja för transitering, vidarebefordran, omlastning och andra åtgärder när varorna når slutlig destination.

ff) Att dels förse transportföretagen med frakt, dels förse personer som expedierar eller tar emot varor med transportmöjligheter, inklusive

— beräkning av transportkostnaden och kontroll av räkningen.

— utförande av vissa uppgifter tillfälligt eller permanent i en redares eller en befraktares namn eller för dennes räkning (gentemot hamnmyndigheten, företag som utrustar fartyg etc.).

(Verksamheter i artikel 2 A a, 2 A b och 2 A d).

▼B

Förteckning III

Direktiven 64/222/EEG, 68/364/EEG, 68/368/EEG, 75/368/EEG, 75/369/EEG, 70/523/EEG och 82/470/EEG

1

Direktiv 64/222/EEG (Liberaliseringsdirektiv:

64/223/EEG och 64/224/EEG)

1. Tillhandahållande av tjänster som egenföretagare inom partihandel, med undantag för läkemedel och farmaceutiska produkter, giftiga ämnen och sjukdomsalstrande ämnen och kol (ex grupp 611).

2. Yrkesverksamhet som förmedlare, vilken för en eller flera uppdragsgivare förhandlar om och genomför handelstransaktioner i dessa personers namn och för deras räkning.

3. Yrkesverksamhet som förmedlare, vilken, utan att ha ett stadigvarande uppdrag, för samman personer som önskar sluta direkta avtal med varandra, förbereder deras handelstransaktioner eller hjälper till att genomföra dem.

4. Yrkesverksamhet som förmedlare, vilken i eget namn genomför handelstransaktioner för annans räkning.

5. Yrkesverksamhet som förmedlare, vilken för annans räkning sköter försäljning på auktion av varupartier.

6. Yrkesverksamhet som förmedlare, vilken knackar dörr för att ta upp beställningar.

7. Tillhandahållande av tjänster när det sker yrkesmässigt och sköts av en förmedlare som är i tjänst hos ett eller flera företag med verksamhet inom handel, industri eller hantverk.

2

Direktiv 68/364/EEG

(Liberaliseringsdirektiv: 68/363/EEG)

Ex ISIC-grupp 612: Detaljhandel

Verksamheter som inte omfattas:

012	Hyra av jordbruksmaskiner
640	Fastigheter, hyra
713	Hyra av bilar, vagnar och hästar
718	Hyra av järnvägsvagnar (person- och gods-)
839	Hyra av maskiner för handelshus
841	Hyra av biografer och hyra av film
842	Hyra av teatrar och hyra av teaterrelaterad utrustning
843	Hyra av båtar, cyklar och spelautomater
853	Hyra av möblerade rum
854	Hyra av linne
859	Hyra av kläder

▼B

3

Direktiv 68/368/EEG

(Liberaliseringsdirektiv: 68/367/EEG)

ISIC-nomenklaturen

Ex ISIC-huvudgrupp 85

1. Restauranger, kaféer, krogar och andra ställen där man äter och dricker (ISIC-grupp 852).

2. Hotell, pensionat, campingplatser och andra slag av husrum (ISIC-grupp 853).

4

Direktiv 75/368/EEG (artikel 7)

Alla verksamheter som anges i bilagan till direktiv 75/368/EEG utom de som avses i artikel 5.1 i det direktivet (förteckning II, punkt 1 i den här bilagan).

ISIC-nomenklaturen

Ex 62	Banker och andra finansiella institut	
	Ex 620	Patentbyråer och företag för distribution av royaltyer
Ex 71	Transport	
	Ex 713	Persontransport på väg, utom transport i bil
	Ex 719	Drift av direktledningar för transport av flytande kolväten och andra flytande kemiska produkter
Ex 82	Samhällstjänster	
	827	Bibliotek, museer, botaniska trädgårdar och djurparker
Ex 84	Rekreationstjänster	
	843	Rekreationstjänster som inte hänförs till annat ställe: — Idrottsaktiviteter (idrottsplatser, idrottsföreningar etc.), med undantag för verksamhet som idrottsinstruktör — Spelverksamhet (kapplöpningsstall, spelplatser, kapplöpningsbanor etc.) — Andra rekreationsaktiviteter (cirkus, nöjesparker, andra nöjen etc.)
Ex 85	Servicetjänster	
	Ex 851	Hushållstjänster
	Ex 855	Hårfrisörsinrättningar och manikyrverksamhet, utom pedikyr, yrkesskolor för skönhetsvård och frisörskolor
	Ex 859	Servicetjänster som inte hänförs till annat ställe, utom idrottsmassage och paramedicinsk massage och bergsguider, enligt följande indelning: — desinficering och bekämpning av skadedjur — hyra av kläder och övervakning av persedlar — äktenskapsbyråer och liknande tjänster — astrologtjänster och liknande verksamheter som bygger på spekulationer — hygieniska tjänster och tillhörande verksamheter — begravning och underhåll av grav — guide- och tolktjänster i turismsammanhang

▼B

5

Direktiv 75/369/EEG (artikel 5)

Följande ambulerande verksamheter:

a) Köp och försäljning av varor:

— genom handelsresande och hemförsäljare (ex ISIC-grupp 612),

— på övertäckta marknadsplatser utan fasta stånd och på utomhusmarknader.

b) De verksamhetsformer som omfattas av redan vidtagna övergångsåtgärder i vilka utövandet av dessa former av verksamhet som handelsresande och hemförsäljare uttryckligen undantas eller inte omnämns.

6

Direktiv 70/523/EEG

Egenföretagare inom partihandel med kol och agenturverksamhet inom kolhandel (ex ISIC-grupp 6112)

7

Direktiv 82/470/EEG (artikel 6.2)

(Verksamheter som anges i artikel 2 A c, 2 A e, 2 B b, 2 C och 2 D)

Dessa verksamheter omfattar särskilt att

— hyra ut järnvägsvagnar för befordran av personer eller gods,

— förmedla köp, försäljning eller hyra av fartyg,

— förbereda, förhandla fram och sluta avtal om transport av emigranter,

— åta sig magasinering av alla slags föremål för deponents räkning, enligt tullförfarande eller inte, i lagerhus, allmänna depåer, möbelmagasin, kylhus, silor etc.,

— lämna en handling till deponenten som bevis på att föremålet eller varan magasinerats,

— tillhandahålla utrymmen, foder och plats för saluföring av boskap som hålls tillfälligt i förvar i väntan på försäljning eller som transporteras till eller från marknaden,

— utföra teknisk kontroll av motorfordon,

— mäta eller väga varor.

▼B

BILAGA V

Erkännande på grundval av samordningen av minimikrav för utbildningar

V.1 LÄKARE

5.1.1 *Benämningar på examensbevis för grundläggande läkarutbildning*

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensdatum
België/Belgique/ Belgien	Diploma van arts/Diplôme de docteur en médecine	— Les universités/De universiteiten — Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap		20 december 1976
▼M1				
България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен ”магистър” по ”Медицина” и професионална квалификация ”Магистър-лекар”	Медицински факултет във Висше медицинско училище (Медицински университет, Висш медицински институт в Република България)		1 januari 2007
▼B				
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu všeobecné lékařství (doktor medicíny, MUDr.)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	— Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	1 maj 2004
Danmark	Bevis for bestået lægevidenskabelig embedseksamen	Medicinsk universitetsfakultet	— Autorisation som læge, udstedt af Sundhedsstyrelsen og — Tilladelse til selvstændigt virke som læge (dokumentation for gennemført praktisk uddannelse), udstedt af Sundhedsstyrelsen	20 december 1976
Deutschland	— Zeugnis über die Ärztliche Prüfung — Zeugnis über die Ärztliche Staatsprüfung und Zeugnis über die Vorbereitungszeit als Medizinalassistent, soweit diese nach den deutschen Rechtsvorschriften noch für den Abschluss der ärztlichen Ausbildung vorgesehen war	Zuständige Behörden		20 december 1976

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensdatum
Eesti	Diplom arstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		1 maj 2004
Ελλάς	Πτυχίο Ιατρικής	— Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου, — Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου		1 januari 1981
España	Título de Licenciado en Medicina y Cirugía	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una Universidad		1 januari 1986
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine	Universités		20 december 1976
▼M8 Hrvatska	Diploma ”doktor medicine/doktorica medicine”	Medicinski fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj		1 juli 2013
▼B Ireland	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20 december 1976
Italia	Diploma di laurea in medicina e chirurgia	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina e chirurgia	20 december 1976
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Ιατρού	Ιατρικό Συμβούλιο		1 maj 2004
Latvija	ārsta diploms	Universitātes tipa augstskola		1 maj 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją	1 maj 2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine, chirurgie et accouchements,	Jury d'examen d'Etat	Certificat de stage	20 december 1976
Magyarország	Általános orvos oklevél (doctor medicinae universae, röv.: dr. med. univ.)	Egyetem		1 maj 2004
Malta	Lawrja ta' Tabib tal-Mediċina u l-Kirurġija	Universita' ta' Malta	Ċertifikat ta' reġistrazzjoni maħruġ mill-Kunsill Mediku	1 maj 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd artsexamen	Faculteit Geneeskunde		20 december 1976
Österreich	1. Urkunde über die Verleihung des akademischen Grades Doktor der gesamten Heilkunde (bzw. Doctor medicinae universae, Dr.med.univ.) 2. Diplom über die spezifische Ausbildung zum Arzt für Allgemeinmedizin bzw. Facharztdiplom	1. Medizinische Fakultät einer Universität 2. Österreichische Ärztekammer		1 januari 1994

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensdatum
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku lekarskim z tytułem ”lekarza”	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarski Egzamin Państwowy	1 maj 2004
Portugal	Carta de Curso de licenciatura em medicina	Universidades	Diploma comprovativo da conclusão do internato geral emitido pelo Ministério da Saúde	1 januari 1986
▼M1 România	Diplomă de licență de doctor medic	Universități		1 januari 2007
▼B Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov ”doktor medicine/doktorica medicine”	Univerza		1 maj 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu ”doktor medicíny” (”MUDr.”)	Vysoká škola		1 maj 2004
Suomi/ Finland	Lääketieteen lisensiaatin tutkinto/Medicine licentiatexamen	— Helsingin yliopisto/ Helsingfors universitet — Kuopion yliopisto — Oulun yliopisto — Tampereen yliopisto — Turun yliopisto	Todistus lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta/Examensbevis om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården	1 januari 1994
Sverige	Läkarexamen	Universitet	Bevis om praktisk utbildning som utfärdas av Socialstyrelsen	1 januari 1994
United Kingdom	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20 december 1976

5.1.2 *Förteckning över benämningar på specialistutbildningar*

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Referensdatum
België/Belgique/ Belgien	Bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist/Titre professionnel particulier de médecin spécialiste	Minister bevoegd voor Volksgezondheid/Ministre de la Santé publique	20 december 1976
▼M1 България	Свидетелство за призната специалност	Медицински университет, Висш медицински институт или Военномедицин-ска академия	1 januari 2007
▼B Česká republika	Diplom o specializaci	Ministerstvo zdravotnictví	1 maj 2004
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som speciallæge	Sundhedsstyrelsen	20 december 1976

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Referensdatum
Deutschland	Fachärztliche Anerkennung	Landesärztekammer	20 december 1976
Eesti	Residentuuri lõputunnistus eriarstiabi erialal	Tartu Ülikool	1 maj 2004
Ελλάς	Τίτλος Ιατρικής Ειδικότητας	1. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση 2. Νομαρχία	1 januari 1981
España	Título de Especialista	Ministerio de Educación y Cultura	1 januari 1986
France	1. Certificat d'études spéciales de médecine 2. Attestation de médecin spécialiste qualifié 3. Certificat d'études spéciales de médecine 4. Diplôme d'études spécialisées ou spécialisation complémentaire qualifiante de médecine	1. Universités 2. Conseil de l'Ordre des médecins 3. Universités 4. Universités	20 december 1976
▼M8 Hrvatska	Diploma o specijalističkom usavršavanju	Ministarstvo nadležno za zdravstvo	1 juli 2013
▼B Ireland	Certificate of Specialist doctor	Competent authority	20 december 1976
Italia	Diploma di medico specialista	Università	20 december 1976
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης Ειδικότητας	Ιατρικό Συμβούλιο	1 maj 2004
Latvija	”Sertifikāts”—kompetentu iestāžu izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu specialitātē	Latvijas Ārstu biedrība Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienība	1 maj 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1 maj 2004
Luxembourg	Certificat de médecin spécialiste	Ministre de la Santé publique	20 december 1976
Magyarország	Szakorvosi bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1 maj 2004
Malta	Ċertifikat ta' Speċjalista Mediku	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1 maj 2004
Nederland	Bewijs van inschrijving in een Specialistenregister	— Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC) van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst — Sociaal-Geneeskundigen Registratie Commissie van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst	20 december 1976
Österreich	Facharztdiplom	Österreichische Ärztekammer	1 januari 1994
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty	Centrum Egzaminów Medycznych	1 maj 2004
Portugal	1. Grau de assistente 2. Titulo de especialista	1. Ministério da Saúde 2. Ordem dos Médicos	1 januari 1986
▼M1 România	Certificat de medic specialist	Ministerul Sănătății Publici	1 januari 2007
▼B Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1 maj 2004

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Referensdatum
Slovensko	Diplom o špecializácii	Slovenská zdravotnícka univerzita	1 maj 2004
Suomi/ Finland	Erikoislääkärin tutkinto/Specialläkarexamen	1. Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet 2. Kuopion yliopisto 3. Oulun yliopisto 4. Tampereen yliopisto 5. Turun yliopisto	1 januari 1994
Sverige	Bevis om specialkompetens som läkare, utfärdat av Socialstyrelsen	Socialstyrelsen	1 januari 1994
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training	Competent authority	20 december 1976

▼M1

5.1.3 *Förteckning över benämningar på specialistutbildningar*

Land	Anestesi och intensivvård Utbildningens minimilängd: 3 år	Kirurgi Utbildningens minimilängd: 5 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/ Belgien	Anesthésie-réanimation/Anesthesie reanimatie	Chirurgie/Heelkunde
България	Анестезиология и интензивно лечение	Хирургия
Česká republika	Anesteziologie a resuscitace	Chirurgie
Danmark	Anæstesiologi	Kirurgi eller kirurgiske sygdomme
Deutschland	Anästhesiologie	(Allgemeine) Chirurgie
Eesti	Anestesioloogia	Üldkirurgia
Ελλάς	Αναισθησιολογία	Χειρουργική
España	Anestesiología y Reanimación	Cirugía general y del aparato digestivo
France	Anesthésiologie-Réanimation chirurgicale	Chirurgie générale
▼M8 Hrvatska	Anesteziologija, reanimatologija i intenzivna medicina	Opća kirurgija
▼M1 Ireland	Anaesthesia	Cirugía general
Italia	Anestesia e rianimazione	Chirurgia generale
Κύπρος	Αναισθησιολογία	Γενική Χειρουργική
Latvija	Anestezioloģija un reanimatoloģija	Ķirurģija
Lietuva	Anesteziologija reanimatologija	Chirurgija
Luxembourg	Anesthésie-réanimation	Chirurgie générale
Magyarország	Aneszteziológia és intenzív terápia	Sebészet
Malta	Anestežija u Kura Intensiva	Kirurġija Ġenerali
Nederland	Anesthesiologie	Heelkunde
Österreich	Anästhesiologie und Intensivmedizin	Chirurgie
Polska	Anestezjologia i intensywna terapia	Chirurgia ogólna
Portugal	Anestesiologia	Cirurgia geral
România	Anestezie și terapie intensivă	Chirurgie generală
Slovenija	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna intenzivna medicina	Splošna kirurgija

▼M1

Land	Anestesi och intensivvård Utbildningens minimilängd: 3 år	Kirurgi Utbildningens minimilängd: 5 år
	Benämning	Benämning
Slovensko	Anestéziológia a intenzívna medicína	Chirurgia
Suomi/Finland	Anestesiologia ja tehohoito/Anestesiologi och intensivvård	Yleiskirurgia/Allmän kirurgi
Sverige	Anestesi och intensivvård	Kirurgi
United Kingdom	Anaesthetics	General surgery

Land	Neurokirurgi Utbildningens minimilängd: 5 år	Obstetrik och gynekologi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique/Gynaecologie en verloskunde
България	Неврохирургия	Акушерство, гинекология и репродуктивна медицина
Česká republika	Neurochirurgie	Gynekologie a porodnictví
Danmark	Neurokirurgi eller kirurgiske nervesygdomme	Gynækologi og obstetrik eller kvindesygdomme og fødselshjælp
Deutschland	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Eesti	Neurokirurgia	Sünnitusabi ja günekoloogia
Ελλάς	Νευροχειρουργική	Μαιευτική-Γυναικολογία
España	Neurocirugía	Obstetricia y ginecología
France	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique
▼M8 Hrvatska	Neurokirurgija	Ginekologija i opstetricija
▼M1 Ireland	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology
Italia	Neurochirurgia	Ginecologia e ostetricia
Κύπρος	Νευροχειρουργική	Μαιευτική — Γυναικολογία
Latvija	Neiroķirurģija	Ginekoloģija un dzemdniecība
Lietuva	Neurochirurgija	Akušerija ginekologija
Luxembourg	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique
Magyarország	Idegsebészet	Szülészet-nőgyógyászat
Malta	Newrokirurġija	Ostetriċja u Ġinekoloġija
Nederland	Neurochirurgie	Verloskunde en gynaecologie
Österreich	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Polska	Neurochirurgia	Położnictwo i ginekologia
Portugal	Neurocirurgia	Ginecologia e obstetricia
România	Neurochirurgie	Obstetrică-ginecologie
Slovenija	Nevrokirurgija	Ginekologija in porodništvo
Slovensko	Neurochirurgia	Gynekológia a pôrodníctvo
Suomi/Finland	Neurokirurgia/Neurokirurgi	Naistentaudit ja synnytykset/Kvinnosjukdomar och förlossningar

▼M1

Land	Neurokirurgi Utbildningens minimilängd: 5 år	Obstetrik och gynekologi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Sverige	Neurokirurgi	Obstetrik och gynekologi
United Kingdom	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology

Land	Internmedicin Utbildningens minimilängd: 5 år	Ögonsjukdomar (oftalmologi) Utbildningens minimilängd: 3 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien	Médecine interne/Inwendige geneeskunde	Ophtalmologie/Oftalmologie
България	Вътрешни болести	Очни болести
Česká republika	Vnitřní lékařství	Oftalmologie
Danmark	Intern medicin	Oftalmologi eller øjensygdomme
Deutschland	Innere Medizin	Augenheilkunde
Eesti	Sisehaigused	Oftalmoloogia
Ελλάς	Παθολογία	Οφθαλμολογία
España	Medicina interna	Oftalmología
France	Médecine interne	Ophtalmologie

▼M8

Hrvatska	Opća interna medicina	Oftalmologija i optometrija

▼M1

Ireland	General medicine	Ophthalmic surgery
Italia	Medicina interna	Oftalmologia
Κύπρος	Παθολογία	Οφθαλμολογία
Latvija	Internā medicīna	Oftalmoloģija
Lietuva	Vidaus ligos	Oftalmologija
Luxembourg	Médecine interne	Ophtalmologie
Magyarország	Belgyógyászat	Szemészet
Malta	Mediċina Interna	Oftalmoloġija
Nederland	Interne geneeskunde	Oogheelkunde
Österreich	Innere Medizin	Augenheilkunde und Optometrie
Polska	Choroby wewnętrzne	Okulistyka
Portugal	Medicina interna	Oftalmologia
România	Medicină internă	Oftalmologie
Slovenija	Interna medicina	Oftalmologija
Slovensko	Vnútorné lekárstvo	Oftalmológia
Suomi/Finland	Sisätaudit/Inre medicin	Silmätaudit/Ögonsjukdomar
Sverige	Internmedicine	Ögonsjukdomar (oftalmologi)
United Kingdom	General (internal) medicine	Ophthalmology

▼M1

Land	Öron-, näs- och halssjukdomar Utbildningens minimilängd: 3 år	Barn- och ungdomsmedicin Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/ Belgien	Oto-rhino-laryngologie/Otorhinolaryngologie	Pédiatrie/Pediatrie
България	Ушно-носно-гърлени болести	Детски болести
Česká republika	Otorinolaryngologie	Dětské lékařství
Danmark	Oto-rhino-laryngologi eller øre-næse-halssygdomme	Pædiatri eller sygdomme hos børn
Deutschland	Hals-Nasen-Ohrenheilkunde	Kinder — und Jugendheilkunde
Eesti	Otorinolarüngoloogia	Pediaatria
Ελλάς	Ωτορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
España	Otorrinolaringología	Pediatría y sus áreas específicas
France	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
▼M8 Hrvatska	Otorinolaringologija	Pedijatrija
▼M1 Ireland	Otolaryngology	Paediatrics
Italia	Otorinolaringoiatria	Pédiatria
Κύπρος	Ωτορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
Latvija	Otolaringoloģija	Pediatrija
Lietuva	Otorinolaringologija	Vaikų ligos
Luxembourg	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
Magyarország	Fül-orr-gégegyógyászat	Csecsemő- és gyermekgyógyászat
Malta	Otorinolaringoloġija	Pedjatrija
Nederland	Keel-, neus- en oorheelkunde	Kindergeneeskunde
Österreich	Hals-, Nasen-und Ohrenkrankheiten	Kinder — und Jugendheilkunde
Polska	Otorynolaryngologia	Pediatria
Portugal	Otorrinolaringologia	Pediatria
România	Otorinolaringologie	Pediatrie
Slovenija	Otorinolaringológija	Pediatrija
Slovensko	Otorinolaryngológia	Pediatria
Suomi/Finland	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit/Öron-, näs- och halssjukdomar	Lastentaudit/Barnsjukdomar
Sverige	Öron-, näs- och halssjukdomar (oto-rhino-laryngologi)	Barn- och ungdomsmedicin
United Kingdom	Otolaryngology	Paediatrics

Land	Lungsjukdomar (pneumologi) Utbildningens minimilängd: 4 år	Urologi Utbildningens minimilängd: 5 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/ Belgien	Pneumologie	Urologie
България	Пневмология и фтизиатрия	Урология
Česká republika	Tuberkulóza a respirační nemoci	Urologie

▼M1

Land	Lungsjukdomar (pneumologi) Utbildningens minimilängd: 4 år	Urologi Utbildningens minimilängd: 5 år
	Benämning	Benämning
Danmark	Medicinske lungesygdomme	Urologi eller urinvejenes kirurgiske sygdomme
Deutschland	Pneumologie	Urologie
Eesti	Pulmonoloogia	Uroloogia
Ελλάς	Φυματιολογία- Πνευμονολογία	Ουρολογία
España	Neumología	Urología
France	Pneumologie	Urologie
▼M8 Hrvatska	Pulmologija	Urologija
▼M1 Ireland	Respiratory medicine	Urology
Italia	Malattie dell'apparato respiratorio	Urologia
Κύπρος	Πνευμονολογία — Φυματιολογία	Ουρολογία
Latvija	Ftiziopneimonoloģija	Uroloģija
Lietuva	Pulmonologija	Urologija
Luxembourg	Pneumologie	Urologie
Magyarország	Tüdőgyógyászat	Urológia
Malta	Mediċina Respiratorja	Uroloġija
Nederland	Longziekten en tuberculose	Urologie
Österreich	Lungenkrankheiten	Urologie
Polska	Choroby płuc	Urologia
Portugal	Pneumologia	Urologia
România	Pneumologie	Urologie
Slovenija	Pnevmologija	Urologija
Slovensko	Pneumológia a ftizeológia	Urológia
Suomi/Finland	Keuhkosairaudet ja allergologia/Lungsjukdomar och allergologi	Urologia/Urologi
Sverige	Lungsjukdomar (pneumologi)	Urologi
United Kingdom	Respiratory medicine	Urology

Land	Ortopedi Utbildningens minimilängd: 5 år	Klinisk patologi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien	Chirurgie orthopédique/Orthopedische heelkunde	Anatomie pathologique/Pathologische anatomie
България	Ортопедия и травматология	Обща и клинична патология
Česká republika	Ortopedie	Patologická anatomie
Danmark	Ortopædisk kirurgi	Patologisk anatomi eller vævs- og celleundersøgelser
Deutschland	Orthopädie (und Unfallchirurgie)	Pathologie
Eesti	Ortopeedia	Patoloogia
Ελλάς	Ορθοπεδική	Παθολογική Ανατομική
España	Cirugía ortopédica y traumatología	Anatomía patológica

▼M1

Land	Ortopedi Utbildningens minimilängd: 5 år	Klinisk patologi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
France	Chirurgie orthopédique et traumatologie	Anatomie et cytologie pathologiques
▼M8 Hrvatska	Ortopedija i traumatologija	Patologija
▼M1 Ireland	Trauma and orthopaedic surgery	Morbid anatomy and histopathology
Italia	Ortopedia e traumatologia	Anatomia patologica
Κύπρος	Ορθοπεδική	Παθολογοανατομία — Ιστολογία
Latvija	Traumatoloģija un ortopēdija	Patoloģija
Lietuva	Ortopedija traumatologija	Patologija
Luxembourg	Orthopédie	Anatomie pathologique
Magyarország	Ortopédia	Patológia
Malta	Kirurġija Ortopedika	Istopatoloġija
Nederland	Orthopedie	Pathologie
Österreich	Orthopädie und Orthopädische Chirurgie	Pathologie
Polska	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	Patomorfologia
Portugal	Ortopedia	Anatomia patologica
România	Ortopedie şi traumatologie	Anatomie patologică
Slovenija	Ortopedska kirurgija	Anatomska patologija in citopatologija
Slovensko	Ortopédia	Patologická anatómia
Suomi/Finland	Ortopedia ja traumatologia/Ortopedi och traumatologi	Patologia/Patologi
Sverige	Ortopedi	Klinisk patologi
United Kingdom	Trauma and orthopaedic surgery	Histopathology

Land	Neurologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Psykiatri Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien	Neurologie	Psychiatrie de l'adulte/Volwassen psychiatrie
България	Нервни болести	Психиатрия
Česká republika	Neurologie	Psychiatrie
Danmark	Neurologi eller medicinske nervesygdomme	Psykiatri
Deutschland	Neurologie	Psychiatrie und Psychotherapie
Eesti	Neuroloogia	Psühhiaatria
Ελλάς	Νευρολογία	Ψυχιατρική
España	Neurología	Psiquiatría
France	Neurologie	Psychiatrie
▼M8 Hrvatska	Neurologija	Psihijatrija
▼M1 Ireland	Neurology	Psychiatry
Italia	Neurologia	Psichiatria
Κύπρος	Νευρολογία	Ψυχιατρική
Latvija	Neiroloģija	Psihiatrija

▼M1

Land	Neurologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Psykiatri Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Lietuva	Neurologija	Psichiatrija
Luxembourg	Neurologie	Psychiatrie
Magyarország	Neurológia	Pszichiátria
Malta	Newroloġija	Psikjatrija
Nederland	Neurologie	Psychiatrie
Österreich	Neurologie	Psychiatrie
Polska	Neurologia	Psychiatria
Portugal	Neurologia	Psiquiatria
România	Neurologie	Psihiatrie
Slovenija	Nevrologija	Psihiatrija
Slovensko	Neurológia	Psychiatria
Suomi/Finland	Neurologia/Neurologi	Psykiatria/Psykiatri
Sverige	Neurologi	Psykiatri
United Kingdom	Neurology	General psychiatry

Land	Medicinsk radiologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Onkologi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien	Radiodiagnostic/Röntgendiagnose	Radiothérapie-oncologie/Radiotherapie-oncologie
България	Образна диагностика	Лъчелечение
Česká republika	Radiologie a zobrazovací metody	Radiační onkologie
Danmark	Diagnostik radiologi eller røntgenundersøgelse	Onkologi
Deutschland	(Diagnostische) Radiologie	Strahlentherapie
Eesti	Radioloogia	Onkoloogia
Ελλάς	Ακτινοδιαγνωστική	Ακτινοθεραπευτική — Ογκολογία
España	Radiodiagnóstico	Oncología radioterápica
France	Radiodiagnostic et imagerie médicale	Oncologie radiothérapique
▼M8 Hrvatska	Klinička radiologija	Onkologija i radioterapija
▼M1 Ireland	Diagnostic radiology	Radiation oncology
Italia	Radiodiagnostica	Radioterapia
Κύπρος	Ακτινολογία	Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία
Latvija	Diagnostiskā radioloģija	Terapeitiskā radioloģija
Lietuva	Radiologija	Onkologija radioterapija
Luxembourg	Radiodiagnostic	Radiothérapie
Magyarország	Radiológia	Sugárterápia
Malta	Radjoloġija	Onkoloġija u Radjoterapija
Nederland	Radiologie	Radiotherapie
Österreich	Medizinische Radiologie-Diagnostik	Strahlentherapie — Radioonkologie

▼M1

Land	Medicinsk radiologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Onkologi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Polska	Radiologia i diagnostyka obrazowa	Radioterapia onkologiczna
Portugal	Radiodiagnóstico	Radioterapia
România	Radiologie-imagistică medicală	Radioterapie
Slovenija	Radiologija	Radioterapija in onkologija
Slovensko	Rádiológia	Radiačná onkológia
Suomi/Finland	Radiologia/Radiologi	Syöpätaudit/Cancersjukdomar
Sverige	Medicinsk radiologi	Tumörsjukdomar (allmän onkologi)
United Kingdom	Clinical radiology	Clinical oncology

Land	Plastikkirurgi Utbildningens minimilängd: 5 år	Klinisk biologi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique/Plastische, reconstructieve en esthetische heelkunde	Biologie clinique/Klinische biologie
България	Пластично-възстановителна хирургия	Клинична лаборатория
Česká republika	Plastická chirurgie	
Danmark	Plastikkirurgi	
Deutschland	Plastische (und Ästhetische) Chirurgie	
Eesti	Plastika- ja rekonstruktiivkirurgia	Laborimeditsiin
Ελλάς	Πλαστική Χειρουργική	Χειρουργική Θώρακος
España	Cirugía plástica, estética y reparadora	Análisis clínicos
France	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique	Biologie médicale
▼M8 Hrvatska	Plastična, rekonstrukcijska i estetska kirurgija	
▼M1 Ireland	Plastic, reconstructive and aesthetic surgery	
Italia	Chirurgia plastica e ricostruttiva	Patologia clinica
Κύπρος	Πλαστική Χειρουργική	
Latvija	Plastiskā ķirurģija	
Lietuva	Plastinė ir rekonstrukcinė chirurgija	Laboratorinė medicina
Luxembourg	Chirurgie plastique	Biologie clinique
Magyarország	Plasztikai (égési) sebészet	Orvosi laboratóriumi diagnosztika
Malta	Kirurġija Plastika	
Nederland	Plastische chirurgie	
Österreich	Plastische Chirurgie	Medizinische Biologie
Polska	Chirurgia plastyczna	Diagnostyka laboratoryjna
Portugal	Cirurgia plástica e reconstrutiva	Patologia clínica
România	Chirurgie plastică — microchirurgie reconstructivă	Medicină de laborator

▼M1

Land	Plastikkirurgi Utbildningens minimilängd: 5 år	Klinisk biologi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Slovenija	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija	
Slovensko	Plastická chirurgia	Laboratórna medicína
Suomi/Finland	Plastiikkakirurgia/Plastikkirurgi	
Sverige	Plastikkirurgi	
United Kingdom	Cirugía plástica	

Land	Klinisk bakteriologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Klinisk kemi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien		
България	Микробиология	Биохимия
Česká republika	Lékařská mikrobiologie	Klinická biochemie
Danmark	Klinisk mikrobiologi	Klinisk biokemi
Deutschland	Mikrobiologie (Virologie) und Infektionsepidemiologie	Laboratoriumsmedizin
Eesti		
Ελλάς	1. Ιατρική Βιοπαθολογία 2. Μικροβιολογία	
España	Microbiología y parasitología	Bioquímica clínica
France		
▼M8		
Hrvatska	Klinička mikrobiologija	
▼M1		
Ireland	Microbiology	Chemical pathology
Italia	Microbiologia e virologia	Biochimica clinica
Κύπρος	Μικροβιολογία	
Latvija	Mikrobioloģija	
Lietuva		
Luxembourg	Microbiologie	Chimie biologique
Magyarország	Orvosi mikrobiológia	
Malta	Mikrobijoloġija	Patoloġija Kimika
Nederland	Medische microbiologie	Klinische chemie
Österreich	Hygiene und Mikrobiologie	Medizinische und Chemische Labordiagnostik
Polska	Mikrobiologia lekarska	
Portugal		
România		
Slovenija	Klinična mikrobiologija	Medicinska biokemija
Slovensko	Klinická mikrobiológia	Klinická biochémia
Suomi/Finland	Kliininen mikrobiologia/Klinisk mikrobiologi	Kliininen kemia/Klinisk kemi

▼M1

Land	Klinisk bakteriologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Klinisk kemi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Sverige	Klinisk bakteriologi	Klinisk kemi
United Kingdom	Medical microbiology and virology	Chemical pathology

Land	Klinisk immunologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Thoraxkirurgi Utbildningens minimilängd: 5 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien		Chirurgie thoracique/Heelkunde op de thorax (*)
България	Клинична имунология Имунология	Гръдна хирургия Кардиохирургия
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Kardiochirurgie
Danmark	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi eller brysthulens kirurgiske sygdomme
Deutschland		Thoraxchirurgie
Eesti		Torakaalkirurgia
Ελλάς		Χειρουργική Θώρακος
España	Inmunología	Cirugía torácica
France		Chirurgie thoracique et cardiovasculaire
▼M8 Hrvatska	Alergologija i klinička imunologija	
▼M1 Ireland	Immunology (clinical and laboratory)	Thoracic surgery
Italia		Chirurgia toracica; Cardiochirurgia
Κύπρος	Ανοσολογία	Χειρουργική Θώρακος
Latvija	Imunoloģija	Torakālā ķirurģija
Lietuva		Krūtinės chirurgija
Luxembourg	Immunologie	Chirurgie thoracique
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Mellkassebészet
Malta	Immunoloġija	Kirurġija Kardjo-Toraċika
Nederland		Cardio-thoracale chirurgie
Österreich	Immunologie	
Polska	Immunologia kliniczna	Chirurgia klatki piersiowej
Portugal		Cirurgia cardiotorácica
România		Chirurgie toracică
Slovenija		Torakalna kirurgija
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Hrudníková chirurgia
Suomi/Finland		Sydän-ja rintaelinkirurgia/Hjärt- och thoraxkirurgi
Sverige	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi
United Kingdom	Immunology	Cardo-thoracic surgery

Dates of repeal within the meaning of Article 27(3):
(*) 1 January 1983

▼M1

Land	Barn- och ungdomskirurgi Utbildningens minimilängd: 5 år	Kärlkirurgi Utbildningens minimilängd: 5 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien		Chirurgie des vaisseaux/Bloedvatenheelkunde (*)
България	Детска хирургия	Съдова хирургия
Česká republika	Dětská chirurgie	Cévní chirurgie
Danmark		Karkirurgi eller kirurgiske blodkarsygdomme
Deutschland	Kinderchirurgie	Gefäßchirurgie
Eesti	Lastekirurgia	Kardiovaskulaarkirurgia
Ελλάς	Χειρουργική Παίδων	Αγγειοχειρουργική
España	Cirugía pediátrica	Angiología y cirugía vascular
France	Chirurgie infantile	Chirurgie vasculaire
▼M8		
Hrvatska	Dječja kirurgija	Vaskularna kirurgija
▼M1		
Ireland	Paediatric surgery	
Italia	Chirurgia pediatrica	Chirurgia vascolare
Κύπρος	Χειρουργική Παίδων	Χειρουργική Αγγείων
Latvija	Bērnu ķirurģija	Asinsvadu ķirurģija
Lietuva	Vaikų chirurgija	Kraujagyslių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie pédiatrique	Chirurgie vasculaire
Magyarország	Gyermeksebészet	Érsebészet
Malta	Kirurġija Pedjatrika	Kirurġija Vaskolari
Nederland		
Österreich	Kinderchirurgie	
Polska	Chirurgia dziecięca	Chirurgia naczyniowa
Portugal	Cirurgia pediátrica	Cirurgia vascular
România	Chirurgie pediatrică	Chirurgie vasculară
Slovenija		Kardiovaskularna kirurgija
Slovensko	Detská chirurgia	Cievna chirurgia
Suomi/Finland	Lastenkirurgia/Barnkirurgi	Verisuonikirurgia/Kärlkirurgi
Sverige	Barn- och ungdomskirurgi	
United Kingdom	Paediatric surgery	

Dates of repeal within the meaning of Article 27(3):
(*) 1 January 1983

Land	Kardiologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Medicinsk gastroenterologi och hepatologi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien	Cardiologie	Gastro-entérologie/Gastroenterologie
България	Кардиология	Гастроентерология
Česká republika	Kardiologie	Gastroenterologie

▼M1

Land	Kardiologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Medicinsk gastroenterologi och hepatologi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Danmark	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi eller medicinske mavetarmsygdomme
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Kardiologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Gastroenterologie
Eesti	Kardioloogia	Gastroenteroloogia
Ελλάς	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
España	Cardiología	Aparato digestivo
France	Pathologie cardio-vasculaire	Gastro-entérologie et hépatologie
▼M8		
Hrvatska	Kardiologija	Gastroenterologija
▼M1		
Ireland	Cardiology	Gastro-enterology
Italia	Cardiologia	Gastroenterologia
Κύπρος	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
Latvija	Kardioloģija	Gastroenteroloģija
Lietuva	Kardiologija	Gastroenterologija
Luxembourg	Cardiologie et angiologie	Gastro-enterologie
Magyarország	Kardiológia	Gasztroenterológia
Malta	Kardjoloġija	Gastroenteroloġija
Nederland	Cardiologie	Leer van maag-darm-leverziekten
Österreich		
Polska	Kardiologia	Gastrenterologia
Portugal	Cardiologia	Gastrenterologia
România	Cardiologie	Gastroenterologie
Slovenija		Gastroenterologija
Slovensko	Kardiológia	Gastroenterológia
Suomi/Finland	Kardiologia/Kardiologi	Gastroenterologia/Gastroenterologi
Sverige	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi och hepatologi
United Kingdom	Cardiology	Gastro-enterology

Land	Reumatologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Hematologi Utbildningens minimilängd: 3 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien	Rhumathologie/reumatologie	
България	Ревматология	Трансфузионна хематология
Česká republika	Revmatologie	Hematologie a transfúzní lékařství
Danmark	Reumatologi	Hæmatologi eller blodsygdomme
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Rheumatologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Hämatologie und Onkologie
Eesti	Reumatoloogia	Hematoloogia
Ελλάς	Ρευματολογία	Αιματολογία

▼M1

Land	Reumatologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Hematologi Utbildningens minimilängd: 3 år
	Benämning	Benämning
España	Reumatología	Hematología y hemoterapia
France	Rhumatologie	
▼M8		
Hrvatska	Reumatologija	Hematologija
▼M1		
Ireland	Rheumatology	Haematology (clinical and laboratory)
Italia	Reumatologia	Ematologia
Κύπρος	Ρευματολογία	Αιματολογία
Latvija	Reimatoloģija	Hematoloģija
Lietuva	Reumatologija	Hematologija
Luxembourg	Rhumatologie	Hématologie
Magyarország	Reumatológia	Haematológia
Malta	Rewmatoloġija	Ematoloġija
Nederland	Reumatologie	
Österreich		
Polska	Reumatologia	Hematologia
Portugal	Reumatologia	Imuno-hemoterapia
România	Reumatologie	Hematologie
Slovenija		
Slovensko	Reumatológia	Hematológia a transfúziológia
Suomi/Finland	Reumatologia/Reumatologi	Kliininen hematologia/Klinisk hematologi
Sverige	Reumatologi	Hematologi
United Kingdom	Rheumatology	Haematology

Land	Endokrinologi Utbildningens minimilängd: 3 år	Rehabiliteringsmedicin Utbildningens minimilängd: 3 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien		Médecine physique et réadaptation/Fysische geneeskunde en revalidatie
България	Ендокринология и болести на обмяната	Физикална и рехабилитационна медицина
Česká republika	Endokrinologie	Rehabilitační a fyzikální medicína
Danmark	Medicinsk endokrinologi eller medicinske hormonsygdomme	
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Endokrinologie und Diabetologie	Physikalische und Rehabilitative Medizin
Eesti	Endokrinoloogia	Taastusravi ja füsiaatria
Ελλάς	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
España	Endocrinología y nutrición	Medicina física y rehabilitación
France	Endocrinologie, maladies métaboliques	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
▼M8		
Hrvatska	Endokrinologija i dijabetologija	Fizikalna medicina i rehabilitacija
▼M1		
Ireland	Endocrinology and diabetes mellitus	
Italia	Endocrinologia e malattie del ricambio	Medicina fisica e riabilitazione

▼M1

Land	Endokrinologi Utbildningens minimilängd: 3 år	Rehabiliteringsmedicin Utbildningens minimilängd: 3 år
	Benämning	Benämning
Κύπρος	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
Latvija	Endokrinoloģija	Rehabilitoloģija Fiziskā rehabilitācija Fizikālā medicīna
Lietuva	Endokrinologija	Fizinė medicina ir reabilitacija
Luxembourg	Endocrinologie, maladies du métabolisme et de la nutrition	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Magyarország	Endokrinológia	Fizioterápia
Malta	Endokrinoloġija u Dijabete	
Nederland		Revalidatiegeneeskunde
Österreich		Physikalische Medizin
Polska	Endokrynologia	Rehabilitacja medyczna
Portugal	Endocrinologia	Fisiatria ou Medicina física e de reabilitação
România	Endocrinologie	Recuperare, medicină fizică şi balneologie
Slovenija		Fizikalna in rehabilitacijska medicina
Slovensko	Endokrinológia	Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia
Suomi/Finland	Endokrinologia/Endokrinologi	Fysiatria/Fysiatri
Sverige	Endokrina sjukdomar	Rehabiliteringsmedicin
United Kingdom	Endocrinology and diabetes mellitus	

Land	Neuropsykiatri Utbildningens minimilängd: 5 år	Hud- och könssjukdomar Utbildningens minimilängd: 3 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien	Neuropsychiatrie (*)	Dermato-vénéréologie/Dermato-venerologie
България		Кожни и венерически болести
Česká republika		Dermatovenerologie
Danmark		Dermato-venerologi eller hud- og kønssygdomme
Deutschland	Nervenheilkunde (Neurologie und Psychiatrie)	Haut — und Geschlechtskrankheiten
Eesti		Dermatoveneroloogia
Ελλάς	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
España		Dermatología médico-quirúrgica y venereología
France	Neuropsychiatrie (**)	Dermatologie et vénéréologie
▼M8 Hrvatska		Dermatologija i venerologija
▼M1 Ireland		
Italia	Neuropsichiatria (***)	Dermatologia e venerologia
Κύπρος	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
Latvija		Dermatoloģija un venoloģija
Lietuva		Dermatovenerologija
Luxembourg	Neuropsychiatrie (****)	Dermato-vénéréologie

▼M1

Land	Neuropsykiatri Utbildningens minimilängd: 5 år	Hud- och könssjukdomar Utbildningens minimilängd: 3 år
	Benämning	Benämning
Magyarország		Bőrgyógyászat
Malta		Dermato-venerejoloġija
Nederland	Zenuw — en zielsziekten (*****)	Dermatologie en venerologie
Österreich	Neurologie und Psychiatrie	Haut- und Geschlechtskrankheiten
Polska		Dermatologia i wenerologia
Portugal		Dermatovenereologia
România		Dermatovenerologie
Slovenija		Dermatovenerologija
Slovensko	Neuropsychiatria	Dermatovenerológia
Suomi/Finland		Ihotaudit ja allergologia/Hudsjukdomar och allergologi
Sverige		Hud- och könssjukdomar
United Kingdom		

Datum för upphörande enligt artikel 27.3:
(*) 1 augusti 1987, utom för personer som påbörjade utbildningen före detta datum.
(**) 31 december 1971.
(***) 31 oktober 1999.
(****) Detta examensbevis utfärdas inte längre för utbildningar som påbörjats efter den 5 mars 1982.
(*****) 9 juli 1984.

Land	Radiologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Barnpsykiatri Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien		Psychiatrie infanto-juvénile/Kinder- en jeugdpsychiatrie
България	Радиобиология	Детска психиатрия
Česká republika		Dětská a dorostová psychiatrie
Danmark		Børne- og ungdomspsykiatri
Deutschland	Radiologie	Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie
Eesti		
Ελλάς	Ακτινολογία — Ραδιολογία	Παιδοψυχιατρική
España	Electroradiología	
France	Electro-radiologie (*)	Pédo-psychiatrie
▼M8 Hrvatska	Klinička radiologija	Dječja i adolescentna psihijatrija
▼M1 Ireland	Radiology	Child and adolescent psychiatry
Italia	Radiologia (**)	Neuropsichiatria infantile
Κύπρος		Παιδοψυχιατρική
Latvija		Bērnu psihiatrija
Lietuva		Vaikų ir paauglių psichiatrija
Luxembourg	Électroradiologie (***)	Psychiatrie infantile
Magyarország	Radiológia	Gyermek-és ifjúságpszichiátria

▼M1

Land	Radiologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Barnpsykiatri Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Malta		
Nederland	Radiologie (****)	
Österreich	Radiologie	
Polska		Psychiatria dzieci i młodzieży
Portugal	Radiologia	Pedopsiquiatria
România		Psihiatrie pediatrică
Slovenija		Otroška in mladostniška psihiatrija
Slovensko		Detská psychiatria
Suomi/Finland		Lastenpsykiatria/Barnpsykiatri
Sverige		Barn- och ungdomspsykiatri
United Kingdom		Child and adolescent psychiatry

Datum för upphörande enligt artikel 27.3:
(*) 3 december 1971.
(**) 31 oktober 1993.
(***) Detta examensbevis utfärdas inte längre för utbildningar som påbörjats efter den 5 mars 1982.
(****) 8 juli 1984.

Land	Geriatrik Utbildningens minimilängd: 4 år	Medicinska njursjukdomar (nefrologi) Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/ Belgien		
България	Гериатрична медицина	Нефрология
Česká republika	Geriatrie	Nefrologie
Danmark	Geriatri eller alderdommens sygdomme	Nefrologi eller medicinske nyresygdomme
Deutschland		Innere Medizin und Schwerpunkt Nephrologie
Eesti		Nefroloogia
Ελλάς		Νεφρολογία
España	Geriatría	Nefrología
France		Néphrologie
▼M8 Hrvatska		Nefrologija
▼M1 Ireland	Geriatric medicine	Nephrology
Italia	Geriatria	Nefrologia
Κύπρος	Γηριατρική	Νεφρολογία
Latvija		Nefroloģija
Lietuva	Geriatrija	Nefrologija
Luxembourg	Gériatrie	Néphrologie
Magyarország	Geriátria	Nefrológia
Malta	Ġerjatrija	Nefroloġija
Nederland	Klinische geriatrie	
Österreich		

▼M1

Land	Geriatrik Utbildningens minimilängd: 4 år	Medicinska njursjukdomar (nefrologi) Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Polska	Geriatria	Nefrologia
Portugal		Nefrologia
România	Geriatrie şi gerontologie	Nefrologie
Slovenija		Nefrologija
Slovensko	Geriatria	Nefrológia
Suomi/Finland	Geriatria/Geriatri	Nefrologia/Nefrologi
Sverige	Geriatrik	Medicinska njursjukdomar (nefrologi)
United Kingdom	Geriatrics	Renal medicine

Land	Infektionssjukdomar Utbildningens minimilängd: 4 år	Samhällsmedicin Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien		
България	Инфекциозни болести	Социална медицина и здравен мениджмънт комунална хигиена
Česká republika	Infekční lékařství	Hygiena a epidemiologie
Danmark	Infektionsmedicin	Samfundsmedicin
Deutschland		Öffentliches Gesundheitswesen
Eesti	Infektsioonhaigused	
Ελλάς		Κοινωνική Ιατρική
España		Medicina preventiva y salud pública
France		Santé publique et médecine sociale
▼M8 Hrvatska	Infektologija	Javnozdravstvena medicina
▼M1 Ireland	Infectious diseases	Public health medicine
Italia	Malattie infettive	Igiene e medicina preventiva
Κύπρος	Λοιμώδη Νοσήματα	Υγειονολογία/Κοινοτική Ιατρική
Latvija	Infektoloģija	
Lietuva	Infektologija	
Luxembourg	Maladies contagieuses	Santé publique
Magyarország	Infektológia	Megelőző orvostan és népegészségtan
Malta	Mard Infettiv	Saħħa Pubblika
Nederland		Maatschappij en gezondheid
Österreich		Sozialmedizin
Polska	Choroby zakaźne	Zdrowie publiczne, epidemiologia
Portugal	Infecciologia	Saúde pública
România	Boli infecţioase	Sănătate publică şi management
Slovenija	Infektologija	Javno zdravje
Slovensko	Infektológia	Verejné zdravotníctvo

▼M1

Land	Infektionssjukdomar Utbildningens minimilängd: 4 år	Samhällsmedicin Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Suomi/Finland	Infektiosairaudet/Infektionssjukdomar	Terveydenhuolto/Hälsovård
Sverige	Infektionssjukdomar	Socialmedicin
United Kingdom	Infectious diseases	Public health medicine

Land	Klinisk farmakologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Yrkes- och miljömedicin Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien		Médecine du travail/Arbeidsgeneeskunde
България	Клинична фармакология и терапия Фармакология	Трудова медицина
Česká republika	Klinická farmakologie	Pracovní lékařství
Danmark	Klinisk farmakologi	Arbejdsmedicin
Deutschland	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeitsmedizin
Eesti		
Ελλάς		Ιατρική της Εργασίας
España	Farmacología clínica	Medicina del trabajo
France		Médecine du travail
▼M8 Hrvatska	Klinička farmakologija s toksikologijom	Medicina rada i športa
▼M1 Ireland	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine
Italia	Farmacologia	Medicina del lavoro
Κύπρος		Ιατρική της Εργασίας
Latvija		Arodslimības
Lietuva		Darbo medicina
Luxembourg		Médecine du travail
Magyarország	Klinikai farmakológia	Foglalkozás-orvostan (üzemorvostan)
Malta	Farmakoloġija Klinika u t-Terapewtika	Mediċina Okkupazzjonali
Nederland		Arbeid en gezondheid, bedrijfsgeneeskunde Arbeid en gezondheid, verzekeringsgeneeskunde
Österreich	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeits- und Betriebsmedizin
Polska	Farmakologia kliniczna	Medycyna pracy
Portugal		Medicina do trabalho
România	Farmacologie clinică	Medicina muncii
Slovenija		Medicina dela, prometa in športa
Slovensko	Klinická farmakológia	Pracovné lekárstvo
Suomi/Finland	Kliininen farmakologia ja lääkehoito/Klinisk farmakologi och läkemedelsbehandling	Työterveyshuolto/Företagshälsovård
Sverige	Klinisk farmakologi	Yrkes- och miljömedicin
United Kingdom	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine

▼M1

Land	Allergisjukdomar Utbildningens minimilängd: 3 år	Nukleärmedicin Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/ Belgien		Médecine nucléaire/Nucleaire geneeskunde
България	Клинична алергология	Нуклеарна медицина
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Nukleární medicína
Danmark	Medicinsk allergologi eller medicinske overfølsomhedssygdomme	Klinisk fysiologi og nuklearmedicin
Deutschland		Nuklearmedizin
Eesti		
Ελλάς	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
España	Alergología	Medicina nuclear
France		Médecine nucléaire

▼M8

Hrvatska	Alergologija i klinička imunologija	Nuklearna medicina

▼M1

Ireland		
Italia	Allergologia ed immunologia clinica	Medicina nucleare
Κύπρος	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
Latvija	Alergoloģija	
Lietuva	Alergologija ir klinikinė imunologija	
Luxembourg		Médecine nucléaire
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Nukleáris medicina (izotóp diagnosztika)
Malta		Mediċina Nukleari
Nederland	Allergologie en inwendige geneeskunde	Nucleaire geneeskunde
Österreich		Nuklearmedizin
Polska	Alergologia	Medycyna nuklearna
Portugal	Imuno-alergologia	Medicina nuclear
România	Alergologie şi imunologie clinică	Medicină nucleară
Slovenija		Nuklearna medicina
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Nukleárna medicína
Suomi/Finland		Kliininen fysiologia ja isotooppilääketiede/Klinisk fysiologi och nukleärmedicin
Sverige	Allergisjukdomar	Nukleärmedicin
United Kingdom		Nuclear medicine

Land	Käk- och ansiktskirurgi (grundutbildning för läkare) Utbildningens minimilängd: 5 år
	Benämning
Belgique/België/ Belgien	
България	Лицево-челюстна хирургия
Česká republika	Maxilofaciální chirurgie
Danmark	
Deutschland	

▼M1

Land	Käk- och ansiktskirurgi (grundutbildning för läkare) Utbildningens minimilängd: 5 år
	Benämning
Eesti	
Ελλάς	
España	Cirugía oral y maxilofacial
France	Chirurgie maxillo-faciale et stomatologie
▼M8 Hrvatska	Maksilofacijalna kirurgija
▼M1 Ireland	
Italia	Chirurgia maxillo-facciale
Κύπρος	
Latvija	Mutes, sejas un žokļu ķirurģija
Lietuva	Veido ir žandikaulių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie maxillo-faciale
Magyarország	Szájsebészet
Malta	
Nederland	
Österreich	Mund- Kiefer- und Gesichtschirurgie
Polska	Chirurgia szczekowo-twarzowa
Portugal	Cirurgia maxilo-facial
România	
Slovenija	Maxilofacialna kirurgija
Slovensko	Maxilofaciálna chirurgia
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

Land	Biologisk hematologi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning
Belgique/België/ Belgien	
България	Клинична хематология
Česká republika	
Danmark	Klinisk blodtypeserologi (*)
Deutschland	
Eesti	
Ελλάς	
España	
France	Hématologie
▼M8 Hrvatska	
▼M1 Ireland	
Italia	
Κύπρος	

▼M1

Land	Biologisk hematologi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning
Latvija	
Lietuva	
Luxembourg	Hématologie biologique
Magyarország	
Malta	
Nederland	
Österreich	
Polska	
Portugal	Hematologia clinica
România	
Slovenija	
Slovensko	
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

Datum för upphörande enligt artikel 27.3:
(*) 1 januari 1983, utom för personer som påbörjat en utbildning före detta datum och som avslutat den senast under 1988.

Land	Stomatologi Utbildningens minimilängd: 3 år	Dermatologi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/ Belgien		
България		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάς		
España	Estomatología	
France	Stomatologie	
▼M8 Hrvatska		
▼M1 Ireland		Dermatology
Italia	Odontostomatologia (*)	
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg	Stomatologie	
Magyarország		

▼M1

Land	Stomatologi Utbildningens minimilängd: 3 år	Dermatologi Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Malta		Dermatoloġija
Nederland		
Österreich		
Polska		
Portugal	Estomatologia	
România		
Slovenija		
Slovensko		
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom		Dermatology

Datum för upphörande enligt artikel 27.3:
(*) 31 december 1994.

Land	Veneriska sjukdomar Utbildningens minimilängd: 4 år	Tropikmedicin Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/ Belgien		
България		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάς		
España		
France		
▼M8 Hrvatska		
▼M1 Ireland	Genito-urinary medicine	Tropical medicine
Italia		Medicina tropicale
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg		
Magyarország		Trópusi betegségek
Malta	Mediċina Uro-ġenetali	
Nederland		
Österreich		Spezifische Prophylaxe und Tropenhygiene
Polska		Medycyna transportu

▼M1

Land	Veneriska sjukdomar Utbildningens minimilängd: 4 år	Tropikmedicin Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Portugal		Medicina tropical
România		
Slovenija		
Slovensko		Tropická medicína
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom	Genito-urinary medicine	Tropical medicine

Land	Gastroenterologisk kirurgi Utbildningens minimilängd: 5 år	Olycksfallsmedicin Utbildningens minimilängd: 5 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien	Chirurgie abdominale/Heelkunde op het abdomen (*)	
България		Спешна медицина
Česká republika		Traumatologie Urgentní medicína
Danmark	Kirurgisk gastroenterologi eller kirurgiske mave-tarmsygdomme	
Deutschland	Visceralchirurgie	
Eesti		
Ελλάς		
España	Cirugía del aparato digestivo	
France	Chirurgie viscérale et digestive	
▼M8 Hrvatska	Abdominalna kirurgija	Hitna medicina
▼M1 Ireland		Emergency medicine
Italia	Chirurgia dell'apparato digerente	
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva	Abdominalinė chirurgija	
Luxembourg	Chirurgie gastro-entérologique	
Magyarország		Traumatológia
Malta		Mediċina tal-Aċċidenti u l-Emerġenza
Nederland		
Österreich		
Polska		Medycyna ratunkowa
Portugal		
România		Medicină de urgenţă
Slovenija	Abdominalna kirurgija	
Slovensko	Gastroenterologická chirurgia	Úrazová chirurgia Urgentná medicína

▼M1

Land	Gastroenterologisk kirurgi Utbildningens minimilängd: 5 år	Olycksfallsmedicin Utbildningens minimilängd: 5 år
	Benämning	Benämning
Suomi/Finland	Gastroenterologinen kirurgia/Gastroenterologisk kirurgi	
Sverige		
United Kingdom		Accident and emergency medicine

Datum för upphörande enligt artikel 27.3:
(*) 1 januari 1983.

Land	Klinisk neurofysiologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Tand-, mun-, käk- och ansiktskirurgi (grundutbildning för läkare och tandläkare) ([1]) Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België/Belgien		Stomatologie et chirurgie orale et maxillo-faciale/Stomatologie en mond-, kaak- en aangezichtschirurgie
България		
Česká republika		
Danmark	Klinisk neurofysiologi	
Deutschland		Mund-, Kiefer- und Gesichtschirurgie
Eesti		
Ελλάς		
España	Neurofisiologia clínica	
France		
▼M8 Hrvatska		
▼M1 Ireland	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery
Italia		
Κύπρος		Στοματο-Γναθο-Προσωποχειρουργική
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg		Chirurgie dentaire, orale et maxillo-faciale
Magyarország		Arc-állcsont-szájsebészet
Malta	Newrofiżjoloġija Klinika	Kirurġija tal-għadam tal-wiċċ
Nederland		
Österreich		
Polska		
Portugal		
România		
Slovenija		
Slovensko		
Suomi/Finland	Kliininen neurofysiologia/Klinisk neurofysiologi	Suu- ja leukakirurgia/Oral och maxillofacial kirurgi

▼M1

Land	Klinisk neurofysiologi Utbildningens minimilängd: 4 år	Tand-, mun-, käk- och ansiktskirurgi (grundutbildning för läkare och tandläkare) ([1]) Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Sverige	Klinisk neurofysiologi	
United Kingdom	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery

([1]) Den utbildning som leder fram till examensbevis för specialister i tand-, mun-, käk- och ansiktskirurgi (grundutbildning för läkare och tandläkare) skall innebära avslutad och godkänd grundutbildning för läkare (artikel 24) och även avslutad och godkänd grundutbildning för tandläkare (artikel 34).

▼M6

Land	Medicinsk onkologi Utbildningens minimilängd: 5 år	Medicinsk genetik Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Belgique/België	Oncologie médicale/ Medische oncologie	
България	Медицинска онкология	Медицинска генетика
Česká republika	Klinická onkologie	Lékařská genetika
Danmark		Klinisk genetik
Deutschland		Humangenetik
Eesti		Meditsiinigeneetika
Ελλάς	Παθολογική Ογκολογία	
España		
France	Oncologie	Génétique médicale

▼M8

Hrvatska		

▼M6

Ireland	Medical oncology	Clinical genetics
Italia	Oncologia medica	Genetica medica
Κύπρος	Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία	
Latvija	Onkoloģija ķīmijterapija	Medicīnas ģenētika
Lietuva	Chemoterapinė onkologija	Genetika
Luxembourg	Oncologie médicale	Médecine génétique
Magyarország	Klinikai onkológia	Klinikai genetika
Malta		
Nederland		Klinische genetica
Österreich		Medizinische Genetik
Polska	Onkologia kliniczna	Genetyka kliniczna
Portugal	Oncologia médica	Genética médica
România	Oncologie medicala	Genetica medicala
Slovenija	Interna onkologija	Klinična genetika
Slovensko	Klinická onkológia	Lekárska genetica

▼M6

Land	Medicinsk onkologi Utbildningens minimilängd: 5 år	Medicinsk genetik Utbildningens minimilängd: 4 år
	Benämning	Benämning
Suomi/Finland		Perinnöllisyyslääketiede/ Medicinsk genetik
Sverige		
United Kingdom	Medical oncology	Clinical genetics

▼B

5.1.4 *Förteckning över benämningar på utbildningar för allmänpraktik*

Land	Benämning på examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
België/Belgique/Belgien	Ministerieel erkenningsbesluit van huisarts/Arrêté ministériel d'agrément de médecin généraliste	Huisarts/Médecin généraliste	31 december 1994
▼M1 България	Свидетелство за призната специалност по Обща медицина	Лекар-специалист по Обща медицина	1 januari 2007
▼B Česká republika	Diplom o specializaci ”všeobecné lékařství”	Všeobecný lékař	1 maj 2004
Danmark	Tilladelse til at anvende betegnelsen alment praktiserende læge/Speciallæge i almen medicin	Almen praktiserende læge/Speciallæge i almen medicin	31 december 1994
Deutschland	Zeugnis über die spezifische Ausbildung in der Allgemeinmedizin	Facharzt/Fachärztin für Allgemeinmedizin	31 december 1994
Eesti	Diplom peremeditsiini erialal	Perearst	1 maj 2004
Ελλάς	Τίτλος ιατρικής ειδικότητας γενικής ιατρικής	Ιατρός με ειδικότητα γενικής ιατρικής	31 december 1994
España	Título de especialista en medicina familiar y comunitaria	Especialista en medicina familiar y comunitaria	31 december 1994
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine (avec document annexé attestant la formation spécifique en médecine générale)	Médecin qualifié en médecine générale	31 december 1994
▼M8 Hrvatska	Diploma o specijalističkom usavršavanju	specijalist obiteljske medicine	1 juli 2013
▼B Ireland	Certificate of specific qualifications in general medical practice	General medical practitioner	31 december 1994
Italia	Attestato di formazione specifica in medicina generale	Medico di medicina generale	31 december 1994
Κύπρος	Τίτλος Ειδικότητας Γενικής Ιατρικής	Ιατρός Γενικής Ιατρικής	1 maj 2004
Latvija	Ģimenes ārsta sertifikāts	Ģimenes (vispārējās prakses) ārsts	1 maj 2004
Lietuva	Šeimos gydytojo rezidentūros pažymėjimas	Šeimos medicinos gydytojas	1 maj 2004
Luxembourg	Diplôme de formation spécifique en medicine générale	Médecin généraliste	31 december 1994
Magyarország	Háziorvostan szakorvosa bizonyítvány	Háziorvostan szakorvosa	1 maj 2004
Malta	Tabib tal-familja	Mediċina tal-familja	1 maj 2004

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
Nederland	Certificaat van inschrijving in het register van erkende huisartsen van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst	Huisarts	31 december 1994
Österreich	Arzt für Allgemeinmedizin	Arzt für Allgemeinmedizin	31 december 1994
Polska	Diplôme: Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej	Specjalista w dziedzinie medycyny rodzinnej	1 maj 2004
Portugal	Diploma do internato complementar de clínica geral	Assistente de clínica geral	31 december 1994
▼M1 România	Certificat de medic specialist medicină de familie	Medic specialist medicină de familie	1 januari 2007
▼B Slovenija	Potrdilo o opravljeni specializaciji iz družinske medicine	Specialist družinske medicine/Specialistka družinske medicine	1 maj 2004
Slovensko	Diplom o špecializácii v odbore ”všeobecné lekárstvo”	Všeobecný lekár	1 maj 2004
Suomi/Finland	Todistus lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta/Bevis om tilläggsutbildning av läkare i primärvård	Yleislääkäri/Allmänläkare	31 december 1994
Sverige	Bevis om kompetens som allmänpraktiserande läkare (Europaläkare) utfärdat av Socialstyrelsen	Allmänpraktiserande läkare (Europaläkare)	31 december 1994
United Kingdom	Certificate of prescribed/equivalent experience	General medical practitioner	31 december 1994

V.2 SJUKSKÖTERSKOR MED ANSVAR FÖR ALLMÄN HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

5.2.1 *Utbildningsplan för sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård*

Utbildningsplanen som leder fram till examensbevis för sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård skall bestå av följande två delar och täcka åtminstone de ämnen som anges nedan.

A. Teoretisk undervisning

a) Vård
- — yrkets beskaffenhet och etik,
- — allmänna principer för hygien och hälso- och sjukvård
- — principerna för hälso- och sjukvård inom
  - — allmänmedicin och invärtesmedicinska specialiteter,
  - — allmän kirurgi och övriga kirurgiska specialiteter,
  - — barnavård och barnålderns invärtes sjukdomar (pediatrik),
  - — mödravård,
  - — mentalhygien och psykiatri,
  - — äldrevård och långvårdsmedicin.

b) Grundvetenskaper
- — anatomi och fysiologi,
- — patologi,
- — bakteriologi, virologi och parasitologi,
- — biofysik, biokemi och radiologi,
- — dietetik,
- — hygien
  - — förebyggande medicin,
  - — hälsolära,
- — klinisk farmakologi.

c) Samhällsvetenskap
- — sociologi,
- — psykologi,
- — förvaltningsprinciper,
- — undervisningsprinciper,
- — social- och hälsovårdslagstiftning,
- — juridiska aspekter på sjuksköterskeyrket.

B. Klinisk undervisning
- — Hälso- och sjukvård i relation till
  - — allmänmedicin och invärtesmedicinska specialiteter,
  - — allmän kirurgi och övriga kirurgiska specialiteter,

▼B

— barnaålderns invärtes sjukdomar (pediatrik),

— mödravård,

— mentalhygien och psykiatri,

— äldrevård och långvårdsmedicin,

— hemsjukvård.

Undervisning i ett eller flera ämnen får ges som en del av eller i anslutning till andra ämnen.

Den teoretiska undervisningen skall avvägas och samordnas med den kliniska undervisningen på sådant sätt att de kunskaper och färdigheter som anges i denna bilaga kan förvärvas på lämpligt sätt.

5.2.2 *Förteckning över benämningar på examensbevis för sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård*

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
België/ Belgique/ Belgien	— Diploma gegradueerde verpleger/verpleegster/ Diplôme d'infirmier(ère) gradué(e)/Diplom eines (einer) graduierten Krankenpflegers (-pflegerin) — Diploma in de ziekenhuisverpleegkunde/Brevet d'infirmier(ère) hospitalier(ère)/Brevet eines (einer) Krankenpflegers (-pflegerin) — Brevet van verpleegassistent(e)/Brevet d'hospitalier(ère)/Brevet einer Pflegeassistentin	— De erkende opleidingsinstituten/Les établissements d'enseignement reconnus/Die anerkannten Ausbildungsanstalten — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/Der zuständige Prüfungsausschüß der Deutschsprachigen Gemeinschaft	— Hospitalier(ère)/ Verpleegassistent(e) — Infirmier(ère) hospitalier(ère)/Ziekenhuisverpleger(-verpleegster)	29 juni 1979
▼M1				
България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен ”Бакалавър” с професионална квалификация ”Медицинска сестра”	Университет	Медицинска сестра	1 januari 2007
▼B				
Česká republika	1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetřovatelství ve studijním oboru všeobecná sestra (bakalář, Bc.), åtföljt av följande examensbevis: Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce	1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem	1. Všeobecná sestra	1 maj 2004
	2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná všeobecná sestra (diplomovaný specialista, DiS.), åtföljt av följande examensbevis: Vysvědčení o absolutoriu	2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem	2. Všeobecný ošetřovatel	

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
Danmark	Eksamensbevis efter gennemført sygeplejerskeuddannelse	Sygeplejeskole godkendt af Undervisningsministeriet	Sygeplejerske	29 juni 1979
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung in der Krankenpflege	Staatlicher Prüfungsausschuss	Gesundheits- und Krankenpflegerin/Gesundheits- und Krankenpfleger	29 juni 1979
Eesti	Diplom õe erialal	1. Tallinna Meditsiinikool 2. Tartu Meditsiinikool 3. Kohtla-Järve Meditsiinikool	õde	1 maj 2004
Ελλάς	1. Πτυχίο Νοσηλευτικής Παν/μίου Αθηνών 2. Πτυχίο Νοσηλευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 3. Πτυχίο Αξιωματικών Νοσηλευτικής 4. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας 5. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων και Επισκεπτριών πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας 6. Πτυχίο Τμήματος Νοσηλευτικής	1. Πανεπιστήμιο Αθηνών 2. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3. Υπουργείο Εθνικής 'Αμυνας 4. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας 5. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας 6. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων	Διπλωματούχος ή πτυχιούχος νοσοκόμος, νοσηλευτής ή νοσηλεύτρια	1 januari 1981
España	Título de Diplomado universitario en Enfermería	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad	Enfermero/a diplomado/a	1 januari 1986
France	— Diplôme d'Etat d'infirmier(ère) — Diplôme d'Etat d'infirmier(ère) délivré en vertu du décret no 99-1147 du 29 décembre 1999	Le ministère de la santé	Infirmer(ère)	29 juni 1979

▼M8

Hrvatska	1. Svjedodžba ”medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege” 2. Svjedodžba ”prvostupnik (*baccalaureus)* sestrinstva/prvostupnica (*baccalaurea*) sestrinstva”	1. Srednje strukovne škole koje izvode program za stjecanje kvalifikacije ”medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege” 2. Medicinski fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj Sveučilišta u Republici Hrvatskoj Veleučilišta u Republici Hrvatskoj	1. medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege 2. prvostupnik (*baccalaureus)* sestrinstva/prvostupnica (*baccalaurea*) sestrinstva	1 juli 2013

▼B

Ireland	Certificate of Registered General Nurse	An Bord Altranais (The Nursing Board)	Registered General Nurse	29 juni 1979

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
Italia	Diploma di infermiere professionale	Scuole riconosciute dallo Stato	Infermiere professionale	29 juni 1979
Κύπρος	Δίπλωμα Γενικής Νοσηλευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένος Νοσηλευτής	1 maj 2004
Latvija	1. Diploms par māsas kvalifikācijas iegūšanu 2. Māsas diploms	1. Māsu skolas 2. Universitātes tipa augstskola pamatojoties uz Valsts eksāmenu komisijas lēmumu	Māsa	1 maj 2004
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją 2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesine kvalifikaciją	1. Universitetas 2. Kolegija	Bendrosios praktikos slaugytojas	1 maj 2004
Luxembourg	— Diplôme d'Etat d'infirmier — Diplôme d'Etat d'infirmier hospitalier gradué	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Infirmier	29 juni 1979
Magyarország	1. Ápoló bizonyítvány 2. Diplomás ápoló oklevél 3. Egyetemi okleveles ápoló oklevél	1. Iskola 2. Egyetem/főiskola 3. Egyetem	Ápoló	1 maj 2004
Malta	Lawrja jew diploma fl-istudji tal-infermerija	Universita' ta' Malta	Infermier Registrat tal-Ewwel Livell	1 maj 2004
Nederland	1. Diploma's verpleger A, verpleegster A, verpleegkundige A 2. Diploma verpleegkundige MBOV (Middelbare Beroepsopleiding Verpleegkundige) 3. Diploma verpleegkundige HBOV (Hogere Beroepsopleiding Verpleegkundige) 4. Diploma beroepsonderwijs verpleegkundige — Kwalificatieniveau 4 5. Diploma hogere beroepsopleiding verpleegkundige — Kwalificatieniveau 5	1. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 2. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 3. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 4. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling 5. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling	Verpleegkundige	29 juni 1979

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
Österreich	1. Diplom als ”Diplomierte Gesundheits- und Krankenschwester, Diplomierter Gesundheits- und Krankenpfleger”	1. Schule für allgemeine Gesundheits- und Krankenpflege	— Diplomierte Krankenschwester — Diplomierter Krankenpfleger	1 januari 1994
	2. Diplom als ”Diplomierte Krankenschwester, Diplomierter Krankenpfleger”	2. Allgemeine Krankenpflegeschule		
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku pielęgniarstwo z tytułem ”magister pielęgniarstwa”	Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (institution för högre utbildning som erkänts av de behöriga myndigheterna)	Pielegniarka	1 maj 2004
Portugal	1. Diploma do curso de enfermagem geral	1. Escolas de Enfermagem	Enfermeiro	1 januari 1986
	2. Diploma/carta de curso de bacharelato em enfermagem	2. Escolas Superiores de Enfermagem		
	3. Carta de curso de licenciatura em enfermagem	3. Escolas Superiores de Enfermagem; Escolas Superiores de Saúde		
▼M1				
România	1. Diplomă de absolvire de asistent medical generalist cu studii superioare de scurtă durată	1. Universități	asistent medical generalist	1 januari 2007
	2. Diplomă de licență de asistent medical generalist cu studii superioare de lungă durată	2. Universități		
▼B				
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov ”diplomirana medicinska sestra/diplomirani zdravstvenik”	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	Diplomirana medicinska sestra/Diplomirani zdravstvenik	1 maj 2004
Slovensko	1. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu ”magister z ošetrovateľstva” (”Mgr.”)	1. Vysoká škola	Sestra	1 maj 2004
	2. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu ”bakalár z ošetrovateľstva” (”Bc.”)	2. Vysoká škola		
	3. Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná všeobecná sestra	3. Stredná zdravotnícka škola		

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
Suomi/ Finland	1. Sairaanhoitajan tutkinto/ Sjuksköterexamen 2. Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulutut-kinto, sairaanhoitaja (AMK)/Yrkeshögskole-examen inom hälsovård och det sociala området, sjuksköterska (YH)	1. Terveydenhuolto-oppilaitok-set/ Hälsovårdsläroanstalter 2. Ammattikorkeakoulut/ Yr-keshögskolor	Sairaanhoitaja/Sjuksköterska	1 januari 1994
Sverige	Sjuksköterskeexamen	Universitet eller högskola	Sjuksköterska	1 januari 1994
United Kingdom	Statement of Registration as a Registered General Nurse in part 1 or part 12 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health Visiting	Various	— State Registered Nurse — Registered General Nurse	29 juni 1979

V.3 TANDLÄKARE

5.3.1 *Utbildningsplan för tandläkare*

Utbildningsplanen som leder fram till examensbevis för tandläkare skall omfatta minst nedanstående ämnen. Undervisning i ett eller flera ämnen får ges inom ramen för eller i anslutning till övriga ämnen.

A. Grundläggande ämnen
- — kemi
- — fysik
- — biologi

B. Mediko-biologiska och allmänna medicinska ämnen
- — anatomi
- — embryologi
- — histologi, inklusive cytologi
- — fysiologi
- — biokemi (eller fysiologisk kemi)
- — patologisk anatomi
- — allmän patologi
- — farmakologi
- — mikrobiologi
- — hygien
- — förebyggande medicin och epidemiologi
- — radiologi
- — medicinsk rehabilitering
- — allmän kirurgi
- — allmänmedicin, inklusive barnaålderns invärtes sjukdomar (pediatrik)
- — öron-, näs- och halssjukdomar
- — hudsjukdomar och veneriska sjukdomar
- — allmän psykologi, psykopatologi och neuropatologi
- — anestesiologi

C. Ämnen med direkt anknytning till tandläkaryrket
- — protetik
- — materiallära
- — konserverande tandvård
- — förebyggande tandvård
- — anestesiologi och premedicinering vid tandbehandling
- — oral kirurgi
- — oral patologi
- — klinisk praktik
- — barntandvård (pedontologi)
- — tandreglering (ortodonti)
- — parodontologi
- — odontologisk röntgendiagnostik
- — bettfysiologi
- — yrkets organisation, etik och lagstiftning
- — sociala aspekter på tandläkaryrket

▼B

5.3.2 *Examensbevis över grundutbildning för tandläkare*

	Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
	België/ Belgique/ Belgien	Diploma van tandarts/ Diplôme licencié en science dentaire	— De universiteiten/ Les universités — De bevoegde Examen- commissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		Licentiaat in de tandheelkunde/Licencié en science dentaire	28 januari 1980
▼M1	България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен ”Магистър” по ”Дентална медицина” с професионална квалификация ”Магистър-лекар по дентална медицина”	Факултет по дентална медицина към Медицински университет		Лекар по дентална медицина	1 januari 2007
▼B	Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu zubní lékařství ►C2 (doktor zubního lékařství, MDDr.) ◄	Lékařská fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	Zubní lékař	1 maj 2004
	Danmark	Bevis for tandlægeeksamen (odontologisk kandidateksamen)	Tandlægehøjskolerne, Sundhedsvidenskabeligt universitetsfakultet	Autorisation som tandlæge, udstedt af Sundhedsstyrelsen	Tandlæge	28 januari 1980
	Deutschland	Zeugnis über die Zahnärztliche Prüfung	Zuständige Behörden		Zahnarzt	28 januari 1980
	Eesti	Diplom hambaarstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		Hambaarst	1 maj 2004
	Ελλάς	Πτυχίο Οδοντιατρικής	Πανεπιστήμιο		Οδοντίατρος ή χειρούργος οδοντίατρος	1 januari 1981
	España	Título de Licenciado en Odontología	El rector de una universidad		Licenciado en odontología	1 januari 1986
	France	Diplôme d'Etat de docteur en chirurgie dentaire	Universités		Chirurgien-dentiste	28 januari 1980
▼M8	Hrvatska	Diploma ”doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine”	Fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj		doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine	1 juli 2013
▼B	Ireland	— Bachelor in Dental Science (B.Dent.Sc.) — Bachelor of Dental Surgery (BDS) — Licentiate in Dental Surgery (LDS)	— Universities — Royal College of Surgeons in Ireland		— Dentist — Dental practitioner — Dental surgeon	28 januari 1980

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
Italia	Diploma di laurea in Odontoiatria e Protesi Dentaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della professione di odontoiatra	Odontoiatra	28 januari 1980
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Οδοντιάτρου	Οδοντιατρικό Συμβούλιο		Οδοντίατρος	1 maj 2004
Latvija	Zobārsta diploms	Universitātes tipa augstskola	Rezidenta diploms par zobārsta pēcdiploma izglītības programmas pabeigšanu, ko izsniedz universitātes tipa augstskola un "Sertifikāts" — kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu zobārstniecībā	Zobārsts	1 maj 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo profesinę kvalifikaciją	Gydytojas odontologas	1 maj 2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine dentaire	Jury d'examen d'Etat		Médecin-dentiste	28 januari 1980
Magyarország	Fogorvos oklevél (doctor medicinae dentariae, röv.: dr. med. dent.)	Egyetem		Fogorvos	1 maj 2004
Malta	Lawrja fil- Kirurġija Dentali	Universita' ta Malta		Kirurgu Dentali	1 maj 2004
Nederland	Universitair getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd tandartsexamen	Faculteit Tandheelkunde		Tandarts	28 januari 1980
Österreich	Bescheid über die Verleihung des akademischen Grades "Doktor der Zahnheilkunde"	Medizinische Fakultät der Universität		Zahnarzt	1 januari 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych z tytułem "lekarz dentysta"	1. Akademia Medyczna, 2. Uniwersytet Medyczny, 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarsko — Dentystyczny Egzamin Państwowy	Lekarz dentysta	1 maj 2004

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina dentária	— Faculdades — Institutos Superiores		Médico dentista	1 januari 1986
▼M1 România	Diplomă de licenţă de medic dentist	Universităţi		medic dentist	1 oktober 2003
▼B Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov ”doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine”	— Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic zobozdravnik/zobozdravnica	Doktor dentalne medicine/Doktorica dentalne medicine	1 maj 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu ”doktor zubného lekárstva” (”MDDr.”)	— Vysoká škola		Zubný lekár	1 maj 2004
Suomi/Finland	Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto/Odontologie licentiatexamen	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen päätös käytännön palvelun hyväksymisestä/Beslut av Rättskyddscentralen för hälsovården om godkännande av praktisk tjänstgöring	Hammaslääkäri/Tandläkare	1 januari 1994
Sverige	Tandläkarexamen	— Universitetet i Umeå — Universitetet i Göteborg — Karolinska Institutet — Malmö Högskola	Endast för examensbevis som erhållits före den 1 juli 1995, ett utbildningsbevis som utfärdats av Socialstyrelsen	Tandläkare	1 januari 1994
United Kingdom	— Bachelor of Dental Surgery (BDS or B.Ch.D.) — Licentiate in Dental Surgery	— Universities — Royal Colleges		— Dentist — Dental practitioner — Dental surgeon	28 januari 1980

5.3.3 *Examensbevis för specialisttandläkare*

Ortodonti			
Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Referensdatum
België/Belgique/Belgien	Titre professionnel particulier de dentiste spécialiste en orthodontie/Bijzondere beroepstitel van tandarts specialist in de orthodontie	Ministre de la Santé publique/Minister bevoegd voor Volksgezondheid	28 januari 1980

▼B

Ortodonti			
Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Referensdatum
▼M1			
България	Свидетелство за призната специалност по "Ортодонтия"	Факултет по дентална медицина към Медицински университет	1 januari 2007
▼B			
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i ortodonti	Sundhedsstyrelsen	27 January 2005
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Kieferorthopädie;	Landeszahnärztekammer	28 januari 1980
Eesti	Residentuuri lõputunnistus ortodontia erialal	Tartu Ülikool	1 maj 2004
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Ορθοδοντικής	— Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	1 januari 1981
France	Titre de spécialiste en orthodontie	Conseil National de l'Ordre des chirurgiens dentistes	28 januari 1980
Ireland	Certificate of specialist dentist in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28 januari 1980
Italia	Diploma di specialista in Ortognatodonzia	Università	21 May 2005
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντιάτρου στην Ορθοδοντική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1 maj 2004
Latvija	"Sertifikāts"— kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu ortodontijā	Latvijas Ārstu biedrība	1 maj 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo ortodonto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1 maj 2004
Magyarország	Fogszabályozás szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1 maj 2004
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fl-Ortodonzja	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1 maj 2004
Nederland	Bewijs van inschrijving als orthodontist in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28 januari 1980
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie ortodoncji	Centrum Egzaminów Medycznych	1 maj 2004
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz čeljustne in zobne ortopedije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1 maj 2004
Suomi/Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, hampaiston oikomishoito/Specialtand-läkarexamen, tandreglering	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	1 januari 1994
Sverige	Bevis om specialistkompetens i tandreglering	Socialstyrelsen	1 januari 1994
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose	28 januari 1980

▼B

Munkirurgi			
Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Referensdatum
▼M1			
България	Свидетелство за призната специалност по "Орална хирургия"	Факултет по дентална медицина към Медицински университет	1 januari 2007
▼B			
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i hospitalsodontologi	Sundhedsstyrelsen	28 januari 1980
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Oralchirurgie/ Mundchirurgie	Landeszahnärztekammer	28 januari 1980
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Γναθοχειρουργικής (up to 31 December 2002)	— Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	1 januari 2003
Ireland	Certificate of specialist dentist in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28 januari 1980
Italia	Diploma di specialista in Chirurgia Orale	Università	21 May 2005
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντιάτρου στην Στοματική Χειρουργική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1 maj 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1 maj 2004
Magyarország	Dento-alveoláris sebészet szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1 maj 2004
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fil-Kirurġija tal-ħalq	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1 maj 2004
Nederland	Bewijs van inschrijving als kaakchirurg in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28 januari 1980
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie chirurgii stomatologicznej	Centrum Egzaminów Medycznych	1 maj 2004
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz oralne kirurgije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1 maj 2004
Suomi/ Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, suuja leuka-kirurgia/Specialtandläkar-examen, oral och maxillofacial kirurgi	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	1 januari 1994
Sverige	Bevis om specialist-kompetens i tandsystemets kirurgiska sjukdomar	Socialstyrelsen	1 januari 1994
United Kingdom	Certificate of completion of specialist training in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose	28 januari 1980

▼B

V.4 VETERINÄR

5.4.1 *Utbildningsplan för veterinärer*

Utbildningsplanen som leder fram till förvärv av examensbevis för veterinärer skall omfatta minst nedanstående ämnen.

Undervisning i ett eller flera ämnen får ges som en del av eller i anslutning till andra ämnen.

A. Grundläggande ämnen

— fysik

— kemi

— zoologi

— botanik

— biomatematik

B. Särskilda ämnen

a) Grundläggande vetenskaper

— anatomi (inklusive histologi och embryologi)

— fysiologi

— biokemi

— genetik

— farmakologi

— farmaci

— toxikologi

— mikrobiologi

— immunologi

— epidemiologi

— yrkesetik

b) Kliniska vetenskaper

— obstetrik

— patologi (inklusive patologisk anatomi)

— parasitologi

— klinisk medicin och kirurgi (inklusive anestesiologi)

— klinisk undervisning om olika husdjur, fjäderfä och andra djurarter

— förebyggande medicin

— radiologi

— fortplantning och fortplantningsrubbningar

— medicin och hälsoskydd inom det allmänna veterinärväsendet

— veterinärlagstiftning och rättsmedicin

— terapeutik

— propedeutik

c) Animalisk produktion

— animalisk produktion

— animalisk näringslära

— agronomi

— lantbruksekonomi

— kreatursuppfödning

— veterinärhygien

— djuretologi och djurskydd

d) Livsmedelshygien

— inspektion och kontroll av animaliska livsmedel eller livsmedel av animaliskt ursprung

— livsmedelshygien och livsmedelsteknologi

— praktiskt arbete (inklusive praktiskt arbete på slakterier och andra ställen för hantering av livsmedel)

Den praktiska utbildningen får ske i form av en praktikperiod, förutsatt att denna sker på heltid och under den behöriga myndighetens direkta tillsyn och inte överstiger sex månader inom ramen för en sammanlagd studietid på fem år.

Fördelningen av den teoretiska och praktiska utbildningen på de olika ämnesgrupperna skall avvägas och samordnas på sådant sätt att kunskaper och erfarenheter kan förvärvas på ett sätt som gör det möjligt för veterinären att utföra alla sina uppgifter.

5.4.2 *Förteckning över benämningar på examensbevis för veterinärer*

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensdatum
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van dierenarts/Diplôme de docteur en médecine vétérinaire	— De universiteiten/Les universités — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		21 december 1980

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensdatum
▼M1				
България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен магистър по специалност Ветеринарна медицина с професионална квалификация Ветеринарен лекар	— Лесотехнически университет — Факултет по ветеринарна медицина — Тракийски университет — Факултет по ветеринарна медицина		1 januari 2007
▼B				
Česká republika	— Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární lékařství (doktor veterinární medicíny, MVDr.) — Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární hygiena a ekologie (doktor veterinární medicíny, MVDr.)	Veterinární fakulta univerzity v České republice		1 maj 2004
Danmark	Bevis for bestået kandidateksamen i veterinærvidenskab	Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole		21 december 1980
Deutschland	Zeugnis über das Ergebnis ►C2 des Dritten Abschnitts ◄ der Tierärztlichen Prüfung und das Gesamtergebnis der Tierärztlichen Prüfung	Der Vorsitzende des Prüfungsausschusses für die Tierärztliche Prüfung einer Universität oder Hochschule		21 december 1980
Eesti	Diplom: täitnud veterinaarmeditsiini õppekava	Eesti Põllumajandusülikool		1 maj 2004
Ελλάς	Πτυχίο Κτηνιατρικής	Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας		1 januari 1981
España	Título de Licenciado en Veterinaria	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad		1 januari 1986
France	Diplôme d'Etat de docteur vétérinaire			21 december 1980
▼M8				
Hrvatska	Diploma ”doktor veterinarske medicine/doktorica veterinarske medicine”	Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu		1 juli 2013
▼B				
Ireland	— Diploma of Bachelor in/of Veterinary Medicine (MVB) — Diploma of Membership of the Royal College of Veterinary Surgeons (MRCVS)			21 december 1980

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensdatum
Italia	Diploma di laurea in medicina veterinaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina veterinaria	1 januari 1985
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Κτηνιάτρου	Κτηνιατρικό Συμβούλιο		1 maj 2004
Latvija	Veterinārārsta diploms	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte		1 maj 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas (veterinarijos gydytojo (DVM))	Lietuvos Veterinarijos Akademija		1 maj 2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine vétérinaire	Jury d'examen d'Etat		21 december 1980
Magyarország	Állatorvos doktor oklevél — dr. med. vet.	Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Kar		1 maj 2004
Malta	Liċenzja ta' Kirurgu Veterinarju	Kunsill tal-Kirurġi Veterinarji		1 maj 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd diergeneeskundig/veeartse-nijkundig examen			21 december 1980
Österreich	— Diplom-Tierarzt — Magister medicinae veterinariae	Universität	— Doktor der Veterinärmedizin — Doctor medicinae veterinariae — Fachtierarzt	1 januari 1994
Polska	Dyplom lekarza weterynarii	1. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 2. Akademia Rolnicza we Wrocławiu 3. Akademia Rolnicza w Lublinie 4. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie		1 maj 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina veterinária	Universidade		1 januari 1986
▼M1				
România	Diplomă de licență de doctor medic veterinar	Universități		1 januari 2007
▼B				
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov ”doktor veterinarske medicine/doktorica veterinarske medicine”	Univerza	Spričevalo o opravljenem državnem izpitu s področja veterinarstva	1 maj 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu ”doktor veterinárskej medicíny” (”MVDr.”)	Univerzita veterinárskeho lekárstva		1 maj 2004
Suomi/Finland	Eläinlääketieteen lisensiaatin tutkinto/Veterinärmedicine licentiatexamen	Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet		1 januari 1994
Sverige	Veterinärexamen	Sveriges Lantbruksuniversitet		1 januari 1994

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensdatum
United Kingdom	1. Bachelor of Veterinary Science (BVSc)	1. University of Bristol		21 december 1980
	2. Bachelor of Veterinary Science (BVSc)	2. University of Liverpool		
	3. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMB)	3. University of Cambridge		
	4. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S)	4. University of Edinburgh		
	5. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S)	5. University of Glasgow		
	6. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMed)	6. University of London		

V.5 BARNMORSKOR

5.5.1 *Utbildningsplan för barnmorskor (utbildning I och II)*

Utbildningsplanen för förvärv av examensbevis för barnmorskor består av följande två delar:

A. Teoretisk och teknisk undervisning

a) Allmänna ämnen

— grunderna i anatomi och fysiologi

— grunderna i patologi

— grunderna i bakteriologi, virologi och parasitologi

— grunderna i biofysik, biokemi och radiologi

— barnaålderns invärtes sjukdomar (pediatrik), särskilt med avseende på nyfödda barn

— hygien, hälsoundervisning, förebyggande vård, tidig sjukdomsdiagnos

— näringslära och dietetik, särskilt med avseende på kvinnor, nyfödda barn och spädbarn

— grunderna i sociologi och socialmedicinska spörsmål

— grunderna i farmakologi

— psykologi

— pedagogik, principer och metoder

— hälso- och sjukvårdslagstiftning, sociallagstiftning samt hälso- och sjukvårdens uppbyggnad

— yrkesetik och lagstiftning som rör yrket

— sex- och samlevnadsundervisning och familjeplanering

— moderns och spädbarnets rättsskydd

b) Ämnen som är specifika för verksamhet som barnmorska

— anatomi och fysiologi

— embryologi och fosterutveckling

— graviditet, förlossning och barnsängsperiod

— gynekologisk och obstetrisk patologi

— förberedelser inför förlossning och föräldraskap, inklusive psykologiska aspekter

— förlossningsförberedelser (inklusive kunskap om och användning av teknisk utrustning inom obstetriken)

— analgesi, anestesiologi och intensivvård

— det nyfödda barnets fysiologi och patologi

— vård av och tillsyn över det nyfödda barnet

— psykologiska och sociala faktorer

B. Praktisk och klinisk utbildning

Denna utbildning skall ges under lämplig handledning:

— Rådgivning till gravida kvinnor, omfattande minst 100 undersökningar.

— Övervakning och vård av minst 40 kvinnor under förlossning.

▼B

— Eleven skall ha skött minst 40 förlossningar; i de fall då detta antal inte kan uppnås, kan antalet minskas till lägst 30 under förutsättning att eleven aktivt deltar vid ytterligare 20 förlossningar.

— Aktiv medverkan vid sätesförlossningar. I de fall då detta inte är möjligt får praktiken ske i en simulerad situation.

— Utförande av episiotomi och förtrogenhet med suturering. Detta skall innefatta teoretisk handledning och klinisk praktik. Det praktiska utförandet av suturering innefattar suturering av såret efter episiotomi och enkel perineal laceration. Detta får ske i en simulerad situation, om det är absolut nödvändigt.

— Övervakning och vård av 40 kvinnor med komplikationer före, under eller efter förlossningen.

— Övervakning och vård (inklusive undersökning) av minst 100 kvinnor efter förlossningen och av friska nyfödda barn.

— Övervakning och vård av nyfödda som kräver specialvård inklusive de barn som är för tidigt eller för sent födda, underviktiga eller sjuka barn.

— Vård av kvinnor med gynekologiska och obstetriska besvär.

— Förtrogenhet med vård av patienter med medicinska och kirurgiska sjukdomar. Detta skall innefatta teoretisk handledning och klinisk praktik.

Den teoretiska och tekniska utbildningen (del A i utbildningsplanen) skall avpassas till och samordnas med den kliniska utbildningen (del B i utbildningsplanen), så att de kunskaper och erfarenheter som avses i denna bilaga kan förvärvas på lämpligt sätt.

Den kliniska barnmorskeutbildningen (del B i utbildningsplanen) skall ha formen av handledd praktik på sjukhusavdelningar eller andra vårdinrättningar som godkänts av de behöriga myndigheterna eller organen. Under denna utbildning skall barnmorskeeleverna ta del i verksamheten på avdelningarna i fråga i den mån den bidrar till deras utbildning. De skall informeras om det ansvar som gäller för verksamhet som barnmorska.

5.5.2 *Förteckning över benämningar på examensbevis för barnmorskor*

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
België/Belgique/Belgien	Diploma van vroedvrouw/Diplôme d'accoucheuse	— De erkende opleidingsinstituten/Les établissements d'enseignement — De bevoegde Examen- commissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française	Vroedvrouw/Accoucheuse	23 januari 1983
▼M1				
България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен ”Бакалавър” с професионална квалификация ”Акушерка”	Университет	Акушерка	1 januari 2007

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
Česká republika	1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetřovatelství ve studijním oboru porodní asistentka (bakalář, Bc.) — Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce	1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem	Porodní asistentka/porodní asistent	1 maj 2004
	2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná porodní asistentka (diplomovaný specialista, DiS.) — Vysvědčení o absolutoriu	2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem		
Danmark	Bevis for bestået jordemodereksamen	Danmarks jordemoderskole	Jordemoder	23 januari 1983
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung für Hebammen und Entbindungspfleger	Staatlicher Prüfungsausschuss	— Hebamme — Entbindungspfleger	23 januari 1983
Eesti	Diplom ämmaemanda erialal	1. Tallinna Meditsiinikool 2. Tartu Meditsiinikool	— Ämmaemand	1 maj 2004
Ελλάς	1. Πτυχίο Τμήματος Μαιευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.)	1. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.)	— Μαία — Μαιευτής	23 januari 1983
	2. Πτυχίο του Τμήματος Μαιών της Ανωτέρας Σχολής Στελεχών Υγείας και Κοινων. Πρόνοιας (ΚΑΤΕΕ)	2. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων		
	3. Πτυχίο Μαίας Ανωτέρας Σχολής Μαιών	3. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας		
España	— Título de Matrona — Título de Asistente obstétrico (matrona) — Título de Enfermería obstétrica-ginecológica	Ministerio de Educación y Cultura	— Matrona — Asistente obstétrico	1 januari 1986
France	Diplôme de sage-femme	L'Etat	Sage-femme	23 januari 1983

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
▼M8				
Hrvatska	Svjedodžba ”prvostupnik (*baccalaureus)* primaljstva/ sveučilišna prvostupnica *(baccalaurea)* primaljstva”	— Medicinski fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj — Sveučilišta u Republici Hrvatskoj — Veleučilišta i visoke škole u Republici Hrvatskoj	prvostupnik *(baccalaureus)* primaljstva/prvostupnica *(baccalaurea)* primaljstva	1 juli 2013
▼B				
Ireland	Certificate in Midwifery	An Board Altranais	Midwife	23 januari 1983
Italia	Diploma d'ostetrica	Scuole riconosciute dallo Stato	Ostetrica	23 januari 1983
Κύπρος	Δίπλωμα στο μεταβασικό πρόγραμμα Μαιευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένη Μαία	1 maj 2004
Latvija	Diploms par vecmātes kvalifikācijas iegūšanu	Māsu skolas	Vecmāte	1 maj 2004
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją — Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje	1. Universitetas	Akušeris	1 maj 2004
	2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją — Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje	2. Kolegija		
	3. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją	3. Kolegija		

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
Luxembourg	Diplôme de sage-femme	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Sage-femme	23 januari 1983
Magyarország	Szülésznő bizonyítvány	Iskola/főiskola	Szülésznő	1 maj 2004
Malta	Lawrja jew diploma fl- Istudji tal-Qwiebel	Universita' ta' Malta	Qabla	1 maj 2004
Nederland	Diploma van verloskundige	Door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport erkende opleidings-instellingen	Verloskundige	23 januari 1983
Österreich	Hebammen-Diplom	— Hebammenakademie — Bundeshebammenlehranstalt	Hebamme	1 januari 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku położnictwo z tytułem ”magister położnictwa”	Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (Institution för högre utbildning som erkänts av de behöriga myndigheterna)	Położna	1 maj 2004
Portugal	1. Diploma de enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica 2. Diploma/carta de curso de estudos superiores especializados em enfermagem de saúde materna e obstétrica 3. Diploma (do curso de pós-licenciatura) de especialização em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1. Ecolas de Enfermagem 2. Escolas Superiores de Enfermagem 3. — Escolas Superiores de Enfermagem — Escolas Superiores de Saúde	Enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1 januari 1986
▼M1 România	Diplomă de licenţă de moaşă	Universităţi	Moaşă	1 januari 2007
▼B Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov ”diplomirana babica/diplomirani babičar”	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	diplomirana babica/diplomirani babičar	1 maj 2004
Slovensko	1. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu ”bakalár z pôrodnej asistencie” (”Bc.”) 2. Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná pôrodná asistentka	1. Vysoká škola 2. Stredná zdravotnícka škola	Pôrodná asistentka	1 maj 2004

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Yrkestitel	Referensdatum
Suomi/ Finland	1. Kätilön tutkinto/barnmorskeexamen 2. Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, kätilö (AMK)/yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, barnmorska (YH)	1. Terveydenhuoltoppi-laitokset/hälsovårdsläroanstalter 2. Ammattikorkeakoulut/ Yrkeshögskolor	Kätilö/Barnmorska	1 januari 1994
Sverige	Barnmorskeexamen	Universitet eller högskola	Barnmorska	1 januari 1994
United Kingdom	Statement of registration as a Midwife on part 10 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health visiting	Various	Midwife	23 januari 1983

V.6 ►C2 APOTEKARE ◄

5.6.1 *Utbildningsplan för* ►C2 *apotekare* ◄

— växt- och djurbiologi
— fysik
— allmän och oorganisk kemi
— organisk kemi
— analytisk kemi
— farmaceutisk kemi inklusive läkemedelsanalys
— allmän och tillämpad biokemi (medicinsk)
— anatomi och fysiologi; medicinsk terminologi
— mikrobiologi
— farmakologi och farmakoterapi
— farmaceutisk teknologi
— toxikologi
— farmakognosi
— lagstiftning och eventuellt yrkesetik

Vid avvägningen mellan teoretisk och praktisk utbildning skall för varje ämne i utbildningsplanen tillräckligt stor vikt läggas vid den teoretiska delen så att utbildningens akademiska karaktär bibehålls.

5.6.2 *Förteckning över benämningar på examensbevis för* ►C2 *apotekare* ◄

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensdatum
België/Belgique/Belgien	Diploma van apotheker/ Diplôme de pharmacien	— De universiteiten/ Les universités — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		1 oktober 1987

▼B

	Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensdatum
▼M1	България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен ”Магистър” по ”Фармация” с професионална квалификация ”Магистър-фармацевт”	Фармацевтичен факултет към Медицински университет		1 januari 2007
▼B	Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu farmacie (magistr, Mgr.)	Farmaceutická fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce	1 maj 2004
	Danmark	Bevis for bestået farmaceutisk kandidateksamen	Danmarks Farmaceutiske Højskole		1 oktober 1987
	Deutschland	Zeugnis über die Staatliche Pharmazeutische Prüfung	Zuständige Behörden		1 oktober 1987
	Eesti	Diplom proviisori õppekava läbimisest	Tartu Ülikool		1 maj 2004
	Ελλάς	Άδεια άσκησης φαρμακευτικού επαγγέλματος	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση		1 oktober 1987
	España	Título de Licenciado en Farmacia	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad		1 oktober 1987
	France	— Diplôme d'Etat de pharmacien — Diplôme d'Etat de docteur en pharmacie	Universités		1 oktober 1987
▼M8	Hrvatska	Diploma ”magistar farmacije/magistra farmacije”	— Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu — Kemijsko-tehnološki fakultet Sveučilišta u Splitu		1 juli 2013
▼B	Ireland	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1 oktober 1987
	Italia	Diploma o certificato di abilitazione all'esercizio della professione di farmacista ottenuto in seguito ad un esame di Stato	Università		1 november 1993
	Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Φαρμακοποιού	Συμβούλιο Φαρμακευτικής		1 maj 2004
	Latvija	Farmaceita diploms	Universitātes tipa augstskola		1 maj 2004
	Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą vaistininko profesinę kvalifikaciją	Universitetas		1 maj 2004

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensdatum
Luxembourg	Diplôme d'Etat de pharmacien	Jury d'examen d'Etat + visa du ministre de l'éducation nationale		1 oktober 1987
Magyarország	Okleveles gyógyszerész oklevél (magister pharmaciae, röv: mag. Pharm)	►C2 Egyetem ◄		1 maj 2004
Malta	Lawrja fil-farmaċija	Universita' ta' Malta		1 maj 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd apothekersexamen	Faculteit Farmacie		1 oktober 1987
Österreich	Staatliches Apothekerdiplom	Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales		1 oktober 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku farmacja z tytułem magistra	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego		1 maj 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Ciências Farmacêuticas	Universidades		1 oktober 1987
▼M1				
România	Diplomă de licenţă de farmacist	Universităţi		1 januari 2007
▼B				
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naziv ”magister farmacije/magistra farmacije”	Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic magister farmacije/magistra farmacije	1 maj 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu ”magister farmácie” (”Mgr.”)	Vysoká škola		1 maj 2004
Suomi/ Finland	Proviisorin tutkinto/Provisorexamen	— Helsingin yliopisto/ Helsingfors universitet — Kuopion yliopisto		1 oktober 1994
Sverige	Apotekarexamen	Uppsala universitet		1 oktober 1994
United Kingdom	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1 oktober 1987

▼B

V.7 ARKITEKT

5.7.1 *Förteckning över benämningar på examensbevis för arkitekter som erkänts i enlighet med artikel 46*

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensläsår
België/ Belgique/ Belgien	1. Architect/Architecte 2. Architect/Architecte 3. Architect 4. Architect/Architecte 5. Architect/Architecte 6. Burgelijke ingenieur-architect	1. Nationale hogescholen voor architectuur 2. Hogere-architectuur-instituten 3. Provinciaal Hoger Instituut voor Architectuur te Hasselt 4. Koninklijke Academies voor Schone Kunsten 5. Sint-Lucasscholen 6. Faculteiten Toegepaste Wetenschappen van de Universiteiten 6. "Faculté Polytechnique" van Mons		1988/1989
	1. Architecte/Architect 2. Architecte/Architect 3. Architect 4. Architecte/Architect 5. Architecte/Architect 6. Ingénieur-civil — architecte	1. Ecoles nationales supérieures d'architecture 2. Instituts supérieurs d'architecture 3. Ecole provinciale supérieure d'architecture de Hasselt 4. Académies royales des Beaux-Arts 5. Ecoles Saint-Luc 6. Facultés des sciences appliquées des universités 6. Faculté polytechnique de Mons		
Danmark	Arkitekt cand. arch.	— Kunstakademiets Arkitektskole i København — Arkitektskolen i Århus		1988/1989
Deutschland	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur Univ.	— Universitäten (Architektur/Hochbau) — Technische Hochschulen (Architektur/Hochbau) — Technische Universitäten (Architektur/Hochbau) — Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) — Hochschulen für bildende Künste — Hochschulen für Künste		1988/1989
	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur FH	— Fachhochschulen (Architektur/Hochbau) (1) — Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) bei entsprechenden Fachhochschulstudiengängen		
		(1) Diese Diplome sind je nach Dauer der durch sie abgeschlossenen Ausbildung gemäß Artikel 47 Absatz 1 anzuerkennen.		

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensläsår
Ελλάς	Δίπλωμα αρχιτέκτονα — μηχανικού	— Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών — Αριστοτέλειο Πανεπιστήμο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών της Πολυτεχνικής σχολής	Βεβαίωση που χορηγεί το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) και η οποία επιτρέπει την άσκηση δραστηριοτήτων στον τομέα της αρχιτεκτονικής	1988/1989
▼C2				
España	Título oficial de arquitecto	Rectores de las universidades enumeradas a continuación: — Universidad politécnica de Cataluña, escuelas técnicas superiores de arquitectura de Barcelona o del Vallès; — Universidad politécnica de Madrid, escuela técnica superior de arquitectura de Madrid; — Universidad politécnica de Las Palmas, escuela técnica superior de arquitectura de Las Palmas; — Universidad politécnica de Valencia, escuela técnica superior de arquitectura de Valencia; — Universidad de Sevilla, escuela técnica superior de arquitectura de Sevilla; — Universidad de Valladolid, escuela técnica superior de arquitectura de Valladolid; ►C4 — Universidad de A Coruña, escuela técnica superior de arquitectura de La Coruña; ◄ — Universidad del País Vasco, escuela técnica superior de arquitectura de San Sebastián; — Universidad de Navarra, escuela técnica superior de arquitectura de Pamplona;		1988/1989
		— Universidad de Alcalá de Henares, escuela politécnica de Alcalá de Henares;		1999/2000
		— Universidad Alfonso X El Sabio, centro politécnico superior de Villanueva de la Cañada;		1999/2000
		— Universidad de Alicante, escuela politécnica superior de Alicante;		1997/1998
		— Universidad Europea de Madrid;		1998/1999
		— Universidad de Cataluña, escuela técnica superior de arquitectura de Barcelona;		1999/2000
		— Universidad Ramón Llull, escuela técnica superior de arquitectura de La Salle;		1998/1999
		— Universidad S.E.K. de Segovia, centro de estudios integrados de arquitectura de Segovia.		1999/2000
		— Universidad de Granada, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Granada		1994/1995

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensläsår
France	1. Diplôme d'architecte DPLG, y compris dans le cadre de la formation professionnelle continue et de la promotion sociale.	1. Le ministre chargé de l'architecture		1988/1989
	2. Diplôme d'architecte ESA	2. Ecole spéciale d'architecture de Paris		
	3. Diplôme d'architecte ENSAIS	3. Ecole nationale supérieure des arts et industries de Strasbourg, section architecture		
▼M8 Hrvatska				
▼B Ireland	1. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch. NUI)	1. National University of Ireland to architecture graduates of University College Dublin		1988/1989
	2. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch.) (Previously, until 2002 - Degree standard diploma in architecture (Dip. Arch)	2. Dublin Institute of Technology, Bolton Street, Dublin (College of Technology, Bolton Street, Dublin)		
	3. Certificate of associateship (ARIAI)	3. Royal Institute of Architects of Ireland		
	4. Certificate of membership (MRIAI)	4. Royal Institute of Architects of Ireland		
Italia	— Laurea in architettura	— Università di Camerino — Università di Catania — Sede di Siracusa — Università di Chieti — Università di Ferrara — Università di Firenze — Università di Genova — Università di Napoli Federico II — Università di Napoli II — Università di Palermo — Università di Parma — Università di Reggio Calabria — Università di Roma "La Sapienza" — Universtià di Roma III — Università di Trieste — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano — Politecnico di Torino — Istituto universitario di architettura di Venezia	Diploma di abilitazione all'esercizo indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	1988/1989
	— Laurea in ingegneria edile — architettura	— Università dell'Aquilla — Università di Pavia — Università di Roma"La Sapienza"	Diploma di abilitazione all'esercizo indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	1998/1999

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensläsår
	— Laurea specialistica in ingegneria edile — architettura	— Università dell'Aquilla — Università di Pavia — Università di Roma "La Sapienza" — Università di Ancona — Università di Basilicata — Potenza — Università di Pisa — Università di Bologna — Università di Catania — Università di Genova — Università di Palermo — Università di Napoli Federico II — Università di Roma — Tor Vergata — Università di Trento — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano	Diploma di abilitazione all'esercizo indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	2003/2004
▼C2				
	— Laurea specialistica quinquennale in Architettura	— Prima Facoltà di Architettura dell'Università di Roma "La Sapienza"	Diploma di abilitazione all'esercizo indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	1998/1999
	— Laurea specialistica quinquennale in Architettura	— Università di Ferrara — Università di Genova — Università di Palermo — Politecnico di Milano — Politecnico di Bari	Diploma di abilitazione all'esercizo indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	1999/2000
	— Laurea specialistica quinquennale in Architettura	— Università di Roma III	Diploma di abilitazione all'esercizo indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	2003/2004
	— Laurea specialistica in Architettura	— Università di Firenze — Università di Napoli II — Politecnico di Milano II	Diploma di abilitazione all'esercizo indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	2004/2005

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensläsår
Nederland	1. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, afstudeerrichting architectuur	1. Technische Universiteit te Delft	Verklaring van de Stichting Bureau Architectenregister die bevestigt dat de opleiding voldoet aan de normen van artikel 46.	1988/1989
	2. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, differentiatie architectuur en urbanistiek	2. Technische Universiteit te Eindhoven		
	3. Het getuigschrift hoger beroepsonderwijs, op grond van het met goed gevolg afgelegde examen verbonden aan de opleiding van de tweede fase voor beroepen op het terrein van de architectuur, afgegeven door de betrokken examencommissies van respectievelijk: — de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten te Amsterdam — de Hogeschool Rotterdam en omstreken te Rotterdam — de Hogeschool Katholieke Leergangen te Tilburg — de Hogeschool voor de Kunsten te Arnhem — de Rijkshogeschool Groningen te Groningen — de Hogeschool Maastricht te Maastricht			
Österreich	1. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.	1. Technische Universität Graz (Erzherzog-Johann-Universität Graz)		1998/1999
	2. Dilplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.	2. Technische Universität Wien		
	3. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.	3. Universität Innsbruck (Leopold-Franzens-Universität Innsbruck)		
	4. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.	4. Hochschule für Angewandte Kunst in Wien		
	5. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.	5. Akademie der Bildenden Künste in Wien		
	6. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.	6. Hochschule für künstlerishe und industrielle Gestaltung in Linz		

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Organ som utfärdar examensbeviset	Behörighetsbevis som medföljer examensbeviset	Referensläsår
▼C2				
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Arquitectura	— Faculdade de arquitectura da Universidade técnica de Lisboa — Faculdade de arquitectura da Universidade do Porto — Escola Superior Artística do Porto		1988/1989
	Para os cursos iniciados a partir do ano académico de 1991/1992	— Faculdade de Arquitectura e Artes da Universidade Lusíada do Porto		1991/1992
▼B				
Suomi/ Finland	Arkkitehdin tutkinto/Arkitektexamen	— Teknillinen korkeakoulu /Tekniska högskolan (Helsinki) — Tampereen teknillinen korkeakoulu/Tammerfors tekniska högskola — Oulun yliopisto/Uleåborgs universitet		1998/1999
Sverige	Arkitektexamen	Chalmers Tekniska Högskola AB Kungliga Tekniska Högskolan Lunds Universitet		1998/1999
United Kingdom	1. Diplomas in architecture	1. — Universities — Colleges of Art — Schools of Art	Certificate of architectural education, issued by the Architects Registration Board. The diploma and degree courses in architecture of the universities, schools and colleges of art should have met the requisite threshold standards as laid down in Article 46 of this Directive and in *Criteria for validation* published by the Validation Panel of the Royal Institute of British Architects and the Architects Registration Board. EU nationals who possess the Royal Institute of British Architects Part I and Part II certificates, which are recognised by ARB as the competent authority, are eligible. Also EU nationals who do not possess the ARB-recognised Part I and Part II certificates will be eligible for the Certificate of Architectural Education if they can satisfy the Board that their standard and length of education has met the requisite threshold standards of Article 46 of this Directive and of the *Criteria for validation.*	1988/1989
	2. Degrees in architecture	2. Universities		
	3. Final examination	3. Architectural Association		
	4. Examination in architecture	4. Royal College of Art		
	5. Examination Part II	5. Royal Institute of British Architects		

▼B

BILAGA VI

Förvärvade rättigheter som gäller de yrken som erkänns på grundval av samordning av minimikraven för utbildning

►C2 ——— ◄ *Förteckning över benämningar på examensbevis för arkitekter som omfattas av de förvärvade rättigheter som avses i artikel 49.1*

Land	Benämning på examensbeviset	Referensläsår
België/Belgique/Belgien	— Examensbevis som utfärdas av de statliga arkitekthögskolorna eller de statliga arkitekturinstituten (architecte-architect) — Examensbevis som utfärdas av arkitekthögskolan i Hasselt (architect) — Examensbevis som utfärdas av de Kungliga Konstakademierna (architecte — architect) — Examensbevis som utfärdas av ”Saint-Luc-skolorna” (architecte — architect) — Universitetsdiplom för civilingenjörer, tillsammans med ett intyg om fullgjord provtjänstgöring från den arkitektsammanslutning som ger innehavaren rätten att använda yrkestiteln arkitekt (architecte — architect) — Examensbevis i arkitektur som utfärdas av den centrala eller statliga examensnämnden för arkitektur (architecte — architect) — Examensbevis för civilingenjörer/arkitekter och arkitekt/ingenjörsbetyg som utfärdas vid fakulteterna för tillämpad vetenskap vid universiteten och av Faculté Polytechnique i Mons (ingénieur — architecte, ingénieur-architect)	1987/1988
▼M1 България	De examensbevis som utfärdas av officiellt godkända högre utbildningsanstalter för behörighet som ”архитект” (arkitekt), ”строителен инженер” (civilingenjör) eller ”инженер” (ingenjör) enligt följande: — Университет за архитектура, строителство и геодезия – София: специалности ”Урбанизъм” и ”Архитектура” (Universitetet för arkitektur, civilingenjörsstudier och geodesi – Sofia: specialiseringarna ”urbanism” och ”arkitektur”) och alla specialiseringar inom ingenjörsvetenskap på följande områden: ”конструкции на сгради и съоръжения” (byggteknik), ”пътища” (vägar), ”транспорт” (transport), ”хидротехника и водно строителство” (hydroteknik och hydrokonstruktion), ”мелиорации и др.” (konstbevattning osv.). — De examensbevis som utfärdas av tekniska universitet och högre utbildningsanstalter för byggteknik på följande områden: ”електро- и топлотехника” (elektro- och termoteknik), ”съобщителна и комуникационна техника” (telekommunikationsteknik och -teknologi), ”строителни технологии” (byggteknik), ”приложна геодезия” (tillämpad geodesi) och ”ландшафт и др.” (landskapsarkitektur) osv. på området för byggteknik. För utövande av projekteringsverksamhet på arkitektur- och byggområdet måste examensbevisen åtföljas av ett ”придружени от удостоверение за проектантска правоспособност” (intyg om rätt till projektering), utfärdat av ”Камарата на архитектите” (arkitektkammaren) och ”Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране” (kammaren för ingenjörer inom investeringsprojektering), som berättigar till verksamhet inom investeringsprojektering.	2009/2010
▼B Česká republika	— Examensbevis som utfärdats av fakulteterna vid ”České vysoké učení technické” (Tjeckiens tekniska universitet i Prag): ”Vysoká škola architektury a pozemního stavitelství” (högskolan för arkitektur och byggnadskonstruktion) (fram till 1951), ”Fakulta architektury a pozemního stavitelství” (fakulteten för arkitektur och byggnadskonstruktion) (1951-1960) ”Fakulta stavební” (fakulteten för civilingenjörsstudier) (från 1960) inom följande ämnesområden: byggnadskonstruktion och byggnader, byggnadskonstruktion, konstruktion och arkitektur, arkitektur (inklusive fysisk planering), konstruktionsarbeten och byggande för industri- och jordbruksproduktion, eller i programmet för civilingenjörsstudier inom ämnesområdet byggnadskonstruktion och arkitektur,	2006/2007

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Referensläsår
	”Fakulta architektury” (fakulteten för arkitektur) (från 1976) inom följande ämnesområden: arkitektur, fysisk planering, eller inom studieprogrammet arkitektur och fysisk planering inom följande ämnesområden: arkitektur, arkitekturplaneringsteori, fysisk planering, arkitekturhistoria och återuppbyggnad av historiska monument, eller arkitektur och byggnadskonstruktion, — Examensbevis som utfärdats av ”Vysoká škola technická Dr. Edvarda Beneše” (fram till 1951) inom området arkitektur och konstruktion, — Examensbevis som utfärdats av ”Vysoká škola stavitelství v Brně” (1951-1956) inom området arkitektur och konstruktion, — Examensbevis som utfärdas av ”Vysoké učení technické v Brně”, par la ”Fakulta architektury” (fakulteten för arkitektur) (från 1956) inom ämnesområdet arkitektur och fysisk planering eller av ”Fakulta stavební” (fakulteten för civilingenjörsstudier) (från 1956) inom ämnesområdet konstruktion, — Examensbevis som utfärdas av ”Vysoká škola báňská — Technická univerzita Ostrava”, ”Fakulta stavební” (fakulteten för civilingenjörsstudier) (från 1997) inom ämnesområdet byggnader och arkitektur eller inom ämnesområdet civilingenjörsstudier, — Examensbevis som utfärdas av ”Technická univerzita v Liberci”, ”Fakulta architektury” (fakulteten för arkitektur) (från 1994) inom studieprogrammet arkitektur och fysisk planering inom ämnesområdet arkitektur, — Examensbevis som utfärdas av ”Akademie výtvarných umění v Praze” inom studieprogrammet för konst inom ämnesområdet arkitekturplanering, — Examensbevis som utfärdas av ”Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze” inom studieprogrammet för konst inom ämnesområdet arkitektur, — Intyg om den auktorisering som utfärdas av ”Česká komora architektů” utan någon specificering av området eller inom området byggnadskonstruktion.	
Danmark	— Examensbevis som utfärdas av statens arkitektskolor i Köpenhamn och Århus (arkitekt) — Registreringsbevis utfärdade av arkitektnämnden i enlighet med lag nr 202 av den 28 maj 1975 (registreret arkitekt) — Examensbevis utfärdade av civilingenjörshögskolorna (bygningskonstruktør), tillsammans med ett intyg från de behöriga myndigheterna att personen i fråga har fått sina formella kvalifikationer prövade genom en bedömning av projekt som utarbetats och verkställts av personen i fråga, under det att han eller hon under minst sex år aktivt utövade den verksamhet som åsyftas i artikel 48 i detta direktiv	1987/1988
Deutschland	— Examensbevis som utfärdas av konstakademierna (Dipl.-Ing., Architekt) (HfbK) — Examensbevis som utfärdas av arkitekturinstitutionerna (Architektur/Hochbau) vid Technische Hochschulen, vid arkitekturinstitutionerna (Architektur/Hochbau) vid tekniska högskolor, arkitekturinstitutionerna (Architektur/Hochbau) vid universitet, och, i den mån dessa anstalter har sammanslagits till Gesamthochschulen, vid arkitekturinstitutionerna (Architektur/Hochbau) vid Gesamthochschulen (Dipl.-Ing. och varje annan titel som kan komma att senare fastställas för innehavare av dessa examensbevis) — Examensbevis som utfärdats av arkitekturinstitutionerna (Architektur/Hochbau) vid Fachhochsulen och, i den mån som dessa anstalter har sammanslagits till Gesamthochschulen, av arkitekturinstitutionerna (Architektur/Hochbau) vid Gesamthochschulen, när studietiden är kortare än fyra år men minst tre år, tillsammans med ett certifikat som styrker en fyraårig yrkeserfarenhet i Förbundsrepubliken Tyskland och som utfärdats av yrkesorganisationen i enlighet med artikel 47.1 (Ingenieur grad. och varje annan titel som kan komma att senare fastställas för innehavare av dessa examensbevis) — Examensbevis (Prüfungszeugnisse) som utfärdats före den 1 januari 1973 av arkitekturinstitutionerna vid Ingenieurschulen och vid Werkkunstschulen, tillsammans med ett intyg från de behöriga myndigheterna att personen i fråga har fått sina formella kvalifikationer prövade genom en bedömning av projekt som utarbetats och verkställts av personen i fråga, under det att han eller hon under minst sex år aktivt utövade den verksamhet som åsyftas i artikel 48 i detta direktiv	1987/1988

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Referensläsår
Eesti	— diplom arhitektuuri erialal, väljastatud Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri teaduskonna poolt alates 1996. aastast (examensbevis i arkitekturstudier som utfärdas av fakulteten för arkitektur vid estniska konstakademin sedan 1996), väljastatud Tallinna Kunstiülikooli poolt 1989-1995 (utfärdades av konsthögskolan i Tallinn 1989-1995), väljastatud Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi poolt 1951 - (utfärdades av statens konstinstitut i Estlands SSR 1951-1988).	2006/2007
Ελλάς	— Examensbevis för ingenjörer och arkitekter som utfärdas av Metsovion Polytechnion i Aten, tillsammans med ett certifikat från Greklands tekniska nämnd som ger rätten att utöva arkitektverksamhet — Examensbevis för ingenjörer och arkitekter som utfärdas av Aristotelion Panepistimion i Thessaloniki, tillsammans med ett certifikat från Greklands tekniska nämnd som ger rätten att utöva arkitektverksamhet — Examensbevis för ingenjörer och civilingenjörer som utfärdas av Metsovion Polytechnion i Aten, tillsammans med ett certifikat från Greklands tekniska nämnd som ger rätten att utöva arkitektverksamhet — Examensbevis för ingenjörer och civilingenjörer som utfärdas av Artistotelion Panepistimion i Thessaloniki, tillsammans med ett certifikat från Greklands tekniska nämnd som ger rätten att utöva arkitektverksamhet — Examensbevis för ingenjörer och civilingenjörer som utfärdas av Panepistimion Thrakis, tillsammans med ett certifikat från Greklands tekniska nämnd som ger rätten att utöva arkitektverksamhet — Examensbevis för ingenjörer och civilingenjörer som utfärdas av Panepistimion Patron, tillsammans med ett certifikat från Greklands tekniska nämnd som ger rätten att utöva arkitektverksamhet	1987/1988
España	Den officiella arkitekttiteln (título oficial de arquitecto) tilldelad av departementet för utbildning och vetenskap eller av universiteten	1987/1988
France	— Det statliga arkitektdiplomet, som utfärdats av utbildningsdepartementet fram till 1959 och sedan dess av kulturdepartementet (architecte DPLG) — Examensbevis som utfärdats av ”Ecole spéciale d'architecture” (architecte DESA) — Examensbevis som sedan 1955 utfärdats av arkitekturinstitutionen vid ”Ecole nationale supérieure des arts et industries de Strasbourg” (f.d. ”Ecole nationale d'ingénieurs de Strasbourg”) (architecte ENSAIS)	1987/1988

▼M8

Hrvatska	— ”Magistar inženjer arhitekture i urbanizma/magistra inženjerka arhitekture i urbanizma” utfärdat av Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — ”Magistar inženjer arhitekture/magistra inženjerka arhitekture” utfärdat av Građevinsko-arhitektonski fakultet Sveučilišta u Splitu — ”Magistar inženjer arhitekture/magistra inženjerka arhitekture” utfärdat av Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu — ”Diplomirani inženjer arhitekture” utfärdat av Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — ”Diplomirani inženjer arhitekture/diplomirana inženjerka arhitekture” utfärdat av Građevinsko-arhitektonski fakultet Sveučilišta u Splitu — ”Diplomirani inženjer arhitekture/diplomirana inženjerka arhitekture” utfärdat av Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu — ”Diplomirani arhitektonski inženjer” utfärdat av Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — ”Inženjer” utfärdat av Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — ”Inženjer” utfärdat av Arhitektonsko-građevinsko-geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu för avslutade studier vid Arhitektonski odjel Arhitektonsko-građevinsko-geodetskog fakulteta — ”Inženjer” utfärdat av Tehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu för avslutade studier vid Arhitektonski odsjek Tehničkog fakulteta	Tredje läsåret efter anslutningen

▼M8

Land	Benämning på examensbeviset	Referensläsår
	— ”Inženjer” utfärdat av Tehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu för avslutade studier vid Arhitektonsko-inženjerski odjel Tehničkog fakulteta — ”Inženjer arhitekture” utfärdat av Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu Samtliga behörighetsbevis ska åtföljas av ett intyg om medlemsskap i kroatiska arkitektkammaren (Hrvatska komora arhitekata), som utfärdats av kroatiska arkitektkammaren i Zagreb.	

▼B

Ireland	— ”Bachelor of Architecture” som utfärdas av ”National University of Ireland” (B. Arch. N.U.I.) till dem som utexamineras i arkitektur vid ”University College” i Dublin — Examensbevis för arkitekter på universitetsnivå som utfärdas av ”College of Technology”, Bolton Street, Dublin (Diplom. Arch.) — Certifikat som associerad medlem i ”Royal Institute of Architects of Ireland” (A.R.I.A.I.) — Certifikat som medlem i ”Royal Institute of Architects of Ireland” (M.R.I.A.I.)	1987/1988
Italia	— ”Laurea in architettura” utfärdade av universitet, tekniska högskolor och högskolorna för arkitektur i Venedig och Reggio Calabria, tillsammans med de examensbevis som berättigar innehavaren att självständigt utöva arkitektyrket, utfärdade av utbildningsministern, efter det att kandidaten inför en behörig nämnd har avlagt den statliga examen som gör honom eller henne berättigad att självständigt utöva yrket (dott. architetto) — ”Laurea in ingegneria” i byggnadskonstruktion som utfärdas av universitet och tekniska högskolor, tillsammans med de examensbevis som gör innehavaren berättigad att självständigt utöva ett yrke inom arkitekturområdet, utfärdade av utbildningsministern, efter det att kandidaten inför en behörig nämnd har avlagt den statliga examen som gör honom eller henne berättigad att självständigt utöva yrket (dott. ing. Architetto ou dott. ing. in ingegneria civile)	1987/1988
Κύπρος	— Βεβαίωση Εγγραφής στο Μητρώο Αρχιτεκτόνων που εκδίδεται από το Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (intyg om registrering i arkitektregistret som utfärdas av Cyperns vetenskapliga och tekniska kammare (ETEK))	2006/2007
Latvija	— ”Arhitekta diploms”, ko izsniegusi Latvijas Valsts Universitātes Inženierceltniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa līdz 1958. gadam, Rīgas Politehniskā Institūta Celtniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa no 1958. gada līdz 1991.gadam, Rīgas Tehniskās Universitātes Arhitektūras fakultāte kopš 1991. gada, un ”Arhitekta prakses sertifikāts”, ko izsniedz Latvijas Arhitektu savienība (examensbevis för arkitekter, som utfärdades av avdelningen för arkitektur vid fakulteten för civilingenjörsstudier vid Lettlands statliga universitet fram till 1958, av avdelningen för arkitektur vid fakulteten för civilingenjörsstudier vid Rigas tekniska högskola 1958—1991 och som utfärdas av fakulteten för arkitektur vid Rigas tekniska universitet sedan 1991, samt intyg om registrering som utfärdas av Lettlands arkitektförbund)	2006/2007
Lietuva	— Examensbevis för ingenjörarkitekter/arkitekter som utfärdades av Kauno politechnikos institutas fram till 1969 (inžinierius architektas/architektas), — Examensbevis i arkitekt/kandidatexamen i arkitektur/magisterexamen i arkitektur som utfärdats av Vilnius inžinerinis statybos institutas fram till 1990, av Vilniaus technikos universitetas fram till 1996 och av Vilnius Gedimino technikos universitetas sedan 1996 (architektas/architektūros bakalauras/architektūros magistras), — Examensbevis för specialstudier som utfärdats för avslutad kurs i arkitektur/kandidatexamen i arkitektur/magisterexamen i arkitektur av LTSR Valstybinis dailės institutas et par la Vilniaus dailės akademija sedan 1990 (architektūros kursas/architektūros bakalauras/architektūros magistras), — Examensbevis för kandidatexamen i arkitektur/magisterexamen i arkitektur som utfärdas av Kauno technologijos universitetas sedan 1997 (architektūros bakalauras/architektūros magistras); Alla dessa examensbevis skall åtföljas av det intyg om medlemskap utfärdat av intygskommittén som ger rätt att bedriva verksamhet inom arkitekturens område (certifierad arkitekt/Atestuotas architektas)	2006/2007

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Referensläsår
Magyarország	— Examensbevis ”okleveles építészmérnök” (examensbevis för arkitekter, magisterexamen i arkitektur) som utfärdas av universiten, — Examensbevis ”okleveles építész tervező művész” (examensbevis för magisterexamen i arkitektur och i ingenjörsvetenskap) som utfärdas av universiten.	2006/2007
Malta	— Perit: Lawrja ta' Perit utfärdas av Universita' ta' Malta, vilket ger rätt till registrering som ”Perit”.	2006/2007
Nederland	— Utbildningsbevis som anger att innehavaren har avlagt examen i arkitektur på universitetsnivå och som utfärdats av arkitekturinstitutionerna vid de tekniska högskolorna i Delft eller Eindhoven (bouwkundig ingenieur) — Examensbevis som utfärdas av arkitektakademier erkända av staten (architect) — Examensbevis som fram till 1971 utfärdats av de tidigare arkitekthögskolorna (Hoger Bouwkunstonderricht) (architect HBO) — Examensbevis som fram till 1970 utfärdats av de tidigare arkitekthögskolorna (voortgezet Bouwkunstonderricht) (architect VBO) — Utbildningsbevis som anger att personen i fråga har avlagt en examen som anordnas av arkitektrådet för ”Bond van Nederlandse Architecten” (nederländska arkitektförbundet, BNA) (architect) — Examensbevis från ”Stichtung Institut voor Architectuur” (stiftelsen ”Arkitekturinstitutet”) (IVA) som utfärdas efter fullgörande av en kurs som anordnas av denna stiftelse och tagit minst fyra år i anspråk (architect), tillsammans med ett utbildningsbevis från de behöriga myndigheterna om att personen i fråga har fått sina formella kvalifikationer prövade genom en bedömning av projekt som utarbetats och verkställts av personen i fråga, under det att han eller hon under minst sex år aktivt utövade den verksamhet som åsyftas i artikel 44 i detta direktiv — Utbildningsbevis som utfärdas av de behöriga myndigheterna med uppgift om att vederbörande innan den 5 augusti 1985 avlade den examen på universitetsnivå, ”kandidaat in de bouwkunde”, som anordnas av de tekniska högskolorna i Delft eller Eindhoven, och att han eller hon under en tid av minst fem år omedelbart före den dagen utövade arkitektverksamhet av sådan art och betydelse att den i enlighet med Nederländernas krav garanterar att han eller hon är kompetent att utöva denna verksamhet (architect) — Utbildningsbevis utfärdat av de behöriga myndigheterna enbart till personer som innan den 5 augusti 1985 uppnått 40 års ålder, vilket intygar att personen i fråga under en tid av minst fem år omedelbart före detta datum hade utövat arkitektverksamhet av sådan art och betydelse att den i enlighet med Nederländernas krav garanterar att han eller hon är kompetent att utöva denna verksamhet (architect) — De utbildningsbevis som avses i sjunde och åttonde strecksatserna behöver inte längre erkännas från och med dagen för ikraftträdandet i Nederländerna av lagar och andra författningar som reglerar påbörjandet och utövandet av arkitektverksamhet med yrkesbeteckningen arkitekt, i den mån som dessa utbildningsbevis i enlighet med sådana bestämmelser inte ger tillstånd att utöva verksamheten med denna yrkestitel	1987/1988
Österreich	— Examensbevis som utfärdas av de tekniska högskolorna i Wien och Graz liksom av institutionerna för arkitektur (Architektur), civilingenjörsstudier (Bauingenieurwesen Hochbau) och konstruktion (Wirtschaftingenieurwesen — Bauwesen) vid fakulteten för civilingenjörsstudier och arkitektur vid universitetet i Innsbruck — Examensbevis som utfärdas av institutionen för mark- och vattenhushållning (Kulturtechnik und Wasserwirtschaft) vid lantbrukshögskolan — Examensbevis som utfärdas av arkitekturinstitutionen vid konstindustrihögskolan i Wien — Examensbevis som utfärdas av arkitekturinstitutionen vid konstakademien i Wien	1997/1998

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Referensläsår
	— Examensbevis för diplomerade ingenjörer (Ing.), som utfärdas av tekniska högskolor, tekniska skolor eller tekniska byggnadsskolor, tillsammans med licensen ”Baumeister”, som intygar att innehavaren har minst sex års yrkeserfarenhet i Österrike, vilket skall stadfästas i en examen — Examensbevis som utfärdas av arkitekturinstitutionen vid konstindustrihögskolan i Linz — Utbildningsbevis för utövande av yrket civilingenjör eller ingenjör med specialistinriktning på konstruktion (Hochbau, Bauwesen, Wirtschaftsingenieurwesen — Bauwesen, Kulturtechnik und Wasserwirtschaft), som utfärdas i enlighet med lagen om offentliga bygg- och anläggningstekniker (Ziviltechnikergesetz, BGBI, nº 156/1994)	
Polska	Examensbevis som utfärdats av fakulteterna för arkitektur vid: — Warszawas tekniska universitet, fakulteten för arkitektur i Warszawa (Politechnika Warszawska, Wydział Architektury); yrkestitel för arkitekter: inżynier architekt, magister nauk technicznych; inżynier architekt; inżyniera magistra architektury; magistra inżyniera architektury; magistra inżyniera architekta; magister inżynier architekt. (titel 1945-1948: inżynier architekt, magister nauk technicznych; titel 1951 — 1956: inżynier architekt; titel 1954 — 1957, andra stadiet: inżyniera magistra architektury; titel 1957 — 1959: inżyniera magistra architektury; titel 1959 — 1964: magistra inżyniera architektury; titel 1964 — 1982: magistra inżyniera architekta; titel 1983 — 1990: magister inżynier architekt; titel sedan 1991: magistra inżyniera architekta) — Kraków tekniska universitet, fakulteten för arkitektur i Kraków (Politechnika Krakowska, Wydział Architektury); yrkestitel för arkitekter: magister inżynier architekt (1945 — 1953 Bergshögskolan, tekniska fakulteten för arkitektur — Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechniczny Wydział Architektury) — Wrocławs tekniska universitet, fakulteten för arkitektur i Wrocław (Politechnika Wrocławska, Wydział Architektury); yrkestitel för arkitekter: inżynier architekt magister nauk technicznych; magister inżynier Architektury; magister inżynier architekt. (titel 1949-1964: inżynier architekt, magister nauk technicznych; titel 1956 — 1964: magister inżynier architektury; titel sedan 1964: magister inżynier architekt) — Schlesiens tekniska universitet, fakulteten för arkitektur i Gliwice (Politechnika Śląska, Wydział Architektury); yrkestitel för arkitekter: inżynier architekt; magister inżynier architekt. (1945 — 1955, fakulteten för ingenjörsvetenskap och byggnadskonst — Wydział Inżynieryjno-Budowlany, titel: inżynier architekt; 1961 — 1969, fakulteten för industriell och allmän byggnadskonst — Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, titel: magister inżynier architekt; 1969 — 1976, fakulteten för civilingenjörsstudier och arkitektur — Wydział Budownictwa i Architektury, titel: magister inżynier architekt; sedan 1977, fakulteten för arkitektur — Wydział Architektury, titel: magister inżynier architekt och sedan 1995, titel: inżynier architekt) — Poznańs tekniska universitet, fakulteten för arkitektur i Poznań (Politechnika Poznańska, Wydział Architektury); yrkestitel för arkitekter: inżynier architektury; inżynier architekt; magister inżynier architekt (1945 — 1955, ingenjörsskolan, fakulteten för arkitektur — Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury, titel: inżynier architektury; titel sedan 1978: magister inżynier architekt och sedan 1999: inżynier architekt) — Tekniska universitetet i Gdańsk, fakulteten för arkitektur i Gdańsk (Politechnika Gdańska, Wydział Architektury); yrkestitel för arkitekter: magister inżynier architekt. (1945 — 1969 fakulteten för arkitektur — Wydział Architektury, 1969 — 1971 fakulteten för civilingenjörsstudier och arkitektur — Wydział Budownictwa i Architektury, 1971 — 1981 Institutet för arkitektur och fysisk planering — Instytut Architektury i Urbanistyki, sedan 1981 fakulteten för arkitektur — Wydział Architektury) — Białystoks tekniska universitet, fakulteten för arkitektur i Białystok (Politechnika Białostocka, Wydział Architektury); yrkestitel för arkitekter: magister inżynier architekt (1975 — 1989 Institutet för arkitektur — Instytut Architektury)	2006/2007

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Referensläsår
	— Tekniska universitetet i Łódź, fakulteten för civilingenjörsstudier, arkitektur och miljöingenjörsvetenskap i Łódź (Politechnika Łódzka, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska); yrkestitel för arkitekter: inżynier architekt; magister inżynier architekt (1973 — 1993 fakulteten för civilingenjörsstudier och arkitektur — Wydział Budownictwa i Architektury och sedan 1992 fakulteten för civilingenjörsstudier, arkitektur och miljöingenjörsvetenskap — Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska; titel: 1973-1978 inżynier architekt, sedan 1978 magister inżynier architekt) — Tekniska universitetet i Szczecin, fakulteten för civilingenjörsstudier och arkitektur i Szczecin (Politechnika Szczecińska, Wydział Budownictwa i Architektury); yrkestitel för arkitekter: inżynier architekt; magister inżynier architekt (1948 — 1954, Ingenjörshögskolan, fakulteten för arkitektur — Wyższa Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury, titel: inżynier architekt, sedan 1970 magister inżynier architekt och sedan 1998 inżynier architekt) Alla dessa examensbevis skall åtföljas av det intyg om medlemskap utfärdat av det behöriga regionala arkitektorganet i Polen som ger rätt att bedriva verksamhet inom arkitekturens område i Polen.	
Portugal	— Examensbeviset ”diploma do curso especial de arquitectura” utfärdat av konstakademierna i Lissabon och Porto — Arkitektdiplomet ”diploma de arquitecto” utfärdat av konstakademierna i Lissabon och Porto — Examensbeviset ”diploma do curso de arquitectura” utfärdat av de högre konstakademierna i Lissabon och Porto — Examensbeviset ”diploma de licenciatura em arquitectura” utfärdat av den högre konstakademien i Lissabon — Examensbeviset ”carta de curso de licenciatura em arquitectura” utfärdat av Lissabons tekniska universitet och av Portos universitet — Civilingenjörsexamen (licenciatura em engenharia civil) utfärdat av den tekniska högskolan vid det tekniska universitetet i Lissabon — Civilingenjörsexamen (licenciatura em engenharia civil) utfärdat av den vetenskapliga och tekniska fakulteten (de Engenharia) vid universitetet i Porto — Civilingenjörsexamen (licenciatura em engenharia civil) utfärdat av den vetenskapliga och tekniska fakulteten vid universitetet i Coimbra — Civilingenjörsexamen med inriktning på produktion (licenciatura em engenharia civil, produção) utfärdat av universitetet i Minho	1987/1988
▼M1 România	Universitatea de Arhitectură şi Urbanism ”Ion Mincu” Bucureşti (Universitetet för arkitektur och urbanism ”Ion Mincu” i Bukarest): — 1953–1966: Institutul de Arhitectură ”Ion Mincu” Bucureşti (Institutet för arkitektur ”Ion Mincu” i Bukarest), Arhitect (arkitekt), — 1967–1974: Institutul de Arhitectură ”Ion Mincu” Bucureşti (Institutet för arkitektur ”Ion Mincu” i Bukarest), Diplomă de Arhitect, Specialitatea Arhitectură (examensbevis för arkitekt, specialisering arkitektur), — 1975–1977: Institutul de Arhitectură ”Ion Mincu” Bucureşti, Facultatea de Arhitectură (Institutet för arkitektur ”Ion Mincu” i Bukarest, fakulteten för arkitektur), Diplomă de Arhitect, Specializarea Arhitectură (examensbevis för arkitekt, specialisering arkitektur), — 1978–1991: Institutul de Arhitectură ”Ion Mincu” Bucureşti, Facultatea de Arhitectură şi Sistematizare (Institutet för arkitektur ”Ion Mincu” i Bukarest, fakulteten för arkitektur och systematisering), Diplomă de Arhitect, Specializarea Arhitectură şi Sistematizare (examensbevis för arkitekt, specialisering arkitektur och systematisering), — 1992–1993: Institutul de Arhitectură ”Ion Mincu” Bucureşti, Facultatea de Arhitectură şi Urbanism (Institutet för arkitektur ”Ion Mincu” i Bukarest, fakulteten för arkitektur och urbanism), Diplomă de Arhitect, specializarea Arhitectură şi Urbanism (examensbevis för arkitekt, specialisering arkitektur och urbanism),	2009/2010

▼M1

Land	Benämning på examensbeviset	Referensläsår
	— 1994–1997: Institutul de Arhitectură ”Ion Mincu” Bucureşti, Facultatea de Arhitectură şi Urbanism (Institutet för arkitektur ”Ion Mincu” i Bukarest, fakulteten för arkitektur och urbanism), Diplomă de Licenţă, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för Licenţă, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur),	
	— 1998–1999: Institutul de Arhitectură ”Ion Mincu” Bucureşti, Facultatea de Arhitectură (Institutet för arkitektur ”Ion Mincu” i Bukarest, fakulteten för arkitektur), Diplomă de Licenţă, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för Licenţă, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur),	
	— från och med 2000 Universitatea de Arhitectură şi Urbanism ”Ion Mincu” Bucureşti, Facultatea de Arhitectură (Universitetet för arkitektur och urbanism ”Ion Mincu” Bukarest, fakulteten för arkitektur), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för arkitekt, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur).	
	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca (Tekniska universitetet i Cluj-Napoca):	
	— 1990–1992: Institutul Politehnic din Cluj-Napoca, Facultatea de Construcţii (Polytekniska institutet Cluj-Napoca, fakulteten för civilingenjörsstudier), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för arkitekt, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur),	
	— 1993–1994: Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Construcţii (Tekniska universitetet i Cluj-Napoca, fakulteten för civilingenjörsstudier), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för arkitekt, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur),	
	— 1994–1997: Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Construcţii (Tekniska universitetet i Cluj-Napoca, fakulteten för civilingenjörsstudier), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för Licenţă, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur),	
	— 1998–1999: Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Arhitectură şi Urbanism (Tekniska universitetet i Cluj-Napoca, fakulteten för arkitektur och urbanism), Diplomă de Licenţă, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för Licenţă, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur),	
	— från och med 2000 Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Arhitectură şi Urbanism (Tekniska universitetet i Cluj-Napoca, fakulteten för arkitektur och urbanism), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för arkitekt, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur).	
	Universitatea Tehnică ”Gh. Asachi” Iaşi (Tekniska universitetet ”Gh. Asachi” i Iaşi):	
	— 1993: Universitatea Tehnică ”Gh. Asachi” Iaşi, Facultatea de Construcţii şi Arhitectură (Tekniska universitetet ”Gh. Asachi” i Iaşi, fakulteten för civilingenjörsstudier och arkitektur), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för arkitekt, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur),	
	— 1994–1999: Universitatea Tehnică ”Gh. Asachi” Iaşi, Facultatea de Construcţii şi Arhitectură (Tekniska universitetet ”Gh.Asachi” Iaşi, fakulteten för civilingenjörsstudier och arkitektur), Diplomă de Licenţă, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för Licenţă, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur),	
	— 2000–2003: Universitatea Tehnică ”Gh. Asachi” Iaşi, Facultatea de Construcţii şi Arhitectură (Tekniska universitetet ”Gh. Asachi” i Iaşi, fakulteten för civilingenjörsstudier och arkitektur), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för arkitekt, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur),	
	— från och med 2004 Universitatea Tehnică ”Gh. Asachi” Iaşi, Facultatea de Arhitectură (Tekniska universitetet ”Gh. Asachi” i Iaşi, fakulteten för arkitektur), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för arkitekt, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur.	
	Universitatea Politehnica din Timişoara (Polytekniska universitetet i Timişoara):	
	— 1993–1995: Universitatea Tehnică din Timişoara, Facultatea de Construcţii (Tekniska universitetet i Timişoara, fakulteten för civilingenjörsstudier), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură şi urbanism, specializarea Arhitectură generală (examensbevis för arkitekt, studieområde arkitektur och urbanism, specialisering allmän arkitektur),	

▼M1

Land	Benämning på examensbeviset	Referensläsår
	— 1995–1998: Universitatea Politehnica din Timişoara, Facultatea de Construcţii (Polytekniska universitetet i Timişoara, fakulteten för civilingenjörsstudier), Diplomă de Licenţă, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för Licenţă, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur), — 1998–1999: Universitatea Politehnica din Timişoara, Facultatea de Construcţii şi Arhitectură (Polytekniska universitetet i Timişoara, fakulteten för civilingenjörsstudier och arkitektur), Diplomă de Licenţă, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för Licenţă, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur), — från och med 2000 Universitatea Politehnica din Timişoara, Facultatea de Construcţii şi Arhitectură (Polytekniska universitetet i Timişoara, fakulteten för civilingenjörsstudier och arkitektur), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för arkitekt, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur). Universitatea din Oradea (Oradeas universitet): — 2002: Universitatea din Oradea, Facultatea de Protecţia Mediului (Oradeas universitet, fakulteten för miljöskydd), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för arkitekt, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur), — från och med 2003 Universitatea din Oradea, Facultatea de Arhitectură şi Construcţii (Oradeas universitet, fakulteten för arkitektur och civilingenjörsstudier), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för arkitekt, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur). Universitatea Spiru Haret Bucureşti (Spiru Haret-universitetet i Bukarest): — från och med 2002 Universitatea Spiru Haret Bucureşti, Facultatea de Arhitectură (Spiru Haret-universitetet i Bukarest, fakulteten för arkitektur), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (examensbevis för arkitekt, studieområde arkitektur, specialisering arkitektur).	

▼B

Slovenija	— ”Univerzitetni diplomirani inženir arhitekture/univerzitetna diplomirana inženirka arhitekture” (examensbevis i arkitektur från universitet) som utfärdas av fakulteten för arkitektur, vilket tillsammans med ett intyg från den behöriga myndighet på arkitekturområdet som erkänns i lag ger rätt att bedriva verksamhet inom arkitekturens område, — Examensbevis från universitetet som utfärdas av tekniska fakulteter och är förenat med titeln ”univerzitetni diplomirani inženir (univ.dipl.inž.)/univerzitetna diplomirana inženirka”, vilket tillsammans med ett intyg från den behöriga myndighet på arkitekturområdet som erkänns i lag ger rätt att bedriva verksamhet inom arkitekturens område.	2006/2007
Slovensko	— Examensbevis inom ämnesområdet ”arkitektur och byggnadskonstruktion” (”architektúra a pozemné staviteľstvo”) som utfärdades av den slovakiska tekniska högskolan (Slovenská vysoká škola technická) i Bratislava 1950 — 1952 (titel: Ing.) — Examensbevis inom ämnesområdet ”arkitektur” (”architektúra”) som utfärdades av fakulteten för arkitektur och byggnadskonstruktion vid den slovakiska tekniska högskolan (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) i Bratislava 1952-1960 (titel: Ing. arch.) — Examensbevis inom ämnesområdet ”byggnadskonstruktion” (”pozemné staviteľstvo”) som utfärdades av fakulteten för arkitektur och byggnadskonstruktion vid den slovakiska tekniska högskolan (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) i Bratislava 1952 — 1960 (titel: Ing.) — Examensbevis inom ämnesområdet ”arkitektur” (”architektúra”) som utfärdades av fakulteten för civilingenjörsstudier vid den slovakiska tekniska högskolan (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) i Bratislava 1961 — 1976, (titel: Ing. arch.) — Examensbevis inom ämnesområdet ”byggnadskonstruktion” (”pozemné stavby”) som utfärdades av fakulteten för civilingenjörsstudier vid den slovakiska tekniska högskolan (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) i Bratislava 1961 — 1976, (titel: Ing.) — Examensbevis inom ämnesområdet ”arkitektur” (”architektúra”) som utfärdas av fakulteten för arkitektur vid den slovakiska tekniska högskolan (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) i Bratislava sedan 1977 (titel: Ing. arch.) — Examensbevis inom ämnesområdet ”stadsplanering” (”urbanizmus”) som utfärdas av fakulteten för arkitektur vid den slovakiska tekniska högskolan (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) i Bratislava sedan 1977 (titel: Ing. arch.)	2006/2007

▼B

Land	Benämning på examensbeviset	Referensläsår
	— Examensbevis inom ämnesområdet ”byggnadskonstruktion” (”pozemné stavby”) som utfärdades av fakulteten för civilingenjörsstudier vid det slovakiska tekniska universitetet (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) i Bratislava 1977 — 1997 (titel: Ing.) — Examensbevis inom ämnesområdet ”arkitektur och byggnadskonstruktion” (”architektúra a pozemné stavby”) som utfärdas av fakulteten för civilingenjörsstudier vid det slovakiska tekniska universitetet (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) i Bratislava sedan 1998 (titel: Ing.) — Examensbevis inom ämnesområdet ”byggnadskonstruktion — specialisering: arkitektur” (”pozemné stavby — špecializácia: architektúra”) som utfärdades av fakulteten för civilingenjörsstudier vid det slovakiska tekniska universitetet (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) i Bratislava 2000 — 2001, (titel: Ing.) — Examensbevis inom ämnesområdet ”byggnadskonstruktion och arkitektur” (”pozemné stavby a architektúra”) som utfärdas av fakulteten för civilingenjörsstudier vid det slovakiska tekniska universitetet (Stavebná fakulta — Slovenská technická univerzita) i Bratislava sedan 2001 (titel: Ing.) — Examensbevis inom ämnesområdet ”arkitektur” (”architektúra”) som utfärdas av akademin för konst och formgivning (Vysoká škola výtvarných umení) i Bratislava sedan 1969 (titel: Akad. arch. fram till 1990; Mgr. 1990 — 1992; Mgr. arch. 1992 — 1996; Mgr. art. sedan 1997) — Examensbevis inom ämnesområdet ”byggnadskonstruktion” (”pozemné staviteľstvo”) som utfärdades av fakulteten för civilingenjörsstudier vid det tekniska universitetet (Stavebná fakulta, Technická univerzita) i Košice 1981 — 1991 (titel: Ing.) Alla dessa examensbevis skall åtföljas av — Intyg om auktorisation utfärdat av det slovakiska arkitektorganet (Slovenská komora architektov) i Bratislava utan någon specificering av området eller inom området ”byggnadskonstruktion” (”pozemné stavby”) eller ”fysisk planering” (”územné plánovanie”) — Intyg om auktorisation utfärdat av det slovakiska civilingenjörsorganet (Slovenská komora stavebných inžinierov) i Bratislava inom området byggnadskonstruktion (”pozemné stavby”)	
Suomi/Finland	— Examensbevis utfärdade av arkitekturinstitutionerna vid de tekniska högskolorna och universitet i Oulu (arkkitehti/arkitekt) — Examensbevis utfärdade av de tekniska instituten (rakennusarkkitehti/byggnadsarkitekt)	1997/1998
Sverige	— Examensbevis utfärdade av Arkitekturskolan vid Kungliga Tekniska Högskolan, Chalmers tekniska högskola och Lunds tekniska högskola vid universitetet i Lund (arkitekt, magisterexamen i arkitektur) — Bevis på medlemskap i Svenska Arkitekters Riksförbund (SAR), om studierna har bedrivits i en stat som omfattas av detta direktiv	1997/1998
United Kingdom	— De behörighetsbevis som utfärdas efter avlagd examen vid: — Royal Institute of British Architects — arkitektursektionerna vid universitet, tekniska högskolor, ”colleges”, akademier (privata ”college”), ”Schools of Technology and Art” som den 10 juni 1985 var erkända av l'Architects Registration Council i Storbritannien för upptagande i registret (Architect) — Utbildningsbevis som anger att innehavaren har en vedertagen rätt att bära yrkestiteln arkitekt med stöd av avsnitt 6.1 a, 6.1 b eller 6.1 d i ”l'Architects Registration Act” från 1931 (Architect) — Utbildningsbevis som anger att innehavaren har en vedertagen rätt att bära yrkestiteln arkitekt med stöd av avsnitt 2 i ”l'Architects Registration Act” från 1938 (Architect)	1987/1988

▼B

BILAGA VII

Handlingar och intyg som kan krävas enligt artikel 50.1

1. *Handlingar*

a) Intyg om medborgarskap.

b) Kopia på de kompetens- eller examensbevis som ger rätt att utöva yrket i fråga samt, i förekommande fall, ett intyg om vederbörandes yrkeserfarenhet.

De behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten får uppmana sökanden att lämna upplysningar om sin utbildning i den mån detta är nödvändigt för att fastställa förekomsten av potentiella väsentliga olikheter i förhållande till den utbildning som krävs i den mottagande medlemsstaten i enlighet med artikel 14. Om det är omöjligt för sökanden att lämna dessa upplysningar skall de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten vända sig till kontaktpunkten, den behöriga myndigheten eller något annat relevant organ i ursprungsmedlemsstaten.

c) Ett intyg om verksamhetens karaktär och varaktighet, i de fall som avses i artikel 16, utfärdat av behörig myndighet eller behörigt organ i ursprungsmedlemsstaten eller den medlemsstat den utländske medborgaren kommer från.

d) När en mottagande medlemsstats behöriga myndighet av personer som vill utöva ett reglerat yrke kräver bevis för att de har gott namn och rykte eller att de inte försatts i konkurs, eller temporärt upphäver eller förbjuder utövandet av yrket i fall av grav yrkesmässig försummelse eller brottslig handling, skall denna medlemsstat när det gäller andra medlemsstaters medborgare som vill utöva yrket inom landet som tillräcklig bevisning godta uppvisande av handlingar som utfärdats av behöriga myndigheter i den utländske sökandens ursprungsmedlemsstat eller den medlemsstat han kommer från och som utvisar att dessa krav är uppfyllda. Dessa myndigheter skall tillhandahålla de begärda handlingarna inom två månader.

När de behöriga myndigheterna i den utländske sökandens ursprungsmedlemsstat eller den medlemsstat han kommer från inte utfärdar sådana handlingar som åsyftas i första stycket, skall dessa handlingar ersättas av en försäkran under ed — eller i stater där någon bestämmelse om försäkran under ed inte finns av en försäkran på heder och samvete — som lämnas av den berörda personen inför en behörig rättslig eller administrativ myndighet eller, i förekommande fall, av en notarie eller behörigt fackligt organ i personens ursprungsmedlemsstat eller den medlemsstat han kommer från. Denna myndighet eller notarie skall utfärda ett intyg som styrker äktheten av eden eller den högtidliga försäkran.

e) När en mottagande medlemsstat kräver bevis på fysisk och psykisk hälsa av medborgare som vill utöva ett reglerat yrke, skall den medlemsstaten som tillräcklig bevisning godta att det dokument uppvisas som krävs i den utländske medborgarens ursprungsstat. När ursprungsmedlemsstaten inte utfärdar sådana dokument, skall den mottagande medlemsstaten godta ett intyg utfärdat av en behörig myndighet i denna stat. I sådana fall måste de behöriga myndigheterna i ursprungsstaten tillhandahålla den begärda handlingen inom två månader.

f) När en mottagande medlemsstat av de av sina egna medborgare som vill utöva ett reglerat yrke kräver

— intyg angående sökandens ekonomiska ställning,

— bevis för att den berörda personen är försäkrad mot de ekonomiska risker som är förenade med deras yrkesansvar i enlighet med gällande lagar och bestämmelser i den mottagande medlemsstaten om försäkringsskyddets villkor och omfattning,

▼B

skall denna stat som tillräcklig bevisning godta intyg beträffande detta utfärdade av banker och försäkringsföretag i andra medlemsstater.

▼M9

g) Ett intyg som bekräftar att den sökande inte temporärt eller definitivt har förbjudits att utöva yrket eller inte har dömts för något brott, om medlemsstaten kräver sådana intyg av sina egna medborgare.

▼B

2. *Intyg*

För att underlätta tillämpningen av avsnitt III kapitel III i detta direktiv får en medlemsstat föreskriva att personer som uppfyller utbildningsvillkoren samtidigt med de bevis över formella kvalifikationer skall förete ett intyg från de behöriga myndigheterna i ursprungsmedlemsstaten som visar att dessa examensbevis är de som avses i detta direktiv.

L 354/132 SV Europeiska unionens officiella tidning 28.12.2013

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2013/55/EU

av den 20 november 2013

om ändring av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (*IMI-förordningen*)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 46, 53.1 och 62,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande [1],

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet [2], och

av följande skäl:

(1) Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer [3] konsoliderades ett system för ömsesidigt erkännande som ursprungligen grundade sig på 15 direktiv. Det föreskriver automatiskt erkännande för ett begränsat antal yrken, utgående från harmoniserade minimikrav för utbildning (sektorsyrken), en generell ordning för erkännande av utbildningsbevis och automatiskt erkännande av yrkeserfarenhet. I direktiv 2005/36/EG fastställs också ett nytt system för fritt tillhandahållande av tjänster. Det bör erinras om att tredjelandsmedborgare som är familjemedlemmar till EU-medborgare åtnjuter likabehandling i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier [4]. Tredjelandsmedborgare kan också åtnjuta likabehandling i fråga om erkännande av examensbevis, utbildningsbevis och andra yrkeskvalifikationer i enlighet med relevanta nationella förfaranden, enligt särskilda unionsrättsakter, t.ex. om varaktig bosättning, flyktingar, innehavare av EU-blåkort och forskare.

(2) I sitt meddelande av den 27 oktober 2010 *Inremarknadsakten, Tolv åtgärder för att stimulera tillväxten och stärka förtroendet för inre marknaden "Gemensamma insatser för att skapa ny tillväxt"* identifierade kommissionen ett behov av att modernisera unionsrätten på detta område. I sina slutsatser av den 23 oktober 2011 stödde Europeiska rådet en sådan modernisering och uppmanade Europaparlamentet och rådet att nå en politisk överenskommelse om översyn av direktiv 2005/36/EG före slutet av 2012. I sin resolution av den 15 november 2011 om tillämpningen av direktivet om yrkeskvalifikationer (2005/36/EG) [5] uppmanade även Europaparlamentet kommissionen att lägga fram ett förslag. I rapporten av den 27 oktober 2010 om EU-medborgarskapet 2010 *Att avveckla hindren för EU-medborgarnas rättigheter* betonas behovet av att minska den administrativa bördan i samband med erkännande av yrkeskvalifikationer.

(3) Notarier som utses av en medlemsstats regering genom en officiell utnämning bör uteslutas från tillämpningsområdet för direktiv 2005/36/EG med tanke på de specifika och olikartade system som gäller i de enskilda medlemsstaterna för att få tillträde till och utöva yrket.

(4) I syfte att stärka den inre marknaden och gynna den fria rörligheten för yrkesutövare och samtidigt säkerställa ett mer effektivt och transparent erkännande av yrkeskvalifikationer skulle ett europeiskt yrkeskort innebära ett mervärde. Ett sådant kort skulle särskilt vara användbart för att underlätta tillfällig rörlighet och erkännande enligt det automatiska erkännandesystemet, samt för att främja en förenklad erkännandeprocess enligt den generella ordningen. Syftet med ett europeiskt yrkeskort är att förenkla erkännandesystemet och införa kostnads- och driftseffektivisering som gynnar yrkesutövare och behöriga myndigheter. Införandet av ett europeiskt yrkeskort bör beakta synpunkter på yrket i fråga och bör föregås av en bedömning av dess lämplighet för det aktuella yrket och dess effekter på medlemsstaterna. Bedömningen bör vid behov göras tillsammans med medlemsstaterna. Det europeiska yrkeskortet bör utfärdas på begäran av yrkesutövare och efter inlämnande av de nödvändiga dokumenten och efter det att de behöriga myndigheterna slutfört tillhörande verifikationsförfaranden. Om det europeiska yrkeskortet är utfärdat i etableringssyfte bör det utgöra ett beslut om erkännande och behandlas som alla andra beslut om erkännande enligt direktiv 2005/36/EG. Det bör komplettera snarare än ersätta de registreringskrav som är kopplade till tillträdet till ett visst yrke. Det är onödigt att införa ett europeiskt yrkeskort för jurister eftersom de redan har försetts med yrkeskort enligt det

[1] EUT C 191, 29.6.2012, s. 103.
[2] Europaparlamentets ståndpunkt av den 9 oktober 2013 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 15 november 2013.
[3] EUT L 255, 30.9.2005, s. 22.
[4] EUT L 158, 30.4.2004, s. 77.
[5] EUT C 153 E, 31.5.2013, s. 15.

system som föreskrivs i rådets direktiv 77/249/EEG av den 22 mars 1977 om underlättande för advokater att effektivt begagna sig av friheten att tillhandahålla tjänster [1] och Europaparlamentets och rådets direktiv 98/5/EG av den 16 februari 1998 om underlättande av stadigvarande utövande av advokatyrket i en annan medlemsstat än den i vilken auktorisationen erhölls [2].

(5) Det europeiska yrkeskortets funktion bör stödjas av informationssystemet för den inre marknaden (IMI), inrättat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1024/2012 [3]. Kortet och IMI bör skapa synergier och förtroende mellan de behöriga myndigheterna och samtidigt undanröja administrativt dubbelarbete och dubbla erkännandeförfaranden för de behöriga myndigheterna och skapa mer transparens och rättssäkerhet för yrkesutövare.

(6) Förfarandet för ansökan om och utfärdande av det europeiska yrkeskortet bör vara klart strukturerat och omfatta skyddsmekanismer och tillhörande rättigheter för sökande att överklaga. Genomförandeakter bör specificera översättningskraven och betalningssätten vad gäller de avgifter som en sökande ska betala in så att arbetsflödet i IMI inte avbryts eller hindras och behandlingen av ansökan inte försenas. Det är medlemsstaternas ansvar att fastställa avgiftsnivån. Medlemsstaterna bör dock meddela kommissionen om den fastställda avgiftsnivån. Det europeiska yrkeskortet och tillhörande arbetsflöden i IMI bör säkerställa de lagrade uppgifternas integritet, autenticitet och konfidentialitet och förebygga olaglig och obehörig tillgång till informationen i systemet.

(7) Direktiv 2005/36/EG gäller bara yrkesutövare som vill utöva samma yrke i en annan medlemsstat. Det finns fall där den berörda verksamheten i den mottagande medlemsstaten är en del av ett yrke med mer omfattande verksamhetsområde än den i ursprungsmedlemsstaten. Om skillnaderna mellan verksamhetsområdena är så stora att ett fullständigt utbildningsprogram skulle krävs för att yrkesutövarna ska kunna kompensera för brister, och på begäran av yrkesutövarna, bör den mottagande medlemsstaten under dessa särskilda omständigheter bevilja partiellt tillträde. Vid tvingande hänsyn av allmänt intresse, i enlighet med domstolens rättspraxis rörande artiklarna 49 och 56 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och som kan komma att vidareutvecklas, bör en medlemsstat kunna vägra partiellt tillträde. Detta kan särskilt vara fallet för hälso- och sjukvårdsyrken som har konsekvenser för folkhälsan eller patientsäkerheten. Partiellt tillträde bör beviljas utan att detta påverkar arbetsmarknadsparternas rätt att organisera sig.

(8) För att skydda de lokala konsumenterna i den mottagande medlemsstaten, bör tidsbegränsat och tillfälligt tillhandahållande av tjänster i en medlemsstat underställas skyddsmekanismer, särskilt ett krav på minst ett års yrkeserfarenhet under de tio år som föregår tillhandahållandet av tjänsten, i fall när yrket inte är reglerat i ursprungsmedlemsstaten. I fråga om säsongsverksamhet bör medlemsstaterna ha möjlighet att utföra kontroller för att fastställa huruvida de tjänster som tillhandahålls på deras territorium är temporära och tillfälliga. Den mottagande medlemsstaten bör därför en gång om året kunna kräva information om de tjänster som faktiskt tillhandahålls på dess territorium, om inte tjänsteleverantören frivilligt redan har lämnat sådan information.

(9) Enligt direktiv 2005/36/EG får medlemsstaterna vidta åtgärder för att kontrollera en tjänsteleverantörs kvalifikationer före det första tillhandahållandet av tjänster, när det rör sig om reglerade yrken med inverkan på folkhälsan och säkerheten. Detta har lett till osäkerhet om rättsläget och medfört att den behöriga myndigheten själv kan avgöra om det finns behov av en sådan förhandskontroll. För att säkerställa rättssäkerheten bör yrkesutövare från början kunna veta om en förhandskontroll av deras yrkeskvalifikationer behövs och när ett beslut om detta kan väntas. Villkoren för förhandskontroll av yrkeskvalifikationer bör under alla omständigheter enligt friheten att tillhandahålla tjänster inte vara strängare än de villkor som omfattas av etableringsreglerna. När det gäller reglerade yrken med konsekvenser för folkhälsan eller patientsäkerheten bör direktiv 2005/36/EG inte påverka medlemsstaternas möjlighet att kräva ett obligatoriskt försäkringsskydd rörande yrkesverksamheter i enlighet med de gällande bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/24/EU av den 9 mars 2011 om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård [4] och Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden [5].

(10) Yrkesutbildningssystem har visat sig vara ett användbart verktyg för att säkra ungdomssysselsättningen och möjliggöra en smidig övergång från utbildning till yrkesverksamhet. Översynen av direktiv 2005/36/EG bör därför fullt ut beakta olikheterna i dessa.

[1] EGT L 78, 26.3.1977, s. 17.
[2] EGT L 77, 14.3.1998, s. 36.
[3] EUT L 316, 14.11.2012, s. 1.
[4] EUT L 88, 4.4.2011, s. 45.
[5] EUT L 376, 27.12.2006, s. 36.

(11) För att tillämpa systemet för erkännande inom den generella ordningen är det nödvändigt att indela de olika nationella utbildnings- och yrkesutbildningssystemen i olika nivåer. Dessa nivåer, som endast upprättas för att den generella ordningen ska fungera, bör varken påverka de nationella strukturerna för utbildning och yrkesutbildning eller medlemsstaternas befogenheter på detta område, som exempelvis nationella strategier för genomförandet av den europeiska referensramen för kvalifikationer. Den europeiska referensramen för kvalifikationer är ett sätt att främja yrkeskvalifikationernas transparens och jämförbarhet och kan vara en bra extra informationskälla för de behöriga myndigheter som prövar yrkeskvalifikationer som utfärdats i andra medlemsstater. Till följd av Bolognaprocessen har universitet och högskolor anpassat strukturen i sina program till en tvådelad nivåindelning med examina på grundnivå och avancerad nivå. För att garantera att de fem nivåer som fastställs i direktiv 2005/36/EG är förenliga med den nya examensstrukturen bör kandidatexamen klassificeras enligt nivå d och magisterexamen enligt nivå e. De fem nivåer som fastställs för tillämpningen av den generella ordningen bör i princip inte längre användas som ett kriterium för att utesluta unionsmedborgare från tillämpningsområdet för direktiv 2005/36/EG om detta står i strid med principen om livslångt lärande.

(12) Ansökningar om erkännande från yrkesutövare med ett års yrkeserfarenhet och från medlemsstater som inte reglerar yrket i fråga bör behandlas på samma sätt som ansökningar från yrkesutövare från en reglerande medlemsstat. Deras yrkeskvalifikationer bör jämföras med de yrkeskvalifikationer som krävs i den mottagande medlemsstaten på grundval av yrkeskvalifikationsnivåerna enligt direktiv 2005/36/EG. Om skillnaden är stor bör den behöriga myndigheten ha möjlighet att införa kompensationsåtgärder. Alla bedömningsmekanismer för teoretisk kunskap och praktiska färdigheter som eventuellt krävs för tillträde till yrket som kompensationsåtgärder, bör garantera och följa principerna om öppenhet och opartiskhet.

(13) I avsaknad av harmonisering av minimikraven i fråga om utbildning för tillträde till de yrken som regleras genom den generella ordningen bör de mottagande medlemsstaterna fortfarande ha möjlighet att införa en kompensationsåtgärd. Sådana åtgärder bör vara proportionella och särskilt ta hänsyn till de kunskaper, färdigheter och kompetenser som den sökande har förvärvat inom ramen för dennes yrkeserfarenhet eller livslångt lärande som formellt godkänts av ett relevant organ i detta syfte. Beslutet om införande av en kompensationsåtgärd bör vederbörligen motiveras i syfte att göra det möjligt för den sökande att bättre förstå sin situation och att begära domstolsprövning vid nationella domstolar enligt direktiv 2005/36/EG.

(14) Översynen av direktiv 2005/36/EG har visat att det finns ett behov av att uppdatera och med mer flexibilitet förtydliga förteckningarna över de industrigrenar, affärsverksamheter och hantverk som ingår i bilaga IV, samtidigt som ett automatiskt system för erkännande på grundval av yrkeserfarenheter bibehålls för dessa verksamheter. Bilaga IV grundas för närvarande på *International Standard Industrial Classification of all Economic Activities* (ISIC) från 1958, och återspeglar inte längre den ekonomiska verksamhetens nuvarande struktur. ISIC-klassificeringen har setts över flera gånger sedan 1958. Därför bör kommissionen ha möjlighet att anpassa bilaga IV för att bevara systemet för automatiskt erkännande intakt.

(15) Fortbildning bidrar till ett säkert och effektivt utövande av yrkesutövare som beviljas automatiskt erkännande av sina yrkeskvalifikationer. Det är viktigt att främja en förstärkt kontinuerlig yrkesutveckling för dessa yrkesgrupper. Medlemsstaterna bör framför allt främja fortbildning för läkare, läkare med specialistkompetens, allmänläkare, sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, specialisttandläkare, veterinärer, barnmorskor, apotekare och arkitekter. De åtgärder som vidtagits av medlemsstaterna för att främja fortbildning bland dessa yrkesgrupper bör meddelas kommissionen, och medlemsstaterna bör utbyta bästa praxis på området. Fortbildning bör omfatta tekniska, vetenskapliga, rättsliga och etiska framsteg och motivera yrkesutövarna att delta i sådant livslångt lärande som är relevant för deras yrke.

(16) Systemet för automatiskt erkännande på grundval av harmoniserade minimiutbildningskrav bygger på att nya eller ändrade bevis på kvalifikationer i god tid anmäls av medlemsstaterna, och offentliggörs av kommissionen. Innehavare av sådana kvalifikationer har annars inga garantier för att de kan omfattas av automatiskt erkännande. I syfte att öka insynen och öppenheten samt underlätta prövningen av nyanmälda titlar bör medlemsstaterna tillhandahålla information om utbildningsprogrammets längd och innehåll, som måste vara i enlighet med minimiutbildningskraven som fastställs i direktiv 2005/36/EG.

(17) Poäng enligt det europeiska systemet för överföring av studiemeriter (ECTS) används redan i de flesta institutionerna för högre utbildning i EU, och deras användning blir allt vanligare även i kurser som leder till sådana kvalifikationer som krävs för utövandet av ett reglerat yrke. Det är därför nödvändigt att införa möjligheten att ange ett utbildningsprograms varaktighet även i ECTS. Den möjligheten bör inte påverka andra krav för automatiskt erkännande. En ECTS-poäng motsvarar 25–30 timmars studier, och det krävs normalt sett 60 poäng för slutförandet av ett läsår.

(18) För att garantera en hög nivå på folkhälsan och patientsäkerheten i unionen och modernisera direktiv 2005/36/EG måste de kriterier som används för att fastställa den medicinska grundutbildningen ändras så att de villkor som rör minsta antal år och timmar blir kumulativa. Syftet med ändringen är inte att sänka utbildningskraven för den medicinska utbildningen.

(19) I syfte att främja rörlighet för läkare med specialistkompetens som redan erhållit en specialistkvalifikation och därefter följer en annan specialistutbildning bör medlemsstaterna tillåtas att bevilja undantag från någon del av utbildningen om dessa senare utbildningsmoment redan har fullgjorts under det föregående specialistutbildningsprogrammet i en medlemsstat. Medlemsstater bör, inom rimliga gränser, kunna bevilja undantag för medicinska specialistutbildningar som omfattas av automatiskt erkännande.

(20) Sjuksköterskeyrkena har utvecklats betydligt under de senaste tre årtiondena: samhällsbaserad hälso- och sjukvård, mer komplexa behandlingsmetoder och teknik som ständigt utvecklas förutsätter att sjuksköterskor har kapacitet för att ta allt större ansvar. Sjuksköterskeutbildningen, som fortfarande varierar alltefter nationella traditioner, bör vara stabilare och mer resultatinriktad och garantera att yrkesutövaren har förvärvat vissa kunskaper och färdigheter under utbildningens gång och kan använda åtminstone vissa kompetenser för att kunna utöva den verksamhet som är relevant för yrket.

(21) Barnmorskestudenter behöver en solid allmän utbildningsbakgrund innan de börjar sin barnmorskeutbildning, så att de är förberedda på de komplexa vårdbehoven. Därför bör antagningskraven till barnmorskeutbildning utökas till tolv års allmän skolutbildning eller godkänd examen på motsvarande nivå, med undantag för yrkesutövare som redan är legitimerade sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård. Barnmorskeutbildningen bör bättre kunna garantera att yrkesutövaren har tillägnat sig vissa kunskaper och färdigheter som krävs för att utöva en barnmorskas uppgifter i enlighet med direktiv 2005/36/EG.

(22) I syfte att förenkla systemet för automatiskt erkännande av specialistutbildningar för läkare och tandläkare bör sådana specialistutbildningar omfattas av direktiv 2005/36/EG om de är gemensamma för minst två femtedelar av medlemsstaterna.

(23) Ett stort antal länder beslutade att tillåta tillträde till och utövande av all farmaceutisk verksamhet på basis av ett erkännande av de kvalifikationer som apotekare tillägnat sig i en annan medlemsstat efter ikraftträdandet av direktiv 2005/36/EG. Ett sådant erkännande av yrkeskvalifikationer som en person förvärvat i en annan medlemsstat bör dock inte hindra en medlemsstat från att behålla icke-diskriminerande regler som styr den geografiska fördelningen av apotek på deras territorium eftersom direktiv 2005/36/EG inte samordnar sådana regler. En medlemsstat som ändå måste göra ett undantag från det automatiska erkännandet av kvalifikationer bör emellertid inte längre utesluta apotekare som redan är erkända av den medlemsstat som gör sådana undantag, och som sedan en tid tillbaka lagenligt och effektivt redan har arbetat som apotekare på denna medlemsstats territorium.

(24) En förutsättning för att systemet för automatiskt erkännande ska fungera är att det finns förtroende för de utbildningsvillkor som ligger till grund för yrkesutövarnas kvalifikationer. Därför är det viktigt att minimikraven för arkitektutbildning speglar nya moment i utbildningen av arkitekter, särskilt med avseende på det erkända behovet av att komplettera akademisk utbildning med yrkeserfarenhet med handledning av kvalificerade arkitekter. Samtidigt bör minimikraven för utbildningar vara tillräckligt flexibla för att undvika att i onödan begränsa medlemsstaternas möjligheter att organisera sina utbildningssystem.

(25) Direktiv 2005/36/EG bör, genom införandet av gemensamma utbildningsprinciper, främja ett mer automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer för de yrken som för närvarande inte omfattas. Hänsyn bör tas till medlemsstaternas behörighet att bestämma vilka yrkeskvalifikationer som erfordras för utövande av ett yrke på deras respektive territorium, och att fastställa hur deras utbildningssystem ska organiseras och vilket innehåll de ska ha. Gemensamma utbildningsprinciper bör vara utformade som gemensamma utbildningsramar på grundval av en gemensam uppsättning kunskap, färdigheter och kompetenser eller gemensamma utbildningsprov. Det bör vara möjligt för gemensamma utbildningsramar att också täcka specialiseringar som för närvarande inte omfattas av bestämmelserna om automatiskt erkännande enligt direktiv 2005/36/EG och som rör yrken som anges i avdelning III kapitel III och som har tydligt definierade verksamheter som är förbehållna dessa. Gemensamma utbildningsramar för sådana specialiseringar, särskilt medicinska specialiseringar, bör erbjuda ett högt folkhälsoskydd och patientskydd. Yrkeskvalifikationer som erhållits inom gemensamma utbildningsramar bör automatiskt erkännas av medlemsstaterna. Yrkesorganisationer som finns representerade på unionsnivå och, under särskilda omständigheter, nationella yrkesorganisationer eller behöriga myndigheter bör kunna skicka förslag på gemensamma utbildningsprinciper till kommissionen för att de nationella samordnarna ska kunna göra en bedömning av de eventuella effekterna av sådana principer på de nationella utbildningssystemen liksom på de nationella regler som styr tillträdet till reglerade yrken.

(26) Direktiv 2005/36/EG innehåller redan bestämmelser om att yrkesutövare måste ha nödvändiga språkkunskaper. Översynen av tillämpningen av denna skyldighet har visat ett behov av att klargöra den behöriga myndighetens respektive arbetsgivarnas roll, särskilt för ett bättre patientskydd. De behöriga myndigheterna bör kunna använda språktest efter erkännandet av yrkeskvalifikationer. Det är särskilt viktigt för yrken med konsekvenser för patientsäkerheten att språktester görs enligt direktiv 2005/36/EG innan yrkesutövaren börjar utöva yrket i den mottagande medlemsstaten. Språktest bör dock vara rimliga och nödvändiga för de berörda yrkena, och bör inte syfta till att utesluta yrkesutövare från andra medlemsstater från arbetsmarknaden i den mottagande medlemsstaten. För att se till att proportionalitetsprincipen respekteras, och för att förbättra rörligheten bland yrkesutövare i unionen bör de kontroller som utförs av en behörig myndighet eller under överinseende av denna, vara begränsade till kunskapen i ett officiellt språk i den mottagande medlemsstaten, eller ett förvaltningsspråk i den mottagande medlemsstaten förutsatt att det också är ett officiellt språk i unionen. Detta bör inte hindra den mottagande medlemsstaten från att uppmuntra yrkesutövare att tillägna sig ett annat språk i ett senare skede, om det krävs för den yrkesverksamhet som ska utövas. Arbetsgivare bör fortsätta att spela en viktig roll när det gäller att kontrollera de språkkunskaper som behövs för det aktuella yrket på deras arbetsplatser.

(27) Nationella regler som styr tillträdet till de reglerade yrkena bör inte utgöra något hinder för de unga nyutexaminerades rörlighet. Om en nyutexaminerad avslutar en yrkesinriktad praktik i en annan medlemsstat, bör praktiken i fråga erkännas när den nyutexaminerade ansöker om tillträde till ett reglerat yrke i ursprungsmedlemsstaten. Erkännandet av en yrkespraktik som fullgjorts i en annan medlemsstat bör baseras på en tydlig skriftlig beskrivning av inlärningsmål och tilldelade uppgifter, vilka bestäms av den person som övervakar praktiktjänstgöringen i den mottagande medlemsstaten. Yrkespraktik som fullgjorts i tredjeland bör beaktas av medlemsstaterna när en begäran om tillträde till ett reglerat yrke behandlas.

(28) Direktiv 2005/36/EG innehåller bestämmelser om ett system för nationella kontaktpunkter. På grund av ikraftträdandet av direktiv 2006/123/EG, och inrättandet av gemensamma kontaktpunkter enligt det direktivet, finns det risk för överlappning. Därför bör de nationella kontaktpunkter som inrättas genom direktiv 2005/36/EG bli rådgivningscentrum vars verksamhet främst inriktas på rådgivning och stöd till medborgarna, inbegripet personlig rådgivning, för att se till att den löpande tillämpningen av inremarknadsreglerna i fall som rör enskilda komplicerade fall följs upp på nationell nivå. Vid behov ska rådgivningscentrumen samarbeta med behöriga myndigheter och rådgivningscentrum i andra medlemsstater. Vad gäller det europeiska yrkeskortet bör medlemsstaterna själva kunna besluta om huruvida rådgivningscentrumen ska fungera som en behörig myndighet i den mottagande medlemsstaten eller stödja de behöriga myndigheterna vid behandlingen av ansökningar om ett europeiskt yrkeskort och vid hanteringen av sökandens enskilda akt som skapats inom IMI (IMI-akt). Med tanke på friheten att tillhandahålla tjänster, då det berörda yrket inte är reglerat i den mottagande medlemsstaten, får rådgivningscentrumen också delta i det informationsutbyte som planerats för att åstadkomma ett administrativt samarbete.

(29) Detta direktiv bidrar till att säkerställa en hög nivå på hälso- och konsumentskydd. Direktiv 2005/36/EG innehåller redan detaljerade skyldigheter för medlemsstaterna att utbyta information. De skyldigheterna bör förstärkas. I framtiden bör medlemsstaterna inte endast reagera på begäran om information, utan deras behöriga myndigheter bör också ges befogenhet inom ramen för deras befogenheter att aktivt informera de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater om yrkesutövare som inte längre har rätt att utöva sitt yrke. En särskild varningsmekanism krävs för hälso- och sjukvårdspersonal som omfattas av direktiv 2005/36/EG. Detta bör även gälla för veterinärer liksom yrkesutövare som utövar verksamhet som rör undervisning av minderåriga, inklusive yrkesutövare som arbetar inom barnomsorg och förskoleverksamhet. Skyldigheten att varna bör endast gälla de medlemsstater där sådana yrken är reglerade. Alla medlemsstater bör varnas om yrkesutövare till följd av disciplinära åtgärder eller en brottmålsdom inte längre har rätt att utöva sin yrkesverksamhet i en medlemsstat, inte ens tillfälligt. Varningen bör innehålla alla tillgängliga uppgifter om den bestämda eller obestämda perioden som begränsningen eller förbudet gäller. Varningen bör aktiveras genom IMI oavsett om yrkesutövaren har utnyttjat någon av rättigheterna enligt direktiv 2005/36/EG, eller har ansökt om erkännande för sina yrkeskvalifikationer genom utfärdandet av ett europeiskt yrkeskort eller genom någon annan metod som fastställs i det direktivet. Varningsförfarandet bör vara förenligt med unionslagstiftningen om skydd av personuppgifter och grundläggande rättigheter. Varningsförfarandet bör inte utformas för att ersätta eller anpassa arrangemang mellan medlemsstaterna om samarbete inom rättsliga och inrikes frågor. Behöriga myndigheter som omfattas av direktiv 2005/36/EG bör inte heller vara skyldiga att bidra till ett sådant samarbete genom varningar enligt det direktivet.

(30) En av de största svårigheter som en medborgare som är intresserad av att arbeta i en annan medlemsstat står inför är de komplicerade och osäkra administrativa förfaranden som de måste följa. Genom direktiv 2006/123/EG åläggs medlemsstaterna redan att tillhandahålla enkel tillgång till information och att göra det möjligt att slutföra förfarandena via de gemensamma kontaktpunkterna. Personer som ansöker om erkännande av sina yrkeskvalifikationer enligt direktiv 2005/36/EG kan redan använda de gemensamma kontaktpunkterna om de omfattas av direktiv 2006/123/EG. Arbetssökande och

vårdpersonal omfattas däremot inte av direktiv 2006/123/EG, och den tillgängliga informationen är begränsad. Det är därför nödvändigt ur ett användarperspektiv att närmare specificera sådan information och se till att informationen är lättillgänglig. Det är också viktigt att medlemsstaterna inte bara tar ansvar på nationell nivå utan också samarbetar med varandra och med kommissionen för att se till att yrkesutövare i hela EU har en enkel tillgång till användarvänlig och flerspråkig information och enkelt kan slutföra förfaranden via de gemensamma kontaktpunkterna eller de berörda behöriga myndigheterna. Länkar bör göras tillgängliga på andra webbplatser, t.ex. portalen *Ditt Europa*.

(31) För att komplettera eller ändra vissa icke-väsentliga delar av direktiv 2005/36/EG bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på uppdatering av den kunskap och de färdigheter som avses i artikel 21.6, uppdatering av bilaga I, uppdatering och förtydligande av verksamheter som anges i bilaga IV, anpassning av punkterna 5.1.1–5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 och 5.7.1 i bilaga V, anpassning av utbildningsminimikraven för läkare och tandläkare med specialistkompetens, införande av nya medicinska specialistkompetenser i punkt 5.1.3 i bilaga V, ändringar av förteckningen i punkterna 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1 och 5.6.1 i bilaga V, införande av nya specialistkompetenser för tandläkare i punkt 5.3.3 i bilaga V, fastställande av villkoren för tillämpningen av gemensamma utbildningsramar, och fastställande av villkoren för tillämpning av gemensamma utbildningsprov. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.

(32) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av direktiv 2005/36/EG bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter ([1]).

(33) Med tanke på dessa genomförandeakters tekniska art bör granskningsförfarandet användas vid antagandet av genomförandeakter för införandet av det europeiska yrkeskortet för särskilda yrken, formatet för det europeiska yrkeskortet, behandlingen av skriftliga ansökningar, vilka översättningar som den sökande ska tillhandahålla för ansökningar om ett europeiskt yrkeskort, närmare regler om de handlingar som krävs enligt direktiv 2005/36/EG för att ansökan ska vara fullständig, förfaranden för hur betalningar för kortet ska göras och behandlas, regler för hur, när och för vilka handlingar de behöriga myndigheterna får begära bestyrkta kopior för yrket i fråga, de tekniska specifikationer och åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att informationen i det europeiska yrkeskortet och i IMI-akten har integritet, behandlas konfidentiellt och är korrekt, villkoren och förfarandena för att utfärda ett europeiskt yrkeskort, de bestämmelser som gäller villkoren för tillgång till IMI-akten, de tekniska medlen och förfarandena för kontroll av ett europeiskt yrkeskorts äkthet och giltighet samt tillämpningen av varningsmekanismen.

(34) Kommissionen bör, genom genomförandeakter, och med tanke på dessa akters specifika karaktär, utan att förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas, besluta att förkasta en begärd uppdatering av bilaga I om de villkor som anges i direktiv 2005/36/EG inte uppfyllts, uppmana medlemsstaten i fråga att inte tillämpa undantaget när det gäller valet mellan anpassningsperiod och lämplighetsprov om undantaget inte är berättigat eller strider mot unionsrätten, förkasta de begärda ändringarna av punkterna 5.1.1–5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 eller 5.7.1 i bilaga V om de villkor som anges i direktiv 2005/36/EG inte uppfyllts, ange nationella yrkeskvalifikationer och nationella yrkestitlar som omfattas av automatiskt erkännande enligt den gemensamma utbildningsramen, ange de medlemsstater där gemensamma utbildningsprov ska anordnas, förekomsten under ett kalenderår och andra arrangemang som krävs för att anordna gemensamma utbildningsprov, och tillåta de berörda medlemsstaterna att göra undantag från de relevanta bestämmelserna i direktiv 2005/36/EG under en begränsad tidsperiod.

(35) Med tanke på de positiva erfarenheterna med ömsesidig utvärdering enligt direktiv 2006/123/EG bör ett liknande system införas i direktiv 2005/36/EG. Medlemsstaterna bör anmäla vilka yrken de reglerar, och av vilka skäl, och diskutera resultaten sinsemellan. Ett sådant system skulle bidra till större öppenhet och insyn i marknaden för professionella tjänster.

(36) Kommissionen bör i vederbörlig ordning bedöma den erkännandeordning som gäller för bevis på formella kvalifikationer för en sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård utfärdade i Rumänien. En sådan bedömning bör grundas på resultatet av ett särskilt kompletteringsprogram som Rumänien bör införa i enlighet med sina nationella lagar eller andra författningar, och kring vilket landet bör samarbeta med andra medlemsstater och kommissionen. Syftet med ett sådant särskilt kompletteringsprogram bör vara att ge deltagarna i programmet möjlighet att uppgradera sina yrkeskvalifikationer för att framgångsrikt kunna uppfylla de minimikrav på utbildningen som anges i direktiv 2005/36/EG.

([1]) EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.

(37) Eftersom målen i detta direktiv, nämligen att rationalisera, förenkla och förbättra reglerna för erkännande av yrkeskvalifikationer, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, eftersom det oundvikligen skulle leda till olika krav och förfarandesystem som skulle göra rättssystemet mer komplext och leda till omotiverade hinder för rörligheten för yrkesutövare, utan snarare, för uppnående av samstämmighet, transparens och kompatibilitet, kan uppnås bättre på unionsnivå, får unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(38) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument ([1]) av den 28 september 2011 har medlemsstaterna åtagit sig att i motiverade fall till anmälan av sina införlivandeåtgärder bifoga ett eller flera dokument om förhållandet mellan delarna i ett direktiv och motsvarande delar i de nationella rättsakter som införlivar bestämmelserna. När det gäller detta direktiv anser lagstiftaren att översändandet av sådana dokument är berättigat.

(39) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter ([2]) och avgav ett yttrande den 8 mars 2012 ([3]).

(40) Direktiv 2005/36/EG och förordning (EU) nr 1024/2012 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv 2005/36/EG

Direktiv 2005/36/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 1 ska följande punkt läggas till:

”I detta direktiv fastställs också regler för ett partiellt tillträde till reglerade yrken och erkännande av yrkespraktik som bedrivs i en annan medlemsstat.”

2. Artikel 2 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska följande stycke läggas till:

”Detta direktiv ska också gälla för alla de medborgare i en medlemsstat som har gjort yrkespraktik utanför ursprungsmedlemsstaten.”

b) Följande punkt ska läggas till:

”4. Detta direktiv ska inte tillämpas på notarier som har utsetts av offentliga myndigheter.”

3. Artikel 3 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ändras på följande sätt:

i) Leden f och h ska ersättas med följande:

”f) yrkeserfarenhet: det faktiska och lagliga utövandet av det berörda yrket på heltid eller deltid under motsvarande tid i en medlemsstat.

h) lämplighetsprov: ett prov som gäller den sökandes yrkeskunnighet, färdigheter och kompetens och som genomförs eller erkänns av de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten i syfte att bedöma den sökandes förmåga att utöva ett reglerat yrke i denna medlemsstat.

För att möjliggöra genomförande av detta prov ska de behöriga myndigheterna upprätta en förteckning över de ämnen som, utifrån en jämförelse mellan den utbildning som krävs i den mottagande medlemsstaten och den som den sökande har genomgått, inte omfattas av de examens- eller andra behörighetsbevis som den sökande har.

Lämplighetsprovet ska utformas med beaktande av att den sökande är en behörig yrkesutövare i ursprungsmedlemsstaten eller den medlemsstat den sökande kommer ifrån. Det ska omfatta ämnen valda ur förteckningen och i vilka kunskap är väsentlig för att kunna utöva yrket i fråga i den

([1]) EUT C 369, 17.12.2011, s. 14.
([2]) EGT L 8, 12.1.2001, s. 1.
([3]) EUT C 137, 12.5.2012, s. 1.

mottagande medlemsstaten. Provet får också omfatta kännedom om de yrkesregler som gäller för ifrågavarande verksamhet i den mottagande medlemsstaten.

De närmare bestämmelserna för lämplighetsprovet och status i den mottagande medlemsstaten för den som vill förbereda sig för provet i den medlemsstaten ska fastställas av de behöriga myndigheterna i den medlemsstaten.”

ii) Följande led ska läggas till:

”j) yrkespraktik: utan att det påverkar artikel 46.4, en period med praktik som sker under handledning, förutsatt att det utgör ett villkor för tillträde till ett reglerat yrke, och som kan äga rum under eller efter en avslutad utbildning som leder till ett examensbevis.

k) europeiskt yrkeskort: ett elektroniskt bevis för antingen att yrkesutövaren uppfyller alla nödvändiga villkor för att temporärt och tillfälligt tillhandahålla tjänster i en mottagande medlemsstat eller erkännandet av yrkeskvalifikationer för etablering i en mottagande medlemsstat.

l) livslångt lärande: all allmän utbildning, yrkesutbildning, icke-formell utbildning och informellt lärande som sker genom livet och leder till ökade kunskaper och färdigheter och ökad kompetens, som kan innehålla yrkesetik.

m) tvingande hänsyn av allmänt intresse: hänsyn som erkänns som sådana i rättspraxis vid Europeiska unionens domstol.

n) poäng inom ramen för det europeiska systemet för överföring av studiemeriter (ECTS-poäng): meritsystem för högre utbildning som används i det europeiska området för högre utbildning.”

b) I punkt 2 ska tredje stycket ersättas med följande:

”När en medlemsstat erkänner en sådan sammanslutning eller organisation som avses i första stycket ska den underrätta kommissionen. Kommissionen ska undersöka huruvida sammanslutningen eller organisationen uppfyller de villkor som anges i andra stycket. För att vederbörlig hänsyn ska tas till den lagstiftning som utvecklats i medlemsstaterna ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c för att uppdatera bilaga I om de villkor som anges i andra stycket har uppfyllts.

När de villkor som anges i andra stycket inte uppfyllts, ska kommissionen anta en genomförandeakt för att förkasta den begärda uppdateringen av bilaga I.”

4. Artikel 4 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Om den mottagande medlemsstaten erkänner yrkeskvalifikationerna ska detta ge förmånstagare möjlighet att få tillträde i den medlemsstaten till samma yrke som denne är behörig för i ursprungsmedlemsstaten och att utöva det yrket i den mottagande medlemsstaten på samma villkor som dess medborgare.”

b) Följande punkt ska läggas till:

”3. Genom undantag från bestämmelserna i punkt 1 ska partiellt tillträde beviljas i den mottagande medlemsstaten enligt de villkor som anges i artikel 4f.”

5. Följande artiklar ska införas:

”Artikel 4a

Europeiskt yrkeskort

1. Medlemsstaterna ska på begäran av innehavare av en yrkeskvalifikation utfärda ett europeiskt yrkeskort till dem, på villkor att kommissionen har antagit de relevanta genomförandeakter som avses i punkt 7.

2. När ett europeiskt yrkeskort har införts för ett visst yrke genom relevanta genomförandeakter som antagits i enlighet med punkt 7 får innehavare av en relevant yrkeskvalifikation välja att ansöka om ett sådant kort eller att använda det förfarande som anges i avdelningarna II och III.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att innehavaren av ett europeiskt yrkeskort åtnjuter alla de rättigheter som tillerkänns enligt artiklarna 4b–4e.

4. Om innehavaren av en yrkeskvalifikation avser att tillhandahålla andra tjänster enligt avdelning II än sådana som omfattas av artikel 7.4 ska ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet utfärda ett europeiskt yrkeskort i enlighet med artiklarna 4b och 4c. Det europeiska yrkeskortet ska, om tillämpligt, utgöra den skriftliga underrättelsen som avses i artikel 7.

5. Om innehavaren av en yrkeskvalifikation avser att etablera sig i en annan medlemsstat enligt avdelning III kapitel I–IIIa eller att tillhandahålla tjänster enligt artikel 7.4, ska ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet fullfölja alla förberedande steg vad gäller den sökandes enskilda akt som skapats i informationssystemet för den inre marknaden (IMI) (IMI-akten) i enlighet med artiklarna 4b och 4d. Den mottagande medlemsstatens behöriga myndighet ska utfärda det europeiska yrkeskortet i enlighet med artiklarna 4b och 4d.

För etablering ska utfärdandet av ett europeiskt yrkeskort inte innebära automatisk rätt att utöva ett särskilt yrke om det redan innan ett europeiskt yrkeskort införs finns registreringskrav eller andra kontrollförfaranden i den mottagande medlemsstaten för detta yrke.

6. Medlemsstaterna ska utse behöriga myndigheter för behandling av IMI-akter och utfärdande av europeiska yrkeskort. Dessa myndigheter ska sörja för en opartisk och objektiv behandling i god tid av ansökningar om europeiska yrkeskort. De rådgivningscentrum som avses i artikel 57b kan också agera som behöriga myndigheter. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna och rådgivningscentrumen informerar medborgarna, inbegripet potentiella sökande, om hur ett europeiskt yrkeskort fungerar och dess mervärde för de yrken för vilka det är tillgängligt.

7. Kommissionen ska genom genomförandeakter, anta de åtgärder som krävs för att garantera en enhetlig tillämpning av bestämmelserna om det europeiska yrkeskortet för de yrkesutövare som uppfyller de villkor som anges i det andra stycket i denna punkt, inklusive åtgärder rörande yrkeskortens utformning, behandlingen av skriftliga ansökningar, de översättningar som den sökande ska tillhandahålla vid ansökningar om europeiska yrkeskort, närmare uppgifter om de handlingar som krävs i enlighet med artikel 7.2 eller bilaga VII för att ansökan ska vara fullständig samt förfaranden för hur betalningar för ett europeiskt yrkeskort ska göras och behandlas, med beaktande av särdragen för det berörda yrket. Kommissionen ska också genom genomförandeakter specificera hur, när och för vilka handlingar behöriga myndigheter får begära bestyrkta kopior i enlighet med det andra stycket i artikel 4b.3, artiklarna 4d.2 och 4d.3 för yrket i fråga.

Införandet av det europeiska yrkeskortet för ett särskilt yrke genom antagandet av relevanta genomförandeakter som avses i det första stycket ska omfattas av samtliga följande villkor:

a) Det ska finnas betydande rörlighet eller potential för betydande rörlighet för yrket i fråga.

b) De berörda aktörerna ska ha uttryckt tillräckligt intresse.

c) Det yrke eller den utbildning som utformats för ett visst yrke ska vara reglerat i ett stort antal medlemsstater.

Genomförandeakterna ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 58.2.

8. De avgifter som sökande kan behöva betala för administrativa förfaranden vid utfärdande av europeiska yrkeskort ska vara rimliga och proportionella och överensstämma med ursprungsmedlemsstatens och den mottagande medlemsstatens kostnader, och får inte avskräcka aktörer från att ansöka om ett europeiskt yrkeskort.

Artikel 4b

Ansökan om ett europeiskt yrkeskort och skapande av en akt i IMI

1. Ursprungsmedlemsstaten ska göra det möjligt för en innehavare av en yrkeskvalifikation att ansöka om ett europeiskt yrkeskort genom ett online-verktyg vilket tillhandahålls av kommissionen, som automatiskt skapar en IMI-akt för den sökande i fråga. Om en ursprungsmedlemsstat

även tillåter skriftliga ansökningar ska den införa de nödvändiga arrangemangen för att skapa IMI-akten, skicka information till den sökande och utfärda det europeiska yrkeskortet.

2. Ansökningar ska styrkas av sådana handlingar som föreskrivs i de genomförandeakter som ska antas i enlighet med artikel 4a.7.

3. Inom en vecka efter mottagandet av ansökan ska ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet bekräfta mottagandet av ansökan och informera den sökande om handlingar eventuellt saknas.

I förekommande fall ska ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet utfärda kompletterande intyg i enlighet med kraven i detta direktiv. Ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet ska kontrollera huruvida den sökande är lagligt etablerad i ursprungsmedlemsstaten och huruvida alla nödvändiga handlingar som har utfärdats i ursprungsmedlemsstaten är giltiga och äkta. Om det finns skälig grund för tvivel ska ursprungsmedlemsstaten kontakta det relevanta organet och får begära bestyrkta kopior av handlingarna från den sökande. Om samma sökande senare lämnar nya ansökningar får ursprungsmedlemsstatens och den mottagande medlemsstatens behöriga myndigheter inte begära förnyad inlämning av handlingar som redan finns i IMI-akten och som fortfarande är giltiga.

4. Kommissionen får genom genomförandeakter anta de tekniska specifikationerna för de uppgifter som finns i det europeiska yrkeskortet och i IMI-akten, de åtgärder som krävs för att säkerställa att dessa uppgifter har integritet, behandlas konfidentiellt och är korrekta, och villkoren och förfarandena för att utfärda ett europeiskt yrkeskort till innehavaren, inbegripet möjligheten att ladda ned kortet eller inge uppdateringar till IMI-akten. Genomförandeakterna ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 58.2.

Artikel 4c

Europeiskt yrkeskort för temporärt och tillfälligt tillhandahållande av andra tjänster än sådana som omfattas av artikel 7.4

1. Ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet ska inom tre veckor kontrollera ansökan och de kompletterande handlingarna i IMI-akten och utfärda det europeiska yrkeskortet för temporärt och tillfälligt tillhandahållande av andra tjänster än sådana som omfattas av artikel 7.4. Denna tidsperiod ska påbörjas vid mottagandet av de handlingar som saknas som avses i artikel 4b.3 första stycket eller, om inga övriga handlingar begärts, vid utgången av den enveckasfrist som anges i det stycket. Den ska sedan utan dröjsmål vidarebefordra det europeiska yrkeskortet till den behöriga myndigheten i varje berörd mottagande medlemsstat och ska informera den sökande om detta. Den mottagande medlemsstaten får inte kräva en ytterligare underrättelse enligt artikel 7 för de påföljande 18 månaderna.

2. Ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighets beslut eller avsaknad av beslut inom den treveckorsperiod som avses i punkt 1 ska kunna överklagas enligt nationell lagstiftning.

3. Om innehavare av ett europeiskt yrkeskort önskar tillhandahålla tjänster i andra medlemsstater än de som ursprungligen anges i den ansökan som avses i punkt 1 får innehavaren ansöka om en sådan utökning. Om innehavaren önskar tillhandahålla tjänster utöver perioden om 18 månader som avses i punkt 1 ska innehavaren informera den behöriga myndigheten om detta. Under alla omständigheter ska innehavaren också tillhandahålla information om väsentliga förändringar i den faktiska situation som uppgivits i IMI-akten, som ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet har rätt att begära i enlighet med de genomförandeakter som ska antas enligt artikel 4a.7. Ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet ska vidarebefordra det uppdaterade europeiska yrkeskortet till den berörda mottagande medlemsstaten.

4. Ett europeiskt yrkeskort ska vara giltigt på alla de mottagande medlemsstaternas hela territorium så länge som dess innehavare behåller rätten att utöva verksamhet, på grundval av de handlingar och uppgifter som finns i IMI-akten.

Artikel 4d

Europeiskt yrkeskort för etablering och temporärt och tillfälligt tillhandahållande av tjänster enligt artikel 7.4

1. Ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet ska inom en månad vid utfärdandet av ett europeiskt yrkeskort för etablering eller temporärt och tillfälligt tillhandahållande av tjänster enligt artikel 7.4 kontrollera de inlämnade styrkande handlingarnas äkthet och giltighet i IMI-akten. Denna tidsperiod ska påbörjas vid mottagandet av de saknade handlingar som avses i artikel 4b.3 första stycket eller, om inga övriga handlingar begärts, vid utgången av den enveckasfrist som anges i det stycket. Den ska överföra ansökan utan dröjsmål till den mottagande medlemsstatens

behöriga myndighet. Ursprungsmedlemsstaten ska informera den sökande om hur långt handläggningen av ansökan fortskridit samtidigt som den överför ansökan till den mottagande medlemsstaten.

2. I de fall som avses i artiklarna 16, 21, 49a och 49b ska en mottagande medlemsstat besluta om huruvida den ska utfärda ett europeiskt yrkeskort som avses i punkt 1 inom en månad från mottagande av den ansökan som överförts av ursprungsmedlemsstaten. Om det finns skälig grund för tvivel får den mottagande medlemsstaten begära ytterligare uppgifter, eller en bestyrkt kopia av en handling från ursprungsmedlemsstaten som denna ska tillhandahålla senast två veckor efter det att begäran inlämnats. Om inte annat följer av punkt 5 andra stycket, ska enmånadsfristen gälla utan hinder av en sådan begäran.

3. I de fall som avses i artikel 7.4 och artikel 14 ska den mottagande medlemsstaten, inom två månader från den dag den mottar den ansökan som överförts av ursprungsmedlemsstaten, besluta om huruvida den ska utfärda ett europeiskt yrkeskort eller låta innehavaren av en särskild yrkeskvalifikation genomgå kompensationsåtgärder. Om det finns skälig grund för tvivel får den mottagande medlemsstaten begära ytterligare uppgifter, eller en bestyrkt kopia av en handling från ursprungsmedlemsstaten som denna ska tillhandahålla senast två veckor efter inlämnandet av begäran. Om inte annat följer av punkt 5 andra stycket, ska tvåmånadersfristen tillämpas, utan hinder av en sådan begäran.

4. Om den mottagande medlemsstaten inte får de nödvändiga uppgifter som den har rätt att kräva, i enlighet med detta direktiv, för att besluta om utfärdande av det europeiska yrkeskortet från ursprungsmedlemsstaten eller den sökande kan den vägra att utfärda ett kort. En sådan vägran ska vara motiverad.

5. Om den mottagande medlemsstaten inte fattar ett beslut inom de tidsfrister som anges i punkterna 2 och 3 i denna artikel eller inte lyckas anordna ett lämplighetsprov i enlighet med artikel 7.4 ska det europeiska yrkeskortet anses vara utfärdat och ska skickas automatiskt via IMI till innehavaren av yrkeskvalifikationen.

Den mottagande medlemsstaten ska ha möjlighet att förlänga med två veckor de tidsfrister som fastställs i punkterna 2 och 3 för ett automatiskt utfärdande av det europeiska yrkeskortet. Den ska ange skälen till förlängningen och vederbörligen informera den sökande. En sådan förlängning med två veckor får upprepas en gång och endast om det är absolut nödvändigt, särskilt om skälen rör folkhälsan eller tjänstemottagarnas säkerhet.

6. De åtgärder som ursprungsmedlemsstaten vidtar i enlighet med punkt 1 ska ersätta alla ansökningar om erkännande av yrkeskvalifikationer enligt den mottagande medlemsstatens nationella lagstiftning.

7. De beslut som ursprungsmedlemsstaten och den mottagande medlemsstaten antar enligt punkterna 1–5 eller avsaknaden av ett beslut från ursprungsmedlemsstatens sida ska kunna överklagas enligt den berörda medlemsstatens nationella lagstiftning.

Artikel 4e

Behandling av och tillgång till uppgifter om det europeiska yrkeskortet

1. Utan att det påverkar frågan om oskuldspresumtion ska ursprungsmedlemsstatens och den mottagande medlemsstatens behöriga myndigheter i god tid uppdatera den berörda IMI-akten när det gäller uppgifter om disciplinära åtgärder eller straffrättsliga påföljder som rör begränsning eller förbud och som påverkar den verksamhet som utövas av innehavaren av ett europeiskt yrkeskort inom ramen för detta direktiv. Därvid ska de respektera reglerna om skydd för personuppgifter som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (*) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (**). Sådana uppdateringar ska innefatta radering av uppgifter som inte längre behövs. Innehavaren av det europeiska yrkeskortet och de behöriga myndigheter som har tillgång till den berörda IMI-akten ska utan dröjsmål informeras om alla uppdateringar. Denna skyldighet ska inte påverka medlemsstaternas skyldighet att varna enligt artikel 56a.

2. Innehållet i de uppdaterade uppgifter som avses i punkt 1 ska vara begränsat till

a) yrkesutövarens identitet,

b) det berörda yrket,

c) uppgifter om den nationella myndighet eller domstol som har fattat beslutet om begränsningen eller förbudet,

d) begränsningens eller förbudets räckvidd, och

e) den period som begränsningen eller förbudet gäller.

3. Tillgången till uppgifter i IMI-akten ska vara begränsad till ursprungsmedlemsstatens och den mottagande medlemsstatens behöriga myndigheter enligt direktiv 95/46/EG. De behöriga myndigheterna ska informera innehavaren av den europeiska yrkeskortet om innehållet i IMI-akten på begäran av innehavaren.

4. De uppgifter som anges på det europeiska yrkeskortet ska vara begränsade till de uppgifter som krävs för att fastställa innehavarens rätt att utöva det yrke för vilket det utfärdats, nämligen innehavarens förnamn, efternamn, födelsedatum och födelseort, yrke, formella kvalifikationer och den tillämpliga ordningen, berörda behöriga myndigheter, kortnummer, säkerhetsdetaljer och referensuppgifter om giltig identitetshandling. Uppgifter om yrkeserfarenhet eller kompensationsåtgärder som genomgåtts av innehavaren av det europeiska yrkeskortet ska ingå i IMI-akten.

5. Personuppgifterna i IMI-akten kan behandlas så länge det behövs för erkännandeförfarandet i sig och för erkännandet eller översändandet av den underrättelse som föreskrivs i artikel 7. Medlemsstaterna ska se till att innehavaren av ett europeiskt yrkeskort när som helst har rätt att utan kostnad begära rättelse av felaktiga eller ofullständiga uppgifter, eller radering och blockering av den berörda IMI-akten. Innehavaren ska informeras om denna rätt när det europeiska yrkeskortet utfärdas, och därefter påminnas om den vartannat år. Påminnelsen ska skickas automatiskt via IMI om den ursprungliga ansökan för det europeiska yrkeskortet gjordes online.

I händelse av en begäran om radering av en IMI-akt som är kopplad till det europeiska yrkeskortet för etablering eller temporärt och tillfälligt tillhandahållande av tjänster enligt artikel 7.4 ska den berörda mottagande medlemsstatens behöriga myndigheter förse innehavaren av yrkeskvalifikationen med bevis som styrker erkännandet av dennes yrkeskvalifikationer.

6. När det gäller behandling av personuppgifter på det europeiska yrkeskortet och i alla IMI-akter ska medlemsstaternas relevanta behöriga myndigheter betraktas som registeransvariga i den betydelse som avses i artikel 2 d i direktiv 95/46/EG. När det gäller dess skyldigheter enligt punkterna 1–4 i den här artikeln och den berörda behandlingen av personuppgifter ska kommissionen betraktas som registeransvarig i den betydelse som avses i artikel 2 d i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (***).

7. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3 ska de mottagande medlemsstaterna föreskriva att arbetsgivare, kunder, patienter, offentliga myndigheter och andra berörda parter kan kontrollera äktheten och giltigheten hos ett europeiskt yrkeskort som kortinnehavaren uppvisar för dem.

Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa regler om tillgång till IMI-akten, och de tekniska metoderna och förfarandena för kontroll enligt första stycket. Genomförandeakterna ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 58.2.

Artikel 4f

Partiellt tillträde

1. Den mottagande medlemsstatens behöriga myndighet ska från fall till fall bevilja partiellt tillträde till en yrkesverksamhet på landets territorium, endast om följande villkor är uppfyllda:

a) Yrkesutövaren är fullt kvalificerad att i ursprungsmedlemsstaten utöva den yrkesverksamhet för vilken partiellt tillträde söks i den mottagande medlemsstaten.

b) Skillnaderna mellan en lagligen utövad yrkesverksamhet i ursprungsmedlemsstaten och det reglerade yrket i den mottagande medlemsstaten är så stora att tillämpning av kompensationsåtgärder skulle innebära att den sökande måste fullfölja hela det utbildningsprogram som föreskrivs i den mottagande medlemsstaten för att få tillträde till hela det reglerade yrket i den medlemsstaten.

c) Yrkesverksamheten kan objektivt särskiljas från andra verksamheter som ingår i det reglerade yrket i den mottagande medlemsstaten.

Vid tillämpningen av led c ska den mottagande medlemsstatens behöriga myndighet beakta huruvida yrkesverksamheten kan utövas självständigt i ursprungsmedlemsstaten.

2. Ett partiellt tillträde får nekas om detta motiveras av tvingande hänsyn till allmänintresset, om det är lämpligt för att säkerställa att det eftersträvade målet uppnås, och om det inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det målet.

3. Ansökningar för etablering i en mottagande medlemsstat ska granskas i enlighet med avdelning III kapitel I och IV.

4. Ansökningar för ett temporärt och tillfälligt tillhandahållande av tjänster i den mottagande medlemsstaten avseende yrkesverksamheter som har konsekvenser för folkhälsa eller säkerhet ska granskas i enlighet med avdelning II.

5. När ett partiellt tillträde har beviljats och genom undantag från artikel 7.4 sjätte stycket och artikel 52.1 ska yrkesverksamheten utövas under ursprungsmedlemsstatens yrkestitel. Den mottagande medlemsstaten får kräva att denna yrkestitel används på den mottagande medlemsstatens språk. De yrkesutövare som har beviljats partiellt tillträde ska tydligt ange sin yrkesverksamhets räckvidd för tjänstemottagarna.

6. Denna artikel ska inte tillämpas på de yrkesutövare som omfattas av automatiskt erkännande av deras yrkeskvalifikationer enligt avdelning III kapitel II, III och IIIa.

(*) EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.
(**) EGT L 201, 31.7.2002, s. 37.
(***) EGT L 8, 12.1.2001, s. 1.”

6. I artikel 5.1 ska led b ersättas med följande:

”b) om tjänsteleverantören förflyttar sig och om denne har utövat yrket under minst ett år i en eller flera medlemsstater under de tio år som föregår tillhandahållandet av tjänsten, om yrket inte är reglerat i etableringsmedlemsstaten. Kravet på ett års yrkeserfarenhet ska inte tillämpas om yrket är reglerat eller om utbildningen för yrket är reglerad.”

7. Artikel 7 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) Leden d och e ska ersättas med följande:

”d) För de fall som avses i artikel 5.1 b bevis i någon form på att tjänsteleverantören har bedrivit verksamheten i fråga under minst ett av de föregående tio åren.

e) För yrkesutövare i säkerhetsbranschen, hälso- och sjukvårdssektorn och för yrken som rör undervisning av underåriga barn, inklusive barnomsorg och förskoleverksamhet: ett intyg som bekräftar att de inte temporärt eller definitivt har förbjudits att utöva yrket eller inte har dömts för något brott, om medlemsstaten kräver sådana intyg av sina egna medborgare.”

ii) Följande punkter ska läggas till:

”f) För yrken med konsekvenser för patientsäkerheten: ett intyg på den sökandes kunskaper i det språk som behövs för att utöva yrket i den mottagande medlemsstaten.

g) För yrken som omfattar sådan verksamhet som avses i artikel 16 och som anmälts av en medlemsstat i enlighet med artikel 59.2: ett intyg om verksamhetens karaktär och varaktighet utfärdat av behörig myndighet eller behörigt organ i den medlemsstat där tjänsteleverantören är etablerad.”

b) Följande punkt ska införas:

”2a. Inlämnandet av en föreskriven underrättelse av tjänsteleverantören i enlighet med punkt 1 ska ge tjänsteleverantören tillträde till tjänsteverksamheten eller möjlighet att utöva denna verksamhet på hela den berörda medlemsstatens territorium. En medlemsstat får begära ytterligare uppgifter vilka anges i punkt 2 om tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer avseende

a) yrket inom vissa delar av den medlemsstatens territorium är reglerat på ett annat sätt,

b) denna reglering också gäller alla medborgare i den medlemsstaten,

c) skillnaderna i denna reglering motiveras av tvingande hänsyn av allmänt intresse som rör folkhälsan eller tjänstemottagarnas säkerhet, och

d) medlemsstaten inte kan få sådan information på annat sätt."

c) Punkt 4 ska ersättas med följande:

"4. Vid första tillhandahållandet av tjänster, när det gäller de reglerade yrken som har konsekvenser för folkhälsa eller säkerhet och som inte automatiskt erkänns enligt avdelning III kapitel II, III eller IIIa, kan den mottagande medlemsstatens behöriga myndighet kontrollera tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer innan tjänsterna tillhandahålls för första gången. En sådan förhandskontroll ska vara möjlig endast om syftet med kontrollen är att undvika allvarlig skada för tjänstemottagarens hälsa eller säkerhet till följd av att tjänsteleverantören saknar yrkeskvalifikationer och om kontrollen inte går utöver vad som är nödvändigt för detta syfte.

Senast en månad efter det att den underrättelse och de åtföljande handlingar som avses i punkterna 1 och 2 inkommit ska den behöriga myndigheten informera tjänsteleverantören om sitt beslut

a) att inte kontrollera dennes yrkeskvalifikationer,

b) efter att ha kontrollerat dennes yrkeskvalifikationer

i) att begära att tjänsteleverantören gör ett lämplighetsprov, eller

ii) att tillåta tillhandahållandet av tjänster.

Om det uppstår problem som kan medföra försening att fatta beslut enligt andra stycket, ska den behöriga myndigheten inom samma tidsfrist meddela tjänsteleverantören orsaken till förseningen. Problemet ska lösas inom en månad efter det meddelandet, och beslutet ska färdigställas inom två månader efter det att problemet lösts.

Om väsentlig skillnad föreligger mellan tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer och den utbildning som krävs i den mottagande medlemsstaten, i den mån denna skillnad är skadlig för folkhälsa eller säkerhet och inte kan kompenseras genom tjänsteleverantörens yrkeserfarenhet eller genom kunskap, färdigheter och kompetenser som uppnåtts genom livslångt lärande och formellt godkänts för detta ändamål av ett relevant organ, ska den mottagande medlemsstaten ge tjänsteleverantören möjlighet att bevisa att de har förvärvat den kunskap, färdighet eller kompetens som fattas, genom ett lämplighetsprov som avses i andra stycket led b. Den mottagande medlemsstaten ska fatta ett beslut på den grunden om huruvida tillhandahållande av tjänster ska tillåtas. Under alla omständigheter ska tjänsten kunna tillhandahållas inom en månad efter det att ett beslut fattats i enlighet med andra stycket.

Vid utebliven reaktion från den behöriga myndigheten inom de tidsfrister som fastställs i andra och tredje styckena får tjänsten tillhandahållas.

I de fall då yrkeskvalifikationer har kontrollerats enligt detta stycket ska tjänsten tillhandahållas under den mottagande medlemsstatens yrkestitel."

8. Artikel 8.1 ska ersättas med följande:

"1. Om det finns skälig grund för tvivel får den mottagande medlemsstatens behöriga myndigheter av etableringsmedlemsstatens behöriga myndigheter begära upplysningar om huruvida tjänsteleverantören är lagligen etablerad i den medlemsstaten, följer god sed och inte har ådragit sig yrkesrelaterade disciplinära eller straffrättsliga påföljder. Om den mottagande medlemsstatens behöriga myndigheter beslutar att kontrollera tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer får de av etableringsmedlemsstatens behöriga myndigheter begära upplysningar om tjänsteleverantörens utbildningskurser, i den omfattning som krävs för att bedöma om det finns väsentliga skillnader som kan vara skadliga för folkhälsa eller säkerhet. Etableringsmedlemsstatens behöriga myndigheter ska lämna dessa upplysningar i enlighet med artikel 56. De rådgivningscentrum som avses i artikel 57b får också lämna upplysningar om eventuella oreglerade yrken i ursprungsmedlemsstaten."

9. Artikel 11 ska ändras på följande sätt:

a) Första stycket ska ändras på följande sätt:

i) Inledningen ska ersättas med följande:

”Vid tillämpning av artikel 13 och artikel 14.6 ska yrkeskvalifikationerna indelas i följande nivåer:”

ii) I led c ska led ii ersättas med följande:

”ii) reglerad utbildning eller, i fråga om reglerade yrken, yrkesutbildning med särskild uppläggning, med kompetens som går utöver vad som anges i nivå b, motsvarande den utbildningsnivå som anges i led i, om en sådan utbildning ger en jämförbar nivå av yrkesskicklighet och förbereder den studerande för jämförbart ansvar och jämförbar verksamhet, förutsatt att examensbeviset åtföljs av ett utbildningsbevis från ursprungsmedlemsstaten.”

iii) Leden d och e ska ersättas med följande:

”d) ett examensbevis över att innehavaren har avslutat utbildning på postgymnasial nivå på minst tre år och högst fyra år, eller på deltid under motsvarande tid, eller ett likvärdigt antal ECTS-poäng, vid universitet eller högskola eller annan utbildningsanstalt på motsvarande nivå och, i tillämpliga fall, över avslutad yrkesutbildning som krävs utöver den postgymnasiala utbildningen.

e) ett examensbevis över att innehavaren har avslutat utbildning på postgymnasial nivå på minst fyra år, eller på deltid under motsvarande tid, eller ett likvärdigt antal ECTS-poäng, vid universitet eller högskola eller annan utbildningsanstalt på motsvarande nivå och, i tillämpliga fall, över avslutad yrkesutbildning som krävs utöver den postgymnasiala utbildningen.”

b) Andra stycket ska utgå.

10. I artikel 12 ska punkt 1 ersättas med följande:

”Varje bevis på formella kvalifikationer eller uppsättning bevis på formella kvalifikationer som utfärdats av en behörig myndighet i en medlemsstat ska, även vad beträffar nivån, jämställas med bevis på formella kvalifikationer enligt artikel 11, på villkor att beviset gäller en avslutad utbildning som erhållits i unionen, på heltid eller deltid och inom eller utanför ramen för formella program, och som är erkänd som likvärdig av denna medlemsstat samt där ger samma rätt till tillträde eller utövande av ett yrke eller förbereder för utövande av detta yrke.”

11. Artikel 13 ska ersättas med följande:

”Artikel 13

Villkor för erkännande

1. När det i en mottagande medlemsstat krävs bestämda yrkeskvalifikationer för tillträdet till eller utövandet av ett reglerat yrke, ska den behöriga myndigheten i den medlemsstaten ge sökande tillträde till yrket och rätt att utöva det på samma villkor som gäller för landets egna medborgare, om de innehar det kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer enligt artikel 11 som krävs av en annan medlemsstat för tillträdet till eller utövandet av yrket inom dess territorium.

Kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer ska ha utfärdats av en behörig myndighet i en medlemsstat, vilken utsetts i enlighet med denna stats lagar och andra författningar.

2. Tillträde till ett yrke och rätten att utöva ett som beskrivs i punkt 1 ska också beviljas sökande som på heltid i ett år eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren har utövat yrket i fråga i en annan medlemsstat som inte reglerar detta yrke, och som har ett eller flera kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer vilka har utfärdats av en annan medlemsstat som inte reglerar detta yrke.

Kompetensbevis och bevis på formella kvalifikationer ska uppfylla följande krav:

a) De ska ha utfärdats av en behörig myndighet i en medlemsstat, vilken utsetts i enlighet med denna stats lagar och andra författningar.

b) De ska visa att innehavaren förberetts för att utöva yrket.

Den yrkeserfarenhet på ett år som avses i första stycket får dock inte krävas, när de bevis på formella kvalifikationer som sökanden har gäller som bevis på en reglerad utbildning.

3. Den mottagande medlemsstaten ska erkänna den nivå som intygas enligt artikel 11 av ursprungsmedlemsstaten liksom det bevis genom vilket den mottagande medlemsstaten styrker att den reglerade utbildning eller yrkesutbildning med en särskild uppläggning som avses i artikel 11 c ii motsvarar den nivå som föreskrivs i artikel 11 c i.

4. Genom undantag från punkterna 1 och 2 i den här artikeln och från artikel 14 kan den mottagande medlemsstatens behöriga myndighet vägra tillträde till och utövande av ett yrke för innehavare av ett kompetensbevis som klassificeras enligt artikel 11 a där de nationella yrkeskvalifikationer som krävs för utövandet av yrket på dess territorium klassificeras enligt artikel 11 e.”

12. Artikel 14 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Trots bestämmelserna i artikel 13 får den mottagande medlemsstaten kräva att sökande slutför en anpassningsperiod på högst tre år eller genomgår ett lämplighetsprov om:

a) innehållet i den sökandens utbildning väsentligt avviker från det innehåll som omfattas av det bevis på formella kvalifikationer som krävs i den mottagande medlemsstaten.

b) det i den mottagande medlemsstaten reglerade yrket omfattar en eller flera reglerade yrkesaktiviteter som inte ingår i motsvarande yrke i sökandens ursprungsmedlemsstat och om utbildningen som krävs i den mottagande medlemsstaten väsentligt avviker från dem som omfattas av det kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som sökanden stöder sig på.”

b) I punkt 2 ska tredje stycket ersättas med följande:

”Om kommissionen anser att det undantag som avses i andra stycket inte är berättigat eller strider mot unionslagstiftningen, ska den inom tre månader efter det att den mottagit alla nödvändiga uppgifter anta en genomförandeakt, där medlemsstaten i fråga uppmanas att inte vidta den planerade åtgärden. Har kommissionen inte reagerat inom denna tidsfrist får undantaget tillämpas.”

c) I punkt 3 ska följande stycken läggas till:

”Med avvikelse från principen enligt vilken sökanden har rätt att välja, vilken fastställs i punkt 2, får den mottagande medlemsstaten fastställa antingen en anpassningsperiod eller lämplighetsprov i följande fall:

a) Om en innehavare av en yrkeskvalifikation, som avses i artikel 11 a, ansöker om erkännande av sina yrkeskvalifikationer där de nationella yrkeskvalifikationer som krävs är klassificerade i artikel 11 c.

b) Om en innehavare av en yrkeskvalifikation, som avses i artikel 11 b, ansöker om erkännande av sina yrkeskvalifikationer där de nationella yrkeskvalifikationer som krävs är klassificerade i artikel 11 d eller e.

Om en innehavare av en yrkeskvalifikation, som avses i artikel 11 a, ansöker om erkännande av sina yrkeskvalifikationer där de nationella yrkeskvalifikationer som krävs är klassificerade i artikel 11 d, får den mottagande medlemsstaten kräva både en anpassningsperiod och ett lämplighetsprov.”

d) Punkterna 4 och 5 ska ersättas med följande:

”4. Vid tillämpning av punkterna 1 och 5 ska ett utbildningsinnehåll som ”väsentligt avviker” avse sådana kunskaps- och kompetensområden, uppnådda färdigheter och kompetenser som är grundläggande för utövandet av yrket och där innehållet i invandrarens utbildning i betydande mån skiljer sig från den utbildning som krävs i den mottagande medlemsstaten.

5. Punkt 1 ska tillämpas med hänsyn till proportionalitetsprincipen. Om den mottagande medlemsstaten ämnar kräva att den sökande slutför en anpassningsperiod eller genomgår ett lämplighetsprov, ska den först kontrollera om de kunskaper och färdigheter och den kompetens som den sökande har tillägnat sig genom yrkesverksamhet eller genom livslångt lärande, och som formellt godkänts för detta ändamål av ett relevant organ, i en medlemsstat eller i ett tredjeland, är sådana att de helt eller delvis täcker det väsentligt avvikande kunskapsinnehåll som fastställs i punkt 4.”

e) Följande punkter ska läggas till:

”6. Beslutet om införande av en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov ska vederbörligen motiveras. I synnerhet ska den sökande informeras om följande:

a) Den yrkeskvalifikationsnivå som krävs i den mottagande medlemsstaten och den sökandes yrkeskvalifikationsnivå enligt den klassificering som beskrivs i artikel 11.

b) Väsentliga skillnader som avses i punkt 4 och varför dessa skillnader inte kan kompenseras genom kunskaper, färdigheter och kompetenser som uppnåtts genom yrkeserfarenhet eller livslångt lärande som formellt godkänts för detta ändamål av ett relevant organ.

7. Medlemsstaterna ska se till att det finns möjlighet för en sökande att göra det lämplighetsprov som avses i punkt 1 inom sex månader efter det ursprungliga beslutet om ett lämplighetsprov för sökanden.”

13. Artikel 15 ska utgå.

14. Artikel 20 ska ersättas med följande:

”Artikel 20

Anpassning av förteckningarna över verksamhetsformer i bilaga IV

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om anpassning av förteckningarna över sådana verksamhetsformer enligt bilaga IV som omfattas av ett erkännande av yrkeserfarenhet enligt artikel 16 i syfte att uppdatera eller förtydliga de verksamheter som anges i bilaga IV, särskilt för att närmare fastställa deras räckvidd och ta vederbörlig hänsyn till den senaste utvecklingen vad gäller verksamhetsbaserade nomenklaturer, på villkor att detta inte medför en minskning av räckvidden för de enskilda verksamhetsslagen och att ingen verksamhet flyttas mellan de befintliga förteckningarna I, II och III i bilaga IV.”

15. Artikel 21 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. När det gäller driften av apotek som inte är föremål för territoriella begränsningar får en medlemsstat, genom undantag, besluta att inte godta de bevis på formella kvalifikationer som anges i punkt 5.6.2 i bilaga V för inrättande av nya apotek öppna för allmänheten. För tillämpningen av denna punkt ska också de apotek som öppnats inom mindre än tre år anses som nya apotek.

Detta undantag får inte tillämpas på apotekare vars formella kvalifikationer redan är erkända för andra ändamål av de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten, och som faktiskt och legalt har varit verksamma som apotekare under minst tre år i följd i den medlemsstaten.”

b) Punkt 6 ska ersättas med följande:

”6. Varje medlemsstat ska för tillträde till och rätt att utöva verksamhet som läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, veterinär, barnmorska och apotekare kräva innehav av något av de bevis på formella kvalifikationer som anges i punkterna 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 respektive 5.6.2 i bilaga V, vilka bevisar att yrkesutövaren i fråga under hela sin utbildning har i förekommande fall förvärvat de kunskaper, färdigheter och kompetenser som avses i artiklarna 24.3, 31.6, 31.7, 34.3, 38.3, 40.3 respektive 44.3.

För att beakta den allmänt erkända vetenskapliga och tekniska utvecklingen ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c för att uppdatera de kunskaper och färdigheter som avses i artiklarna 24.3, 31.6, 34.3, 38.3, 40.3, 44.3 och 46.4 för att avspegla utvecklingen av den unionslagstiftning som direkt påverkar de berörda yrkesutövarna.

Denna uppdatering får inte medföra någon ändring av gällande viktiga principer i medlemsstaterna inom yrkeslagstiftningen när det gäller utbildning och tillträdesvillkor för fysiska personer. Denna uppdatering ska respektera medlemsstaternas ansvar för hur utbildningssystemen ska organiseras, i enlighet med vad som fastställs i artikel 165.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).”

c) Punkt 7 ska utgå.

16. Följande artikel ska införas:

”Artikel 21a

Anmälningsförfarande

1. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla de lagar och andra författningar som de antar när det gäller utfärdande av bevis på formella kvalifikationer inom de yrken som omfattas av detta kapitel.

När det gäller bevis på formella kvalifikationer som avses i avsnitt 8 ska anmälan enligt första stycket också göras till övriga medlemsstater.

2. Den anmälan som avses i punkt 1 ska inbegripa uppgifter om utbildningsprogrammens längd och innehåll.

3. Den anmälan som avses i punkt 1 ska översändas via IMI.

4. För att beakta utvecklingen på lagstiftningsområdet och det administrativa området i medlemsstaterna och förutsatt att de lagar och andra författningar som anmälts i enlighet med punkt 1 i denna artikel är förenliga med de villkor som fastställs i detta kapitel ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c i syfte att ändra punkterna 5.1.1–5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 och 5.7.1 i bilaga V, när det gäller att uppdatera de titlar som medlemsstaterna antagit som bevis på formella kvalifikationer och, i tillämpliga fall, de organ som utfärdar bevis på formella kvalifikationer, de intyg som åtföljer dessa bevis samt motsvarande yrkestitlar.

5. När de lagar och andra författningar som anmälts i enlighet med punkt 1 inte är förenliga med de villkor som fastställs i detta kapitel ska kommissionen anta en genomförandeakt för att förkasta den begärda ändringen av punkterna 5.1.1–5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 eller 5.7.1 i bilaga V.”

17. Artikel 22 ska ändras på följande sätt:

a) I första stycket ska led b ersättas med följande:

”b) Medlemsstaterna ska, i enlighet med varje medlemsstats specifika förfaranden, genom att uppmuntra fortbildning säkerställa att yrkesutövare vars yrkeskvalifikation omfattas av kapitel III i denna avdelning kan uppdatera sina kunskaper, färdigheter och kompetenser så att yrkesinsatsen bibehålls på säker och effektiv nivå och för att hålla sig à jour med utvecklingen inom yrket.”

b) Följande stycke ska läggas till:

”Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de åtgärder som de vidtar i enlighet med första stycket b senast den 18 januari 2016.”

18. I artikel 24 ska punkt 2 ersättas med följande:

”2. Den medicinska grundutbildningen ska sammanlagt omfatta minst fem års studier, eller ett likvärdigt antal ECTS-poäng, och ska bestå av minst 5 500 timmars teoretisk och praktisk undervisning vid universitet eller under tillsyn av ett universitet.

Om studierna påbörjades före den 1 januari 1972 kan den utbildning som avses i första stycket omfatta sex månaders praktisk heltidsutbildning på universitetsnivå under tillsyn av de behöriga myndigheterna.”

19. Artikel 25 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. För tillträde till specialistläkarutbildning ska krävas ett fullgjort program för medicinsk grundutbildning med godkända resultat enligt artikel 24.2, där den studerande har förvärvat nödvändiga baskunskaper i medicin.”

b) Följande punkt ska införas:

”3a. Medlemsstaterna får i sin nationella lagstiftning fastställa partiella befrielser från vissa moment i specialistläkarutbildningen, vilka förtecknas i punkt 5.1.3 i bilaga V, som ska tillämpas från fall till fall, förutsatt att dessa moment i utbildningen redan har fullgjorts under ett annat specialistutbildningsprogram som förtecknas i punkt 5.1.3 i bilaga V, för vilket yrkesutövaren redan har erhållit den tidigare specialistkvalifikationen i en medlemsstat. Medlemsstaterna ska se till att de beviljade befrielserna inte motsvarar mer än halva minimilängden på specialistläkarutbildningen i fråga.

Medlemsstaterna ska anmäla den berörda nationella lagstiftningen till kommissionen och de övriga medlemsstaterna för alla sådana partiella befrielser.”

c) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om anpassning av de minimilängder på utbildningen som avses i punkt 5.1.3 i bilaga V, till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.”

20. I artikel 26 ska andra stycket ersättas med följande:

”För att vederbörligen beakta ändringar i nationell lagstiftning och i syfte att uppdatera detta direktiv ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om tillägg av nya medicinska specialiseringar i punkt 5.1.3 i bilaga V, förutsatt att dessa är gemensamma för minst två femtedelar av medlemsstaterna.”

21. I artikel 27 ska följande punkt läggas till:

”2a. Medlemsstaterna ska erkänna benämningar på specialistutbildningar som utfärdas i Italien och anges i punkterna 5.1.2 och 5.1.3 i bilaga V för läkare som påbörjade sin specialistutbildning efter den 31 december 1983 och före den 1 januari 1991, trots att den berörda utbildningen inte uppfyller alla utbildningskrav som fastställs i artikel 25, om de åtföljs av ett intyg som utfärdats av de behöriga italienska myndigheterna och som uppger att den berörda läkaren faktiskt och legalt har varit verksam i Italien som specialistläkare inom det berörda specialområdet under minst sju år i följd under de tio år som föregick utfärdandet av intyget.”

22. I artikel 28 ska punkt 1 ersättas med följande:

”1. För tillträde till särskild allmänläkarutbildning ska krävas ett fullgjort program för medicinsk grundutbildning med godkända resultat enligt artikel 24.2 där den studerande har förvärvat nödvändiga baskunskaper i medicin.”

23. Artikel 31 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. För att bli antagen till utbildning till sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård ska det antingen krävas

a) tolv års allmän skolutbildning styrkt genom examens-, utbildnings- eller annat behörighetsbevis utfärdat av de behöriga myndigheterna eller organen i en medlemsstat eller genom intyg på godkänt inträdesprov som ger behörighet till universitet eller högskolor med en erkänd likvärdig nivå, eller

b) minst tio års allmän skolutbildning styrkt genom examens-, utbildnings- eller annat behörighetsbevis utfärdat av de behöriga myndigheterna eller organen i en medlemsstat eller bevis på godkänt inträdesprov på motsvarande nivå som ger behörighet till en yrkesskola eller ett yrkesutbildningsprogram för sjuksköterskor.”

b) I punkt 2 ska andra och tredje styckena ersättas med följande:

”Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om ändring av förteckningen i punkt 5.2.1 i bilaga V, i syfte att anpassa den till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

De ändringar som avses i det andra stycket får inte medföra någon ändring av gällande viktiga principer i medlemsstaterna inom yrkeslagstiftningen när det gäller utbildning och tillträdesvillkor för fysiska personer. Sådana ändringar ska respektera medlemsstaternas ansvar för hur utbildningssystemen ska organiseras, i enlighet med artikel 165.1 i EUF-fördraget.”

c) I punkt 3 ska första stycket ersättas med följande:

”Utbildningen till sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård ska omfatta sammanlagt tre års utbildning, eller ett likvärdigt antal ECTS-poäng, bestående av minst 4 600 timmars teoretisk och klinisk undervisning, varav den teoretiska undervisningen ska utgöra minst en tredjedel och den kliniska undervisningen minst hälften av den föreskrivna minimitiden för utbildningen. Medlemsstaterna får ge partiell dispens för yrkesutövare som genomgått en del av denna utbildning inom ramen för annan utbildning på minst motsvarande nivå.”

d) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. Den teoretiska utbildningen är den del av sjuksköterskeutbildningen då sjuksköterskorna förvärvar de kunskaper, färdigheter och kompetenser i yrket som krävs enligt punkterna 6 och 7. Denna utbildning ska ges av sjuksköterskelärare och andra behöriga personer vid universitet och högskolor som tillerkänts likvärdig ställning eller vid yrkesskolor eller genom yrkesutbildningsprogram för sjuksköterskor.”

e) I punkt 5 ska första stycket ersättas med följande:

”5. Med den kliniska undervisningen avses den del av sjuksköterskeutbildningen där den studerande, som medlem i ett arbetslag och i direkt kontakt med friska eller sjuka enskilda personer och/eller grupper, lär sig att planera, utföra och bedöma en sjuksköterskas samlade vårdinsatser på grundval av de kunskaper, färdigheter och kompetenser de har uppnått. De sjuksköterskestuderande ska inte bara lära sig att ingå i ett arbetslag, utan även att leda ett arbetslag och organisera en sjuksköterskas samlade vårdinsatser, inklusive undervisning i hälsovård för enskilda personer och mindre grupper vid vårdinrättningar eller ute i samhället.”

f) Punkt 6 ska ersättas med följande:

”6. Utbildningen av sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård ska garantera att yrkesutövaren i fråga har förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

a) Allmänna kunskaper om de vetenskaper som den allmänna hälso- och sjukvården bygger på, inklusive tillräcklig insikt i friska och sjuka människors anatomi, fysiologiska funktioner och beteende samt sambandet mellan människans hälsotillstånd och hennes fysiska och sociala miljö.

b) Kunskaper om yrkets beskaffenhet och etik samt de allmänna principerna för hälso- och sjukvård.

c) Tillräcklig klinisk erfarenhet; sådan erfarenhet, som bör väljas ut med avseende på dess utbildningsvärde, ska förvärvas under handledning av utbildad sjukvårdspersonal och där det finns tillräckligt med utbildad personal och utrustning som uppfyller kraven på patientvård.

d) Förmåga att ta del i den praktiska utbildningen av hälso- och sjukvårdspersonal och erfarenhet av samarbete med sådan personal.

e) Erfarenhet av samarbete med företrädare för andra yrken inom vårdsektorn.”

g) Följande punkt ska läggas till:

”7. Formella kvalifikationer som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård ska visa att yrkesutövaren kan tillämpa minst följande kunskaper, vare sig utbildningen har skett vid universitet, högskola som tillerkänts likvärdig ställning, eller vid yrkesskola eller genom yrkesutbildningsprogram för vårdinsatser:

a) Förmåga att göra en oberoende diagnos av de vårdinsatser som krävs genom att tillämpa aktuella teoretiska och kliniska kunskaper samt planera, organisera och utföra vårdinsatser när vederbörande behandlar patienter på grundval av de kunskaper och färdigheter som förvärvats i enlighet med punkt 6 a, 6 b och 6 c för att förbättra yrkespraktiken.

b) Förmåga att arbeta effektivt tillsammans med andra aktörer inom hälso- och sjukvårdssektorn, däribland deltagande i praktisk utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal på grundval av de kunskaper och färdigheter som förvärvats i enlighet med punkt 6 d och 6 e.

c) Förmåga att tillhandahålla rådgivning åt enskilda personer, familjer och grupper om en hälsosam livsstil och egenvård på grundval av de kunskaper och färdigheter som förvärvats i enlighet med punkt 6 a och 6 b.

d) Förmåga att omedelbart inleda oberoende livräddningsinsatser och vidta åtgärder i kriser och nödsituationer.

e) Förmåga att ge oberoende rådgivning, instruktioner och stöd till personer som är i behov av vård och till deras närstående.

f) Förmåga att göra en oberoende kvalitetssäkring och utvärdering av vårdinsatserna.

g) Förmåga att kommunicera på ett yrkesmässigt och uttömmande sätt samt samarbeta med företrädare för andra yrken inom hälso- och sjukvårdssektorn.

h) Förmåga att analysera vårdkvaliteten för att förbättra det egna yrkesutövandet som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård.”

24. Artikel 33 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska utgå.

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Medlemsstaterna ska erkänna de bevis på formella kvalifikationer för sjuksköterska som

a) utfärdats i Polen till sjuksköterskor vars utbildning avslutades före den 1 maj 2004 utan att uppfylla minimikraven för utbildning enligt artikel 31 och

b) som bestyrks genom en kandidatexamen som grundar sig på ett särskilt kompletteringsprogram som beskrivs i

i) artikel 11 i lagen av den 20 april 2004 om ändring av lagen om sjuksköterske- och barnmorskeyrkena och om några andra rättsakter (Republiken Polens officiella tidning 2004, nr 92, punkt 885 och 2007, nr 176, punkt 1237), och hälsovårdsministerns förordning av den 11 maj 2004 om närmare bestämmelser för utbildning av sjuksköterskor och barnmorskor som har examensbevis från gymnasieskola (avgångsbetyg – studentexamen) och som har avslutat sin utbildning vid medicinskt gymnasium eller vårdskolor med sjuksköterske- och barnmorskeutbildning (Republiken Polens officiella tidning 2004 nr 110, punkt 1170 och 2010 nr 65, punkt 420), eller

ii) artikel 52.3 led 2 i lagen av den 15 juli 2011 om sjuksköterske- och barnmorskeyrkena (Republiken Polens officiella tidning 2011 nr 174, punkt 1039) och i hälsovårdsministerns förordning av den 14 juni 2012 om närmare bestämmelser för högre utbildning av sjuksköterskor och barnmorskor som har examensbevis från gymnasieskola (avgångsbetyg – studentexamen) och som har genomgått utbildning på sekundärnivå med vårdinriktning eller eftergymnasial utbildning med sjuksköterske- och barnmorskeinriktning (Republiken Polens officiella tidning 2012, punkt 770),

i syfte att kontrollera att sjuksköterskan har en kunskaps- och kompetensnivå som är jämförbar med nivån för sjuksköterskor med de kvalifikationer som för Polen anges i punkt 5.2.2 i bilaga V.”

25. Artikel 33a ska ersättas med följande:

”När det gäller rumänska behörighetsbevis för sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård ska endast följande bestämmelser om förvärvade rättigheter gälla:

För de medborgare i medlemsstaterna som utbildats till sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård i Rumänien och vars utbildning inte uppfyller minimikraven gällande utbildning i artikel 31 ska medlemsstaterna erkänna de nedan angivna bevisen på formella kvalifikationer som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, förutsatt att dessa bevis åtföljs av ett intyg som visar att dessa personer faktiskt och lagligen har varit verksamma som sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård i Rumänien, inklusive har haft fullt ansvar för planeringen, organisationen och patientvården under en period av minst tre år i följd under den femårsperiod som föregår utfärdandet av intyget.

a) *Certificat de competențe profesionale de asistent medical generalist* med eftergymnasial utbildning vid en *școală postliceală*, som intygar att utbildningen påbörjades före den 1 januari 2007.

b) *Diplomă de absolvire de asistent medical generalist* med en kortare högskoleutbildning, som intygar att utbildningen påbörjades före den 1 oktober 2003.

c) *Diplomă de licență de asistent medical generalist* med en längre högskoleutbildning, som intygar att utbildningen påbörjades före den 1 oktober 2003.”

26. I artikel 34 ska punkt 2 ersättas med följande:

”2. Den grundläggande tandläkarutbildningen ska omfatta minst fem års studier, eller ett likvärdigt antal ECTS-poäng, och ska bestå av minst 5 000 timmars teoretisk och praktisk utbildning på heltid som minst inbegriper den utbildningsplan som anges i punkt 5.3.1 i bilaga V och som tillhandahålls vid universitet eller högskola som tillerkänts likvärdig ställning eller under tillsyn av ett universitet.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om ändring av förteckningen i punkt 5.3.1 i bilaga V, i syfte att anpassa den till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

De ändringar som avses i det andra stycket får inte medföra någon ändring av gällande viktiga principer i medlemsstaterna inom yrkeslagstiftningen när det gäller utbildning och tillträdesvillkor för fysiska personer. Sådana ändringar ska respektera medlemsstaternas ansvar för hur utbildningssystemen ska organiseras, i enlighet med artikel 165.1 i EUF-fördraget.”

27. Artikel 35 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. För att bli antagen till utbildning för specialisttandläkare ska det krävas en fullgjord grundläggande tandläkarutbildning som avses i artikel 34, eller de handlingar som avses i artiklarna 23 och 37.”

b) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) Andra stycket ska ersättas med följande:

”Utbildning till specialisttandläkare på heltid ska omfatta minst tre år, och ska ske under tillsyn av behöriga myndigheter eller organ. Den ska innebära personlig medverkan och ansvarstagande av den blivande tandläkaren i verksamheten på avdelningen i fråga.”

ii) Tredje stycket ska utgå.

c) Följande punkter ska läggas till:

”4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om anpassning av den minimilängd på utbildningen som avses i punkt 2, i syfte att anpassa den till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

5. I syfte att uppdatera detta direktiv och för att vederbörligen beakta ändringar i nationell lagstiftning, ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om tillägg av nya specialistområden för tandläkare i punkt 5.3.3 i bilaga V, förutsatt att dessa är gemensamma för minst två femtedelar av medlemsstaterna.”

28. I artikel 37 ska följande punkter läggas till:

”3. För bevis på tandläkares formella kvalifikationer ska medlemsstaterna erkänna sådana bevis i enlighet med artikel 21 i de fall då de sökande påbörjade sin utbildning före den 18 januari 2016.

4. Varje medlemsstat ska erkänna bevis på formell behörighet som läkare utfärdade i Spanien för yrkesutövare som påbörjade sin läkarutbildning på universitetsnivå mellan den 1 januari 1986 och den 31 december 1997, om dessa bevis åtföljs av ett intyg utfärdat av de spanska behöriga myndigheterna.

Detta intyg ska bekräfta att följande villkor har uppfyllts:

a) Yrkesutövaren ska framgångsrikt ha fullföljt studier som omfattar minst tre år och som av de spanska behöriga myndigheterna intygats vara likvärdiga med den utbildning som avses i artikel 34.

b) Yrkesutövaren ska i Spanien faktiskt, legalt och huvudsakligen ha utövat den verksamhet som anges i artikel 36 under minst tre år i följd under den femårsperiod som föregår utfärdandet av intyget.

c) Yrkesutövaren ska vara behörig att utöva eller ska faktiskt, legalt och huvudsakligen utövat den verksamhet som anges i artikel 36 på samma villkor som innehavare av de bevis på formell behörighet som anges för Spanien i punkt 5.3.2 i bilaga V.”

29. Artikel 38 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Utbildningen för veterinärer ska sammanlagt omfatta minst fem års studier på heltid med teoretisk och praktisk undervisning, eller som dessutom kan uttryckas med ett likvärdigt antal ECTS-poäng, och ska minst inbegripa den utbildningsplan som anges i punkt 5.4.1 i bilaga V, vid universitet eller högskola som tillerkänts likvärdig ställning eller under tillsyn av ett universitet.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om ändring av förteckningen i punkt 5.4.1 i bilaga V, i syfte att anpassa den till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

De ändringar som avses i det andra stycket får inte medföra någon ändring av gällande viktiga principer i medlemsstaterna inom yrkeslagstiftningen när det gäller utbildning och tillträdesvillkor för fysiska personer. Sådana ändringar ska respektera medlemsstaternas ansvar för hur utbildningssystemen ska organiseras, i enlighet med artikel 165.1 i EUF-fördraget.”

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Veterinärutbildningen ska garantera att yrkesutövaren i fråga har förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

a) Tillräckliga kunskaper om de vetenskaper som veterinärverksamheten bygger på och om den unionslagstiftning som gäller denna verksamhet.

b) Tillräckliga kunskaper om djurs anatomi, fysiologi, beteende och fysiologiska behov liksom om de färdigheter och kompetenser som behövs för djurhållning, utfodring, djurs välbefinnande, reproduktion och allmän hygien.

c) Nödvändiga kliniska, epidemiologiska och analytiska färdigheter och kompetenser för förebyggande, diagnos och behandling av sjukdomar hos djur, inklusive anestesiologi, aseptisk kirurgi och smärtfri död, vare sig det gäller enskilda djur eller grupper av djur, inklusive särskilda kunskaper om de sjukdomar som kan överföras till människan.

d) Tillräckliga kunskaper, färdigheter och kompetenser för förebyggande medicin, inklusive kompetens för att hantera utredningar och intyg.

e) Tillräckliga kunskaper om hygien och teknik vid produktion och framställning av samt handel med djurfoder eller livsmedel av animaliskt ursprung, inklusive de färdigheter och kompetenser som krävs för att förstå och förklara god praxis på området.

f) Nödvändiga kunskaper, färdigheter och kompetenser för att på ett ansvarsfullt och förnuftigt sätt använda veterinärmedicinska läkemedel för att behandla djur och garantera en säker livsmedelskedja samt miljöskydd."

30. Artikel 40 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska tredje och fjärde styckena ersättas med följande:

"Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om ändring av förteckningen i punkt 5.5.1 i bilaga V, i syfte att anpassa den till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

De ändringar som avses i tredje stycket får inte medföra någon ändring av gällande viktiga principer i medlemsstaterna inom yrkeslagstiftningen när det gäller utbildning och tillträdesvillkor för fysiska personer. Sådana ändringar ska respektera medlemsstaternas ansvar för hur utbildningssystemen ska organiseras, i enlighet med artikel 165.1 i EUF-fördraget."

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. För att bli antagen till barnmorskeutbildningen krävs att ett av följande villkor uppfylls:

a) Minst tolv års fullföljd allmän skolutbildning eller bevis på godkänt inträdesprov på motsvarande nivå till barnmorskeskola, för utbildningsväg I.

b) Innehav av bevis på formella kvalifikationer för sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård enligt punkt 5.2.2 i bilaga V, för utbildningsväg II."

c) Punkt 3 ska ersättas med följande:

"3. Barnmorskeutbildningen ska garantera att yrkesutövaren i fråga har förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

a) Tillräckliga kunskaper om de vetenskaper som barnmorskeverksamheten bygger på, särskilt barnmorskekunskap, obstetrik och gynekologi.

b) Tillräckliga kunskaper om yrkesetik och lagstiftning som är relevant för att utöva yrket.

c) Tillräckliga allmänmedicinska kunskaper (biologiska funktioner, anatomi och fysiologi) och kunskaper om obstetrisk och neonatal farmakologi samt kunskaper om sambandet mellan människans hälsotillstånd, människans fysiska och sociala miljö och människans beteende.

d) Tillräcklig klinisk erfarenhet som förvärvats vid godkända institutioner där barnmorskan självständigt och på eget ansvar i den utsträckning som är nödvändigt och med undantag av en patologisk situation, har kunnat bedriva mödravård, ansvara för förlossningen och dess konsekvenser vid godkända institutioner, övervaka förlossningsarbetet och födseln, vården efter förlossningen och neonatal återupplivning i väntan på en läkare.

e) Tillräcklig insikt i utbildningen av hälso- och sjukvårdspersonal och erfarenhet av samarbete med sådan personal.”

31. Artikel 41.1 ska ersättas med följande:

”1. De bevis på formella kvalifikationer som barnmorska som anges i punkt 5.5.2 i bilaga V ska erkännas automatiskt i enlighet med artikel 21 om de uppfyller något av följande villkor:

a) Utbildning på heltid till barnmorska under minst tre år, eller ett likvärdigt förvärvade antal ECTS-poäng bestående av minst 4 600 timmar teoretisk och praktisk utbildning, varav minst en tredjedel av tiden ska vara klinisk undervisning.

b) Utbildning på heltid till barnmorska under minst två år, eller ett likvärdigt antal förvärvade ECTS-poäng bestående av minst 3 600 timmar, som förutsätter innehav av bevis på formella kvalifikationer som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård enligt punkt 5.2.2 i bilaga V.

c) Utbildning på heltid till barnmorska under minst 18 månader, eller ett likvärdigt antal förvärvade ECTS-poäng bestående av minst 3 000 timmar, som förutsätter innehav av bevis på formella kvalifikationer som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård enligt punkt 5.2.2 i bilaga V och som åtföljs av ettårig yrkespraktik, för vilken ett intyg utfärdats i enlighet med punkt 2.”

32. Artikel 43 ska ändras på följande sätt:

a) Följande punkt ska införas:

”1a. När det gäller bevis på formella kvalifikationer som barnmorska ska medlemsstaterna automatiskt erkänna sådana kvalifikationer i fråga om vilka den sökande påbörjade utbildningen före 18 januari 2016, och kravet för att bli antagen till utbildningen var tio år av allmän skolutbildning eller motsvarande nivå när det gäller utbildningsväg I, eller när den sökande har fullgjort en utbildning till sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård styrkt av bevis på formella kvalifikationer enligt punkt 5.2.2. i bilaga V innan denne påbörjade en barnmorskeutbildning när det gäller utbildningsväg II.”

b) Punkt 3 ska utgå.

c) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. Medlemsstaterna ska erkänna de bevis på formella kvalifikationer som barnmorska som

a) utfärdats i Polen till barnmorskor vars utbildning avslutades före den 1 maj 2004 utan att dessa uppfyller minimikraven för utbildning enligt artikel 40, och

b) vilka bestyrks genom en kandidatexamen som grundar sig på ett särskilt kompletteringsprogram som beskrivs i

i) artikel 11 i lagen av den 20 april 2004 om ändring av lagen om sjuksköterske- och barnmorskeyrkena och om vissa andra rättsakter (Republiken Polens officiella tidning 2004, nr 92, punkt 885 och 2007, nr 176, punkt 1237), och i hälsovårdsministerns förordning av den 11 maj 2004 om närmare bestämmelser för utbildning av sjuksköterskor och barnmorskor som har examensbevis från gymnasieskola (avgångsbetyg – studentexamen) och har avslutat utbildning vid medicinskt gymnasium eller vårdskola med sjuksköterske- och barnmorskeutbildning (Republiken Polens officiella tidning av den 2004 nr 110, punkt 1170 och 2010 nr 65 punkt 420) eller

ii) artikel 53.3 led 3 i lagen av den 15 juli 2011 om sjuksköterske- och barnmorskeyrkena (Republiken Polens officiella tidning 2011 nr 174, punkt 1039), och i hälsovårdsministerns förordning av den 14 juni 2012 om närmare bestämmelser för högre utbildning av sjuksköterskor och barnmorskor som har examensbevis från gymnasieskola (avgångsbetyg – studentexamen) och som har avslutat sin utbildning vid medicinskt gymnasium eller sekundärutbildning med sjuksköterske- och barnmorskeutbildning (Republiken Polens officiella tidning 2012, punkt 770),

i syfte att kontrollera att barnmorskan har en kunskaps- och kompetensnivå som är jämförbar med nivån för barnmorskor med de kvalifikationer som för Polen anges i punkt 5.2.2 i bilaga V.”

33. Artikel 44.2 ska ersättas med följande:

”2. Av bevis på formella kvalifikationer för apotekare ska det framgå att minst fem års utbildning genomgåtts, eller att ett likvärdigt antal ECTS-poäng förvärvats, vilket minst omfattar följande:

a) Fyra års teoretisk och praktisk undervisning på heltid vid universitet eller högskola som tillerkänts likvärdig ställning eller under tillsyn av ett universitet.

b) Under eller vid utgången av den teoretiska och praktiska undervisningen, sex månaders praktik på ett apotek som är öppet för allmänheten eller på ett sjukhus under tillsyn av sjukhusets farmaceutiska avdelning.

Den utbildning som avses i denna punkt ska minst omfatta den utbildningsplan som anges i punkt 5.6.1 i bilaga V. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c om ändring av förteckningen i punkt 5.6.1 i bilaga V, i syfte att anpassa den till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen, inklusive utvecklingen av farmakologisk praktik.

De ändringar som avses i det andra stycket får inte medföra någon ändring gällande viktiga principer i medlemsstaterna inom yrkeslagstiftningen när det gäller utbildning och tillträdesvillkor för fysiska personer. Sådana ändringar ska respektera medlemsstaternas ansvar för hur utbildningssystemen ska organiseras, i enlighet med artikel 165.1 i EUF-fördraget.”

34. Artikel 45.2 ska ersättas med följande:

”2. Medlemsstaterna ska se till att innehavare av bevis på formella kvalifikationer i farmaci på universitetsnivå eller motsvarande nivå som uppfyller villkoren i artikel 44 får tillträde till och rätt att utöva åtminstone följande verksamhet, med förbehåll för eventuella krav på kompletterande yrkeserfarenhet:

a) Galenisk utveckling av läkemedel.

b) Framställning och kontroll av läkemedel.

c) Laboratoriekontroll av läkemedel.

d) Lagring, förvaring och distribution av läkemedel i partihandelsledet.

e) Anskaffning, beredning, kontroll, lagring, utlämning och tillhandahållande av säkra och effektiva läkemedel av erforderlig kvalitet på apotek som är öppna för allmänheten.

f) Beredning, kontroll, lagring och tillhandahållande av säkra och effektiva läkemedel av erforderlig kvalitet på sjukhus.

g) Tillhandahållande av information och rådgivning om själva läkemedlen, inklusive om lämplig användning.

h) Rapportering om farmaceutiska produkters biverkningar till de behöriga myndigheterna.

i) Individuell uppföljning av patienter under medicinering.

j) Bidrag till lokala eller nationella folkhälsokampanjer.”

35. Artikel 46 ska ersättas med följande:

”Artikel 46

Arkitektutbildning

1. Utbildningen till arkitekt ska omfatta

a) sammanlagt minst fem års studier på heltid vid universitet eller jämförbar läroanstalt som avslutas med en godkänd examen på universitetsnivå,

b) minst fyra års studier på heltid vid universitet eller jämförbar läroanstalt som avslutas med en godkänd examen på universitetsnivå jämte ett bevis på två års yrkespraktik som slutförts i enlighet med punkt 4.

2. Arkitektur måste vara huvudkomponenten i den utbildning som avses i punkt 1. Utbildningen ska upprätthålla jämvikt mellan teoretiska och praktiska moment i arkitektutbildning och ska minst garantera att de studerande tillägnar sig följande kunskap, färdighet och förmåga:

a) Förmågan att utforma arkitektoniska projekt som uppfyller både estetiska och tekniska krav.

b) Tillräcklig kunskap om arkitekturens historia och teori och besläktade konstarter, teknik och humaniora.

c) Kunskap om konstens inflytande på kvaliteten på arkitektonisk formgivning.

d) Tillräcklig kunskap om stadsplanering, fysisk planering och de färdigheter som krävs för planeringsprocessen.

e) Förståelse av förhållandet mellan människor och byggnader och mellan byggnader och deras omgivning, och i behovet av att anpassa byggnaderna och ytorna mellan dem efter mänskliga behov och proportioner.

f) Förståelse av arkitektyrket och arkitektens roll i samhället, i synnerhet vid utarbetandet av projektunderlag som tar hänsyn till sociala faktorer.

g) Förståelse av utrednings- och förberedelsemetoderna för underlagen i ett konstruktionsprojekt.

h) Förståelse av de dimensionsmässiga, byggnadstekniska och ingenjörsmässiga problem som är förbundna med byggnadskonstruktion.

i) Tillräcklig kunskap om fysiska problem och teknik och byggnaders funktion, så att dessa inomhus blir bekväma och ger skydd mot olika väderförhållanden, inom ramen för hållbar utveckling.

j) De färdigheter i byggnadsutformning som behövs för att uppfylla användarnas krav inom ramen för begränsningar på grund av kostnadsfaktorer och byggnormer.

k) Tillräcklig kunskap om de branscher, organisationer, bestämmelser och metoder som är förbundna med att omvandla konstruktionsritningar till byggnader och att detaljplanera hela projekt.

3. Antalet år i sådan akademisk utbildning som avses i punkterna 1 och 2 kan också uttryckas med ett likvärdigt antal ECTS-poäng.

4. Den yrkespraktik som avses i punkt 1 b ska ske först efter det att de tre första studieåren har avslutats. Minst ett år av yrkespraktiken ska bygga på de kunskaper, färdigheter och förmåga som förvärvats under de studier som avses i punkt 2. Yrkespraktiken ska därför bedrivas under tillsyn av en person eller ett organ som har godkänts av ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet. Sådan övervakad praktik får ske i vilket land som helst. Yrkespraktiken ska utvärderas av ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet.”

36. Artikel 47 ska ersättas med följande:

”Artikel 47

Undantag från kraven för arkitektutbildningen

Genom undantag från artikel 46 ska följande också anses uppfylla kraven i artikel 21: utbildning inom ramen för program för bättre befordringsmöjligheter eller universitetsstudier på deltid som uppfyller kraven i artikel 46.2, vilket intygas genom en godkänd examination i arkitektur för en

yrkesutövare som arbetat under minst sju år på arkitektområdet under överinseende av en arkitekt eller arkitektbyrå. Denna examination ska vara på universitetsnivå och vara likvärdig med den slutexamen som avses i artikel 46.1 b.”

37. Artikel 49 ska ändras på följande sätt:

a) Följande punkt ska införas:

”1a. Punkt 1 ska också tillämpas på de bevis på formella kvalifikationer som arkitekt som förtecknas i bilaga V, om utbildningen inletts före den 18 januari 2016.”

b) Följande punkt ska läggas till:

”3. Varje medlemsstat ska ge följande bevis samma ställning på sitt territorium som de bevis på formella kvalifikationer som medlemsstaten själv utfärdar för tillträde till och utövande av verksamhet som arkitekt: Bevis på avslutad utbildning som existerade den 5 augusti 1985 och påbörjades senast den 17 januari 2014, vid *Fachhochschulen* i Förbundsrepubliken Tyskland av tre års längd, och som uppfyller de krav som fastställs i artikel 46.2 och ger tillträde till den verksamhet som avses i artikel 48 i denna medlemsstat med yrkesbeteckningen arkitekt, under förutsättning att utbildningen kompletteras med fyra års yrkeserfarenhet i Förbundsrepubliken Tyskland och styrks av ett intyg som utfärdats av den behöriga myndighet där den arkitekt som önskar utnyttja bestämmelserna i detta direktiv är registrerad.”

38. I avdelning III ska följande kapitel införas:

”Kapitel IIIa

Automatiskt erkännande på grundval av gemensamma utbildningsprinciper

Artikel 49a

Gemensamma utbildningsramar

1. Vid tillämpning av denna artikel avses med gemensam utbildningsram en gemensam uppsättning minimikrav för kunskaper, färdigheter och kompetenser som behövs för att utöva ett specifikt yrke. En gemensam utbildningsram ska inte ersätta nationella utbildningsprogram, såvida inte en medlemsstat beslutar annorlunda enligt nationell lagstiftning. Medlemsstaterna ska ge innehavare av bevis på yrkeskvalifikationer som förvärvats på grundval av en sådan gemensam utbildningsram tillträde till och rätt att utöva yrket i medlemsstater som reglerar yrket på sitt territorium på samma villkor som innehavare av de bevis på formella kvalifikationer som medlemsstaten själv utfärdar, på villkor att denna utbildningsram uppfyller de krav som fastställs i punkt 2.

2. En gemensam utbildningsram ska uppfylla följande villkor:

a) Den gör det möjligt för fler yrkesutövare att förflytta sig till andra medlemsstater.

b) Yrket som omfattas av den gemensamma utbildningsramen är reglerat, eller utbildningen som leder till yrket är reglerat i minst en tredjedel av medlemsstaterna.

c) Den gemensamma uppsättningen av kunskaper, färdigheter och kompetenser utgör en kombination av de kunskaper, färdigheter och kompetenser som krävs i utbildningssystem som är tillämpliga i minst en tredjedel av medlemsstaterna; det ska inte ha någon betydelse om dessa kunskaper, färdigheter och kompetenser har förvärvats inom ramen för en allmän utbildning vid ett universitet eller en högskola eller som en del av en yrkesutbildning.

d) Den gemensamma utbildningsramen ska bygga på de nivåer i den europeiska referensramen för kvalifikationer som definieras i bilaga II till Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (*).

e) Det berörda yrket täcks inte av en annan gemensam utbildningsram och erkänns inte heller automatiskt enligt avdelning III kapitel III.

f) Den gemensamma utbildningsramen har utarbetats efter ett öppet korrekt förfarande, som inbegripit relevanta intressenter från medlemsstater där yrket inte är reglerat.

g) Den gemensamma utbildningsramen tillåter medborgare från samtliga medlemsstater att förvärva yrkeskvalifikationer enligt ramen utan att först behöva vara medlemmar i eller registrerade hos en yrkesorganisation.

3. Representativa yrkesorganisationer på unionsnivå såväl som yrkesorganisationer eller behöriga myndigheter på nationell nivå från minst en tredjedel av medlemsstaterna får skicka förslag till kommissionen på gemensamma utbildningsramar som uppfyller de villkor som fastställs i punkt 2.

4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c för att fastställa en gemensam utbildningsram för ett visst yrke som grundas på de villkor som fastställs i punkt 2 i den här artikeln.

5. En medlemsstat ska undantas från skyldigheten att införa den gemensamma utbildningsram som avses i punkt 4 på sitt territorium och från skyldigheten att bevilja automatiskt erkännande av de yrkeskvalifikationer som förvärvats enligt denna gemensamma utbildningsram, om ett av följande villkor uppfylls:

a) Det finns ingen utbildningsinstitution på dess territorium som erbjuder sådan utbildning i det berörda yrket.

b) Införandet av den gemensamma utbildningsramen skulle ha negativa konsekvenser för hur landets utbildnings- och yrkesutbildningssystem är uppbyggt.

c) Det finns väsentliga skillnader mellan den gemensamma utbildningsramen och den utbildning som krävs på dess territorium, och detta utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen, folkhälsan eller för tjänstemottagarnas säkerhet och miljöskyddet.

6. Medlemsstaterna ska inom sex månader efter ikraftträdandet av den delegerade akt som avses i punkt 4 meddela kommissionen och de andra medlemsstaterna om

a) de nationella kvalifikationerna, och i förekommande fall, de nationella yrkestitlarna, i enlighet med den gemensamma utbildningsramen,

b) all användning av det undantag som avses i punkt 5, tillsammans med en motivering av vilka villkor enligt den punkten som uppfylldes. Kommissionen får, inom tre månader, begära ytterligare förtydligande om den anser att en medlemsstat inte har motiverat eller inte tillräckligt har motiverat att ett av dessa villkor har uppfyllts. Medlemsstaten ska svara inom tre månader från en sådan begäran.

Kommissionen får anta genomförandeakter för att ange nationella yrkeskvalifikationer och nationella yrkestitlar som omfattas av automatiskt erkännande enligt den gemensamma utbildningsram som antas i enlighet med punkt 4.

7. Denna artikel gäller också specialiseringar av ett yrke, förutsatt att sådana specialiseringar rör yrkesverksamhet där tillträdet till och utövandet av denna regleras i de medlemsstater där yrket redan erkänns automatiskt enligt avdelning III kapitel III, men inte specialiseringen i sig.

Artikel 49b

Gemensamma utbildningsprov

1. Vid tillämpning av denna artikel avses med ett gemensamt utbildningsprov ett standardiserat lämplighetsprov som finns tillgängligt i alla deltagande medlemsstater och är reserverat för innehavare av en särskild yrkeskvalifikation. Innehavaren av en särskild yrkeskvalifikation som har godkänts vid ett sådant prov i en medlemsstat ska ha rätt att utöva yrket i en berörd mottagande medlemsstat på samma villkor som innehavarna av sådana yrkeskvalifikationer som erhållits i den medlemsstaten.

2. Ett gemensamt utbildningsprov ska uppfylla följande villkor:

a) Det gör det möjligt för fler yrkesutövare att arbeta i andra medlemsstater.

b) Det yrke som omfattas av det gemensamma utbildningsprovet är reglerat, eller den utbildning som leder till det berörda yrket är reglerat i minst en tredjedel av medlemsstaterna.

c) Det gemensamma utbildningsprovet har utarbetats efter ett öppet korrekt förfarande, som inbegripit relevanta intressenter från medlemsstater där yrket inte är reglerat.

d) Medborgare från samtliga medlemsstater får delta i det gemensamma utbildningsprovet och medverka i den praktiska organiseringen av ett sådant prov i medlemsstaterna utan att först behöva vara medlemmar i eller registrerade hos en yrkesorganisation.

3. Representativa yrkesorganisationer på unionsnivå såväl som yrkesorganisationer eller behöriga myndigheter på nationell nivå från minst en tredjedel av medlemsstaterna får skicka förslag till kommissionen på gemensamma utbildningsprov som uppfyller de krav som fastställs i punkt 2.

4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 57c för att fastställa innehållet i ett gemensamt utbildningsprov och de krav som gäller för att göra och klara provet.

5. En medlemsstat ska undantas från skyldigheten att anordna det gemensamma utbildningsprov som avses i punkt 4 på sitt territorium och från skyldigheten att bevilja automatiskt erkännande för yrkesutövare som har klarat det gemensamma utbildningsprovet, om ett av följande villkor uppfylls:

a) Det berörda yrket är inte reglerat på dess territorium.

b) Innehållet i det gemensamma utbildningsprovet kommer inte att i tillräcklig utsträckning minska de allvarliga hoten mot folkhälsan eller tjänstemottagarnas säkerhet som är relevanta på dess territorium.

c) Innehållet i det gemensamma utbildningsprovet skulle göra yrket betydligt mindre attraktivt jämfört med de nationella kraven.

6. Medlemsstaterna ska inom sex månader efter ikraftträdandet av den delegerade akt som avses i punkt 4 underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om

a) den tillgängliga kapaciteten för att anordna sådana prov,

b) all användning av det undantag som avses i punkt 5, tillsammans med en motivering av vilka villkor enligt den punkten som uppfylldes. Kommissionen får inom tre månader begära ytterligare förtydligande om den anser att en medlemsstat inte har angivit något skäl eller inte har givit tillräckliga skäl till att ett av dessa villkor har uppfyllts. Medlemsstaten ska svara inom tre månader från en sådan begäran.

Kommissionen får anta en genomförandeakt för att ange de medlemsstater där det gemensamma utbildningsprovet, framtaget i enlighet med punkt 4, ska anordnas, hur ofta det ska anordnas under ett kalenderår och övriga arrangemang som krävs för att anordna gemensamma utbildningsprov i medlemsstaterna.

(*) EUT C 111, 6.5.2008, s. 1.”

39. I artikel 50 ska följande punkter införas:

”3a. Om det finns skälig grund för tvivel får den mottagande medlemsstaten kräva att de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat bekräftar att den sökande inte är föremål för ett temporärt upphävande av rätten att utöva yrket eller förbjudits att utöva det till följd av en grav yrkesmässig försummelse eller fällande dom på grund av brottslig handling i samband med den sökandes yrkesutövning.

3b. Informationsutbyte mellan olika medlemsstaters behöriga myndigheter enligt denna artikel ska ske via IMI.”

40. I artikel 52 ska följande punkt läggas till:

”3. En medlemsstat får inte förbehålla innehavarna av yrkeskvalifikationer användningen av en yrkestitel om den inte har underrättat kommissionen och de övriga medlemsstaterna om den berörda sammanslutningen eller organisationen i enlighet med artikel 3.2.”

41. Artikel 53 ska ersättas med följande:

"Artikel 53

Språkkunskaper

1. Yrkesutövare som får sina yrkeskvalifikationer erkända ska ha nödvändiga språkkunskaper för att utöva yrkesverksamheten i den mottagande medlemsstaten.

2. En medlemsstat ska säkerställa att alla kontroller som utförs eller övervakas av den behöriga myndigheten för att kontrollera efterlevnad av skyldigheten enligt punkt 1 är begränsade till kunskapen i ett officiellt språk i den mottagande medlemsstaten eller ett förvaltningsspråk i den mottagande medlemsstaten, förutsatt att det också är ett officiellt språk i unionen.

3. Kontroller som genomförs i enlighet med punkt 2 får införas om det yrke som ska utföras har konsekvenser för patientsäkerheten. Kontroller får införas för andra yrken om det finns allvarliga och konkreta tvivel om att yrkesutövaren har tillräckliga språkkunskaper avseende den yrkesverksamhet som yrkesutövaren tänker utöva.

Kontroller får endast ske efter det att ett europeiskt yrkeskort har utfärdats i enlighet med artikel 4d eller efter det att yrkeskvalifikationen har erkänts.

4. Alla kontroller av språkkunskaper ska stå i proportion till den verksamhet som ska utövas. Den berörda yrkesutövaren ska ha rätt att överklaga sådana kontroller enligt nationell lagstiftning."

42. I avdelning IV ska följande artikel införas:

"Artikel 55a

Erkännande av yrkespraktik

1. Om tillträde till ett reglerat yrke i ursprungsmedlemsstaten kräver en avslutad yrkespraktik ska ursprungsmedlemsstatens behöriga myndighet, vid behandling av en ansökan om tillstånd att få utöva det reglerade yrket, erkänna den yrkespraktik som förvärvats i en annan medlemsstat, förutsatt att praktiken är i enlighet med de offentliggjorda riktlinjer som avses i punkt 2, och beakta de yrkespraktiker som förvärvats i ett tredjeland. Medlemsstaterna får dock i nationell lagstiftning fastställa en rimlig begränsning på den del av yrkespraktiken som kan förvärvas utomlands.

2. Erkännandet av yrkespraktiken får inte ersätta kraven för att genomgå ett prov och få tillträde till yrket i fråga. De behöriga myndigheterna ska offentliggöra riktlinjer för hur den yrkespraktik som förvärvas i en annan medlemsstat eller i tredjeland ska organiseras och erkännas, särskilt handledarens roll i samband med yrkespraktiken."

43. Rubriken till avdelning V ska ersättas med följande:

"AVDELNING V

ADMINISTRATIVT SAMARBETE OCH GENOMFÖRANDEANSVAR GENTEMOT MEDBORGARNA".

44. Artikel 56 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 2 ska första stycket ersättas med följande:

"De behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten och ursprungsmedlemsstaten ska utbyta information om disciplinära åtgärder eller straffrättsliga påföljder som vidtagits eller andra allvarliga, specifika omständigheter som kan ha följder för utövandet av verksamheten enligt detta direktiv. De ska då iaktta regler om skydd av personuppgifter som anges i direktiv 95/46/EG och 2002/58/EG."

b) Följande punkt ska införas:

"2a. Vid tillämpning av punkterna 1 och 2 ska den behöriga myndigheten använda IMI."

c) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. Varje medlemsstat ska utse en samordnare för verksamheten för de behöriga myndigheter som avses i punkt 1 och underrätta övriga medlemsstater och kommissionen om detta.

Samordnarna ska ha följande uppgifter:

a) Att främja enhetlig tillämpning av direktivet.

b) Att inhämta alla uppgifter av betydelse för tillämpning av direktivet, bl.a. uppgifter om tillträdesvillkor för reglerade yrken i medlemsstaterna.

c) Att granska förslag på gemensamma utbildningsramar och gemensamma utbildningsprov.

d) Att utbyta information och bästa praxis för att optimera kompetensutvecklingen i medlemsstaterna.

e) Att utbyta information och bästa praxis om tillämpning av de kompensationsåtgärder som avses i artikel 14.

För att utföra de uppgifter som anges i led b i den här punkten kan samordnarna vända sig till de rådgivningscentrum som avses i artikel 57b.”

45. Följande artikel ska införas:

”Artikel 56a

Varningsmekanism

1. De behöriga myndigheterna i en medlemsstat ska meddela de behöriga myndigheterna i alla andra medlemsstater om en yrkesutövare vars utövande på den medlemsstatens territorium av följande yrkesverksamheter i sin helhet eller delvis har begränsats eller förbjudits, även temporärt, av nationella myndigheter eller domstolar:

a) Läkare och allmänpraktiserande läkare som innehar ett examensbevis som avses i punkterna 5.1.1 och 5.1.4 i bilaga V.

b) Läkare med specialistkompetens som innehar en yrkestitel som avses i punkt 5.1.3 i bilaga V.

c) Sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård som innehar ett examensbevis som avses i punkt 5.2.2 i bilaga V.

d) Tandläkare som innehar ett examensbevis som avses i punkt 5.3.2 i bilaga V.

e) Specialisttandläkare som innehar ett examensbevis som avses i punkt 5.3.3 i bilaga V.

f) Veterinär som innehar ett examensbevis som avses i punkt 5.4.2 i bilaga V.

g) Barnmorska som innehar ett examensbevis som avses i punkt 5.5.2 i bilaga V.

h) Apotekare som innehar ett examensbevis som förtecknas i punkt 5.6.2 i bilaga V.

i) Innehavare av intyg enligt punkt 2 i bilaga VII som anger att innehavaren slutfört en utbildning som uppfyller de minimikrav som förtecknas i artikel 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 eller 44, men som påbörjats före de respektive referensdatum för kvalifikationer som förtecknas i punkterna 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 och 5.6.2 i bilaga V.

j) Innehavare av intyg om förvärvade rättigheter enligt artiklarna 23, 27, 29, 33, 33a, 37, 43 och 43a.

k) Andra yrkesutövare som utövar verksamhet som har konsekvenser för patientsäkerheten, om yrkesutövaren utövar ett yrke som är reglerat i den medlemsstaten.

l) Yrkesutövare som utövar verksamhet som rör undervisning av barn, inklusive barnomsorg och förskoleverksamhet, om yrkesutövaren utövar ett yrke som är reglerad i den medlemsstaten.

2. De behöriga myndigheterna ska lämna de uppgifter som avses i punkt 1 via varning genom IMI senast tre dagar efter dagen för antagande av beslutet om att begränsa eller förbjuda utövandet av yrkesverksamheten i sin helhet eller delvis. Dessa uppgifter ska begränsas till

a) yrkesutövarens identitet,

b) det berörda yrket,

c) uppgifter om den nationella myndighet eller domstol som fattat beslutet om begränsning eller förbud,

d) begränsningens eller förbudets räckvidd, och

e) den period under vilken begränsningen eller förbudet gäller.

3. De behöriga myndigheterna i en berörd medlemsstat ska senast tre dagar efter dagen för antagande av domstolens beslut underrätta de behöriga myndigheterna i alla medlemsstater, via varning genom IMI, om de yrkesutövares identitet som har ansökt om erkännande av kvalifikationer enligt detta direktiv och som senare, enligt domstolar, har visat sig använda falska intyg på yrkeskvalifikationer i detta sammanhang.

4. Behandlingen av personuppgifter i samband med det informationsutbyte som avses i punkterna 1 och 3 ska ske i enlighet med direktiven 95/46/EG och 2002/58/EG. Kommissionens behandling av personuppgifter ska ske i enlighet med förordning (EG) nr 45/2001.

5. De behöriga myndigheterna i samtliga medlemsstater ska underrättas utan dröjsmål när ett sådant förbud eller en sådan begränsning som avses i punkt 1 har upphört att gälla. För detta ändamål ska den behöriga myndigheten i den medlemsstat som tillhandahåller uppgifterna i enlighet med punkt 1 också vara skyldig att ange det datum då förbudet eller begränsningen upphör att gälla liksom eventuella senare ändringar fram till det datumet.

6. Medlemsstaterna ska föreskriva att de yrkesutövare som avses i de varningar som skickas till andra medlemsstater skriftligen informeras om dessa beslut om varningar vid samma tidpunkt som varningarna skickas, att de enligt nationell rätt kan överklaga besluten eller ansöka om rättelse av dem och att de ska ha tillgång till gottgörelse för eventuell skada som vållas av felaktiga varningar som skickats till andra medlemsstater, och i sådana fall ska besluten om varning antas med förbehållet att de är föremål för rättsliga förfaranden från yrkesutövarens sida.

7. Uppgifter om varningar får behandlas inom IMI så länge de är giltiga. Varningar ska sedan raderas inom tre dagar efter dagen för antagande av beslutet om återkallelse eller efter det att det förbud eller den begränsning som avses i punkt 1 har upphört att gälla.

8. Kommissionen ska anta genomförandeakter för tillämpningen av varningsmekanismen. Dessa genomförandeakter ska innehålla bestämmelser om de myndigheter som är behöriga att skicka eller ta emot varningar och om återkallande och avslutande av varningar, och åtgärder för att säkerställa bearbetning. Genomförandeakterna ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 58.2.”

46. Artikel 57 ska ersättas med följande:

”Artikel 57

Central onlinetillgång till information

1. Medlemsstaterna ska sörja för att följande information finns tillgänglig online via de gemensamma kontaktpunkterna som avses i artikel 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden (*), och uppdateras regelbundet:

a) En förteckning över samtliga reglerade yrken i medlemsstaten, inklusive kontaktuppgifter för de behöriga myndigheterna för varje reglerat yrke och de rådgivningscentrum som avses i artikel 57b.

b) En förteckning över de yrken för vilka ett europeiskt yrkeskort finns tillgängligt, information om kortets funktion, inklusive alla relaterade avgifter som yrkesutövarna ska betala, och behöriga myndigheter för utfärdande av kortet.

c) En förteckning över alla yrken för vilka medlemsstaten tillämpar artikel 7.4 i sina nationella lagar och andra författningar.

d) En förteckning över alla reglerade utbildningar och utbildningar med särskild uppläggning enligt artikel 11 c ii.

e) De krav och förfaranden enligt artiklarna 7, 50, 51 och 53 som gäller för de reglerade yrkena i medlemsstaten, inklusive alla relaterade avgifter som medborgarna ska betala och de dokument som de måste lämna in till de behöriga myndigheterna.

f) Information om hur man ska överklaga, enligt nationella lagar och andra författningar, de beslut som antagits av de behöriga myndigheterna enligt detta direktiv.

2. Medlemsstaterna ska sörja för att den information som avses i punkt 1 tillhandahålls användarna på ett tydligt och heltäckande sätt, att den är lättillgänglig även på avstånd och på elektronisk väg och att den hålls aktuell.

3. Medlemsstaterna ska se till att en begäran om information som riktas till den gemensamma kontaktpunkten besvaras så snabbt som möjligt.

4. Medlemsstaterna och kommissionen ska vidta kompletterande åtgärder för att uppmana de gemensamma kontaktpunkterna att göra den information som avses i punkt 1 tillgänglig på andra officiella språk i unionen. Detta ska inte inverka på medlemsstaternas lagstiftning om språkanvändning på deras territorier.

5. Medlemsstaterna ska samarbeta med varandra och kommissionen när det gäller genomförandet av punkterna 1, 2 och 4.

(*) EUT L 376, 27.12.2006, s. 36.”

47. Följande artiklar ska införas:

”Artikel 57a

Förfaranden på elektronisk väg

1. Medlemsstaterna ska sörja för att samtliga krav, förfaranden och formaliteter som avser frågor som täcks av detta direktiv kan slutföras enkelt, på avstånd och elektronisk väg, via den berörda gemensamma kontaktpunkten eller de relevanta behöriga myndigheterna. Detta ska inte hindra de behöriga myndigheterna i medlemsstaten från att begära bestyrkta kopior i ett senare skede, om det finns skälig grund för tvivel och om det är absolut nödvändigt.

2. Punkt 1 ska inte gälla för genomförandet av anpassningsperioden eller lämplighetsprovet.

3. När det för fullgörande av de förfaranden som avses i punkt 1 i denna artikel är motiverat för medlemsstaterna att begära avancerade elektroniska signaturer, så som det definieras i artikel 2 punkt 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/93/EG av den 13 december 1999 om ett gemenskapsramverk för elektroniska signaturer (*), ska de godta elektroniska signaturer som uppfyller kraven i kommissionens beslut 2009/767/EG av den 16 oktober 2009 om åtgärder som underlättar användningen av förfaranden på elektronisk väg genom gemensamma kontaktpunkter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden (**) och vidta tekniska åtgärder för behandling av dokument med avancerade elektroniska signaturer som fastställs i kommissionens beslut 2011/130/EU av den 25 februari 2011 om fastställande av minimikrav för behandling över gränserna av dokument som signerats elektroniskt av behöriga myndigheter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden (***).

4. Samtliga förfaranden ska genomföras i enlighet med artikel 8 i direktiv 2006/123/EG när det gäller de gemensamma kontaktpunkterna. De tidsfrister för förfarandena som anges i artikel 7.4 och artikel 51 i detta direktiv ska inledas vid den tidpunkt då en medborgare lämnat en ansökan eller en handling som saknas till en gemensam kontaktpunkt eller direkt till den relevanta behöriga myndigheten. En begäran om de bestyrkta kopior som avses i punkt 1 i denna artikel ska inte betraktas som en begäran om en handling som saknas.

Artikel 57b

Rådgivningscentrum

1. Varje medlemsstat ska senast den 18 januari 2016 utse ett rådgivningscentrum som ska ha till uppgift att ge medborgarna och rådgivningscentrumen i övriga medlemsstater stöd när det gäller erkännande av yrkeskvalifikationer enligt detta direktiv, inklusive information om nationell lagstiftning som reglerar dessa yrken och utövandet av dessa, sociallagstiftning och, i tillämpliga fall, yrkesetiska regler.

2. Rådgivningscentrum i mottagande medlemsstater ska hjälpa medborgarna att utöva de rättigheter som de tillerkänns enligt detta direktiv, vid behov i samarbete med rådgivningscentrum i ursprungsmedlemsstater och de behöriga myndigheterna och de gemensamma kontaktpunkterna i mottagande medlemsstater.

3. Alla behöriga myndigheter i ursprungsmedlemsstaten eller den mottagande medlemsstaten ska samarbeta till fullo med rådgivningscentrumet i den medlemsstaten, och vid behov i ursprungsmedlemsstaten, och på begäran lämna alla relevanta uppgifter om enskilda ärenden till dessa rådgivningscentrum, med respekt för reglerna för uppgiftsskydd i enlighet med direktiven 95/46/EG och 2002/58/EG.

4. Ett rådgivningscentrum ska på begäran av kommissionen informera den om resultaten av ärenden som den handlägger inom två månader efter det att det mottagit en sådan begäran.

Artikel 57c

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 3.2 tredje stycket, artikel 20, artikel 21.6 andra stycket, artiklarna 21a.4 och 25.5, artikel 26 andra stycket, 31.2 andra stycket, 34.2 andra stycket, artiklarna 35.4 och 35.5, 38.1 andra stycket, 40.1 tredje stycket, 44.2 andra stycket, artiklarna 49a.4 och 49b.4 ska ges till kommissionen för en period av fem år från den 17 januari 2014. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenheter senast nio månader före utgången av perioden av fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, om inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 3.2 tredje stycket, artikel 20, artikel 21.6 andra stycket, artiklarna 21a.4 och 25.5, artikel 26 andra stycket, 31.2 andra stycket, 34.2 andra stycket, artiklarna 35.4 och 35.5, 38.1 andra stycket, 40.1 tredje stycket, 44.2 andra stycket, artiklarna 49a.4 och 49b.4 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artikel 3.2 tredje stycket, artikel 20, artikel 21.6 andra stycket, artiklarna 21a.4 och 25.5, artikel 26 andra stycket, 31.2 andra stycket, 34.2 andra stycket, artiklarna 35.4 och 35.5, 38.1 andra stycket, 40.1 tredje stycket, 44.2 andra stycket, artiklarna 49a.4 och 49b.4 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentet eller rådets initiativ.

(*) EGT L 13, 19.1.2000, s. 12.
(**) EUT L 274, 20.10.2009, s. 36.
(***) EUT L 53, 26.2.2011, s. 66.”

48. Artikel 58 ska ersättas med följande:

”Artikel 58

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté för erkännande av yrkeskvalifikationer. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.”

49. Artikel 59 ska ersättas med följande:

”*Artikel 59*

Öppenhet

1. Medlemsstaterna ska till kommissionen lämna en förteckning över befintliga reglerade yrken, och fastställa den verksamhet som varje yrke omfattar, och en förteckning över reglerade utbildningar, och utbildningar med särskilt upplägg, vilka avses i artikel 11 c ii, på deras territorium senast den 18 januari 2016. Alla ändringar av dessa förteckningar ska också meddelas kommissionen utan onödigt dröjsmål. Kommissionen ska inrätta och upprätthålla en allmänt tillgänglig databas över reglerade yrken, vilken även ska innehålla en allmän beskrivning av den verksamhet som ingår i varje yrke.

2. Senast den 18 januari 2016 ska medlemsstaterna till kommissionen lämna förteckningen över yrken för vilka en förhandskontroll av kvalifikationer är nödvändig enligt artikel 7.4. För varje yrke som tas upp i en sådan förteckning ska medlemsstaterna lämna en särskild motivering till kommissionen.

3. Medlemsstaterna ska undersöka huruvida de krav enligt deras rättssystem som begränsar tillträdet till ett yrke eller utövandet av ett yrke till innehavare av en särskild yrkeskvalifikation, inklusive användningen av yrkestitlar och den yrkesverksamhet som medges inom ramen för en titel, i denna artikel benämnd som ”krav”, överensstämmer med följande principer:

a) Kraven får varken direkt eller indirekt diskriminera på grund av nationalitet eller vistelseort.

b) Kraven ska vara motiverade av tvingande hänsyn till allmänintresset.

c) Kraven ska vara lämpliga för att uppnå de eftersträvade målen och får inte gå utöver vad som krävs för att uppnå målen.

4. Punkt 1 ska också gälla för yrken som i en medlemsstat regleras av en sammanslutning eller organisation enligt artikel 3.2 och alla krav på medlemskap i dessa sammanslutningar eller organisationer.

5. Senast den 18 januari 2016 ska medlemsstaterna till kommissionen lämna uppgifter om de krav de avser att behålla och skälen till att de anser att dessa krav uppfyller villkoren i punkt 3. Medlemsstaterna ska lämna uppgifter om de krav som de därefter inför och skälen till att de anser att dessa krav uppfyller villkoren i punkt 3 inom sex månader efter det att den berörda åtgärden införts.

6. Senast den 18 januari 2016, och därefter vartannat år, ska medlemsstaterna också lämna en rapport till kommissionen om de krav som tagits bort eller mildrats.

7. Kommissionen ska vidarebefordra rapporterna som avses i punkt 6 till de övriga medlemsstaterna, som ska lämna synpunkter inom samma period om sex månader. Inom samma period ska kommissionen samråda med intresserade parter, däribland de berörda yrkena.

8. Kommissionen ska lämna en sammanfattande rapport, som baseras på medlemsstaternas uppgifter, till den samordningsgrupp som inrättats enligt kommissionens beslut 2007/172/EG av den 19 mars 2007 om upprättande av en samordningsgrupp för erkännande av yrkeskvalifikationer (*), vilken får lämna synpunkter.

9. Mot bakgrund av de synpunkter som avses i punkterna 7 och 8 ska kommissionen senast den 18 januari 2017 lägga fram sina slutliga undersökningsresultat för Europaparlamentet och rådet, vid behov åtföljda av förslag till ytterligare initiativ.

(*) EUT L 79, 20.3.2007, s. 38.”

50. Artikel 60 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska följande stycke läggas till:

”Från och med den 18 januari 2016 ska den statistiska översikt över de beslut som fattats, och som avses i första stycket, innehålla utförlig information om antalet och typer av beslut som fattats i enlighet med detta direktiv, inklusive de typer av beslut om partiellt tillträde som fattats av de behöriga myndigheterna i enlighet med artikel 4f, och en förklaring om de huvudsakliga problemen som tillämpningen av direktivet fört med sig.”

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Senast den 18 januari 2019, och därefter vart femte år ska kommissionen offentliggöra en rapport om genomförandet av detta direktiv.

Den första rapporten ska särskilt fokusera på de nya delar som införs i detta direktiv, och i synnerhet behandla följande punkter:

a) Hur det europeiska yrkeskortet fungerar.

b) Moderniseringen av de kunskaper, färdigheter och kompetenser som omfattas av avdelning III kapitel III, inklusive förteckningen över de kompetenser som avses i artikel 31.7.

c) Hur den gemensamma utbildningsramen och det gemensamma utbildningsprovet fungerar.

d) Resultatet av det särskilda kompletteringsprogram som fastställs i rumänsk lag eller andra författningar för innehavare av intyget på formella kvalifikationer som anges i artikel 33a, och för innehavare av intyget på formella kvalifikationer från en eftergymnasial utbildning, för att bedöma behovet av att se över de nuvarande bestämmelser som styr systemet för förvärvade rättigheter och gäller för rumänska intyg på formella kvalifikationer som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård.

Medlemsstaterna ska tillhandahålla all nödvändig information för att förbereda denna rapport.”

51. I artikel 61 ska andra stycket ersättas med följande:

”Vid behov ska kommissionen anta en genomförandeakt för att medge den berörda medlemsstaten ett undantag när det gäller tillämpningen av bestämmelsen i fråga under en begränsad tidsperiod.”

52. Bilagorna II och III ska utgå.

53. I punkt 1 i bilaga VII ska följande led läggas till:

”g) Ett intyg som bekräftar att den sökande inte temporärt eller definitivt har förbjudits att utöva yrket eller inte har dömts för något brott, om medlemsstaten kräver sådana intyg av sina egna medborgare.”

Artikel 2

Ändring av förordning (EU) nr 1024/2012

Punkt 2 i bilagan till förordning (EU) nr 1024/2012 ska ersättas med följande:

”2. Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG (*): artiklarna 4a–4e, artikel 8, artikel 21a, artikel 50, artikel 56 och artikel 56a.

(*) EUT L 255, 30.9.2005, s. 22.”

Artikel 3

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den 18 januari 2016 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv.

2. Alla medlemsstater som den 17 januari 2014 tillhandahåller tillträde till barnmorskeutbildning för utbildningsväg I enligt artikel 40.2 i direktiv 2005/36/EG efter minst tio års allmän skolutbildning, ska senast den 18 januari 2020 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att respektera inträdeskraven för barnmorskeutbildning enligt artikel 40.2 a i detta direktiv.

3. Medlemsstaterna ska till kommissionen genast överlämna texten till de bestämmelser som avses i punkterna 1 och 2.

4. När en medlemsstat antar de bestämmelser som avses i punkterna 1 och 2 ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

5. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 4

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 5

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 20 november 2013.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS
Ordförande	*Ordförande*

Uttalande från kommissionen

När kornmissionen fOrbereder de delegerade akter som avses I artikel 57c.2 kommer den att se tlll att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt samt genomföra lämpliga och öppna samråd i god tid, i synnerhet med experter från behöriga myndigheter och organ, ;rrkessammanslutningar och läroanstalter i samtliga medlemsstater och vid behov med experter fi: ån arbetsmarknadens parlt'I'.

Sammanfattning av betänkandet Yrkeskvalifikationsdirektivet – ett samlat genomförande (SOU 2014:19)

Utredningsuppdraget

I slutfasen av förhandlingen på EU-nivå om en modernisering av yrkeskvalifikationsdirektivet tillsatte regeringen en utredning med uppdrag att föreslå hur direktivet skulle genomföras i svensk rätt och förvaltning. En översyn skulle göras av den aktuella lagstiftningen för att åstadkomma ett fullständigt genomförande av direktivet och föreslå ändringar som underlättar tillämpningen. Syftet var att tydliggöra regelverket och få en horisontell översikt över lagstiftningen. Denna översyn skulle utgå från praktiska erfarenheter från tillämpningen. Utredningen skulle även analysera hur yrkeskvalifikationsdirektivet förhåller sig till den närliggande regleringen i det s.k. tjänstedirektivet (2006/123/EG) samt föreslå åtgärder till hur kunskapen hos berörda myndigheter kan ökas. Ändringsdirektivet (2013/55/EU) trädde i kraft den 17 januari 2014 och ska vara genomfört i medlemsstaterna senast den 18 januari 2016.

Betänkandet är indelat i tre delar

Författningsförslag och bakgrund

Överväganden och förslag

Konsekvensanalys och författningskommentarer

Del I Bakgrund

Yrkeskvalifikationsdirektivet

Det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivet som antogs 2005 ersatte tre generella direktiv och tolv s.k. sektorsdirektiv som avsåg enskilda yrken. Direktivets rättsliga grund härstammar från fördragets reglering om fri rörlighet. Fördragets regler om fri rörlighet för arbetstagare omfattar inte anställning i offentlig tjänst, varför samma begränsning gäller för yrkeskvalifikationsdirektivet. Enligt EU-domstolens praxis ska detta förstås som sådan verksamhet som är direkt och specifikt förenad med utövande av offentlig makt.

Yrkeskvalifikationsdirektivet har identifierats som en viktig pusselbit i ansträngningarna med att öka tillväxten och sysselsättningen i Europa. Syftet med direktivet är att säkerställa att egenföretagare och anställda i EU kan utnyttja de rättigheter som fördraget ger dem att såväl etablera sig, tillfälligt erbjuda sina tjänster som att söka anställning i ett annat medlemsland, utan att behöva mötas av nationella yrkesregleringar som förbiser sådan erfarenhet och kompetens som förvärvats i annat land. Avsikten är att medlemsländerna ska godta variationer som förekommer när det gäller utbildning och yrkesreglering.

Yrkesverksamma som är lagligen etablerade inom ett reglerat yrke i sitt ursprungsland och som *tillfälligt* vill förflytta sig till ett annat land har rätt att göra det, t.ex. för att göra yrkespraktik eller arbeta som vikarie. Om yrket inte är reglerat i ursprungsmedlemsstaten, och den enskilde

inte heller gått en utbildning som är reglerad, krävs att den enskilde varit yrkesverksam under minst ett av de tio senaste åren. I vissa fall får de behöriga myndigheterna i det mottagande landet göra en närmare kontroll av att den enskilde är kompetent för uppgiften, nämligen om yrkesverksamheten kan få konsekvenser för patientsäkerhet eller säkerhet. Genom det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet klargörs närmare under vilka förutsättningar en förhandsunderrättelse får krävas och när en förhandskontroll av yrkesutövarens yrkeskvalifikationer får göras, men också i vad mån behöriga myndigheter i berörda länder bör samarbeta.

Om den enskilde i stället vill *etablera sig* i ett annat land ska kvalifikationerna bedömas i enlighet med ett av olika förfaranden. I tre situationer ska tillträde beviljas automatiskt, nämligen i) om den enskilde omfattas av en sådan utbildning vars minimikrav samordnats genom direktivet, ii) om yrkesverksamheten regleras genom krav på yrkeserfarenhet eller, i och med ändringsdirektivet, iii) om den enskilde fullföljt en utbildning som grundar sig på en gemensam utbildningsram eller med godkänt resultat genomfört ett gemensamt utbildningsprov. Om ingen av dessa ordningar är tillämpliga ska kvalifikationerna bedömas enligt den s.k. generella ordningen.

Den generella ordningen innebär förenklat att de behöriga myndigheterna närmare ska kunna granska i vad mån de utländska kvalifikationerna motsvarar vad som krävs för att få utöva det reglerade yrket. Om kvalifikationerna avviker väsentligt från vad som krävs får myndigheten besluta att individen måste komplettera sin kompetens genom kompensationsåtgärder, antingen genom ett lämplighetsprov eller genom en anpassningsperiod. Sådana kompensationsåtgärder får endast avse kunskaps- och kompetensområden som är grundläggande för att utöva yrket.

Det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet innehåller ett antal förtydliganden, bl.a. avseende kontroll av språkkunskaper. Myndigheter kan endast vid konkret tvivel i det enskilda fallet besluta att kontrollera i vad mån språkkunskaperna är tillräckliga för att kunna utöva yrket. För yrken med konsekvenser för patientsäkerhet kan däremot mer regelmässiga kontroller göras. Kontroller av språkkunskaper får dock aldrig ske innan yrkeskvalifikationerna har erkänts.

Genom det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet införs en möjlighet för enskilda att ansöka om ett s.k. europeiskt yrkeskort, som trots sin benämning inte är ett fysiskt utan ett elektroniskt dokument. Yrkeskortet, som kan utfärdas för såväl tillfälliga tjänster som för etablering, syftar till en smidigare erkännandeprocess, bl.a. genom att ersätta förekommande krav på förhandsunderrättelse. I och med att det i första hand är ursprungslandets myndigheter som har ansvaret för att kontrollera i vad mån ansökningen är komplett och att intyg är äkta, kan den behöriga myndigheten i den stat där den enskilde vill utöva sitt yrke förlita sig på denna myndighetskontroll och erkännandeprocessen snabbas därmed upp. Innan yrkeskort kan komma att utfärdas måste dock kommissionen besluta vilka yrkesverksamheter som yrkeskortet ska vara tillämpligt för.

Det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet innehåller detaljerade förfaranderegler för myndigheternas handläggning av ärenden om såväl sedvanligt erkännande som yrkeskort. Genom det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet kompletteras hittillsvarande möjligheter att utbyta information om disciplinära åtgärder med en skyldighet att infor-

mera alla andra medlemsländer om en enskild konstaterats använda falska dokument eller om veterinärer, yrkesverksamma inom hälso- och sjukvård eller de som undervisar barn (inklusive barnomsorg och förskoleverksamhet) i något avseende begränsats i sin rätt att utöva yrket. En sådan varning ska skickas via informationssystemet IMI senast tre dagar efter att begränsningen beslutats.

Vilka yrken som reglerats i de olika medlemsstaterna skiljer sig åt och det finns även skillnader i regleringsteknik. Direktivet kräver därför att medlemsländerna inom ramen för en utvärderingsprocess inventerar sina respektive yrkesregleringar för att säkerställa att inskränkningarna i EU-medborgarnas fria rörlighet är motiverade och inte mer ingripande än nödvändigt. Om medlemsländerna förändrar yrkesregleringarna efter det att direktivets genomförandetid gått ut, är de skyldiga att anmäla detta till kommissionen. Ändringsdirektivet kräver ökad öppenhet i ett flertal avseenden, för att underlätta tillämpning men också för att enskilda bättre ska kunna informera sig om vad som gäller.

Tjänstedirektivet

Direktivet om tjänster på den inre marknaden (2006/123/EG, tjänstedirektivet) antogs året efter det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivet. Syftet med tjänstedirektivet är att underlätta fri rörlighet för tjänsteutövare i bred bemärkelse, dvs. utöver sådana krav som handlar om yrkeskvalifikationer. Inledningsvis uppstod en del oklarheter kring hur de båda regelverken skulle tillämpas och hur de undantag som förekom i tjänstedirektivet till förmån för yrkeskvalifikationsdirektivet skulle tolkas. Bland annat var det oklart i vilken utsträckning medlemsländerna var tvungna att utvärdera sina yrkesregleringar inom ramen för den utvärderingsprocess som tjänstedirektivet föreskrev.

I flera avseenden har de båda direktivens krav samordnats, t.ex. genom att samtliga förfaranden som kan krävas med anledning av yrkeskvalifikationsdirektivet på samma sätt som gäller för tjänstedirektivet ska kunna slutföras elektroniskt via den gemensamma kontaktpunkten för tjänster.

De myndigheter som utövar tillsyn över tjänsteverksamhet i Sverige behöver beakta såväl tjänstedirektivet som yrkeskvalifikationsdirektivet, då de båda regelverken är tänkta att komplettera varandra. I vissa avseenden finns regler i båda direktiven, t.ex. om vilken information som tjänstemottagarna ska ha tillgång till. Uppstår en konflikt mellan de båda regelverken, t.ex. när det gäller möjligheten att utöva tillsyn över tillfällig verksamhet, har yrkeskvalifikationsdirektivet företräde.

Det svenska utbildningssystemet

För att ge så goda förutsättningar som möjligt att anpassa utbildningar till omvärlds- och kunskapsutvecklingen är det svenska utbildningssystemet decentraliserat. Högskoleutbildning ges vid 31 statliga universitet och högskolor (däribland Sveriges lantbruksuniversitet och Försvarshögskolan) samt vid 12 enskilda utbildningsanordnare. Det anges i lag och förordning vilka utbildningsanordnare som kan ges tillstånd att utfärda examina, samt på vilken nivå. Det är universitetens och högskolornas ansvar att besluta om det närmare innehållet i utbildningarna. Det finns

35 olika yrkesexamina i examensordningen i bilagan till högskole-förordningen, ytterligare 12 i bilagan till förordningen för Sveriges lantbruksuniversitet och en i bilagan till förordningen för Försvarshögskolan. Dessa är bl.a. utbildningarna till läkare, sjuksköterska, tandläkare, arkitekt, barnmorska och veterinär, för vilka yrkeskvalifikationsdirektivet samordnat minimikraven för utbildning. I bilagorna till högskoleförordningen, förordningen för Sveriges lantbruksuniversitet och förordningen för Försvarshögskolan finns för varje yrkesexamen angivet hur många högskolepoäng utbildningen omfattar samt en målbeskrivning av vilka mål och övriga krav som varje student ska uppnå för att få examen. Målen avser kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt. Även när det gäller utbildningarna till specialistläkare och specialisttandläkare samordnas minimikrav för utbildning genom yrkeskvalifikationsdirektivet. Dessa utbildningar regleras i Socialstyrelsens föreskrifter. Universitetskanslersämbetet kvalitetssäkrar högskoleutbildningen.

Om ett land som inte reglerar yrkesverksamheten har reglerat utbildningen, underlättar det yrkesverksammas möjligheter att kunna utöva denna yrkesverksamhet i ett annat land, där yrket är reglerat. Direktivet kräver att medlemsstaterna fastställer vilka utbildningar som är reglerade, oavsett om utbildningen bedrivs inom gymnasieskolan, vid universitet eller högskolor eller inom yrkeshögskolan. Inom den svenska yrkeshögskolan finns närmare 200 utbildningsanordnare och över 600 utbildningar.

Del II Överväganden och förslag

Reglerade yrken i Sverige

Utredningen har närmare analyserat direktivets tillämpningsområde utifrån den definition som gäller för reglerade yrken. Av definitionen följer att all sådan yrkesverksamhet där det i författning, direkt eller indirekt, ställs krav på att yrkesutövaren har vissa bestämda yrkeskvalifikationer omfattas. Med yrkeskvalifikationer avses såväl ett bevis över teoretiska eller faktiska kunskaper som yrkeserfarenhet. Om det finns en skyddad yrkestitel som endast får användas av den som har en viss yrkeskvalifikation är yrket alltid att anse som reglerat.

I Sverige har yrkesregleringarna anpassats till det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivet i följande fall:

Yrkesregleringar som anpassats till yrkeskvalifikationsdirektivet

Advokat	Läkare
Apotekare	Lärare
Arbetsterapeut	Naprapat
Audionom	Optiker
Auktoriserad tolk	Ortopedingenjör
Auktoriserad translator	Psykolog
Auktoriserade patentombud	Psykoterapeut
Barnmorska	Receptarie
Besiktningstekniker	Röntgensjuksköterska
Biomedicinsk analytiker	Sjukgymnast
Brandskyddskontrollant	Sjukhusfysiker
Dietist	Sjuksköterska
Djursjukskötare	Socialtjänstens verksamhet rörande barn och ungdom
Elinstallatör	Specialistläkare
Fastighetsmäklare	Specialistsjuksköterska
Fysioterapeut	Specialisttandläkare
Förskolelärare	Specialistveterinär
Godkänd hovslagare	Tandhygienist
Godkänd tandläkare/sjukgymnast/sjuksköterska inom djurens hälso- och sjukvård	Tandläkare
Kiropraktor	Trafiklärare och utbildningsledare
Logoped	Veterinär
	Väktare

Utredningen bedömer att yrkesverksamhet som brandskydds-kontrollant inte längre bör omfattas av genomförandeåtgärderna för yrkeskvalifikationsdirektivet eftersom yrkesverksamheten är förknippad med utövande av offentlig makt. Därutöver, och med utgångspunkt i direktivets definition av reglerade yrken, anser utredningen att även följande yrkesverksamheter ska anses omfattas av yrkeskvalifikationsdirektivets tillämpningsområde:

Tillkommande yrken

Aktuarie	Kontroll av hissar och vissa motordrivna anordningar
Arbete med asbest	Kontroll av lyftanordningar
Arbete med byggnadsställningar högre än två meter	Kontroll av mekaniska anordningar i vissa kärntekniska anläggningar
Bergsguide	Kontroll av tankar avsedda för transport av farligt gods
Certifierad energiexpert	Kontroll av trycksatta anordningar
Certifierad kontrollansvarig	Kranförare
Certifierad sakkunnig brandskydd	Kvalitetssäkrare av rovdjursobservationer
Certifierad sakkunnig funktionskontrollant	Lärare vid introduktionsutbildning för privat övningskörning A
Certifierad sakkunnig kulturvärden	Lärare vid riskutbildning för behörigheterna A, A1 och B
Certifierad sakkunnig tillgänglighet	Lärare vid utbildning av förare för mopeder med behörighet AM
Dykeriarbete	Lärare vid utbildning av förare för mopeder, snöskotrar och terränghjulingar som kräver förarbevis
Företagsläkare	Sprängarbas
Hantering av bekämpningsmedel i klass 1AV	Strålskyddsexpert
Hantering av bekämpningsmedel i klass 1L samt 2L	Taxiförare
Hantering av bekämpningsmedel i klass 1SO	
Kontroll av cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor	

Det är värt att poängtera att det i ovanstående fall är fråga om yrkesverksamheter som, på grund av de krav som ställs på yrkesutövarna i fråga om yrkeskvalifikationer, bör betraktas som reglerade. Det handlar således inte om nya regleringar som införts i närtid. Utredningen har även gjort en bedömning avseende yrkesverksamheterna naturvårdsvakt, rovdjursinventerare, mast- och stolparbete samt arbete med härdplaster, men har funnit att dessa verksamheter inte är att anse som reglerade, då det för utövande inte krävs bestämda yrkeskvalifikationer.

Erkännande av yrkeskvalifikationer

Utredningen anser att den nuvarande myndighetsstrukturen ska bibehållas. Myndigheter som kontrollerar tillträdet till ett visst reglerat yrke ska även fortsättningsvis handlägga ärenden som behörig myndighet enligt direktivet. På så vis kan myndigheterna få en komplett bild över yrkesutövare i Sverige, oberoende av var kvalifikationerna erhållits. För de yrken som hittills betraktas som reglerade har redan behöriga myndigheter enligt yrkeskvalifikationsdirektivet pekats ut. Därutöver bör de myndigheter som föreskriver vilka krav som ska ställas avseende de tillkommande yrkena utgöra behöriga myndigheter. I praktiken innebär det att följande myndigheter ska vara behöriga myndigheter enligt direktivet: Konsumentverket, Fastighetsmäklarinspektionen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Socialstyrelsen, Länsstyrelsen i Stockholms län, Boverket, Finansinspektionen, Kammarkollegiet, Statens skolverk, Universitets- och högskolerådet, Statens jordbruksverk, Naturvårds-

verket, Strålsäkerhetsmyndigheten, Transportstyrelsen, Patentombudsnämnden, Elsäkerhetsverket samt Arbetsmiljöverket.

Utredningen föreslår att Universitets- och högskolerådet, som även är ENIC-NARIC kontor, ska bistå de behöriga myndigheterna i bedömningen av yrkesutövares utländska utbildning. De behöriga myndigheterna ska ersätta Universitets- och högskolerådet för de kostnader som detta föranleder. Den slutliga och sammantagna prövningen av en enskilds samtliga yrkeskvalifikationer ska alltid vara den behöriga myndighetens ansvar.

Eftersom det för vissa yrken ställs krav på viss kompetens trots att det saknas en obligatorisk förhandskontroll föreslår utredningen också att det införs en möjlighet för yrkesutövare med utländska kvalifikationer att få dem bedömda av den behöriga myndigheten. Därigenom underlättas förutsättningarna för yrkesutövare med utländska kvalifikationer att kunna söka anställning eller i övrigt undvika problem som annars kan komma att uppstå vid tillsynen över yrkesverksamheten.

Universitets- och högskolerådet är kontaktpunkt för yrkeskvalifikationsdirektivet, en verksamhet som i och med ändringsdirektivet döps om till rådgivningscentrum. Syftet är bl.a. att ytterligare betona myndighetens roll att bistå enskilda som önskar utnyttja regelverket, men också att särskilja rådgivningscentrumens roll i förhållande till de gemensamma kontaktpunkter som inrättades i samband med genomförandet av tjänstedirektivet. Enligt utredningens bedömning bör Universitets- och högskolerådet även fortsättningsvis fullgöra rollen som rådgivningscentrum. Därutöver föreslår utredningen att Universitets- och högskolerådet även ska överta rollen som samordnare för direktivet från Utbildningsdepartementet. Enligt utredningens bedömning har rådet bäst förutsättningar att utföra de uppgifter som ligger i samordnarrollen, eftersom uppgifterna företrädelsevis rör den praktiska tillämpningen av direktivet. Givetvis ska Regeringskansliet även fortsättningsvis ansvara för policyarbetet och på sedvanligt vis agera i den utsträckning som kan komma att krävas i förhållande till kommissionen och andra medlemsstater.

Utredningen föreslår också att den metod som hittills använts för att genomföra det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivet, där bestämmelserna införts i varje berörd sektorsförfattning, ska överges. De bestämmelser i direktivet som ska tillämpas likadant oavsett sektor ska i stället genomföras i en ny horisontell lag och förordning. Detta får till följd att bestämmelser som tidigare har införts i sektorsförfattning och som ersätts av bestämmelser i de nya författningarna ska upphävas. Däremot ska sektorsregleringen bestå och anpassas till den nya lagen och förordningen i de delar där direktivet tagit särskild hänsyn till vilken yrkesverksamhet det handlar om.

Av den föreslagna lagen framgår att yrkesutövare med utländska yrkeskvalifikationer ska likabehandlas med dem som har svenska yrkeskvalifikationer. Ett erkännande av utländska yrkeskvalifikationer ger således rätt att utöva yrket på samma villkor som gäller för dem som förvärvat kvalifikationerna i Sverige. Lagen ska gälla för såväl egenföretagare som anställda, men tillämpas subsidiärt i förhållande till bestämmelser som grundar sig på andra EU-rättsakter än yrkeskvalifikationsdirektivet. Lagen omfattar heller inte yrken förknippade med offentlig makt. Det förtydligas att förekommande krav på yrkesutövares kun-

skaper i det svenska språket inte får tillämpas på ett sätt som inskränker rätten till erkännande av yrkeskvalifikationer eller europeiskt yrkeskort. Kontroller av språkkunskaper får endast göras vid befogad misstanke om att nödvändiga språkkunskaper saknas i det enskilda fallet och i så fall efter att kvalifikationerna erkänts på sedvanligt vis eller genom utfärdande av yrkeskort. Socialstyrelsen får meddela föreskrifter om mer regelmässiga kontroller av språkkunskaper för yrkesutövare inom hälso- och sjukvården. Det införs även en principiell skyldighet i lagen att erkänna yrkespraktik som gjorts i en annan EES-stat eller Schweiz.

Genom lagen klargörs att yrkesutövare som är lagligen etablerade i ett annat land har rätt att tillfälligt tillhandahålla tjänster i Sverige. Om yrket i fråga inte är reglerat i etableringsstaten krävs ett års yrkeserfarenhet eller att yrkesutövaren gått en reglerad utbildning. Utredningen föreslår att skyldigheten att underrätta behörig myndighet på förhand behålls endast vad avser väktare och hälso- och sjukvårdspersonal, där det också finns möjlighet att kontrollera kvalifikationerna innan tjänsten får tillhandahållas.

Grundförutsättningarna för att få utländska yrkeskvalifikationer erkända i enlighet med den generella ordningen anges i den nya lagen. Yrkesutövare med sådant kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som krävs i ett annat medlemsland ska ges tillträde till ett reglerat yrke på samma villkor som om kvalifikationerna förvärvats i Sverige. Om yrket inte är reglerat i etableringsstaten får det krävas ett års yrkeserfarenhet eller att yrkesutövaren gått en reglerad utbildning. Med formella kvalifikationer avses även sådana kvalifikationer som förvärvats i tredje land men erkänts av en medlemsstat som även kan intyga tre års yrkeserfarenhet. Förutsättningarna för att besluta om kompensationsåtgärder, för det fall en behörig myndighet kan konstatera väsentliga skillnader i sådan utbildning som kan anses vara grundläggande för att kunna utöva yrket, alternativt besluta om partiellt tillträde, anges närmare i den nya förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Av förordningen framgår även att sökanden ska ges möjlighet att välja kompensationsåtgärd, dvs. anpassningsperiod eller lämplighetsprov, om inte annat föreskrivs.

Lagen återspeglar även de tre ordningar för automatiskt erkännande som yrkeskvalifikationsdirektivet innehåller, även om det enligt utredningens bedömning i nuläget inte finns någon yrkesreglering som omfattas av automatiskt erkännande av yrkeserfarenhet. Det framgår av lagen att när kommissionen fattat beslut om gemensamma utbildningsprinciper som Sverige omfattas av, ska en sökande som genomgått en utbildning som omfattas av en gemensam utbildningsram eller godkänts vid ett gemensamt utbildningsprov automatiskt godkännas för att utöva yrket i Sverige på samma villkor som gäller om kvalifikationerna inhämtats i Sverige. Den enda automatiska ordning som för närvarande är tillämplig innebär att yrkesutövare inom yrkena apotekare, barnmorska, läkare, sjuksköterska, tandläkare eller veterinär ska erkännas automatiskt i de fall som anges i Socialstyrelsens respektive Statens jordbruksverks föreskrifter. Av patientsäkerhetsförordningen och förordningen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ska framgå att ansökan om legitimation utifrån bestämmelserna om automatiskt erkännande ska

handläggas enligt förfarandebestämmelserna i den nya horisontella förordningen.

Den nya horisontella förordningen innehåller bestämmelser som beskriver förfarandet för erkännande av yrkeskvalifikationer vid etablering i Sverige, oavsett vilken ordning för erkännande som tillämpas. Prövningen av en ansökan om legitimation eller annat behörighetsbevis ska delas upp i två eller tre steg när yrkesutövaren förvärvat yrkeskvalifikationer eller fått dem erkända i annat medlemsland. Avsikten är att förtydliga att prövningen av yrkeskvalifikationerna ska ske separat från övriga eventuellt förekommande krav för utövande av yrket, t.ex. språkkrav. En ny procedur införs för sådan prövning av yrkeskvalifikationer som ska kunna ligga till grund för certifiering eller ackreditering, i den mån sådan regleringsteknik använts för vissa yrkesverksamheter. I det första steget ska det endast prövas om yrkeskvalifikationerna är tillräckliga för att kunna bevilja tillträde till yrket. Denna prövning ska ske i enlighet med förfarandebestämmelserna i den nya förordningen, bl.a. avseende tidsfrister, och avslutas med ett beslut om yrkeskvalifikationerna. En ansökan ska ges in till den behöriga myndigheten eller elektroniskt via den gemensamma kontaktpunkten.

I den nya lagen och förordningen införs bestämmelser som ska göra det möjligt att utfärda yrkeskort när kommissionen fattat de beslut som krävs, bl.a. avseende för vilka yrken ett sådant yrkeskort ska utfärdas. Föreskrivande myndigheter bemyndigas att meddela närmare föreskrifter i den mån det behövs för att systemet ska kunna tas i bruk.

Den nya lagen innehåller uttryckliga bemyndiganden om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter avseende tillfälligt tillhandahållande av tjänster, erkännande av yrkeskvalifikationer, europeiskt yrkeskort och språkkontroller avseende hälso- och sjukvårdspersonal. I den nya förordningen bemyndigas föreskrivande myndigheter att meddela verkställighetsföreskrifter samt föreskrifter om undantag från rätten att välja kompensationsåtgärd. Universitets- och högskolerådet bemyndigas att meddela föreskrifter om yrkeskort avseende i Sverige oreglerade yrken, gemensamma utbildningsprinciper och utfärdande av utbildningsbevis. Myndigheten för yrkeshögskolan bemyndigas att meddela föreskrifter om automatiskt erkännande av yrkeserfarenhet. Kommerskollegium bemyndigas att meddela föreskrifter om informationsutbytet i IMI.

Det införs en ny bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen om att sekretess ska gälla för en uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som hänför sig till ett ärende enligt horisontella lagen om yrkeskvalifikationer, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

Beslut enligt den nya lagen och förordningen kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Om myndigheten inte fattat beslut inom den tidsfrist som anges för det aktuella ärendet, kan sökanden göra en framställan hos myndigheten om att ärendet ska avgöras. Myndigheten ska då inom två veckor fatta beslut i ärendet i sak eller i ett särskilt beslut avslå sökandens framställan.

Administrativt samarbete och information

Behöriga myndigheter behöver samarbeta över nationsgränserna för att erkännandesystemet enligt direktivet ska fungera. Av ändringsdirektivet framgår nu uttryckligen att myndigheterna ska använda informationssystemet IMI för kommunikation sinsemellan. Utredningen föreslår att skyldigheten att samarbeta med behöriga myndigheter och rådgivningscentrum i andra länder regleras i den nya förordningen. Universitets- och högskolerådet ska så långt möjligt bistå behöriga myndigheter och rådgivningscentrum i andra länder med information om yrken som inte är reglerade i Sverige.

Utbyte av information om disciplinära åtgärder regleras i det ursprungliga yrkeskvalifikationsdirektivet. Utredningen föreslår att det av den nya förordningen ska framgå att de behöriga myndigheterna är ansvariga för att utbyta information om disciplinära åtgärder med behöriga myndigheter i andra länder. De ska även åläggas att kontrollera sådan information som kommer från en myndighet i ett annat land avseende yrkesutövare med svenska yrkeskvalifikationer och meddela vilka åtgärder som vidtas mot bakgrund av sådan information.

Genom ändringsdirektivet införs två nya varningsmekanismer, en avseende falska dokument och en avseende yrkesutövare som begränsats i sin rätt att utöva yrkesverksamhet inom reglerade hälso- och sjukvårdsyrken, inom reglerade yrken där barn undervisas (inklusive barnomsorg och förskoleverksamhet) samt som veterinär. Kommissionen ska fatta beslut om hur varningsmekanismerna ska fungera innan dessa kan tas i bruk, och kan även komma att styra hur informationsflödet ska hanteras i medlemsstaterna. I avvaktan på närmare besked från kommissionen föreslår utredningen en struktur för hur varningsmekanismerna kan administreras nationellt. För att kunna följa direktivets krav om att samtliga medlemsländer ska varnas inom tre dagar efter att beslutet om begränsad rätt att utöva yrket fattats, föreslår utredningen att dessa varningar ska skickas av Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, Lärarnas ansvarsnämnd respektive Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård. Samtliga varningar som mottas från andra länder ska inkomma till Universitets- och högskolerådet, som sedan ska sprida informationen till berörda myndigheter i Sverige. När det gäller varningsmekanismen för falska intyg föreslår utredningen att denna administreras av Universitets- och högskolerådet. Behöriga myndigheter som polisanmäler en enskild som har använt sig av falska intyg i samband med erkännande av yrkeskvalifikationer ska informera Universitets- och högskolerådet. Rådet ska även motta varningar om falska dokument från andra länder och sprida informationen vidare till berörda myndigheter i Sverige.

Den gemensamma kontaktpunkten för tjänster, som inrättades i samband med tjänstedirektivets genomförande, ska användas för information om reglerade yrken och reglerade utbildningar. För att Tillväxtverket, där kontaktpunkten inordnats, ska kunna fullgöra de skyldigheter som det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet ställer ska de behöriga myndigheterna förse verket med nödvändig information och hålla den uppdaterad. Ansvaret för att förse Tillväxtverket med information om reglerade utbildningar ska fördelas mellan Statens skolverk, avseende gymnasieskolan, Universitets- och högskolerådet, avseende universitet och

högskolor, samt Myndigheten för yrkeshögskolan, avseende yrkeshögskolan. Tillväxtverket ska även, liksom redan i dag avseende tjänstedirektivet, se till att samtliga krav, förfaranden och formaliteter som täcks av det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet kan fullgöras elektroniskt och på distans via kontaktpunkten för tjänster. Av förordningen ska framgå att all information också bör finnas tillgänglig på engelska. Kommerskollegium ska även fortsättningsvis behålla sin roll som samordnare för kontaktpunkten.

Åtgärder till stöd för yrkesutövare med svenska yrkeskvalifikationer

För att säkerställa att de svenska utbildningarna lever upp till det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivets minimikrav föreslår utredningen att det införs ett förtydligande i bilagorna till högskoleförordningen respektive förordningen för Sveriges lantbruksuniversitet om att utbildningsanordnare är skyldiga att utforma utbildningarna så att direktivets krav uppfylls. Till stöd för utbildningsanordnarnas arbete bör Universitets- och högskolerådet sammanställa de krav som följer av det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet, samt även bevaka och informera om sådana uppdateringar avseende kunskaper och färdigheter som kan beslutas av kommissionen genom delegerade akter. Det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet ger nämligen kommissionen befogenhet att i flera avseenden fatta bindande beslut genom såväl genomförandeakter som delegerade akter. Eftersom själva avsikten med det delegerade beslutsfattandet är att unionens lagstiftning ska genomföras enhetligt, är det sannolikt att kommissionen avser fatta dessa beslut i form av förordningar, som inte ska genomföras av medlemsländerna utan är direkt tillämpliga.

I syfte att säkerställa att utövare av yrken som omfattas av automatiskt erkännande utifrån samordnade minimikrav på utbildningen, dvs. apotekare, barnmorskor, läkare, sjuksköterskor, tandläkare och veterinärer, ska kunna fortbilda sig föreslår utredningen att Socialstyrelsen och Statens jordbruksverk bemyndigas att meddela föreskrifter om fortbildning.

Svenska yrkesutövare kan i andra länder mötas av krav på att bifoga diverse intyg över examens- eller utbildningsbevis. I ljuset av att enskilda bör vända sig till det svenska rådgivningscentrumet om de får problem anser utredningen att samtliga intyg över svenska utbildningar, oavsett om utbildningen är reglerad eller inte, ska kunna utfärdas av Universitets- och högskolerådet. Myndigheten för yrkeshögskolans uppgift i detta hänseende ska därför upphöra. Däremot, när det gäller intyg över yrkeserfarenhet, ser utredningen inga skäl till att flytta denna verksamhet från de auktoriserade handelskamrarna.

Rapporteringsskyldigheter och åtgärder för ökad kunskap om direktivet

Det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet ställer krav på medlemsländernas rapportering och kontinuerliga information i ett flertal avseenden. För att säkerställa att efterfrågad information skickas till kommissionen i enlighet med direktivets krav, men också för att stärka rådgivningscentrumets tillika samordnarens roll, föreslår utredningen att

samtliga återkommande krav på information fullgörs av Universitets- och högskolerådet. För att detta ska fungera åläggs behöriga myndigheter i förordningen att förse Universitets- och högskolerådet med efterfrågad information.

I samband med att genomförandeåtgärder anmäls till kommissionen ska kommissionen även få information om hur Sverige säkerställer att yrkesverksamma som apotekare, barnmorska, läkare, sjuksköterska, tandläkare eller veterinär har möjlighet att fortbilda sig. Senast vid denna tidpunkt ska också kommissionens databas om reglerade yrken uppdateras.

I syfte att förbättra kunskapen om regelverket, och erbjuda behöriga myndigheter en plattform för erfarenhetsutbyte, föreslår utredningen att det inrättas ett råd för reglerade yrken. Av den nya förordningen framgår att ordförandeskap och sekretariat bör inrättas hos rådgivningscentrumet tillika samordnaren, dvs. Universitets- och högskolerådet. Alla behöriga myndigheter samt Kommerskollegium bör ingå i rådet.

Del III Konsekvensanalys

Utredningens förslag påverkar enskilda yrkesutövare som önskar bedriva verksamhet såväl i Sverige som i annat land och oavsett om det sker inom ramen för en anställning eller som egenföretagare på kortare eller längre tid. Till övervägande del omfattas verksamhetsområdena redan i dag av den yrkesreglering som finns i sektorsförfattning. Genom att utredningen identifierat ytterligare yrkesverksamheter som bör betraktas som reglerade yrken berörs yrkesutövare med utländska yrkeskvalifikationer inom dessa yrkesgrupper av utredningens förslag. Inom vissa verksamhetsområden tydliggörs rätten att tillfälligt utöva verksamhet utifrån de kvalifikationer den enskilde förvärvat i sitt etableringsland genom förändringar i skollagen, patientsäkerhetslagen och förordningen om behörighet till vissa anställningar inom hälso- och sjukvården. För andra yrkesgrupper, fastighetsmäklare och yrkesverksamma inom djurens hälso- och sjukvård, föreslår utredningen att nu gällande krav på att underrätta den behöriga myndigheten på förhand tas bort. Däremot kvarstår krav på förhandsunderrättelse för enskilda inom hälso- och sjukvårdsyrken samt väktare, vars kvalifikationer även kan kontrolleras på förhand.

Yrkesverksammas rätt att i förekommande fall välja kompensationsåtgärd klargörs, liksom i vad mån språkkunskaper kan kontrolleras. Utredningen anser att behöriga myndigheter på förhand måste identifiera vilka krav som är grundläggande för att få utöva yrkesverksamhet i Sverige så att enskilda på förhand ska kunna informera sig om detta, liksom att det ska vara tydligt vad som krävs i form av intyg för en fullständig ansökan. Behöriga myndigheter kan kräva en avgift för en ansökan om erkännande av utländska yrkeskvalifikationer för att få legitimation eller annat behörighetsbevis, även inom hälso- och sjukvården. Enskildas möjlighet att bevaka sina intressen under erkännandeprocessens gång tydliggörs bl.a. vad gäller rätten att överklaga.

Företag i egenskap av egenföretagare påverkas i motsvarande mån som enskilda av de förtydliganden utredningen föreslår. Några särskilda ne-

gativa konsekvenser torde dock inte uppstå för företag. Förslagen bidrar till att underlätta tillgången till relevant arbetskraft genom att erkänna sådan kompetens som förvärvats i annat EU-land som likvärdig med den som förvärvats i Sverige. Effektivare handläggningsprocesser, bl.a. inom ramen för europeiska yrkeskort, torde bidra till smidigare rekryteringsprocesser för arbetsgivare. Det bör dock påpekas att de behöriga myndigheterna i Sverige inte alltid råder över handläggningstiden eftersom visst informationsutbyte med behöriga myndigheter i andra länder kan krävas i vissa fall. Företag som är verksamma som utbildningsanordnare inom hälso- och sjukvårdsområdet, eller som erbjuder utbildningar för veterinärer eller arkitekter, kan komma att påverkas av de förtydliganden utredningen föreslår om att sådana utbildningar som samordnats genom yrkeskvalifikationsdirektivet även måste uppfylla direktivets krav.

När det gäller konsekvenser för det allmänna måste inledningsvis konstateras att behöriga myndigheter redan i dag tillämpar regelverket i enlighet med gällande sektorsförfattningar. Det faktum att reglerna samlas i ett övergripande, horisontellt regelverk påverkar inte myndigheternas hittillsvarande skyldigheter att erkänna utländska yrkeskvalifikationer. Detta gäller dock inte för de myndigheter som utredningen anser bör utses som tillkommande behöriga myndigheter mot bakgrund av att viss yrkesverksamhet får anses vara reglerad. Utredningen har inte kunnat identifiera hur många av de i dag yrkesverksamma inom dessa yrkesgrupper som har utländska yrkeskvalifikationer, varför det är svårt att bedöma omfattningen av myndigheternas tillkommande bedömningsverksamhet. Det kan finnas anledning att följa utvecklingen inom detta område och om det visar sig att bedömningsverksamheten får en sådan omfattning att den inte ryms inom befintliga ramar bör det övervägas om en avgiftsfinansiering även ska införas för något av de tillkommande yrkena. För majoriteten av de existerande behöriga myndigheterna, finns en möjlighet att avgiftsfinansiera ansökningar om erkännande av utländska yrkeskvalifikationer. En existerande behörig myndighet har i vissa fall varit förhindrad att ta ut avgifter för bedömningen av utländska yrkeskvalifikationer, nämligen Socialstyrelsen. Utredningen kan inte se något skäl för detta och föreslår att även Socialstyrelsen ska kunna kräva en avgift för utfärdande av legitimation eller annat behörighetsbevis för enskilda med såväl svenska som utländska yrkeskvalifikationer.

Utredningen föreslår att behöriga myndigheter ska ersätta Universitets- och högskolerådet för dess kostnader för att lämna yttranden över utländska utbildningsrelaterade yrkeskvalifikationer. I ett inledande skede behöver dock Universitets- och högskolerådet bygga upp verksamheten med hjälp av allmänna medel.

Utredningen föreslår också en finansiering genom allmänna medel för den ökade administration som varningssystemet kan komma att innebära för Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd samt för Tillväxtverket med anledning av de uppgifter som tillkommer kring den gemensamma kontaktpunkten för tjänster. Universitets- och högskolerådet bör även få en ökad anslagsfinansiering mot bakgrund av sådana uppgifter som stadigvarande tillkommer genom rollen som samordnare samt sekretariat för Rådet för reglerade yrken.

Det går inte att förutse vilka konsekvenser som kan komma att uppstå för det fall kommissionen beslutar att införa systemet med europeiska

yrkeskort, och inte heller för det fall kommissionen beslutar om gemensamma utbildningsprinciper. Beroende på inom vilka yrkesverksamheter sådana beslut kan komma att fattas kan en förnyad analys behövas

Förslag till lag om erkännande av yrkeskvalifikationer

Härigenom föreskrivs[21] följande.

Syfte och tillämpningsområde

1 § Genom denna lag genomförs vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer *(yrkeskvalifikationsdirektivet)*, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

2 § Denna lag gäller för dem som vill utöva ett reglerat yrke i Sverige, som anställd eller som egen företagare, och som har förvärvat yrkeskvalifikationer eller fått dem erkända i en annan stat inom EES eller i Schweiz *(ursprungsstaten)*.

I tillämpliga delar gäller denna lag även för dem som

1. har gjort yrkespraktik i en annan stat inom EES eller i Schweiz, eller
2. har förvärvat yrkeskvalifikationer i Sverige eller fått dem erkända här i landet och vill utöva sitt yrke i någon annan stat inom EES eller i Schweiz.

3 § Ett erkännande av yrkeskvalifikationer enligt denna lag eller innehav av ett giltigt europeiskt yrkeskort ger yrkesutövaren rätt till tillträde till samma yrke eller den jämförbara yrkesverksamhet som denne är behörig att utöva i ursprungsstaten och rätt att utöva det yrket eller den verksamheten i Sverige, på samma villkor som om yrkesutövaren hade förvärvat sina yrkeskvalifikationer här i landet.

4 § Denna lag gäller inte för yrken som är förenade med offentlig maktutövning.

Denna lag gäller inte heller för advokatyrket. Bestämmelser som i fråga om detta yrke genomför yrkeskvalifikationsdirektivet i tillämpliga delar finns i rättegångsbalken.

5 § Denna lag gäller inte om det i en annan lag eller förordning finns avvikande bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats utanför Sverige, i den mån dessa bestämmelser grundar sig på andra bindande rättsakter antagna inom Europeiska unionen än yrkeskvalifikationsdirektivet.

[21] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

Definitioner

6 § I denna lag avses med

1. *reglerat yrke:* yrkesverksamhet där det genom lag, förordning eller andra föreskrifter, direkt eller indirekt, krävs bestämda yrkeskvalifikationer för att få tillträde till eller utöva verksamheten eller använda en viss yrkestitel,

2. *lagligen etablerad:* uppfyller alla krav för att ha rätt att stadigvarande utöva ett yrke, som egenföretagare eller som anställd, i en stat inom EES eller i Schweiz,

3. *yrkeskvalifikationer:* kvalifikationer som intygas i ett bevis på formella kvalifikationer, ett kompetensbevis enligt artikel 11 punkt a i) i yrkeskvalifikationsdirektivet eller yrkeserfarenhet,

4. *bevis på formella kvalifikationer:* examens-, utbildnings- eller annat behörighetsbevis som har utfärdats av en behörig myndighet avseende en yrkesutbildning som huvudsakligen har ägt rum inom EES eller i Schweiz. Som bevis på formella kvalifikationer ska också betraktas ett bevis på formella kvalifikationer som har utfärdats i tredjeland, om innehavaren har tre års yrkeserfarenhet inom det berörda yrket i en stat inom EES eller i Schweiz och beviset på formella kvalifikationer har erkänts av den staten,

5. *reglerad utbildning:* all utbildning som särskilt utformats för ett visst yrke och som omfattar en eller flera kurser som vid behov kompletteras genom sådan yrkesutbildning, provtjänstgöring eller yrkesutövning som har fastställts i författning eller som övervakas eller har godkänts av en myndighet,

6. *anpassningsperiod:* utövande av ett reglerat yrke under en behörig yrkesutövares ansvar och som ska bedömas, eventuellt åtföljt av kompletterande utbildning,

7. *lämplighetsprov:* ett prov som gäller den sökandes yrkeskunnighet, färdigheter och kompetens och som genomförs av en behörig myndighet i syfte att bedöma den sökandes förmåga att utöva ett reglerat yrke,

8. *yrkespraktik:* en period med yrkespraktik som sker under handledning, förutsatt att den utgör ett villkor för tillträde till ett reglerat yrke, och som kan äga rum under eller efter en avslutad utbildning som leder till ett examensbevis,

9. *yrkeserfarenhet:* faktiskt och lagligt utövande av det berörda yrket i en medlemsstat,

10. *europeiskt yrkeskort:* ett elektroniskt bevis för antingen att yrkesutövaren uppfyller alla nödvändiga villkor för att tillfälligt tillhandahålla tjänster i en stat inom EES eller i Schweiz eller erkännandet av yrkesutövarens yrkeskvalifikationer för etablering i en sådan stat, och

11. *livslångt lärande:* all allmän utbildning, yrkesutbildning, icke-formell utbildning och informellt lärande som sker genom livet och leder till ökade kunskaper och färdigheter och ökad kompetens.

Yrkespraktik

7 § Om det för tillträde till ett reglerat yrke krävs att yrkesutövaren har gjort viss yrkespraktik, ska sådan praktik som gjorts i en annan stat inom EES eller i Schweiz godtas, under de förutsättningar som särskilt föreskrivs.

Tillfälligt tillhandahållande av tjänster

8 § En yrkesutövare som avses i 2 § första stycket har rätt att tillfälligt utöva sitt yrke i Sverige, om yrkesutövaren är lagligen etablerad i en stat inom EES eller i Schweiz för att där utöva samma yrke *(etableringsstaten)*.

Om yrket inte är reglerat i etableringsstaten krävs att yrkesutövaren har utövat yrket under minst ett år i en eller flera stater inom EES eller i Schweiz under de tio år som föregår tillhandahållandet av tjänsten i Sverige.

Kravet på yrkeserfarenhet i andra stycket gäller inte om utbildningen för yrket är reglerad i etableringsstaten.

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om förutsättningarna för tillfälligt tillhandahållande av tjänster, inklusive krav på förhandsunderrättelse och förhandskontroll i enlighet med artikel 7 i yrkeskvalifikationsdirektivet.

10 § En yrkesutövare som avses i 2 § första stycket som tillfälligt tillhandahåller tjänster i Sverige står under samma tillsyn som andra utövare av yrket här i landet. En sådan yrkesutövare kan även bli föremål för samma disciplinära åtgärder avseende yrkesutövningen som andra utövare av yrket här i landet.

Etablering i Sverige

Den generella ordningen

11 § Bestämmelserna i 12 och 13 §§ gäller för alla reglerade yrken som inte omfattas av automatiskt erkännande enligt 14, 16 eller 17 § samt för de yrkesutövare som inte uppfyller de villkor för automatiskt erkännande som anges i de föreskrifter som avses i 16–20 §.

12 § En yrkesutövare som avses i 2 § första stycket har rätt att få tillträde till ett reglerat yrke och rätt att utöva det i Sverige, på samma villkor som gäller för dem som har förvärvat sina yrkeskvalifikationer i Sverige, om yrkesutövaren innehar det kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som krävs av en annan stat inom EES eller i Schweiz för tillträdet till eller utövandet av yrket inom dess territorium.

Tillträde till yrket och rätt att utöva det i Sverige, på samma villkor som gäller för dem som har förvärvat sina yrkeskvalifikationer i Sverige, ska också beviljas om yrkesutövaren på heltid i ett år eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren har utövat yrket i en stat inom EES eller i Schweiz som inte reglerar detta yrke, om yrkesutövaren har ett eller flera kompetensbevis eller handlingar som intygar formella kvalifikationer.

Krav på yrkeserfarenhet enligt andra stycket får inte ställas om yrkesutövarens kompetensbevis avser en reglerad utbildning i ursprungsstaten.

13 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om erkännande av yrkeskvalifikationer enligt den generella ordningen, inklusive undantag från 12 § enligt artikel

13.4 i yrkeskvalifikationsdirektivet och genom krav på anpassningsperiod och lämplighetsprov.

Automatiskt erkännande av yrkeserfarenhet

14 § Om det i författning ställs krav på kunskap och förmåga av allmän, affärsmässig eller yrkesmässig art för tillträde till eller utövande av någon av de verksamheter som anges i bilaga IV till yrkeskvalifikationsdirektivet, ska utövande av denna verksamhet i en annan stat inom EES eller i Schweiz beaktas vid bedömningen av om kraven är uppfyllda.

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om automatiskt erkännande av yrkeserfarenhet i enlighet med yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter som Europeiska kommissionen antagit med anledning av detta direktiv.

Automatiskt erkännande på grundval av samordning av minimikraven för utbildning

16 § Yrkeskvalifikationer som har förvärvats i en annan stat inom EES eller i Schweiz och som ger rätt att där utöva yrkesverksamhet som apotekare, barnmorska, läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård eller tandläkare, ska erkännas automatiskt i de fall som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till patientsäkerhetslagen (2010:659).

17 § Yrkeskvalifikationer som har förvärvats i en annan stat inom EES eller i Schweiz och som ger rätt att där utöva yrkesverksamhet som veterinär, ska erkännas automatiskt i de fall som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

Automatiskt erkännande på grundval av gemensamma utbildningsprinciper

18 § En yrkesutövare som avses i 2 § första stycket har rätt att få tillträde till ett reglerat yrke och rätt att utöva det i Sverige, på samma villkor som gäller för dem som har förvärvat sina yrkeskvalifikationer i Sverige, om yrkesutövaren innehar ett bevis på yrkeskvalifikationer som har förvärvats i en annan stat inom EES eller i Schweiz på grundval av en gemensam utbildningsram som har fastställts i en delegerad akt, antagen av Europeiska kommissionen enligt artikel 49a i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Första stycket gäller endast om Sverige har infört den gemensamma utbildningsramen.

19 § En yrkesutövare som avses i 2 § första stycket har rätt att få tillträde till ett reglerat yrke och rätt att utöva det i Sverige, på samma villkor som gäller för dem som har förvärvat sina yrkeskvalifikationer i Sverige, om yrkesutövarens yrkeskvalifikationer har godkänts i en annan stat inom EES eller i Schweiz vid ett gemensamt utbildningsprov vars

innehåll har fastställts i en delegerad akt, antagen av Europeiska kommissionen enligt artikel 49b i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Första stycket gäller endast om det gemensamma utbildningsprovet anordnas även i Sverige.

20 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om automatiskt erkännande på grundval av gemensamma utbildningsprinciper i enlighet med yrkeskvalifikationsdirektivet och de delegerade akter och genomförandeakter som Europeiska kommissionen antagit med anledning av detta direktiv.

Europeiskt yrkeskort

21 § En yrkesutövare som avses i 2 § andra stycket 2 får begära att den behöriga myndigheten utfärdar ett europeiskt yrkeskort, förutsatt att Europeiska kommissionen har antagit genomförandeakter rörande detta yrke i enlighet med artikel 4a i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Om yrkesutövaren avser att etablera sig i en annan stat inom EES eller i Schweiz ska den behöriga myndigheten endast förbereda ett utfärdande av ett europeiskt yrkeskort. Detsamma gäller om yrkesutövaren avser att i en sådan stat tillfälligt tillhandahålla tjänster inom ett yrke som har konsekvenser för säkerhet eller folkhälsa och som inte omfattas av automatiskt erkännande enligt 14–20 §.

22 § Den behöriga myndigheten ska utfärda ett europeiskt yrkeskort till en yrkesutövare som avser att etablera sig i Sverige och som innehar en yrkeskvalifikation som ska erkännas enligt denna lag. Detsamma gäller om yrkesutövaren avser att tillfälligt tillhandahålla tjänster i Sverige inom ett yrke som har konsekvenser för säkerhet eller folkhälsa och som inte omfattas av automatiskt erkännande enligt 14–20 §.

Första stycket gäller endast om Europeiska kommissionen har antagit genomförandeakter rörande detta yrke i enlighet med artikel 4a i yrkeskvalifikationsdirektivet.

23 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs om europeiskt yrkeskort.

Kunskaper i det svenska språket

24 § Föreskrifter om krav på yrkesutövares kunskaper i det svenska språket får inte tillämpas på ett sätt som inskränker rätten till erkännande av yrkeskvalifikationer eller europeiskt yrkeskort enligt denna lag.

Om det av särskild anledning i det enskilda fallet kan antas att en yrkesutövare, vars yrkeskvalifikationer har erkänts enligt denna lag eller som innehar ett europeiskt yrkeskort, saknar för yrket nödvändiga kunskaper i det svenska språket, får den behöriga myndigheten besluta att kontrollera kunskaperna innan tillträde till yrket beviljas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att kontroller av språkkunskaper för utövare av yrken inom hälso- och sjukvården får ske utan att kravet i andra stycket om särskild anledning i det enskilda fallet är uppfyllt.

Sekretess

25 § Bestämmelser om sekretess finns i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Överklagande m.m.

26 § Beslut enligt denna lag gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.

27 § Beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag

Härigenom föreskrivs[22] att 3 b, 4 a och 16 §§ lagen (1974:191) om bevakningsföretag[23] ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

3 b §[24]

En enskild person som tillfälligt bedriver bevakningsverksamhet eller utbildning i Sverige har, utan hinder av 3 §, auktorisation för verksamheten om han eller hon

1. har gett in en fullständig förhandsanmälan,

2. uppfyller de villkor för *auktorisation av tillfällig verksamhet* som gäller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, samt	2. uppfyller de villkor för *tillfälligt tillhandahållande av tjänster* som gäller enligt *dels lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de* föreskrifter *som har meddelats i anslutning till den lagen, dels de* föreskrifter *om förhandskontroll av yrkesutövarens yrkeskvalifikationer* som har meddelats med stöd av denna lag, samt

3. har underrättats skriftligen om att förutsättningarna enligt 1 och 2 är uppfyllda.

Vad som nu har föreskrivits gäller dock endast den som

1. är behörig att bedriva bevakningsverksamhet eller utbildning i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, eller

2. under minst två år av de senaste tio åren har bedrivit sådan verksamhet i den andra staten, om inte yrket är reglerat där.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på att en person ska ha underrättats enligt första stycket 3 för att ha auktorisation.

4 a §[25]

[22] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.
[23] Lagen omtryckt 1989:148.
[24] Senaste lydelse 2009:311. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

Den som hos ett auktoriserat bevakningsföretag tillfälligt arbetar i Sverige är, utan hinder av 4 §, godkänd för arbetet om han eller hon

1. har gett in en fullständig förhandsanmälan,

2. uppfyller de villkor för *godkännande vid tillfälligt arbete* som gäller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, samt

2. uppfyller de villkor för *tillfälligt tillhandahållande av tjänster* som gäller enligt *dels lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, dels de* föreskrifter *om förhandskontroll av yrkesutövarens yrkeskvalifikationer* som har meddelats med stöd av denna lag, samt

3. har underrättats skriftligen om att förutsättningarna enligt 1 och 2 är uppfyllda.

Vad som nu har föreskrivits gäller dock endast den som

1. är behörig att arbeta i sådan verksamhet som omfattas av denna lag i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, eller

2. under minst två år av de senaste tio åren har arbetat i sådan verksamhet i den andra staten, om inte yrket är reglerat där.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på att en person ska ha underrättats enligt första stycket 3 för att vara godkänd.

16 §[26]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om auktorisation och godkännande samt om villkor för de verksamheter som omfattas av denna lag.

Bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i ett annat EES-land än Sverige eller i Schweiz finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

[25] Senaste lydelse 2009:311. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.
[26] Senaste lydelse 2009:311.

Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs[27] att 3 kap. 3 a och 3 b §§ socialtjänstlagen (2001:453) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 kap.	
3 a §[28]	
Socialnämnden ska se till att det finns rutiner för att förebygga, upptäcka och åtgärda risker och missförhållanden inom socialtjänstens verksamhet rörande barn och ungdom.	
Socialnämnden ska använda handläggare som har avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på grundnivå i högskolan eller som har utländsk utbildning som erkänts enligt 3 b § *andra* stycket för utförande av sådana uppgifter inom socialtjänsten rörande barn och ungdom som innefattar	Socialnämnden ska använda handläggare som har avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på grundnivå i högskolan eller som har utländsk utbildning som erkänts enligt 3 b § *första eller tredje* stycket för utförande av sådana uppgifter inom socialtjänsten rörande barn och ungdom som innefattar
1. bedömning av om utredning ska inledas,	
2. utredning och bedömning av behovet av insatser eller andra åtgärder, eller	
3. uppföljning av beslutade insatser.	
Socialnämnden ansvarar för att den handläggare som självständigt utför arbetsuppgifter som avses i andra stycket har tillräcklig erfarenhet för uppgiften.	
	3 b §[29]
	Bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i ett annat EES-land än Sverige eller Schweiz och bestämmelser om tillfälligt tillhandahållande av tjänster i Sverige finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.
Socialnämnden får använda	Socialnämnden får även använda

[27] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.
[28] Senaste lydelse 2013:1146. Träder i kraft den 1 juli 2014.
[29] Senaste lydelse 2013:1146. Träder i kraft den 1 juli 2014.

handläggare med utländsk utbildning för utförande av de uppgifter som anges i 3 a § andra stycket, om utbildningen ensam eller tillsammans med yrkeslivserfarenhet motsvarar svensk socionomexamen eller annan relevant examen på grundnivå i högskolan.	handläggare med annan utländsk utbildning *än sådan som avses i första stycket* för utförande av de uppgifter som anges i 3 a § andra stycket, om utbildningen ensam eller tillsammans med yrkeslivserfarenhet motsvarar svensk socionomexamen eller annan relevant examen på grundnivå i högskolan.
Den myndighet som regeringen bestämmer får i enskilda fall bedöma om kraven enligt *första* stycket är uppfyllda.	Den myndighet som regeringen bestämmer får i enskilda fall bedöma om kraven enligt *andra* stycket är uppfyllda.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

Härigenom föreskrivs[30] i fråga om lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

dels att 3 kap. 9 § och rubriken närmast före 3 kap. 9 § ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 4 §, 3 kap. 3–6 §§, 7 kap. 3 § och 8 kap. 9 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 2 kap. 6 § och 7 kap. 16 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	
4 §[31]	
Med djurhälsopersonal avses i denna lag personer som utövar verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och som	
1. har legitimation enligt 3 kap. 1 §,	
2. har godkännande enligt 3 kap. 5 eller 6 §,	
3. enligt föreskrifter som har meddelats *med stöd av 3 kap. 9 §* tillhandahåller tjänster inom yrket *under ett tillfälligt besök* i Sverige, eller	3. enligt *lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de* föreskrifter som har meddelats *i anslutning till den lagen tillfälligt* tillhandahåller tjänster inom yrket i Sverige, eller
4. har ett sådant särskilt tillstånd som avses i 3 kap. 7 a § att utöva ett yrke inom djurens hälso- och sjukvård.	
2 kap.	
6 §	
	Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fortbildning för djurhälsopersonal.
3 kap.	
3 §[32]	
Behörig att utöva yrke som veterinär är endast den som har	
1. legitimation för yrket enligt 1 §,	
2. *rätt till sådan yrkesutövning enligt föreskrifter meddelade med stöd av 9 §*, eller	2. *tillfälligt tillhandahåller tjänster inom yrket i Sverige enligt lagen (2015:000) om erkännande*

[30] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.
[31] Senaste lydelse 2012:465.
[32] Senaste lydelse 2012:465.

av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, eller

3. ett sådant särskilt tillstånd som avses i 7 a § första stycket att utöva veterinäryrket.

4 §[33]

En yrkestitel enligt 1 § (skyddad yrkestitel) får användas i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård endast av den som

1. enligt nämnda paragraf har legitimation för yrket,

2. *enligt föreskrifter meddelade med stöd av 9 § har rätt att utöva veterinäryrket*, eller

2. *tillfälligt tillhandahåller tjänster som veterinär i Sverige enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen*, eller

3. har ett sådant särskilt tillstånd som avses i 7 a § första stycket att utöva yrke som veterinär eller djursjukskötare.

Den som saknar behörighet att använda en skyddad yrkestitel får inte heller använda en titel som kan förväxlas med en sådan.

5 §

Godkännande som hovslagare får meddelas efter ansökan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken utbildning eller praktisk erfarenhet som krävs för sådant godkännande.

Bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i ett annat EES-land än Sverige eller i Schweiz finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Beteckningen godkänd hovslagare får i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård användas endast av den som fått godkännande enligt första stycket.

6 §[34]

Den som har legitimation enligt patientsäkerhetslagen (2010:659) får efter ansökan godkännas för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

[33] Senaste lydelse 2012:465.
[34] Senaste lydelse 2010:678.

1. vilka yrken som kan komma i fråga för godkännande enligt första stycket, och

2. vilken utbildning eller praktisk erfarenhet som krävs för sådant godkännande.

Bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i ett annat EES-land än Sverige eller i Schweiz och bestämmelser om tillfälligt tillhandahållande av tjänster i Sverige, utan föregående godkännande, finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får även meddela föreskrifter om godkännande för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård för den som har genomgått utbildning utom lands eller har behörighet att utöva yrket i ett annat land.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om godkännande för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård för den som har genomgått utbildning utomlands eller har behörighet att utöva yrket i ett annat land *och som inte omfattas av de föreskrifter som avses i tredje stycket.*

Beteckningen godkänd för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård får i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård användas endast av den som fått godkännande enligt första stycket.

7 kap.

3 §

Ansvarsnämnden är beslutför med ordföranden och minst fem andra ledamöter.

Ordföranden får ensam fatta beslut

1. som innebär att ett ärende avgörs i sak, om det är uppenbart att ärendet inte kan leda till någon påföljd och om ärendet inte heller rör ansökan om att återfå legitimation eller annan behörighet, *eller*

2. som inte innefattar ett slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 6 kap. 7 § första stycket eller om tillfällig indragning eller begränsning enligt 6 kap. 9 § eller om utdömande av vite enligt 11 § andra stycket i

1. som innebär att ett ärende avgörs i sak, om det är uppenbart att ärendet inte kan leda till någon påföljd och om ärendet inte heller rör ansökan om att återfå legitimation eller annan behörighet,

2. som inte innefattar ett slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 6 kap. 7 § första stycket eller om tillfällig indragning eller begränsning enligt 6 kap. 9 § eller om utdömande av vite enligt 11 § andra stycket i detta kapitel, *eller*

detta kapitel.

Ärenden som har avgjorts av ordföranden ensam ska anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

3. om underrättelse enligt 16 §.

16 §

Om ansvarsnämnden eller en allmän förvaltningsdomstol avseende en veterinär beslutar om återkallelse av legitimation eller annan behörighet enligt 6 kap. 6 § eller begränsning av förskrivningsrätt enligt 6 kap. 8 §, ska ansvarsnämnden besluta att underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz om beslutet eller domen. En sådan underrättelse ska ske senast tre dagar efter den dag då beslutet eller domen har meddelats. Om detta beslut eller denna dom senare upphör att gälla, ska ansvarsnämnden utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz.

Underrättelser enligt första stycket ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

8 kap.

9 §

Beslut i frågor som avses i 6 kap. 5–10 §§ gäller omedelbart om inte annat anges i beslutet.	Beslut i frågor som avses i 6 kap. 5–10 §§ *och 7 kap. 16 §* gäller omedelbart om inte annat anges i beslutet.

Har en domstol efter överklagande beslutat om inhibition av ett beslut om prövotid, men därefter ändå fastställt beslutet, ska den tid under vilken beslutet varit inhiberat räknas av från prövotiden.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs[35] att det i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska införas en ny paragraf, 28 kap. 16 a §, samt närmast före 28 kap. 16 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	Erkännande av utländska yrkeskvalifikationer
	28 kap.
	16 a §
	Sekretess gäller för uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som hänför sig till ärende enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.
	Sekretessen gäller inte beslut i ärendet. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

[35] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

Härigenom föreskrivs[36] i fråga om patientsäkerhetslagen (2010:659)

dels att 1 kap. 4 §, 4 kap. 4 och 5 §§, 9 kap. 4 § och 10 kap. 12 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 6 kap. 17 § ska lyda ”Bemyndiganden”,

dels att ska det i lagen ska införas två nya paragrafer, 6 kap. 18 § och 9 kap. 18 §, samt närmast före 9 kap. 18 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	
4 §	
Med hälso- och sjukvårdspersonal avses i denna lag	
1. den som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården,	
2. personal som är verksam vid sjukhus och andra vårdinrättningar och som medverkar i hälso- och sjukvård av patienter,	
3. den som i annat fall vid hälso- och sjukvård av patienter biträder en legitimerad yrkesutövare,	
4. apotekspersonal som tillverkar eller expedierar läkemedel eller lämnar råd och upplysningar,	
5. personal vid Giftinformationscentralen som lämnar råd och upplysningar,	
6. personal vid larmcentral och sjukvårdsrådgivning som förmedlar hjälp eller lämnar råd och upplysningar till vårdsökande, och	
7. den som i annat fall enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till denna lag tillhandahåller tjänster inom ett yrke inom hälso- och sjukvården *under ett tillfälligt besök i Sverige* utan att ha svensk legitimation för yrket.	7. den som i annat fall, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till denna lag *och enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats anslutning till den lagen, tillfälligt* tillhandahåller tjänster inom ett yrke inom hälso- och sjukvården utan att ha svensk legitimation för yrket.

Vid tillämpningen av första stycket 1 och 3 jämställs med legitimerad yrkesutövare den som enligt särskilt förordnande har motsvarande behörighet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att andra grupper av yrkesutövare inom hälso- och sjukvården ska omfattas av lagen.

[36] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

4 kap.

4 §

Behörig att utöva yrke som apotekare, barnmorska, läkare, receptarie och tandläkare är endast den som har legitimation för yrket *eller som* särskilt förordnats att utöva det.

Behörig att utöva yrke som apotekare, barnmorska, läkare, receptarie och tandläkare är endast den som

1. har legitimation för yrket,

2. särskilt *har* förordnats att utöva det, *eller*

3. har rätt att tillfälligt tillhandahålla tjänster inom yrket i Sverige enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

5 §

En i 1 § angiven yrkestitel får användas endast av den som har legitimation för yrket eller genomgår föreskriven praktisk tjänstgöring.

Yrkestitlarna apotekare, barnmorska, läkare, sjuksköterska och tandläkare får även användas av den som enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen har rätt att tillfälligt tillhandahålla tjänster inom yrket i Sverige.

6 kap.

18 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fortbildning för hälso- och sjukvårdspersonal.

9 kap.

4 §

Ordföranden får ensam fatta beslut

1. som inte innefattar slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 8 kap. 7 § första stycket eller om tillfällig återkallelse av legitimation eller behörighet enligt 8 kap. 6 §, 7 § andra stycket, 9 § eller 11 §,

2. om återkallelse på egen begäran av legitimation eller behörighet i fall när det inte finns hinder mot återkallelse, *eller*

2. om återkallelse på egen begäran av legitimation eller behörighet i fall när det inte finns hinder mot återkallelse,

3. om återkallelse av legitimation enligt 8 kap. 7 § tredje stycket när den legitimerade inte följt föreläggande om läkarundersökning.	3. om återkallelse av legitimation enligt 8 kap. 7 § tredje stycket när den legitimerade inte följt föreläggande om läkarundersökning, *eller*
	4. om underrättelse enligt 18 §.

Ärenden som har avgjorts enligt första stycket ska anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

	Informationsskyldighet
	18 §
	Om ansvarsnämnden eller en allmän förvaltningsdomstol enligt 8 kap. beslutar om återkallelse av legitimation eller om indragning eller begränsning av förskrivningsrätt, ska ansvarsnämnden besluta att underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz om beslutet eller domen. En sådan underrättelse ska ske senast tre dagar efter den dag då det beslut eller den dom som underrättelsen avser har meddelats. Om detta beslut eller denna dom senare upphör att gälla, ska ansvarsnämnden utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz.
	Underrättelser enligt första stycket ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

10 kap.

12 §

Beslut i frågor som avses i 8 kap. gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.	Beslut i frågor som avses i 8 kap. *och 9 kap. 18 §* gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs[37] i fråga om skollagen (2010:800)

dels att 2 kap. 13 § och 27 kap. 7 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 2 kap. 24 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 kap.	
13 §[38]	
Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.	*Undervisningen får bedrivas endast av den som*
	1. har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning, *eller*
	2. enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen har rätt att tillfälligt tillhandahålla tjänster som lärare eller förskollärare i Sverige.
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att vara behörig att bedriva viss undervisning i skolväsendet.	
Regeringen får även meddela föreskrifter om undantag från kraven på legitimation och behörighet för sådana speciallärare och specialpedagoger som är anställda som lärare i grundsärskolan, specialskolan gymnasiesärskolan eller särskild utbildning för vuxna.	
	24 §
	Om ansvarsnämnden eller en allmän förvaltningsdomstol beslutar att återkalla en legitimation, ska ansvarsnämnden besluta att underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz om beslutet eller domen. En sådan underrättelse ska ske senast tre dagar efter den dag då det beslut eller den dom som underrättelsen avser har medde-

[37] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

[38] Senaste lydelse 2013:823.

lats. Om detta beslut eller denna dom senare upphör att gälla, ska ansvarsnämnden utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz.

Underrättelser enligt första och ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

27 kap.

7 §[39]

Ordföranden får ensam fatta beslut

1. som inte innefattar slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 27 kap. 13 §.

2. om återkallelse på egen begäran av legitimation, *eller*

3. om återkallelse av legitimation när den legitimerade inte följt föreläggande om läkarundersökning.

2. om återkallelse på egen begäran av legitimation,

3. om återkallelse av legitimation när den legitimerade inte följt föreläggande om läkarundersökning, *eller*

4. om underrättelse enligt 2 kap. 24 §.

Ärenden som har avgjorts enligt första stycket ska anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

[39] Senaste lydelse 2011:189.

Förslag till lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Härigenom föreskrivs[40] att 3 § lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §	
I denna lag avses med	
1. vård: de åtgärder och produkter som omfattas av definitionerna i punkterna 2, 3 och 5–9,	
2. hälso- och sjukvård: åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador samt sjuktransporter,	
3. tandvård: åtgärder som avses i 1 § tandvårdslagen (1985:125),	
4. hälso- och sjukvårdspersonal: läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, barnmorska eller farmaceut i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer*, senast ändrat genom kommissionens förordning (EU) nr 213/2011* eller annan person som utövar yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvård som är begränsad till ett reglerat yrke enligt definitionen i artikel 3.1 a i direktiv 2005/36/EG, eller en person som anses som hälso- och sjuk- vårdspersonal enligt den behandlande medlemsstatens lagstiftning,	4. hälso- och sjukvårdspersonal: läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, barnmorska eller farmaceut i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, *i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU,* eller annan person som utövar yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvård som är begränsad till ett reglerat yrke enligt definitionen i artikel 3.1 a i direktiv 2005/36/EG, eller en person som anses som hälso- och sjuk- vårdspersonal enligt den behandlande medlemsstatens lagstiftning,
5. läkemedel: sådana läkemedel som enligt läkemedelslagen (1992:859) är avsedda att tillföras människor,	
6. andra varor: sådana varor som avses i 18 och 20 §§ lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.,	

[40] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

7. hjälpmedel: sådana hjälpmedel som avses i 3 b § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),

8. förbrukningsartiklar: sådana förbrukningsartiklar som avses i 3 d § hälso- och sjukvårdslagen,

9. övriga vårdprodukter: produkter som inte omfattas av definitionerna i punkterna 5–8 men som tillhandahålls vid hälso- och sjukvård eller tandvård och som en patient får vid vårdtillfället.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

Förteckning över remissinstanser avseende betänkandet Yrkeskvalifikationsdirektivet – ett samlat genomförande (SOU 2014:19)

Efter remiss har yttranden över betänkandet avgetts av Kammarrätten i Sundsvall, Förvaltningsrätten i Stockholm, Svenska institutet för europapolitiska studier, Justitiekanslern, Domstolsverket, Rikspolisstyrelsen, Konsumentverket, Migrationsverket, Datainspektionen, Fastighetsmäklarinspektionen, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Kommerskollegium, Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Kustbevakningen, Socialstyrelsen, Inspektionen för vård och omsorg, Läkemedelsverket, Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, Folkhälsomyndigheten, Statens fastighetsverk, Arbetsgivarverket, Länsstyrelsen Skåne län, Länsstyrelsen Stockholms län, Länsstyrelsen Västra Götalands län, Statskontoret, Boverket, Lantmäteriet, Myndigheten för delaktighet, Finansinspektionen, Ekonomistyrningsverket, Statens skolverk, Lärarnas ansvarsnämnd, Statens skolinspektion, Myndigheten för yrkeshögskolan, Universitetskanslersämbetet, Universitets- och högskolerådet, Överklagandenämnden för högskolan, Uppsala universitet, Lunds universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet, Linköpings universitet, Karolinska institutet, Kungl. Tekniska högskolan, Luleå tekniska universitet, Karlstads universitet, Linnéuniversitetet, Örebro universitet, Mittuniversitetet, Blekinge tekniska högskola, Försvarshögskolan, Högskolan i Borås, Högskolan Dalarna, Högskolan i Gävle, Högskolan i Halmstad, Högskolan Kristianstad, Högskolan i Skövde, Högskolan Väst, Malmö högskola, Mälardalens högskola, Chalmers tekniska högskola AB, Stiftelsen Högskolan i Jönköping, Statens jordbruksverk, Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård, Sveriges lantbruksuniversitet, Naturvårdsverket, Strålsäkerhetsmyndigheten, Transportstyrelsen, Patentombudsnämnden, Elsäkerhetsverket, Tillväxtverket, Regelrådet, Riksantikvarieämbetet, Arbetsförmedlingen, Diskrimineringsombudsmannen, Arbetsmiljöverket, Stockholms läns landsting, Västra Götalandsregionen, Apotekarsocieteten, Byggnadsindustrins yrkesnämnd, Djurbranschens yrkesnämnd, Föreningen auktoriserade revisorer, Företagarna, Kontrollansvarigas riksförening, Landsorganisationen i Sverige, Mäklarsamfundet, Privattandläkarna, Revisorsnämnden, Riksföreningen Anställda inom djursjukvården, Svensk sjuksköterskeförening, Svenska Audionomföreningen, Svenska barnmorskeförbundet, Svenska Industrins IP-förening, Svenska Läkaresällskapet, Svenskt Näringsliv, Sveriges advokatsamfund, Sveriges akademikers centralorganisation, Sveriges Apoteksförening, Sveriges facköversättarförening, Sveriges Handelskamrar, Sveriges hantverksråd, Sveriges Kommuner och Landsting, Sveriges Trafikskolors Riksförbund, Sveriges universitets- och högskoleförbund, Tjänstemännens Centralorganisation, Veterinärer i Sverige.

Utanför remisslistan har dessutom Svenska sjukkemistförbundet, Dietisternas riksförbund, Naturvetarna, Förbundet Sveriges arbetsterapeuter,

SRAT, Akademiker inom hälsa, kommunikation och förvaltning, Sveriges Tandläkarförbund, Institutet för språk och folkminnen, Sveriges läkarförbund, Sveriges farmaceuter, Vårdförbundet, Akademikerförbundet SSR, Lärarnas riksförbund och Sveriges ingenjörer inkommit med yttranden.

Riksdagens ombudsmän, Riksrevisionen, Stockholms handelskammare, Myndigheten för vårdanalys, Kammarkollegiet, Folkbildningsrådet, Ersta Sköndal Högskola AB, Sophiahemmet, Ideell förening, Stiftelsen Rödakorshemmet, Bolagsverket, Göteborgs kommun, Malmö kommun, Stockholms kommun, Region Skåne, AAA Certification AB, Brandskyddsföreningen Sverige, Det Norske Veritas, Elbranschens Centrala Yrkesnämnd, Fastighetsmäklarförbundet, Friskolornas riksförbund, Föreningen auktoriserade translatorer, Föreningen Sveriges Byggnadsinspektörer, Företagarförbundet, Hantverkarnas Riksorganisation, Kiropraktiska föreningen i Sverige, Kiwa Sverige, Nordcert, Optikbranschen, Optikerförbundet, Räddningstjänsten Storgöteborgs dykarskola, Språkrådet, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut, Svensk djursjukvård, Svenska bergsguideorganisationen, Svenska hovslagareföreningen, Svenska naprapatförbundet, Svenska patentombudsföreningen, Svenska Taxiförbundet, Sveriges auktoriserade tolkar, Sveriges förenade studentkårer, Sveriges ortopedingenjörers förening, Sveriges skorstensfejarmästares riksförbund, Säkerhetsbranschen, Tolkserviceråded och Yrkeshögskoleförbundet har beretts tillfälle att avge yttrande men har avstått från att yttra sig.

Sammanfattning av remisspromemoria med förslag till ytterligare lagändringar om tillfällig yrkesutövning till följd av yrkeskvalifikationsdirektivet (U2014/02885/UH)

Promemorians förslag

I promemorian föreslås att läkare, tandläkare och sjuksköterskor ska ha rätt att använda en specialisttitel även i de fall det framgår av särskilda föreskrifter. Vidare föreslås att regeringen ska få meddela föreskrifter om vilken yrkestitel eller specialisttitel som ska användas av den som har rätt att tillfälligt utöva yrket i Sverige.

Skälen för förslagen

Som nämnts ovan ska, enligt artikel 7.3 i yrkeskvalifikationsdirektivet, tillfälligt utövande av yrken som omfattas av bestämmelserna om samordning av minimikraven för utbildning ske under den yrkestitel som används i den mottagande staten. Av artikel 7.4 sjätte stycket följer emellertid därutöver att även tillfälliga yrkesutövare vars yrkeskvalifikationer har kontrollerats på förhand ska utöva yrket under den mottagande medlemsstatens yrkestitel.

Utredningen har inte lämnat något förslag när det gäller användandet av yrkestitlar för tillfälliga yrkesutövare som har förhandskontrollerats. Utredningen har inte heller föreslagit några ändringar som gör det möjligt för en tillfällig yrkesutövare att använda en skyddad specialisttitel som avses i 4 kap. 8 och 9 §§ PSL och som får anses som en yrkestitel enligt artikel 7.3 och 7.4.

I syfte att kunna genomföra direktivet på ett korrekt sätt i fråga om användandet av yrkes- och specialisttitlar för tillfälliga yrkesutövare föreslås ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om vilken yrkestitel eller specialisttitel som ska användas av den som har rätt att tillfälligt utöva yrket i Sverige. De materiella bestämmelserna, som möjliggörs genom bemyndigandet och som ska utformas i enlighet med artikel 7.3 och 7.4, bör placeras i patientsäkerhetsförordningen.

Det föreslås vidare att bestämmelserna om skyddad specialisttitel i 4 kap. 8 och 9 §§ PSL ändras på så sätt att det blir tillåtet att använda en specialisttitel även i de fall det föreskrivs särskilt, dvs. om det följer av nämnda bestämmelser i patientsäkerhetsförordningen.

Konsekvenser av förslagen

Förslagen bedöms inte få några ekonomiska eller administrativa konsekvenser.

Remisspromemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

Härigenom föreskrivs i fråga om patientsäkerhetslagen (2010:659)
dels att 4 kap. 8 och 9 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 4 kap. 13 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4 kap.	
8 §	
En legitimerad läkare eller tandläkare som har gått igenom viss vidareutbildning ska efter ansökan få bevis om specialistkompetens.	
En läkare eller tandläkare *får* ange att han eller hon har specialistkompetens inom specialiteten i sitt yrke endast om han eller hon har sådan kompetens.	*Om inte annat särskilt föreskrivs får en* läkare eller tandläkare ange att han eller hon har specialistkompetens inom specialiteten i sitt yrke endast om han eller hon har sådan kompetens.
9 §	
En sjuksköterska *får* använda en titel som motsvaras av en specialistsjuksköterskeexamen endast om han eller hon har avlagt en sådan examen.	*Om inte annat särskilt föreskrivs får en* sjuksköterska använda en titel som motsvaras av en specialistsjuksköterskeexamen endast om han eller hon har avlagt en sådan examen.
	13 §
	Regeringen får meddela föreskrifter om vilken yrkestitel som ska användas av den som har rätt att tillfälligt utöva yrket i Sverige enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

Förteckning över remissinstanser avseende remisspromemorian med förslag till ytterligare lagändringar om tillfällig yrkesutövning till följd av yrkeskvalifikationsdirektivet (U2014/02885/UH)

Efter remiss har yttranden över promemorian avgetts av Kommerskollegium, Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting, Sveriges Läkarförbund, Sveriges Tandläkarförbund, Vårdförbundet.

Utanför remisslistan har dessutom Svensk sjuksköterskeförening inkommit med ett yttrande.

Lagrådsremissens lagförslag

Förslag till lag om erkännande av yrkeskvalifikationer

Härigenom föreskrivs[1] följande.

Syfte och tillämpningsområde

1 § Genom denna lag genomförs allmänna bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (yrkeskvalifikationsdirektivet), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

Särskilda bestämmelser som genomför delar av yrkeskvalifikationsdirektivet som endast rör vissa reglerade yrken finns i de författningar där utövandet av dessa yrken regleras.

2 § Denna lag innehåller bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och om erkännande av yrkeskvalifikationer för den som vill utöva ett reglerat yrke i Sverige, som anställd eller som egenföretagare, och som har förvärvat yrkeskvalifikationer eller fått dem erkända i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz.

I 18 och 19 §§ finns även bestämmelser om

1. erkännande av yrkespraktik gjord i en annan stat inom EES eller i Schweiz, och
2. europeiskt yrkeskort för den som vill utöva ett reglerat yrke i någon annan stat inom EES eller i Schweiz.

3 § Denna lag gäller inte för den som vill utöva ett reglerat yrke som

1. innebär anställning i offentlig tjänst, eller
2. är förenat med offentlig maktutövning.

4 § Denna lag gäller inte för ett reglerat yrke om det i en annan lag eller författning finns särskilda bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer för det yrket och om de bestämmelserna grundar sig på andra bindande rättsakter antagna inom Europeiska unionen än yrkeskvalifikationsdirektivet.

Denna lag gäller inte heller för advokatyrket. Bestämmelser som i fråga om det yrket genomför yrkeskvalifikationsdirektivet i tillämpliga delar finns i rättegångsbalken.

Uttryck i lagen

5 § I denna lag avses med

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

1. *yrkesutövare:* den som vill utöva ett reglerat yrke i Sverige, som anställd eller som egenföretagare, och som har förvärvat yrkeskvalifikationer eller fått dem erkända i en annan stat inom EES eller i Schweiz,

2. *reglerat yrke:* yrkesverksamhet där det genom lag, förordning eller andra föreskrifter, direkt eller indirekt, krävs bestämda yrkeskvalifikationer för att få tillträde till eller utöva verksamheten eller någon form av denna eller använda en viss yrkestitel,

3. *yrkeskvalifikationer:* kvalifikationer som intygas i ett bevis på formella kvalifikationer, ett kompetensbevis eller yrkeserfarenhet,

4. *bevis på formella kvalifikationer:* ett examens-, utbildnings- eller annat behörighetsbevis som antingen har utfärdats av en myndighet eller ett organ som har utsetts av en stat inom EES eller Schweiz och som avser en yrkesutbildning som huvudsakligen har ägt rum i någon av dessa stater eller som har utfärdats i en annan stat om innehavaren har tre års yrkeserfarenhet inom det berörda yrket i en stat inom EES eller i Schweiz och beviset har erkänts av den staten,

5. *kompetensbevis:* ett bevis som har utfärdats av en myndighet eller ett organ som har utsetts av en stat inom EES eller Schweiz och som avser

a) en utbildning som inte utgör en del av ett examens- eller utbildningsbevis över en utbildning inom grundskolan, gymnasieskolan eller eftergymnasial utbildning,

b) ett särskilt prov som inte föregås av någon utbildning, eller

c) yrkesutövning i en stat inom EES eller i Schweiz på heltid under tre år i följd eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren,

6. *yrkeserfarenhet:* faktiskt och lagligt utövande av det berörda yrket i en stat inom EES eller i Schweiz,

7. *reglerad utbildning:* all utbildning som särskilt utformats för ett visst yrke och som omfattar en eller flera kurser som vid behov kompletteras genom sådan yrkesutbildning, provtjänstgöring eller yrkesutövning som har fastställts i författning eller som övervakas eller har godkänts av en myndighet,

8. *yrkespraktik:* en period med praktik som sker under handledning, förutsatt att den utgör ett villkor för tillträde till ett reglerat yrke, och som äger rum under eller efter en avslutad utbildning som leder till ett examensbevis,

9. *europeiskt yrkeskort:* ett elektroniskt bevis på antingen att innehavaren uppfyller alla villkor för att tillfälligt utöva yrket i en stat inom EES eller i Schweiz eller att innehavarens yrkeskvalifikationer har erkänts för etablering i en sådan stat,

10. *automatiskt erkännande*: erkännande av yrkeskvalifikationer utan bedömning av kvalifikationernas innehåll eller jämförelse med svenska kvalifikationer,

11. *lagligen etablerad:* som uppfyller alla krav för att utöva ett yrke och som stadigvarande utövar yrket som anställd eller egenföretagare,

12. *gemensam utbildningsram:* en uppsättning minimikrav för kunskaper, färdigheter och kompetenser som behövs för att utöva ett specifikt yrke och som gäller i flera stater inom EES samt, i förekommande fall, i Schweiz, och

13. *gemensamt utbildningsprov:* ett standardiserat lämplighetsprov som finns tillgängligt i flera stater inom EES samt, i förekommande fall, i

Schweiz och är reserverat för innehavaren av en särskild yrkeskvalifikation.

Tillfällig yrkesutövning i Sverige

6 § En yrkesutövare har rätt att tillfälligt utöva ett reglerat yrke i Sverige, om yrkesutövaren är lagligen etablerad i en annan stat inom EES eller i Schweiz för att där utöva samma yrke och yrket är reglerat i etableringsstaten.

Om yrket inte är reglerat i den stat där yrkesutövaren är lagligen etablerad, förutsätter rätten att tillfälligt utöva ett reglerat yrke i Sverige att yrkesutövaren har utövat yrket i minst ett år i en eller flera andra stater inom EES eller i Schweiz under de tio år som föregår utövandet av yrket i Sverige.

Yrkeserfarenhet enligt andra stycket får dock inte krävas som förutsättning för tillfällig yrkesutövning i Sverige, om utbildningen för yrket är reglerad i etableringsstaten.

7 § Bestämmelser om tillsyn och disciplinåtgärder som omfattar tillfällig yrkesutövning finns i de författningar där utövandet av yrket regleras.

Etablering i Sverige

Innebörden av ett erkännande av yrkeskvalifikationer

8 § Ett erkännande av yrkeskvalifikationer i de fall som avses i 10–16 §§ ger yrkesutövaren rätt till tillträde till ett reglerat yrke i Sverige som yrkesutövaren är behörig att utöva i en annan stat inom EES eller i Schweiz och därmed rätt att utöva det yrket på samma villkor som om yrkesutövaren hade förvärvat sina yrkeskvalifikationer här i landet.

Ett erkännande enligt första stycket sker genom beslut om

1. erkännande av yrkeskvalifikationer, eller
2. utfärdande av ett europeiskt yrkeskort, förutsatt att Europeiska kommissionen har antagit genomförandeakter om yrkeskortet.

Den generella ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer

9 § Bestämmelserna i 10 och 11 §§ om den generella ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer gäller för alla reglerade yrken som inte omfattas av någon annan ordning för erkännande enligt denna lag och för de yrkesutövare som inte uppfyller villkoren för någon annan ordning för erkännande enligt denna lag.

10 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas om yrkesutövaren innehar det kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som krävs av en annan stat inom EES eller av Schweiz för tillträde till eller utövande av yrket inom dess territorium och yrket är reglerat i den staten.

En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska även erkännas om yrkesutövaren

1. på heltid i ett år eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren har utövat yrket i en annan stat inom EES eller i Schweiz och yrket inte är reglerat i den staten, och

2. har ett eller flera kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer utfärdat av en annan stat inom EES eller av Schweiz och yrket inte är reglerat i den staten.

Yrkeserfarenhet enligt andra stycket 1 får inte krävas som förutsättning för ett erkännande om beviset på formella kvalifikationer enligt andra stycket 2 avser en reglerad utbildning.

11 § Ett erkännande enligt 10 § förutsätter en bedömning av yrkesutövarens yrkeskvalifikationer. Bedömningen kan, i de fall det särskilt föreskrivs, medföra att ett erkännande av yrkeskvalifikationerna villkoras, begränsas eller nekas.

Automatiskt erkännande av yrkeserfarenhet vid samordnade krav på yrkeserfarenhet

12 § Om ett yrke är reglerat endast genom att det ställs krav på kunskap och förmåga av allmän, affärsmässig eller yrkesmässig art för tillträde till eller utövande av någon av de verksamheter som anges i bilaga IV till yrkeskvalifikationsdirektivet, ska en yrkesutövares yrkeserfarenhet som innebär utövande av verksamheten i en annan stat inom EES eller i Schweiz i enlighet med det som anges i artikel 17, 18 eller 19 i yrkeskvalifikationsdirektivet erkännas automatiskt.

Automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer vid samordnade krav på utbildning

13 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer som ger rätt att i en annan stat inom EES eller i Schweiz utöva yrkesverksamhet som apotekare, barnmorska, läkare, specialistläkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare eller specialisttandläkare, ska erkännas automatiskt i de fall som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till patientsäkerhetslagen (2010:659).

14 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer som ger rätt att i en annan stat inom EES eller i Schweiz utöva yrkesverksamhet som veterinär, ska erkännas automatiskt i de fall som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

Automatiskt erkännande vid gemensamma utbildningsprinciper

15 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas automatiskt om yrkesutövaren har ett bevis på yrkeskvalifikationer som har förvärvats på grundval av en gemensam utbildningsram som har fastställts i en delegerad akt och antagits av Europeiska kommissionen enligt artikel 49a i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Första stycket gäller endast om Sverige har infört den gemensamma utbildningsramen.

16 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas automatiskt om yrkeskvalifikationerna har godkänts i en annan stat inom EES eller i Schweiz vid ett gemensamt utbildningsprov vars innehåll har fastställts i en delegerad akt och antagits av Europeiska kommissionen enligt artikel 49b i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Första stycket gäller endast om det gemensamma utbildningsprovet anordnas även i Sverige.

Kunskaper i svenska språket

17 § Vid bedömningen av om en yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas får yrkesutövarens kunskaper i svenska språket endast beaktas om kunskaperna utgör en del av yrkeskvalifikationerna.

Om kunskaper i svenska språket inte utgör en del av yrkeskvalifikationerna, får kunskaperna kontrolleras om det i det enskilda fallet finns allvarliga och konkreta tvivel om att en yrkesutövare har de kunskaper i svenska språket som är nödvändiga för yrket. En sådan kontroll får utföras först efter det att yrkeskvalifikationerna har erkänts.

Yrkespraktik

18 § Om den som har förvärvat yrkeskvalifikationer i Sverige vill utöva ett reglerat yrke här i landet som kräver viss yrkespraktik, ska yrkespraktik gjord i en annan stat inom EES eller i Schweiz erkännas i Sverige om de förutsättningar för yrkespraktik är uppfyllda som anges i de författningar där yrket regleras.

Europeiskt yrkeskort

19 § Den som är lagligen etablerad i Sverige och vill utöva ett reglerat yrke i någon annan stat inom EES eller i Schweiz har rätt att ansöka om ett europeiskt yrkeskort. Rätten att ansöka om ett europeiskt yrkeskort gäller även den som inte är lagligen etablerad i någon stat inom EES eller i Schweiz men som har förvärvat yrkeskvalifikationer i Sverige.

Första stycket gäller endast om Europeiska kommissionen har antagit genomförandeakter som rör yrket i enlighet med artikel 4a i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Övriga bestämmelser

Sekretess

20 § Bestämmelser om sekretess för uppgifter som hänför sig till ärenden om erkännande av yrkeskvalifikationer finns i 28 kap. 16 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Bemyndiganden

21 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet.

Beslutsförfarande och myndighetsuppgifter

22 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om

1. förfarandet för beslut enligt denna lag, och
2. vilka myndigheter som utför de olika uppgifter som följer av yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet.

Besluts giltighet och överklagande

23 § Beslut enligt denna lag gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.

24 § Beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om lagen (1974:191) om bevakningsföretag[2]

dels att 3 b och 4 a §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 4 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	3 b §[3]
En enskild person som tillfälligt bedriver bevakningsverksamhet eller utbildning i Sverige har, *utan hinder av* 3 §, auktorisation för verksamheten om han eller hon	En enskild person som tillfälligt bedriver bevakningsverksamhet eller utbildning i Sverige har, *trots* 3 §, auktorisation för verksamheten om han eller hon
1. har gett in en fullständig förhandsanmälan,	
2. uppfyller de villkor för *auktorisation av tillfällig verksamhet som gäller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, samt*	2. uppfyller de villkor för *tillfällig yrkesutövning som gäller enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen*, *och*
3. har underrättats skriftligen om att förutsättningarna enligt 1 och 2 är uppfyllda.	
Vad som nu har föreskrivits gäller dock endast den som	
1. är behörig att bedriva bevakningsverksamhet eller utbildning i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, eller	
2. under minst två år av de senaste tio åren har bedrivit sådan verksamhet i den andra staten, om inte yrket är reglerat där.	

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.
[2] Lagen omtryckt 1989:148.
[3] Senaste lydelse 2009:311. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på att en person ska ha underrättats enligt första stycket 3 för att ha auktorisation.

4 a §[4]

Den som hos ett auktoriserat bevakningsföretag tillfälligt arbetar i Sverige är, *utan hinder av* 4 §, godkänd för arbetet om han eller hon

1. har gett in en fullständig förhandsanmälan,

2. uppfyller de villkor för *godkännande vid tillfälligt arbete som gäller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, samt*

3. har underrättats skriftligen om att förutsättningarna enligt 1 och 2 är uppfyllda.

Vad som nu har föreskrivits gäller dock endast den som

1. är behörig att arbeta i sådan verksamhet som omfattas av denna lag i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, eller

2. under minst två år av de senaste tio åren har arbetat i sådan verksamhet i den andra staten, om inte yrket är reglerat där.

Den som hos ett auktoriserat bevakningsföretag tillfälligt arbetar i Sverige är, *trots* 4 §, godkänd för arbetet om han eller hon

2. uppfyller de villkor för *tillfällig yrkesutövning som gäller enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen*, *och*

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på att en person ska ha underrättats enligt första stycket 3 för att vara godkänd.

4 b §

Bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de före-

[4] Senaste lydelse 2009:311. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

skrifter som meddelas i anslutning till den lagen.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om socialtjänstlagen (2001:453)
dels att nuvarande 3 kap. 3 b § ska betecknas 3 kap. 3 c §,
dels att 3 kap. 3 a § och den nya 3 kap. 3 c § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 3 kap. 3 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 kap.	
3 a §[2]	
Socialnämnden ska se till att det finns rutiner för att förebygga, upptäcka och åtgärda risker och missförhållanden inom socialtjänstens verksamhet rörande barn och ungdom.	
Socialnämnden ska använda handläggare som har avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på grundnivå i högskolan eller som har *utländsk utbildning som erkänts enligt 3 b § andra* stycket för utförande av sådana uppgifter inom socialtjänsten rörande barn och ungdom som innefattar	Socialnämnden ska använda handläggare som har avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på *minst* grundnivå i högskolan eller som har *sådana utländska yrkeskvalifikationer som avses i 3 b eller 3 c §* för utförande av sådana uppgifter inom socialtjänsten rörande barn och ungdom som innefattar
1. bedömning av om utredning ska inledas,	
2. utredning och bedömning av behovet av insatser eller andra åtgärder, eller	
3. uppföljning av beslutade insatser.	
Socialnämnden ansvarar för att den handläggare som självständigt utför arbetsuppgifter som avses i andra stycket har tillräcklig erfarenhet för uppgiften.	
	3 b §
	Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.
[2] Senaste lydelse 2013:1146.

	eller i Schweiz finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.
3 b § *Socialnämnden får använda handläggare med utländsk utbildning för utförande av de uppgifter som anges i 3 a § andra stycket,* om utbildningen ensam eller tillsammans med yrkeslivserfarenhet motsvarar svensk socionomexamen eller annan relevant examen på grundnivå i högskolan.	*3 c §*[3] *För utförande av de uppgifter som anges i 3 a § andra stycket, får socialnämnden även använda handläggare som har annan utländsk utbildning än sådan som avses i 3 b §,* om utbildningen ensam eller tillsammans med yrkeslivserfarenhet motsvarar svensk socionomexamen eller annan relevant examen på *minst* grundnivå i högskolan.

Den myndighet som regeringen bestämmer får i enskilda fall bedöma om kraven enligt första stycket är uppfyllda.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

[3] Senaste lydelse av tidigare 3 kap. 3 b § 2013:1146.

Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

dels att 3 kap. 9 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 3 kap. 9 § ska utgå,

dels att 1 kap. 4 §, 3 kap. 1, 3, 4, 5 och 6 §§, 7 kap. 3 § och 8 kap. 9 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 3 kap. 1 a, 5 a och 6 a §§ och 7 kap. 16 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	
4 §[2]	
Med djurhälsopersonal avses i denna lag personer som utövar verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och som	
1. har legitimation enligt 3 kap. 1 §,	
2. har godkännande enligt 3 kap. 5 eller 6 §,	
3. enligt *föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 kap. 9 § tillhandahåller tjänster inom yrket under ett tillfälligt besök* i Sverige, eller	3. enligt *lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen tillfälligt utövar yrket* i Sverige, eller
4. har ett sådant särskilt tillstånd som avses i 3 kap. 7 a § att utöva ett yrke inom djurens hälso- och sjukvård.	
3 kap.	
1 §	
Legitimation för yrket ska efter ansökan meddelas den som har avlagt	
1. veterinärexamen i Sverige (yrkestitel veterinär),	
2. examen i djuromvårdnad från högskoleutbildning på grundnivå enligt föreskrifter meddelade med stöd av andra stycket (yrkestitel djursjukskötare).	
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om legitimation för den som har avlagt examen i djuromvårdnad och för	Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om legitimation för den som har avlagt examen i djuromvårdnad och för

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

[2] Senaste lydelse 2012:465.

den som har genomgått utbildning utomlands.	den som har genomgått utbildning utomlands *i andra fall än de som omfattas av de föreskrifter som avses i 1 a §.*

Legitimation får inte meddelas om förhållandena är sådana att legitimationen skulle ha återkallats enligt bestämmelserna i 6 kap. om sökanden varit legitimerad.

1 a §

Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz och som omfattar yrkena veterinär och djursjukskötare finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.

Bestämmelser om automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer som avser veterinäryrket finns även i föreskrifter som har meddelats i anslutning till denna lag.

3 §[3]

Behörig att utöva yrke som veterinär är endast den som *har*	Behörig att utöva yrke som veterinär är endast den som
1. legitimation för yrket enligt 1 §,	1. *har* legitimation för yrket enligt 1 §,
2. *rätt till sådan yrkesutövning enligt föreskrifter meddelade med stöd av 9 §*, eller	2. *tillfälligt utövar yrket i Sverige enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen*, eller
3. ett sådant särskilt tillstånd som avses i 7 a § första stycket att utöva veterinäryrket.	3. *har* ett sådant särskilt tillstånd som avses i 7 a § första stycket att utöva veterinäryrket.

[3] Senaste lydelse 2012:465.

4 §[4]

En yrkestitel enligt 1 § (skyddad yrkestitel) får användas i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård endast av den som

1. enligt nämnda paragraf har legitimation för yrket,

2. *enligt föreskrifter meddelade med stöd av 9 § har rätt att utöva veterinäryrket*, eller

2. *tillfälligt utövar veterinäryrket i Sverige enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen*, eller

3. har ett sådant särskilt tillstånd som avses i 7 a § första stycket att utöva yrke som veterinär eller djursjukskötare.

Den som saknar behörighet att använda en skyddad yrkestitel får inte heller använda en titel som kan förväxlas med en sådan.

5 §

Godkännande som hovslagare får meddelas efter ansökan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken utbildning eller praktisk erfarenhet som krävs för sådant godkännande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken utbildning eller praktisk erfarenhet som krävs för sådant godkännande *i andra fall än de som omfattas av de föreskrifter som avses i 5 a §*.

Beteckningen godkänd hovslagare får i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård användas endast av den som fått godkännande enligt första stycket.

5 a §

Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom EES eller i Schweiz och som omfattar godkända hovslagare finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.

[4] Senaste lydelse 2012:465.

6 §[5]

Den som har legitimation enligt patientsäkerhetslagen (2010:659) får efter ansökan godkännas för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka yrken som kan komma i fråga för godkännande enligt första stycket, och

2. vilken utbildning eller praktisk erfarenhet som krävs för sådant godkännande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får även meddela föreskrifter om godkännande för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård för den som har genomgått utbildning utomlands eller har behörighet att utöva yrket i ett annat land.	Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får även meddela föreskrifter om godkännande för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård för den som har genomgått utbildning utomlands eller har behörighet att utöva yrket i ett annat land *i andra fall än de som omfattas av de föreskrifter som avses i 6 a §.*

Beteckningen godkänd för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård får i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård användas endast av den som fått godkännande enligt första stycket.

	6 a §
	Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom EES eller i Schweiz och som omfattar de yrken som avses i 6 § finns i lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.

7 kap.

3 §

Ansvarsnämnden är beslutför med ordföranden och minst fem andra ledamöter.

Ordföranden får ensam fatta beslut

1. som innebär att ett ärende av-	1. som innebär att ett ärende av-

[5] Senaste lydelse 2010:678.

görs i sak, om det är uppenbart att ärendet inte kan leda till någon påföljd och om ärendet inte heller rör ansökan om att återfå legitimation eller annan behörighet, *eller*	görs i sak, om det är uppenbart att ärendet inte kan leda till någon påföljd och om ärendet inte heller rör ansökan om att återfå legitimation eller annan behörighet,
2. som inte innefattar ett slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 6 kap. 7 § första stycket eller om tillfällig indragning eller begränsning enligt 6 kap. 9 § eller om utdömande av vite enligt 11 § andra stycket i detta kapitel.	2. som inte innefattar ett slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 6 kap. 7 § första stycket eller om tillfällig indragning eller begränsning enligt 6 kap. 9 § eller om utdömande av vite enligt 11 § andra stycket i detta kapitel, *eller*
	3. om underrättelse enligt 16 § i detta kapitel.

Ärenden som har avgjorts av ordföranden ensam ska anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

16 §

Om ansvarsnämnden eller en allmän förvaltningsdomstol beslutar om återkallelse av legitimation eller annan behörighet som avser en veterinär enligt 6 kap. 6 § eller begränsning av förskrivningsrätt enligt 6 kap. 8 §, ska ansvarsnämnden besluta att underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz om beslutet eller domen. Myndigheterna ska underrättas senast tre dagar efter den dag då beslutet eller domen har meddelats. Om detta beslut eller denna dom senare upphör att gälla, ska ansvarsnämnden utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz.

Underrättelser enligt första stycket ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

8 kap.

9 §

Beslut i frågor som avses i 6 kap. 5–10 §§ gäller omedelbart om inte annat anges i beslutet.	Beslut i frågor som avses i 6 kap. 5–10 §§ *och 7 kap. 16 §* gäller omedelbart om inte annat anges i beslutet.

Har en domstol efter överklagande beslutat om inhibition av ett beslut om prövotid, men därefter ändå fastställt beslutet, ska den tid under vilken beslutet varit inhiberat räknas av från prövotiden.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs[1] att det i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska införas en ny paragraf, 28 kap. 16 a §, och närmast före 28 kap. 16 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	28 kap.
	Erkännande av utländska yrkeskvalifikationer
	16 a §
	Sekretess gäller för uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som hänför sig till ärende enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.
	Sekretessen gäller inte beslut i ärendet.
	För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om patientsäkerhetslagen (2010:659)

dels att 8 kap. 5 § ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 4 §, 4 kap. 8 och 9 §§, 9 kap. 4 § och 10 kap. 12 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 9 kap. 18 §, och närmast före 9 kap. 18 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	
4 §	
Med hälso- och sjukvårdspersonal avses i denna lag	
1. den som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården,	
2. personal som är verksam vid sjukhus och andra vårdinrättningar och som medverkar i hälso- och sjukvård av patienter,	
3. den som i annat fall vid hälso- och sjukvård av patienter biträder en legitimerad yrkesutövare,	
4. apotekspersonal som tillverkar eller expedierar läkemedel eller lämnar råd och upplysningar,	
5. personal vid Giftinformationscentralen som lämnar råd och upplysningar,	5. personal vid Giftinformationscentralen som lämnar råd och upplysningar, *och*
6. personal vid larmcentral och sjukvårdsrådgivning som förmedlar hjälp eller lämnar råd och upplysningar till vårdsökande*, och*	6. personal vid larmcentral och sjukvårdsrådgivning som förmedlar hjälp eller lämnar råd och upplysningar till vårdsökande.
7. den som i annat fall enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till denna lag tillhandahåller tjänster inom ett yrke inom hälso- och sjukvården under ett tillfälligt besök i Sverige utan att ha svensk legitimation för yrket.	

Vid tillämpningen av första stycket 1 och 3 jämställs med legitimerad yrkesutövare den som enligt särskilt förordnande har motsvarande behörighet.

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

Regeringen får meddela föreskrifter om att andra grupper av yrkesutövare inom hälso- och sjukvården ska omfattas av lagen.

4 kap.

8 §

En legitimerad läkare eller tandläkare som har gått igenom viss vidareutbildning ska efter ansökan få bevis om specialistkompetens.

En läkare eller tandläkare *får* ange att han eller hon har specialistkompetens inom specialiteten i sitt yrke endast om han eller hon har *sådan kompetens*.

Om inte annat särskilt föreskrivs, får en läkare eller tandläkare ange att han eller hon har specialistkompetens inom specialiteten i sitt yrke endast om han eller hon har *ett bevis om specialistkompetens enligt första stycket*.

9 §

En sjuksköterska *får* använda en titel som motsvaras av en specialistsjuksköterskeexamen endast om han eller hon har avlagt en sådan examen.

Om inte annat särskilt föreskrivs, får en sjuksköterska använda en titel som motsvaras av en specialistsjuksköterskeexamen endast om han eller hon har avlagt en sådan examen.

9 kap.

4 §

Ordföranden får ensam fatta beslut

1. som inte innefattar slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 8 kap. 7 § första stycket eller om tillfällig återkallelse av legitimation eller behörighet enligt 8 kap. 6 §, 7 § andra stycket, 9 § eller 11 §,

2. om återkallelse på egen begäran av legitimation eller behörighet i fall när det inte finns hinder mot återkallelse, *eller*

3. om återkallelse av legitimation enligt 8 kap. 7 § tredje stycket när den legitimerade inte följt föreläggande om läkarundersökning.

2. om återkallelse på egen begäran av legitimation eller behörighet i fall när det inte finns hinder mot återkallelse,

3. om återkallelse av legitimation enligt 8 kap. 7 § tredje stycket när den legitimerade inte följt föreläggande om läkarundersökning, *eller*

4. om underrättelse enligt 18 §.

Ärenden som har avgjorts enligt första stycket ska anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

Informationsskyldighet

18 §

Om ansvarsnämnden eller en allmän förvaltningsdomstol enligt 8 kap. beslutar om återkallelse av legitimation, prövotid eller om indragning eller begränsning av förskrivningsrätt, ska ansvarsnämnden besluta att underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och i Schweiz om beslutet eller domen. Myndigheterna ska underrättas senast tre dagar efter den dag då beslutet eller domen har meddelats. Om detta beslut eller denna dom senare upphör att gälla, ska ansvarsnämnden utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz.

Underrättelser enligt första stycket ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

10 kap.

12 §

Beslut i frågor som avses i 8 kap. gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.	Beslut i frågor som avses i 8 kap. *och 9 kap. 18 §* gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om skollagen (2010:800)
dels att 27 kap. 7 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 24 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	2 kap.
	24 §[2]
	Om ansvarsnämnden eller en allmän förvaltningsdomstol beslutar att återkalla en legitimation, ska ansvarsnämnden besluta att underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och i Schweiz om beslutet eller domen. Myndigheterna ska underrättas senast tre dagar efter den dag då det beslut eller den dom som underrättelsen avser har meddelats. Om detta beslut eller denna dom senare upphör att gälla, ska ansvarsnämnden utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz.
	Underrättelser enligt första stycket ska ske via informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.
[2] Tidigare 24 § upphävd genom 2013:530.

27 kap.

7 §[3]

Ordföranden får ensam fatta beslut

1. som inte innefattar slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 27 kap. 13 §,

2. om återkallelse på egen begäran av legitimation, *eller*

3. om återkallelse av legitimation när den legitimerade inte följt föreläggande om läkarundersökning.

2. om återkallelse på egen begäran av legitimation,

3. om återkallelse av legitimation när den legitimerade inte följt föreläggande om läkarundersökning, *eller*

4. om underrättelse enligt 2 kap. 24 §.

Ärenden som har avgjorts enligt första stycket ska anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

[3] Senaste lydelse 2011:189.

Förslag till lag om ändring i taxitrafiklagen (2012:211)

Härigenom föreskrivs[1] att 3 kap. 1 §, 4 kap. 16 § och 5 kap. 4 § taxitrafiklagen (2012:211) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 kap.	
1 §	
En personbil eller en lätt lastbil får föras i taxitrafik endast av den som har en giltig taxiförarlegitimation.	En personbil eller en lätt lastbil får föras i taxitrafik endast av den som *1.* har en giltig taxiförarlegitimation*, eller* *2. tillfälligt utövar taxiföraryrket i Sverige enligt lagen (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.*
4 kap.	
16 §	
Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över att tillståndshavare bedriver verksamheten i enlighet med denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. *Myndigheten utövar också tillsyn över att en innehavare av taxiförarlegitimation uppfyller de krav som gäller för legitimationen.*	Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över att tillståndshavare bedriver verksamheten i enlighet med denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. *Myndigheten utövar också tillsyn över att innehavare av taxiförarlegitimation och de tillfälliga yrkesutövare som avses i 3 kap. 1 § 2 uppfyller de krav som gäller för att få utöva yrket.*

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

5 kap.
4 §

Den som i strid mot 3 kap. 1 § uppsåtligen för ett fordon *utan att inneha taxiförarlegitimation* döms till böter eller fängelse i högst sex månader.	Den som i strid mot 3 kap. 1 § uppsåtligen för ett fordon döms till böter eller fängelse i högst sex månader.
Till samma straff döms en tillståndshavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid mot 3 kap. 1 § anlitar förare som saknar taxiförarlegitimation.	Till samma straff döms en tillståndshavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid mot 3 kap. 1 § anlitar förare som saknar taxiförarlegitimation *eller rätt att tillfälligt utöva taxiföraryrket.*

En förare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot villkor som har meddelats för taxiförarlegitimationen döms till böter.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

Förslag till lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Härigenom föreskrivs[1] att 3 § lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2015:330	*Föreslagen lydelse*
3 §	
I denna lag avses med	
1. *vård:* de åtgärder och produkter som omfattas av definitionerna i punkterna 2, 3 och 5–9,	
2. *hälso- och sjukvård:* åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador samt sjuktransporter,	
3. *tandvård:* åtgärder som avses i 1 § tandvårdslagen (1985:125),	
4. *hälso- och sjukvårdspersonal:* läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, barnmorska eller farmaceut i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer eller annan person som utövar yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvård som är begränsad till ett reglerat yrke enligt definitionen i artikel 3.1 a i direktiv 2005/36/EG, eller en person som anses som hälso- och sjukvårdspersonal enligt den behandlande medlemsstatens lagstiftning,	4. *hälso- och sjukvårdspersonal:* läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, barnmorska eller farmaceut i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, *i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU,* eller annan person som utövar yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvård som är begränsad till ett reglerat yrke enligt definitionen i artikel 3.1 a i direktiv 2005/36/EG, eller en person som anses som hälso- och sjukvårdspersonal enligt den behandlande medlemsstatens lagstiftning,
5. *läkemedel:* sådana läkemedel som enligt läkemedelslagen (2015:315) är avsedda att tillföras människor,	

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

6. *andra varor:* sådana varor som avses i 18 och 20 §§ lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.,

7. *hjälpmedel:* sådana hjälpmedel som avses i 3 b § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),

8. *förbrukningsartiklar:* sådana förbrukningsartiklar som avses i 3 d § hälso- och sjukvårdslagen,

9. *övriga vårdprodukter:* produkter som inte omfattas av definitionerna i punkterna 5–8 men som tillhandahålls vid hälso- och sjukvård eller tandvård och som en patient får vid vårdtillfället.

Denna lag träder i kraft den 18 januari 2016.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2015-09-24

Närvarande: F.d. justitieråden Lennart Hamberg och Olle Stenman samt justitierådet Agneta Bäcklund.

Genomförande av det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet

Enligt en lagrådsremiss den 20 augusti 2015 (Utbildningsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om erkännande av yrkeskvalifikationer,
2. lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag,
3. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),
4. lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård,
5. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
6. lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659),
7. lag om ändring i skollagen (2010:800),
8. lag om ändring i taxitrafiklagen (2012:211),
9. lag om ändring i lagen (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementssekreterarna Anita Stawarz och Johanna Wockatz.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

De i lagrådsremissen lämnade förslagen, bl.a. till en ny lag om erkännande av yrkeskvalifikationer (erkännandelagen), syftar till att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om yrkeskvalifikationer samt, bl.a., rådets direktiv 2013/55/EU om ändring av det förstnämnda direktivet. Vissa av direktivens bestämmelser ska genomföras i svensk rätt genom erkännandelagen. Det gäller de grundläggande förutsättningarna för tillfällig yrkesutövning, erkännandet av kvalifikationer enligt de olika ordningarna enligt direktiven och vissa andra grundläggande bestämmelser. Ytterligare föreskrifter som behövs för genomförande av direktiven ska meddelas med stöd av bemyndiganden i erkännandelagen. De delar av direktiven som endast berör vissa reglerade yrken avses däremot genomföras i respektive sektorsförfattning, se lagrådsremissen s. 33–36. Lagrådsremissen innehåller förslag till ändringar i vissa av sektorsförfattningarna.

Det kan konstateras att dessa principer för genomförande av direktiven inte följts konsekvent. Således innehåller erkännandelagen bestämmelser om automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer som visserligen är av generell natur men som enbart tillämpas för vissa i lagen särskilt utpekade yrkesgrupper inom hälso- och sjukvårdsområdet eller för veteri-

närer (13 och 14 §§). Å andra sidan finns vissa generella ordningar enligt direktiven som inte avspeglas i lagen, se vidare kommentaren nedan till 6 och 19 §§ erkännandelagen. Erkännandelagen innehåller också regler om erkännandeordningar som inte används för närvarande (12, 15 och 16 §§).

När det gäller sektorsförfattningarna innebär den valda tekniken att dessa författningar primärt innehåller regler om legitimation, behörighet, yrkestitel m.m. avseende de yrkesutövare som inte ska omfattas av de erkännandeordningar m.m. som framgår av direktiven och erkännandelagen. I sektorsförfattningarna tas in upplysningar om att det därutöver i erkännandelagen finns bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och om erkännande av yrkeskvalifikationer. Nationella bestämmelser i sektorsförfattningarna har dock betydelse även för de yrkesutövare vars erkännande av yrkeskvalifikationer regleras enbart i erkännandelagen.

Lagrådet återkommer i det följande med vissa synpunkter på hur den valda lagstiftningstekniken genomförts. Det kan konstateras att tekniken med parallella regelverk gör regleringen svåröverskådlig och i vissa fall motsägelsefull. Det har inte varit möjligt för Lagrådet att inom ramen för granskningen lämna förslag på en annan lagstiftningsteknik, men det kan konstateras att den nuvarande ordningen med enbart en sektorsvis reglering är tydligare än den föreslagna strukturen.

Om lagstiftning sker i enlighet med principerna i lagrådsremissen bör detta följas upp med en generell översyn för att åstadkomma en konsekvent och enhetlig reglering när det gäller sambandet mellan erkännandelagen och sektorsförfattningarna.

Förslaget till lag om erkännande av yrkeskvalifikationer

6 §

Paragrafen anger de grundläggande förutsättningarna för tillfällig yrkesutövning i Sverige. Bestämmelserna avses genomföra artikel 5.1 och 5.2 i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Denna rätt att tillfälligt utöva ett reglerat yrke kan emellertid enligt artikel 7 i direktivet villkoras av krav på förhandsunderrättelse till behörig myndighet och, när det gäller yrken som har konsekvenser för folkhälsa eller säkerhet, förhandskontroll av myndigheten. Av lagrådsremissen (s. 50 och 54–55) framgår att avsikten är att Sverige när det gäller vissa yrken ska utnyttja möjligheten att ställa krav på förhandsunderrättelse och förhandskontroll. Detta kommer att regleras i respektive sektorsförfattning, som redan idag innehåller regleringar av detta slag.

Vid föredragningen har det upplysts att det ansetts lämpligt att i lagen åtminstone reglera de grundläggande förfaranden för erkännanden som finns i yrkeskvalifikationsdirektivet. Detta synes gälla även om ett sådant förfarande endast kommer att tillämpas inom vissa reglerade yrken. Mot denna bakgrund kan det ifrågasättas om det inte av 6 § borde framgå att

en ordning för förhandsunderrättelse eller förhandskontroll tillämpas vid tillfällig yrkesutövning i de fall detta särskilt föreskrivs.

17 §

I paragrafen regleras krav på kunskaper i svenska språket. Av andra stycket framgår att om kunskaper i svenska språket inte utgör en del av yrkeskvalifikationerna, får kunskaperna kontrolleras om det i det enskilda fallet finns allvarliga och konkreta tvivel om att en yrkesutövare har de språkkunskaper som är nödvändiga för yrket.

Regleringen ger intryck av att vara uttömmande, men av författningskommentaren framgår att det i fråga om vissa yrken får utövas språkkontroller även om det i ett enskilt fall inte finns allvarliga och konkreta tvivel om språkkunskaperna. Detta följer av artikel 53 i direktivet. Det anges vidare att direktivet i den delen ska genomföras inom sektorsregleringen och med stöd av det i 21 § föreslagna bemyndigandet.

Här är alltså meningen att det i författning på lägre nivå med stöd av ett bemyndigande om rätt att meddela ytterligare föreskrifter ska införas bestämmelser som synes stå i motsatsförhållande till den föreslagna generella lagregeln. Detta är ett exempel på att den föreslagna författningsstrukturen inte bara är svåröverskådlig utan också blir missvisande och motsägelsefull.

19 §

I den föreslagna paragrafen första stycke anges att den som är lagligen etablerad i Sverige och vill utöva ett reglerat yrke i någon annan stat inom EES eller i Schweiz har rätt att ansöka om ett europeiskt yrkeskort.

Av artikel 4.1 i direktivet framgår emellertid att rätten för den som är lagligen etablerad i Sverige och som avser att utöva yrket i ett annat land att ansöka om yrkeskort i Sverige motsvaras av en skyldighet för landet där yrket ska utövas att under vissa förutsättningar på sökandens begäran utfärda yrkeskortet. En motsvarande skyldighet finns enligt direktivet för svensk myndighet att på begäran utfärda yrkeskort för den som ansökt om sådant i sitt etableringsland.

Enligt Lagrådet framstår rätten att på begäran få ett yrkeskort utfärdat som minst lika central som möjligheten att ansöka om sådant före avresan. Om det är lämpligt att i lagen reglera den möjligheten, vilket Lagrådet inte ifrågasätter, bör också rätten att på begäran få ett sådant utfärdat tas in i lagen. Bestämmelsens utformning bör således ses över i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

21 §

I paragrafen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genom-

förandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet. Syftet är att de grundläggande förutsättningarna för tillfällig yrkesutövning och erkännandet av yrkeskvalifikationer enligt de olika ordningar som finns i direktivet samt vissa andra grundläggande bestämmelser ska ges i lagen, medan mer detaljerade bestämmelser ska kunna meddelas i förordning med stöd av bemyndigandet.

I lagrådsremissen konstateras att det, i de författningar som reglerar respektive yrke, finns ett antal bemyndiganden för regeringen att meddela föreskrifter som innefattar bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer och att bestämmelser som rör enskilda troligen skulle kunna beslutas av regeringen med stöd av befintliga bemyndiganden. I remissen anförs vidare att det inte är möjligt att göra en uttömmande uppräkning av de frågor som ryms i bemyndigandet. De föreskrifter som meddelas med stöd av bemyndigandet kan placeras antingen i en generell förordning om yrkeskvalifikationer eller i sektorsregleringen, beroende på om det är fråga om bestämmelser som gäller för samtliga reglerade yrken eller enbart vissa reglerade yrken (se remissen s. 35 och 118 f.).

Den valda lagstiftningstekniken innebär alltså att föreskrifter ska kunna meddelas med stöd av bemyndigandet i erkännandelagen och placeras dels i en generell förordning som gäller alla reglerade yrken, dels i den sektorsförfattning som berörs av regleringen.

En utgångspunkt för ett normgivningsbemyndigande i lag torde normalt vara att det ger ett annat organ rätt att meddela föreskrifter avseende de frågor som regleras i lagen där bemyndigandet ges. Som tidigare nämnts genomförs direktivet endast i vissa delar genom erkännandelagen, medan andra delar regleras i sektorslagstiftningen. Frågor som avser genomförande av direktivet på sektorsnivå kommer, enligt den tänkta ordningen, att fyllas ut med stöd av det vida bemyndigandet i 21 §, och inte med stöd av bemyndiganden i sektorslagstiftningen. Det kan sättas i fråga om en sådan ordning är lämplig, särskilt mot bakgrund av att det inte alltid framstår som tydligt vilka delar av sektorsregleringen som kan anses genomföra direktiven och vilka delar som är rent nationella.

En annan utgångspunkt vid delegation av föreskriftsrätt är att grunden för normgivningen ska vara klar och otvetydig, så att det står klart vilket bemyndigande som utnyttjats när en förordning eller föreskrift har meddelats (jfr bet. 2012/13:KU10 s. 78). När regeringen eller en myndighet meddelar föreskrifter som förutsätter ett bemyndigande ska det inte råda någon tvekan om vilken grund föreskriftsrätten vilar på.

Den nu föreslagna lagstiftningstekniken har lett till oklarheter i detta hänseende eftersom såväl det bemyndigande som ges i erkännandelagen som bemyndiganden som finns i sektorslagstiftningen ger rätt att meddela föreskrifter som gäller regleringen med anledning av yrkeskvalifikationsdirektivet. I remissen anges att det inte har gjorts någon fullständig inventering av befintliga bemyndiganden för varje reglerat yrke (se remissen s. 35). Det saknas därför överblick över de bemyndiganden som berörs. Med hänsyn till de oklarheter som kan bli följden av den

föreslagna regleringen av föreskriftsrätten bör för-slagen inte utan ytterligare överväganden läggas till grund för lag-stiftning. Lagrådet återkommer i det följande till frågor om bemyndiganden i sektorslagstiftningen.

Utformningen av paragrafen bör således övervägas ytterligare. En inventering av befintliga bemyndiganden i sektorsregleringen bör också göras för att klargöra vilken rätt att meddela föreskrifter som redan finns. Ambitionen bör vara att begränsa bemyndigandet i den nu aktuella paragrafen till föreskrifter som avser de frågor som regleras i lagen för att undvika sådana oklarheter som redovisats ovan.

23 och 24 §§

Enligt 23 § ska beslut enligt lagen gälla omedelbart. Enligt 24 § får besluten överklagas till allmän förvaltningsdomstol, varvid prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. I lagrådsremissen anges att 24 § införs av tydlighetsskäl, jfr 22 a § förvaltningslagen (1986:223).

Av erkännandelagen framgår att erkännande ska ske genom beslut (8 § andra stycket), men lagen innehåller inga bestämmelser om beslutsförfarandet. Denna reglering synes helt komma att inflyta i föreskrifter på lägre nivå, vilket framgår av en upplysningsbestämmelse i 22 §. Det kan då ifrågasättas om det är lämpligt att placera bestämmelser motsvarande 23 och 24 §§ i erkännandelagen.

Förslaget till lag om ändring i lagen om bevakningsföretag

3 b §

I paragrafen finns bestämmelser om att en enskild person som tillfälligt bedriver bevakningsverksamhet eller utbildning i Sverige i vissa fall har auktorisation för verksamheten. I första stycket 2 anges som ett krav att den enskilde uppfyller de villkor för tillfällig yrkesutövning som gäller enligt erkännandelagen och de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen. Första stycket innehåller också ett krav på underrättelse till den enskilde. I tredje stycket finns bemyndiganden för regeringen att meddela vissa föreskrifter om undantag från kravet på underrättelse. Som regleringen nu har byggts upp kommer föreskrifter om villkor för auktorisation enligt paragrafen alltså att grundas på, i vart fall, två olika bemyndiganden; 21 § erkännandelagen och 3 b § (se även 16 § i lagen). Detta är inte någon lämplig ordning. Se också vad Lagrådet har anfört i anslutning till 21 § erkännandelagen.

4 a §

Se vad Lagrådet har anfört i anslutning till 3 b §.

Förslaget till lag om ändring i socialtjänstlagen

3 kap. 3 a – 3 c §§

I 3 a § andra stycket finns bestämmelser om att socialnämnden ska använda handläggare som har avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på minst grundnivå i högskolan eller som har sådana utländska yrkeskvalifikationer som avses i 3 b eller 3 c § för utförande av vissa uppgifter inom socialtjänsten rörande barn och ungdom. I 3 c § föreskrivs att socialnämnden, för utförande av de uppgifter som anges i 3 a § andra stycket, även får använda handläggare som har annan utländsk utbildning än sådan som avses i 3 b §, om utbildningen ensam eller tillsammans med yrkeslivserfarenhet motsvarar svensk socionomexamen eller annan relevant examen på minst grundnivå i högskolan. 3 b § innehåller information om att bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz finns i erkännandelagen och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen.

Paragraferna 3 a § och 3 c § innebär en dubbelregelring i förhållande till andra utländska utbildningar än sådana som avses i 3 b §. Det är inte heller helt klart vad som avses med formuleringen ”sådana utländska yrkeskvalifikationer som avses i 3 b § ” som finns i 3 a §.

Lagrådet förordar därför att bestämmelserna formuleras om. En möjlig lösning skulle vara 3 a § ändras på så sätt att orden ” eller som har sådana utländska yrkeskvalifikationer som avses i 3 b eller 3 c §” utgår. Frågan bör övervägas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Förslaget till lag om ändring i lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

1 kap. 4 § och 3 kap. 1, 1 a och 3 §§

I 1 kap. 4 § anges vilka personer som enligt lagens mening ska anses utgöra djurhälsopersonal. Personer med legitimation enligt 3 kap. 1 § eller som har godkännande enligt 3 kap. 5 eller 6 § omfattas, liksom de personer som tillfälligt utövar yrke enligt den föreslagna erkännandelagen och föreskrifter i anslutning till den lagen. I 3 kap. 3 § anges vidare att de som har legitimation eller som tillfälligt utövar yrket enligt erkännandelagen ska vara behöriga att utöva yrke som veterinär, och i 4 § regleras på motsvarande sätt vem som får använda skyddad yrkestitel.

Även personer som med stöd av erkännandelagen kan utöva yrket vid etablering i Sverige bör, enligt vad som framgått vid föredragningen, anses utgöra djurhälsopersonal, vara behöriga att utöva veterinäryrket och få använda yrkestiteln. Detta avses följa av att dessa personer också ska ha legitimation, vilket emellertid endast kommer att framgå av föreskrifter på lägre nivå.

Detta är ett exempel på hur svåröverskådlig en sektorsförfattning kan bli, när regleringen framgår först vid en sammanställning av reglerna i sektorsförfattningen, erkännandelagen och de författningar på lägre nivå som utfärdats i anslutning till var och en av dessa.

Regleringen är också ett exempel på inkonsekvenser i genomförandet av direktiven. När det gäller tillfällig yrkesutövning med stöd av erkännandelagen finns således en uttrycklig bestämmelse om att dessa yrkesutövare ska anses vara djurhälsopersonal. När det gäller utländska yrkesutövare som etablerar sig här innebär tekniken däremot, som ovan nämnts, att det endast finns en allmän upplysning om att bestämmelser finns i erkännandelagen eller i författningar på lägre nivå.

Eftersom begreppen djurhälsopersonal och legitimation är centrala i lagstiftningen, skulle det ur läsbarhetssynpunkt vara lämpligt om det direkt av 3 kap. 1 § framgår att även personal som erkänts enligt erkännandelagen tillhör den krets som enligt 3 kap. 1 kan erhålla legitimation, och som därmed också enligt 1 kap. 4 § räknas in i kategorin djurhälsopersonal och som enligt 3 kap. 3 § har behörighet att utöva veterinäryrket och enligt 3 kap. 4 § har rätt att använda yrkestiteln veterinär eller djursjukskötare.

I 3 kap. 1 § och 1 a § finns bestämmelser om föreskriftsrätt. Enligt 3 kap. 1 § andra stycket får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om legitimation för den som har avlagt examen i djuromvårdnad och för den som har genomgått utbildning utomlands i andra fall än de som omfattas av de föreskrifter som avses i 1 a §.

I 1 a § första stycket anges att bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat än Sverige inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz och som omfattar yrkena veterinär och djursjukskötare finns i erkännandelagen och i de föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen. I andra stycket anges att bestämmelser om automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer som avser veterinäryrket finns även i föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

Det är oklart hur de redovisade bestämmelserna förhåller sig till varandra. Den föreslagna ändringen i 1 § torde innebära att den inskränker bemyndigandet på så sätt att det saknas möjlighet att meddela föreskrifter om att meddela legitimation i de fall någon har förvärvat yrkeskvalifikationer inom EES eller i Schweiz. Avsikten är dock, enligt vad som tidigare anförts, att den som förvärvat en sådan yrkeskvalifikation ska kunna meddelas legitimation i Sverige.

1 a § utgör enbart information och ger inte stöd för att utfärda föreskrifter om legitimation. Inte heller innehåller erkännandelagen något bemyndigande i detta avseende. Bestämmelserna bör analyseras och övervägas

ytterligare i det fortsatta lagstiftningsarbetet. Se även vad Lagrådet anfört i anslutning till 21 § erkännandelagen.

3 kap. 5 och 5 a §

Bestämmelserna avser godkännande som hovslagare. I 5 a § införs en upplysning om erkännandelagens bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande. På samma sätt som anförts ovan framstår det som otydligt hur hovslagare som omfattas av erkännandelagen passar in i lagens reglering av vilka som ska anses utgöra djurhälsopersonal (1 kap. 4 §) och vilka som får använda yrkestiteln (3 kap. 5 § tredje stycket). Bemyndigandet i 5 § är också oklart på samma sätt som anförts ovan beträffande 3 kap. 1 §.

3 kap. 6 och 6 a §

Bestämmelserna avser den som har legitimation enligt patientsäkerhetslagen. De väcker samma frågeställningar som de som berörts ovan.

Lag om ändring i patientsäkerhetslagen

Den regleringsteknik som valts synes väsentligen överensstämma med vad som föreslås angående lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. Vad Lagrådet anfört i det sammanhanget gäller därför även här.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utbildningsdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 november 2015

Närvarande: statsministern S Löfven, ordförande, och statsråden Å Romson, Y Johansson, M Johansson, I Baylan, K Persson, S-E Bucht, P Hultqvist, H Hellmark Knutsson, I Lövin, Å Regnér, M Andersson, P Bolund, M Kaplan, M Damberg, A Bah Kuhnke, A Strandhäll, A Shekarabi, G Wikström,

Föredragande: statsrådet H Hellmark Knutsson

Regeringen beslutar proposition 2015/16:44 Genomförande av det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet

Rättsdatablad

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EU-regler
Lag (2015:000) om erkännande av yrkeskvalifikationer	21 §	02005L0036
Lag (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård	3 kap. 1, 5 och 6 §§	32013L0055